

Institut
Memòria
d'Estudis
CVRS 2009-2010
Catalans

Institut
Memòria
d'Estudis
CVRS 2009-2010
Catalans

I

Memòria

'E

2009-2010

C

© Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Text revisat lingüísticament
per la Unitat de Correcció
del Servei Editorial de l'IEC

Disseny gràfic d'Enric Satué

Compost per Fotoletra, SA

Imprès a Service Point FMI, SA

Dipòsit Legal: B 15239-2016

Índex

13 Presentació

17 I. Òrgans de govern

- 17 El Ple
 - 17 Equip de Govern
 - 17 Consell Permanent
 - 18 Consells de govern de les seccions
 - 18 Secció Històrico-Arqueològica
 - 18 Secció de Ciències Biològiques
 - 18 Secció de Ciències i Tecnologia
 - 19 Secció Filològica
 - 19 Secció de Filosofia i Ciències Socials
 - 19 Presidents de les societats filials
 - 22 Estructura funcional
 - 23 Estructura administrativa
 - 24 Nòmina del personal
-

27 II. El Ple

- 27 Resum de les sessions plenàries i dels debats
- 42 Declaracions institucionals
- 43 Els membres
 - 43 Nous membres
 - 43 Secció de Filosofia i Ciències Socials
 - 43 Anna Cabré i Pla
 - 47 Secció Filològica
 - 47 Joaquim M. Puyal i Ortiga
 - 51 Manuel González González
 - 54 Andrés Urrutia Badiola
 - 56 Secció de Ciències Biològiques
 - 56 Xavier Sáez-Llorens
 - 58 José Sarukhán Kermez
 - 60 Membres emèrits

60	Secció Històrico-Arqueològica
60	Albert Balcells i González
62	M. Teresa Ferrer i Mallol
63	Secció de Ciències Biològiques
63	Francesc Asensi i Botet
64	Secció de Ciències i Tecnologia
64	Josep Amat i Girbau
65	Ramon Lapiedra i Civera
66	Secció Filològica
66	Joan Solà i Cortassa
67	Secció de Filosofia i Ciències Socials
67	Joan-Francesc Mira i Casterà
69	Josep-Enric Rebés i Solé
70	Xavier Rubert de Ventós
71	Necrologies
71	Helmut Lüdtke
74	Nòmina de membres
74	Membres numeraris i emèrits
76	Membres corresponents

79	III. Les seccions
80	Secció Històrico-Arqueològica
80	Crònica
84	Membres
90	Secció de Ciències Biològiques
90	Crònica
95	Membres
100	Secció de Ciències i Tecnologia
100	Crònica
103	Membres
107	Secció Filològica
107	Crònica
117	Membres
123	Secció de Filosofia i Ciències Socials
123	Crònica

129 Membres

135 **IV. Memòria econòmica**

157 **V. Activitat institucional**

157 Inauguració del curs

157 Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans

161 Lliçó inaugural

161 Evocació de Josep Lluís Pons i Gallarza i Joan Alcover, *per Joan Mas i Vives*

175 Convenis de col·laboració

179 Representació en institucions

179 Institucions d'àmbit català

180 Institucions d'àmbit estatal

181 Institucions d'àmbit internacional

181 Patronats

182 Caixes d'estalvis

183 Intervencions institucionals

183 Visitants il·lustres

183 Assistència a actes, visites i missions institucionals

194 Premis i distincions

197 Delegacions

197 Delegació de Perpinyà

197 Delegació de Castelló

199 Delegació de Lleida

199 Delegació d'Alacant

202 Delegació de València

203 **VI. Activitat de recerca**

203 Programes de recerca

203 Secció Històrico-Arqueològica

203 Catalunya Carolíngia

203 Corpus de Trobadors

204 Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó

- 205 Corpus textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'Impresos Rossellonesos
- 206 Edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals
- 208 Epigrafia del *conventus Tarraconensis* nord. La presència del poder imperial en el *conventus Tarraconensis* i en la zona sud de la província *Gallia Narbonensis*
- 210 Escassetats, caresties, fams i mortaldats a Catalunya a l'edat mitjana. Estudi i corpus documental
- 215 Forma Orbis Romani - Forma Conventus Tarraconensis
- 217 Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)
- 218 Materials prehistòrics de Serinyà
- 220 Recerca arqueològica de la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)
- 222 Repertori de manuscrits catalans 1474-1714
- 224 Secció de Ciències Biològiques
- 224 Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans
- 226 Corpus icionímic del català. 2a fase
- 227 Darwin2009.cat
- 228 Flora i cartografia de briòfits
- 229 Flora i cartografia de les plantes i la vegetació
- 230 Impacte del grau de pertorbació en la biodiversitat dels boscos de Catalunya
- 231 Els instruments científics dels Països Catalans. Un catàleg col·lectiu del patrimoni científic català
- 232 Poliamines: estudi de la seva ingesta a Catalunya
- 234 Un segle de biociències en català: els congressos de metges i biòlegs de llengua catalana (1913-2004). Publicació digital i estudis històrics i temàtics
- 236 Secció de Ciències i Tecnologia
- 236 Diccionari de ciència i tecnologia
- 236 Disseny d'una xeremia barítona (baríton) com a complement de la tenora i el tible
- 238 Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya
- 240 LLISCAT. Base de dades d'esllavissades de Catalunya i Andorra
- 240 Matemàtiques a l'abast: de l'alemany al català (II)
- 242 Observació i monitorització de paràmetres físics a escala regional amb nous sensors radar de banda ampla multiplataforma
- 242 Protecció de sòls
- 243 Servei d'Arxius de Ciència: consolidació i expansió
- 245 Secció Filològica
- 245 Atlas Lingüístic del Domini Català (ALDC)

246	Cooperació en neologia catalana
247	Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic (Gca)
249	Diccionari del Català Contemporani (DCC): <i>Diccionari descriptiu de la llengua catalana</i> (DDLc)
251	Diccionari temàtic dels italianismes en la llengua catalana
251	Epistolari de Josep Sebastià Pons
252	L'espai segons el veien i el pensaven els grecs
253	Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau d'Olwer
254	Estudis Romànics
255	Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae
255	L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics
257	Llengua i territori a Ponent i l'alt Pirineu (I i II). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja
257	NEOXOC: desenvolupament d'una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català
259	Obra completa de Santiago Rusiñol. Recopilació, edició, estudi i publicació
260	Obres completes de Pompeu Fabra
261	La revernacularització del català a la ciutat de València
264	Vocabulari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain
265	Secció de Filosofia i Ciències Socials
265	Cartografia catalana de l'edat moderna: evolució, cartometria, art
266	Catàleg històric general de la premsa en català (I). L'eclosió de les publicacions (1810-1898)
266	Evolució dels paisatges mediterranis de ribera
269	L'exili del magisteri de Catalunya a causa de la Guerra Civil
271	Mobilitat laboral i trajectòries socials de les dones immigrants llatinoamericanes a Catalunya
275	Presència, producció científica i estatus de les dones a l'acadèmia: la geografia a les universitats públiques dels Països Catalans
277	Diccionari enciclopèdic de pedagogia
277	L'educació durant el franquisme (1936-1956). La dictadura totalitària i l'autarquia
277	L'evolució de la circulació d'homages i productes en quatre comarques de l'àrea metropolitana
277	Pedagogia, política i transformació social. L'educació en el context de la fundació de l'IEC

277	La periodística d'autor comparada entre Catalunya i països americans
277	La recerca en dret a Catalunya 1990-2005. Avaluació i propostes de futur
277	Representació de l'espai a les cartes portolanes itàliques i catalanes
278	Centres de recerca
278	Centres propis
278	Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF)
279	Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)
280	Càtedra UNESCO de Llengües i Educació
285	Laboratori de Fonètica
287	Centres vinculats
287	Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)
287	Centre de Recerca Matemàtica (CRM)
288	Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC)
288	Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
290	Oficines
290	Oficina d'Assessorament Lingüístic (OAL)
292	Oficina de Gramàtica (OG)
294	Oficina d'Onomàstica (OdO)
298	Oficines Lexicogràfiques (OL)
303	Secretaria Científica

311 VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

311	Assessorament
311	Observatori de la Recerca
314	Xarxa CRUSCAT (Coneixements, Representacions i Usos del Català) de l'IEC
316	Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors
318	Promoció
318	Premis Sant Jordi
327	Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC
379	Difusió
379	Servei de Documentació i Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans

381 VIII. Societats filials

382	Institució Catalana d'Història Natural
395	Societat Catalana de Biologia

400	Societat Catalana de Filosofia
403	Societat Catalana de Física
410	Societat Catalana de Química
419	Societat Catalana de Matemàtiques
424	Societat Catalana de Geografia
432	Societat Catalana d'Estudis Històrics
433	Societat Catalana d'Estudis Jurídics
435	Societat Catalana d'Economia
437	Associació Catalana de Sociologia
439	Societat Catalana d'Estudis Litúrgics
441	Societat Catalana de Musicologia
443	Amics de l'Art Romànic
445	Societat Catalana de Pedagogia
447	Societat Catalana d'Estudis Clàssics
449	Societat Catalana d'Estudis Numismàtics
452	Societat Catalana d'Ordenació del Territori
454	Societat Catalana de Sociolingüística
457	Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana
459	Institució Catalana d'Estudis Agraris
463	Societat Catalana de Comunicació
465	Societat Catalana de Llengua i Literatura
466	Societat Catalana de Tecnologia
470	Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica
472	Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació
474	Societat Catalana d'Estudis Hebraics
476	Societat Catalana de Terminologia

479 IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

479	Fundacions
479	Fundació Ferran Sunyer i Balaguer
481	Fundació Mercè Rodoreda
485	Entitat vinculada
485	Biblioteca de Catalunya
486	Entitats adherides
486	Institut Menorquí d'Estudis
486	Institut d'Estudis Eivissencs

- 487 Altres vinculacions
 - 487 Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
 - 487 North American Catalan Society
 - 488 Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana
-

489 X. Publicacions

- 489 Portal de revistes científiques
- 489 Monografies
- 494 Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans
- 495 Publicacions periòdiques
- 497 Resum de títols editats (2005-2009)
- 497 Donacions de publicacions
- 501 Intercanvi de publicacions
- 502 Relació d'institucions científiques i acadèmies a les quals l'IEC lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi

Presentació

El curs acadèmic 2009-2010 de l'Institut d'Estudis Catalans continua amb l'objectiu primordial de millorar el servei al país i esdevenir una institució cada vegada més propera als ciutadans.

Enguany, però, les circumstàncies en què ens trobem són especials. D'una banda, la delicada situació del país que percebíem en el curs passat ha esdevingut una realitat i actualment som immersos en un context de crisi econòmica que s'haurà d'afrontar de la millor manera possible. De l'altra, el nou Equip de Govern, fruit de les eleccions celebrades el 2 de juny del curs passat, està treballant per continuar el projecte d'Institut del segle XXI, iniciat durant la darrera legislatura. Després d'haver superat els cent anys de vida, l'Institut es troba en un moment crucial de la seva història en què ha de continuar desenvolupant les tasques que li són encomanades i, alhora, adaptar-se als nous temps i a la nova situació política, social i cultural del país. Des del 1907, ha dut a terme la funció fonamental de vetllar per la cultura i cobrir les mancances presents en l'àmbit lingüístic i humanístic. Ara és necessari que s'estableixi com una plataforma insubstituïble de promoció del progrés, la ciència i la participació dels intel·lectuals i estudiosos en la tasca de producció del

coneixement científic i objectiu a tots els territoris de llengua catalana. Per això, l'actuació de l'Institut en els temps actuals és la del conreu de l'alta cultura i la recerca científica, així com l'apropament a la ciutadania mitjançant la projecció del coneixement cívic de la ciència. Cal, per tant, potenciar la projecció futura de la nostra institució, avançant el país cap a la prosperitat cultural, sense deixar lloc a la nostàlgia. L'Institut és un projecte comú i aconseguir aquesta tasca depèn de nosaltres, però també del fet que les autoritats i institucions del nostre país sàpiguen donar una resposta adient a les necessitats estructurals i científiques de l'acadèmia de les ciències i les humanitats.

De la present MEMÒRIA, cal assenyalar, en primer lloc, la feina que l'Institut ha dut a terme per a dignificar la nostra llengua i aprofundir en el seu coneixement. En aquesta línia, durant el curs 2009-2010 s'ha presentat el quart volum de l'*Atlas lingüístic del domini català*, una obra de referència per a estudiosos i altres persones interessades que forma part d'un projecte de reconegut valor etnogràfic i de gran utilitat per a la normativització de la llengua catalana, i també s'ha publicat el nou *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*, una obra eminent que en aquesta edició

incorpora la transcripció fonètica de prop de cinquanta-tres mil topònims catalans.

La sessió inaugural és sempre una oportunitat per a retre comptes de la tasca duta a terme durant el proppassat curs. El dia 5 d'octubre de 2009 va tenir lloc a la Sala Prat de la Riba de l'Institut l'obertura del curs 2009-2010, amb la lliçó inaugural de Joan Mas i Vives, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, titulada *Evocació de Josep Lluís Pons i Gallarza i Joan Alcover*. Per la seva banda, Salvador Giner, president de l'Institut, va pronunciar el seu discurs institucional, i Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, va presidir i cloure l'acte. Al llarg del curs 2009-2010, han visitat també la Casa de Convalescència altres autoritats polítiques, com Josep-Lluís Carod-Rovira, vicepresident de la Generalitat de Catalunya; Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya; Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya; Montserrat Tura, consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, i Bartomeu Llinàs, conseller de Cultura i Educació del Govern de les Illes Balears. Així mateix, rectors, vicerectors i professors de diverses universitats, responsables de centres de recerca, museus i acadèmies, així com personalitats de les ciències, les humanitats, les arts i la societat en general han

visitat l'Institut, i els membres de l'Equip de Govern han efectuat també diverses visites institucionals a centres de recerca i acadèmics, a entitats culturals i ciutadanes.

Fruit d'aquests contactes ha estat, especialment, la signatura de convenis entre l'IEC i diferents entitats, tant per a la col·laboració acadèmica i l'intercanvi d'informació com per al finançament d'algunes activitats de l'Institut.

Durant aquest període, l'Institut ha celebrat plens ordinaris els dies següents: 9 de novembre de 2009, 21 de desembre de 2009, 18 de gener de 2010, 22 de febrer de 2010, 29 de març de 2010, 10 de maig de 2010, 7 de juny de 2010 i 28 de juny de 2010. L'Institut també ha emès una declaració institucional: «Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans a propòsit de la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya» (30 de juny de 2010).

L'activitat científica de la nostra institució i de les societats filials ha estat molt intensa i variada. S'han celebrat reunions científiques i s'han dut a terme nombrosos projectes de recerca i publicacions. L'Institut ha acollit, a part de les activitats ordinàries de les seves seccions i filials, un gran nombre de jornades, conferències, simposis, etc. Les delegacions, per la seva banda, també realitzen activitats de difusió de la recerca científica i cada cop tenen més projecció en els territoris corresponents.

Pel que fa a les publicacions, cal recordar que l'Institut és la primera editorial científica del país, pel nombre de llibres i revistes que edita al cap de l'any (uns cent vint-i-set títols al llarg d'aquest curs). La Comissió de Publicacions vetlla per la bona marxa d'aquesta activitat. També en format digital, i de lliure accés, es poden consultar les publicacions periòdiques de l'Institut, que s'han continuat incorporant al web <http://www.iecat.net/periodiques>.

L'Institut ha incorporat enguany nous membres als quals donem la benvinguda: Anna Cabré i Pla, membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials (29.3.2010); Manuel González González, membre corresponent de la Secció Filològica (21.12.2009); Joaquim M. Puyal i Ortiga, membre numerari de la Secció Filològica (21.12.2009); Xavier Sáez-Llorens, membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques (7.6.2010); José Sarukhán Kermez, membre corresponent de la Secció de Ciències Biolò-

giques (21.12.2009), i Andrés Urrutia Badiola, membre corresponent de la Secció Filològica (21.12.2009). D'altra banda, han passat a la condició d'emèrits els membres següents: Josep Amat i Girbau i Ramon Lapiedra i Civera, ambdós de la Secció de Ciències i Tecnologia; Francesc Asensi i Botet, de la Secció de Ciències Biològiques; Albert Balcells i González i M. Teresa Ferrer i Mallol, ambdós de la Secció Històrico-Arqueològica; Joan-Francesc Mira i Casterà, Josep-Enric Rebés i Solé i Xavier Rubert de Ventós, tots tres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i Joan Solà i Cortassa, de la Secció Filològica.

L'Institut ha hagut de lamentar el traspàs del membre corresponent de la Secció Filològica Helmut Lüdtke (27.4.2010). A ell, el nostre record més sincer i emocionat.

ROMÀ ESCALAS I LLIMONA
Secretari general

I. Òrgans de govern

El Ple

El Ple és l'òrgan sobirà de l'Institut d'Estudis Catalans. És constituït pels membres numeraris, els emèrits i els presidents de les societats filials.

Els membres formen les seccions, que, des del 25 de setembre de 1989, són les cinc següents: Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica i Secció de Filosofia i Ciències Socials. (Vegeu el capítol III «Les seccions».)

Equip de Govern

L'Equip de Govern assisteix el president en les seves funcions executives i administratives.

President:	Salvador Giner de San Julián
Vicepresident primer:	Joandomènec Ros i Aragonès
Vicepresident segon:	Joan Solà i Cortassa
Secretari general:	Romà Escalas i Llimona

Consell Permanent

El Consell Permanent actua per delegació del Ple i exerceix el govern de la corporació. És format per l'Equip de Govern i els presidents de les cinc seccions.

Presidents de les seccions:	Maria Teresa Ferrer i Mallol <i>(Secció Històrico-Arqueològica)</i> Josep Vigo i Bonada (fins al 16.11.2009) Francesc Gonzàlez i Sastre (des del 17.11.2009) <i>(Secció de Ciències Biològiques)</i> David Serrat i Congost <i>(Secció de Ciències i Tecnologia)</i>
-----------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Joan Martí i Castell (fins al 15.6.2010)
 Isidor Marí i Mayans (des del 16.6.2010)
(Secció Filològica)
 Josep González-Agàpito i Granell
(Secció de Filosofia i Ciències Socials)

Consells de govern de les seccions

Les seccions de l'IEC es corresponen amb grans unitats temàtiques de la ciència i la tecnologia. Són regides per un consell de govern format per un president, un vicepresident, un secretari i un tresorer.

Secció Històrico-Arqueològica

Presidenta:	Maria Teresa Ferrer i Mallol
Vicepresident:	Josep Massot i Muntaner
Secretari:	Joaquim Garriga i Riera
Tresorer:	Romà Escalas i Llimona (fins al 25.11.2009) Albert Balcells i González (des del 26.11.2009)

Secció de Ciències Biològiques

President:	Josep Vigo i Bonada
Vicepresident:	Francesc Asensi i Botet
Secretari:	Jordi Lleonart i Aliberas
Tresorer:	Francesc González i Sastre

A partir del 17 de novembre de 2009, l'equip restà configurat de la manera següent:

President:	Francesc González i Sastre
Vicepresident:	Abel Mariné i Font
Secretari:	Jordi Lleonart i Aliberas
Tresorer:	Joaquim Gosálbez i Noguera

Secció de Ciències i Tecnologia

President:	David Serrat i Congost
------------	------------------------

Vicepresident:	Francesc Serra i Mestres
Secretari:	Lluís Jofre i Roca
Tresorera:	Pilar Bayer i Isant

Secció Filològica

President:	Joan Martí i Castell
Vicepresident:	Isidor Marí i Mayans
Secretària:	Maria Josep Cuenca Ordinyana
Tresorer:	Ramon Sistac i Vicén

A partir del 16 de juny de 2010, l'equip restà configurat de la manera següent:

President:	Isidor Marí i Mayans
Vicepresidenta:	Gemma Rigau i Oliver
Secretari:	Ramon Sistac i Vicén
Tresorer:	Vicent Pitarch i Almela

Secció de Filosofia i Ciències Socials

President:	Josep González-Agàpito i Granell
Vicepresident:	Ricard Torrents i Bertrana
Secretari:	Josep M. Panareda Clopés
Tresorer:	Josep M. Casasús i Guri

Presidents de les societats filials

Amics de l'Art Romànic

Presidenta:	Francesca Español i Bertran
-------------	-----------------------------

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

President:	Josep Obiols i Salvat
------------	-----------------------

Associació Catalana de Sociologia

President:	Josep M. Rotger i Cerdà
------------	-------------------------

Institució Catalana d'Estudis Agraris

President: Josep M. Vives de Quadras

Institució Catalana d'Història Natural

President: Josep M. Ninot i Sagrañes

Societat Catalana d'Economia

President: Pere Puig i Bastard

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Presidenta: Montserrat Jufresa i Muñoz

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

President: Pere Casanellas i Bassols

Societat Catalana d'Estudis Històrics

President: Jaume Sobrequès i Callicó

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

President: Josep Cruanyes i Tor

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

President: Miquel dels Sants Gros i Pujol

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

President: Miquel Crusafont i Sabater

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Presidenta: Mònica Rius Piniés

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Presidenta: Margarita Castañer i Vivas

Societat Catalana de Biologia

President: Lluís Tort i Bardolet

Societat Catalana de Comunicació

Presidenta: Rosa M. Franquet i Calvet

Societat Catalana de Filosofia

President: Ignasi Roviró i Alemany

Societat Catalana de Física

President: Josep Enric Llebot Rabagliati

Societat Catalana de Geografia

President: Francesc Nadal i Piqué

Societat Catalana de Llengua i Literatura

President: August Bover i Font

Societat Catalana de Matemàtiques

President: Carles Perelló i Valls

Societat Catalana de Musicologia

President: Joaquim Garrigosa i Massana

Societat Catalana de Pedagogia

President: Martí Teixidó i Planas

Societat Catalana de Química

President: Romà Tauler i Ferré

Societat Catalana de Sociolingüística

President: Joaquim Torres i Pla

Societat Catalana de Tecnologia

President: Josep M. Fuertes i Armengol

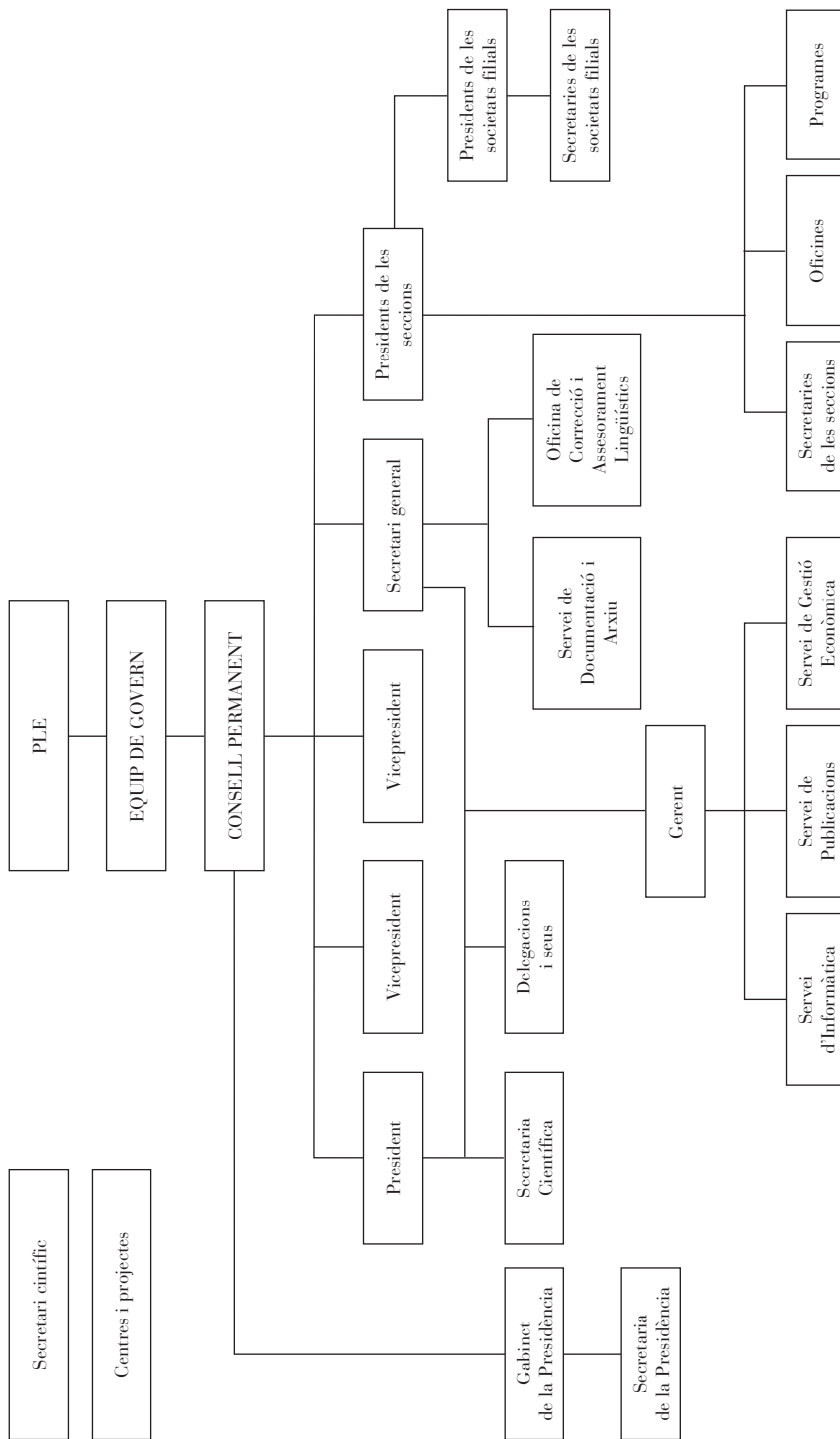
Societat Catalana de Terminologia

President: Jaume Martí i Llobet

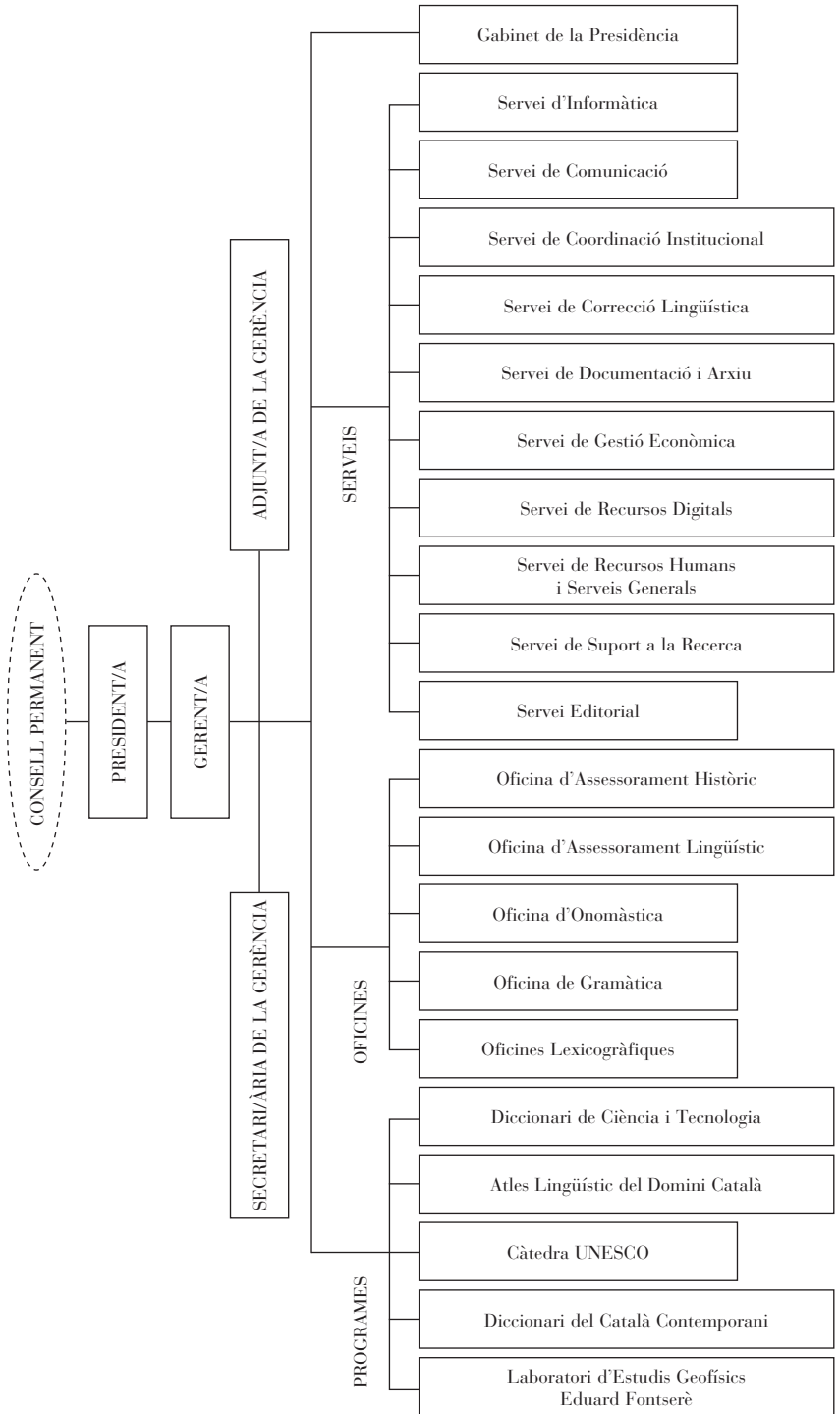
Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

President: Salomó Marquès i Sureda

Estructura funcional



Estructura administrativa



Nòmina del personal

Víctor Acedo Matellán
Sara Adell i Roura
Carme Aguilar i Delgado
Francesc Albar Fonte
Marc Alcalà i Borrell
Francesca Alemany Conti
Llorenç Arguimbau Vivó
Marcel·la Artís Guillén
M. Teresa Balagué i Sort
Marta Balasch Guerrero
M. Rosa Ballester i Vallès
Ariadna Barcelona Ceamanos
M. del Mar Batlle Gutiérrez
Begoña Bellés Bellés
Blanca Betriu Recha
Lourdes Blavi Musté
Josep M. Boixareu i Cortina
Marta Breu Díez
M. Cristina Busto i Menéndez
Ferran Cabellos Romero
Laia Campamà Mormeneo
Eduard Campos Jiménez
Cristina Carbonell Vilalta
Eva Carnicer Foix
Laia Castanyer Teixidó
M. Lluïsa Castellón i Molina
Mercè Castells i Baldrich
Aldara Cervera Pérez
Anna Chamizo Tarté
Albert Clavero Arnau
M. Àngels Codina Relat
Irene Comas i Alsina
Ramon Corbella Bosch
Omar Costa Liébana

Josep M. Domènech i Gibert
Fàtima Duarte i Ortega
Marta Ejarque i Pavia
Antoni Escolà Banqué
Eva Faustino Vidal
Judit Feliu Cortès
F. Xavier Ferré i Mariscot
Antònia Ferrer i Gràcia
Núria Florit Robusté
Marta Folia i Campos
Anna Font Reñé
Carla Fontclara Serrallonga
Imma Fradera i Castillo
M. Rosa Franquesa i Bonet
Josep A. Fructuoso Madrigal
Olga Fullana i Noell
Núria Fuster i Postico
Mariàngels Gallego i Ribó
Jofre Garcia Massana
Eva Gil Biel
Àngel Gil Sarabia
Georgina Goberna Baradat
Vanessa Gómez Serriñana
Cristina Guirado Gil
Clara Guiu Sala
Núria Jolis i Masjuan
Maria S. Julià i Obrador
Elvira Juncosa Roman
Robert Latorre Soto
Lídia Lluís Gavaldà
Sílvia López i Caballer
Daniel Luján Cazalilla
Mercè Martí Bassols
Ramon Martínez i Gil

M. Àngels Martínez Salom
Josep M. Mestres i Serra
Eulàlia Miret i Raspall
Pere Montalat i Buscató
Mercè Montaña del Agua
Isabel Moren Yuste
Berta Morera Lizandra
Isabel Munujos i Sala
Santiago Muxach Riubrogent
Jaume Nogueroles i Segura
Bernat Oliver Majó
David Ordóñez i Garcia
Rafel Palanques Baiget
Josep M. Palau i Baduell
M. del Mar Palomo Delgado
Manuel Pascual i Rodríguez
Miquel Payrot
Berta Pedemonte Miquel
Jordi Pedrola Bort
Lliris Picó Carbonell
Mar Pongiluppi Gomila
Ester Prat i Alsina
Gemma Pujol Vallès
Joan Antoni Rabella i Ribas
Núria Reixach Boada
Jordi Ribas i Bisbal
Marina Rifà i Morell
Sandra Rigall Méndez
Josep Rius Alcaraz
Montserrat Rius Mentuy
Roser Rodríguez Vila

Xavier Rofes i Moliner
Núria Roma i Peix
Montserrat Roma Uguet
Miquel de la Rosa Lorente
Cristina Ruiz Abella
Aina Rusca Mestre
Maria Sabé Martínez
M. Teresa Sadurní i Villaronga
Francesc Salvador Carvajal
Jaume Salvanyà Cristòbal
Maite Sànchez i Riera
Maria Sancelement Aracil
Roser Sanromà i Borrell
Carolina Santamaria i Jordà
Lluís Maria Sol i Salvadó
Lourdes Sola López
Joan Soler i Bou
M. del Mar Tapia Jiménez
Maria Torras i Bozzo
Montserrat Torras Conangla
Xavier Torrents Casas
Joana Torres Bosch
Albert Torres Sanglas
Carme Vallès Foz
Marta Viñuales i Granel
Enkeleda Xhelo Çomo

Aquesta és la relació de persones que formen la nòmina de l'IEC el 31 d'agost de 2010.

II. El Ple

Resum de les sessions plenàries i dels debats

Durant el curs 2009-2010, el Ple es reuní vuit vegades. A continuació presentem un breu resum de cada sessió.

Ple del dia 9 de novembre de 2009 (ordinari)

- Presentació dels candidats a membres
- Informe de les activitats de la Secció Històrico-Arqueològica
- Presentació del portal Meridià

Hi assisteixen seixanta-cinc membres i deu presidents de societats filials.

Del seu informe, el president en destaca les activitats següents, dutes a terme per l'Institut des del març del 2009: la taula rodona a càrrec dels directors i secretaris de Política Lingüística en ocasió de la celebració dels vint-i-cinc anys de la Llei de normalització lingüística; la reunió de constitució del Consell de Participació del Memorial Democràtic a la Reial Acadèmia de les Bones Lletres; la signatura del conveni amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i Enciclopèdia Catalana, per a una nova edició del *Diccionari enciclopèdic de medicina*; la inauguració dels nous locals de l'IEC de la plaça de Salvador Seguí i la celebració del 25è aniversari del Centre de Recerca Matemàtica; l'acte d'investidura de Josep Perarnau, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona; l'acte d'investidura de Joan Solà, membre de la Secció Filològica, com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Lleida; l'acte de lliurament dels Premis Cangur, atorgats per la Societat Catalana de Matemàtiques; la presentació als mitjans de comunicació de la revista *Catalan Historical Review*, editada per la Secció Històrico-Arqueològica; la celebració del Ple per a elegir el nou president de l'IEC; el simposi «Darwin: 150 anys de teoria de l'evolució», organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC; la reunió de la Junta Rectora i el Consell de Direcció de l'Institut Ramon Llull a Palma; la celebració i participació de l'IEC a la XXI Feria del Libro de Antropología e Historia de Mèxic; la participació de l'IEC a la fira internacional del llibre LIBER 2009, a Madrid, i la presentació de l'edició facsímil i l'estudi de *La carta de Gabriel de Vallseca de 1439*, de Ramon J. Pujades; els actes commemoratius del 50è aniversari de la mort de Carles Riba «Vigència de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el

crític i l'intel·lectual», organitzats per l'IEC, la Institució de les Lletres Catalanes, l'Institut Cambó - Fundació Bernat Metge i l'Aula Carles Riba (UB); la conferència de Salvador Giner sobre el paper de l'IEC en el procés de normalització lingüística des de la II República fins avui, dins de la 6a Jornada de l'Associació de Juristes en Llengua Pròpia; el debat «La Rambla de la Cultura» organitzat per *La Vanguardia* al Centre d'Art Santa Mònica, amb la participació de l'IEC; l'acte de lliurament del Premi Internacional Ramon Llull a Denise Boyer, antiga directora del Centre Català de París; la conferència de Joandomènec Ros «Darwin, un naturalista complet», en l'acte de lliurament dels Premis a l'Excel·lència Professional 2009, atorgats pel Col·legi Oficial de Metges de Barcelona; la conferència d'Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, titulada «Autogovern i ambició de país», en l'acte d'inauguració del curs 2009-2010 de la Societat Catalana d'Economia; l'assistència de Joandomènec Ros en l'acte de lliurament del V Premi Ramon Margalef d'Ecologia, al Palau de la Generalitat.

El president presenta dos informes: un sobre la situació econòmica de l'IEC, i l'altre, sobre la reunió tinguda amb membres valencians de l'IEC. Del primer informe, en destaca la disminució pressupostària d'un 11,55 % de l'aportació que el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa destina a l'IEC, i la rebaixa en prop de 75.000 euros de l'aportació rebuda del Departament de la Vicepresidència de la Generalitat. En l'elaboració del pressupost, l'Equip de Govern, juntament amb la Gerència de l'Institut, està treballant per a efectuar les reduccions i els estalvis necessaris.

L'Equip de Govern expressa el seu agraïment als membres per la seva col·laboració pel bé de l'Institut i els agraeix el suport en aquests moments econòmics difícils.

El segon informe tracta sobre la reunió de l'Equip de Govern de l'IEC amb membres valencians, que tingué lloc al Col·legi Major Rector Peset de la Universitat de València el mes d'octubre del 2009. Destaca que hi assistiren catorze membres valencians, el vicepresident Joan Solà i el president de l'IEC. La Presidència de l'Institut delegà en el vicepresident Joan Solà i el membre valencià de l'Institut Ramon Lapiedra la continuació de les passes necessàries per a explorar amb més detall les qüestions sorgides en el curs de la reunió.

Joan Martí i Castell presenta la candidatura de Joaquim M. Puyal i Ortiga com a membre d'aquesta Secció, en nom de Jaume Cabré i Fabrè, que no ha pogut assistir al Ple, i també la candidatura d'Andrés Urrutia Badiola com a membre corresponent d'aquesta Secció.

Joan Veny i Clar, membre de la Secció Filològica, presenta la candidatura de Manuel González González com a membre corresponent d'aquesta Secció.

Joandomènec Ros i Aragonès, membre de la Secció de Ciències Biològiques, presenta la candidatura de José Sarukhán Kermez com a membre corresponent d'aquesta Secció.

M. Teresa Ferrer i Mallol, presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la memòria d'activitats de la Secció.

Llorenç Arguimbau, cap de l'Observatori de la Recerca de l'IEC, presenta el portal Meridià.

El secretari general comunica que el president de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics, Eduard Feliu i Mabres, va morir el 15 de juliol de 2009 i que, en aquest moment, el secretari ha assumit la Presidència en funcions fins que hi hagi eleccions. En segon lloc, la societat filial Amics de l'Art Romànic (AAR) ha notificat que hi ha una nova Junta Directiva, elegida per l'Assemblea General Extraordinària de socis tinguda el dia 13 d'octubre de 2009, i que Francesca Español i Bertran és la nova presidenta de la Societat. D'altra banda, demana al Ple d'acceptar la proposta d'acord següent: la petició de dispensa del compliment d'obligacions com a membre de l'IEC d'Andreu Mas-Colell.

Josep Moran pregunta per les gestions de l'IEC amb la Generalitat pel que fa a la valoració de l'ús de la llengua catalana en les publicacions d'humanitats. El vicepresident Joandemènec Ros respon que hi ha una comissió que ha d'explicar a la Generalitat com caldria avaluar les publicacions d'humanitats i altres àrees.

Salvador Alegret demana que es recordi el procediment de signatura de la iniciativa legislativa popular (ILP) «Televisió sense Fronteres». El president de l'IEC recorda que les societats filials n'estan assabentades i que s'intensificarà la campanya.

Ple del dia 21 de desembre de 2009 (ordinari)

- Votació dels candidats a membre presentats en la sessió anterior
- Presentació i aprovació, si escau, del pressupost de l'any 2010

En total, hi assisteixen seixanta-set membres (numeraris i emèrits) i tretze presidents de les societats filials.

En aquesta ocasió, el president dóna la benvinguda als membres del Comitè d'Empresa, que acudeixen per primera vegada a una sessió plenària, després que l'Equip de Govern acceptés la sol·licitud de ser-hi presents durant els punts de l'ordre del dia que puguin afectar el personal de l'IEC.

El president destaca els punts més rellevants del seu informe d'activitats dutes a terme per l'Institut d'ençà del Ple anterior: la reunió de la Comissió d'Investigació a l'IEC;

l'assistència del vicepresident Joan Solà en l'acte de presentació al Parlament Europeu de la campanya «I'm catalan, I love freedom» i del recull fotogràfic *10mil a Bruxelles per l'autodeterminació*; la reunió a l'IEC de la Comissió de les Societats Filials; la celebració de l'acte de cloenda de les Jornades de Celebració del Centenari de l'Escola Espanyola d'Història i Arqueologia a Roma, organitzades per l'IEC, el CSIC, l'Istituto Italiano di Cultura i la Residència d'Investigadors; l'entrevista del president i el vicepresident Ros amb Artur Mas, president de CiU, per tal de tractar la situació econòmica de l'IEC, i l'establiment de contactes amb Jaume Bosch, president del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, i amb Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa; la celebració de la conferència de premsa de presentació del III Simposi Carles Riba i l'assistència del vicepresident Solà en l'acte de lliurament del XX Premi Jaume d'Urgell, que ha atorgat el Consell Comarcal de la Noguera a l'Institut d'Estudis Catalans; la presentació del primer *Diccionari de textos catalans antics* en xarxa, projecte desenvolupat per l'IEC, la Fundació Lluís Carulla, la Fundació Noguera, la Facultat de Teologia de Catalunya i el Centre de Documentació Ramon Llull de la Universitat de Barcelona; la reunió a Palma del Consell de Direcció i de la Junta Rectora de l'Institut Ramon Llull; la reunió de la Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya; la reunió del Consell Supervisor de la Xarxa CRUSCAT. Coneixements, representacions i usos del català; l'acte de presentació de *l'Anuari Societat Catalana*, organitzat per l'Associació Catalana de Sociologia de l'IEC; el lliurament dels premis de la 59a Nit de Santa Llúcia; la reunió del Consell Assessor de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona i l'acte de presentació del llibre editat per l'IEC *Perspectiva musical de Catalunya des de la 'Revista Musical Catalana' (1904-2008)*, dins dels actes de celebració dels vint-i-cinc anys de la *Revista Musical Catalana*; la inauguració de la nova situació del grup escultòric de Llimona titulat *Catalunya i les Ciències*; el seminari sobre Francesc Eiximenis, gran pensador, filòsof i teòleg català del segle XIV, i la commemoració del 650è aniversari de la Cort de Cervera, precedent de la Generalitat de Catalunya.

El secretari general dóna compte dels següents càrrecs en els serveis, les oficines i les delegacions i seus. Ricard Guerrero és nomenat secretari científic; Albert Balcells, director de l'Arxiu i Oficina d'Assessorament Històric; Brauli Montoya, director del Servei de Correcció Lingüística; Vicent Pitarch, delegat de Castelló; Joan Becat, delegat de Perpinyà; Ramon Sistac, delegat de Lleida; Brauli Montoya, delegat d'Alacant; Juli Peretó, delegat de València, i Damià Pons, delegat a les Illes Balears. D'altra banda, informa sobre els presidents de les comissions i consells: en la Comissió d'Investigació i Societats Filials, Salvador Giner; en la Comissió de Publicacions, Joandomènec Ros; en la Comissió Social, Romà Escalas, i en el Consell Supervisor de la Xarxa d'Observatori de la Llengua, Joan

Solà. A l'últim, presenta Francesc Vallverdú com a delegat del president per a societats filials; Antoni Riera, com a delegat per a les commemoracions i l'àrea internacional, i Salvador Alegret, per a la secció de publicacions, recursos digitals i l'àrea territorial.

El secretari general destaca la disminució global del 10 % del pressupost per a l'any 2010, la qual cosa significarà un alentiment de les actuacions iniciades, i fa una explicació general del pressupost. Ramon Corbella, gerent, en fa una presentació detallada. S'aprova per assentiment el pressupost de l'any 2010.

Pel que fa als assumptes de la Secretaria General, el president comunica que Josep Vigo i Bonada va deixar la Presidència de la Secció de Ciències Biològiques per voluntat pròpia i que el nou president, realitzades les eleccions internes, és Francesc González Sastre.

Es fa la votació dels candidats a membre presentats en la sessió anterior i l'escrutini dels vots.

El secretari general llegeix els resultats de les votacions dels candidats a membre de l'IEC. El quòrum per a celebrar la votació és del 60 % i hi ha hagut una participació del 66 %, per la qual cosa la votació és vàlida. Els resultats són els següents:

Joaquim M. Puyal i Ortiga, candidat a membre numerari de la Secció Filològica, ha obtingut 92 vots a favor, 2 en contra i 7 en blanc.

José Sarukhán Kermez, candidat a membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques, ha obtingut 93 vots a favor, 1 en contra i 7 en blanc.

Manuel González González, candidat a membre corresponent de la Secció Filològica, ha obtingut 94 vots a favor, 1 en contra i 6 en blanc.

Andrés Urrutia Badiola, candidat a membre corresponent de la Secció Filològica, ha obtingut 95 vots a favor, cap en contra i 6 en blanc.

Tots els candidats resten acceptats com a membres, numeraris o corresponents, de l'Institut d'Estudis Catalans.

El president informa que s'ha habilitat un espai, amb ordinadors, per als membres de l'Institut, que s'obrirà pròximament.

Ple del dia 18 de gener de 2010 (ordinari)

- Venda d'immobles procedents d'herències i llegats, que són propietat de l'IEC
- Informe de les activitats de la Secció de Ciències Biològiques

En total, hi assisteixen quaranta-nou membres (numeraris i emèrits) i onze presidents de les societats filials.

El president no lliura l'informe d'activitats per escrit ja que des de l'últim Ple no hi ha hagut cap activitat que calgui ser destacada. Informa que la signatura del contracte programa amb el Govern de Catalunya porta un endarreriment considerable i l'Equip de Govern treballa per a redreçar aquesta situació i millorar, d'aquesta manera, les condicions econòmiques de l'Institut.

El vicepresident Joan Solà informa dels contactes informals que s'han produït amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, després que, durant una reunió amb els membres valencians de l'IEC, del president de l'IEC i ell mateix, així fos demanat.

El vicepresident Joandomènec Ros explica quines herències ha rebut l'Institut i quines ofertes de compra es tenen en aquest moment d'alguns d'aquests béns i informa que els diners de les vendes passaran a formar part del pressupost de l'IEC. Els immobles llegats són un immoble a Sant Boi de Llobregat, un immoble a Cornellà de Llobregat i un immoble a Barcelona.

Francesc González i Sastre, president de la Secció de Ciències Biològiques, presenta l'informe d'activitats d'aquesta Secció.

El secretari general informa de l'obertura de la sala de membres, de reunions i d'estada individual, equipada amb ordinadors i màquina de cafè. A la sala es troben les darreres novetats bibliogràfiques de l'IEC i la premsa diària.

Ple del dia 22 de febrer de 2010 (ordinari)

- Votació per a la venda d'immobles procedents d'herències i llegats, que són propietat de l'IEC
- Presentació de candidats a membres
- Informe de les activitats de la Secció de Ciències i Tecnologia

Hi assisteixen cinquanta-sis membres (numeraris i emèrits) i set presidents de les societats filials.

Del seu informe, el president en destaca les activitats següents, dutes a terme des del darrer Ple: l'acte de lliurament de la Medalla d'Or de la Generalitat, a títol pòstum, a Jordi Solé Tura al Palau de la Generalitat; la presentació del llibre *The Architect of Modern Catalan. Pompeu Fabra (1868-1948)*, una selecció de textos de Pompeu Fabra traduïts a l'anglès publicada per l'editorial John Benjamins Publishing Company; la reunió del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana al Palau de la Generalitat de Catalunya; la participació de l'Institut al Saló Expolangues 2010 (París); les converses amb la Casa

Velázquez per a establir vincles de cooperació; la reunió de la Comissió de Societats Filials, i la jornada «Vicens Vives, més enllà de l'historiador», emmarcada en els actes de commemoració del cinquantè aniversari de la mort i el centè aniversari del naixement de Jaume Vicens Vives.

El vicepresident Joandomènec Ros informa sobre les negociacions entre l'IEC i la Generalitat de Catalunya per a tancar el contracte programa. J. Ros diu que hi va haver una reunió entre el DIUE i l'IEC el dia 11 de febrer de 2010. Els assistents per part de l'IEC van ser: Joandomènec Ros, vicepresident primer; Romà Escalas, secretari general, i Ramon Corbella, gerent; i per part del DIUE: Joan Roca, director general de Recerca; Iolanda Font de Rubinat, subdirectora i adjunta a la DGR; Joaquim Ibáñez, cap de l'Àrea de Polítiques Sectorials Científiques i Tecnològiques, i M. Jesús Ferrés, cap del Gabinet de Coordinació. Aquesta fou la primera reunió des que l'IEC va lliurar la proposta de contracte programa que havia demanat el DIUE, el mes de juny del 2009, i es va manifestar la voluntat de resoldre la situació d'indeterminació en què l'IEC es troba des d'abans de l'estiu (l'anterior contracte programa va finir el 2008, durant el 2009 l'IEC va funcionar amb el pressupost prorrogat, i el mateix passa enguany, amb les reduccions notables que el Ple ja coneix); en aquest sentit, la reunió fou positiva.

Carlota Solé i Puig, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura d'Anna Cabré i Pla com a membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans, adscrita a aquesta Secció.

David Serrat i Congost, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, presenta l'informe d'activitats de la Secció que presideix.

El secretari, en relació amb la venda d'immobles subjecte d'aquest punt, comunica el següent: «Que, d'acord amb les normes legals de l'Administració, amb l'import obtingut de la venda dels immobles objectes de les tres deixes, l'Institut d'Estudis Catalans constituirà un fons específic per a portar a terme activitats culturals i socials d'acord amb les finalitats expressades pels donants». A continuació, demana que aquells que encara no hagin exercit el dret a vot i ho vulguin fer dipositin els vots a l'urna i, tot seguit, es procedirà al recompte dels vots.

El secretari general llegeix l'acta de l'escrutini de les votacions sobre la venda d'immobles referent al punt 3 de l'ordre del dia. El resultat de les votacions ha estat el següent: la finca 7 rep 82 vots a favor, 5 en contra, 5 en blanc i 3 nuls; la finca 8, 75 a favor, 9 en contra, 9 en blanc i 2 nuls, i la finca 10, 75 a favor, 9 en contra, 9 en blanc i 2 nuls.

En l'acord 4.1, el Ple aprova la venda dels immobles següents: finca 7: Barcelona, carrer de Sant Pere Mitjà, núm. 4 (llegat de Mario Salvia); finca 8, Sant Boi de Llobregat,

carrer de Francesc Macià, núm. 91, 1r 3a (herència de Joana Jornet), i finca 10, Cornellà de Llobregat, carrer del Marquès de Cornellà, núm. 5, 1r 1a (herència de Rosa M. Salas).

El secretari general informa de dos assumptes. En primer lloc, que l'IEC ha aprovat la signatura d'un conveni amb el Museu de la Música per a organitzar conjuntament esdeveniments de caràcter musical. I en segon lloc, que la Secció de Filosofia i Ciències Socials ha informat positivament de la modificació dels Estatuts que la Societat Catalana de Musicologia ha proposat perquè aquests s'avinguin als Estatuts generals de l'IEC.

Ple del dia 29 de març de 2010

- Votació de candidat a membre presentat en el Ple del 22 de febrer de 2010
- Adjudicació dels premis i les borses d'estudi corresponents al LXXIX Cartell
- Liquidació del pressupost de l'any 2009

Hi assisteixen trenta-set membres (numeraris i emèrits) i sis presidents de les societats filials.

Del seu informe, el president en destaca les activitats següents, dutes a terme des del darrer Ple: la reunió del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals; la presentació d'una nova estructura per a la recerca de Catalunya que es diu Talència, una fusió de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats, l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, entre d'altres; una reunió entre representants de la Generalitat i l'IEC per a tractar del contracte programa, especialment del bloc de recerca, i una altra sobre els aspectes de llengua i el paper de la gramàtica; la investidura de Joaquim M. Puyal com a doctor *honoris causa* per la Universitat Rovira i Virgili; l'organització d'una jornada econòmica a la Cambra de Comerç de Sabadell, en què foren convidats Joaquim Muns i el president Salvador Giner per a parlar de la crisi econòmica; l'acte d'homenatge al poeta Robert Lafont; una reunió amb Artur Mas, cap de l'oposició, en el marc de la ronda d'entrevistes que l'Equip de Govern vol mantenir amb tots els líders polítics catalans, en què es va parlar sobre l'Institut i sobre la seva funció.

En aquest moment, hi ha dues negociacions paral·leles: una amb la Conselleria d'Innovació, Recerca i Universitats per a parlar del contracte programa, i una altra amb les institucions i partits polítics per a fer entendre la funció de l'IEC en la societat catalana.

El president matisa que la situació de l'IEC no és d'emergència, només hi ha negociacions complicades per a la renovació del contracte programa. Explica que té previs-

ta una reunió amb el president del Govern, José Montilla, i que li consta que hi ha molts consellers que tenen una visió correcta de l'Institut. Per això creu que no hi ha una crisi conceptual generalitzada.

El president fa referència al conveni signat recentment amb la Casa de Velázquez, a partir del qual tota l'activitat d'aquesta institució francesa en els territoris de llengua catalana es farà per mitjà de l'IEC.

El secretari general presenta el document amb la proposta d'adjudicació dels premis i de les borses d'estudi que foren convocats l'abril passat en el LXXIX Cartell.

Manuel Castellet fa una reflexió sobre el cartell de premis de l'Institut. Explica que la darrera vegada que se'n va fer una reforma va ser l'any 1998 o 1999. Des d'aleshores, les circumstàncies han canviat. L'Equip de Govern hauria de fer una reflexió sobre quins són els objectius dels premis, quin és el pes de la llengua catalana, actualitzar-ne les dotacions, etc. El president agraeix les observacions i assegura que l'Equip de Govern farà una reflexió global dels premis.

Es duu a terme la votació i l'escrutini de vots de candidat a membre presentat en el Ple del 22 de febrer de 2010. A continuació, es llegeix el resultat de la votació sobre l'ingrés d'Anna Cabré com a membre numerària de l'Institut. El secretari general recorda que cal que hi participi el 60 % dels membres amb dret a vot, quòrum que s'ha complert. El resultat de la votació ha estat: 98 vots a favor, 2 vots en contra, 3 vots en blanc i un vot nul.

Anna Cabré i Pla és nomenada membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans.

A petició del president, Ramon Corbella, gerent de l'Institut, fa la presentació de la liquidació del pressupost de l'any 2009 i tot seguit és aprovada pel Ple.

El secretari general informa del nomenament que aprovà el Consell Permanent d'Emma Surinyà com a directora del Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè, i resta ratificat el nomenament.

Ple del dia 10 de maig de 2010 (ordinari)

— Presentació de la candidatura de Xavier Sáez-Llorens a membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques

— Presentació de les activitats de la Secció Filològica

Hi assisteixen cinquanta-vuit membres (numeraris i emèrits) i sis presidents de les societats filials.

Del seu informe, el president en destaca les activitats següents, dutes a terme des del darrer Ple: l'entrevista amb el secretari general adjunt del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, Jordi Menéndez, per a tractar de les relacions entre el Govern de la Generalitat i l'IEC; l'entrevista, acompanyat del vicepresident Joandomènec Ros, amb el conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Joaquim Nadal, per a tractar de les relacions entre el Govern de la Generalitat i l'IEC; l'acte de presentació del llibre *Margalida Comas Camps (1892-1972), científica i pedagoga*, publicació a càrrec del Govern de les Illes Balears; l'acte de presentació a la Casa Llotja de Mar del llibre *Fàbrica, taller i laboratori. La Junta de Comerç de Barcelona: ciència i tècnica per a la indústria i el comerç (1769-1851)*, publicat per la Cambra de Comerç de Barcelona, l'IEC i l'Escola d'Enginyers Industrials; l'entrevista, acompanyat de Salvador Alegret, Pilar González i Romà Tauler, amb el president del Parlament, Ernest Benach, per a tractar de la commemoració de l'Any Internacional de la Química; l'acte de presentació de l'*Atlas del turisme a Catalunya* i del visor cartogràfic, organitzat per la Societat Catalana de Geografia, sota la presidència del conseller Josep Huguet; la recepció i la benvinguda als representants de l'Asociación de Críticos Españoles; la sessió d'obertura del col·loqui internacional «Les transformacions territorials a banda i banda dels Pirineus», organitzat per la Societat Catalana de Geografia, l'Institut d'Estudis Territorials i la Casa de Velázquez; l'entrevista, acompanyat del president de la Secció Filològica, Joan Martí, amb el conseller d'Educació, Ernest Maragall, per a tractar de l'aplicació imminent de la Llei de la llengua de signes catalana; la reunió amb el director general de Patrimoni Cultural, Jordi Roca, per a tractar del pla director del nou Museu d'Història, Arqueologia i Etnologia, amb l'assistència de M. Teresa Ferrer i Santiago Riera i Tuèbols; l'entrevista, acompanyat del secretari general, Romà Escalas, amb el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, per a tractar de les relacions entre el Govern i l'IEC; l'entrevista, acompanyat del vicepresident Joandomènec Ros, amb el president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, per a tractar de l'IEC; l'acte acadèmic en commemoració de la festivitat de sant Marc, patró del Consolat de Mar, organitzat per la Cambra de Comerç de Barcelona, i l'acte de presentació del llibre *El pensament econòmic a Catalunya (1760-1840)*, d'Ernest Lluch, organitzat pel Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona - Centre Ernest Lluch, i amb la col·laboració de l'IEC i d'Edicions 62.

El vicepresident Joan Solà explica el contingut de la reunió sobre l'avaluació de la recerca a la qual va assistir juntament amb representants de la Universitat de Barcelona, el director de Talència i altres càrrecs del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, i comunica que l'IEC serà l'encarregat de l'avaluació de les revistes científiques.

Francesc Asensi presenta el candidat Xavier Sáez-Llorens com a membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques.

Joan Martí i Castell, president de la Secció, presenta les activitats de la Secció. A continuació, Josep Moran, director de l'Oficina d'Onomàstica, que ha preparat una presentació de la recentment publicada segona edició del *Nomenclàtor de toponímia major de Catalunya*.

El secretari general informa sobre la resolució de la demanda de l'empresa HERMES. L'empresa havia demandat l'IEC per la resolució anticipada del contracte d'edició de l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda.

D'altra banda, informa sobre la venda de propietats. El 5 d'abril de 2010 va firmar davant del notari Joan Rubiés Mallol la venda autoritzada pel Ple de la finca 8, situada a Sant Boi de Llobregat, al carrer de Francesc Macià, núm. 91, 1r 3a (herència de Joana Jornet). I el 10 de maig de 2010 va firmar davant del notari Joan Rubiés Mallol la venda autoritzada pel Ple de la finca 10, situada a Cornellà de Llobregat, al carrer del Marquès de Cornellà, núm. 5, 1r 1a (herència de Rosa M. Salas).

D'altra banda, comunica que el 23 d'abril de 2010 s'obrí la nova convocatòria de premis i borses per al 2011, que és la LXXX convocatòria; que ha estat sol·licitada i concedida la renovació de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC, que dirigeix Joan A. Argenter, per un període de dos anys més, és a dir, fins al 22 de febrer de 2012, i que ha estat cedida en préstec l'obra de Joaquim Torres-García *La filosofia presentada per Pables al Parnàs com a desena musa* per a formar part de l'exposició «De Gaudí a Picasso. El modernismo catalán», organitzada per l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) (exposició a la seu de l'IVAM del 15 de març al 27 de juny de 2010).

Jordi Carbonell pregunta si hi ha hagut una versió catalana del Premi Catalunya d'Economia. El Premi es va atorgar a un treball presentat en anglès per una errada de coordinació entre el web i el text imprès. Jordi Carbonell demana que consti en acta una censura absoluta al responsable del Premi per la divergència esmentada.

Pilar González recorda que fa tres anys es va adreçar, mitjançant una carta, a la Presidència per a fer una consulta sobre la llengua en què havien de ser escrits els treballs que optaven als premis. El secretari general respon que les bases dels premis són clares. Carles Solà creu que els premis de l'Institut han de ser per a obres en català, perquè ja hi ha moltes institucions que premien treballs en altres llengües. Fa referència també a una probable iniciativa legislativa que dedueix —arran de l'informe del president— que l'Equip de Govern de l'IEC vol presentar al Parlament de Catalunya perquè l'IEC quedi reconegut com a acadèmia del país. Reflexiona sobre el perill que pot comportar el fet que un parlament «regional» legisli sobre l'IEC, car pot quedar malmès el seu paper «nacional».

El president explica que l'Equip de Govern està duent una tasca conceptual.

El vicepresident Ros afegeix que l'IEC depèn econòmicament, en part, de la Conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa i el que desitja l'Equip de Govern és una dependència directa de la Presidència.

Ple del dia 7 de juny de 2010 (ordinari)

— Lectura de la necrològica del membre corresponent Helmut Lüdtke

— Votació d'un candidat a membre corresponent presentat en el Ple del 10 de maig de 2010

— Presentació de l'estat de la «Gramàtica», per Manuel Pérez Saldanya i Gemma Rigau

Hi assisteixen seixanta-set membres (numeraris i emèrits) i nou presidents de les societats filials.

Joan Veny, membre de la Secció Filològica, llegeix la necrològica de Helmut Lüdtke († 27.4.2010), membre corresponent de la mateixa Secció.

Del seu informe, el president en destaca les activitats següents, dutes a terme des del darrer Ple: la reunió del president de l'IEC, acompanyat del gerent, mantinguda —per indicació del president de la Generalitat— amb Jordi Menéndez, secretari general de Presidència de la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu d'estudiar la manera com la Generalitat podria compensar la disminució pressupostària que ha patit l'IEC en el pressupost del 2010 i en la qual es presentaren tres projectes per l'import total; una sessió en memòria de Joan Bastardas, qui fou membre de la Secció Filològica i vicepresident de l'IEC; el lliurament dels premis corresponents a les proves Cangur de matemàtiques al campus La Salle de la Universitat Ramon Llull, i entrevista del secretari general i el president amb Antoni Castells per a bescanviar opinions i parlar de les relacions entre l'IEC i el Govern de la Generalitat; la inauguració del congrés internacional per a commemorar la figura de Martí I l'Humà, darrer rei de la dinastia de Barcelona, amb una conferència de M. Teresa Ferrer i la participació de Tomàs de Montagut, i la reunió de la Comissió de Seguiment del Conveni entre l'IEC i el Govern de les Illes Balears.

El vicepresident Ros explica que es tracta de la reunió de seguiment del Conveni que l'IEC va signar amb el Govern de les Illes. El president de la Secció Filològica hi va explicar l'estat dels projectes que el Govern balear finança parcialment.

Es procedeix a la votació i escrutini dels vots a un candidat a membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques. Els resultats de la votació són els següents: han votat

cinquanta-nou membres numeraris i vint-i-set membres emèrits, en total, vuitanta-sis membres. Dels 152 membres amb dret a vot, hi ha hagut un 56,6 % de participació. Vuitanta-un membres han votat a favor, zero en contra i cinc en blanc. Per tant, Xavier Sáez-Llorens resta acceptat com a membre corresponent de l'IEC adscrit a la Secció de Ciències Biològiques.

Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica, fa la introducció a l'exposició del projecte «Gramàtica».

El director de l'Oficina de Gramàtica, Manuel Pérez Saldanya, i la presidenta de la Comissió de Gramàtica, Gemma Rigau, fan una presentació tècnica del projecte.

El secretari general demana la ratificació de dos acords presos pel Consell Permanent del 3 de juny: l'acord 10.1 i l'acord 10.2.

L'acord 7.1, del 7 de juny de 2010, ratifica l'acord 10.1 del Consell Permanent del 3 de juny de 2010. En la reunió del Consell Permanent de l'Institut d'Estudis Catalans celebrada el 3 de juny de 2010 s'acordà acceptar de formar part del grup de fundacions, associacions o corporacions de caràcter cultural, científic, benèfic, cívic, econòmic o professional relacionades en la proposta d'Estatuts de la Caixa d'Estalvis Unió de Caixes de Manlleu, Sabadell i Terrassa, que es constituirà per la fusió de les Caixes d'Estalvis Comarcal de Manlleu, Caixa d'Estalvis de Sabadell i Caixa d'Estalvis de Terrassa, amb la facultat de designar un conseller general de la nova entitat per a formar part de la seva Assemblea General. L'acord s'adopta condicionant-ne l'efectivitat a l'entrada en vigor dels Estatuts de la nova caixa d'estalvis en els termes indicats.

L'acord 7.2, del 7 de juny de 2010, ratifica l'acord 10.2 del Consell Permanent del 3 de maig de 2010, en relació amb els Estatuts del Consorci Puig Castellar. El secretari general els presentà al Consell Permanent i aquest aprovà els Estatuts del Consorci Puig Castellar després que, ja aprovats pel Consell Permanent el dia 27 d'octubre de 2008 (vegeu l'acord 39.3 de l'acta del Consell Permanent núm. 39, del 27 d'octubre de 2008) i pel Ple del 24 de novembre del mateix any (vegeu l'acord 22.1 de l'acta del Ple núm. 22, del 24 de novembre de 2008), els Serveis Jurídics de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet hagin retornat el text amb unes consideracions que estan assenyalades en el text.

Màrius Foz reflexiona sobre la difusió dels premis. Pensa que caldria dur a terme actuacions de difusió més elaborades.

Joan Martí, en la línia de l'opinió d'Albert Balcells, creu que la missió de l'Institut és la promoció de la ciència en llengua catalana. Ho creu perquè sap que és així, ja que l'IEC es va fundar amb aquest objectiu. No creu que es pugui dir que la situació d'avui ja no demana la defensa d'aquest objectiu; per tant, la funció de l'IEC no s'hauria de moure

gens en aquest sentit. L'IEC s'ha de preocupar de la normalització lingüística del català en l'àmbit científic. El president es manifesta totalment d'acord amb ell.

Alícia Casals llegeix en veu alta una carta en què demana al president que convoqui un ple extraordinari per a tractar de la situació econòmica de l'IEC. El president li fa saber que sempre ha donat compte puntualment de totes les gestions que l'Equip de Govern ha dut a terme per a la signatura del contracte programa. Aquestes actuacions s'estan enllestitint, i d'aquí a poc temps es tindrà una resposta de la Generalitat. Quan s'haurà rebut, l'Equip de Govern es plantejarà de convocar, si cal, un ple per a informar sobre aquest assumpte.

El vicepresident Ros es compromet a portar la situació econòmica al Ple per a ser debatuda. Pel que fa al Cartell, fa saber que s'ha començat a fer la reflexió demanada. Pel que fa a l'ofertament de presentar la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, li sembla molt encertat i s'està pensant de fer-ho.

Joan Martí recorda que el Ple és l'òrgan sobirà per a decidir, també en la qüestió dels premis de les societats filials.

Ple del dia 28 de juny de 2010 (ordinari)

- Presentació de l'informe d'activitats de la Secció de Filosofia i Ciències Socials
- Report de les revistes *Contributions to Science* i *Catalan Historical Review*

Hi assisteixen quaranta-cinc membres (numeraris i emèrits) i set presidents de les societats filials.

El president felicita Isidor Marí per la seva elecció com a president de la Secció Filològica i agraeix a Joan Martí, president sortint, la col·laboració, el suport i el diàleg que ha mantingut durant el mandat. Diu que la legislatura de Joan Martí ha estat molt fructuosa i brillant per a la Secció Filològica. Li reconeix la tasca i li'n dona les gràcies.

Del seu informe, el president en destaca les activitats següents dutes a terme des del darrer Ple: l'acte d'inauguració de la Biblioteca Enric Valor, a Alacant; l'homenatge a Jordi Mir i Parache, organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura i l'IEC; la presentació del *Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya*, elaborat per Manuel Castellet, Joan del Castillo, Xavier Jarque i Margarida Mitjana; la reunió del Ple al Reial Monestir de Santa Maria de Poblet, on es van discutir temes sobre la reforma del monestir i l'IEC aprofità per a oferir els seus serveis d'assessorament, i la reunió de la Comissió de Societats Filials.

Anuncia que l'Equip de Govern ha elaborat un informe detallat sobre la situació econòmica de l'IEC, que s'ha lliurat a l'entrada perquè els membres l'estudiïn.

Joan Martí intervé per a agrair al president les paraules que li ha adreçat abans en nom de l'IEC. Subratlla que tot el que s'ha fet des de la Secció Filològica durant els mandats en què n'ha estat president ha estat possible gràcies al Ple de la Secció, a la Secretaria i als col·laboradors de la Secció i a la participació de tots els membres de l'IEC. Els dóna les gràcies.

Ricard Torrents, en representació del Consell de Govern de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta l'informe de la Secció.

Ricard Guerrero fa la presentació de la revista *Contributions to Science* i, a continuació, Albert Balcells presenta la revista *Catalan Historical Review*.

Declaracions institucionals

Durant el curs 2009-2010, l'Institut d'Estudis Catalans ha fet pública la declaració següent:

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans a propòsit de la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya

L' Institut d'Estudis Catalans, acadèmia nacional de les ciències i les humanitats, entén que és políticament insòlit i inadmissible que el Tribunal Constitucional s'atorgui el dret de decidir sobre la constitucionalitat de l'Estatut d'autonomia de Catalunya menyspreant la decisió del poble de Catalunya, el qual, en plebiscitar l'Estatut, li va conferir un caràcter constituent per al territori de Catalunya.

Altrament, l'Institut d'Estudis Catalans considera que la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, pel que fa al concepte de nació, el tractament i l'abast de l'oficialitat de la llengua catalana, del dret civil de Catalunya i dels drets històrics i lingüístics del poble de Catalunya, entre altres qüestions, vulnera greument la voluntat popular expressada en referèndum. Aquesta resolució posa de manifest un retrocés democràtic que es pot traduir en conseqüències inacceptables per al desenvolupament de la vida política, econòmica, social i cultural de Catalunya.

Catalunya, com a poble mil·lenari, s'ha reconegut com una nació i, per tant, és subjecte de drets col·lectius establerts internacionalment (Carta de les Nacions Unides i pactes internacionals dels drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals de les Nacions Unides) i té el dret inalienable, previ a la Constitució espanyola, de configurar l'àmbit jurídic de la seva llengua i la seva cultura, la seva economia o la seva societat.

Sens perjudici d'analitzar més a fons el contingut íntegre de la Sentència del Tribunal Constitucional pel que fa a altres àmbits, com ara el dret, l'economia, determinades competències i símbols nacionals, l'Institut d'Estudis Catalans, acadèmia de la llengua catalana, rebutja qualsevol acte que limiti l'eficàcia dels drets lingüístics individuals i col·lectius i rebaixi l'ús preferent que el català, com a llengua oficial i pròpia, ha de tenir davant de totes les administracions públiques i els mitjans de comunicació públics.

L'Institut d'Estudis Catalans expressa el seu rebuig més enèrgic davant la resolució del Tribunal Constitucional, que desnaturalitza l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i crida la ciutadania a defensar cívicament i amb tota la fermesa el dret del poble català a decidir democràticament el seu futur.

Barcelona, 30 de juny de 2010

Els membres

Nous membres

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Membres numeraris

Anna Cabré i Pla

Aнна Cabré, catedràtica d'Universitat, acadèmica d'extraordinària simpatia, perspiciàcia i saviesa, fou la fundadora del Centre d'Estudis Demogràfics (CED) l'any 1984; un centre de consulta sobre temes demogràfics radicat a la Universitat Autònoma de Barcelona. Sota l'impuls del conseller de la Generalitat Andreu Mas-Colell, Catalunya, Barcelona i les universitats esdevingueren nuclis de recerca d'excehlència i rigor científics. Anna Cabré aconseguí la transformació del CED en un institut públic de recerca, educació i professionalització d'alt nivell, féu que llurs membres fossin doctors i orientà les demandes en projectes científics finançats per organismes nacionals i internacionals. El CED consta actualment de seixanta-dos membres, incloent-hi investigadors, professors visitants, doctorands i personal administratiu. Des del 2007, ofereix el Màster en estudis territorials i de la població; i des del 2004, un programa de doctorat en demografia, en el marc del qual s'han elaborat i presentat més de vint tesis doctorals. El CED és un dels centres d'estudis demogràfics més prestigiosos d'Europa.

Anna Cabré ha convertit les xifres en una literatura amena i analítica sobre la realitat social. Les taxes de fecunditat, natalitat, maternitat, les piràmides d'edat o l'envel·liment de la població, entre d'altres, troben en el seu pensament les paraules necessàries

per a una bona interpretació sociològica. En els seus estudis, les dades no es donen i prou, sinó que es relacionen amb els canvis en la família; amb la participació de la dona catalana, espanyola i europea en el mercat formal del treball extern a la llar; amb l'ús d'anti-conceptius i de tècniques de reproducció assistida, i també amb l'esclat de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en les societats avançades. Aquesta habilitat seva per humanitzar les xifres —siguin percentatges o estadístiques— ha situat la demografia en la base de moltes altres ciències socials, que troben imprescindible prendre com a punt de partida l'anàlisi demogràfica per a explicar els fenòmens que són objecte de llur estudi. Malgrat la consideració de la mateixa Anna Cabré de la demografia com «un art de revelar misteris i paradoxes més que no pas una ciència», és subjacent en molts estudis sobre la realitat social i la imbricació de la demografia amb altres ciències socials es fa palesa avui, almenys a Catalunya i a Espanya, gràcies a la seva aportació.

Una de les seves preocupacions intel·lectuals ha estat la fecunditat i com les seves variacions al llarg de tota la història d'una societat reflecteixen els canvis socials. Ja en la seva tesi doctoral, dirigida per Jordi Nadal, sobre la reproducció de les generacions catalanes entre 1856 i 1960, publicada el 1999 sota el títol *El sistema català de reproducció. Cent anys de singularitat demogràfica*, rebut les tesis de Josep Vandellós sobre la decadència de Catalunya en relació amb la baixa natalitat o fecunditat autòctona. Anna Cabré atorga un paper positiu al fenomen de la immigració en el sistema català de reproducció. El considera un factor endogen, és a dir, estructuralment ocupa el lloc de factor extern en la dicotomia autòcton-immigrant, en paral·lel a la d'hereu-cabaler, tan important en la història moderna de Catalunya. És un sistema jeràrquic (hi ha un hereu o una pubilla, hi ha pocs autòctons), però obert als que vénen de fora i equànime. En l'evolució del sistema català de reproducció conflueixen els processos d'industrialització i urbanització, de manera que a les ciutats hi ha progressivament més gent soltera, sola i tradicionalment amb una fecunditat més baixa. D'altra banda, també hi intervé l'arribada de població immigrant que supleix, amb un grau d'acceptabilitat més alt, la mà d'obra autòctona que —com diu Cachón— rebutja feines que els semblen rutinàries, brutes o de baix estatus social.

Durant l'època que va viure a París, Anna Cabré va rebre la influència de tres grans mestres: Alfred Sauvy, Roland Pressat i sobretot de Paul Henry; i es va interessar pel «mercant matrimonial», expressió que ha esdevingut popular i d'ús comú en aquest àmbit al llarg de les últimes dècades. Els desequilibris entre homes i dones en edat d'aparellar-se i procrear que es produeixen després d'un conflicte bèl·lic —o de l'aplicació de la política d'un sol fill o filla per parella, com en el cas de la Xina— tenen conseqüències socials, de vegades dramàtiques, com per exemple la importació de dones estrangeres en un país amb dèficit de població femenina, els matrimonis de conveniència, etc.

El sistema català de reproducció es caracteritza per una fecunditat baixa i una immigració elevada. El fet que els immigrants facin les tasques no volgudes pels autòctons, però imprescindibles per al sistema de producció, impulsa la mobilitat ocupacional i social entre els uns i els altres. En termes relatius —com ja va demostrar Pinilla de las Heras—, els immigrants tenen una promoció social més ràpida, ja que parteixen d'un nivell més baix. La tradició de Catalunya com a terra de pas o receptora d'immigració —que, com diu Anna Cabré, hi ha comptat des de sempre— s'ha reflectit en una gran capacitat per a integrar els nous i mantenir la cohesió social. Anna Cabré relaciona la segmentació del mercat de treball amb la segmentació de la reproducció: com que cada generació produeix fills i filles amb un nivell més elevat d'educació i més expectatives de promoció ocupacional i social, queda un espai entre els segments que cap autòcton no vol ocupar. Aquest buit és el que atrau els immigrants. Una natalitat més elevada en un mercat de treball segmentat portaria a més immigració, perquè de fet, natalitat i immigració són fenòmens més complementaris que substituïtoris.

Una de les aportacions més genuïnes i a la vegada agosarades d'Anna Cabré és la predicció de la inflexió en l'última dècada vers un augment de la nupcialitat i de la fecunditat, a la vegada que disminueix la cohabitació fora del matrimoni, decreix el nombre de divorcis i desapareixen moltes llars monoparentals encapçalades per vídues i divorciades. En un capítol del llibre *Estratègies familiars*, de Luis Garrido i Enrique Gil Calvo, publicat per Alianza, l'any 1993, i titulat irònicament «Volverán tórtolos y cigüeñas», Anna Cabré mostra el seu optimisme històric vers l'evolució del mercat matrimonial. Cabré sosté que es tracta d'una variable amb un grau alt de predictibilitat i de poder explicatiu dels cicles demogràfics i dels valors socioculturals associats, tant en els estudis històrics com en els prospectius.

El mercat matrimonial és un mecanisme regulador de la conjuntura demogràfica, el lloc teòric on es troben homes i dones que, en un moment determinat, estan disponibles per a constituir legalment una parella. El mercat matrimonial varia segons si es tracta de les primeres núpcies o de les segones i ulteriors. En aquest segon cas, el mercat matrimonial es presenta força més desequilibrat a causa de la mortalitat i les propensions diferencials que incideixen de manera variable sobre l'equilibri del conjunt. El desequilibri entre efectius masculins i femenins s'ha resolt combinant mecanismes d'ajustament extern (ampliació del mercat) o intern (augment de la poligàmia) en el moment en què incrementa l'oferta d'un dels dos sexes i es multiplica la capacitat d'opció, la diferència en l'edat del matrimoni (que pot créixer temporalment l'oferta per anticipació o disminuir-la per demora) i l'exclusió diferencial per la solteria definitiva. Una conseqüència de tot això és, segons Anna Cabré, la diferència d'edat entre marit i muller com a signe del romanent

actual de la infinitat d'ajustaments d'edats en el passat. El fet, quasi universal, que els marits siguin més grans que les mullers és l'herència de la sobremortalitat de les dones en el part. El desequilibri, per una oferta excessiva d'homes, es compensava en dècades anteriors avançant l'edat de matrimoni de les dones. Factors d'instabilitat, com ara les guerres, suposaven una disminució d'efectius masculins i la consegüent reducció de l'edat de casar-se, alhora que s'elevava la de llurs mullers.

Una altra causa de desequilibri en el mercat matrimonial són els moviments migratoris. Mentre a Europa el mercat era favorable als homes, reduïts a la meitat a causa de l'emigració, a Amèrica i Oceania, les dones eren un element escadusser i apreciat. En les migracions del camp a la ciutat, les dones han tendit a emigrar en una proporció més elevada, i a concentrar-se en les àrees urbanes, on abunda la solteria femenina; mentre que en el món rural són els homes els qui romanen solters en més proporció que les dones. A Anna Cabré li interessa especialment el desequilibri en el mercat matrimonial que deriva de la importància relativa dels efectius inicials de les generacions i, particularment, els efectes imminents que pot provocar la caiguda de la natalitat en el nostre país, iniciada a mitjan anys setanta. L'anàlisi parteix de l'observació de les fluctuacions dels naixements a Espanya en els anys trenta i llurs efectes sobre la conjuntura demogràfica dels seixanta, i relaciona el mercat matrimonial amb els cicles demogràfics. Aquestes són, esquemàticament, algunes de les conclusions que se'n deriven: la competència entre les cohorts d'homes, l'augment en el nombre de propostes matrimonials que rebran les dones, l'evolució divergent de l'edat de matrimoni per a ambdós sexes, la davallada de la cohabitació fora del matrimoni, la intensificació de la nupcialitat femenina i la disminució en la pensió a divorciar-se.

Anna Cabré elabora una visió paral·lela a la teoria d'Easterlin, que articula els cicles demogràfics amb la situació del mercat laboral, sense que intervinguin —en el cas que ens ocupa— més factors que els pròpiament demogràfics.

L'Institut d'Estudis Catalans i, molt especialment, la Secció de Filosofia i Ciències Socials augmentaran en qualitat i rigor científics amb la incorporació d'Anna Cabré. Una investigadora que ha dut a terme una seixantena de projectes de recerca i unes cent cinquanta publicacions, una participació activa en nombrosos congressos i seminaris, una trajectòria acadèmica docent i investigadora rellevant, i una gran col·laboració en consells de redacció de revistes i comitès d'avaluació; sempre constructiva i amable en les crítiques. El reconeixement d'Anna Cabré com a membre de l'Institut d'Estudis Catalans s'afegeix a la seva nòmina de premis rebuts al llarg de la seva vida. Només voldria recordar que la Generalitat li va concedir la Creu de Sant Jordi l'any 2005.

És una persona de gran generositat, sempre disposada a donar idees sobre temes de recerca, tesis per a desenvolupar i accions per a emprendre en els equips de redacció.

Es caracteritza per la crítica constructiva i el bon humor. Un bon humor que no significa que hagi tingut una vida fàcil. Nascuda el 1943, pertany a una família republicana represaliada, conscient d'haver perdut la Guerra Civil; ha viscut els esdeveniments del Maig del 68 —la il·lusió i la decepció—, ha fet crítica i autocrítica d'algunes aspiracions de l'esquerra d'aquells anys que sortosament no s'han fet realitat. És una persona optimista i esperançada en el futur de Catalunya i d'Espanya. Aquests són alguns trets de la personalitat d'Anna Cabré.

Pel seu talent i el seu tarannà és clar l'honor que representa per a l'IEC poder comptar a partir d'avui amb una persona com l'Anna Cabré entre els seus membres.

Text llegit per la senyora Carlota Solé i Puig en el Ple del dia 22 de febrer de 2010

SECCIÓ FILOLÒGICA

Membres numeraris

Joaquim M. Puyal i Ortiga

Joaquim Maria Puyal i Ortiga va néixer a Barcelona el 1949. Es va llicenciar en filologia romànica per la Universitat de Barcelona a començaments dels anys setanta. La seva tesi de llicenciatura va versar sobre el llenguatge esportiu aplicat als mitjans de comunicació. La cosa ve de lluny.

Posteriorment amplià els seus estudis amb una llicenciatura en ciències de la informació a la Universitat Autònoma de Barcelona. Des del 1976 ha desenvolupat tota la seva carrera periodística a la ràdio i la televisió en llengua catalana a partir del convenci-

ment que la feina del periodista podia contribuir de manera decisiva a la normalització lingüística, després dels quaranta anys de repressió del règim franquista.

La ràdio

Des del 1967, amb divuit anys, va començar una llarga estada professional a Ràdio Barcelona. Va acceptar de fer retransmissions esportives, des de combats de boxa des del Gran Price o al Palau d'Esports, fins a retransmissions de futbol, vora cinc-cents, en castellà. La seva manera de narrar radiofònicament ja començava a ser diferent: una manera de fer seriosa, rigorosa, polida, que contrastava, i encara avui contrasta, amb l'estil barroer i cidaner que molts consideren inherent a la retransmissió esportiva.

El 1976 va presentar a la Cadena Ser un projecte: «Futbol en català». Amb el patrocini de La Caixa, que va ser la manera més astuta de provocar-ne l'aprovació ja que aquesta entitat sufragava totes les despeses del programa. Després d'uns quants mesos de proves en circuit tancat, amb l'ajut de Jordi Mir, amb qui repassava les emissions i valorava la manera de construir un llenguatge àgil, amè, ric, dinàmic i dins dels paràmetres normatius, després de nombroses consultes a especialistes i a gent amb criteri, després de retocs en la creació o recuperació d'un seguit d'expressions i d'un vocabulari bàsic despulat de castellanismes, el 5 de setembre de 1976, Puyal va retransmetre un Barcelona - Las Palmas en català. Va ser la primera retransmissió en català d'un partit de futbol des de la República. El resultat, aquella naturalitat lingüística que sembla improvisada de tan viva. Tots sabem l'esforç que costa arribar a expressar-se d'una manera despreocupadament improvisada. El programa va assolir ràpidament una gran audiència, cosa que denota l'habilitat de Puyal per a percebre què fa falta al nostre entorn social.

L'any 1985 es va incorporar a Catalunya Ràdio. En senyal del desig de normalització, el programa es va dir *Futbol a Catalunya Ràdio*, sense referència a la llengua. Fa més de trenta-tres anys, doncs, que Puyal no ha deixat de narrar en català tots els partits oficials disputats pel FC Barcelona. La cota d'acceptació és tan àmplia que sovint, als comentaris dels dilluns, la gent parlar del que ha dit el Puyal quasi més que no de les incidències del joc. Puyal, sense pretendre-ho, converteix la comunicació en un objectiu final.

La televisió

La popularitat i el prestigi de Joaquim Maria Puyal es deu tant a la seva tasca radiofònica com a la seva presència en la televisió com a creador, productor i presentador de diversos programes, sempre en llengua catalana, i amb un fort arrelament d'audiència.

Va iniciar la seva carrera als estudis Miramar, al circuit català de Televisió Espanyola. El 1977 va crear el programa *Vostè pregunta*, un format inèdit en l'àmbit nacional i estatal. Entrevista a una personalitat amb el suport d'un reportatge audiovisual; i intervencions telefòniques de l'audiència, en conversa amb el presentador i l'invitat.

L'any 1985 es va incorporar a Televisió de Catalunya per dirigir i presentar, a TV3, el programa *Vostè jutja*, amb la clara intenció de marcar una continuïtat amb el programa anterior. *Vostè jutja* va ser una revolució televisiva que implicava clubs socials de la Caixa de Catalunya repartits per tot el país i la presència de l'inefable Rafeques, cada setmana en un mercat diferent de Catalunya. Puyal va gosar fer un programa d'entreteniment familiar on implicava tot el país, basat en la discussió sobre problemes ètics i socials i d'escala de valors que presentava en uns curts de ficció. I hi parlava de la llengua; no sé si recordeu els paranys lingüístics dels curts, que la gent, a casa, jugava a caçar. La resposta en audiència i prestigi va ser espectacular.

El 1989 va estrenar a TV3 el programa *La vida en un xip*, que va estar en antena fins al 1992. Va eixamplar l'ús de la ficció televisiva fent una simbiosi molt curiosa entre la ficció dels personatges de *La Granja* amb la realitat que s'estava vivint el mateix dia d'emissió del programa. Els temes dels més de cent quaranta programes que es van emetre de *La vida en un xip* estaven relacionats, en la seva majoria, amb les actituds humanes, el país, la llengua, l'educació, la sanitat, etc. En aquella època es podia fer televisió sobre coses sòlides i es podia guanyar en audiència.

A instàncies de TV3 va crear també un programa d'entreteniment, *Tres pics i repicó*, un concurs on participaven famílies senceres, on es posava a prova l'agilitat mental, la cultura, la intel·ligència de gent que concursava en equip. Gran quantitat dels obstacles en forma de preguntes estaven relacionats amb la llengua. Una continuació d'aquest programa de concurs va ser *El joc del segle*, on, un altre cop, la llengua hi era present com a matèria de contingut.

L'últim programa que Puyal ha dirigit i presentat, per ara, va ser *Un tomb per la vida*, una manera original de fer una entrevista a fons a personatges interessants amb els quals repassava la seva vida. Després encara va contribuir a crear programes per a ser presentats per altres persones. Perquè al mateix temps que ideava programes, tant en ràdio com en televisió, Puyal anava formant professionals amb el seu estil basat en criteri, rigor i

molta exigència. Dels seus programes, de la seva escola, han sorgit noms que després han volat pel seu compte com Antoni Bassas, Xavier Bosch, Marcel Gorgori, Manel Fuentes, Ricard Torquemada, Eduard Boet, Pilar Calvo, Mònica Terribas, etc., i només n'és mento uns quants. I en un altre ordre de coses, també positiu, la quantitat d'imitadors que ha generat la seva feina a la ràdio ha fet pujar el nivell de les retransmissions esportives.

Des del 1997, sense abandonar la ràdio, ha orientat, preferentment, el seu treball cap a l'activitat universitària a la Universitat de Barcelona i la recerca en l'àmbit de la teoria de la comunicació. Són moltes les seves intervencions en col·loquis i taules rodones dedicades principalment a temes de llengua i de comunicació. En aquesta casa, sense anar més lluny, tinc present la seva intervenció en unes jornades sobre «Llengua i norma». I en la faceta de conferenciant, les seves intervencions també han estat nombroses tant en àmbits universitaris com també en els d'altres instàncies culturals.

Distincions

Els anys 1983, 1986 i 1991 va rebre els premis d'Òmnium Cultural per la seva tasca periodística a la ràdio o la televisió. El 1983, rebé el Premi Ciutat de Barcelona. El 1978 va rebre el Premi Ondas de Ràdio; el 1979 i el 1986, el Premi Ondas de Televisió, i el 2004, el Premi Ondas de Ràdio a la Trajectòria. El 1993 va ser guardonat amb la Creu de Sant Jordi. El 1997 va rebre el Premi Nacional a la Projectió Social de la Llengua Catalana concedit per la Generalitat de Catalunya. El 2004, la Generalitat li concedí el Premi Nacional de Radiodifusió, Televisió, Internet i Telecomunicacions en l'apartat de radiodifusió. L'any 2005 rebé el Premi Manuel Vázquez Montalbán, en la categoria de periodisme esportiu.

Ha estat reconegut com a «millor locutor de ràdio» i «millor presentador de televisió» del segle xx, en la votació popular del premi «Els números 1 de les comunicacions del segle xx», concedit pel programa *L'altra ràdio*, de Ràdio 4 i Eutelsat.

El 2005 el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres li concedí el Premi Ramon Fuster i Rabés per la seva defensa del català als mitjans de comunicació. És possible que hagi rebut més premis que no he sabut rastrejar.

Conclusió

Atesa la importància i la presència creixent dels mitjans audiovisuals en la nostra societat, la figura del comunicador oral adquireix una importància cabdal com a referent i exemple

per al model d'ús de la llengua. Per això, a la Secció Filològica hem debatut, des de fa temps, la necessitat de comptar amb la col·laboració d'un comunicador en exercici, de prestigi professional indiscutible, rigorós en l'ús de la llengua i en l'actitud lingüística.

La indeclinable cura en l'estil i l'afany de millora professional permanent que arrenquen de la consciència de les pròpies limitacions i de les ganes de posar-hi remei, i que tenen la seva base en la seva insubornable consciència de país, sense vendre's, mai, a cap grup de pressió econòmica o política, fan de Joaquim Maria Puyal, al meu parer, i al parer de la Secció Filològica que ara el presenta al Ple de l'Institut, un candidat idoni per a formar part de la Secció Filològica, amb la garantia absoluta de lleialtat a la Secció Filològica i a l'Institut d'Estudis Catalans, tant com a institucions com pels ideals que representen i defensen.

Text llegit pel senyor Joan Martí i Castell en nom de Jaume Cabré i Fabré en el Ple del dia 9 de novembre de 2009

Membres corresponents

Manuel González González

Nascut a Santiago de Compostel·la el 1951, Manuel González González es llicencià en filosofia i lletres (1974) i es doctorà en filologia romànica (1980) a la Universitat de Santiago de Compostel·la. Ell és actualment una de les personalitats conspícues de la lingüística gallega, amb un paper clau en la normativització del gallec.

De la seva múltiple activitat voldria subratllar les facetes de docent, investigador i promotor i dinamitzador de l'estàndard gallec. És catedràtic de Filologia Romànica de la Universitat de Santiago de Compostel·la, deixeble de Constantino García, impulsor dels

estudis de filologia a Galícia, traspassat recentment; en la seva universitat ha exercit diversos càrrecs acadèmics. Des del 1992 és membre numerari de la Real Academia Galega, en el si de la qual ha dirigit seminaris de sociolingüística i lexicografia. Ha estat secretari de l'Instituto da Lingua Galega (1991-1996) i és director de la revista *Cadernos de Lingua*. Les seves qualitats organitzatives i científiques l'han portat a la coordinació científica del Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades i a la Presidència de Puntogal, associació encarregada de gestionar la sol·licitud d'un domini lingüísticocultural gallec a Internet.

La seva activitat investigadora brilla especialment en els camps de la dialectologia i la geografia lingüística, la lexicografia, la història de la llengua, la fonètica i la sociolingüística. Dins el primer d'aquests àmbits és coautor de l'*Atlas Lingüístico Galego*, del qual s'han publicat cinc volums i del qual apareixeran en el futur uns altres set. Membre del Consell de Redacció de l'*Atlas Linguistique Roman* (ALiR), una empresa de cooperació internacional en la qual participa activament sigui en la planificació dels mètodes informàtics, sigui en la preparació de síntesis del lèxic romànic, com la dels noms del *dilluns* i del *dimarts* en la Romània. Són nombrosos els seus estudis geolingüístics, que poden abordar tant la metodologia dels atlas lingüístics com els derivats de CINCIVA o els noms de la salamandra en gallec.

La seva labor en lexicografia és ingent: director del *Diccionario da Real Academia Galega* (1997), coordinador del *Diccionario da Lingua Galega* (1990), codirector del *Diccionario manual da lingua galega (coas súas correspondencias en castelán)* (15 v., 1991), coautor del *Vocabulario ortográfico da lingua galega* (2004) i del *Diccionario inverso da lingua galega* (1990) i, sensible a les necessitats de normativitzar el llenguatge d'especialitat, autor d'un *Léxico de matemáticas, física e química* (1988) i d'un *Vocabulario de telefonía y comunicaciones móviles castellano-galego, galego-castellano* (1998). En aquesta línia, a més d'importants articles publicats en revistes científiques i de ponències impartides en col·loquis nacionals i internacionals, ha dirigit l'equip de recerca que ha elaborat *Laverca. Diccionario de verbos galegos con voz sintetizada* (1992), primer diccionari publicat a la península Ibérica que incorpora la veu sintetitzada.

És rellevant també la seva labor en l'àmbit de la fonètica. Ell ha estat l'introducció de la fonètica acústica a Galícia i són de contingut innovador els seus estudis sobre les sibilants, les oclusives, el «seseo», etc., referits sempre al gallec. Actualment centra les seves investigacions en el camp de les tecnologies de la parla i dirigeix diversos programes relacionats amb la síntesi de la veu.

La seva inquietud pel coneixement de la situació del gallec l'ha dut a la direcció d'estudis sòlids com el *Mapa sociolingüístico de Galicia* (3 v., 1994), que es troba en

procés d'actualització i *O galego segundo a mocidade*. El gallec, part indiscutible de la llengua històrica gallegoportuguesa, necessitava, per les circumstàncies que l'han configurat (influència primerenca del castellà, arcaisme respecte al portuguès i distanciament d'aquest, adherència social a la seva peculiaritat), una recuperació com a llengua de cultura. En aquest sentit s'imposava una normativització, un procés laboriós en el qual la participació de Manuel González ha estat fonamental. Com a membre de la Real Academia Galega i de l'Instituto da Lingua Galega, ha pres part activa en l'elaboració de les *Bases prá unificación das Normas Lingüísticas do galego* i, com a president de la comissió, en la d'una *Normativa de consenso* per a superar les diferències existents entre les normes oficials i les dissidents (com veieu, un episodi que no falta en tota llengua que intenta recuperar el seu estatus de llengua «normal»). També ha estat president de la comissió tècnica per a l'elaboració d'un Plan de Normalización Lingüística, aprovat pel Parlament gallec (novembre de 2004). Un procés de normativització necessita eines per a la normalització i així González és coautor d'*Edigal galego. Primeiro método audiovisual para aprendizaxe da lingua galega* (1985) i de diversos manuals de gallec per a EGB i batxillerat.

Manuel González ha col·laborat diverses vegades amb l'Institut d'Estudis Catalans, com a la taula rodona de la I Jornada de l'Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit, on va parlar de la metodologia de la recerca geolingüística.

La seva sòlida preparació en lingüística romànica, dialectologia, fonètica i sociolingüística, la seva experiència en tasques de normativització, el seu criteri assossegat i alhora ferm sobre les llengües minoritzades, el seu tarannà afable i obert i la seva actitud positiva, fins entusiasta, respecte a la nostra llengua i cultura el fan la persona idònia per a representar la Real Academia Galega dins la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Joan Veny i Clar en el Ple del dia 9 de novembre de 2009

Andrés Urrutia Badiola

Andrés Urrutia Badiola va néixer a Bilbao el 21 de desembre de 1954. Actualment és el president d'Euskaltzaindia, elegit el 2005. En forma part des del 1992.

Dades acadèmiques

Subratllaré solament aquelles que tenen a veure directament amb el treball dins l'àmbit del dret en general aplicat a la definició i configuració del País Basc i de l'eusquera.

L'any 1976 es llicencià en dret a la Universitat de Deusto, en l'especialitat jurídic-coeconòmica. És vicepresident de l'Acadèmia Basca de Dret, des del 2003. Ha estat membre del Consell Assessor de l'eusquera de la Comunitat Autònoma del País Basc, del 1984 al 1988. Com a membre de la comissió de juristes encarregats de la redacció del text legal de reforma del dret civil foral del País Basc, ha guanyat el Premi Andrés de Mañaricua, l'any 1993, concedit per la Diputació Foral de Biscaia. És membre de la Comissió Arbitral de la comunitat autònoma del País Basc, des de l'any 2002. És membre de l'Institut Terminològic de la llengua basca i n'ha estat part de la Junta Directiva, entre els anys 1988 i 1997. És membre de la Societat d'Estudis Bascos i de la Reial Societat Bascongada d'Amics del País, i de l'Institut Labayru de Cultura Basca. És professor de la Facultat de Dret de la Universitat de Deusto, concretament de dret civil i de dret foral. També ha format part del Seminari d'eusquera jurídic de la mateixa Facultat, entre els anys 1990 i 1997.

Línies de recerca

També en aquest apartat destacaré solament els treballs d'investigació entorn de l'eusquera, del País Basc, i de la realitat general jurídica de la llengua basca.

Andrés Urrutia ha impulsat la creació d'un grup de treball i recerca que, des de l'any 1992, s'ha ocupat de la redacció i de la traducció a l'eusquera de manuals de dret en les diverses especialitats, com ara el Codi civil, el Codi penal o la legislació de societats mercantils. Ha fet traduccions a l'eusquera de clàssics del món de la filosofia del dret.

Ha coordinat i impulsat la creació d'un marc de col·laboració entre lingüistes i juristes, que s'ha ocupat d'avançar en el desenvolupament del llenguatge d'especialitat jurídic en eusquera. Entre les diverses obres en aquest terreny, esmento *Euskara-zuzenbideraren hizkera*.

Des d'Euskaltzaindia, ha contribuït com a membre de la comissió específica a impulsar l'eusquera en l'àmbit social i institucional. Ha publicat en aquesta línia *Hizkuntza-zuzenbidea* i *Euskaltzaindiaren adierazpenak*, obres que recullen, respectivament, d'una banda, disposicions legals vigents en matèria de l'eusquera en l'àmbit nacional i internacional i, de l'altra banda, les declaracions institucionals d'Euskaltzaindia en allò que fa referència a la defensa de l'eusquera.

En l'àmbit de la normativització, ha col·laborat significativament en l'endrecament del lèxic jurídic i administratiu del diccionari unificat d'Euskaltzaindia i ha impulsat la línia d'investigació històrica que pretén recuperar textos administratius redactats en eusquera de les juntes generals de Biscaia del segle XIX. Ha publicat edicions de textos d'autors bascos de la preguerra i la postguerra, del territori històric de Biscaia.

Ha fet traduccions del gallec, del català, de l'occità, del castellà o de l'anglès a l'eusquera. En aquesta línia col·labora activament i és membre del Consell de Redacció de la revista literària basca *Idatz&Mintz*, que es publica a Bilbao.

Forma part del grup de juristes de l'Acadèmia Basca de Dret que ha redactat l'Avantprojecte de llei de dret civil del País Basc.

Publicacions

Com que no em resulta fàcil de pronunciar correctament els títols en eusquera, em limitaré a remarcar els arguments sobre els quals Andrés Urrutia ha escrit. En el benentès que, com és preceptiu, ha enviat a la Secretaria General el currículum i algunes publicacions, i, doncs, qui voldrà podrà consultar-ho.

Andrés Urrutia ha publicat per a la formulació del llenguatge tecnicojurídic en eusquera. Sobre la normativització i la normalització de l'eusquera. Sobre edicions d'autors en eusquera. Sobre dret foral civil del País Basc i sobre divulgació de la llengua i la cultura basques. Entorn de cadascun d'aquests temes, ha escrit una trentena d'obres.

Finalment, he pogut conèixer prou Andrés Urrutia per a assegurar que és una persona especialment preocupada i especialment experta sobre drets lingüístics, sobre processos de minorització, sobre conflictes de llengües.

I, encara, que és una persona respectuosa i lleial a l'Institut d'Estudis Catalans, de qui reconeix l'autoritat lingüística i científica, i el prestigi que s'ha sabut guanyar, malgrat totes les dificultats, al llarg de més de cent anys.

Per tot el que he dit, la Secció Filològica ha decidit presentar-lo com a candidat a membre corresponent nostre, i us sollicita, doncs, el vot favorable, quan s'escaurà.

Text llegit pel senyor Joan Martí i Castell en el Ple del dia 9 de novembre de 2009

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Membres corresponents

Xavier Sáez-Llorens

El professor Sáez-Llorens és fill d'un exiliat català de Castelldefels que, com tants d'altres, hagué d'emigrar a Panamà acabada la Guerra Civil espanyola.

Xavier Sáez-Llorens va néixer ja a Panamà, on estudià medicina. Tot punt acabada la carrera amplià estudis, entre altres institucions, al Southwestern Medical Center and Children's Medical Center de Dallas (Texas) sota la direcció del professor George McCracken, figura capdavantera mundial en el camp de les malalties infeccioses infantils. Allí Xavier Sáez-Llorens realitzà treballs que tingueren ressonància internacional, sobretot en el camp

de la fisiopatologia de les meningitis purulentes. Tornat a Panamà obtingué la plaça de professor de pediatria en aquella universitat, càrrec que desenvolupa actualment junt amb el de cap del Departament de Malalties Infeccioses de l'Hospital del Niño de la capital panamenya. Mai no ha deixat de mantenir contacte amb el centre de Dallas, on ha continuat col·laborant en treballs d'investigació d'un gran impacte.

Xavier Sáez-Llorens ha publicat més de cent seixanta articles en revistes llatinoamericanes i internacionals, entre elles les més prestigioses en el camp de la medicina, tals com *New England Journal of Medicine*, *The Lancet*, *Pediatrics*, *Journal of Pediatric Infectious Disease*, etc.

És autor de trenta-dos capítols de llibres de malalties infeccioses, ha estat director de la publicació de sis llibres de medicina i també de tres llibres de temes no estrictament mèdics (assaigs filosòfics, literaris i socials). Col·labora periòdicament en la premsa panamenya, on ha publicat ja uns quatre-cents articles sobre temes d'actualitat política, filosòfica i social.

El professor Sáez-Llorens és membre de nombroses institucions científiques d'arreu del món, entre elles la Sociedad Latinoamericana de Infectología Pediátrica, l'American Academy of Pediatrics, l'American Society for Microbiology, la Pediatric Infectious Disease Society of America, etc., i és membre honorari de l'Asociación Española de Pediatría. Ha format part dels comitès organitzadors de nombrosos congressos internacionals sobre malalties infeccioses infantils.

Pel que fa a la seva vinculació amb Catalunya, en la llar familiar sempre s'ha mantingut la llengua catalana, en tot moment utilitza el seu nom català, Xavier, rebutjant la seua castellanització, malgrat que tots els companys llatinoamericans li diguin verbalment *Javier*. Quan em correspongué presidir el VII Congrés de Pediatres de Llengua Catalana, que celebràrem a terres alacantines l'any 1998, vaig invitar el professor Sáez-Llorens a fer una conferència magistral i va acceptar immediatament, bé que per dificultats d'última hora no pogué desplaçar-se.

Crec que serà un honor per a la Secció de Ciències Biològiques i per a l'Institut d'Estudis Catalans tenir com a membre corresponent una personalitat de la gran categoria científica i humana del professor Xavier Sáez-Llorens i, en conseqüència demane el vostre vot favorable quan arribe el moment de la votació al Ple del nostre Institut.

Text llegit pel senyor Francesc Asensi en el Ple del dia 10 de maig de 2010

José Sarukhán Kermez nasqué a la ciutat de Mèxic el 15 de juliol de 1940, d'ascendència armènia. Va obtenir el títol de biòleg en la Facultat de Ciències de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM), el de mestre en ciències en el Colegio de Posgraduados de Chapingo, i el de doctor en la Universitat de Galles, Gran Bretanya. El seu treball s'ha dirigit cap a la demografia i ecologia de poblacions de plantes, la demografia comparada d'arbres, l'estudi de cicles biogeoquímics en selves tropicals, estudis sobre la biodiversitat de Mèxic, problemes ambientals globals i de desenvolupament durable, i problemes d'educació superior i desenvolupament científic. Ha publicat abundantment sobre aquests camps: dos centenars d'articles científics, capítols de llibres, llibres d'autor i llibres col·lectius.

Al llarg dels darrers trenta-tres anys ha estat investigador, primer de l'Institut de Biologia de la UNAM, del qual fou director entre 1979 i 1986, i des del 1986 de l'Institut d'Ecologia, del qual és fundador. A més de les seves tasques de recerca, que han fet que Sarukhán sigui considerat un dels ecòlegs llatinoamericans amb més reconeixement acadèmic, ha planificat i integrat el grup d'ecologia de l'Institut d'Ecologia. El 1992 va fundar, amb el suport governamental, la Comissió Nacional per al Coneixement i Ús de la Biodiversitat (CONABIO), de la qual és coordinador nacional, de manera honorària, per designació presidencial des del seu inici.

Assessor i president de nombrosos organismes nacionals i internacionals, ha rebut molts premis i distincions acadèmiques: distincions de les societats botàniques dels Estats Units i de Mèxic, a més del Premio Nacional Forestal (1979) i el Premio de la Academia de la Investigación Científica (1985), de la qual també fou president. Durant el seu mandat va tenir un paper fonamental en la creació i instauració del Sistema Nacional de Investigadores. El doctor Sarukhán va obtenir també el Premio Nacional de Ciencias i Artes en l'àrea de ciències físicomatemàtiques i naturals (1990) i l'Award Certificate for the Nobel Peace Prize to Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), Oslo, Noruega (2007), per la seva participació en el Climate Change 2001: Impacts, Adaptation, and

Vulnerability; té la Medalla John C. Phillips de la IUCN (2008), és membre del High-level Working Group on the 2010 Biodiversity Target and Post-2010 Targets, Nature Conservation, Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety, Alemanya, gener 2009; darrerament li ha estat concedit l'Award 2009 Science Lectureship, de la Facultat de Ciències de la Universitat de Chiba, al Japó, 2009.

Ha estat coordinador de la investigació científica de la UNAM (1986-1988) i rector de la mateixa universitat durant dos períodes consecutius, de 1989 a 1997. És membre de la U. S. National Academy of Sciences (1993), de la Royal Society, Londres (2003) i de l'American Academy of Arts and Sciences (2008), i ha rebut sis doctorats honorífics d'universitats de Mèxic i d'altres països. L'any 2000 fou nomenat comissionat per al Desenvollop Social y Humano en el Cabinet Presidencial entrant, càrrec al qual va renunciar el febrer de 2002. És membre del Colegio Nacional des del 1987.

El professor Sarukhán ha participat en diversos estudis internacionals de caire global, entre ells el Millenium Ecosystem Assessment. Ha endegat postgraus sobre biodiversitat, en el seu país i en d'altres (ha impartit, per exemple, classes en la Universitat de Barcelona, com a titular de la Càtedra UNESCO de Medi Ambient i Desenvolupament Durable de la Universitat de Barcelona, que jo mateix coordinava). És un ecòleg de reconegut prestigi, que ha dedicat bona part de la seva carrera a establir el nexa entre la ciència acadèmica i la seva aplicació als aspectes quotidians: polítics, socials i econòmics.

Sarukhán té lligams estrets amb Catalunya, familiars i professionals; ha participat en obres col·lectives sobre ecologia i biodiversitat i visita amb freqüència les seves universitats i centres de recerca ecològica. Recentment ha estat escollit membre del jurat internacional que atorga anualment el Premi Ramon Margalef d'Ecologia.

Per la seva important contribució a la recerca ecològica, a l'estudi i aplicació dels coneixements ecològics als problemes actuals, a l'educació ambiental; per la seva projecció internacional i pel molt que pot aportar en tots aquests camps a l'Institut, entenc que el doctor José Sarukhán és un bon candidat a ser membre corresponent de l'IEC. Així ho va entendre la Secció de Ciències Biològiques, que n'aprovà la presentació en el Ple de l'Institut.

Text llegit pel senyor Joandomènec Ros i Aragonès en el Ple del dia 9 de novembre de 2009

Membres emèrits

Són membres emèrits les persones que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerables de les obligacions institucionals, d'acord amb el Reglament de règim interior. Els membres emèrits són els numeraris que han complert setanta anys d'edat, que durant el curs 2009-2010 han estat els següents:

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Albert Balcells i González

Nascut a Barcelona l'any 1940, és catedràtic d'Història Contemporània a la Universitat Autònoma de Barcelona i un dels principals especialistes en història social contemporània de Catalunya. Se'l pot considerar l'iniciador de la història dels moviments socials del segle xx a Catalunya amb la publicació, el 1964, del seu primer llibre *El sindicalisme a Barcelona de 1916 a 1923*. La seva tesi doctoral *El problema agrari a Catalunya, la qüestió rabassaire, 1890-1936* —prologada pel qui en fou el tutor, Emili Giralt— és avui un clàssic en la matèria.

Durant els anys setanta va ser professor de l'Escola Superior de Ciències Socials de l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona i director del seu Departament d'Història fins al 1988. Fou vicedegà del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, entre el 1980 i el 1987, des d'on va influir en la introducció de temes d'història de Catalunya en els programes escolars oficials. Del 2003 al 2007 va ser vicepresident primer de l'Ateneu Barcelonès, sota la presidència d'Oriol Bohigas. Fou president de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans

durant el període 1998-2006 i és director de l'Oficina d'Assessorament Històric de l'IEC des del 2007, i de l'Arxiu Històric de l'IEC, des del 2005.

Ha rebut el Premi Nova Terra (1967), el Premi Ramon Fuster (1992) i el Premi d'Assaig Carles Rahola (2007). Li fou atorgada la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1995) i la Medalla Narcís Monturiol al Mèrit Científic (2009), concedida per la Generalitat de Catalunya.

La seva obra es compon de gairebé cinquanta volums, amb quaranta-sis entrades a la Biblioteca del Congrés dels Estats Units. Ha publicat títols com *El problema agrari a Catalunya, la qüestió rabassaire (1890-1936)* (1969), *Crisis económica y agitación social en Cataluña de 1930 a 1936* (1971), *Història dels Països Catalans* (1980, escrit amb Josep M. Salrach, Eulàlia Duran, Núria Sales i Manuel Ardit), *Justícia i presons, després del maig de 1937 a Catalunya. Intentos regularitzadors del conseller Bosch Gimpera* (1989), *Història del nacionalisme català dels orígens al nostre temps* (1992), *La Mancomunitat de Catalunya i l'autonomia* (1996), *Violència social i poder polític* (2001), *Lluís Companys i la seva època* (2002) o *Llocs de memòria dels catalans* (2008).

Ha coordinat el llibre col·lectiu *El pensament polític català des del segle XVIII a mitjan segle XX* (1988). Juntament amb Josep Maria Ainaud de Lasarte, ha editat les obres completes de Prat de la Riba (1998-1999). És editor i coredactor dels llibres col·lectius *Puig i Cadafalch i la Catalunya contemporània* (2003), *Història de la historiografia catalana* (2004) i *Els Països Catalans i Europa durant els darrers cent anys* (2009). També ha compilat i ha editat els articles de Lluís Nicolau d'Olwer: *Democràcia contra dictadura. Escrits polítics, 1915-1960* (2007). Juntament amb Enric Pujol i Casademont, ha editat els articles de Ferran Soldevila: *Entre la dictadura i la revolució. Cròniques polítiques per a Ginebra i Liverpool: 1925-1947* (2009). El 2008, el Parlament de Catalunya l'elegí com a membre de la Junta de Govern del Memorial Democràtic de Catalunya. Actualment dirigeix la revista *Catalan Historical Review*, que s'edita en anglès i català, la qual és la primera revista de difusió internacional de la historiografia dels països de llengua catalana.

Nascuda a Barcelona l'any 1940, és doctora en història medieval per la Universitat de Barcelona. Actualment és investigadora científica a la Institució Milà i Fontanals, del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), i directora del Departament d'Estudis Medievals del mateix centre. Com a medievalista ha estudiat, principalment, les relacions polítiques i comercials entre els països de l'àrea mediterrània en l'edat mitjana; la navegació, la pirateria i el cors a la Mediterrània medieval; les minories islàmiques als estats de la Corona d'Aragó dins el context de les relacions entre cristians i musulmans a l'edat mitjana, i l'alienació de la jurisdicció local per part de la Corona i el retorn d'aquests llocs al patrimoni reial durant la baixa edat mitjana.

Fou assessora responsable d'història medieval catalana a la *Gran enciclopèdia catalana* i membre del Consell Assessor d'Arxius de la Generalitat de Catalunya (del 1981 al 1984). Presideix la Secció Històrico-Arqueològica des del 2006, i és directora de les revistes *Anuario de Estudios Medievales* i *Miscel·lània de Textos Medievales*, de la Institució Milà i Fontanals del CSIC; membre del Comitè Editorial de la revista *Estudis d'Història Medieval*, de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (filial de l'IEC); membre del Comitè Científic del Centro de Estudios Mudéjares, de l'Institut de Estudios Turolenses; membre de la Comissió Permanent dels Congressos d'Història de la Corona d'Aragó; membre de l'Editorial Board d'International Medieval Bibliography (Universitat de Leeds), i membre del Comitè Científic del Centro Studi per la Storia del Notariato Genovese Giorgio Costamagna.

D'altra banda, és autora, amb Arcadi García i Sanz, del llibre *Assegurances i canvis marítims medievals a Barcelona*, que obtingué el Premi Ferran Armengol i Tubau de l'IEC (1974). Ha publicat, entre nombroses publicacions, *Els sarràins de la Corona catalano-aragonesa en el segle XIV. Segregació i discriminació* (1987), *La frontera amb l'Islam en el segle XIV. Cristians i sarràins al País Valencià* (1988), *Les aljames sarràines de la governació d'Oriola en el segle XIV* (1988), *Corsarios castellanos y vascos en el Mediterráneo medieval* (2000), *Entre la paz y la guerra. La Corona Catalano-aragonesa y Castilla en*

la *Baja Edad Media* (2005) i *Fuentes documentales para el estudio de los mudéjares* (2005). També ha tingut cura de l'edició de C. Marinescu, *La politique orientale d'Alfonse V d'Aragon, roi de Naples (1416-1458)*, i de Ferran Soldevila, *Pere el Gran* (publicades per l'IEC), així com de les actes del seminari L'expansió catalana a la Mediterrània a la baixa edat mitjana.

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Francesc Asensi i Botet

Nascut a Benifaió (Ribera Alta) l'any 1939, és doctor en medicina i cirurgia. La seva especialitat és la pediatria i puercultura, sobretot en relació amb les malalties infeccioses. Ha fet estades d'investigació i ampliació d'estudis a centres d'Alemanya (Universitat Bavaresa Julius Maximilian de Würzburg i Centre Infantil, de Munic). És membre de la Societat Valenciana de Pediatria, de l'Associació Espanyola de Pediatria, del Col·legi Internacional de Pediatria, de la Societat Espanyola de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, de l'European Society for Pediatric Infectious Diseases, de la Societat Llatinoamericana d'Infectologia Pediàtrica i de la World Society of Pediatric Infectious Diseases. És autor de treballs d'investigació publicats en revistes d'Europa i Amèrica. Ha traduït llibres de l'alemany, l'anglès, el francès i l'italià. Ha estat Premi Josep Espasa de la revista *Saó* pels treballs que va escriure en català sobre temàtica religiosa, el 1985, amb *Aspectes ètics de les actituds personals davant la qüestió nacional*. Fou president del VII Congrés de Pediatres de Llengua Catalana (1998). És cap de la Secció d'Infectocontagiosos de l'Hospital Infantil Universitari La Fe, de València, i professor associat de pediatria de la Facultat de Medicina de la Universitat de València.

És autor d'una vuitantena de treballs d'investigació originals publicats en revistes pediàtriques d'Europa i Amèrica; de comunicacions a congressos nacionals i internacionals d'especialitat, i de set capítols de llibres escrits per encàrrec de les editorials. També ha col·laborat en publicacions no mèdiques, com les revistes *València Fruits* o *Saó* i el *Butlletí d'Informació de l'Associació Valenciana d'Astronomia*.

SECCIÓ DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA

Josep Amat i Girbau

Nascut a Barcelona l'any 1940, és doctor en enginyeria industrial per la Universitat Politècnica de Catalunya, on és catedràtic d'Arquitectura i Tecnologia de Computadors des del 1983. La seva recerca s'ha centrat en el tractament digital del senyal i la visió per ordinador, especialment en les seves aplicacions en el camp de la robòtica. Desenvolupa diferents projectes de recerca en el camp de la robòtica submarina, la robòtica aplicada a la cirurgia i el guiatge dels robots mòbils a l'Institut de Robòtica Industrial de l'esmentada Universitat. Unes de les fites més rellevants aconseguides són la identificació i discriminació del senyal del radar marí (1974), la comunicació persona-ordinador amb la mirada (1987) o l'aplicació del control robotitzat al guiatge de la càmera en cirurgia laparoscòpica (1996).

Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al Mèrit Científic i Tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1990), el Premi Internacional de Ciència i Tecnologia Barcelona 1992, el Premi a la Creativitat del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya (1995), el Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca (1995), el Premi Ciutat de Barcelona (1996) i el Premi d'Honor Lluís Carulla (1998) i la Medalla d'Honor a la Creativitat de la Fundació García Caberizo (2008).

És autor de nombrosos treballs de recerca. Ha escrit obres com *Robótica industrial* (1986), *Technology advances and aids for disabilities* (1998), *Vers la Robòtica intel·ligent* (2000), *Evolución de la ingeniería en el sector de la automática y la robótica* (2001), *Robotics and Automation in the maritime industries* (2006) i *La robòtica aplicada a la medicina* (2008).

Ramon Lapiedra i Civera

Nascut a Almenara l'any 1940, és doctor en física teòrica per la Universitat de París i per la Universitat de Barcelona. Fou investigador al Centre Nacional de Recerca Científica de França (1966-1969) i professor al Departament de Física Teòrica de la Universitat de Barcelona (1969-1978). Des del 1982 és catedràtic de la Universitat de València, d'on fou rector del 1984 al 1994. Fou investit doctor *honoris causa* per la Universitat de Castelló (1993) i rebé la Medalla d'Or de la Universitat de València (1995) i el Premi d'Assaig Serra d'Or (2005). D'altra banda, és també membre del Consell Valencià de Cultura i va integrar la Comissió Assessora per a l'elaboració de l'Informe Universitat 2000 (Informe Bricall), encarregat per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE).

És autor de diversos llibres de divulgació i pensament científics, o de temes epistemològics, sociològics i culturals. Desenvolupa l'activitat de recerca en el camp de l'electrodinàmica, la gravitació, la cosmologia, l'astrofísica i els fonaments de mecànica quàntica. Entre les seves nombroses obres destaca *Els dèficits de la realitat i la creació del món*, editat per la Universitat de València (2004), que va obtenir el Premi de la Crítica Serra d'Or, i la versió espanyola (amb ampliacions) titulada *Las carencias de la realidad. La conciencia, el universo y la mecánica cuántica* (2008). Ha publicat una trentena d'articles sobre física relativista en diverses revistes científiques d'abast internacional. Els últims articles sobre epistemologia, fonaments de la mecànica quàntica, cosmologia i educació

han estat publicats en revistes com ara *Arbor* i *Sistema*, en les *Actes de la Universitat d'Estiu de Gandia* i en diverses obres de l'Institut d'Estudis Catalans.

SECCIÓ FILOLÒGICA

Joan Solà i Cortassa

Nascut a Bell-lloc d'Urgell l'any 1940, és catedràtic de Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat de Barcelona des del 1984. El 1965 es llicencià en filologia clàssica a la Universitat de Barcelona i el 1970 s'hi doctorà en filologia catalana. El 1977 obtingué el títol de Màster en lingüística a la Universitat de Reading (Gran Bretanya). És membre de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes. És codirector, amb Jordi Mir, de les *Obres completes* de Pompeu Fabra i director de la *Gramàtica del català contemporani*. Ha publicat nombrosos estudis i quasi un miler d'articles als diaris, sobretot sobre temes de sintaxi i d'història de la llengua catalana.

Ha rebut nombroses distincions, entre les quals destaquen el Premi a la Investigació Lingüística de la Fundació Enciclopèdia Catalana (1991), el Premi de Recerca Crítica Serra d'Or per l'obra *Història de la lingüística catalana, 1775-1900. Repertori crític* (1999, escrit juntament amb Pere Marcet), el Premi Sanchis Guarner de la Fundació Jaume I per la *Gramàtica del català contemporani* (2002, dirigida juntament amb Maria-Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez-Saldanya) i la Medalla Narcís Monturiol al Mèrit Científic i Tecnològic, per la seva tasca de recerca sincrònica i diacrònica en la llengua catalana, així com per la persistent tasca social de divulgació dels coneixements sobre aquesta llengua. El 2005 rebé la Creu de Sant Jordi i el 2009 fou investit doctor *honoris causa* per la Universitat de Lleida i li fou atorgat el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, concedit per l'associació Òmnium Cultural en reconeixement a la trajectòria

cívica i al prestigi de l'obra publicada. El 2010 fou distingit en reconeixement a una llarga trajectòria en defensa de la llengua i cultura catalanes durant els Premis Joan Coromines, que atorga la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana.

Ha estat invitat a participar en nombrosos congressos internacionals de catalanística, com el d'Estrasburg (1969), de Roma (1982) i el de Tolosa de Llenguadoc (1988). Pel que fa a les publicacions, cal destacar la gran quantitat d'articles tècnics o de divulgació, sobre sintaxi, lexicologia, normativa i història de la llengua, així com les ponències que ha dut a terme en els diversos congressos. Entre la seva producció destaquen obres com *Estudis de sintaxi catalana* (1972-1973); *A l'entorn de la llengua* (1977); *Del català incorrecte al català correcte* (1977); *'Ser' i 'estar' en el català d'avui* (1981); *Sintaxi generativa catalana* (1986), amb Sebastià Bonet; *Qüestions controvertides de sintaxi catalana* (1987); *L'obra de Pompeu Fabra* (1987); *Bibliografia lingüística catalana del segle XIX* (1989), amb Pere Marcet; *Lingüística i normativa* (1990); *La llengua, una convenció dialèctica* (1993); *Sintaxi normativa. Estat de la qüestió* (1994); *Història de la lingüística catalana, 1775-1900* (1998), amb Pere Marcet; *Gramàtica del català contemporani* (2002), dirigida amb Maria-Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez-Saldanya; *Pompeu Fabra. Vida i obra* (2007), amb Jordi Ginebra, i *Plantem cara. Defensa de la llengua, defensa de la terra* (2009).

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Joan-Francesc Mira i Casterà

Nascut a València l'any 1939, és doctor en filosofia per la Universitat de València (1971), on treballà com a professor de grec entre 1983 i 1991. Des del 1991, és catedràtic d'aquesta matèria a la Universitat Jaume I

de Castelló de la Plana. Al llarg dels anys setanta va col·laborar al Laboratori d'Antropologia Social de la Sorbona i, entre els anys 1978 i 1979, exercí com a professor a la Universitat de Princeton. Fou conseller de la Institució Alfons el Magnànim, president d'Acció Cultural del País Valencià (1992-1999), membre de la Institució Valenciana d'Estudis i Investigacions i candidat a les Corts Valencianes per la coalició Valencians pel Canvi (1999). Dirigí l'Institut Valencià de Sociologia i Antropologia Social (1980-1984) i fou fundador i director del Museu d'Etnologia de València (1982-1984). És membre del Patronat de la Fundació del Congrés de Cultura Catalana i vicepresident de Centre Català del Pen Club Internacional.

La seva trajectòria l'ha fet mereixedor de nombroses distincions, entre les quals destaquen el Premi Andròmina de Narrativa (1974), el Premi Joan Fuster d'Assaig (1984), el Crítica Serra d'Or (1985), la Lletre d'Or al millor llibre de l'any (1985), la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1991), el Premi Crexells (1996), el Premi Nacional de la Crítica (1997), el Premi Nacional de Traducció del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports (2001) i el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2004).

És autor d'un bon nombre d'estudis i investigacions de caràcter assagístic que giren al voltant de l'antropologia, la sociologia i l'etnografia. Alguns dels títols més destacables són *Els valencians i la terra* (1978), *Crítica de la nació pura* (1984), *Hèrcules i l'antropòleg* (1994), *Sense música ni pàtria* (1995), *Sobre la nació dels valencians* (1997) o *Cap d'any a Houston, Texas* (1998). D'altra banda, ha estat director i editor dels quatre volums de *Temes d'etnografia valenciana* (1983-1991) i ha publicat *Literatura, món, literatures* (2005). A més d'assagista, és autor de diverses obres de caràcter narratiu, tant novel·les com reculls de contes. D'aquest vessant creatiu, en destaquen títols com ara *Els cucs de seda* (1975), *El desig dels dies* (1980), *Viatge al final del fred* (1984), *Els treballs perduts* (1989), *Borja Papa* (1996), *Quatre qüestions d'amor* (1998) o *Purgatori* (2003). Com a traductor, ha dut a terme les seves versions de *La divina comèdia* (2001) i dels *Evangelis* (2004). Aquesta intensa activitat com a creador la conjumina amb la publicació d'estudis de crítica i teoria literària, etnologia, antropologia, etc., en diversos mitjans gràfics, com ara *L'Espill*, *Revista de Catalunya* o *Catalonia Review*.

Nascut a Barcelona l'any 1940, és advocat i, des del 1988, professor de dret administratiu de la Universitat Abat Oliba, on havia estat també professor de dret públic de Catalunya (2003-2006). De l'activitat docent cal destacar, també, que fou professor de teoria de l'Estat (1968-1970) i d'història del dret (1967-1987) a la Universitat de Barcelona.

Ha ocupat, entre altres càrrecs, el de secretari tècnic de l'Alcaldia de Barcelona (1975-1977), de cap del Servei Contenciós de l'Ajuntament de Barcelona (1977-1980), de conseller general de Caixa de Catalunya i de director de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (1980-1989). Ha estat membre del Consell Rector de l'Institut d'Estudis Autònoms (1995-2005), de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i de la Comissió Jurídica Assessoradora de la Generalitat de Catalunya, de la qual també fou president (1995-2005).

Ha rebut el premi de fi de carrera de la Fundació Conde de Godó, el Premi de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, el Premi de la Caixa d'Estalvis de Barcelona i el Premi Duran i Bas de l'Ajuntament de Barcelona.

És autor de nombrosos articles, alguns publicats a la *Revista Jurídica de Catalunya*, i ha participat en llibres col·lectius com ara *El derecho civil catalán en la jurisprudencia* o *Manual de dret tributari local*. És membre dels consells de redacció de diferents revistes i publicacions com ara *Revista Catalana de Dret Públic*, *Revista de Llengua i Dret* o *Textos jurídics catalans*.

El seu compromís amb la cultura catalana es palesa en la col·laboració amb iniciatives com el II Congrés Jurídic Català (1970), el Congrés de Cultura Catalana (1977), el II Congrés Internacional de Llengua Catalana (1986) i la Comissió del Mil·lenari de Catalunya (1988).

Xavier Rubert de Ventós

Nascut a Barcelona l'any 1939, és llicenciat en dret (1961) i doctor en filosofia (1965). Ha estat professor de filosofia a la Universitat de Barcelona, a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Politècnica de Catalunya, on ha exercit de catedràtic d'Estètica i Composició des del 1973. És membre fundador del Col·legi de Filosofia de Barcelona (1976), creador de la Càtedra Barcelona - Nova York de Llengua i Cultura Catalanes (1977) i membre fundador del New York Institute for Humanities i de l'Institut d'Humanitats de Barcelona, del qual és president. Ha estat *visiting professor* a la Universitat de Cincinnati (Ohio), *Santayana fellow* de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Harvard i *visiting scholar* de la Facultat d'Arquitectura de la Universitat de Califòrnia a Berkeley. Ha fet cursos a les universitats de Mèxic i de Caracas. Ha estat diputat a les Corts espanyoles (1984-1986) i al Parlament Europeu (1986-1994). En reconeixement a la seva tasca ha rebut la Lletra d'Or de la Literatura Catalana, el Premi Anagrama d'Assaig, el Premi Josep Pla i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1999).

Ha publicat una trentena d'obres d'estètica, de teoria de la cultura, de filosofia pràctica (ètica i filosofia política) i de filosofia general, així com de pensament català. La seva producció comença amb *El arte ensimismado* (1963, Premi Ciutat de Barcelona) i continua amb altres títols com són *Teoría de la sensibilidad* (1968, Lletra d'Or), *Moral y nueva cultura* (1971), *Utopías de la sensualidad y métodos del sentido* (1973), *La estética y sus herejías* (1974, Premi Anagrama), *Ensayos sobre el desorden* (1976), *Maneras de hacer filosofía* (1978), *Ofici de setmana santa* (1978), *De l'amor, el desig i altres passions* (1980), *De la modernidad* (1980), *Coneixement, memòria, invenció* (1982), *El laberinto de la Hispanidad* (1987), *Nacionalismos* (1994), *Manies i afrodismes* (1995), *Catalunya. De la identitat a la independència* (1999) o *Dios, entre otros inconvenientes* (2000).

També fou diputat al Congrés pel Partit dels Socialistes de Catalunya (1982-1986) i al Parlament Europeu (1987-1994); fruit d'aquestes experiències sorgí el conjunt de reflexions sobre el món de la política d'*El cortesà i el seu fantasma* (1991, Premi Josep Pla).

Necrologies

Membres corresponents

Helmut Lüdtke

(1926 - 27.4.2010)

E l 20 d'abril de 2010 rebia un escrit del professor Helmut Lüdtke en què em deia que m'enviava el seu darrer llibre *Der Ursprung der romanischen Sprachen (L'origen de les llengües romàniques)* i manifestava, amb lletra manuscrita tremolosa, el seu delicat estat de salut («Estic molt malalt —deia—. Ja no puc llegir llibres»). Pocs dies després, el seu fill em comunicava el seu traspàs i em recordava el profund interès i l'estima que el seu pare sempre havia tingut per la llengua i la cultura catalanes.

Helmut Lüdtke, un dels grans romanistes alemanys, continuador d'una llarga tradició d'estudiosos de les llengües romàniques des que Friedrich Diez fundés la filologia romànica, va néixer a Osnabrück (Baixa Saxònia) el 1926 i va morir a Kiel el 27 d'abril de 2010. Format a les universitats de Bonn i Colònia (1946-1950) amb ampliació d'estudis a la de Lisboa (1952), es va doctorar el 1952 a la Universitat de Bonn. Va dur a terme recerques dialectològiques al sud d'Itàlia, a Sardenya i a Venècia, on va ser lector d'alemany. Va formar part d'un equip d'investigadors universitaris de Bonn, Colònia i Münster per a l'actualització del *Romanisches Etymologisches Wörterbuch* (REW), de W. Meyer-Lübke, el príncep dels romanistes. Nomenat *Privatdozent* de la Universitat de Basilea (1963-1965), va col·laborar en la redacció del monumental *Französisches Etymologisches Wörterbuch*, de W. von Wartburg; allí va ser col·lega de Germà Colón, avui membre numerari de la Secció Filològica, amb el qual va publicar algun article. Després seria catedràtic de

la Universitat de Friburg de Brisgòvia (1965-1969), de la Tècnica de Berlín (1969-1976) i de la de Kiel (1976-1992), de la qual actualment era professor emèrit.

Romanista de la vella escola, però inquiet pels nous corrents de la lingüística, ha estat un coneixedor actiu de les llengües romàniques (durant algun temps, es va proposar d'aprendre'n una cada any, a més d'altres extraromàniques, i així en va arribar a senyorejar una vintena). Aquella familiarització amb les llengües objecte d'estudi va esdevenir la base de la seva investigació tant sincrònica com diacrònica. D'aquesta manera es va fer un nom entre els investigadors per l'estudi aprofundit de diversos temes d'àmbit romànic, com el del desenvolupament estructural del vocalisme romànic (1956), des de la perspectiva de l'estructuralisme, amb propostes innovadores sobre el vocalisme de la Romània occidental i específicament de la península Ibèrica, que va merèixer l'atenció de Dámaso Alonso, que el conceptuava «un considerable esfuerzo teórico y [que] plantea valientemente muchos problemas interesantes». També va abordar la història del lèxic romànic (*Geschichte des romanischen Wortschatzes*, 1968, traduït al català), el camp de la dialectologia (*I dialetti della Lucania*, 1979), els aspectes teòrics del llenguatge (*El cambio lingüístico*, 1998), així com el món de la comunicació (*Der Ursprung der romanischen Sprachen*, 2009, el seu últim llibre). Tanmateix, l'àmplia dimensió dels seus afanys investigadors l'ha impulsat a saltar els límits de la Romània per a abordar temes de la lingüística germànica, eslava i semítica.

Ara bé, com a bon romanista, el català ha estat per a ell objecte de particular estima i dedicació. El vaig conèixer el 1968 a Estrasburg, on el professor Straka havia organitzat un cicle de conferències sobre la lingüística catalana on van participar Ramon Aramon, Antoni M. Badia Margarit, Germà Colón, Enric Guiter, Joan Sola i jo mateix. Lüdtke, en la seva participació en el debat, ja va mostrar la seva inquietud per les noves tendències de la lingüística. En aquell col·loqui, seguit del d'Amsterdam, es va posar el llevat de la futura Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, que treballa tan activament pel foment d'aquests estudis entre catalanistes nacionals i estrangers; des d'aleshores, Lüdtke esdevindria un assidu constant dels nostres col·loquis: en el que seria el tercer col·loqui de l'Associació, celebrat a Cambridge (1964), va presentar una comunicació sobre «La description algorithmique de la flexion verbale du catalan», molt teòrica, personal i innovadora, i en el desè, celebrat a Frankfurt am Main (1994), una ponència, ara en català, «Entre llatí i romànic: amb especial consideració del català», on brillen les seves excepcionals aptituds per a abordar aspectes diacrònics dins el marc romànic.

D'aleshores ençà, la seva relació amb el món català i especialment amb l'Institut d'Estudis Catalans ha estat constant: la Secció Filològica, atenta a la seva brillant trajec-

tòria científica, el va nomenar membre corresponent (2000), va ser membre del Comitè Científic de la revista *Estudis Romànics* (2000-2003), en la qual va col·laborar, com també va fer-ho en *Llengua & Literatura*; igualment va contribuir amb un article sobre el pas del llatí a les llengües romàniques ofert a Antoni M. Badia Margarit en la miscel·lània que la Universitat de Barcelona va dedicar al nostre lingüista. Als vuitanta-quatre anys ens ha deixat un romanista de primera fila, un enamorat de la nostra llengua, un defensor de la nostra identitat, un home de tracte cordial. Que trobi en el mes enllà la pau reservada als qui han fet del treball, la justícia i la dignitat la raó de la seva vida.

Text llegit pel senyor Joan Veny i Clar en el Ple del dia 7 de juny de 2010

Nòmina de membres

Membres numeraris i emèrits

Joaquim Agulló i Batlle
Salvador Alegret i Sanromà
Josep Amat i Girbau
Gabriel Amengual Coll
Manuel Ardit i Lucas
Joan A. Argenter i Giralt
Enric Argullol i Murgadas
Joaquim Arnau Querol
Francesc Asensi i Botet
Antoni M. Badia i Margarit
Albert Balcells i González
Damià Barceló i Cullerés
Bartomeu Barceló i Pons
Xavier Barral i Altet
Heribert Barrera i Costa
Carles Bas i Peired
Joan Bastardas i Parera († 31.01.2009)
Pilar Bayer i Isant
Joan Becat i Rajaut
Xavier Bellés i Ros
Jaume Bertranpetit i Busquets
Eduard Bonet i Guinó
Josep M. Bricall i Masip
Joan-Ferran Cabestany i Fort
M. Teresa Cabré i Castellví
Jaume Cabré i Fabrè
Anna Cabré i Pla
Jordi Carbonell i de Ballester
Salvador Cardús i Ros
Josep Carreras i Barnés
Joaquim Casal i Fàbrega
Alicia Casals i Gelpí
Oriol Casassas i Simó
Josep M. Casasús i Guri
Jordi Castellanos Vila
Manuel Castellet i Solanas
Josep Castells i Guardiola
Antoni Joan Colom Cañellas
Germà Colón Domènech
Jacint Corbella i Corbella
Jordi Corominas i Dulcet
Maria Corominas i Piulats
Jordi Cots i Moner
Maria Josep Cuenca Ordinyana
Núria de Dalmases i Balañà
Josep M. Domènech i Mateu
Eulàlia Duran i Grau
Mercè Durfort i Coll
Romà Escalas i Llimona
Gregori Estrada i Gamissans
Marta Estrada i Miyares
Joan Estruch i Gibert
Gaspar Feliu i Montfort
Antoni Ferrando i Francès
Gabriel Ferraté i Pascual
M. Teresa Ferrer i Mallol
Ramon Folch i Guillèn
Josep M. Font i Rius
Francesc Fontbona i de Vallescar
Màrius Foz i Sala
Octavi Fullat i Genís
Jordi Galí i Garreta
Maria Dolors Garcia Ramon
Lluís Garcia i Sevilla

Jesús Andrés García Sevilla
Joaquim Garriga i Riera
Carles A. Gasòliba i Böhm
Josep Gifreu i Pinsach
Salvador Giner de San Julián
Joan Girbau i Badó
Pilar González Duarte
Francesc Gonzàlez i Sastre
Josep González-Agàpito i Granell
Joaquim Gosálbez i Noguera
Carme Gràcia Beneyto
Albert Gras Martí
Ricard Guerrero i Moreno
Enric Guinot i Rodríguez
Josep Guitart i Duran
Albert G. Hauf i Valls
Albert Jané i Riera
Lluís Jofre i Roca
Joan Jofre i Torroella
Manuel Jorba i Jorba
David Jou i Mirabent
Ramon Lapiedra i Civera
Àngel Llàcer i Escorihuela
Josep Enric Llebot Rabagliati
Jordi Leonart i Aliberas
Xavier Llimona i Pagès
Enric Lluch i Martín
Pere Lluís Font
Joaquim Mallafre i Gavalda
Isidor Marí i Mayans
Abel Mariné i Font
Joan Martí i Castell
Josep Martines Peres
Tomàs Martínez Romero
Andreu Mas-Colell
Joan Mas i Vives

Josep Massot i Muntaner
Marc Mayer i Olivé
Concepció Mir i Curcó
Joan-Francesc Mira i Casterà
Joan Miralles i Monserrat
Carles Miralles i Solà
Isidre Molas i Batllori
Joaquim Molas i Batllori
Aina Moll i Marquès
Tomàs de Montagut Estragués
Brauli Montoya Abat
Miquel de Moragas i Spà
Josep Moran i Ocerinjauregui
Auscari Manuel Mundó i Marcet
Joaquim Muns i Albuixech
Josep M. Muntaner i Pasqual
Josep M. Nadal i Farreras
Gabriel Navarro i Ortega
Oriol Nello i Colom
Jaume Pagès Fita
Josep M. Panareda Clopés
Ramon Parés i Farràs
Àngels Pascual de Sans
Josep Perarnau i Espelt
Juli Peretó i Magraner
Manuel Pérez Saldanya
Joan Peytaví Deixona
Josep Piera Rubio
Vicent Pitarch i Almela
Antoni Pladevall i Font
Lluís B. Polanco i Roig
Jaume Porta i Casanellas
Miquel Àngel Pradilla Cardona
Modest Prats i Domingo
Antoni Prevosti i Pelegrín
Jaume de Puig i Oliver

Pere Puigdomènech i Rosell
 Joaquim M. Puyal i Ortiga
 Joaquim Rafel i Fontanals
 Josep-Enric Rebés i Solé
 Salvador Reguant i Serra
 Oriol Riba i Arderiu
 Manuel Ribas i Piera
 Antoni Riera i Melis
 Santiago Riera i Tuèbols
 Gemma Rigau i Oliver
 Manuel Riu i Riu
 Pere Roca i Fabregat
 Encarna Roca i Trias
 Joan Rodés i Teixidor
 Joandomènec Ros i Aragonès
 Xavier Roselló i Molinari
 Vicenç M. Rosselló i Verger
 Xavier Rubert de Ventós
 Josep Maria Salrach i Marés
 Joan Sanmartí i Grego
 Pere Santanach i Prat
 Mila Segarra i Neira
 Francesc Serra i Mestres
 Eva Serra i Puig
 Antoni Serra i Ramoneda

David Serrat i Congost
 Antoni Simon i Tarrés
 Ramon Sistac i Vicén
 Joan Solà i Cortassa
 Carles Solà i Ferrando
 Joan Antoni Solans i Huguet
 Carlota Solé i Puig
 Narcís Soler i Masferrer
 Rolf Tarrach Siegel
 Jaume Terradas i Serra
 Josep-Maria Terricabras i Noguera
 Ricard Torrents i Bertrana
 Joan Triadú i Font
 Josep Vallverdú i Aixalà
 Francesc Vallverdú Canes
 Josep Vaquer i Timoner
 Joan Veny i Clar
 Pere Verdaguer i Juanola
 Joan Vernet i Ginés
 Josep Vigo i Bonada
 Mariàngela Vilallonga Vives
 Miquel Vilardell i Tarrés
 Joan Vilà-Valentí
 Jordi Vives i Puiggròs

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover
 Géza Alföldy
 Josep Amengual i Batle
 Ramon Amigó i Anglès
 Robert Archer
 Thomas Noël Bisson
 Dolors Bramon i Planas

Efrem Compte i Roux
 Michel Contini
 Jordi Joaquim Costa i Costa
 Dominique de Courcelles
 Michel Delseny
 Georges Fabre
 Kálmán Faluba

Paul Freedman
Joan Genescà i Llongueras
Evarist Giné i Masdéu
Manuel González González
Christian Guilleré
Joseph Gulsoy
Gonzalo Halffter Salas
Jocelyn N. Hillgarth
Nikolas Jaspert
Simon Keay
Giovanni Lilliu
Gabriel Llompart i Moragues
Antoni Lloret i Orriols
Joan F. López Casasnovas
Helmut Lüdtke († 27.4.2010)
Henry de Lumley-Woodyear
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado
Joan Massagué i Solé
Federico Mayor Zaragoza
Ambler H. Moss
Carlos-Ulises Moulines Castellví
Olimpio Musso
Bob de Nijs
Alexandre Olivar i Daydí
José Antonio Pascual Rodríguez
Àngel Pellicer i Garrido
F. Xavier Pi-Sunyer
Norberto Piccinini
Olivier Poisson

Damià Pons i Pons
Paul Preston
Josep Quer i Villanueva
Artur Quintana i Font
Jorge-Óscar Rabassa
Lídia Rabassa Areny
Philip D. Rasico
Enric Ribes i Marí
Claude Roux
Xavier Sáez-Llorens
José Sarukhán Kermez
Beatrice Schmid
Borís Pàvlovitx Sobolev
Robert B. Tate
Giuseppe Tavani
Antoni Torre
Eliseu Trenc
Jaume Truyols i Santonja
Jürgen Untermann
Andrés Urrutia Badiola
Juan Vallet de Goytisolo
Miquela Valls
Jill Rosemary Webster
Max Woodfield Wheeler
Curt Wittlin
Alan Yates
Marie Claire Zimmermann
Michel Zimmermann

III. Les seccions

L'Institut d'Estudis Catalans està format per les cinc seccions següents: Secció Històrico-Arqueològica (SHA), Secció de Ciències Biològiques (SECCB), Secció de Ciències i Tecnologia (SECCT), Secció Filològica (SF) i Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS), integrades per membres numeraris, emèrits, supernumeraris i corresponents.

Els membres numeraris i els emèrits constitueixen el Ple de l'Institut, del qual també formen part els presidents de les societats filials.

Els membres numeraris són els que, elegits pel Ple, tenen tots els drets i les obligacions que estableixen els Estatuts. Els membres emèrits són aquells que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerats de les obligacions corporatives.

Els membres corresponents col·laboren en les tasques científiques de l'Institut i no participen en els òrgans de govern.

<i>Any/membres</i>	<i>SHA</i>	<i>SECCB</i>	<i>SECCT</i>	<i>SF</i>	<i>SFCS</i>	<i>Total</i>
2005						
Numeraris	22	20	26	28	17	113
Emèrits	12	8	8	10	13	51
Corresponents	17	4	8	14	2	45
						209
2010						
Numeraris	24	22	25	27	23	121
Emèrits	13	10	10	11	19	63
Corresponents	24	10	8	24	4	70
						254

Secció Històrico-Arqueològica

Crònica

La Secció Històrico-Arqueològica té vint-i-quatre membres numeraris, tretze membres emèrits i vint-i-quatre membres corresponents. Durant aquest curs dos membres de la Secció han passat a la condició d'emèrits: Albert Balcells i González (29.5.2010) i M. Teresa Ferrer i Mallol (25.8.2010).

Premis i distincions

El dia 12 de setembre de 2009, Josep Massot rebé la Medalla d'Or del Consell de Mallorca durant l'acte institucional de la Diada de Mallorca, que comptà amb la presència de les principals autoritats de l'illa.

El dia 14 d'abril de 2010, Concepció Mir i Albert Balcells reberen la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic per llur contribució destacada al desenvolupament científic i tecnològic de Catalunya. L'acte tingué lloc al Palau de la Generalitat sota la presidència del conseller d'Innovació, Universitats i Empresa, Josep Hugué.

Sessions acadèmiques

La Secció Històrico-Arqueològica s'ha reunit al llarg d'aquest període en vuit sessions ordinàries de treball des de l'octubre del 2009 fins al juny del 2010, i en dues reunions extraordinàries, una d'elec-

ció de nou Consell de Govern de la Secció i la segona de votació de candidat a nou membre numerari. El Consell de Govern electe està format per M. Teresa Ferrer com a presidenta, Josep Massot com a vicepresident, Joaquim Garriga com a secretari i Albert Balcells com a tresorer.

Propostes a les autoritats

Santiago Riera i M. Teresa Ferrer, juntament amb el president de l'IEC, van assistir en una reunió el dia 26 d'abril de 2010 al Palau Moja, a petició del Departament de Cultura per a tractar sobre el Pla Director del Museu Nacional d'Història, Arqueologia i Etnologia de Catalunya, en la qual es presenta un gran projecte de museu que aglutina diferents àrees alhora que n'elimina les existents. La SHA envià un informe a la Conselleria de Cultura sobre aquesta proposta.

Actes acadèmics de la Secció

El dia 8 de setembre de 2009, es presentà al Museu d'Història de Barcelona l'obra *Barcino I. Marques i terrisseries d'àmfores al pla de Barcelona*, editada a cura de Cèsar Carreras Monfort i Josep Guitart i Duran, membre de la Secció.

El dia 17 de desembre de 2009, Joan Mas i Vives pronuncià el seu discurs de recepció com a nou membre numerari,

que versà sobre «El nacionalisme artístic de Joan Alcover».

El dia 18 de febrer de 2010 se celebrà la jornada «Vicens Vives, més enllà de l'historiador», en el context dels actes de celebració de l'Any Vicens Vives, que commemoraren el centenari del naixement de l'historiador. Hi intervingueren Enric Pujol, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona; Jaume Sobrequés, president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, i Antoni Simon, membre numerari de la Secció. Presentà l'acte Albert Balcells sota la presidència del president de l'IEC, Salvador Giner.

Entre els dies 31 de maig i 4 de juny de 2010, la Secció celebrà un congrés internacional amb motiu del sisè centenari de la mort del rei Martí l'Humà sota el títol «Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp». El Congrés va reunir especialistes de renom internacional d'arreu d'Europa i nord-americans, que van presentar ponències i comunicacions durant cinc dies a un públic molt nombrós.

Informes

A més de les activitats de tràmit, execució i revisió d'acords, seguiment del pressupost, preparació de publicacions, etc., la Secció ha emès els informes que es detallen a continuació.

La Secció ha emès sis informes preceptius sobre els expedients de decla-

ració com a bé cultural d'interès nacional (BCIN), sol·licitats a l'IEC per la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya:

— Tres informes d'expedient en la categoria de monument històric i delimitació del seu entorn de protecció: Convent de Santa Anna d'Alcover, Monestir de Santa Maria de Vallbona de les Monges i santuari del Tallat (Vallbona de les Monges).

— Dos informes d'expedient en la categoria de conjunt històric i de delimitació del seu entorn de protecció: Vila d'Amer i nucli antic d'Anglès.

— Un informe d'expedient de delimitació de l'entorn de protecció: Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau.

— Dotze escuts heràldics municipals dictaminats: Bellmunt d'Urgell, entitat municipal descentralitzada de Jesús, Sant Martí Vell, Tornabous, Portbou, Belcaire d'Empordà, Falset, Montmeló, Vilaplana, Mont-ral, Picamoixons i Sant Quirze de Besora.

— Disset banderes municipals dictaminades: Sant Llorenç de la Muga, Torrebesses, Llobera, Parets del Vallès, Sant Jaume de Frontanyà, la Quar, Montclar, l'Albi, Alfés, Bàscara, Beuda, Móra d'Ebre, Arsèguel, Bellaguarda, el Lloar, Ripoll i Flix.

Convé recordar que l'IEC fa les funcions d'Acadèmia Catalana de la Història per mitjà de la SHA, atès que la

Generalitat li sotmet preceptivament la declaració i la delimitació dels béns d'interès cultural nacional i els escuts i banderes municipals.

Oficina d'Assessorament Històric

L'Oficina s'encarrega de la recollida de dades per al programa «Base de dades de monuments commemoratius».

Catalan Historical Review

Es tracta d'una revista en anglès, que també ofereix la versió en català, que presenta estats de la qüestió sobre grans temes de la història dels països de llengua catalana i que es publica en paper i en versió electrònica d'accés lliure. El primer número sortí l'any 2008.

El dia 18 de juny de 2010 es presentà al Ple de l'IEC l'estat i l'evolució de la revista, en el qual es destacà la projecció internacional (es distribueix en paper a tots cinc continents, a biblioteques d'humanitats i ciències socials i universitàries, biblioteques universitàries amb lectorat de català, entitats acadèmiques de la Unió Acadèmica Internacional, centres d'investigació, associacions de catalanística i altres entitats d'interès) i l'èxit de la revista, que representa un projecte comú de tota la Secció. S'han registrat 11.431 arxius, descarregats entre el dia 7 de juliol de 2009 i el 16 de juny de 2010, dels dos primers números.

Comissions i representacions

Santiago Riera i Tuèbols forma part de la Comissió d'Investigació de l'Institut.

Josep Massot forma part de la Comissió de Publicacions de l'IEC.

Albert Balcells forma part, com a representant de la Secció, de la Comissió Social de l'Institut d'Estudis Catalans; és director de l'Arxiu de l'IEC i de l'Oficina d'Assessorament Històric i representant de l'IEC en el Patronat Casa de Prat de la Riba.

Jaume Sobrequès és el representant de l'IEC al Patronat Castell de Cardona.

Eva Serra és representant de l'IEC al Consell Nacional d'Arxius.

Cal destacar que dos membres de la Secció, Josep Massot i Eulàlia Duran són secretari i conservadora a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

Programes de recerca

La Secció promou els quinze programes de recerca següents:

— «Ager Tarraconensis», codirigit per Josep Guitart i Marta Prevosti de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica.

— «Forma Orbis Romana - Tabula Imperi Romani», dirigit per Josep Guitart.

— «Recerca arqueològica a la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)», dirigit per Josep Guitart, en col·laboració amb el Patronat d'Arqueologia de Guissona.

— «Materials de les coves prehistòriques de Serinyà», dirigit per Narcís Soler.

— «L'epigrafia del *Conventus Tarraconensis* nord (CIL II ² 14/4). La presència del poder imperial en el *Conventus Tarraconensis* i en la zona sud de la província *Gallia Narbonensis*», dirigit per Marc Mayer.

— «Catalunya Carolíngia», dirigit per Josep M. Font i Rius i Manuel Mundó, que acabaran el comtat de Barcelona, i Gaspar Feliu i Josep M. Salrach, que són a càrrec de la resta del projecte.

— «Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i la Corona d'Aragó, segles XI-XV», dirigit per Manuel Riu i M. Teresa Ferrer.

— «Corpus Vitrearum Medii Aevi», dirigit per Manuel Mundó i Xavier Barral.

— «*De re frumentaria*, corpus de documentació municipal sobre el mercat urbà de cereals a Catalunya (segles XIV i XV). Segona fase», dirigit per Antoni Riera.

— «Repertori de manuscrits catalans (1474-1714)», dirigit per Eulàlia Duran.

— «Corpus textual de manuscrits i impresos de la Catalunya Nord: catàleg d'impresos rossellonesos (CIR)», dirigit per Eulàlia Duran.

— «Preparació per a l'edició dels Llibres de Matricula de les Insaculacions (llibres de l'ànima) de la Diputació del

General (1493-1714) i de la ciutat de Barcelona (1498-1713)», dirigit per Eva Serra.

— «Edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals», dirigit per Manuel Jorba.

— «De Barcelona a València. Els orígens del patriciat urbà en el marc de l'expansió catalana del segle XIII (1238-1338)», dirigit per Enric Guinot.

— «Índexs de la crònica de Jaume I i de Bernat Desclot», els quals es publiquen a banda de les cròniques per a facilitar la consulta.

Pel que fa a l'edició de les obres de Valentí Almirall, ha sortit ja publicat el primer volum i el curs que ve es començarà l'edició del segon. El conjunt de l'obra el formaran tres volums.

L'edició de documents econòmics i de cancelleria sobre la cultura catalana medieval, de Josep Trenchs, és també a impremta.

A més, Tomàs Martínez, membre de la SHA, i Vicent Beltran, coordinen el projecte de la UAI Corpus de Trobadors.

Publicacions

ABADAL I DE VINYALS, RAMON D'. *Catalunya carolíngia*. Vol. I: *El domini carolíngi a Catalunya*. Reimpressió. Barcelona: IEC, 2009.

— *Catalunya carolíngia*. Vol. II: *Els diplomes carolíngis a Catalunya*. Reimpressió. Barcelona: IEC, 2009. 2 v.

- *Catalunya carolíngia*. Vol. III: *Els comtats de Pallars i Ribagorça*. Reimpressió. Barcelona: IEC, 2009. 2 v.
- *Catalunya carolíngia*. Vol. V: *Els comtats de Girona, Besalú, Empúries i Peralada*. Reimpressió. Barcelona: IEC, 2009. 2 v.
- Catalan Historical Review*, núm. 2 (2009).
- FERRER I MALLOL, M. Teresa; RIU I RIU, Manuel (dir). *Tractats i negociacions diplomàtiques de Catalunya i de la Corona catalanoaragonesa a l'edat mitjana*. Vol. I.1. Barcelona: IEC, 2009. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 83)
- FIGUERES, Josep M. (cur.). *Valentí Almirall: Obra completa 1867-1879*. Vol. 1. Barcelona: IEC, 2009. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica; 11/1)
- MONCUNILL MARTÍ, Noemí. *Els noms personals ibèrics en l'epigrafia antiga de Catalunya*. Barcelona: IEC, 2010. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 85)
- Sisè centenari de la mort del rei Martí l'Humà: Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp*. Dossier del congrés.
- SOLDEVILA, Ferran. *Entre la dictadura i la revolució: Cròniques polítiques per a Ginebra i Liverpool: 1925-1947*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009. [Selecció i introducció d'Albert Balcells i Enric Pujol]

Membres

Manuel Ardit i Lucas	18.12.1992 Història moderna
Albert Balcells i González	21.11.1986; emèrit des del 29.05.2010 Història contemporània, social i política de Catalunya
Xavier Barral i Altet	18.12.1992 Història de l'art antic i medieval
Joan-Ferran Cabestany i Fort	14.06.1999; emèrit des del 19.08.2000 Història i arqueologia medieval
Jordi Castellanos Vila	07.04.2003 Història de la literatura del segle xx

Núria de Dalmasas i Balañà	17.06.1996 Història de l'art medieval
Eulàlia Duran i Grau	07.05.1990; emèrita des del 02.04.2004 Història i literatura catalana a l'època moderna
Romà Escalas i Llimona	17.06.2002 Musicologia
Gregori Estrada i Gamissans	18.12.1992; emèrit des del 18.12.1993 Història de la música
Gaspar Feliu i Montfort	26.02.2007 Història de l'alta edat mitjana (àrea d'història medieval)
M. Teresa Ferrer i Mallol	18.12.1992; emèrita des del 25.08.2010 Història medieval (baixa edat mitjana)
Josep M. Font i Rius	26.06.1970; emèrit des del 05.06.1989 Història del dret
Francesc Fontbona i de Vallescar	18.12.1992 Història de l'art modern
Joaquim Garriga i Riera	17.06.2002 Història de l'art dels segles XVI i XVII
Carme Gràcia Beneyto	17.12.2001 Història de l'art
Enric Guinot i Rodríguez	17.12.2001 Història rural medieval

DATA DE NOBEVAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Josep Guitart i Duran	07.05.1990 Arqueologia
Albert G. Hauf i Valls	01.02.1991 Història de la literatura, edició de textos medievals i espiritualitat medieval
Manuel Jorba i Jorba	07.04.2003 Història de la literatura del segle XIX
Tomàs Martínez Romero	07.04.2003 Història de la literatura de l'edat mitjana
Joan Mas i Vives	25.02.2008 Història de la literatura (segles XVI-XIX)
Josep Massot i Muntaner	14.06.1999 Història de la literatura i història contemporània
Marc Mayer i Olivé	17.06.1996 Epigrafia, tradició clàssica i història antiga de Catalunya
Concepció Mir i Curcó	18.12.1992 Història sociopolítica contemporània
Joaquim Molas i Batllori	17.02.1978; emèrit des del 05.09.2000 Història de la literatura i crítica literària
Tomàs de Montagut Estragués	17.12.2001 Història del dret
Anscari Manuel Mundó i Marçet	26.11.1971; emèrit des del 29.06.1993 Història i literatura antiga i medieval damunt les fonts manuscrites

Antoni Pladevall i Font	07.05.1990; emèrit des de l'11.02.2004 Història eclesiàstica i història de l'art
Antoni Riera i Melis	17.06.1996 Història social de l'edat mitjana
Santiago Riera i Tuèbols	17.06.2002; emèrit des del 18.05.2005 Història de la ciència i de la tècnica
Manuel Riu i Riu	07.05.1990; emèrit des del 25.03.1999 Història i arqueologia medieval
Josep Maria Salrach i Marés	26.02.2007 Història de l'alta edat mitjana (àrea d'història medieval)
Joan Sanmartí i Grego	26.02.2007 Protohistòria (àrea d'arqueologia)
Eva Serra i Puig	17.06.2002 Història moderna
Antoni Simon i Tarrés	26-02-2007 Història de la historiografia (àrea moderna i contemporània)
Narcís Soler i Masferrer	17.06.1996 Paleolític i història antiga
Joan Vernet i Ginés	14.04.1978; emèrit des del 31.07.1993 Història de l'islam i de la ciència àrab

DATA DE NOBEVAMENT I ESPECIALITAT

Membres corresponents

	<i>DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA</i>
Géza Alföldy	16.12.1996 (Heidelberg, Alemanya)
Josep Amengual i Batle	13.02.1987 (Madrid, Espanya)
Thomas Noël Bisson	13.02.1987 (Cambridge, Estats Units d'Amèrica)
Dolors Bramon i Planas	17.06.1996 (Barcelona, Espanya)
Efrem Compte i Roux	25.02.2008 (Oregon, Estats Units d'Amèrica)
Dominique de Courcelles	25.02.2008 (París, França)
Georges Fabre	16.12.1996 (Vielle Saint Girons, França)
Paul Freedman	16.12.1996 (Connecticut, Estats Units d'Amèrica)
Christian Guilleré	31.03.2008 (Chambéry, França)
Jocelyn N. Hillgarth	16.12.1996 (Santa Maria del Camí)
Nikolas Jaspert	31.03.2008 (Bochum, Alemanya)
Simon Keay	16.06.2008 (Southampton, Regne Unit)

Giovanni Lilliu	1973 (Càller, Itàlia)
Gabriel Llompart i Moragues	13.02.1987 (Palma)
Henry de Lumley-Woodyear	16.12.1996 (París, França)
Olimpio Musso	16.12.1996 (Florència, Itàlia)
Alexandre Olivar i Daydí	06.07.1973 (Monistrol de Montserrat)
Olivier Poisson	31.03.2008 (Perpinyà, França)
Paul Preston	25.02.2008 (Londres, Regne Unit)
Robert B. Tate	25.02.1966 (Nottingham, Regne Unit)
Eliseu Trenc	16.06.2008 (París, França)
Jürgen Untermann	16.06.2008 (Pulheim, Alemanya)
Jill Rosemary Webster	16.12.1996 (Ontario, Canadà)
Michel Zimmermann	16.12.1996 (Jouy-le-Moutier, França)

DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA

Secció de Ciències Biològiques

Crònica

La Secció de Ciències Biològiques té vint-i-dos membres numeraris, deu membres emèrits i deu membres corresponents. Les àrees temàtiques que cobreixen llurs especialitats són molt diverses, tant del que podríem dir-ne biologia general (biologia cel·lular, biologia molecular, bioquímica, genètica, antropologia...) com de biologia d'organismes i sistemes (ecologia, entomologia, botànica, micologia, zoologia...) com de ciències de la salut, més diversificades (microbiologia, cardiologia, ciències de la conducta, embriologia humana, endocrinologia, farmacologia, geriatria, hepatologia, immunologia, neurociències, nutrició i bromatologia, pediatria, psiquiatria, toxicologia, veterinària...). Durant el curs 2009-2010 han ingressat a la Secció dos membres corresponents: José Sarukhán Kermez i Xavier Sáez-Llorens, que van ser admesos com a membres corresponents. D'altra banda, Francesc Asensi i Botet va passar a ser emèrit.

La Secció de Ciències Biològiques s'ha reunit en sessions ordinàries de treball cada mes. Les reunions del març, juny i octubre han anat seguides d'una sessió extraordinària d'electors i, seguint la tradició consolidada, els mesos de febrer, maig i novembre, a més de la reunió específica de la Secció, s'ha celebrat una

reunió conjunta amb la Secció de Ciències i Tecnologia. En aquestes reunions, a més de tractar els assumptes propis de la Secció i despatxar els afers de tràmit, les filials adscrites a la Secció han presentat llurs informes d'activitat.

En el context d'aquestes reunions, o bé en sessió pública, s'han pronunciat les comunicacions científiques següents:

— «Biomarcadors per al diagnòstic del càncer de pàncrees. El peptidoma del sèrum: una eina poderosa per al diagnòstic?», a càrrec d'Edgar Zapico, el gener del 2010.

— «Els bancs de dades de biodiversitat dels Països Catalans», a càrrec de Xavier Font, el març del 2010.

— «*L'oil crash*: la crisi energètica i les seves conseqüències a Catalunya», a càrrec d'Antonio Turiel Martínez i Jordi Solé i Ollé, l'abril del 2010.

Així mateix, el 15 de febrer, en el marc de la reunió conjunta amb Ciències i Tecnologia, s'ha dut a terme un debat sobre el canvi climàtic en què han actuat, com a ponents de la Secció de Ciències Biològiques, Jordi Leonart i Jaume Terradas, i com a ponents de la Secció de Ciències i Tecnologia, Josep Enric Llebot i David Serrat i Congost.

Comissions de treball

El mes de febrer del 2010 es va constituir, en el si de la Secció, la Comissió Llengua i Ciència, que, coordinada per Lluís Tort i Josep Vigo i oberta a tots els membres que hi vulguin participar, s'ha proposat incidir en cinc temes principals: 1) Relacions llengua - ciència en els territoris altres que els de cultura anglesa. 2) El català a l'ensenyament primari i secundari. Disposicions legals i situació real. 3) El català a la universitat. Normatives i pràctica. 4) El català dins l'IEC. 5) El català com a vehicle de comunicació científica. Registres o nivells de comunicació.

Després de diverses sessions de treball, aquesta comissió ha elaborat dos documents, *Català i ciència. El català a l'IEC i Llengua i ciència*, que han estat sotmesos al Ple de la Secció en les reunions de novembre i desembre. Així mateix, s'han presentat a la Secció de Ciències i Tecnologia i dels quals s'ha informat al Consell Permanent.

Assessorament extern

El mes de gener del 2010, la ponència del nomenclàtor de l'Ajuntament de Barcelona va fer una consulta a la Secció sobre la figura científica de Francisco García del Cid, a la qual es va respondre amb un informe elaborat per Jordi Lleonart, Carles Bas i Marta Estrada.

Representació i coordinació

Pel que fa al desenvolupament intern de l'Institut, diversos membres han representat la Secció en les diverses comissions: Marta Estrada, en la Comissió d'Investigació; Mercè Durfort, en la Comissió Social; Abel Mariné, en la Comissió de Publicacions des del gener, com a relleu de Mercè Durfort; Lluís Garcia Sevilla, en el Consell Supervisor de la Xarxa d'Observatoris de la Llengua, des del gener, representant solament la Secció de Ciències Biològiques, i Juli Peretó, delegat del president de l'IEC per a les activitats de València.

En l'apartat del cartell de Premis de l'Institut, han format part de la ponència corresponent al Premi August Pi i Sunyer de Bioquímica o Ciències Fisiològiques: Josep Carreras, Màrius Foz i Joan Jofre.

En el capítol dels grans programes editorials, continuen vigents:

— *Contributions to Science*, revista de la qual Ricard Guerrero és editor associat.

— Programa «Edicions electròniques d'obres terminològiques de ciència i tecnologia publicades per l'IEC», n'és assessor Josep Vigo.

— «Clàssics de la Ciència». Abel Mariné ha rellevat Mercè Durfort com a membre del comitè assessor, en representació de la Secció.

— *Diccionari enciclopèdic de medicina*. S'ha continuat treballant per finalitzar la preparació de l'obra.

— «Pensament Científic». S'ha treballat en la producció del primer llibre de la col·lecció, *Els secrets del que és viu. Contra el pensament únic de la biologia*, de Michel Morange, que ha sortit publicat a principi del 2011, i en la traducció de *Defending science*, de Susan Haack. Jaume Terradas és membre del consell editorial, en representació de la Secció.

Pel que fa a la coordinació amb les societats filials adscrites a la Secció, els delegats són els següents: Mercè Dufort, en la Institució Catalana d'Estudis Agraris; Joaquim Gosálbez, en la Institució Catalana d'Història Natural; David Jou (de la Secció de Ciències i Tecnologia), en la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, i Ricard Guerrero, en la Societat Catalana de Biologia.

En l'àmbit de la representació externa, els membres de la Secció que han desenvolupat alguna funció de representació són els següents: Josep Maria Vives de Quadras, president de la Institució Catalana d'Estudis Agraris, és representant de l'IEC, a instàncies de la Secció, en el grup de treball de l'Espai del Verd Urbà, de l'Ajuntament de Barcelona; Joandomènec Ros i Ricard Guerrero representen l'IEC en el Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT); Joan Real, soci de la Institució Catalana d'Història Natural, és representant de l'IEC al Consell de Caça, i Francesc González i Sastre assisteix en les reunions del Patronat del Centre de Recerca Ecològica

i Aplicacions Forestals (CREAF), delegat pel president de l'IEC.

Pel que fa a la gestió de la natura, la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) coordina, des del 2007, les relacions entre els representants de l'IEC i diversos organismes relacionats amb la conservació del medi natural. Per designació de la ICHN, s'ocupa d'aquesta coordinació Josep Germain. La participació dels representants de l'IEC es fa en els òrgans rectors o assessors.

De totes aquestes entitats, les entitats en què el representant és membre de la Secció són les següents: el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (Xavier Llimona), el Parc Natural del Cadí-Moixeró (Joaquim Gosálbez) i el Consell de Protecció de la Natura (Joandomènec Ros en va ser nomenat president el setembre del 2009, i Josep Vigo n'és representant).

Premis i distincions

El dia 11 de febrer de 2010, Miquel Vilarrell va ser elegit president del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona.

El dia 19 de febrer de 2010, Jaume Bertranpetit i Busquets va ser nomenat acadèmic numerari de la Secció de Biologia de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB).

El dia 3 de juny de 2010, Josep Vigo va ser guardonat amb el Premi Medi Ambient 2010, concedit per la Generalitat de Catalunya, que reconeix les millors

trajectòries i els projectes de recerca centrats en la protecció i millora del medi ambient.

Recerca

Els set projectes corresponents al Segon Pla Triennal de Recerca 2008-2010 han estat els següents:

— «Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans», dirigit per Xavier Llimona.

— «Els instruments científics dels Països Catalans. Un catàleg col·lectiu del patrimoni científic català», dirigit per José Ramon Bartomeu Sánchez, amb tutoria de Mercè Durfort.

— «Flora i cartografia de les plantes i la vegetació», dirigit per Xavier Font i Josep Vigo.

— «Flora i cartografia de briòfits», dirigit per Montserrat Brugués i Rosa M. Cros, amb tutoria de Josep Vigo.

— «Impacte del grau de pertorbació en la biodiversitat dels boscos de Catalunya», dirigit per Jaume Terradas.

— «Un segle de biociències en català: els congressos de metges i biòlegs de llengua catalana (1913-2004). Publicació digital i estudis històrics i temàtics», dirigit per Antoni Roca Rosell, amb tutoria de Francesc Asensi.

A més, el 2010, la Secció promou els programes següents:

— «Corpus ictionímic del català. 2a fase», dirigit per Jordi Lleonart.

— «Estudi de les *Saxifraga* del Montseny i dels Pirineus», dirigit per Josep Vigo.

— «Estudi del valor nutritiu de les llets d'ametlla», sota la tutoria d'Abel Mariné.

— «Fongs líquenitzats als Països Catalans. Fase II», dirigit per Xavier Llimona.

— «Galeria de científics catalans», dirigit per Mercè Durfort.

— «Projecte per millorar la presència del català dins de recopilacions internacionals de noms de plantes. Vocabulari multilingüe de noms de plantes», dirigit per Eduard Parés, sota la tutoria de Mercè Durfort.

— «Sedimentació actual de pol·len als Pirineus en relació amb el clima i la vegetació, com a eina d'interpretació paleobotànica i paleoclimàtica (PIRIMOD)», dirigit per Valentí Rull, sota la tutoria de Josep Vigo.

— «Vocabulari de la biologia de la reproducció», sota la tutoria de Mercè Durfort.

Així mateix, la Secció ha donat suport a les activitats de les societats filials adscrites a la Secció:

— XXV Jornada d'Agricultura a Prada. Universitat Catalana d'Estiu, Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA).

— Visita tècnica al Centre Experimental del Liceu Agrícola CIVAM-Bio 66 (ICEA).

— Recull i publicació de les experiències de camp realitzades al Parc Agrari del Baix Llobregat sobre el cultiu de la carxofa amb DOP el Prat (ICEA).

— Interacció ciència-societat: la recerca a l'abast de tothom, Societat Catalana de Biologia (SCB).

— V Jornades d'Etnobotànica en Llengua Catalana (ICHN).

— Projectes de recerca participatius de la delegació de la Garrotxa, Institució Catalana d'Història Natural (ICHN).

— IX Col·loqui de botànica pirenaico-cantàbrica (ICHN).

— Congrés de l'European Society of the History of Science, Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT).

Finalment, estan vinculats a la Secció dos centres de recerca: el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), i el Centre Català de la Nutrició de l'IEC (CCNIEC). El CREAF, consorci constituït per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans, compta amb Xavier Bellés com a vocal del Consell de Direcció. El CCNIEC té per objectiu contribuir a l'avenç de la recerca bàsica i aplicada en nutrició i millorar la qualitat de la informació i de la formació nutricional de la societat.

Publicacions

Durant aquest curs s'ha posat en marxa, juntament amb la Secció de Ciències i

Tecnologia i les Publicacions de la Universitat de València, una col·lecció intitulada «Pensament Científic». A més de signar-se el conveni de coedició, està a punt d'aparèixer el primer volum, *Els secrets del que és viu. Contra el pensament únic de la biologia*, una traducció al català de l'original francès escrit per Michel Morange.

A més, dins del programa «Scriptorium», s'ha publicat *Estadística per a científics i tècnics. Disseny d'experiments i innovació*, de George E. P. Box, J. Stuart Hunter i William G. Hunter. Edició a cura de Manuel Martí-Recober i Joaquim Casal; traducció d'Àlex Riba.

També cal mencionar que Màrius Foz i Francesc González i Sastre han publicat a la col·lecció «Publicacions de la Presidència», el llibre *Malalties emergents*.

ALBERCH, Pere. *The creative trajectory of an eco-devo biologist*. Barcelona: coedició amb la Universitat de València, 2009.

BUCHACA ESTANY, Teresa. *Pigments indicadors: Estudi del senyal en estanys dels Pirineus i la seva aplicació en paleolimnologia*. Barcelona: IEC, 2009. (Arxius de les Seccions de Ciències; 142) [Premi Ramon Margalef d'Ecologia, 2006]

CLAVERO I OMS, Esther. *Diatomees d'ambients hipersalins costaners: Taxonomia, distribució i empremtes en el registre sedimentari*. Barcelona: IEC, 2009. (Arxius de les Seccions de Cièn-

cies; 141) [Premi Pius Font i Quer de Botànica 2005]
Contributions to Science, vol. 4, núm. 2 (2008). També disponible en línia. [Coedició de les seccions de ciències]
Contributions to Science, vol. 5, núm. 1 (2009). També disponible en línia. [Coedició de les seccions de ciències]
Contributions to Science, vol. 5, núm. 2 (2009). També disponible en línia. [Coedició de les seccions de ciències]
 CORBELLA, Jacint. *L'Institut de Fisiologia de Barcelona. 1920-1939*. Barcelona: IEC, 2009. (Arxius de les Seccions de Ciències; 140)
 DARWIN, Charles. *L'origen de les espècies*. Edició il·lustrada, a cura de Juli Pere-

tó i Andrés Moya. València: coedició amb la Universitat de València, 2009.
 PARÉS I ESPANYOL, Eduard. *Vocabulari forestal* [en línia]. Barcelona: coedició amb la Fundació PuntCAT, 2010.
 VERNET, Joan; PARÉS, Ramon (dir.). *La ciència en la història dels Països Catalans*. Vol. 3: *De l'inici de la industrialització a l'època actual*. Barcelona: coedició amb la Universitat de València, 2009.
 VIVES I PUIGGRÒS, Jordi. *La identitat immunitària*. Discurs de recepció de Jordi Vives i Puiggròs com a membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques, llegit el 16 de novembre de 2009.

Membres

Francesc Asensi i Botet	15.06.1998; emèrit des del 24.11.2009 Pediatría
Carles Bas i Peired	14.04.1978; emèrit des del 03.08.1992 Ecologia dels recursos marins
Xavier Bellés i Ros	23.10.1992 Entomologia
Jaume Bertranpetit i Busquets	06.06.1994 Antropologia biològica
Josep Carreras i Barnés	17.09.1990 Bioquímica i biologia molecular

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Oriol Casassas i Simó	11.01.1985; emèrit des de l'01.09.1993 Sociomedicina
Jacint Corbella i Corbella	20.12.1999; emèrit des del 25.01.2007 Toxicologia
Josep M. Domènech i Mateu	11.01.1985 Embriologia humana
Mercè Durfort i Coll	03.11.1989 Biologia cel·lular
Marta Estrada i Miyares	07.04.2003 Ecologia marina
Ramon Folch i Guillèn	17.03.1978 Ecologia vegetal i gestió ambiental
Màrius Foz i Sala	11.01.1985; emèrit des de l'01.03.1999 Endocrinologia
Lluís Garcia i Sevilla	15.06.1998 Psiquiatria
Jesús Andrés García Sevilla	06.06.1994 Farmacologia
Francesc González Sastre	06.06.1994; emèrit des del 15.01.2009 Bioquímica clínica i patologia molecular
Joaquim Gosálbez i Noguera	23.10.1992 Zoologia
Ricard Guerrero i Moreno	06.06.1994 Microbiologia

Joan Jofre i Torroella	25.02.2008 Microbiologia
Àngel Llàcer i Escorihuela	13.06.2005 Cardiologia
Jordi Lleonart i Aliberas	06.06.1994 Biologia pesquera
Xavier Llimona i Pagès	23.10.1992 Micologia i liquenologia
Abel Mariné i Font	07.04.2003 Nutrició i bromatologia
Ramon Parés i Farràs	23.10.1992; emèrit des de l'01.12.1997 Microbiologia
Juli Peretó i Magraner	20.12.1999 Bioquímica i biologia molecular
Antoni Prevosti i Pelegrín	17.02.1978; emèrit des del 05.06.1990 Genètica i evolució
Pere Puigdomènech i Rosell	07.04.2003 Biologia molecular
Joan Rodés i Teixidor	11.01.1985; emèrit des de l'11.03.2008 Hepatologia
Joandomènec Ros i Aragonès	17.09.1990 Ecologia
Jaume Terradas i Serra	14.06.2004 Ecologia

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

Josep Vigo i Bonada	17.03.1978; emèrit des del 24.05.2007 Geobotànica
Miquel Vilardell i Tarrés	12.06.2006 Reumatologia i geriatria
Jordi Vives i Puiggròs	25.02.2008 Immunologia

Membres corresponents

Michel Delseny	26.02.2007 (Perpinyà)
Gonzalo Halffter Salas	06.06.1994 (Mèxic DF, Mèxic)
Joan Massagué i Solé	06.06.1994 (Nova York, Estats Units d'Amèrica)
Federico Mayor Zaragoza	09.06.1997 (Madrid, Espanya)
Àngel Pellicer i Garrido	22.05.1995 (Nova York, Estats Units d'Amèrica)
F. Xavier Pi-Sunyer	26.02.2007 (Nova York, Estats Units d'Amèrica)
Xavier Sáez-Llorens	7.6.2010 (Panamà)
José Sarukhán Kermez	21.12.2009 (Mèxic)

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

Claude Roux

26.02.2007
(Mirabeau, França)

Antoni Torre

26.02.2007
(L'Alguer)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

Secció de Ciències i Tecnologia

Crònica

La Secció de Ciències i Tecnologia té vint-i-cinc membres numeraris, deu membres emèrits i vuit membres corresponents. Els membres numeraris actuals cobreixen les àrees científiques següents: àlgebra i topologia; arquitectura i tecnologia de computadors; arquitectura i urbanística; edafologia i química agrícola; enginyeria de la construcció; enginyeria de sistemes; enginyeria de telecomunicacions; enginyeria geològica; enginyeria mecànica; enginyeria química; física aplicada i recerca en ensenyament/aprenentatge de física; física d'altres energies; física ambiental; física relativista; geometria diferencial; geologia estructural i tectònica; geologia i geomorfologia; informàtica industrial; microelectrònica; probabilitats, estadística, lògica i epistemologia; química ambiental; química analítica; química inorgànica; teoria de nombres, i termodinàmica.

Durant el curs 2009-2010 han passat a la condició de membres emèrits Josep Amat i Girbau i Ramon Lapiedra i Civera.

La Secció de Ciències i Tecnologia s'ha reunit un cop al mes; ha celebrat una reunió conjunta amb la Secció de Ciències. En aquestes reunions s'han pronunciat les comunicacions científiques següents:

— «Presentació del Pla de l'Energia de Catalunya 2006-2015», a càrrec

del director general d'Energia de la Generalitat de Catalunya, Agustí Maure, i de Joan Esteve (25 de gener de 2010).

— «Reptes tecnològics per al desenvolupament de l'energia nuclear», a càrrec de Xavier Ortega (19 d'abril de 2010).

— «El futur dels combustibles fòssils», a càrrec de Mariano Marzo (17 de maig de 2010).

— «La geotèrmia a Catalunya», a càrrec de Josep F. Albert (21 de juny de 2010).

També es va fer, el 15 de febrer, un debat sobre canvi climàtic, amb Jordi Lleonart i Jaume Terradas, com a ponents de la Secció de Ciències Biològiques, i Josep Enric Llebot i David Serrat i Congost, com a ponents de la Secció de Ciències i Tecnologia.

Activitats

Els dies 25 i 26 de febrer de 2010 es va celebrar a l'Institut el «6th Annual Workshop on Environmental Applications and Food Safety. Focus on Emerging substances», organitzat pel CSIC en col·laboració amb la Secció.

El 10 de juny es va presentar el *Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya (2000-2009)*, que és fruit d'un projecte de recerca de la Secció dirigit per Manuel Castellet.

La Secció també ha col·laborat en el cicle Fèlix Serratosa i el Memorial Enric Casassas, i ha coorganitzat diverses actua-

cions amb vista a l'Any Internacional de la Química, de la Societat Catalana de Química, que se celebrarà el curs vinent.

Premis i distincions

Lluís Jofre va rebre la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat, el mes de desembre.

Pilar Bayer ha entrat com a membre numerària a la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales. El 24 de febrer va pronunciar el seu discurs d'ingrés, titulat «Antecedentes y evolución de la teoría de la multiplicación compleja».

Coordinació interna i representació externa

Desenvolupen tasques de coordinació o enllaç entre la Secció i l'IEC: Salvador Alegret és *associate editor* de la revista *Contributions to Science* i representant de la Secció a la Xarxa CRUSCAT; Josep Castells és representant en la Comissió Social; Joan Girbau, en la Comissió d'Investigació i Fundació Ferran Sunyer i Balaguer; David Jou, en la Comissió de Publicacions de l'IEC i en el Consell Assessor de la col·lecció «Clàssics de la Ciència»; Ramon Lapiedra, en la SECCT al Consell Editorial de la col·lecció «Pensament Científic», de les dues seccions de ciències i la Universitat de València, i David Serrat i Congost, com a president de la Secció, en la Fundació Mercè Rodoreda i en la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer.

Els representants de la Secció a les societats filials són: Damià Barceló, en l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació; David Jou, en la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica i en la Societat Catalana de Física; Joaquim Gosálbez (SECCB), en la Institució Catalana d'Història Natural; Joan Girbau, en la Societat Catalana de Matemàtiques; Pilar González, en la Societat Catalana de Química, i Àlicia Casals, en la Societat Catalana de Tecnologia.

Les persones següents representen la Secció o l'Institut en organismes externs: Lluís Jofre, en el Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT), del qual també formen part Joandomènec Ros i Ricard Guerrero, i David Serrat, en el Consell de Protecció de la Natura.

Pel que fa als Premis de l'Institut, els següents membres de la Secció han format part de diferents ponències: Joaquim Agulló, Josep Amat i Pere Santanach (Premi Prat de la Riba); Jordi Corominas, Salvador Reguant i David Serrat (Premi Josep R. Bataller de Geologia), i Pilar Bayer, Manuel Castellet i Joan Girbau (Premi Josep Teixidor de Matemàtiques).

Programes de recerca

Han estat vigents, en el marc del Segon Pla Triennal de Recerca, els programes següents:

— «Diccionari de ciència i tecnologia», dirigit per Salvador Alegret.

— «Disseny d'una xeremia barítona (baríton) com a complement de la tenora i el tible», dirigit per Joaquim Agulló.

— «LLISCAT. Base de dades d'esllavissades de Catalunya i Andorra», dirigit per Jordi Corominas.

— «Matemàtiques a l'abast: de l'alemany al català II», dirigit per Pilar Bayer.

— «Observació i monitorització de paràmetres físics a escala regional amb nous sensors radar de banda ampla multiplataforma», dirigit per Lluís Jofre.

La Secció ha promogut la segona fase del *Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya*, publicació digital presentada el mes de juny.

També han continuat actius alguns programes derivats de convenis amb altres entitats:

— «Cartografia dels sòls de Catalunya, a escala 1:250000», dirigit per Jaume Porta, resultat d'un conveni entre l'IEC i l'Institut Geològic de Catalunya.

— «Protecció dels sòls de Catalunya, les Illes Balears, Principat d'Andorra», coordinat per Jaume Porta, és el resultat d'un conveni entre l'Institut, el DARP.

— Servei d'Arxius de Ciència (amb participació de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Arxiu General; per part de la Secció n'és tutor David Jou).

El mes de juny de 2010 s'ha presentat el projecte «Ètica, ciència i tecno-

logia» com a projecte de la Secció per al proper contracte programa, sota la coordinació de Josep Amat.

Publicacions

La Secció ha col·laborat en la producció del *Segon informe sobre el canvi climàtic*, elaborat pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (Catalunya) i coordinat per Josep Enric Llebot. Durant aquest curs s'ha posat en marxa, juntament amb la Secció de Ciències Biològiques i les Publicacions de la Universitat de València, una col·lecció intitulada «Pensament Científic». A més de signar-se el conveni de coedició, està a punt d'aparèixer el primer volum, *Els secrets del que és viu. Contra el pensament únic de la biologia*, una traducció al català de l'original francès escrit per Michel Morange. La Secció també ha col·laborat en publicacions externes: *Introducció a l'edafologia*, de Jaume Porta (*et al.*), publicat per Mundi-prensa, i *Educació Química*, revista de la Societat Catalana de Química. D'altra banda, durant el curs, s'han publicat les obres següents:

CARPIO ROVIRA, Alfons. *Ciència i política exterior francesa a l'Espanya de Franco: El cas dels físics catalans*. Barcelona: IEC, 2010. (Arxiu de les Seccions de Ciències; 143)

Contributions to Science, vol. 4, núm. 2 (2008). També disponible en línia. [Coedició de les seccions de ciències]

Contributions to Science, vol 5, núm. 1
(2009). També disponible en línia.
[Coedició de les seccions de ciències]
Contributions to Science, vol. 5, núm. 2
(2009). També disponible en línia.
[Coedició de les seccions de ciències]

PARÉS I ESPAÑOL, Eduard. *Vocabulari fo-
restal* [en línia]. Barcelona: coedició
amb la Fundació PuntCAT, 2010.
[Elaborat en el marc del programa de
recerca «Diccionari de ciència i tecno-
logia»]

Membres

Joaquim Agulló i Batlle	23.10.1992 Enginyeria mecànica
Salvador Alegret i Sanromà	17.09.1990 Química analítica
Josep Amat i Girbau	17.09.1990; emèrit des del 29.07.2010 Informàtica industrial
Damià Barceló i Cullerés	15.06.1998 Química analítica
Heribert Barrera i Costa	17.03.1978; emèrit des del 05.06.1990 Química teòrica
Pilar Bayer i Isant	18.06.2001 Teoria de nombres
Eduard Bonet i Guinó	07.07.1978; emèrit des del 07.11.2006 Probabilitats, estadística, lògica i episte- mologia
Joaquim Casal i Fàbrega	03.11.1989 Enginyeria química
Alicia Casals i Gelpí	26.02.2007 Arquitectura i tecnologia de computadors

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Manuel Castellet i Solanas	17.03.1978 Àlgebra i topologia
Josep Castells i Guardiola	14.04.1978; emèrit des del 27.05.1995 Química orgànica
Jordi Corominas i Dulcet	19.06.2000 Enginyeria geològica
Gabriel Ferraté i Pascual	07.07.1978; emèrit des del 03.03.2002 Enginyeria automàtica
Joan Girbau i Badó	17.09.1990 Geometria diferencial
Pilar González Duarte	14.06.2004 Química inorgànica
Albert Gras Martí	28.02.2006 Física
Lluís Jofre i Roca	17.06.1996 Enginyeria de telecomunicació
David Jou i Mirabent	03.11.1989 Termodinàmica
Ramon Lapiedra i Civera	27.06.1986; emèrit des del 10.07.2010 Física relativista
Josep Enric Llebot Rabagliati	18.06.2001 Termodinàmica i física ambiental
Gabriel Navarro i Ortega	28.02.2005 Teoria dels grups

Jaume Pagès Fita	23.10.1992 Enginyeria de sistemes
Jaume Porta i Casanellas	24.02.1997 Edafologia i química agrícola
Salvador Reguant i Serra	10.01.1986; emèrit des del 24.12.1998 Geologia històrica i paleontologia
Oriol Riba i Arderiu	17.03.1978; emèrit des del 29.08.1993 Sedimentologia i estratigrafia
Manuel Ribas i Piera	07.07.1978; emèrit des del 16.05.1995 Urbanística
Pere Roca i Fabregat	14.06.2004 Enginyeria de la construcció
Xavier Roselló i Molinari	28.02.2005 Enginyeria industrial
Pere Santanach i Prat	17.09.1990 Geologia estructural i tectònica
Francesc Serra i Mestres	17.09.1990 Microelectrònica
David Serrat i Congost	17.06.1996 Geologia i geomorfologia
Carles Solà i Ferrando	23.10.1992 Enginyeria química
Joan Antoni Solans i Huguet	28.02.2005 Arquitectura

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

Rolf Tarrach Siegel	14.06.2004 Física
Josep Vaquer i Timoner	07.07.1978; emèrit des de l'01.07.1998 Geometria diferencial

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

Membres corresponents

Joan Genescà i Llongueras	28.02.2006 (Mèxic DF, Mèxic)
Evarist Giné i Masdeu	16.12.1996 (Connecticut, Estats Units d'Amèrica)
Antoni Lloret i Orriols	02.03.1992 (Barcelona)
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado	23.11.1992 (Porto, Portugal)
Norberto Piccinini	06.06.1994 (Torí, Itàlia)
Jorge-Óscar Rabassa	20.12.1999 (Terra del Foc, Argentina)
Borís Pàvlovitx Sobolev	17.05.1992 (Moscou, Rússia)
Jaume Truyols i Santonja	02.03.1992 (Oviedo, Espanya)

DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA

Secció Filològica

Crònica

La Secció Filològica té vint-i-set membres numeraris, onze membres emèrits i vint-i-quatre membres corresponents. En el Ple de l'IEC del 21 de desembre de 2009 es votà la incorporació de Joaquim M. Puyal i Ortiga, com a membre numerari, i d'Andrés Urrutia Badiola i Manuel González González, com a membres corresponents. La Secció ha hagut de lamentar el traspàs de Helmut Lüdtke, membre corresponent a Kiel (Alemanya), que morí el 27 d'abril.

Fins al 2 de juliol de 2010 ha estat al capdavant de la Secció el Consell de Govern format per Joan Martí i Castell, president; Isidor Marí i Mayans, vicepresident; Ramon Sistac i Vicén, tresorer, i M. Josep Cuenca i Ordinyana, secretària.

El Consell de Govern presidit per Joan Martí i Castell ha continuat les línies d'actuació dutes a terme des del principi d'aquest mandat (17 de novembre de 2006), que recullen i amplien les línies d'actuació engegades pel Consell de Govern anterior, elegit el novembre del 2002. En aquest sentit, el Ple de la Secció Filològica, en la reunió del 12 de març, aprovà per unanimitat la cinquena memòria presentada pel Consell de Govern de seguiment dels acords presos per la Secció Filològica en les sessions ordinàries ple-

nàries. Al final de curs acabà el mandat d'aquest Consell. En la sessió extraordinària d'electors celebrada el 18 de juny de 2010, fou elegit el nou Consell de Govern de la Secció Filològica, format per Isidor Marí i Mayans, president; Gemma Rigau i Oliver, vicepresidenta; Vicent Pitarch i Almela, tresorer, i Ramon Sistac i Vicén, secretari.

En l'àmbit intern de la Secció, s'han continuat les visites i les entrevistes habituals amb els directors i el personal de les oficines i dels projectes i amb les comissions de treball. També s'han continuat les trobades amb els presidents de les societats filials adscrites a la Secció Filològica.

Pel que fa a la resta de l'IEC, s'ha d'esmentar, en primer lloc, la col·laboració amb l'Equip de Presidència, principalment en afers relacionats amb la llengua. També cal recordar que fa cinc cursos es va crear una comissió de treball mixta de la Secció Filològica i l'Equip de Presidència per a articular la definició de les funcions de la Secció respecte a l'Institut pel que fa a la responsabilitat en matèria d'autoritat lingüística. Convé destacar també la col·laboració amb les Delegacions de l'IEC que aquest any s'ha materialitzat, sobretot, en l'organització de la reunió de la Secció Filològica a la Delegació de l'Institut a Alacant, el Carxe, Novelda i Guardamar.

En l'àmbit extern, el Consell de Govern ha continuat amb els contactes

establerts amb institucions polítiques. Els treballs de la Secció han comportat relacions amb diversos organismes de la Generalitat de Catalunya (sobretot amb motiu del contracte programa, en el compliment del qual la Secció Filològica té una responsabilitat especial), principalment la Vicepresidència del Govern, la Secretaria de Política Lingüística, els departaments d'Innovació, Universitats i Empresa; de Política Territorial i d'Obres Públiques; de Cultura, i de Governació, i la representació de la Generalitat a l'Alguer. També s'han tingut contactes amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, els Consells Insulars de Menorca, d'Eivissa i de Formentera, el Govern d'Andorra, els ajuntaments de Jumella (el Carxe), Novelda i Guardamar. També s'ha fet feina amb el Grup de Treball del Grup d'Exònims de les Nacions Unides, i amb el Consell Superior Geogràfic del Ministeri de Foment del Govern d'Espanya. Els contactes han continuat, així mateix, amb l'Institut Ramon Llull i el Centre d'Estudis Catalans de París.

Han continuat també les relacions de la Secció Filològica amb les universitats de tot el territori, l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, la Xarxa Vives d'Universitats, la Universitat Catalana d'Estiu i el Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB). La Secció té representació en la comissió tècnica del Depar-

tament de Filologia Catalana i Lingüística General i en el comitè científic de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez de la Universitat de les Illes Balears.

Pel que fa a les relacions amb les altres acadèmies de la llengua de l'Estat espanyol, en l'àmbit científic han continuat els contactes amb la Real Academia Galega, Euskaltzaindia i la Real Academia Española. En són exemple la participació del president i del vicepresident de la Secció Filològica en els actes del norantè aniversari d'Euskaltzaindia (juliol i octubre del 2009), i la participació del president de la Secció en la reunió d'acadèmies promoguda per Euskaltzaindia i celebrada a la seu de la Real Academia Española, el 12 de març de 2010.

Altres entitats amb les quals la Secció ha treballat d'una manera més significativa en aquest darrer any han estat les següents: Institut Menorquí d'Estudis, Consell Superior d'Investigacions Científiques (Delegació de Catalunya) i Associació Catalana de Neohellenistes.

Cal esmentar especialment la col·laboració amb el TERMCAT, en el qual la Secció Filològica té representació oficial, tant en el seu Consell de Direcció com en el seu Consell Supervisor, presidit per un membre de la Secció. El juny de 2008 s'incorporaren en aquest Consell, M. Josep Cuenca i Ramon Sistac, com a representants de la Secció Filològica en matèria geolectal.

Reunions

Durant aquest curs el Ple de la Secció Filològica s'ha reunit els dies 18 de setembre, 16 d'octubre, 13 de novembre i 11 de desembre de 2009, i 15 de gener, 12 de febrer, 12 de març, 16 d'abril, 14 de maig, 18 de juny i 2 de juliol de 2010. Seguint el costum de la Secció Filològica de fer algunes de les reunions ordinàries del seu Ple a diversos indrets de l'àmbit lingüístic, la sessió del 16 d'octubre es féu a la Delegació de l'IEC a Alacant, amb motiu de la visita de la Secció al Carxe, Novelda i Guardamar. En l'apartat d'activitats públiques s'informarà dels programes d'aquestes visites fora de Barcelona, les intervencions de les quals són en procés de publicació.

Com és habitual, en les reunions plenàries de la Secció Filològica s'han tractat temes propis de l'àmbit filològic i de la normativa lingüística, així com de funcionament de la Secció.

Les qüestions més destacades que s'han considerat durant aquest curs s'han centrat en dos debats: un sobre el model de llengua del futur diccionari, i un altre sobre les valoracions que fan els organismes oficials amb referència a la recerca i a les publicacions en llengua catalana.

Tal com s'ha fet des del 2002, en algunes de les sessions ordinàries de la Secció s'ha dedicat la primera part de l'ordre del dia, de 10.30 h a 12.00 h, a la presentació monogràfica d'un projecte de l'IEC o de l'activitat d'un organisme ex-

tern que pot interessar els membres de la Secció Filològica. Les exposicions fetes durant aquest curs han estat les següents: presentació de l'extranet i de l'estat dels treballs de la *Gramàtica de la llengua catalana*, a càrrec de Gemma Rigau, presidenta de la Comissió de Gramàtica, Manuel Pérez Saldanya, director de l'Oficina de Gramàtica, i Xavier Rofes, cap d'aquesta Oficina (18 de setembre); exposició d'experts externs sobre el model de llengua del futur diccionari, a càrrec de Neus Picó i de Josep M. Baldaquí, Joan Melià, Oriol Camps i Francesc Parcerisas (13 de novembre); presentació de l'obra *Epistolari d'Antoni M. Alcover (1880-1931)*, a càrrec de M. Pilar Perea, professora de la Universitat de Barcelona i responsable de l'edició de l'obra (15 de gener); presentació del *Recull de glossaris* de la col·lecció «Els Nostres Clàssics», a càrrec de Germà Colón (15 de gener); conferència «Les llengües sami: la salvaguarda i la promoció de llengües dividides per fronteres de l'Estat», a càrrec de Nils Ø. Helander, professor agregat del Col·legi Universitari Saami (Guovdageaidnu, Noruega) —activitat organitzada per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació— (12 de febrer); presentació del Servidor Ortològic de la Llengua Catalana (SOLC), projecte de l'IULA (UPF), a càrrec de Lluís de Yzaguirre, professor de la Universitat Pompeu Fabra i director del projecte (12 de març); presentació del projecte «L'avaluació de la implantació

de la normativa dels relatius», del Grup de Lingüística Formal (GLIF) del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge de la Universitat Pompeu Fabra, a càrrec d'Àlex Alsina i Joan Costa, professors de la UPF (16 d'abril); presentació de la segona edició del *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya* i informació sobre els criteris del Grup d'Experts de les Nacions Unides per als Noms Geogràfics (GENUNG), a càrrec de Josep Moran, Joan Anton Rabella i Mar Batlle, director, cap i tècnica, respectivament, de l'Oficina d'Onomàstica (16 d'abril); presentació de l'obra *Vocabulari de cruïlla. Els mots de les Terres de l'Ebre i del Maestrat en el context del català formal*, a càrrec de Joan S. Beltran, autor de l'obra, i Miquel Àngel Pradilla; presentació del projecte del *Glossarium mediae latinitatis Cataloniae*, a càrrec de Pere Quetglas, director del projecte, i Anna Gómez Rabal, investigadora del CSIC (2 de juliol).

Quant a les comissions delegades de la Secció, la Comissió de Lexicografia s'ha reunit quinze vegades; la Comissió de Gramàtica, onze; la Comissió de Català Estàndard (constituïda per les subcomissions de sintaxi i de lèxic), dinou, i la Comissió de Transcripció i Transliteració de Noms Propis, dues. Aquesta darrera Comissió treballa en l'elaboració d'una proposta de transcripció del grec modern al català, en col·laboració amb l'Associació Catalana de Neohellenistes, i en la revisió

de la proposta de transcripció i transliteració del rus, publicada el 1996. També han treballat les dues comissions creades *ad hoc* per a la preparació del centenari de la Secció Filològica, que s'escaurà el 2011, i per a la definició del model de llengua del futur diccionari.

Celebracions, homenatges, distincions i nomenaments

Josep M. Nadal fou distingit per la Generalitat de Catalunya amb el Premi Jaume Vicens Vives a la qualitat docent, el qual li fou lliurat el 18 de setembre de 2009 a la UOC, en el marc de la inauguració oficial del curs acadèmic del sistema universitari català.

El BLOC de Castelló, el 6 de novembre, atorgà a Vicent Pitarch el guardó Bloc d'Or.

Josep Piera fou distingit amb el Premi Joanot Martorell (apartat de narrativa), que atorga l'Ajuntament de Gandia, per una obra sobre Francesc de Borja. Rebé la distinció el 21 de novembre al Palau Ducal de Gandia.

Josep Vallverdú fou guardonat amb el Premi Reconeixement de la Infància (apartat de literatura), que concedeix el Departament d'Acció Social de la Generalitat de Catalunya. La distinció li fou lliurada el 20 de novembre al Parlament de Catalunya.

Joan Veny fou homenatjat per l'Obra Cultural Balear els dies 23 i 24 de novembre amb les Jornades «L'encant

de la llengua», al Centre de Cultura Sa Nostra de Palma.

Antoni M. Badia i Margarit rebé un homenatge de l'associació Sobirania i Justícia, el 27 de novembre, a l'Ateneu Barcelonès.

Mariàngela Vilallonga fou guardonada amb el Premi per l'Ambiente Gianfranco Merli, que concedeix el Consiglio Nazionale del Movimento Azzurro d'Itàlia, l'11 de desembre a la Cambra de Diputats, a Roma.

En la reunió plenària de l'11 de desembre, la Secció Filològica féu un homenatge a Pere Verdaguer, en ocasió del seu vuitantè aniversari.

El 28 de gener es presentà a l'IEC el llibre *Temps sense treva. (Obra poètica completa)*, de Francesc Vallverdú, en un acte organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura.

Miquel Àngel Pradilla guanyà *ex aequo* el Premi Lupa d'Or de la SOCS per l'obra *La tribu valenciana*. El guardó li fou lliurat el 24 de febrer.

Joaquim M. Puyal fou investit com a doctor *honoris causa* per la Universitat Rovira i Virgili el 2 de març. Així mateix, obtingué el grau de doctor a la Universitat de Barcelona el 25 de febrer.

Antoni M. Badia i Margarit fou investit com a doctor *honoris causa* per la UNED el 23 de març.

Carles Miralles fou guardonat el 17 d'abril amb el Premi de la Crítica Literària (categoria de llengua catalana),

que concedeix l'Associació Espanyola de Crítics Literaris, per l'obra *L'ombra dels dies roja*.

Joan Solà fou distingit el 8 de maig per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua amb un dels Premis Joan Coromines que concedeix aquesta entitat, en reconeixement a la seva trajectòria personal en defensa de la llengua i la cultura catalanes.

Josep Moran fou homenatjat per la Universitat de Barcelona amb una sessió acadèmica el 13 de maig, amb motiu de la seva jubilació.

Jaume Cabré rebé el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, d'Òmnium Cultural, el 14 de juny al Palau de la Música Catalana.

Joan Solà féu la seva darrera lliçó com a professor de la UB el 17 de juny, en la cloenda del Màster d'estudis avançats i aplicats de llengua i literatura catalanes que impartiren conjuntament la UB i la UAB.

Jordi Carbonell rebé el Premi Maria Lluïsa Serra 2010 Taula d'Or del Consell Insular de Menorca el 2 de juliol al Palau de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a antics membres, el 17 de maig la Secció Filològica organitzà una sessió en memòria de Joan Bastardas, traspassat el 30 de gener de 2009. Hi intervingueren el president de l'IEC, el president de la Secció Filològica, Mariàngela Vilallonga, Joan A. Argenter i Josep Lluís Vidal.

La Càtedra Maria Àngels Anglada, per a commemorar el desè aniversari del traspàs d'aquesta escriptora, ha continuat durant aquest curs un programa d'activitats, que foren presentades als mitjans de comunicació el 22 de gener de 2009. També han continuat les activitats del Parc Literari M. Àngels Anglada, inaugurat el curs 2005-2006. D'altra banda, el 25 de gener, Carles Miralles presentà a la Biblioteca de Catalunya l'obra *Maria Àngels Anglada. Poesia completa*, d'Edicions Vitellà, a l'edició de la qual ha contribuït la Secció Filològica.

L'11 de setembre tingué lloc a Lleida el recital «Cançons del compositor català Manuel Garcia Morante sobre poemes de Rafael Caria i Antoni Canu: *Les veus de l'Alguer*», organitzat per la Delegació de Lleida de l'IEC i l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

El 4 de novembre es formalitzà amb un acte la donació a l'IEC de l'Arxiu Josep Roca-Pons. Hi participaren Teresa Boix, vídua de Roca-Pons, Salvador Giner, Joan Martí i Castell, Josep Moran i August Bover. D'altra banda, les Jornades de la Secció Filològica de 2010, celebrades a Sitges els dies 14 i 15 de maig, es dedicaren a la memòria de Josep Roca-Pons.

De l'11 de desembre al 15 de desembre es pogué visitar a l'Espai Betúlia de Badalona l'exposició «Jordi Sarsanedas. Acció i creació».

Projectes normatius i científics

Els projectes normatius són els que tenen per objectiu l'establiment i l'actualització de normativa explícita o de propostes normatives, i responen a encàrrecs oficials. Són competència exclusiva de l'IEC, que delega en la Secció Filològica, i constitueixen un compromís primordial de la Secció Filològica. Durant aquest curs s'ha treballat en els projectes següents:

— Segona edició del *Diccionari de la llengua catalana* (manteniment i actualització)

— *Gramàtica catalana de l'IEC (Sintaxi)*

— Fascicles de sintaxi i de lèxic de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*

— *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya*

Els projectes científics són aquells l'objectiu dels quals és constituir o dotar la comunitat científica d'una infraestructura de recerca o d'una obra de caràcter fonamental. En general són projectes que demanen una inversió important de temps i recursos. Durant aquest any han estat adscrits a la Secció Filològica els projectes que s'esmenten en aquesta memòria.

El mes de maig sortí a la llum el volum xxxii de la revista *Estudis Romànics*, el dotzè de la nova etapa de la revista, fundada el 1947 per Ramon Aramon i Serra. Antoni M. Badia i Margarit n'és el director i Joan Veny, el director adjunt.

Activitats

A més de les tasques que s'han esmentat anteriorment, les activitats més destacables de la Secció Filològica durant aquest curs han estat, per ordre cronològic, les següents:

Del 7 a l'11 de setembre es féu a Lleida el XV Col·loqui de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, en el qual participaren diversos membres de la Secció Filològica.

El 14 d'octubre se celebrà a l'IEC el I Simposi sobre l'Ensenyament de la Llengua i la Literatura Catalanes a Secundària i a la Universitat, organitzat per la UAB, amb la col·laboració de la Secció Filològica. El president de la Secció participà en la inauguració del Simposi i Albert Jané, en la cloenda.

Els dies 16 i 17 d'octubre, a proposta de la Delegació de l'IEC a Alacant, la Secció Filològica visità aquesta Delegació, la Torre del Rico (el Carxe, Jumella), Novelda i Guardamar, gràcies a la col·laboració dels ajuntaments corresponents. Ultra la reunió ordinària, celebrada a la Delegació de l'IEC, la Secció hi féu dues sessions acadèmiques obertes al públic. La primera tingué lloc al Centre Cultural Gómez-Tortosa de Novelda i hi intervingueren Ester Limorti i Artur Quintana («La literatura de tradició oral al Carxe»); a continuació, hi hagué l'actuació de l'Orfeó Solidaritat. La segona sessió es féu a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Guardamar i comptà amb els

parlaments de Vicent Beltran («Les parles dels extrems meridionals del català: el Carxe i Guardamar»); Joan Veny («Com vam fer l'enquesta a Guardamar per a l'Atlas Lingüístic del Domini Català en els anys seixanta»), i Antoni Mas («Transmissió i revernacularització del català a Guardamar»); clogué la sessió l'actuació de la rondalla Ja Plora la Nyora. Al final de totes dues sessions, hi hagué un col·loqui amb el públic assistent.

El 23 d'octubre se celebrà la IV Jornada de l'Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit «La lingüística romànica al segle XXI», en què participaren membres de la Secció Filològica.

El president de la Secció participà el 5 de novembre en l'acte d'inauguració del curs acadèmic de l'Institut Menorquí d'Estudis, amb una conferència sobre les funcions de la Secció Filològica.

El 12 de novembre es feren a la Universitat de Barcelona els III Espais Terminològics, organitzats pel TERMCAT, amb la col·laboració de la Secció, amb la intervenció de membres i tècnics de la Secció Filològica: Joan Martí i Castell, Ramon Sistac, Isidor Marí i Joan Veny, i Carolina Santamaria, cap de les Oficines Lexicogràfiques.

El 30 de novembre es presentà també a la Universitat de Barcelona el *Diccionari de textos catalans antics* en xarxa, primera concreció del projecte del

Diccionari del català antic. En l'acte intervingueren el president de l'IEC i Joaquim Rafel, director del *Diccionari del català antic*.

El 14 de desembre se celebrà el Club 17. Dissetè Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona, en el qual participaren els membres de la Secció Filològica Josep Martines, Joan Martí i Castell, Josep Moran i Joan Veny.

El 20 de gener es presentà el llibre *The Architect of Modern Catalan. Selected Writings*, de Pompeu Fabra (traducció d'Alan Yates i edició de Joan Costa Carreras), a la Universitat Pompeu Fabra, amb la participació del president de l'IEC. Prèviament, s'hi féu una taula rodona sobre la projecció internacional de Pompeu Fabra a càrrec, entre d'altres, de Joan Solà i Joan Martí i Castell.

Del 3 al 6 de febrer se celebrà la Fira Internacional d'Idiomes i Cultures Expolangues París 2010. El català hi fou la llengua convidada. La participació catalana en aquesta fira fou organitzada per l'Institut Ramon Llull. Joan Martí i Castell i Joan Veny hi feren sengles conferències.

El 18 de febrer es presentà l'obra *Enciclopèdia de Menorca*, en ocasió del seu trentè aniversari, a la Biblioteca de Catalunya, en un acte organitzat pel Consell Insular de Menorca, l'Obra Cultural de Menorca i la Secció Filològica, amb la intervenció de Jordi Carbonell en representació de la Secció.

El 23 de febrer es féu a l'IEC la presentació institucional de la nova edició de l'obra *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya*, en un acte presidit pel vicepresident de la Generalitat de Catalunya.

El 19 de març se celebrà a la Universitat de Barcelona la jornada «Visibilitzar o marcar? Repensar el gènere en la llengua catalana», organitzada pel Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades (GELA). Hi participaren M. Teresa Cabré, Joan Martí i Castell, Miquel Àngel Pradiella i Joan Solà.

El 7 d'abril el president de la Secció comparegué davant la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya en relació amb el projecte de Llei de l'aranès.

El president participà el 12 d'abril en la jornada de treball tinguda a la RAE promoguda pel president d'Euskaltzaindia. Hi eren presents representants de la Real Academia Galega, la RAE, Euskaltzaindia i l'IEC.

Els dies 14 i 15 de maig la Secció celebrà a Sitges les Jornades de 2010, gràcies a l'acollença del Grup d'Estudis Sitgetans i la col·laboració de l'ajuntament d'aquesta vila, en homenatge a la figura del lingüista Josep Roca-Pons (Barcelona, 1914 - Sant Pere de Ribes, 2000), qui fou membre numerari de la Secció Filològica. Les activitats públiques de les Jornades s'iniciaren amb un parlament de Philip D. Rasico de record a Josep

Roca-Pons (dia 14 de maig, a les 12.30 h, al Saló d'Or del Palau de Maricel), i continuaren amb dues sessions acadèmiques en què participaren experts amb intervencions sobre la llengua, la literatura i la cultura de Sitges i de la comarca del Garraf. En la primera sessió (14 de maig, a les 17.00 h, al Saló d'Or del Palau de Maricel), després de l'obertura a càrrec de les autoritats, hi hagué les intervencions següents: Montserrat Comas («La intervenció de Víctor Balaguer en la transformació cultural de Vilanova i la Geltrú»); Manuel Jorba («Malvasia i teatre»), i Oriol Pi de Cabanyes («El parlar de Vilanova i la Geltrú: algunes particularitats de fonètica i lèxic»). La segona sessió se celebrà el 15 de maig, a les 10.45 h, a la seu del Grup d'Estudis Sitgetans i comptà amb les intervencions següents: Manel Alquézar («Josep Carbonell i Gener i l'edició de la gramàtica occitana de 1935-1937»); August Bover i Francesc Cortès («Garraf, drama líric de Ramon Picó i Campanar i Josep Garcia Robles»); Ignasi Muntaner («Els topònims sitgetans, entre la semàntica i les anècdotes»), i Vinyet Panyella («L'obra completa de Santiago Rusiñol, projecte i realitat»). Totes dues sessions es cloqueren amb un col·loqui amb el públic assistent.

El dia 9 de juny, la Secció Filològica col·laborà en l'homenatge que la Societat Catalana de Llengua i Literatura dedicà a Jordi Mir.

L'1 de juliol es presentà a l'IEC, en un acte organitzat amb l'Institut Me-

norquí d'Estudis, l'obra *Reunió de la Secció Filològica a Menorca, en ocasió del vintè aniversari de l'Institut Menorquí d'Estudis i del centenari de l'Institut d'Estudis Catalans (11 i 12 de maig de 2007)*. Hi participaren Josefina Salord, Joan Martí i Castell, Joan Francesc López Casanovas i Josep Miquel Vidal Hernández.

En la línia de treball de la llengua catalana de signes, el president de la Secció Filològica i Josep Quer han format part del grup de treball de la Secretaria de Política Lingüística encarregat de l'elaboració de l'esborrany del text de la llei de reconeixement i regulació de la llengua de signes catalana. L'11 de novembre de 2009 l'avantprojecte d'aquesta llei fou presentat al Parlament de Catalunya, i el 18 de gener de 2010 el president de la Secció Filològica i Josep Quer compareguren en el Parlament per a parlar-ne. Així mateix, el president de la Secció Filològica participà en la inauguració del II Seminari de la Llengua de Signes Catalana, que tingué lloc a l'IEC els dies 24 i 25 d'abril, organitzat per la Federació de Persones Sordes de Catalunya, amb la col·laboració de la Secció Filològica. I el 12 de febrer, Ramon Sistac participà a Lleida, en representació de la Secció Filològica, en les II Jornades sobre Política Lingüística de la Llengua de Signes Catalana. El 21 d'abril el president de l'IEC i el de la Secció Filològica s'entrevistaren amb el conseller d'Educació

de la Generalitat de Catalunya per a parlar de l'ensenyament de la llengua de signes catalana a l'escola. Finalment, el president assistí a la inauguració del V Congrés de la Confederació Estatal de Persones Sordes (Barcelona, 28 i 29 de maig), coorganitzat per la FESOCA.

Com s'ha fet en els darrers anys, la Secció Filològica ha acollit la visita de grups universitaris i d'investigadors que han sol·licitat conèixer les seves activitats i funcions, especialment en recerca i normativa lingüística. El 27 de gener el president de la Secció i Joan A. Argenter, membre de la Secció Filològica i director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació, es reuniren amb dos representants de l'associació Tarpurisunchis, del Perú, a petició seva. El 15 d'abril el president de la Secció atengué un grup d'estudiants de filologia catalana de la Universitat Rovira i Virgili.

La Secció Filològica ha treballat durant aquest curs en la preparació del seu centenari, que s'escaurà el 2011.

La Secció Filològica també ha participat en activitats de la Fundació Mercè Rodoreda. El president de la Secció forma part del Patronat de la Fundació i Joaquim Mallafrè i Carles Miralles, del seu Consell de Direcció.

Publicacions

- ABELLÓ, Montserrat. *Maria Àngels Anglada*. [Coedició amb Edicions ViteHa]
- ANGLADA, Maria Àngels. *Poesia completa*. [Coedició amb Edicions ViteHa]
- BRUGUERA, Fèlix. *Recull de noms d'Osor. Diccionari de la llengua catalana*. [Edició en rústica]
- Estudis Romànics*, núm. 32.
- GÓMEZ I INGLADA, Pere. *Quinze anys de periodisme: Les col·laboracions de J. V. Foix a 'La Publicitat' (1922-1936)*. Barcelona: IEC, 2010.
- Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Eivissa i Formentera (16 i 17 de maig de 2008)*.
- Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya*.
- PRATS, Modest. *Engrunes i retalls: Escrits de llengua i cultura catalanes*. Ed. a cura de Francesc Feliu. [Coedició amb la Universitat de Girona i CCG Edicions]
- Reunió ordinària de la Secció Filològica a Menorca, en ocasió del vintè aniversari de l'Institut Menorquí d'Estudis i del centenari de l'Institut d'Estudis Catalans (11 i 12 de maig de 2007)*.
- VENY, Joan. *Petit atlas lingüístic del domini català*. Vol. 2.
- VENY, Joan; MASSIP, Àngels. *Scripta eivissenca*. Barcelona: IEC, 2009.

Membres

Joan A. Argenter i Giral	03.11.1989 Lingüística i sociolingüística
Antoni M. Badia i Margarit	15.11.1968; emèrit des del 30.05.1990 Lingüística històrica i gramàtica
M. Teresa Cabré i Castellví	03.11.1989 Lexicologia i lexicografia
Jaume Cabré i Fabré	19.06.2000 Escriptor
Jordi Carbonell i de Ballester	19.05.1972; emèrit des del 23.04.1994 Història social de la llengua, història de la literatura i gramàtica
Germà Colón Domènech	07.06.1993; emèrit des del 30.11.1998 País Valencià / Filologia romànica
Maria Josep Cuenca Ordinyana	13.06.2005 Gramàtica
Antoni Ferrando i Francès	22.03.1985 Història de la llengua
Josep Gifreu i Pinsach	22.11.1993 Sociolingüística i polítiques de comunicació
Albert Jané i Riera	19.06.2000; emèrit des del 19.06.2001 Gramàtica
Joaquim Mallafrè i Gavaldà	21.05.1991 Traductor i escriptor

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Isidor Marí i Mayans	03.11.1989 Sociolingüística
Joan Martí i Castell	23.10.1992 Història de la llengua i sociolingüística
Josep Martines Peres	13.06.2005 Lexicografia
Joan Miralles i Monserrat	14.06.1985 Història de la llengua, onomàstica i literatura popular
Carles Miralles i Solà	21.05.1991 Filologia clàssica
Aina Moll i Marquès	22.11.1993; emèrita des del 14.08.2000 Illes Balears / Lingüística
Brauli Montoya Abat	17.06.2002 Sociolingüística
Josep Moran i Ocerinjauregui	22.05.1995 Onomàstica i lingüística històrica
Josep M. Nadal i Farreras	23.02.2009 Història de la llengua
Manuel Pérez Saldanya	09.06.1997 Gramàtica
Joan Peytaví Deixona	28.02.2005 Catalunya del Nord / Onomàstica
Josep Piera Rubio	28.02.2005 Escriptor

Vicent Pitarch i Almela	14.06.1985 Sociolingüística
Lluís B. Polanco i Roig	27.11.1989 Sociolingüística i lingüística
Joaquim M. Puyal i Ortiga	21.12.2009 Teoria de la comunicació
Miquel Àngel Pradilla Cardona	13.06.2005 Sociolingüística (variació i planificació)
Modest Prats i Domingo	13.06.2005; emèrit des del 05.09.2006 Història de la llengua
Joaquim Rafel i Fontanals	24.10.1984 Fonètica i lexicografia
Gemma Rigau i Oliver	17.06.2002 Sintaxi i semàntica
Mila Segarra i Neira	28.02.2005 Gramàtica i història de la llengua
Ramon Sistac i Vicén	14.12.1998 Nord-occidental / Dialectologia
Joan Solà i Cortassa	20.12.1999; emèrit des del 10.01.2010 Gramàtica
Francesc Vallverdú Canes	17.06.2002; emèrit des de l'01.12.2005 Sociolingüística
Josep Vallverdú i Aixalà	21.05.1991; emèrit des del 09.07.1993 Escriptor

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

Joan Veny i Clar	17.11.1978; emèrit des del 22.08.2002 Dialectologia i història de la llengua
Pere Verdaguer i Juanola	07.06.1993; emèrit des del 09.04.1999 Catalunya del Nord / Lingüística i literatura
Mariàngela Vilallonga Vives	28.02.2005 Filologia clàssica

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover	12.06.2006 (Santanyí)
Ramon Amigó i Anglès	06.06.1994 (Reus)
Robert Archer	19.06.2000 (Londres, Regne Unit)
Michel Contini	28.02.2006 (Grenoble, França)
Jordi Joaquim Costa i Costa	28.02.2006 (Saint Estève, França)
Kálmán Faluba	23.11.1992 (Budapest, Hongria)
Manuel González González	21.12.2009 (Santiago de Compostella, Espanya)
Joseph Gulsoy	06.06.1994 (Ontario, Canadà)

Joan F. López Casasnovas	28.02.2006 (Ciutadella)
Helmut Lüdtke	19.06.2000 - † 27.04.2010 (Kiel, Alemanya)
Bob de Nijs	19.06.2000 (Montgat)
José Antonio Pascual Rodríguez	09.06.1997 (Madrid, Espanya)
Damià Pons i Pons	25.02.2008 (Campanet)
Josep Quer i Villanueva	28.02.2006 (Amsterdam, Països Baixos)
Artur Quintana i Font	28.02.2006 (Speyer, Alemanya)
Lídia Rabassa Areny	28.02.2006 (Tolosa, França)
Philip D. Rasico	09.06.1997 (Nashville, Estats Units d'Amèrica)
Enric Ribes i Marí	12.06.2006 (Eivissa)
Beatrice Schmid	09.06.1997 (Basilea, Suïssa)
Giuseppe Tavani	23.11.1992 (Roma, Itàlia)

DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA

	<i>DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA</i>
Andrés Urrutia Badiola	21.12.2009 (Bilbao, Espanya)
Max Woodfield Wheeler	09.06.1997 (Pinner, Regne Unit)
Curt Wittlin	09.06.1997 (Reinach, Suïssa)
Alan Yates	28.02.2006 (Sheffield, Regne Unit)
Marie Claire Zimmermann	09.06.1997 (París, França)

Secció de Filosofia i Ciències Socials

Crònica

Estructura i composició de la Secció

La composició de la Secció, en aquest moment, és de vint-i-tres membres numeraris, dinou membres emèrits i quatre membres corresponents, els quals estan distribuïts en les set àrees en què està estructurada la Secció de la manera següent:

— Filosofia: tres membres numeraris, tres d'emèrits i un de corresponent.

— Dret: tres membres numeraris, un d'emèrit i un de corresponent.

— Economia: tres membres numeraris i quatre d'emèrits.

— Geografia i demografia: quatre membres numeraris i quatre d'emèrits.

— Pedagogia i psicologia: tres membres numeraris i quatre d'emèrits i un de corresponent.

— Comunicació i antropologia: tres membres numeraris i un d'emèrit.

— Sociologia i ciència política: quatre membres numeraris, dos d'emèrits i un de corresponent.

D'altra banda, Encarna Roca ha continuat dispensada de les obligacions reglamentàries amb motiu del seu càrrec de magistrada de la Sala Primera del Tribunal Suprem espanyol. Andreu Mas-Colell n'ha quedat també dispensat amb motiu del seu càrrec de secretari general del Consell Europeu de la Recerca.

Sessions celebrades

La Secció ha celebrat sis sessions ordinàries i dues d'extraordinàries. Les sessions ordinàries han tingut sempre un punt fort a l'ordre del dia, sia una comunicació acadèmica sia alguna altra qüestió d'una certa entitat, com ara l'aprovació del pressupost. En cada sessió ordinària hi ha hagut també la presentació d'un informe sobre les activitats dels darrers dotze mesos d'una de les nou societats filials adscrites a la Secció, a càrrec del president corresponent. En les sessions en què s'ha disposat de temps suficient, s'han presentat les comunicacions següents:

— «Migracions i societat», a càrrec de F. Xavier Vila, professor de sociolingüística de la Universitat de Barcelona i director de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC.

— «La incerta reforma de l'organització territorial de Catalunya d'ençà de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de 2006», a càrrec d'Oriol Nel·lo.

— «Immigració i educació», a càrrec de Joaquim Arnau, amb la qual s'ha clos el cicle «Migracions i societat».

— «L'Estatut d'autonomia de Catalunya i el marc constitucional», a càrrec de Josep Cruanyes, president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics.

— «L'R+D+I en ciències socials i humanes: continguts i potencials del por-

tal web Meridià», a càrrec de Llorenç Arguimbau, coordinador de l'Observatori de la Recerca (OR-IEC).

— «La recerca a l'Institut d'Estudis Catalans. Una anàlisi des de la filosofia i les ciències socials i des de les ciències i la tecnologia», a càrrec de Salvador Alegret (SECC) i Josep M. Terricabras (SFCS).

Les sessions extraordinàries han estat dedicades, d'acord amb la normativa interna de la Secció, a la discussió sobre propostes de candidats a nous membres, a la presentació formal d'aquests candidats i a la votació de candidatures.

Seguint amb la política de visitar diferents indrets del nostre àmbit d'actuació per a conèixer-ne la realitat, la Secció ha celebrat el dia 9 d'abril de 2010 una jornada a Perpinyà. La reunió del Ple, que es va celebrar al matí, consistí en unes paraules d'obertura de Josep González-Agàpito i Joan Becat; i amb les ponències d'Enric Vilanova (advocat i polític), Alà Baylac-Ferrer (professor de català a la Universitat de Perpinyà i vicepresident de l'Associació per a l'Ensenyament del Català) i Rita Peix (professora de català i formadora a l'Institut Universitari de Formació dels Mestres de Perpinyà). A la tarda es va fer una visita pel centre històric de Perpinyà, guiada per Joan Peytaví, membre de la Secció Filològica.

Projectes de recerca

Els programes de la Secció de l'any 2009 han estat els següents:

— «Estudi i traducció catalana dels escrits berlinesos de Hegel sobre religió», dirigit per Gabriel Amengual.

— «Setanta anys d'evolució territorial i econòmica en quatre comarques de l'àrea metropolitana barcelonina», dirigit per Joan Vilà-Valentí.

— «Dinàmica i evolució del paisatge de ribera: les rieres de Gualba i Breda», dirigit per Josep M. Panareda.

— «La taca cultural», dirigit per Xavier Rubert de Ventós.

— «Vint-i-cinc anys d'integració de Catalunya a la Unió Europea», dirigit per Carles A. Gasòliba.

— «Processos d'assentament i mobilitat de la població estrangera a Catalunya», dirigit per Àngels Pascual.

— «Avaluació dels continguts científics i la seva recepció als programes magazin de la televisió pública catalana», dirigit per Josep M. Casasús.

— «Competència lingüística i rendiment acadèmic en aules amb diversitat lingüística i cultural», dirigit per Joaquim Arnau.

— «El patrimoni historicoeducatiu de Catalunya. Un avantprojecte de recerca i salvaguarda», per Josep González-Agàpito.

— «Tendències de la catalanitat (vies d'identificació)», dirigit per Josep M. Casasús.

Els programes de la Secció de l'any 2010 han estat els següents:

— «Estudi de la concepció hegeliana del catolicisme», dirigit per Gabriel Amengual.

— «Les relacions entre Barcelona i les comarques properes suboccidentals», dirigit per Joan Vilà-Valentí.

— «Dinàmica i evolució del paisatge de Ribera», dirigit per Josep M. Panareda.

— «Una aproximació multimèdica als negocis regentats per immigrants d'origen andí en els Països Catalans», dirigit per Carlota Solé.

— «Vint-i-cinc anys d'integració de Catalunya a la Unió Europea», dirigit per Carles A. Gasòliba.

— «Periodisme científic i de divulgació a la ràdio en català del període 1923-1936», dirigit per Josep M. Casasús.

— «Competència lingüística i rendiment acadèmic en aules amb diversitat lingüística i cultural», dirigit per Joaquim Arnau.

— «El patrimoni històrico-educatiu de Catalunya. Un avantprojecte de recerca i salvaguarda», dirigit per Josep González-Agàpito.

— «Tendències de la catalanitat (vies d'identificació)», dirigit per Josep M. Casasús.

Pel que fa als programes de recerca per al trienni 2008-2010, s'han aprovat els projectes de la Secció següents:

— «Cartografia catalana de l'edat moderna: evolució, cartometria, art», dirigit per Vicenç M. Rosselló.

— «Catàleg històric general de la premsa en català. I. L'eclosió de les publicacions (1810-1898)», dirigit per Jaume Guillaumet (ponent: Josep M. Casasús).

— «Evolució dels paisatges mediterranis de ribera», dirigit per Josep M. Panareda.

— «L'exili del magisteri de Catalunya a causa de la Guerra Civil», dirigit per Salomó Marquès (ponent: Josep González-Agàpito).

— «Mobilitat laboral i trajectòries socials de les dones immigrants llatinoamericanes a Catalunya», dirigit per Sònia Parella (ponent: Carlota Solé).

— «Presència, producció científica i estatus de les dones a l'acadèmia: la geografia a les universitats públiques dels Països Catalans», dirigit per M. Dolors Garcia Ramon.

D'altra banda, Josep Perarnau ha preparat, amb finançament de l'Institut, els treballs dels volums 27 i 28 de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics*.

Altres activitats

28 de setembre de 2009. Acte commemoratiu del Tribunal de Cassació de Catalunya, en el qual Encarna Roca, catedràtica de Dret Civil de la Universitat de Barcelona, magistrada del Tribunal Suprem i membre de la Secció, ha pronunciat la conferència «La doctrina del Tribunal de

Cassació i el dret català avui: fa setanta anys que eren il·legalment derogats». Hi han assistit el president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach; la consellera de Justícia, Montserrat Tura; la presidenta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Maria Eugènia Alegret, i el president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Josep Cruanyes.

8 d'octubre de 2009. Acte de presentació de l'edició facsímil i l'estudi de *La carta de Gabriel de Vallseca de 1439*, a l'Auditori de la Fundació Bartomeu March de Palma de Mallorca. Hi han intervingut Josep González-Agàpito, en representació de l'Institut d'Estudis Catalans; Gabriel Vicens Mir, conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern de les Illes Balears; Francesc Fontbona, director de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya; Ramon J. Pujades, autor del llibre d'estudi, i Joan de Moya, editor de Lumenartís.

15 d'octubre de 2009. Presentació, en un acte celebrat a la Biblioteca de Catalunya, de l'edició facsímil i l'estudi *La carta de Gabriel de Vallseca de 1439*, de Ramon J. Pujades, fruit d'un projecte de recerca de la Secció dirigit per Vicenç M. Rosselló. A part de l'autor, hi han intervingut Dolors Lamarca, directora de la Biblioteca de Catalunya; Gabriel Vicens Mir, conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern Balear; Francesc Fontbona, director de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya i membre

de l'IEC; Joan de Moya, editor de Lumenartís, i Salvador Giner, president de l'IEC.

16 d'octubre de 2009. Conferència de Salvador Giner sobre el paper de l'IEC en el procés de normalització lingüística des de la II República fins avui, dins el marc de la Sisena Jornada de l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia, titulada «L'ús de les llengües cooficials de l'Estat en l'Administració de justícia». En aquesta edició també hi ha participat Josep Cruanyes, historiador, advocat i president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics.

27 d'octubre de 2009. Intervenció de Joan Triadú en la tercera i penúltima sessió del cicle «Vigència de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el crític i l'intelectual».

27 d'octubre de 2009. Acte de presentació del llibre *Cartografia històrica dels Països Catalans*, de Vicenç M. Rosselló, organitzat per la Societat Catalana de Geografia.

12 de novembre de 2009. Sessió de recepció del membre numerari de la Secció Salvador Cardús. El discurs ha versat sobre «Tres metàfores per pensar un país amb futur». Li ha respost Joan Estruch.

13 de novembre de 2009. Seminari: «La realització dels drets de l'infant, avui», en commemoració del vintè aniversari de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant. Josep González-Agàpito obrí el Seminari amb unes paraules

les de benvinguda i Jordi Cots presentà la ponència «Els drets de l'infant: estat de la qüestió». També intervingueren com a ponents Carlos Villagrasa («Precisions sobre el concepte de drets de l'infant») i Stefan Vanistendael («Resiliència i drets de l'infant»).

30 de novembre de 2009. Presentació de la ponència «Projecte del Museu Pedagògic de Catalunya», a càrrec de Josep González-Agàpito, en el marc de les V Jornades d'Història de l'Educació Valenciana: «La recuperació del patrimoni historicoeducatiu valencià», que tingueren lloc a Gandia.

16 i 17 de desembre de 2009. Intervenció de Ricard Torrents en la inauguració del cicle de conferències «Francesc Eiximenis. El context i l'obra d'un gran pensador català medieval».

21 de gener de 2010. Presentació del llibre *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1653-2003)*, de Joan Florensa i Parés, i publicat per la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, a càrrec de Josep González-Agàpito.

25 de gener de 2010. Sessió de recepció del nou membre corresponent de la Secció Carlos-Ulises Moulines. El discurs ha versat sobre el tema «És la filosofia una ciència?» Li ha respost Pere Lluís Font.

25 de març de 2010. Presentació del llibre *Geografia literària. Comarques barcelonines*, de Llorenç Soldevila i Ba-

lart, i del web *Geografia literària dels Països Catalans*.

7 d'abril de 2010. Presentació del llibre *Margalida Comas Camps (1892-1972), científica i pedagoga*. L'edició és a cura de María Ángeles Delgado Martínez i Maria Lluïsa Penelas Guerrero i la publicació és a càrrec del Govern de les Illes Balears. Han presidit l'acte el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras; la consellera d'Innovació, Interior i Justícia del Govern de les Illes Balears, Pilar Costa, i el president de l'IEC, Salvador Giner.

14 d'abril de 2010. Sessió sobre el *Manifest nacionalista (o fins i tot separatista, si volen)*, de Carlos-Ulises Moulines, que forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre identitat», que ha organitzat el Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia.

1 de juny de 2010. Assistència de Josep González-Agàpito, membre del jurat, al lliurament dels Premis Baldiri Reixac, dotats per la Fundació Lluís Carrulla. Ha presidit l'acte, que ha tingut lloc al Palau de Pedralbes, el conseller d'Educació, Ernest Maragall.

16 de juny de 2010. Sessió de recepció del membre numerari de la Secció Oriol Nehlo. El discurs ha estat «De la conservació a la gestió del paisatge». Li ha respost Joan Vilà-Valentí.

Premis, distincions i homenatges

18 i 19 de gener de 2010. L'Obra Social de Caixa Catalunya ha organitzat dues jornades literàries en homenatge a Joan-Francesc Mira i la seva obra dins del cicle «Diàleg». En aquestes dues sessions s'ha homenajat una de les figures més destacades del panorama cultural dels Països Catalans, per mitjà de diverses taules rodones (en una de les quals ha intervingut Salvador Cardús), d'una conferència del mateix Mira titulada «Dante i el darrer viatge d'Ulisses», i d'una entrevista a càrrec del periodista Jordi Llavina.

15 de febrer de 2010. Enric Arguñol i Murgadas i Josep-Enric Rebés són reelegits membres de la Comissió Jurídica Assessora (CJA). La presa de possessió dels quinze membres que integren la CJA ha tingut lloc al Palau de la Generalitat, en un acte presidit per José Montilla, president de la Generalitat de Catalunya.

Publicacions

Durant el curs 2009-2010, han aparegut les publicacions següents:

Arxiu de Textos Catalans Antics, vol. 27 (2010). [Coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya]

Arxiu de Textos Catalans Antics, vol. 28 (2010). [Coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya]

CARDÚS I ROS, Salvador. *Tres metàfores per pensar un país amb futur*. Barcelona, 2009. [Discurs de recepció de Salvador

Cardús i Ros com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 12 de novembre de 2009. Resposta de Joan Estruch i Gibert, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]

Catalunya: origen, ciutadania i identitat: Actes de la jornada científica celebrada el 13 de desembre de 2006. Barcelona, 2009. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; 41)

COROMINAS I PIULATS, Maria. *Televisió local a Catalunya*. Barcelona, 2009. [Discurs de recepció de Maria Corominas i Piulats com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 26 de març de 2009. Resposta de Miquel de Moragas i Spà, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]

GONZÁLEZ-AGÀPITO, Josep (ed.); BALCELLS, Albert; CRUZ, José Ignacio; ESTEVE, Carles; GAY, Marina; JOVER, Mateo; MARCH, Miquel; MARQUÈS, Salomó; MINIAC, Daniela de; TRILLA, Jaume; VALLORY, Eduard. *Escoltisme, autoformació i ciutadania activa: Un balanç de cara al futur*. Barcelona: coedició amb Pagès Editors, 2009.

MOSS, Ambler H. *La situació de Catalunya en el marc de les actuals relacions internacionals*. Barcelona, 2009. [Discurs de recepció d'Ambler H. Moss com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 18 de juny de 2009.

- Resposta de Josep M. Casasús i Guri, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- MOULINES, Carlos-Ulises. *És la filosofia una ciència?* Barcelona, 2009. [Discurs de recepció de Carlos-Ulises Moulines com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 25 de gener de 2010. Resposta de Pere Lluís Font, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- NELLO, Oriol. *De la conservació a la gestió del paisatge*. Barcelona, 2009. [Discurs de recepció d'Oriol Nello com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 16 de juny de 2010. Resposta de Joan Vilà-Valentí, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- PUIG I OLIVER, Jaume de. *Ambigüitats i paradoxes sibiudianes*. Barcelona, 2009. [Discurs de recepció de Jaume de Puig i Oliver com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 15 d'abril de 2009. Resposta de Pere Lluís Font, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- La Secció ha col·laborat en l'edició de *La Carta de Gabriel de Vallseca de 1439*. (2010). Estudi i edició a cura de Ramon J. Pujades i Bataller. Barcelona, Lumenartis. [Coedició amb el Govern de les Illes Balears, l'Institut d'Estudis Catalans i la Biblioteca de Catalunya]
- Cal afegir el llibre *Deu testimonis del segle XX, deu lliçons per al segle XXI. Curs d'alts estudis sobre cultura, política i societat* (2010). Curador: Ricard Torrents, que recull les intervencions del curs que la Secció va organitzar amb motiu del Centenari de l'IEC.

Membres

Gabriel Amengual Coll	28.02.2006	Filosofia
Enric Argullol i Murgadas	01.02.1991	Dret administratiu
Joaquim Arnau Querol	16.06.2008	Psicopedagogia del llenguatge

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Bartomeu Barceló i Pons	01.02.1991; emèrit des del 14.05.2002 Geografia humana
Joan Becat i Rajaut	15.11.1991 Geografia
Josep M. Bricall i Masip	28.02.2006; emèrit des del 28.02.2007 Economia
Anna Cabré i Pla	29.03.2010 Demografia
Salvador Cardús i Ros	16.06.2008 Sociologia
Josep M. Casasús i Guri	07.05.1990 Teoria del periodisme
Antoni Joan Colom Cañellas	14.06.2004 Teoria i història de l'educació
Maria Corominas i Piulats	16.06.2008 Estructura i polítiques de comunicació
Jordi Cots i Moner	13.02.1987; emèrit des del 17.02.2003 Dret
Joan Estruch i Gibert	20.12.1995 Sociologia de la religió
Octavi Fullat i Genís	20.12.1995; emèrit des del 12.01.1998 Filosofia de l'educació
Jordi Galí i Garreta	23.02.2009 Teoria macroeconòmica i economia monetària

Maria Dolors Garcia Ramon	28.02.2006 Geografia i gènere
Carles A. Gasòliba i Böhm	12.01.1979 Economia
Salvador Giner de San Julián	22.05.1995; emèrit des del 10.02.2004 Sociologia
Josep González-Agàpito i Granell	15.11.1991 Teoria i història de l'educació
Enric Lluch i Martín	07.05.1990; emèrit des del 19.02.1998 Geografia
Pere Lluís Font	07.05.1990; emèrit des de l'01.05.2004 Història de la filosofia
Andreu Mas-Colell	13.06.2005 Economia
Joan-Francesc Mira i Casterà	14.06.1999; emèrit des del 03.12.2009 Antropologia cultural
Isidre Molas i Batllori	22.11.1993 Dret constitucional
Miquel de Moragas i Spà	07.05.1990 Teoria de la comunicació
Joaquim Muns i Albuixech	13.02.1987; emèrit des del 25.06.2005 Economia internacional
Josep M. Muntaner i Pasqual	12.01.1979 Economia

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Oriol NeHo i Colom	23.02.2009 Geografia
Josep M. Panareda Clopés	28.02.2006 Biogeografia
Àngels Pascual de Sans	28.02.2006; emèrita des del 03.12.2008 Estudis de població
Josep Perarnau i Espelt	07.05.1990; emèrit des del 08.07.1998 Filosofia
Jaume de Puig i Oliver	16.06.2008 Filosofia i textos medievals
Josep-Enric Rebés i Solé	16.06.2008; emèrit des del 10.03.2010 Dret
Encarna Roca i Trias	22.05.1995 Dret civil
Vicenç M. Rosselló i Verger	01.02.1991; emèrit des del 12.09.2001 Geografia
Xavier Rubert de Ventós	13.06.2005; emèrit des de l'01.09.2009 Estètica
Antoni Serra i Ramoneda	13.02.1987; emèrit des del 20.07.2003 Economia de l'empresa
Carlota Solé i Puig	07.05.1990 Sociologia de les migracions i de les organitzacions empresarials, estructura i canvi social

Josep-Maria Terricabras i Nogueras	22.05.1995 Filosofia
Ricard Torrents i Bertrana	14.06.1999; emèrit des del 10.01.2007 Educació universitària i filosofia de l'edu- cació
Joan Triadú i Font	12.01.1979; emèrit des del 30.07.1991 Pedagogia general
Joan Vilà-Valentí	29.01.1990; emèrit des del 29.03.1995 Geografia regional i didàctica de la geo- grafia

Membres corresponents

Ambler H. Moss	16.06.2008 (Florida, Estats Units d'Amèrica)
Carlos-Ulises Moulines Castellví	16.06.2008 (Munic, Alemanya)
Joan Vallet de Goytisolo	1974 (Madrid, Espanya)
Miquela Valls	23.02.2009 (Perpinyà)

IV. Memòria econòmica

La informació que presentem es divideix en tres apartats:

- informació dels estats comptables i del balanç de situació el 31 de desembre de 2009;
- informació sobre la liquidació del pressupost de l'exercici 2009;
- informació sobre el pressupost per al 2010.

1. Informació dels estats comptables i del balanç de situació el 31 de desembre de 2009

Els comptes anuals de l'exercici 2009 han estat confeccionats a partir dels registres comptables de l'Institut, seguint els principis de comptabilitat generalment acceptats, per tal de presentar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'Institut.

El balanç adjunt presenta les xifres del darrer exercici tancat per tal de facilitar-ne la comparació. Les bases d'elaboració, els principis comptables i les normes de valoració han estat aplicats de manera homogènia.

Balanç de situació el 31 de desembre de 2009 (expressat en €)

<i>Actiu</i>	<i>Exercici 2009</i>	<i>Exercici 2008</i>
A) ACTIU NO CORRENT	11.173.657,37	11.403.650,61
I. Immobilitzat intangible	1.138.623,18	1.290.641,51
1. Aplicacions informàtiques	1.138.623,18	1.290.641,51
II. Immobilitzat material	9.926.852,01	10.004.826,92
1. Terrenys	93.466,40	93.466,40
2. Construccions	2.743.415,25	2.467.347,60
3. Instal·lacions tècniques	6.453.714,41	6.885.627,96
4. Maquinària	9.402,34	26.773,59
5. Mobiliari	344.937,56	223.500,64
6. Equips per a processament de la informació	215.658,77	294.101,05
7. Altre immobilitzat	66.257,28	14.009,68
III. Inversions financeres a llarg termini	108.182,18	108.182,18
1. Altres actius financers	108.182,18	108.182,18
B) ACTIU CORRENT	8.027.196,91	7.115.156,92
I. Actius no corrents mantinguts per a la venda	1.133.976,68	1.133.976,68
II. Existències	493.927,16	476.059,01
1. Primeres matèries	11.379,02	13.875,38
2. Béns destinats a les activitats	482.548,14	462.183,63
III. Usuaris, patrocinadors i deutors des les activitats i altres comptes a cobrar	2.382.064,41	1.697.974,79
1. Usuaris i deutors per vendes i prestació de serveis	2.062.993,57	1.627.063,80
2. Deutors, entitats del grup, associades i altres parts vinculades	22.427,60	9.714,81
7. Altres crèdits amb les administracions públiques	296.643,24	61.196,18
IV. Inversions financeres a curt termini	900.000,00	78.071,56
1. Altres actius financers	900.000,00	78.071,56
V. Periodificacions a curt termini	16.503,66	7.329,65
VI. Efectiu i altres actius líquids equivalents	3.100.725,00	3.721.745,23
1. Tresoreria	3.100.725,00	3.721.745,23
TOTAL ACTIU	19.200.854,28	18.518.807,53

Balanç de situació el 31 de desembre de 2009 (expressat en €)

<i>Patrimoni net i passiu</i>	<i>Exercici 2009</i>	<i>Exercici 2008</i>
A) PATRIMONI NET	13.094.385,06	12.540.750,64
A-1) Fons propis	2.380.483,06	2.356.236,07
I. Fons dotacionals o fons socials	2.380.483,06	1.747.271,67
1. Fons dotacionals o fons socials	2.380.483,06	1.747.271,67
II. Excedent de l'exercici		608.964,40
A-2) Subvencions, donacions i llegats rebuts	10.713.902,00	10.184.514,57
I. Subvencions oficials de capitals	7.996.721,16	7.879.411,78
II. Donacions i llegats de capital	1.948.036,36	1.929.496,53
III. Altres subvencions, donacions i llegats	769.144,48	375.606,26
B) PASSIU NO CORRENT	3.108.018,49	2.502.123,05
I. Provisions a llarg termini	300.195,57	345.195,57
1. Provisions per responsabilitats	250.311,57	295.311,57
2. Altres provisions	49.884,00	49.884,00
II. Deutes a llarg termini	2.807.822,92	2.156.927,48
1. Deutes amb entitats de crèdit	2.807.822,92	2.156.927,48
C) PASSIU CORRENT	2.998.450,73	3.475.933,84
I. Deutes a llarg termini	260.931,11	178.796,60
1. Deutes amb entitats de crèdit	260.931,11	178.796,60
II. Deutes amb entitats del grup i associades a curt termini	189.831,64	116.652,81
III. Creditors per activitats i altres comptes a pagar	2.441.624,98	3.180.484,43
1. Proveïdors	1.047.739,26	2.721.519,87
2. Creditors variis	905.234,08	4.020,00
3. Personal (remuneracions pendents de pagament)	139.443,68	103.939,52
4. Passius per impost corrent i altres deutes amb les administracions públiques	349.207,96	351.005,04
IV. Periodificacions a curt termini	106.063,00	0,00
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	19.200.854,28	18.518.807,53

2. Informació sobre la liquidació del pressupost de l'exercici 2009

E l pressupost de l'exercici 2009 fou aprovat pel Ple de l'Institut celebrat el dia 19 de gener de 2009.

La liquidació del pressupost va ser aprovada pel Ple de l'Institut el 29 de març de 2010. Aquesta liquidació incorpora l'execució dels ingressos i les despeses previstes en el pressupost de l'IEC, així com els ingressos i despeses provinents de l'activitat de les vint-i-vuit societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans.

El superàvit de 2.720.249,57 euros amb què es liquida el pressupost és conseqüència dels romanents positius que han generat els projectes de recerca finalistes de caràcter plurianual que ja han incorporat tots els seus ingressos i que la seva activitat ha de continuar més enllà del desembre de 2009.

Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos i despeses de l'any 2009 (inclouent-hi les societats filials) i resultat de l'exercici 2009

	Pressupost 2009	% s/total	Liquidació 2009	% s/total	Estat d'execució 2009	% s/pressupost
Capítol 3. Ingressos propis	1.260.916,05	9,36%	1.439.794,32	10,80%	178.878,27	114,19%
Capítol 4. Transferències corrents	8.145.112,43	60,47%	7.943.115,86	59,57%	-201.996,57	97,52%
Capítol 5. Ingressos patrimonials	40.325,00	0,30%	62.926,60	0,47%	22.601,60	156,05%
Capítol 7. Transferències de capital	1.905.485,17	14,15%	1.770.470,76	13,28%	-1352.014,41	92,91%
Capítol 8. Variació d'actius financers	1.166.861,28	8,66%	1.166.861,28	8,66%	0,00	100,00%
Capítol 9. Variació de passius financers	950.000,00	7,05%	950.000,00	7,13%	0,00	100,00%
TOTAL DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS	13.468.699,93	100,00%	13.333.168,82	100,00%	-135.531,11	98,99%

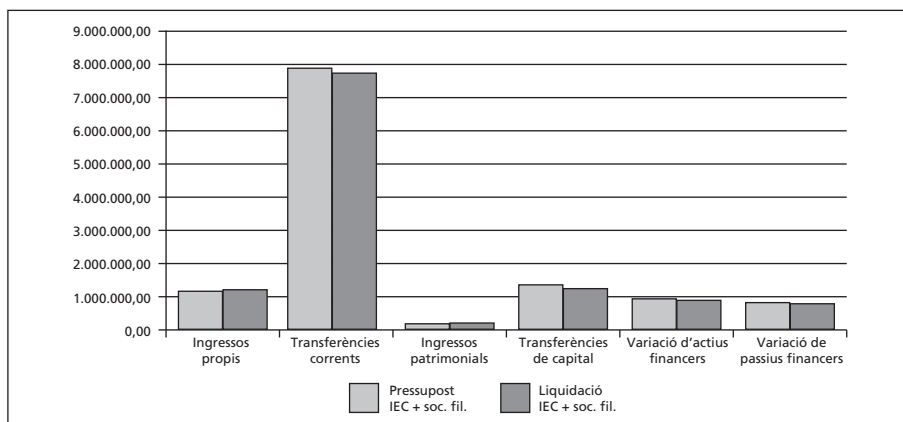
Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2009 (incloent-hi les societats filials)

	<i>Pressupost 2009</i>	<i>% s/total</i>	<i>Liquidació 2009</i>	<i>% s/total</i>	<i>Estat d'execució 2009</i>	<i>% s/pressupost</i>
Capítol 1. Remuneracions de personal	4.577.116,07	33,96%	4.293.131,75	40,45%	-283.984,32	93,80%
Capítol 2. Despeses de béns corrents i serveis	4.018.088,84	29,83%	2.945.695,17	27,76%	-1.072.393,67	73,31%
Capítol 3. Despeses financeres	184.949,78	1,37%	111.426,74	1,05%	73.523,04	60,25%
Capítol 4. Transferències corrents	536.998,65	3,99%	894.273,99	8,43%	357.275,34	166,53%
Capítol 6. Inversions reals	3.937.544,35	29,23%	2.154.389,36	20,30%	-1.783.154,99	54,71%
Capítol 9. Variació de passius financers	214.002,24	1,59%	214.002,24	2,02%	0,00	100,00%
TOTAL DEL PRESSUPOST DE DESPESES	13.468.699,93	100,00%	10.612.919,25	100,00%	-2.855.780,68	78,80%

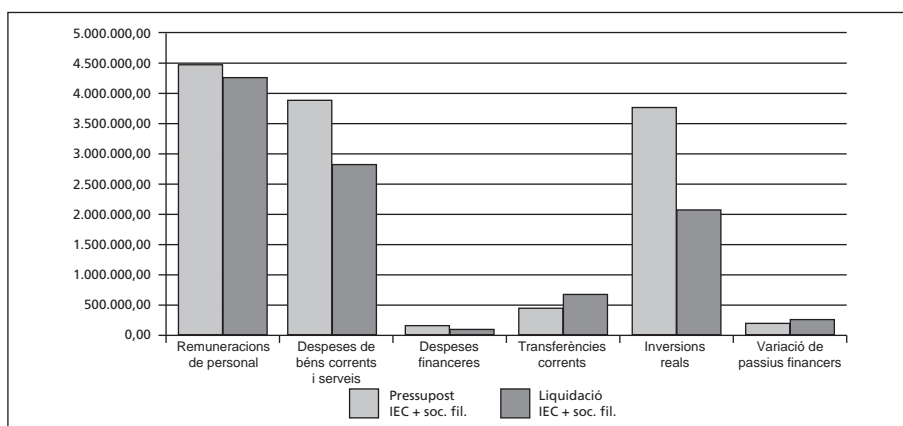
Romanent de l'exercici 2009 (incloent-hi les societats filials)

Total ingressos 2009	13.333.168,82
Total despeses 2009	10.612.919,25
ROMANENT TEÒRIC 2009	2.720.249,57

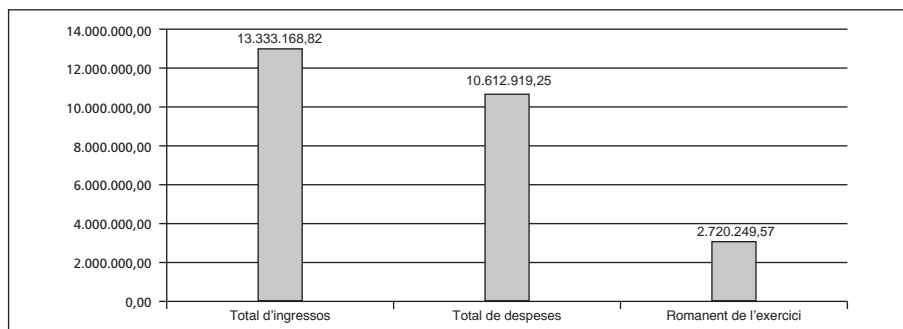
*Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'exercici 2009
(incloent-hi les societats filials)*



*Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2009
(incloent-hi les societats filials)*



Romanent de l'exercici (incloent-hi les societats filials)



*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'exercici 2009
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2009</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	1.162.798,29
39	Altres ingressos	276.996,03
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		1.439.794,32
40	De l'Administració de l'Estat	998.570,00
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	12.700,00
45	De la Generalitat de Catalunya	6.526.900,00
46	D'ens territorials	195.000,00
47	D'empreses privades	143.000,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	54.945,86
49	D'organismes internacionals	12.000,00
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		7.943.115,86
52	Altres ingressos financers	22.588,97
54	Arrendaments	40.337,63
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		62.926,60
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		9.445.836,78

Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'exercici 2009 (incloent-hi les societats filials) (continuació)

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2009</i>
b) Operacions de capital		
70	De l'Administració de l'Estat	0,00
75	De la Generalitat de Catalunya	1.718.8470,76
76	D'ens territorials	0,00
77	D'empreses privades	70,00
78	D'ens territorials	52.000,00
79	Altres transferències de capital	0,00
TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		1.770.470,76
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		1.770.470,76
c) Operacions financeres		
87	Romanent d'exercicis anteriors	1.166.861,28
TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS		1.166.861,28
91	Préstecs en euros	950.000,00
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		950.000,00
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		2.116.861,28
Resum		
Total operacions corrents		9.445.836,78
Total operacions de capital		1.770.470,76
Total operacions financeres		2.116.861,28
TOTAL GENERAL		13.333.168,82

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'exercici 2009
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2009</i>
a) Operacions corrents		
10	Sous i salaris	3.252.099,24
11	Assegurances i prestacions socials	928.036,58
12	Altres despeses socials	112.995,93
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		4.293.131,75
20	Compres i aprovisionaments	849.297,76
21	Serveis exteriors	2.094.832,53
22	Tributs	11.996,66
28	Activitats i altres	-10.431,78
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		2.945.695,17
30	Deute a llarg termini	83.042,15
31	Deute a curt termini i altres	28.384,59
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		111.426,74
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	894.273,99
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		894.273,99
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		8.244.527,65

Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2009 (incloent-hi les societats filials) (continuació)

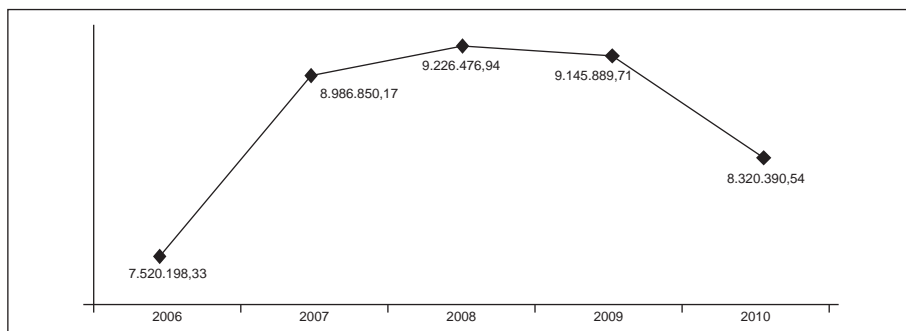
<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2009</i>
b) Operacions de capital		
64	Inversions en mobiliari i estris	169.093,98
65	Inversions en equips de procés de dades	34.939,31
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	1.550.390,37
67	Inversions en altre immobilitzat material	138.806,81
68	Inversions en immobilitzat immaterial	261.158,89
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		2.154.389,36
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		2.154.389,36
c) Operacions financeres		
90	Amortització de deute a llarg termini	214.002,24
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		214.002,24
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		214.002,24
Resum		
Total operacions corrents		8.244.527,65
Total operacions de capital		2.154.389,36
Total operacions financeres		214.002,24
TOTAL GENERAL		10.612.919,25

3. Informe sobre el pressupost per a l'any 2010

Els pressupostos de l'Institut d'Estudis Catalans per al 2010 s'elaboren en el context d'una crisi econòmica d'abast mundial. Tot i que aquest context econòmic internacional comença a donar senyals de recuperació, és evident que la crisi té i tindrà un impacte molt significatiu sobre les finances en general.

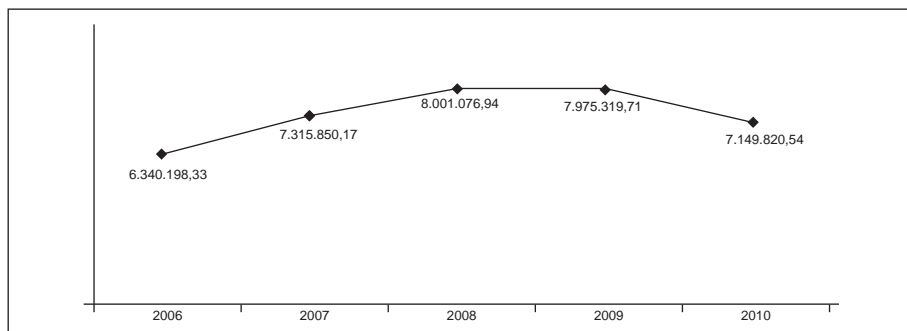
Aquest context econòmic incideix directament en la caiguda dels ingressos de l'IEC vinculats a les noves polítiques de les administracions públiques.

Evolució de les aportacions de les administracions públiques

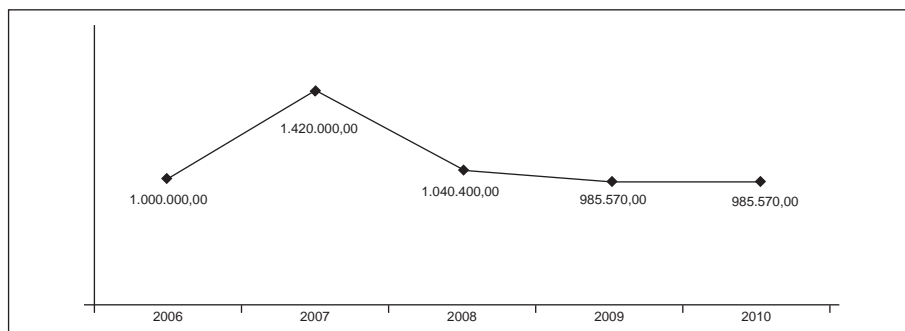


Les aportacions totals de les administracions públiques al pressupost de l'IEC disminueixen en un 10 % respecte al 2009 i un 7,5 % respecte a l'aportació del 2007.

Si concretem aquestes aportacions segons el tipus d'Administració, podem assenyalar que l'Avantprojecte de pressupost de la Generalitat de Catalunya per a l'exercici 2010 aplica una retallada en conjunt del 10,4 % pel que fa a l'aportació a l'IEC respecte al 2009.



Com es pot veure en el gràfic anterior, l'aportació de la Generalitat a l'IEC per al 2010 és un 3 % inferior a la del 2007. Per la seva banda, el Projecte de pressupostos generals de l'Estat per al 2010 congela la partida per a l'IEC amb el mateix import que el 2009.



L'aportació del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa disminueix en un 11,55 % respecte a l'any anterior. Aquesta reducció, en xifres absolutes, equival a 750.174,17 €.

L'aportació del Departament de la Vicepresidència (Secretaria de Política Lingüística) es redueix en un 9,44 %, la qual cosa representa, en xifres absolutes, 75.500 €.

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació manté la seva aportació respecte al 2009.

Si en aquest escenari de retallades afegim els efectes de la inflació dels últims tres anys, les tensions pressupostàries per al 2010 són evidents. Pel que fa a les previsions de nous ingressos per la via de convenis amb l'Administració, el pressupost que presentem no en preveu. Respecte als ingressos propis de l'IEC, la previsió feta inclou els ingressos procedents de la confecció dels exàmens de les proves d'accés a la universitat (PAU) i de les proves d'accés als cicles formatius de grau mitjà i de grau superior (PACF), la venda de publicacions, les quotes dels socis de les societats filials i les inscripcions a cursos i seminaris.

Quant a les prioritats de l'activitat de l'IEC, el pressupost del 2010 continua posant l'èmfasi en les polítiques iniciades en els últims anys (vegeu l'annex 5, «Línies generals del pressupost per al 2010 aprovades pel Consell Permanent el 20.10.2009»).

Tanmateix, a causa de la disminució d'ingressos provinents de la Generalitat de Catalunya, el pressupost presentat comporta un alentiment de les actuacions ja iniciades. En aquest sentit, s'han pres les mesures següents:

— Inversions. No es recull cap dotació per a inversions durant el 2010, però es manté el compromís de dotar aquesta partida amb els romanents que puguin quedar una vegada s'haurà fet el tancament de l'exercici del 2009.

— Personal. Es manté la partida i es preveu un petit increment; tanmateix, no es preveu cap dotació per a noves mesures de personal per al 2010, però s'aplicarà el mateix criteri que en el punt anterior. La partida de formació queda reduïda en un 20 %.

— Es mantenen les partides per direccions i compensacions per càrrec i les quantitats previstes per assistència als plens de la Secció Filològica, a comissions i a consells de govern.

— S'ha ajustat la partida de correcció editorial a 100.000 euros.

— Societats filials. Es manté l'assignació de 6.600 euros per cada filial per a finançar-ne les publicacions ordinàries; però es redueixen en un 20 % les partides per a publicacions extraordinàries i per a activitats.

— Presidència de l'IEC. Es redueixen totes les partides en un 20 %, excepte les partides per a finançar les quotes de la UAI. També s'ha reduït en un 11,55 % l'aportació a la Càtedra UNESCO.

— Delegacions. Les partides destinades a les delegacions de l'IEC s'han reduït en un 20 %.

— Secretaria Científica. Les partides destinades a la Secretaria Científica de l'IEC s'han reduït, en conjunt, en un 23,37 %.

— Xarxa CRUSCAT. L'aportació a la xarxa CRUSCAT es redueix fins a 15.000 euros.

— Pel que fa al 2PTR, es proposa que la tercera anualitat es redueixi també en un 20 %.

— Seccions. Respecte a les partides de lliure disposició destinades a les seccions de l'IEC, es mantenen en la mateixa quantitat que l'any anterior. Les partides de funcionament han estat retallades de manera variable per damunt del 20 %.

— També s'aplica el percentatge del 20 % de reducció a les partides de funcionament de les oficines i a les partides destinades al funcionament de les estructures de recerca, ATCA, LEGEF, CREAF, CCNIEC.

Pel que fa a la renovació del contracte programa amb la Generalitat per al període 2009-2012, durant aquest exercici hem treballat amb els departaments implicats per fixar les línies d'actuació estructurals i les línies d'actuació per a programes per als propers quatre anys. El document resultant, aprovat pel Consell Permanent el 4 de juny de 2009, es va lliurar a la Generalitat en una reunió tinguda durant el mateix mes de juny. En totes aquestes converses, l'any 2009 ha quedat com un any de transició, de tal manera que la renovació del contracte programa seria per al període 2010-2013.

La retallada pressupostària efectuada en el pressupost del 2010 incideix directament en la negociació del contracte programa. L'IEC no pot afrontar, des de un punt de vista econòmic, la renovació per quatre anys del contracte programa des de la realitat pressupostària del 2010; això significaria situar-nos en un pressupost de partida, per als propers quatre anys, que seria un 7,5 % inferior respecte al del 2007, en el qual els increments anuals que es poguessin pactar difícilment podrien absorbir el dèficit de partida.

Resum del pressupost de l'any 2010 consolidat per capítols

Resum del pressupost d'ingressos consolidat

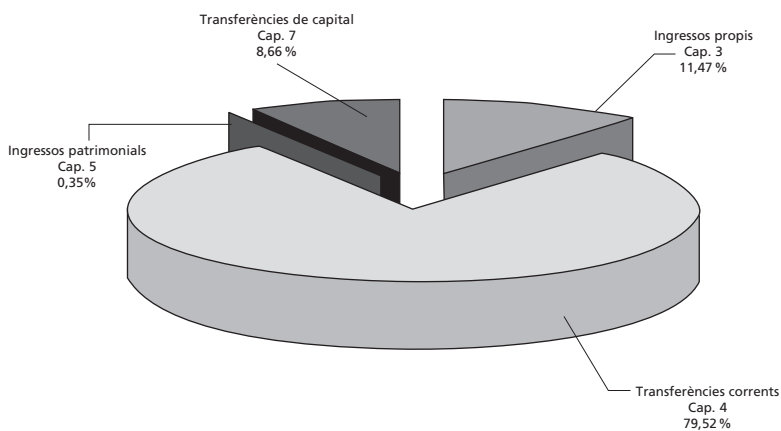
Capítol 3	Ingressos propis	1.124.545,00
Capítol 4	Transferències corrents	7.799.389,40
Capítol 5	Ingressos patrimonials	34.630,00
Capítol 7	Transferències de capital	849.572,00
Capítol 8	Variació d'actius financers	0,00
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS		9.808.136,40

Resum del pressupost de despeses consolidat

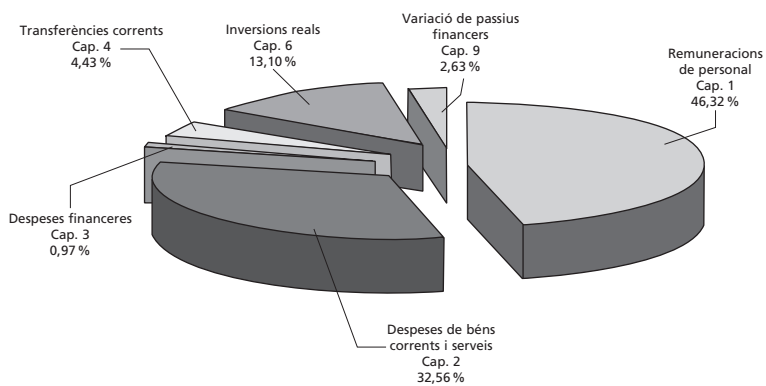
Capítol 1	Remuneracions de personal	4.542.829,64
Capítol 2	Despeses de béns corrents i serveis	3.193.633,25
Capítol 3	Despeses financeres	94.866,76
Capítol 4	Transferències corrents	434.217,55
Capítol 6	Inversions reals	1.284.462,00
Capítol 9	Variació de passius financers	258.127,20
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES		9.808.136,40

Gràfics de distribució percentual del pressupost de l'any 2010 consolidat

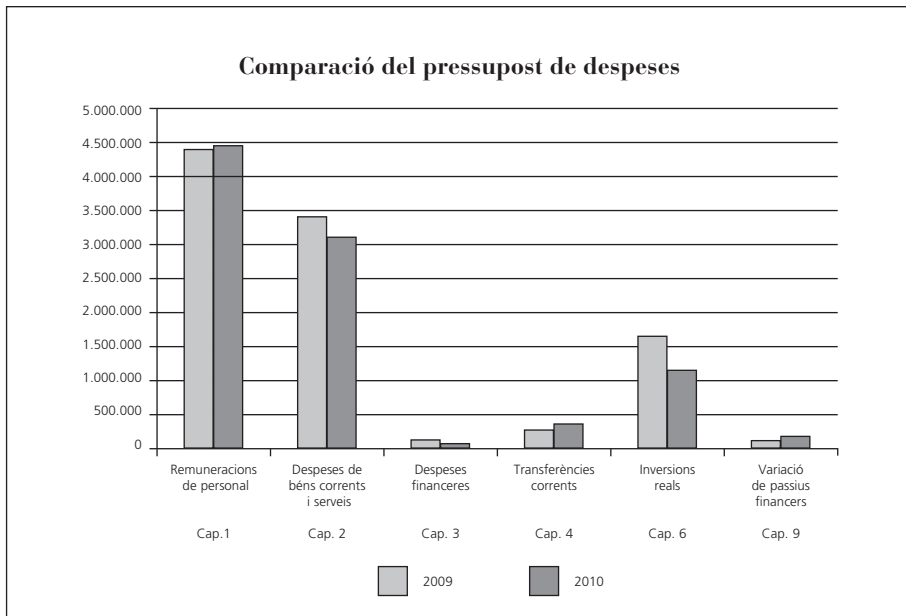
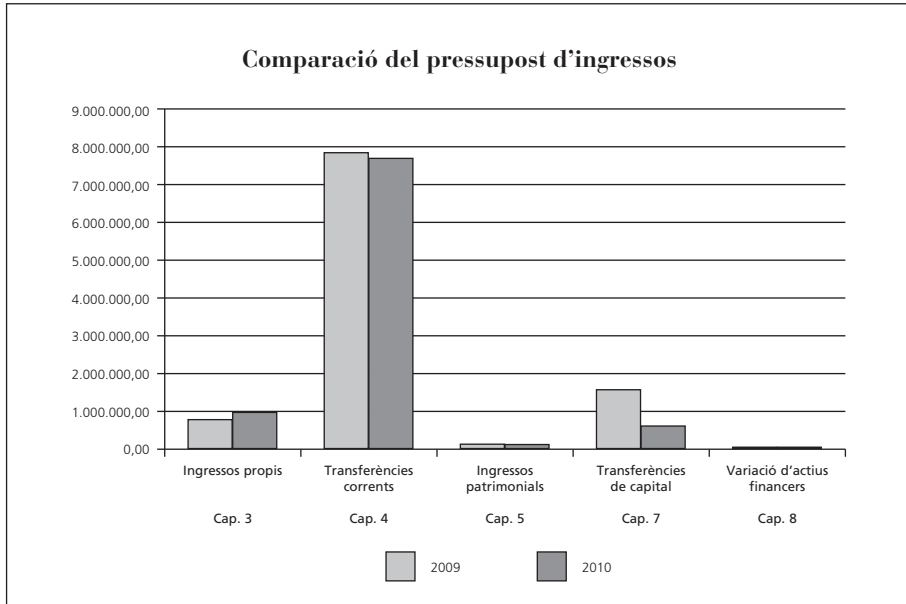
Distribució dels ingressos



Distribució de les despeses



Gràfics comparatius del pressupost de l'any 2010 consolidat respecte al de 2009



Pressupost d'ingressos per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost d'ingressos consolidat de l'any 2010

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2010</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	864.445,00
39	Altres ingressos	260.100,00
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		1.124.545,00
<hr/>		
40	De l'Administració de l'Estat	1.003.570,00
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	21.000,00
45	De la Generalitat de Catalunya	6.420.750,00
46	D'ens territorials	224.000,00
47	D'empreses privades	16.300,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	113.769,40
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		7.799.389,40
<hr/>		
52	Altres ingressos financers	19.630,00
54	Arrendaments	15.000,00
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		34.630,00
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		8.958.564,40

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost d'ingressos consolidat de l'any 2010 (continuació)

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2010</i>
	b) Operacions de capital	
75	De la Generalitat de Catalunya	819.572,00
76	D'ens territorials	30.000,00
	TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	849.572,00
	TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL	849.572,00
	c) Operacions financeres	
87	Romanent d'exercicis anteriors	0,00
	TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	0,00
	TOTAL OPERACIONS FINANCERES	0,00
	Resum	
	Total operacions corrents	8.958.564,40
	Total operacions de capital	849.572,00
	Total operacions financeres	0,00
	TOTAL GENERAL	9.808.136,40

Pressupost de despeses per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2010

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2010</i>
a) Operacions corrents		
10	Sous i salaris	3.456.372,42
11	Assegurances i prestacions socials	955.504,22
12	Altres despeses socials	130.953,00
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		4.542.829,64
20	Compres i aprovisionaments	780.190,00
21	Serveis exteriors	1.981.427,07
22	Tributs	2.000,00
28	Activitats i altres	565.016,18
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		3.328.633,25
30	Deute a llarg termini	58.038,76
31	Deute a curt termini i altres	36.828,00
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		94.866,76
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	434.217,55
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		434.217,55
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		8.400.547,20

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2010 (continuació)

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2010</i>
b) Operacions de capital		
64	Inversions en mobiliari i estris	0,00
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	1.284.462,00
67	Inversions en altre immobilitzat material	0,00
68	Inversions en immobilitzat immaterial	0,00
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		1.284.462,00
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		1.284.462,00
c) Operacions financeres		
90	Amortització de deute a llarg termini	258.127,20
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		258.127,20
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		258.127,20
Resum		
	Total operacions corrents	8.400.547,20
	Estalvi de gestió	-135.000,00
	Total operacions de capital	1.284.462,00
	Total operacions financeres	258.127,20
TOTAL GENERAL		9.808.136,40

V. Activitat institucional

Inauguració del curs

El dia 5 d'octubre de 2009 tingué lloc, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, la sessió inaugural del curs 2009-2010.

El discurs reglamentari fou a càrrec de Joan Mas i Vives, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, amb el títol «Evo-cació de Josep Lluís Pons i Gallarza i Joan Alcover». L'acte comptà també amb un

discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans, Salvador Giner. Així mateix, el secretari general de l'Institut, Romà Escalas i Llimona, féu una lectura del resum de la *Memòria* del curs 2008-2009, i Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, cloqué l'acte.

Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans

L' Institut d'Estudis Catalans inaugura avui solemnement el curs 2009-2010, el que fa cent dos de la seva centenària història.

Ara fa un any em referia —també en l'obertura de curs— a la situació delicada que travessava el país, principalment en l'àmbit econòmic. En un moment en què aquella «delicada situació» ha esdevingut una crisi —primer financera, després econòmica— que ha compromès la capacitat de creixement en tots els països del món, m'adreço a vosaltres com a president d'aquesta institució, conscient de les dificultats del moment, a les quals haurem de fer front.

Enguany les circumstàncies que ens envolten són especials. D'una banda, la situació econòmica a què m'acabo de

referir. De l'altra, les eleccions a la Presidència de l'Institut, que tingueren lloc el passat 2 de juny. Unes eleccions a què em vaig presentar amb un equip de «continuisme renovat», si em permeteu l'expressió. De continuisme perquè les persones que conformàvem la candidatura estàvem decidides a continuar endavant el projecte d'Institut del segle XXI per al qual hem treballat durant la darrera legislatura; i també de renovació perquè s'hi afegien dues persones de notable vàlua i empena. El Ple de l'Institut ens atorgà la confiança, i tinc l'honor de presidir aquest Institut una legislatura més.

Amb aquest nou equip, l'Institut afrontarà les dificultats a què tot just m'he referit. Ho farem amb la imaginació que ens exigeix la conjuntura i amb el treball

seriós i de servei al país que sempre ha caracteritzat l'Institut, com a única eina.

No cal que recordi que l'Institut d'Estudis Catalans és l'acadèmia de les ciències i les humanitats, té cura de la llengua catalana, vetlla per la conservació i l'estudi del patrimoni històric i cultural català i promou el coneixement científic i tecnològic. Vull incidir en aquest darrer aspecte perquè sé que l'Institut és encara conegut més pel seu vessant lingüístic i humanístic que no pas pel científic. Feu, però, un repàs a tots els programes de recerca que hi ha engegats en matèries científiques i tecnològiques i endinseu-vos, si us plau, en el Portal de Publicacions o bé dediqueu una estona a navegar per l'Observatori de la Recerca que teniu a l'abast des del web de l'Institut: de seguida us anireu fent una idea prou acurada de la diversitat de tasques a què dedica l'Institut els seus recursos.

Es tracta majorment d'estudis i recerques a llarg termini, que vénen de lluny i que necessiten una llarga dedicació: la cartografia de briòfits, l'estudi de biodiversitat dels boscos i l'Atlas Lingüístic del Domini Català són alguns d'aquests treballs, i també ho és un projecte sobre els vitralls catalans —conclòs com a projecte adscrit a la Unió Acadèmica Internacional com a part d'un corpus de vitralls internacional—, que inicia ara un nova etapa en estreta col·laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

La difusió de la tasca de l'Institut entre els ciutadans és també cabdal. L'Institut crea xarxa, xarxa intel·lectual. Té afiliades societats científiques que agrupen una quantitat important de socis que difonen el saber. Congressos, exposicions, conferències, seminaris, concerts i moltes altres activitats formen part del dia a dia de la nostra corporació. La presència activa a la Fira del Llibre i d'Antropologia celebrada a la ciutat de Mèxic ara fa un parell de setmanes n'és un altre exemple. L'Institut hi ha estat present amb una exposició de llibres publicats al llarg dels seus cent anys de vida. De la mateixa manera, n'ha fet donacions molt recents a centres, com ara a la Universitat d'Amsterdam i a la Sorbona.

L'Institut prendrà part també en la fira internacional del llibre Liber 2009, que s'inaugurarà a Madrid la setmana vinent. Els visitants podran gaudir d'una mostra de publicacions del grup Textos Medievals Catalans, constituït a començament de l'any 2005 per a promoure l'edició i estudi dels nostres textos antics, i coneixeran també les darreres novetats editorials de l'Euskaltzaindia i el Consello da Cultura Galega, entitats amb les quals l'Institut compartirà espai. Aprofito l'avinentesa per a felicitar l'Euskaltzaindia pel seu norantè aniversari.

El lloc web de l'Institut és una eina indispensable per a la difusió. Ofereix informació de tot el que s'esdevé a l'Institut i dona accés al contingut de les nom-

brotes revistes i publicacions científiques en tots els camps de les ciències i les humanitats que publica. Dia rere dia va augmentant el nombre de consultes que la comunitat científica d'arreu del món fa a aquestes publicacions, quantitat que només és superada per les consultes als diccionaris que l'Institut té en línia, en especial el diccionari normatiu. La progressiva digitalització de materials, la consolidació del Portal de Publicacions, del nostre portal Meridià per a la recerca i la participació en biblioteques universals a Internet han reforçat aquesta funció de difusió de ciència i coneixement, capdavantera en el nostre territori. En casos molt significatius, les publicacions tradicionals van deixant pas a les de format digital.

Aquests dies ha començat també el curs universitari, el primer en què la major part dels estudis, de grau o màsters, s'hauran de regir per l'espai europeu d'educació superior, conegut ja per tothom com a *Pla Bolonya*. Aquest pla exigeix una planificació i una organització per a les quals el nostre país està preparat. Les universitats catalanes, a més, acolliran enguany prop de 2.400 alumnes addicionals. Més estudiants de grau superior vol dir més gent preparada per a afrontar el demà. La comunitat universitària, científica i cultural, de la qual forma part l'Institut, ha de continuar esmerçant esforços per modernitzar-se, renovar els debats científics, apropar el coneixement a la ciutadania, obrir-se al món amb la

introducció del multilingüisme i col·laborar per millorar la recerca i la innovació. La nostra presència activa en el Consell Interuniversitari Català és una prova institucional de la nostra pertinença directa a l'univers universitari i de recerca del país.

L'Institut està clarament compromès en aquestes funcions. La correcció de les proves d'accés a la universitat, tasca que l'Institut ha anat fent els darrers anys, n'és testimoni. La promoció del saber entre els joves, futurs universitaris, n'és una constant: les Proves Cangur de matemàtiques, l'activitat «La Física és a la base de tot», la jornada de portes obertes «Darwin a l'escola» o els Premis Sant Jordi per a estudiants en són unes altres mostres.

L'Institut nasqué amb la voluntat de promoure la llengua i enriquir-la. Aquest compromís és viu. Hem de fer via en una societat i món multilingües i mirar de treure'n el màxim profit per a la nostra llengua, la qual volem hegemònica en el nostre territori. La *lingua franca* del segle XXI, l'anglès, és una eina per a fer-se sentir al món. L'Institut no rebutja ni pot rebutjar la promoció de la ciència i la cultura catalanes en llengua anglesa. La nova *Catalan Historical Review* n'és un exemple. La revista, apareguda recentment, pretén divulgar la història dels països de llengua i cultura catalanes. Vol ser referència científica en el camp de la història per a tots els estudiosos i encurio-

sits pel nostre passat. En versió catalana i anglesa, la publicació té l'objectiu de ser present a les principals universitats i centres de cultura de tot el món. *Contributions to Science*, la nostra revista científica especialitzada en anglès, que ja té bastants anys d'història, continua en ple vigor. Però aquestes publicacions són només dues de la cinquantena llarga amb què l'Institut divulga la ciència que es fa al país, en tots els camps.

L'Institut d'Estudis Catalans no oblida el passat. La commemoració de grans fites històriques també és una constant. Durant el curs que encetem avui se celebraran les commemoracions de Carles Riba, Jaume Vicens Vives, el rei Martí l'Humà i Francesc Eiximenis.

Un congrés internacional sobre el «Mediterrani: xarxes de ciutats, pau i desenvolupament» servirà per a fer una anàlisi d'ample abast sobre l'evolució del teixit urbà a la Mediterrània, al llarg de tota la història. Es tracta d'un projecte ambiciós que l'Institut està preparant juntament amb l'Institut Europeu de la Mediterrània i que vol aprofitar l'avinentsa que Barcelona sigui ara la capital de la Unió per a la Mediterrània.

L'Institut d'Estudis Catalans, en la doble funció d'acadèmia i de centre

d'investigació, continuarà treballant i fent balanç de la tasca realitzada, com a institució al servei del país especialment qualificada, compartint camí amb les institucions i entitats dedicades a la recerca.

Senyores i senyors, senyor comissionat, tota aquesta tasca de l'Institut, que tothom reconeix com a essencial per al país, ha de menester una resposta institucional adient. L'Institut ha tingut —durant els darrers anys— el suport que li calia amb el contracte programa establert amb la Generalitat de Catalunya, extingit ara fa gairebé un any. Com és sabut, estem a punt de signar-ne la renovació gràcies a l'interès que el Departament d'Innovació, senyor comissionat, i el Departament de Cultura han demostrat de manera clara. Esperem, per tant, que d'aquí a pocs dies podrem signar finalment aquest necessari document.

Avui inaugurarem un nou curs. El volem tan ple d'activitats científiques i culturals com els darrers, i amb uns recursos suficients que permetin que l'Institut segueixi treballant, com ho ha fet des de fa més d'un segle, per la ciència, la cultura i el país. Serà un temps de prosperitat si hi col·laborem tots.

Lliçó inaugural

Evocació de Josep Lluís Pons i Gallarza i Joan Alcover, per Joan Mas i Vives

És per a mi un gran honor obrir el curs 2009-2010 de l'Institut d'Estudis Catalans, la institució científica que té la difícil tasca de fomentar i de promoure la recerca en l'àmbit català, en tots els seus aspectes, i al mateix temps ha de vetllar per la normalització i la normativització de l'ús de la llengua catalana, un bé comú, irrenunciable per a tots els territoris històrics que la parlen. Quan, el febrer del 2008, vaig rebre la comunicació del secretari general de l'Institut que el Ple de la institució havia acordat nomenar-me membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica vaig sentir la mateixa satisfacció que ara sent en iniciar aquest curs. A la Secció Històrico-Arqueològica m'hi han precedit homes il·lustres, i entre els seus membres fundadors ja hi havia personatges com Antoni Rubió i Lluch, de qui tantes coses he après sobre el seu avi Joaquim Rubió i Ors i sobre el Romanticisme català en general, però de qui sobretot he obtingut un cabal d'informació inesgotable gràcies a les seves extenses relacions epistolars amb personatges centrals de la catalanitat a Mallorca, com Miquel Costa i Llobera. També hi havia l'admirat Miquel dels Sants Oliver, aquell mallorquí il·luminat que en un moment determinat va creure que era possible la modernització de Mallorca i que després es va convertir en un dels periodistes i intel·lectuals més importants de la Barcelona de les dues primeres dècades del segle xx. Podria dedicar tot aquest discurs a parlar-vos dels mèrits de molts dels meus predecessors i només aconseguiria que us féssiu una idea de l'admiració que els tinc. No dispo de temps necessari per fer-ho i sé, a més, que aquestes admiracions són compartides i que molts de vosaltres podríeu glossar-les millor que jo. Us ho dic, però, perquè entengueu el temor de no saber correspondre a l'honor que se'm feia que també vaig sentir en aquells moments i que avui torn a sentir.

Una bona part de la meua activitat com a investigador en el camp de la literatura i de la història cultural s'ha centrat en la recuperació o en l'anàlisi d'autors i d'obres que, des de Mallorca, i sovint des d'arxius mallorquins poc o molt coneguts, m'han permès completar el panorama crític heretat. Ara que intent fer-ne un poc de memòria, m'adon que el que he aconseguit ha estat guanyar-me, amb el solc dels anys, algunes bones amistats que us voldria presentar: la dels que, al segle xvi, escriviren les peces dramàtiques del manuscrit Llabrés conservat en la nostra Biblioteca Nacional de Catalunya; la de l'algut-zir Miquel Ferrando de la Càrcer, que va trobar recer enmig de les lluites barroques entre Canamunt i Canavall per redactar el seu interessant *Vigilant despertador*; la d'Antoni

Febrer i Cardona, que de Menorca estant va fer realitat una part importantíssima del neoclassicisme català; la de Josep de Togores i Sanglada, que malgrat el prestigi del seu comtat va deixar-se seduir pels usos populars i cultes d'una llengua que els més savis, en aquell tombant del segle XVIII al XIX, condemnaven a l'ostracisme cultural; la dels homes del Romanticisme, a qui tantes coses devem, amb Josep M. Quadrado, els dos Aguiló, Jeroni Rosselló, Josep Lluís Pons i Gallarza, Tomàs Forteza i Pere d'Alcàntara Penya entre els més destacats; la de Miquel Costa i Llobera i Joan Alcover, que saberen construir el punt més alt de la nostra expressió lírica; la de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, l'inoblidable condeixeble de Salvador Espriu, tan venerat després de la seva mort en plena Guerra Civil, i finalment la de Josep M. Llompart i la de Damià Huguet, que m'acolliren amb una amistat encara molt més íntima i pròxima. És a ells, entre molts altres que em seria fàcil extreure dels meus treballs d'història del teatre, a qui dec el plaer de dirigir-vos avui la paraula. M'agradaria no decebre'ls gaire i tampoc no decebre-us gaire a vosaltres.

Per això, quan em proposaren d'obrir aquest curs, vaig preguntar-me qui m'hi podria acompanyar amb més propietat, erigint-se en centre del meu parlament. L'elecció no va ser gaire difícil de prendre i ben aviat va recaure en els poetes Joan Alcover i Maspons i Josep Lluís Pons i Gallarza. Les raons que decantaren la balança a favor seu em semblaren de pes. La més important és que enguany commemoram el centenari de la publicació de *Cap al tard*, d'Alcover, i és ben reconeguda la importància d'aquest llibre, que conté algunes de les composicions més impressionants de tota la història de la poesia catalana. Em vull sumar aquí a l'homenatge que tots li devem. Amb aquest punt de partida, era fàcil trobar altres arguments que avalassin la candidatura d'Alcover. En concret, el 1916 va ser nomenat membre corresponent de l'Institut i ara tinc al davant la carta que aleshores va dirigir a Josep Carner, secretari de la institució i bon amic seu, en la qual acceptava el nomenament, segons diu textualment, «amb reconeixença i honra [perquè] ni pot venir de més amunt, ni el motiu ésser més plaent per a mi». Alcover, en efecte, s'identificà molt amb la nostra institució i la va defensar, sense vacil·lacions, contra tota mena d'atacs, alguns dels quals procediren d'altres amics personals seus, com és el cas d'Antoni Maria Alcover, quan se'n va separar, el 1918, o el de Francesc Matheu, quan pretenia crear l'Acadèmia de la Llengua Catalana, per defensar criteris ortogràfics oposats als de l'Institut, el 1915. I no són aquests els únics mèrits de Joan Alcover per ocupar l'espai que avui li cedim. També és important que, en els múltiples discursos que va pronunciar, ell, que en opinió de Miquel dels Sants Oliver era «uno de los más grandes oradores que he conocido»,¹

1. Miquel dels Sants OLIVER, *Hojas del sábado de Mallorca*, vol. 1, Palma, Lleonard Muntaner, 2000, p. 160.

consolida una línia de pensament patrioticocultural que planteja com a eix central el debat sobre les relacions entre Catalunya i Mallorca, indiscutiblement unides per una mateixa història i una mateixa llengua.

I és en aquest punt que apareix Josep Lluís Pons i Gallarza, un home de la generació anterior, però que en determinats moments també va mantenir unes actituds molt clares en defensa de la cultura catalana i les exposà públicament en discursos abrindats o en articles publicats en revistes que ell mateix va dirigir. D'alguna manera hi ha una línia de continuïtat entre aquests dos personatges, que presenten molts més punts en comú. Tots dos defensaren els valors que patrimonialitzà el liberalisme conservador, tan presents en el lema dels Jocs Florals, i desenvoluparen unes actituds socials que els permeteren tenir una gran influència pública com a representants destacats de la burgesia urbana benestant. Més enllà d'això, tots dos destacaren pel seu compromís cultural i dedicaren molts d'esforços per tal que els seus contemporanis entenguessin que no tenia cap justificació la marginació literària que patia la seva llengua o el menyspreu amb què era tractada.

Alguns aspectes de la biografia de l'un i de l'altre facilitaren que durant molts anys es convertissin en un pont cultural molt efectiu entre Mallorca i el Principat. Josep Lluís Pons i Gallarza va néixer el 1823 a Sant Andreu de Palomar, va residir a Barcelona i entre el 1848 i el 1861 va ocupar la Càtedra de Retòrica i Poètica de l'Institut de Barcelona, de segon ensenyament, agregat a la Universitat. Després demanà el trasllat a l'Institut Balear de Palma, on ocupà la Càtedra d'Història i Geografia primer i, després, altre cop la de Retòrica i Poètica, fins a la seva jubilació el 1892, dos anys abans del seu traspàs. El seu pare i els seus avantpassats paterns eren tots mallorquins i a Mallorca es va casar el 1852 amb la seva cosina Maria Pons i Santandreu, filla del prestigiós jurista Francesc Pons i Umbert. Per la seva banda, Joan Alcover va néixer a Palma el 1854 i en aquesta ciutat, si exceptuam el període d'estudis, va transcórrer tota la seva vida, fins al seu traspàs el 1922. Els seus antecedents materns, però, eren de Catalunya, i ell mateix, en el poema «L'espurna», s'avanava de ser «nét i fill de catalanes». «Elles» —afegia— «/ amb mots d'enyorament me condormiren, / amb mots d'enyorament que dins el calze / de la innocència gotejant, com perles / de rou, duien reflexos lluminosos / dels nadius horitzons.»² Com Pons, va estudiar lleis a Barcelona, on va conèixer la seva primera dona, Rosa Pujol, amb qui es va casar el 1880 i a qui, anys després de la seva mort prematura el 1887, va evocar precisament en alguns dels poemes més memorables de *Cap al tard*. Potser aquesta relació familiar amb Catalunya va fer que tots dos, després d'uns moments inicials més aviat vacil·lants, se sentissin pròxims al moviment cultural que trobava la

2. Joan ALCOVER, *Obres completes*, Barcelona, Selecta, 1951, p. 51.

màxima realització a Barcelona, i s'esforçaren perquè Mallorca hi participàs activament, ja fos a través de la tribuna dels Jocs Florals de Barcelona o d'altres institucions, com l'Ateneu Barcelonès, que en la primera dècada del segle xx va ser una institució molt dinàmica, com és ben conegut.

Josep Lluís Pons dugué a terme les seves primeres activitats literàries a meitat de la dècada del 1840, quan era alumne de dret i de lletres a la Universitat de Barcelona, al costat del grup d'estudiants mallorquins que en aquells moments s'aplegaven en les seves aules. Entre els més íntims hi havia Miquel Victorià Amer, que després s'havia de casar amb la poetessa Victòria Penya; Pere d'Alcàntara Penya, germà de Victòria, i Llorenç Pons i Santandreu, cosí de Pons i Gallarza i germà de la que havia de ser la seva esposa. Amb ells redactà una revista manuscrita, *El Plantel*, on es poden localitzar les seves primeres poesies. Eren anys d'una gran eferescència, en bona part marcada per la cristallització d'algunes amistats exemplars entre escriptors mallorquins i catalans. Pau Piferrer havia vingut a Mallorca el 1840 per escriure el volum corresponent dels *Recuerdos y bellezas de España* i va col·laborar activament amb els redactors de la mítica revista *La Palma*, Josep M. Quadrado i Tomàs Aguiló. Joaquim Rubió, a través de Piferrer, també es va fer molt amic d'aquests dos escriptors. D'altra banda, el gener del 1844, Marià Aguiló s'embarcava cap a Barcelona, precedit de cartes de recomanació de Tomàs Aguiló dirigides a Piferrer i a Rubió i, encara que només anava a estudiar a Barcelona, hi va establir la seva residència definitiva. En les aules d'aquella Universitat també hi havia el dramaturg Joan Palou i Coll, que el 1859 havia de tenir un èxit mai no repetit a Madrid amb *La campana de la Almudaina*, i que durant la dècada del 1860 va compartir moltes iniciatives amb Pons, amb qui s'alternà en la direcció de l'Ateneu Balear.

A *El Plantel* Pons només hi va incloure composicions en castellà, la llengua de la seva mare, de procedència madrilenya. En aquesta mateixa llengua traduïa aquells anys les odes d'Horaci, que restaren inèdites fins que en va publicar una part el 1884 al *Museo Balear*. Algunes veus, molt poques, ja defensaven llavors entre els mallorquins l'ús literari del català, com la del mateix Pere d'Alcàntara Penya o, molt especialment, la de Marià Aguiló. No ens consta que Pons hi mostràs interès. Quan, molts d'anys després, es referí als seus primers assaigs poètics justificà així la seva opció lingüística: «escribí estos ensayos en lengua castellana que fue la de mi madre, la de mi infancia y la única que en Cataluña mi patria se tenía entonces por digna intérprete de los conceptos poéticos». ³ Poc després inicià la seva carrera docent i el 1848

3. Joan MAS i VIVES, *La construcció d'una identitat: El debat ideològic i cultural entorn de J. M. Quadrado i J. Ll. Pons i Gallarza*, Palma, Lleonard Muntaner, 2008, p. 66.

va obtenir, per oposició, la Càtedra de Retòrica i Poètica de l'Institut de Barcelona, la mateixa que havia ocupat Pau Piferrer, traspassat el 1847. Precisament a Piferrer va dedicar el poema més conegut d'aquells anys, llegit el dia del seu enterrament, imitant el gest de Zorrilla davant el sepulcre de Larra, deu anys abans. En la carrera docent hi trobà algunes de les persones que més l'influïren aquells anys, sobretot Manuel Milà i Fontanals, membre del tribunal que li atorgà la Càtedra i catedràtic de Retòrica i Poètica a la Universitat. També Joan Cortada, historiador i novel·lista de la generació anterior, però que el 1845 havia publicat el seu *Viaje a la isla de Mallorca*, mal rebut per altres mallorquins, però admirat per ell, que el va tenir de professor a la Universitat.

Durant aquells anys Pons deixà un poc de banda la literatura de creació per dedicar-se de ple a les tasques professionals, sobretot a la docència, encara que també exercí d'advocat. En opinió de Francesc Miquel i Badia, que el va tenir de professor, «en esta enseñanza mostrábase clásico a macha martillo, de modo que bien podía firmarse que nos desayunábamos con Horacio y Fray Luis de León y nos acostábamos con Fray Luis de León y Horacio».⁴ El fet és que entre les seves publicacions d'aleshores gairebé només podem inventariar la sessió d'obertura del curs 1856-1857 del seu Institut i dos manuals, més aviat discrets, de l'assignatura que impartia, *Introducción al estudio de los autores clásicos latinos y castellanos* (1857) i *Estudio de los autores clásicos* (1857). Tot i això el seu prestigi professional es va consolidar cada vegada més i també va ser intensa la seva activitat cultural i social. Si més no entre el 1851 i el 1861 va ser un membre molt actiu de la Societat Filomàtica i de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, entitats que, com ja fa temps va demostrar Josep Miracle, havien de tenir una rellevància destacada en la restauració dels Jocs Florals el 1859, data en què es produí un canvi d'actitud important en els comportaments literaris i lingüístics de Josep Lluís Pons, com veurem després.

El juny del 1861 es va produir el seu trasllat definitiu a Mallorca. A l'illa havien de passar per les seves classes tots els intel·lectuals mallorquins que havien de destacar a finals del segle XIX i començaments del XX, entre ells Antoni Maura, Joan Alcover, Miquel dels Sants Oliver, Joan Rosselló de Son Forteza, Miquel Costa i Llobera i Joan Lluís Estelrich, que formaren un grup molt compacte. Miquel dels Sants Oliver el considerava un professor dotat d'una especial habilitat per «despertar en l'ànima dels deixebles les vocacions latents» i aquesta mateixa opinió era compartida

4. FRANCESC MIQUEL I BADIA, «Don José Luis Pons y Gallarza», *Diario de Barcelona*, núm. 254 (11 setembre 1894), p. 10423-10424.

per Joan Alcover, que la va reproduir en dedicar-li un article d'homenatge el 1924, trenta anys després de la seva mort.⁵ El paper de professor brillant, especialment influent en l'inici literari d'alguns dels seus alumnes, és un dels pilars forts de la seva actuació cultural.

També Joan Alcover presenta una primera etapa de la seva vida, de més de tres dècades, en la qual no podia fer preveure el camí que havia de recórrer després en el camp de la cultura catalana. Va escriure alguns poemes catalans «juvenils», com els anomenà ell, publicats durant la dècada del 1870 a la *Revista Balear* i al *Museo Balear*, dirigides precisament per Pons, i en va incloure d'altres, molt pocs, en els seus llibres de poesia castellana, però la realitat és que els seus primers quatre volums que va publicar, *Poesías*, *Nuevas poesías*, *Poemas y armonías* i *Meteoros*, datats entre el 1887 i el 1902, no demostren gaire sensibilitat per la literatura escrita en català. Els estudiosos d'Alcover s'hi han referit sovint i avui la tendència és de veure-hi més elements positius dels que hi vèiem abans, quan Josep Maria Llopart qualificà el conjunt d'aquesta obra com a estrictament provinciana, rèplica poc afortunada de Campoamor. Des dels estudis d'Antoni Comas, Jaume Vidal i Alcover i Jordi Castellanos, per citar-ne només alguns, en comptes de rebutjar-la tan sistemàticament, hom s'ha sentit atret per rastrejar-hi adhesions estètiques que fan més comprensible la seva evolució literària posterior. Sigui com sigui, el retrat d'Alcover que més relleu pren durant els anys que abracen des de l'inici de la seva vida intel·lectual fins al final de segle és el d'un home ambiciós que reïx en les seves pretensions socials i això el porta a convertir-se en un jurista de prestigi, relator de l'Audiència de Palma a partir del 1886, un polític destacat en l'òrbita del maurisme, diputat a les Corts espanyoles entre el 1893 i el 1895, i, finalment, un poeta en castellà que segueix l'exemple de Campoamor i Núñez de Arce i les modes de la poesia de la Restauració. Tot fa part del mateix conjunt.

Els seus contactes inicials amb la cultura catalana foren més aviat decebedors. Abans d'arribar al segle xx, als Jocs Florals de Barcelona només hi va guanyar un premi menor el 1877 amb el poema «La creu», i hi degué participar altres vegades amb composicions que ara hem pogut recuperar, com «Guillem de Moncada», publicada el 1874 a la *Revista Balear*, que reuneix totes les característiques que exigien les englantines. D'altra banda, el 1875 dedicà un llarg article, publicat al *Museo Balear*, als Jocs d'aquell any, en el qual criticà de manera contundent els sectors que dominaven, a parer seu, la literatura catalana, i denuncià la baixa qualitat de la poesia reunida al volum corresponent i les divisions internes dels escriptors catalans. En concret, mereixen la seva màxi-

5. Joan ALCOVER, *Obres completes*, p. 193.

ma desaprovació els poemes de Frederic Soler, que hi havia guanyat la Flor Natural i l'Englantina, i el d'Anicet de Pagès, que hi havia guanyat la Viola amb «Lo cant de Salamó», «una poesía descaradamente sensual e irreligiosa», segons les seves paraules. De fet, Alcover no va estar mai d'acord amb el que representava el «pitarrisme» i el seu conservadorisme tampoc no va acceptar les concessions irreverents que creia descobrir en el poema d'Anicet de Pagès. Sens dubte, la literatura de saló de Campoamor s'adeia més amb el dandisme o aristocratism que, segons els que més el conegueren, sempre el va acompanyar i amb la posició social que aviat havia d'ocupar. Quan el 1887 precisament Josep Lluís Pons i Gallarza va ressenyar el primer llibre de poemes castellans d'Alcover, *Poesías*, també al *Museo Balear*, hi va destacar per damunt de tot que «nuestro poeta es religiosa y moralmente sano».⁶ Això era l'important en aquells moments, tant per la mentalitat de Pons com per la d'Alcover, i tots dos podien creure que algunes tendències de la literatura catalana no eren tan «sanes» com ells haurien volgut. Però es trobaven en un moment d'evolució diferent. Pons, el poeta romàntic que admirava i traduïa Horaci, aleshores ja s'havia identificat del tot amb el sector conservador de la Renaixença, que a través dels Jocs Florals havia institucionalitzat l'ús literari de la llengua. Alcover, en canvi, encara se'n trobava molt allunyat, potser un poc a causa de les discrepàncies que denunciava en el seu article sobre els Jocs Florals del 1875 i també a causa de la projecció que ambicionava per a la seva obra en l'àmbit de la literatura castellana i per a la seva carrera en el de la política estatal. Per això en l'article de Pons hi ha més discrepàncies que coincidències. El vell professor creia que els temes mallorquins d'algunes de les peces de *Poesías* s'haurien resolt millor en català i també creia que el sentiment i la fantasia eren elements importants en les composicions poètiques, més que la intenció filosòfica o l'adulació social, i per això recomanava al seu antic deixeble de l'Institut Balear que no es deixàs arrossegar per la influència de Campoamor. Joan Alcover va tardar anys a seguir els seus consells, però a partir del 1900 va representar dins la literatura catalana el mateix que hi havia representat Pons els anys setanta del segle anterior, salvant totes les distàncies que calgui salvar, perquè les circumstàncies històriques eren diferents i també ho era la personalitat d'aquests dos escriptors.

Podem mostrar com arribaren a obtenir aquesta representació. Josep Lluís Pons, ja ho hem dit, dos anys abans d'instalar-se a Mallorca va formar part, com a mantenidor, del Consistori dels primers Jocs Florals de Barcelona. Aquest va ser un fet determinant en

6. «Poesías de D. Juan Alcover y Maspons», *Museo Balear de Historia y Literatura, Ciencias y Artes*, època II, tom IV, núm. 10 (31 maig 1887), p. 379.

la seva evolució posterior. El 1859 mateix va publicar, a la revista *El Arte* de Barcelona, l'article «Influencia del idioma patrio en la poesía»,⁷ en el qual defensava per primer cop i d'una manera explícita l'ús literari del català. Aquest article va aparèixer el 15 de maig i el dia anterior els set mantenidors dels Jocs havien pujat a Montserrat, on Pons dedicà quatre versos a la Verge, en els quals insistí en el seu propòsit d'escriure poesia en català. Als Jocs, segurament hi va arribar a través de Manuel Milà, però, si exceptuam Víctor Balaguer, tots els altres membres del Consistori eren bons amics i en alguns casos havien compartit amb ell la vida acadèmica barcelonina. Recordem que hi havia Antoni de Bofarull, Joaquim Rubió, Miquel Victorià Amer i Joan Cortada. Manuel Milà també havia mostrat reticències respecte a l'ús culte de la llengua i, en canvi, el 1859 va ser qui defensà que els Jocs Florals fossin exclusivament en català.

Immediatament després, s'instal·là a Mallorca, com hem vist, i els Jocs encara tingueren més importància per a ell, ja que li permeteren continuar en contacte amb l'ambient cultural barceloní. De fet, durant els anys seixanta hi guanyà un premi rere l'altre, i gairebé tots els seus poemes, que no són gaire nombrosos però que, en canvi, tenen una gran importància per a l'evolució de la poesia catalana a Mallorca, varen ser escrits sota l'estímul del cartell que anualment els convocava. Fins que va ser proclamat mestre en gai saber el 1867. Durant aquella dècada s'afermà extraordinàriament el seu prestigi. El 1862, quan encara no feia un any que s'havia instal·lat a Mallorca, va participar en la fundació de l'Ateneu Balear, que va tenir una vida molt activa fins que els esdeveniments posteriors a la Revolució de Setembre n'iniciaren la decadència. Precisament un altre dels fundadors d'aquesta institució va ser Pere Alcover i Jaume, el pare de Joan Alcover, que, com havia de fer el seu fill, ocupava llavors la plaça de relator de l'Audiència de Palma.

L'Ateneu va ser molt important. D'una banda, perquè a les seves sales s'hi aplegaren bona part dels homes que després varen protagonitzar el final de segle a Mallorca, tant pel que fa a l'àmbit econòmic, com al polític o al cultural. De l'altra, perquè Pons el va utilitzar, entre altres coses, com a plataforma de difusió de les seves posicions ideològiques i culturals, en bona part coincidents amb les de la burgesia catalana. També va ser important per a la promoció de la llengua i literatura catalanes. És molt significatiu en aquest sentit el discurs que hi va pronunciar el 3 de maig del 1868, quan l'Ateneu li va retre homenatge pel seu mestratge en gai saber de l'any anterior. En aquest discurs afirmà categòricament que «nuestra literatura y nuestra lengua tienen derecho a vivir porque de hecho viven y porque nadie ni siquiera el Estado a que con gloria pertenecemos tiene

7. *El Arte* (13 maig 1859).

derecho de matarlas».⁸ És la mateixa retòrica directa i abrandada que utilitzà en els discursos pronunciats als Jocs Florals de Barcelona, quan els presidí el 1870 i, després, el 1878. De fet, el 1873, quan la Primera República, proclamada el febrer, va causar molta agitació als carrers de Barcelona, fins i tot va proposar que aquell any els Jocs Florals de Barcelona se celebrassin a Palma, convençut que la capital insular els podia oferir la dignitat i l'ambient de tranquil·litat que requerien. La seva proposta, però, va tenir mala acollida, tant entre destacats literats mallorquins, com Marià Aguiló, en aquella època immers en dures polèmiques a dins i a fora del Consistori dels Jocs, com en destacats articulistes de les publicacions *La Renaixença* o *Calendari Català*. Va ser llavors que Pons va escriure el següent paràgraf, que ja fa temps va recuperar la professora Margalida Tomàs: «Perquè som catalans a més d'ésser *catalanistes* [...] perquè desitjam l'agermanament de tots los pobles de l'antiga corona aragonesa en la llengua i en els costums, per ço callàrem al veure mal corresposta [...] l'oferta que es féu de celebrar aquí la festa floral.»⁹

En resum, Pons, tant a l'Ateneu com en l'entorn dels Jocs, va defensar, sense fissures, la seva idea de catalanitat, basada en la unitat de la llengua i en la germanor dels pobles que la parlaven. Després de l'experiència de l'Ateneu, va dirigir dues revistes importants, la *Revista Balear* i el *Museo Balear*, i durant anys va mantenir a casa seva una tertúlia literària de moltes pretensions. Com a conseqüència de tota aquesta activitat va produir un nombre important d'articles o discursos que restaren dispersos després de la seva mort el 1894 i que algun cop s'haurien de reunir en forma de volum. Hi mostra actituds regeneracionistes molt clares, preocupat pels temes educatius propis de la seva professió, però també hi exposa un programa concret de recuperació cultural en el qual la llengua i la literatura escrita en català tenen un paper important.

Joan Alcover, malgrat haver escrit els seus quatre primers llibres de poemes gairebé exclusivament en castellà, com hem vist, també va arribar a ser un autor i un intel·lectual molt compromès amb la cultura catalana. Josep Pla conta que la seva experiència en les Corts espanyoles com a diputat maurista entre el 1893 i el 1895 no va ser gens gratificant per a ell i que, a conseqüència d'aquesta experiència, va renunciar a les seves ambicions polítiques personals. Alguna cosa de cert li deu haver en això, però no explica els canvis que es produïren en els seus plantejaments culturals a finals de segle. Més aviat Joan Alcover fou un bon exponent de l'eufòria que es va viure llavors i que es va estendre al llarg de les dues primeres dècades del segle xx, època en què les aspiracions relacionades amb

8. Joan MAS I VIVES, *La construcció d'una identitat*, p. 162.

9. Margalida TOMÀS, «Marià Aguiló i els Jocs Florals de Barcelona, 1859-1875 (II)», *Randa*, núm. 6 (1977), p. 120.

la cultura catalana, tant a Mallorca com a Catalunya, varen tenir un desplegament inusitat, tot i que va haver de salvar el greu escull que suposà la Setmana Tràgica del juliol del 1909. El primer poema en què Alcover expressà el seu desig d'escriure en català, «La llengua pàtria», va ser publicat el 1899 a *La Roqueta*. Abans, però, el 1892 havia estat nomenat president de la secció de literatura del Círculo Mallorquí, una societat fundada el 1851, de caràcter aristocràtic, però que en algun moment va acomplir una funció similar a la que va tenir l'Ateneu de Pons durant els anys seixanta, sobretot a través de les seves seccions. A la de literatura, Joan Alcover hi tingué de secretari Miquel dels Sants Oliver, que fins a la seva «fugida» a Barcelona el 1903 va ser un intel·lectual molt incisiu, creador del primer corpus teòric del mallorquinisme polític. També al Círculo va coincidir amb el compositor i periodista musical Antoni Noguera, que presidia la secció de música, gran amic seu i màxim defensor a Mallorca del nacionalisme musical. Amb Noguera, Joan Alcover va fundar el Saló Beethoven i abans, el 1899, ells dos aconseguiren que l'Orfeó Català actuàs al Teatre Principal de Palma. Sens dubte, la nova mirada sobre les cançons tradicionals que proposava el nacionalisme musical va ser important per a Joan Alcover, que molt poc després va començar a escriure les «Cançons de la serra», la més significativa de les quals, «La Balanguera», va ser llegida en un dinar d'homenatge a Miquel Costa i Llobera celebrat al Gran Hotel el febrer del 1903. Com és sabut, aquesta composició, musicada per Amadeu Vives, finalment havia de convertir-se en l'himne de Mallorca. El mateix 1903 va pronunciar el discurs «La llengua materna» al Certamen Literari que s'havia convocat a Palma amb motiu de les Fires i Festes, un text molt abrandat en el qual afirmava categòricament: «Mallorca té una ànima i rebutjar la seua natural expressió és deixar-la morir; i deixar-la morir és renunciar a la seua existència com a poble. L'ànima del poeta i l'ànima del país on rep contínuament les seues impressions no poden divorciar-se.»¹⁰ Després ve la projecció cap a Catalunya, a càrrec d'un joveíssim Josep Carner, que va tenir un paper molt destacat en l'organització del cicle de conferències mallorquines del 1904 a l'Ateneu Barcelonès, presidit per Joan Maragall, un home a qui Joan Alcover sempre va admirar molt. En aquell cicle hi va llegir «La humanització de l'art», en què exposa extensament les seves importants teories estètiques, però també hi fa una crida enfervorida als escriptors, a qui diu directament: «sieu artistes, sieu homes, sieu catalans. La història, la vitalitat i l'empenta del renaixement ho imposen. No valdria la pena engelosir-se per l'ús exclusiu de l'idioma, si no fos mantenidor i verb a la vegada de l'esperit de Catalunya».¹¹ En aquest mateix cicle de conferències, Miquel Costa i Llo-

10. JOAN ALCOVER, *Obres completes*, p. 290.

11. JOAN ALCOVER, *Obres completes*, p. 230.

bera hi llegí el treball «La forma poètica» i Gabriel Alomar «El futurisme», tots dos d'una gran categoria. Alcover i Costa representaven la Mallorca benpensant, ideològicament conservadora i estèticament classicitzant i tradicionalista, en certa manera oposada a la de Gabriel Alomar, que s'orientava més cap al progrés i cap a la ciutat. L'opció de Carner i del seu grup, aplegats aleshores entorn de la revista *Catalunya*, va ser de presentar Costa i Alcover com els models a seguir i reformular el concepte d'Escola Mallorquina. Ells mateixos hi havien situat al capdavant, com ha vist molt bé el professor Jordi Castellanos, Miquel dels Sants Oliver i Gabriel Alomar, però aquests noms a la llarga els resultaren incòmodes, el primer pel seu periodisme independent i el segon pel seu progressisme agressiu i desinhibit. Val a dir que Joan Alcover va fer molt bé el paper que li demanaren i aquells anys va participar molt activament en la vida cultural de Barcelona. Així es desprèn dels dos discursos que va pronunciar el 1906 amb motiu del Primer Congrés Internacional de la Llengua, el titulat «La llengua catalana és entre nosaltres l'única expressió possible de l'escriptor-artista», tan conegut, i el que va pronunciar a l'Ateneu Barcelonès l'octubre d'aquell mateix any. També és molt important la seva participació en els Jocs Florals de Barcelona, en els quals va ser proclamat mestre en gai saber el 1909, i on va pronunciar discursos abrandats en diverses ocasions.

En els seus textos teòrics, Alcover va combatre les tendències cosmopolites del Modernisme i es va mostrar com un defensor intransigent dels principis bàsics de la Renaixença, el moviment que, a parer seu, havia iniciat un procés de recuperació que encara no s'havia tancat i que convertia els poetes en els màxims exponents de l'ànima del poble i de la llengua. El 1906-1907 va discrepar obertament de les tesis de Jaume Brossa, que en dues cèlebres conferències a l'Ateneu Barcelonès sobre «patriotisme literari» denunciava l'excessiu nacionalisme que envoltava la vida cultural catalana i proposava substituir-lo per l'universalisme i el cosmopolitisme. A «Reacció literària», treball del 1910, Alcover va denunciar explícitament aquestes tesis i va continuar desacreditant-les en tots els seus treballs en prosa posteriors, per exemple en els discursos que va pronunciar en els Jocs Florals de Lleida del 1912, en els de Barcelona del 1916 o en els de Girona del 1922. També en els actes d'homenatge dedicats a Àngel Guimerà el 1909 o a Joan Maragall el 1912. Ell creia que els poetes tenien una missió fonamental en la definició de la personalitat del poble i que la Renaixença ho havia posat en evidència i els havia convertit en màxims responsables de la construcció de Catalunya. Entre els principals artífexs d'aquesta construcció citava autors com Marià Aguiló, Àngel Guimerà, Jacint Verdaguer i Joan Maragall. També Josep Lluís Pons i Gallarza, autor de «La muntanya catalana», poema premiat el 1867, que Alcover, responent el 1925 a l'enquesta del Consistori amb motiu de la celebració del cinquantenari dels Jocs, considerava la millor Flor Natural que mai s'hi

havia premiat. Aquest poema de Pons formula per primer cop que jo sàpiga el mite de la terra alta, erma i esquerpa però salvaguarda dels valors més alts de la pàtria, Catalunya, oposada a la terra baixa, identificada amb Espanya, una terra més productiva, però que el poeta es mira amb recança i tristesa.

De fet, el 1925 ja feia anys que Alcover era considerat el representant més destacat del catalanisme a Mallorca. A mesura que havia perdut interès en la política activa, s'havia distanciat del maurisme i s'havia aproximat als postulats de la Lliga Regionalista, al mateix temps que havia afermat la seva relació amb Prat la Riba i amb personatges pròxims a Cambó, com Lluís Nicolau d'Olwer. Quan el 1918 va polemitzar privadament amb Antoni Maria Alcover, a causa de la ruptura d'aquest amb l'Institut d'Estudis Catalans, el canonge el va acusar de ser el «cap del partit catalanista a Mallorca» i d'iniciar una campanya de difamació contra ell. Joan Alcover va protestar contra aquesta opinió, i no va donar mai suport a l'actitud de l'iracund iniciador del *Diccionari català-valencià-balear* ni va renunciar a ser un dels màxims valedors de l'Institut i de Prat de la Riba o de Cambó a Mallorca.

En resum, i amb això acab el meu parlament, tant Josep Lluís Pons i Gallarza com Joan Alcover, cada un al seu moment, varen cohesionar el grup d'intel·lectuals mallorquins que més defensà l'ús literari de la llengua i que més va teoritzar sobre les implicacions que se'n derivaven. La mateixa idea de formar part d'una «escola» amb característiques pròpies apareix en els escrits de Pons, i la crítica posterior, conscient del gran pes que va tenir en la formació de la generació següent, el va considerar el precedent més directe de l'Escola Mallorquina. Aquest terme prengué embranzida, com hem dit, durant els primers anys del segle xx, a conseqüència de l'ús que en va fer, entre d'altres, Josep Carner, i ben aviat Miquel Costa i Llobera i Joan Alcover en varen ser considerats els màxims exponents. Després Joan Alcover, d'una sociabilitat exemplar, només comparable a la de Pons, va acabar sent-ne el valedor més actiu. En aquest sentit ell també va tenir un gran ascendent sobre els poetes joves que el succeïren a Mallorca, i molt especialment sobre Miquel Ferrà, que en alguns aspectes va prendre el seu relleu. Per tant, Joan Alcover i Josep Lluís Pons i Gallarza foren dos homes que reforçaren la catalanitat de Mallorca, la connectaren amb la dinàmica més general de la cultura catalana i la transmeteren als seus successors. Per això els he volgut ajuntar en aquesta lliçó d'obertura del curs acadèmic 2009-2010 de l'Institut d'Estudis Catalans. Esper que hagin servit aquestes paraules per retre'ls el meu homenatge.

Nota bibliogràfica

En aquest treball he volgut sintetitzar i comentar algunes de les idees que vaig exposar més extensament al llibre *La construcció d'una identitat. El debat ideològic i cultural*

entorn de J. M. Quadrado i J. Ll. Pons i Gallarza (Palma, Lleonard Muntaner, 2008) i a l'opuscle *El nacionalisme artístic de Joan Alcover*, que ha de constituir el meu discurs de recepció com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, l'edició del qual és ja molt avançada. La bibliografia sobre Pons i Gallarza encara és escassa; en canvi Joan Alcover ha rebut molta atenció crítica en els darrers anys. Vegeu, a tall d'exemple, els treballs següents:

Sobre Josep Lluís Pons i Gallarza

CLAPÉS I CORBERA, JOAN. *Ensaig biogràfic i literari de D. Joseph Lluís Pons y Gallarza*.

Sant Andreu de Palomar: Tipografia Andresense, 1900.

JORBA I JORBA, MANUEL. «La poesia entre 1859 i 1880». A: *Història de la literatura catalana. Part moderna*. Dirigida per Joaquim Molas. Vol. VII. Barcelona: Ariel, 1986.

MAS I VIVES, JOAN. *La construcció d'una identitat: El debat ideològic i cultural entorn de J. M. Quadrado i J. Ll. Pons i Gallarza*. Palma: Lleonard Muntaner, 2008.

MIQUEL Y BADIA, FRANCESC. «Don José Luis Pons y Gallarza». *Diario de Barcelona*, núm. 254 (11 setembre 1894).

MIR, GREGORI. «Sobre el concepte d'Escola Mallorquina. Notes sobre ideologia i cultura». *Randa*, núm. 1 (1975).

MIRACLE, JOSEP. *La restauració dels Jocs Florals*. Barcelona: Aymà, 1960.

OLIVER, MIQUEL DELS SANTS. *Ensayos críticos: La literatura en Mallorca (1840-1903)*. Palma: Tip. de Amengual y Muntaner, 1903.

PONS I GALLARZA, JOSEP LLUÍS. *Poesies*. Pròleg de Joan Pons i Marquès i Josep M. Llompart. Palma: Moll, 1975.

TOMÀS, MARGALIDA. «Marià Aguiló i els Jocs Florals de Barcelona, 1859-1875 (I)». *Randa*, núm. 5 (1977).

— «Marià Aguiló i els Jocs Florals de Barcelona, 1859-1875 (II)». *Randa*, núm. 6 (1977).

Sobre Joan Alcover

AULET, JAUME. *Josep Carner i els orígens del noucentisme*. Barcelona. Curial: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992.

CASTELLANOS, JORDI. «Joan Alcover i els corrents poètics del modernisme». A: PONS, MARGALIDA; RIPOLL, MARIA ISABEL (ed.). *Joan Alcover, Miquel Costa i Llobera i els llenguatges estètics del seu temps*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat; [Ciutat de Mallorca]: Universitat de les Illes Balears, 2007.

— «Gabriel Alomar i el Modernisme». A: ALOMAR, GABRIEL. *Obres completes de Gabriel Alomar*. Vol. II. Introducció de Jordi Castellanos. Palma: Moll, 2000.

- COMAS, Antoni. *Joan Alcover: Aproximació a l'home, al seu procés i a la seva obra*. Barcelona: Dopesa, 1973.
- LLOMPART, Josep Maria. *Joan Alcover: La història d'un home*. Ciutat de Mallorca: Obra Cultural Balear, 1964.
- MOLAS, Joaquim. «Presentació de la “nova” literatura mallorquina a l'Ateneu de Barcelona (1904)». A: PONS, Margalida; RIPOLL, Maria Isabel (ed.). *Joan Alcover, Miquel Costa i Llobera i els llenguatges estètics del seu temps*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat; [Ciutat de Mallorca]: Universitat de les Illes Balears, 2007.
- OLIVER, Miquel dels Sants. *Hojas del sábado de Mallorca*. Vol. I. Palma: Lleonard Muntaner, 2000.
- PERELLÓ FEMENIA, Maria Antònia. «Un passeig per la poesia de Joan Alcover». A: ALCOVER I MASPONS, Joan. *Poesia completa*. Mallorca: El Gall Editor, 2006.
- *Joan Alcover Maspons: El poeta humà colpit per la dissort*. Palma: Obra Cultural Balear: Moll, 2008.
- PLA, Josep. «Joan Alcover (1854-1926)». A: *Obra completa*. Vol. XXI: *Homenots: Tercera sèrie*. Barcelona: Destino, 1972.
- PONS I GALLARZA, Josep Lluís. «Poesías de D. Juan Alcover y Maspons». *Museo Balear de Historia y Literatura, Ciencias y Artes*, època II, tom IV, núm. 10 (31 maig 1887).
- PONS I PONS, Damià. *Ideologia i cultura a la Mallorca d'entre els dos segles (1886-1905)*. Palma: Lleonard Muntaner, 1998.
- «Miquel Costa i Llobera i Joan Alcover entre els dos segles». A: PONS, Margalida; RIPOLL, Maria Isabel (ed.). *Joan Alcover, Miquel Costa i Llobera i els llenguatges estètics del seu temps*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat; [Ciutat de Mallorca]: Universitat de les Illes Balears, 2007.
- VIDAL ALCOVER, Jaume. «Les literatures de Joan Alcover». A: *Joan Alcover en els seus millors escrits*. Barcelona: Miquel Arimany, 1976.

Convenis de col·laboració

Durant el curs 2009-2010, l'Institut d'Estudis Catalans ha establert els convenis de col·laboració següents (per ordre cronològic de signatura):

- El 9 de setembre de 2009, amb la Universitat de les Illes Balears, una pròrroga al conveni de col·laboració de 12 de setembre de 2008.
- El 15 de setembre de 2009, amb la Institució de les Lletres Catalanes, per a l'intercanvi d'informació estadística en matèria de recerca.
- L'1 d'octubre de 2009, amb la Fundació Tot Raval, per a la col·laboració en el projecte Xarxa de Lectura del Raval.
- El 13 d'octubre de 2009, amb la Universitat Pompeu Fabra, un conveni específic per a l'accés al Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana en el marc del projecte CLARIN.
- El 23 d'octubre de 2009, amb la Universitat de Barcelona, un conveni de col·laboració per a l'intercanvi d'informació estadística en matèria de recerca.
- El 26 d'octubre de 2009, amb el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona,

una addenda per a l'any 2009 al conveni, per a la col·laboració en el projecte Servei d'Arxius de Ciència.

- El 26 d'octubre de 2009, amb l'Ajuntament de Girona, per a la cessió indefinida de la col·lecció bibliogràfica de Mercè Rodoreda de l'Ajuntament de Girona a la Fundació Mercè Rodoreda per tal d'unificar els fons.
- El 28 d'octubre de 2009, amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, un conveni instrumental de subvenció per a l'elaboració de l'*Atlas lingüístic del domini català*.
- L'1 de novembre de 2009, amb l'Observatori de la Llengua Catalana, un conveni específic de col·laboració.
- El 3 de novembre de 2009, amb la Universitat Pompeu Fabra, un acord per a la col·laboració amb l'Observatori de Neologia.
- El 4 de novembre de 2009, amb Pagès Editors SL, un conveni de col·laboració per a la coedició de l'obra *L'escoltisme, un moviment de formació humana i de ciutadania activa*.
- El 12 de novembre de 2009, amb l'Associació Catalana d'Escoles de Música per

a la col·laboració en el programa de disseny del baríton.

- El 18 de novembre de 2009, amb la Fundació Lluís Carulla, un conveni marc de col·laboració, i una addenda al conveni marc per a l'edició en línia de l'obra *Novetat i llenguatge*, de Lluís Marquet.

- El 18 de novembre de 2009, amb la Fondazione Ezio Franceschini, un conveni per a l'edició de la col·lecció «Corpus des Troubadours. Études et Éditions».

- El 23 de novembre de 2009, amb Publicacions de la Universitat de València, un conveni de col·laboració per a la coedició de la col·lecció «Pensament Científic».

- El 26 de novembre de 2009, per mitjà de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, amb Caixa Catalunya Obra Social, un conveni de col·laboració per a l'elaboració del *Diccionari jurídic català*.

- El 30 de novembre de 2009, amb la Universitat Pompeu Fabra, un acord per a la col·laboració en el projecte *NEOXOC: desenvolupament d'una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català*.

- L'1 de desembre de 2009, amb EUMO Editorial SAU, un conveni de col·laboració per a la publicació del llibre *Història de la divulgació científica*.

- El 10 de desembre de 2009, amb la Universitat Autònoma de Barcelona, un conveni de col·laboració per a l'elaboració i la publicació dels successius volums de la sèrie catalana del «Corpus Antiquitatum Americanensium».

- El 16 de desembre de 2009, amb la Facultat de Teologia de Catalunya, l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès i l'Istituto Storico Italiano per il Medioevo, un conveni de coedició de l'obra *Beguins de Vilafranca del Penedès davant el Tribunal d'Inquisició (1345-1346). De captaires a banquers?*, de Josep Perarnau.

- El 23 de desembre de 2009, amb la Diputació de Barcelona i els departaments de Política Territorial i Obres Públiques, Governació i Administracions Públiques, Medi Ambient i Habitatge, i Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, un conveni de col·laboració per a l'edició de l'*Anuari territorial de Catalunya* de 2008 i 2009.

- El 28 de desembre de 2009, amb Leonard Muntaner Editor SL, un conveni de coedició de l'obra *La renovació educativa a Mallorca. Assaig de síntesi*.

- L'1 de gener de 2010, amb l'Institut Geològic de Catalunya, un conveni de col·laboració en matèria de sismologia.

- El 4 de gener de 2010, amb la Universitat de les Illes Balears, un conveni de coedició de la revista *Educació i Història*.
- L'11 de gener de 2010, amb el Consorci de l'Auditori i l'Orquestra (Museu de la Música), un conveni de col·laboració.
- L'11 de febrer de 2010, amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, un contracte per a l'edició, la correcció lingüística i la impressió de les proves d'accés a cicles formatius de formació professional de grau mitjà i superior 2010.
- El 25 de febrer de 2010, amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i la Fundació Àngels Garriga, un acord de col·laboració per a la constitució d'una comissió per a estudiar la viabilitat d'un consorci que permeti crear i gestionar un centre de recerca i activitats sobre l'educació i la pedagogia a Catalunya.
- El 22 de març de 2010, amb Publicacions de la Universitat de València, un conveni de coedició en llengua catalana de l'obra *Una exploració visual de tot àtom conegut en l'Univers*, de Theodore Gray.
- El 26 de març de 2010, amb la Casa de Velázquez, un conveni marc de col·laboració.
- El 26 de març de 2010, amb el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, un conveni per a la transferència a favor de l'Institut d'Estudis Catalans per al finançament de les despeses de l'any 2010.
- El 10 de maig de 2010, amb la Fundació Carles Salvador, un acord de col·laboració.
- El 28 de maig de 2010, amb l'Obra Social La Caixa, un conveni de col·laboració per a l'edició del projecte *Segon Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya*.
- El 2 de juny de 2010, amb la Societat Andorrana de Ciències, un conveni marc de reconeixement i col·laboració.
- El 7 de juny de 2010, amb el TERM-CAT i la Sociedad Española de la Ciencia del Suelo, un conveni de col·laboració específic per al desenvolupament del *Glosari de ciència del suelo*.
- El 7 de juny de 2010, amb la Universitat Pompeu Fabra, un conveni de col·laboració per a la celebració de la prova Cangur.
- El 21 de juny de 2010, amb el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya, un conveni marc de col·laboració.

- El 5 de juliol de 2010, amb l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, un conveni específic de col·laboració per a les publicacions i activitats de difusió cultural i científica de l'IEC per a l'any 2010.
- El 9 de juliol de 2010, amb l'Institut d'Estadística de Catalunya, un conveni de col·laboració per a la normalització de la toponímia.
- El 12 de juliol de 2010, amb el TERMCAT, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears - Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears i Enciclopèdia Catalana SAU, un conveni de cessió a l'entitat TERMCAT de les dades terminològiques del *Diccionari enciclopèdic de medicina* (DEM).

Representació en institucions

Institucions d'àmbit català

Biblioteca de Catalunya	<i>Consell Rector</i> <i>Vicepresident segon</i> President de l'IEC (representant nat)
Casa-Museu Prat de la Riba	<i>Vocal</i> Albert Balcells i González
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)	<i>Patronat</i> President de l'IEC (delega al president de la Secció de Ciències Biològiques) Joandomènec Ros i Aragonès
Centre UNESCO de Catalunya	<i>Junta</i> Vicepresident primer de l'IEC Secretari general de l'IEC
Consell Assessor de les Comunitats Catalanes de l'Exterior del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya	Mariàngela Vilallonga i Vives
Consell Escolar de Catalunya	Mariàngela Vilallonga i Vives
Consell Interuniversitari de Catalunya	<i>Conferència General</i> President de l'IEC (representant nat)
Consell Nacional d'Arxius de la Generalitat de Catalunya	<i>Vocal</i> Eva Serra i Puig

Consell Social de la Llengua Catalana de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresidència</i> President de l'IEC (representant nat)
-----------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------

Consorci Centre de Recerca Matemàtica (CRM)	President de l'IEC (membre nat)
----------------------------------------------------	---------------------------------

Consorci del Centre de Terminologia (TERMCAT)	President de l'IEC (representant nat) President de la SF (representant nat)
------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------

Consorci Institut Ramon Llull	<i>Consell de Direcció</i> Salvador Giner de San Julián
--------------------------------------	------------------------------------------------------------

Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)	<i>Vicepresidència</i> Àngel Messeguer i Peypoch
-----------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------

Junta de Museus de Catalunya	<i>Ple</i> <i>Vocal</i> Josep Guitart i Duran
-------------------------------------	-----------------------------------------------------

Parc Natural de l'Alt Pirineu	Josep M. Ninot i Sugrañes
--------------------------------------	---------------------------

Institucions d'àmbit estatal

Biblioteca Nacional (Madrid)	<i>Reial Patronat</i> President de l'IEC (representant nat)
-------------------------------------	----------------------------------------------------------------

Comité Español de Ciencias Históricas	Antoni Riera i Melis
----------------------------------------------	----------------------

Museo Arqueológico de Madrid	<i>Reial Patronat</i> Marc Mayer i Olivé
-------------------------------------	---------------------------------------------

Institucions d'àmbit internacional

**Centre d'Estudis Catalans
de la Universitat de París IV
(París-Sorbona)** President de l'IEC (representant nat)

Institut Franco-Català Transfronterer President de l'IEC (representant nat)

Unió Acadèmica Internacional *Delegats*
Josep Guitart i Duran (titular)
Antoni Riera i Melis (adjunt)

Patronats

Fundació Carles Salvador Ramon Sistac i Vicén
Vicent Pitarch i Almela
Salvador Alegret i Sanromà

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer President de l'IEC
Secretari general de l'IEC
President de la Secció de Ciències
i Tecnologia
President de la Societat Catalana
de Matemàtiques (representants nats)

Fundació Mercè Rodoreda *Membres nats*
Membres del Consell Permanent
Membres electius
Joaquim Molas i Batllori
Joan Triadú i Font
Joaquim Mallafre i Gavalda

Fundació Pau Casals President de l'IEC (membre nat)

Fundació Pere Coromines d'Estudis Filosòfics, Històrics, Literaris i d'Investigació Lingüística	President de l'IEC (membre nat)
Fundació Privada Femarec	President de l'IEC (membre nat)
Fundació PuntCAT	<i>Presidència</i> Vicepresident primer
Fundació Tot Raval	Ramon Corbella i Bosch
Fundació Universitat Catalana d'Estiu	President de l'IEC (representant nat)
Fundación Germán Sánchez Ruipérez	<i>Patronat Institucional i d'Honor</i> Secretari general de l'IEC
Institut Ramon Muntaner	Salvador Alegret i Sanromà
Monestir de Poblet	President de l'IEC (representant nat)
Monestir de Sant Cugat del Vallès	Antoni Pladevall i Font
Monestir de Santes Creus	Josep Guitart i Duran
Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici	Carles Cortés i Moragrega Joandomènec Ros i Aragonès (suplent)
Villa Romana dels Ametllers de Tossa	Narcís Soler i Masferrer
<i>Caixes d'estalvis</i>	
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona	<i>Consell General</i> Mariàngela Vilallonga i Vives

Intervencions institucionals

Visitants il·lustres

Durant el curs 2009-2010, l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els visitants il·lustres següents:

- Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.
- Federico Mayor Zaragoza, president de la Fundació Cultura de Pau.
- Josep-Lluís Carod-Rovira, vicepresident de la Generalitat de Catalunya.
- Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya.
- Ari Laptev, president de l'European Mathematical Society.
- Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya.
- Montserrat Tura, consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
- Bartomeu Llinàs, conseller de Cultura i Educació del Govern de les Illes Balears.
- Marta Sanz-Solé, presidenta de l'European Mathematical Society.

Assistència a actes, visites i missions institucionals

- Participació d'una representació de l'IEC, encapçalada per l'Equip de Govern, en l'ofrena floral al peu del monument de Rafael Casanova com a homenatge als patriotes màrtirs de 1714. El president, Salvador Giner, participa en els actes commemoratius de l'Onze de Setembre organitzats per l'Ajuntament de Terrassa, amb la conferència «Catalunya: la tradició de la modernitat». 11 de setembre de 2009.
- Participació de l'Equip de Govern de l'IEC a la XXI Feria del Libro de Antropología e Historia de Mèxic. 17-27 de setembre de 2009.
- Participació de l'Equip de Govern de l'IEC en la inauguració de l'exposició «Darwin: el seu temps. La seua obra. La seua influència». Amb motiu de la celebració de l'Any Darwin, l'IEC i la Universitat de València organitzaren una exposició, que es mostrà a València i a Barcelona, amb l'objectiu d'acostar al públic la figura i l'obra del científic, tot situant-lo en el context de la seva època i tractant de presentar la influència que exercí. L'exposició formà part dels actes de l'Any Darwin. 1 d'octubre de 2009.
- Participació de l'Equip de Govern de l'IEC en la Fira Internacional del Llibre, Liber 2009, a Madrid, i presentació de l'edició facsímil i l'estudi de *La carta de Gabriel de Vallseca de 1439*, de Ramon J. Pujades. Organitzat per l'IEC, la Biblioteca de Catalunya,

- el Govern de les Illes Balears i Lumenartis. 8 d'octubre de 2009.
- El president de l'IEC pronuncia a la seu d'Òmnium Cultural de Barcelona la conferència «L'IEC i el seu paper en la creació i difusió del coneixement científic als Països Catalans». 8 d'octubre de 2009.
 - Participació del president de l'IEC en la celebració dels actes commemoratius del 50è aniversari de la mort de Carles Riba «Vigència de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el crític i l'intel·lectual», organitzats per l'IEC, la Institució de les Lletres Catalanes, l'Institut Cambó - Fundació Bernat Metge i l'Aula Carles Riba (Universitat de Barcelona). 13 d'octubre de 2009.
 - Conferència del president de l'IEC sobre la funció de l'IEC en el procés de normalització lingüística des de la II República fins avui. La conferència es va emmarcar dins la 6a Jornada de l'Associació de Juristes en Llengua Pròpia. 16 d'octubre de 2009.
 - Debat «La Rambla de la Cultura», organitzat per *La Vanguardia* al Centre d'Art Santa Mònica, amb la participació de l'IEC. 22 d'octubre de 2009.
 - Assistència de l'Equip de Govern a l'acte de lliurament del Premi Internacional Ramon Llull a Denise Boyer, antiga directora del Centre Català de París. 22 d'octubre de 2009.
 - Conferència del vicepresident Joandomènec Ros «Darwin, un naturalista complet», en l'acte de lliurament dels Premis a l'Excel·lència Professional 2009, atorgats pel Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. 26 d'octubre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a la conferència d'Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, titulada «Autogovern i ambició de país», en l'acte d'inauguració del curs 2009-2010 de la Societat Catalana d'Economia. 3 de novembre de 2009.
 - El vicepresident Joandomènec Ros assisteix a l'acte de lliurament del 5è Premi Ramon Margalef d'Ecologia, al Palau de la Generalitat, en el jurat del qual l'IEC participa. 5 de novembre de 2009.
 - Assistència del vicepresident Joan Solà a l'acte de presentació al Parlament de Brussel·les de la campanya «I'm Catalan, I love freedom» i del recull fotogràfic *10mil a Brussel·les per l'autodeterminació*. 11 de novembre de 2009.
 - Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a l'acte d'inauguració del IV Seminari de Terminologia «Ortotipografia del llenguatge científic i tècnic», organitzat per la Societat Catalana de Terminologia i celebrat a la Casa de Convalescència de l'IEC. 11 de novembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a l'acte d'inauguració de les jornades «Llengua i acollida. Responsabilitat social a tres bandes», organitzades per la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC i celebrades a la seu de l'IEC. 20 de novembre de 2009.

- Conferència del president de l'IEC titulada «Un destí per a la cultura europea» en el marc de les IX Jornades Universitàries de Cultura Humanista, celebrades a l'abadia de Montserrat i organitzades per l'Abadia de Montserrat i la Universitat de Barcelona. 20 de novembre de 2009.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a l'acte d'inauguració del congrés «Expanding the frontiers of molecular dynamics simulations in biology», organitzat per l'Institut de Recerca Biomèdica i el Barcelona Supercomputing Center, que tingué lloc a l'IEC. 23 de novembre de 2009.
- Participació del president de l'IEC en l'acte de cloenda de les jornades de celebració del centenari de l'Escuela Española de Historia y Arqueología en Roma, organitzades per l'IEC, el Consejo Superior de Investigaciones Científicas, l'Istituto Italiano di Cultura i la Residència d'Investigadors, que tingueren lloc a l'IEC. 23 de novembre de 2009.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a la Reunió del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT) al Parlament de Catalunya. 23 de novembre de 2009.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a l'acte de cloenda de la Setmana de la Ciència 2009, organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC. 24 de novembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament del XII Premi Catalunya d'Economia a Ramon Caminal, organitzat per la Societat Catalana d'Economia, a la seu de l'IEC. 25 de novembre de 2009.
- Entrevista del president de l'IEC i el vicepresident Joandomènec Ros amb Jaume Bosch, president del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, al Palau del Parlament de Catalunya. 25 de novembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió amb el Consell de Direcció del TERMCAT, a la seu del TERMCAT (Barcelona). 26 de novembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte d'obertura del CRM Open Day, organitzat pel Centre de Recerca Matemàtica, a la seu de l'IEC. 27 de novembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a la roda de premsa de presentació del III Simposi Carles Riba, a l'IEC. 27 de novembre de 2009.
- Assistència del vicepresident Joan Solà a l'acte de lliurament del XX Premi Jaume d'Urgell, que atorga el Consell Comarcal de la Noguera a l'Institut d'Estudis Catalans. L'acte tingué lloc a la seu del Consell Comarcal de la Noguera. 27 de novembre de 2009.
- Participació del president de l'IEC en l'acte d'inauguració del III Simposi Carles Riba, organitzat per l'IEC i l'Aula Carles Riba (Universitat de Barcelona). 30 de novembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del *Diccionari de textos cata-*

- lans antics* en xarxa, projecte desenvolupat per l'IEC, la Fundació Lluís Carulla, la Fundació Noguera, la Facultat de Teologia de Catalunya i el Centre de Documentació Ramon Llull de la Universitat de Barcelona. L'acte tingué lloc a la Universitat de Barcelona. 30 de novembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió del Consell de Direcció i de la Junta Rectora de l'Institut Ramon Llull i visita al santuari de Randa i al monestir de la Real de Palma (Illes Balears), i assistència d'Antoni Riera a la reunió de la Junta Rectora. 2 de desembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a la Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya, celebrada a Barcelona. 3 de desembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a la reunió del Patronat de la Fundació FC Barcelona, que tingué lloc a les instal·lacions del Futbol Club Barcelona. 3 de desembre de 2009.
 - Assistència del vicepresident Joan Solà a la reunió del Consell Supervisor de la Xarxa CRUSCAT, celebrada a l'IEC. 9 de desembre de 2009.
 - Entrevista del president de l'IEC i el vicepresident Joandomènec Ros amb Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, a la seu de la Conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa (Barcelona). 9 de desembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació de l'anuari *Societat catalana 2009*, organitzat per l'Associació Catalana de Sociologia (IEC), celebrat a l'IEC. 9 de desembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament dels premis de la 59a Nit de Santa Llúcia al Centre Cultural de Caixa Terrassa (Terrassa). 11 de desembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC a la reunió del Consell Assessor de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona. 14 de desembre de 2009.
 - Assistència del president de l'IEC i el secretari general Romà Escalas a l'acte de presentació del llibre editat per l'IEC *Perspectiva musical de Catalunya des de la 'Revista Musical Catalana' (1904-2008)*, dins els actes de celebració dels vint-i-cinc anys de la *Revista Musical Catalana*. La presentació tingué lloc al Palau de la Música. 14 de desembre de 2009.
 - Intervenció del president de l'IEC en el programa *Àgora* de Televisió de Catalunya per a analitzar la jornada de consulta popular sobre la independència de Catalunya del 13 de desembre. La realització va tenir lloc als estudis de TV3 (Sant Joan Despí). 14 de desembre de 2009.
 - Assistència del president al cicle de conferències organitzat per l'IEC en commemoració del sis-centè aniversari de la mort de Francesc Eiximenis, coordinat per Antoni Riera. 16-17 de desembre de 2009.

- Assistència del president de l'IEC a la reunió del Patronat de la Fundació CIREM (Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània), que tingué lloc a la seu de la Fundació CIREM (Barcelona). 21 de desembre de 2009.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre publicat per Edicions 62 *Cultures en interacció. La vida quotidiana*, de Dolors Mayoral i Mercè Tor, organitzat per l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'IEC. 13 de gener de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació de la presidència espanyola del Consell de la Unió Europea al Palau de la Generalitat (Barcelona). 14 de gener de 2010.
- Assistència del president a l'acte de lliurament de la Medalla d'Or de la Generalitat, a títol pòstum, a Jordi Solé Tura. 19 de gener de 2010.
- Assistència del president de l'IEC i del vicepresident Joan Solà a l'acte de presentació del llibre *The Architect of Modern Catalan. Pompeu Fabra (1868-1948)*, una selecció de textos de Pompeu Fabra traduïts a l'anglès publicada per l'editorial John Benjamins Publishing Company. L'acte tingué lloc al Campus de la Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra (Barcelona). 20 de gener de 2010.
- Assistència del vicepresident Joan Solà a la reunió del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana al Palau de la Generalitat (Barcelona). 21 de gener de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la presentació i conferència de premsa del programa del saló Expolangues 2010 (París, del 3 al 6 de febrer). 21 de gener de 2010.
- Entrevista del president de l'IEC amb Patricia Vega, de la Universitat de San José de Costa Rica, acompanyada pel professor Josep M. Figueres. 27 de gener de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Temps sense treva. (Obra poètica completa)*, de Francesc Vallverdú, organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura. 28 de gener de 2010.
- Entrevista del president de l'IEC amb el Canal Cultura de Televisió Espanyola, a l'IEC. 2 de febrer de 2010.
- Participació del president de l'IEC, convidat per l'Institut Ramon Llull, en el saló Expolangues 2010, dedicat a la llengua catalana («Le catalan, la langue de 10 millions d'euro péens»). L'acte tingué lloc a la Fira de París i també hi van assistir com a representants Joan Veny i Joan Martí i Castell. 3-4 de febrer de 2010.
- Participació del president de l'IEC en la conferència-esmorzar organitzada pel Fòrum Europa Tribuna Catalunya, amb Ernest Maragall, conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya, i que va tenir lloc a l'Hotel Palace (Barcelona). 10 de febrer de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió de la Comissió Executiva de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu, a la seu de l'IEC. 10 de febrer de 2010.

- Assistència de Salvador Giner a l'acte institucional d'inici de l'Any Vicens Vives, que tingué lloc al Palau de la Generalitat (Barcelona). 10 de febrer de 2010.
- Assistència del vicepresident Joan Solà a la sessió inaugural de les jornades FLReNet Forum 2010: «Languages Resources of the future - the future of Languages Resources», que es van celebrar a l'IEC. 11 de febrer de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de lliurament de la certificació de qualitat ISO 9001:2008 al TERMCAT. L'acte va tenir lloc a la seu del TERMCAT (Barcelona). 16 de febrer de 2010.
- Assistència de Santiago Riera i Tuèbols, per delegació del president de l'IEC, a la reunió de la Comissió Catalunya 2014, que tingué lloc al Palau de la Generalitat (Barcelona). 17 de febrer de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la jornada inaugural «Vicens Vives, més enllà de l'historiador», celebrada a l'IEC i emmarcada en els actes de commemoració del cinquantè aniversari de la mort i el centè del naixement de Jaume Vicens Vives. 18 de febrer de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del nou *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*. 23 de febrer de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del número zero de la revista *Terminàlia*, organitzat per la Societat Catalana de Terminologia. 24 de febrer de 2010.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a l'acte de presentació del Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació, al Museu Nacional d'Art de Catalunya (Barcelona). 1 de març de 2010.
- Reunió del president de l'IEC amb Enric Banda, director de l'Àrea de Medi Ambient i Ciència de l'Obra Social La Caixa, i amb representants de la Societat Catalana de Química. La reunió tingué lloc a l'IEC. 1 de març de 2010.
- Assistència del president de l'IEC i del vicepresident Joan Solà a l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* de Joaquim M. Puyal, membre de la Secció Filològica, que tingué lloc a la Universitat Rovira i Virgili (Tarragona). 2 de març de 2010.
- Participació del president de l'IEC en la taula rodona «Ruedo Ibérico i la resistència cultural a Catalunya», que tingué lloc a l'Espai Betúlia (Badalona). 3 de març de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la Segona Jornada Econòmica «Futur obert», organitzada per la Fundació Catalunya Oberta i que tingué lloc a la Cambra de Comerç de Sabadell. 4 de març de 2010.
- Participació del president de l'IEC en la taula rodona «El projecte del Museu de les Ciències Socials de Catalunya a debat», organitzada per SOS Monuments i l'Ateneu Barcelonès. L'acte va tenir lloc a la seu de l'Ateneu Barcelonès. 11 de març de 2010.

- Assistència del vicepresident Joan Solà a l'acte institucional d'homenatge al lingüista i poeta occità Robèrt Lafont, organitzat per la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya. L'acte se celebrà a la Generalitat de Catalunya. 16 de març de 2010.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* de Rafael Foguet, president de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. L'acte tingué lloc a la Universitat de Barcelona. 22 de març de 2010.
- Entrevista del president de l'IEC i dels vicepresidents Joandomènec Ros i Joan Solà amb Artur Mas, president de la Comissió Executiva Nacional de Convergència i Unió, diputat al Parlament de Catalunya i cap de l'oposició. La reunió es va celebrar a la seu de l'IEC. 23 de març de 2010.
- Assistència del vicepresident Joan Solà a l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* d'Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, a la Universidad Nacional de Educación a Distancia (Madrid). 24 de març de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Plats trencats*, de Francesc Sanuy, a la llibreria Abacus (Barcelona). 24 de març de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Geografia literària. Comarques barcelonines*, de Llorenç Soldevila, i del web *Geografia literària dels Països Catalans*, organitzat per l'IEC i la Universitat de Vic. 25 de març de 2010.
- Assistència d'Antoni Riera, per delegació del president, a la conferència de Joan Mas i Vives a la Universitat de les Illes Balears com a primer acte organitzat pel delegat del president de l'IEC a les Illes Balears, Damià Pons. 30 de març de 2010.
- Assistència del vicepresident Joan Solà al debat «Sobre la llei de l'occità a Catalunya, dit *aranès* a la Vall d'Aran», organitzat per Òmnium Cultural i celebrat a la seu d'Òmnium Cultural (Barcelona). 6 d'abril de 2010.
- Conferència de Salvador Giner «Vers una teoria parcial de la mort», dins del quart cicle «Del dret al deure de vida i mort dignes» de les trobades sobre «Ciència i envelliment» organitzades per la Residència d'Investigadors (CSIC), la Generalitat de Catalunya i la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya. 7 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Margalida Comas Camps (1892-1972), científica i pedagoga*, publicació a càrrec del Govern de les Illes Balears. La presentació es va dur a terme a l'IEC. 7 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la presentació del llibre *Fàbrica, taller i laboratori. La Junta de Comerç de Barcelona: ciència i tècnica per a la indústria i el comerç (1769-1851)*, publicat per la Cambra de Comerç de Barcelona, l'IEC i l'Escola d'Enginyers Industrials. L'acte va tenir lloc a la Casa Llotja de Mar, seu de la Cambra de Comerç de Barcelona. 8 d'abril de 2010.

- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a la presentació de la conferència «Llengua i ciència a Galícia» de Jorge Mira, del Departament de Física Aplicada de la Universitat de Santiago de Compostela, emmarcada en el cicle «Conferències magistrals del curs 2009-2010» organitzat per l'IEC. L'acte va tenir lloc a la Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya (Barcelona). 8 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la presentació del documental *Manuel Azaña. Una vida per la República* i taula rodona posterior, acte organitzat per l'Espai Memorial Democràtic i que tingué lloc a l'Espai Memorial Democràtic (Barcelona). 12 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació de l'*Atlas del turisme a Catalunya* i del visor cartogràfic, organitzat per la Societat Catalana de Geografia, sota la presidència del conseller Josep Huguet. 13 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte commemoratiu dels «900 anys de textos jurídics en català» i de presentació del *Catálogo de los manuscritos jurídicos de la Biblioteca Capítular de la Seu d'Urgell*, organitzat per l'Àrea d'Història del Dret i de les Institucions de la Universitat Pompeu Fabra (UPF). L'acte va tenir lloc a la Facultat de Dret de la UPF. 15 d'abril de 2010.
- Recepció i benvinguda per part del president de l'IEC a representants de l'Asociación de Críticos Españoles, a l'IEC. 16 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC i de M. Teresa Ferrer i Mallol a la sessió d'obertura del col·loqui internacional «Les transformacions territorials a banda i banda dels Pirineus», organitzat per la Societat Catalana de Geografia, l'Institut d'Estudis Territorials i la Casa de Velázquez. 19 d'abril de 2010.
- Participació del president de l'IEC en la Tertúlia de l'Espai Ateneu «Té futur l'alta cultura?», organitzada per l'Ateneu Barcelonès. 20 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de suport al jutge Garzón, organitzat per la plataforma Un Clam de Justicia i que tingué lloc al Paraninfo de la Universitat de Barcelona. 20 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Au nom du roi. Pratique diplomatique et pouvoir durant le règne de Jacques II d'Aragon (1291-1327)*, de Stéphane Péquignot, organitzat per la Casa de Velázquez i l'IEC. 20 d'abril de 2010.
- Entrevista del president de l'IEC i Joan Martí i Castell amb el conseller d'Educació Ernest Maragall per tal de tractar de l'aplicació imminent de la Llei de la llengua de signes catalana. L'entrevista va tenir lloc a la seu de la Conselleria d'Educació. 21 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte institucional amb motiu de la Diada de Sant

Jordi, organitzat per la Presidència de la Generalitat de Catalunya, que va tenir lloc al Palau de Pedralbes. 22 d'abril de 2010.

- Assistència del vicepresident Joan Solà al cicle «L'acció institucional actual a favor del català» que, organitzat per la Societat Catalana de Sociolingüística, va tenir lloc a l'IEC. 26 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de proclamació dels premis Crítica Serra d'Or 2010, organitzat per la revista *Serra d'Or*, que tingué lloc a l'Hotel Alimara (Barcelona). 29 d'abril de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte acadèmic en commemoració de la festivitat de sant Marc, patró del Consolat de Mar, organitzat per la Cambra de Comerç de Barcelona. L'acte tingué lloc a la Casa Llotja de Mar, seu de la Cambra de Comerç de Barcelona. 3 de maig de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *El pensament econòmic a Catalunya (1760-1840)*, d'Ernest Lluch, organitzat pel Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona, el Centre Ernest Lluch, i amb la col·laboració de l'IEC i d'Edicions 62. La presentació es va dur a terme a la seu de l'IEC. 4 de maig de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la sessió en memòria de Joan Bastardas i Parera (1919-2009), qui fou membre de la Secció Filològica i vicepresident de l'IEC. 17 de maig de 2010.
- Assistència del president de l'IEC al lliurament dels premis de la quinzena edició de la prova Cangur de matemàtiques, atorgats per la Societat Catalana de Matemàtiques, al Campus La Salle de la Universitat Ramon Llull. 18 de maig de 2010.
- Assistència del secretari general de l'IEC, Romà Escalas, a la reunió del Consell Interacadèmic de Catalunya, a la seu de l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya (Barcelona). 20 de maig de 2010.
- Conferència del president de l'IEC «Catalunya: poble d'Europa», dins del cicle de conferències de primavera «Catalunya, un país del món», organitzat per Òmnium Cultural, a la seu d'Òmnium Cultural de Mataró. 20 de maig de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la conferència «La mundialització i la cultura catalana», acte organitzat per la Fundació Congrés de Cultura Catalana. L'acte tingué lloc a la seu del Col·legi d'Advocats de Barcelona. 25 de maig de 2010.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a la sessió de benvinguda de la jornada «European Research Council», organitzada per l'Institut de Recerca Biomèdica i l'IEC i celebrada a la seu de l'IEC. 27 de maig de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la sessió d'inauguració del congrés internacional

- «Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp», organitzat per la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC amb la col·laboració del CSIC. 31 de maig de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte de presentació del llibre *Miquel Carreras i Costajussà i la filosofia catalana d'entreguerres (1918-1939)*, publicat per la Fundació Bosch i Cardellach i l'IEC. L'acte, organitzat per la Fundació Bosch i Cardellach, es va fer a la seu de la Fundació Bosch i Cardellach (Sabadell). 2 de juny de 2010.
 - Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a la reunió amb representants del Govern de les Illes Balears, a l'IEC. 4 de juny de 2010.
 - Assistència del president de l'IEC a l'acte de cloenda del cicle de conferències «Crisi i recuperació: reformes pendents», amb la participació del conseller d'Educació Ernest Maragall, organitzat per la Societat Catalana d'Economia. 8 de juny de 2010.
 - Assistència de Salvador Alegret, en representació del president de l'IEC, a l'acte d'inauguració de la Biblioteca Enric Valor a Alacant. 8 de juny de 2010.
 - Assistència del president de l'IEC a l'acte d'homenatge a Jordi Mir i Parache, organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura. 9 de juny de 2010.
 - Assistència del president de l'IEC a la presentació del *Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya (2000-2009)*, elaborat per Manuel Castellet, Joan del Castillo, Xavier Jarque i Margarida Mitjana. L'acte va tenir lloc a la seu de l'IEC. 10 de juny de 2010.
 - Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a l'acte de presentació del llibre *La ciència en la història dels Països Catalans*, obra coeditada per l'IEC i la Universitat de València. L'acte va tenir lloc a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), el 14 de juny de 2010, i a la seu de l'IEC, el 17 de juny de 2010.
 - Assistència del secretari general de l'IEC a la reunió del Ple del Patronat del Reial Monestir de Poblet. 19 de juny de 2010.
 - Assistència del president de l'IEC a l'acte d'inauguració de l'exposició «La Setmana Tràgica als barris de Barcelona: motius i fets», organitzada pels Grups de Recerca Local de Barcelona. L'acte es va celebrar a la seu de l'IEC. 21 de juny de 2010.
 - Assistència de David Serrat, en representació del president de l'IEC, a la presentació del *Segon Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya*, promogut pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible i amb la participació de l'IEC, que va tenir lloc al CosmoCaixa (Barcelona). 28 de juny de 2010.
 - Participació del president de l'IEC, el vicepresident Joandomènec Ros i el secretari general de l'IEC en la declaració institucional amb referència a la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya. 30 de juny de 2010.

- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a la reunió de l'Assemblea del Centre UNESCO de Catalunya, que va tenir lloc a la seu del Centre UNESCO de Catalunya (Barcelona). 6 de juliol de 2010.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros a la reunió del Consell de Direcció del Premi Ramon Margalef d'Ecologia, celebrada al Palau de la Generalitat (Barcelona). 7 de juliol de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a l'acte d'inauguració de la V Jornada de Recerca i Immigració, organitzada per la Secretaria per a la Immigració del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya i la Direcció General de Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya. 8 de juliol de 2010.
- Assistència del vicepresident Joandomènec Ros i Francesc González Sastre a la reunió del Patronat del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), a la seu del Departament de Medi Ambient (Barcelona). 12 de juliol de 2010.
- Assistència del secretari general de l'IEC a la reunió del Consell Interacadèmic, celebrada a l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya. 14 de juliol de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió del Consell Assessor de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona (UB), que va tenir lloc a la Facultat de Geografia i Història de la UB. 15 de juliol de 2010.
- Entrevista del president de l'IEC amb Bartomeu Llinàs, conseller de Cultura i Educació del Govern balear, a la seu de l'IEC. 15 de juliol de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió del Consell Rector de la Biblioteca de Catalunya. 16 de juliol de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió del Patronat de la Fundació CIREM (Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània), que va tenir lloc a la seu de la Fundació CIREM. 19 de juliol de 2010.
- Participació del vicepresident Joandomènec Ros en la sessió d'inauguració dels actes commemoratius del 25è aniversari de l'Obra Cultural de l'Alguer, celebrada a l'IEC. 19 de juliol de 2010.
- Assistència del president de l'IEC a la reunió extraordinària del Patronat de la Fundació FC Barcelona, celebrada a l'estadi del FC Barcelona. 28 de juliol de 2010.
- Assistència del president de l'IEC i del vicepresident Joandomènec Ros a la XLII Universitat Catalana d'Estiu, celebrada a Prada de Conflent. 16-24 d'agost de 2010.

Premis i distincions

Josep Massot, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, va rebre el dia 12 de setembre de 2009 la Medalla d'Or del Consell de Mallorca durant l'acte institucional de la Diada de Mallorca, que comptà amb la presència de les principals autoritats de l'illa.

Josep M. Nadal, membre de la Secció Filològica, va ser distingit amb el Premi Jaume Vicens Vives a la qualitat docent, que concedeix la Generalitat de Catalunya. L'acte de lliurament del premi es va celebrar el dia 18 de setembre de 2009, a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), en el marc de la inauguració oficial del curs acadèmic del sistema universitari català.

Vicent Pitarch, membre de la Secció Filològica, va rebre el guardó Bloc d'Or, el dia 6 de novembre de 2009, a Castelló.

Josep Vallverdú, membre de la Secció Filològica, va ser guardonat amb el Premi Reconeixement de la Infància (en l'apartat de literatura), que concedeix el Departament d'Acció Social de la Generalitat de Catalunya. La distinció li va ser lliurada el dia 20 de novembre de 2009, al Parlament de Catalunya.

Josep Piera, membre de la Secció Filològica, va ser guardonat amb el Premi Joanot Martorell (en l'apartat de narrativa), que atorga l'Ajuntament de Gandia, per una obra sobre Francesc de Borja. La

distinció li va ser lliurada el dia 21 de novembre de 2009, al Palau Ducal de Gandia.

Joan Veny, membre de la Secció Filològica, va ser homenatjat per l'Obra Cultural Balear, els dies 23 i 24 de novembre de 2009, amb les jornades «L'encant de la llengua», al Centre de Cultura Sa Nostra de Palma.

Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, va ser homenatjat per l'associació Sobirania i Justícia, el dia 27 de novembre de 2009, a l'Ateneu Barcelonès.

Lluís Jofre, de la Secció de Ciències i Tecnologia, va rebre la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat, el desembre del 2009.

Mariàngela Vilallonga va ser guardonada amb el Premio per l'Ambiente Gianfranco Merli, que concedeix el Consiglio Nazionale del Movimento Azzurro d'Itàlia. La distinció li va ser lliurada l'11 de desembre de 2009, a la cambra de diputats de Roma.

Miquel Vilardell, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va ser escollit president del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, el dia 11 de febrer de 2010.

Enric Argullol Murgadas i Josep-Enric Rebés, de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, van ser reelegits membres de la Comissió Jurídica Assessora

(CJA). La presa de possessió va tenir lloc al Palau de la Generalitat, en un acte presidit per José Montilla, president de la Generalitat de Catalunya, el dia 15 de febrer de 2010.

Enric Ribes, membre de la Secció Filològica, va obtenir el grau de doctor a la Universitat de València, el 19 de febrer de 2010.

Jaume Bertranpetit i Busquets, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va ser nomenat acadèmic numerari de la Secció de Biologia de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB).

Miquel Àngel Pradilla, membre de la Secció Filològica, va guanyar *ex aequo* el Premi Lupa d'Or de la Societat Catalana de Sociolingüística per l'obra *La tribu valenciana*. El guardó li va ser lliurat el 24 de febrer de 2010.

Pilar Bayer, de la Secció de Ciències i Tecnologia, va entrar com a membre numerària a la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales. El 24 de febrer va pronunciar el seu discurs d'ingrés, titulat «Antecedentes y evolución de la teoría de la multiplicación compleja».

Joaquim M. Puyal, membre de la Secció Filològica, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat Rovira i Virgili, el 2 de març de 2010. Així mateix, va obtenir el grau de doctor a la Universitat de Barcelona, el dia 25 de febrer de 2010.

Antoni M. Badia i Margarit, membre de la Secció Filològica, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED), el 23 de març de 2010.

Albert Balcells i Concepció Mir, membres de la Secció Històrico-Arqueològica, van rebre la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic, el 14 d'abril de 2010, al Palau de la Generalitat.

Carles Miralles, membre de la Secció Filològica, va ser guardonat el 17 d'abril de 2010 amb el Premi de la Crítica Literària (en la categoria de llengua catalana), que concedeix l'Asociación Española de Críticos Literarios, per l'obra *L'ombra dels dies roja*.

Joan Solà, membre de la Secció Filològica, va ser distingit el 8 de maig de 2010 per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua amb un dels Premis Joan Coromines que concedeix aquesta entitat, en reconeixement de la seva trajectòria personal en defensa de la llengua i la cultura catalanes.

Josep Moran, membre de la Secció Filològica, va ser homenatjat per la Universitat de Barcelona amb una sessió acadèmica el dia 13 de maig de 2010.

Josep Vigo, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va ser guardonat amb el Premi Medi Ambient 2010, concedit per la Generalitat de Catalunya, el dia 3 de juny de 2010.

Jaume Cabré, membre de la Secció Filològica, va ser guardonat amb el Premi

d'Honor de les Lletres Catalanes, que concedeix Òmnium Cultural. El premi li va ser lliurat el 14 de juny de 2010, al Palau de la Música.

Joan Solà, membre de la Secció Filològica, va fer la seva darrera lliçó com a professor a la Universitat de Barcelona el 17 de juny de 2010, com a cloenda del Màster d'estudis avançats i aplicats en llengua i literatura catalanes que im-

parteixen conjuntament la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Jordi Carbonell, membre de la Secció Filològica, va ser distingit amb el Premi Maria Lluïsa Serra Taula d'Or, que concedeix el Consell Insular de Menorca. El premi li va ser lliurat el dia 2 de juliol, al Palau de la Generalitat de Catalunya.

Delegacions

Delegació de Perpinyà

Delegat: Joan Becat i Rajaut
Adreça: Universitat de Perpinyà
Casa dels Països Catalans
Camí de la Passió Vella
F-66860 Perpinyà Cedex
A/e: *perpinya@iec.cat*

La Delegació de Perpinyà s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— L'exposició «Mirades creuades», d'Antoni Miró, es va poder visitar a l'Institut Franco-Català Transfronterer (IFCT) de la Universitat de Perpinyà des del mes d'agost fins al novembre del 2009.

— Col·loqui «Identitat, Europa, Mediterrània», celebrat el 30 d'octubre de 2009. Es va fer una visita a Barcelona amb estudiants del Màster de relacions transfrontereres, a càrrec del doctor Becat i el secretari de la Delegació de Perpinyà.

— Convocatòria del Premi Catalunya del Nord 2010, que s'inclou en els premis d'Òmnium Cultural de la Catalunya del Nord. Fou instituït l'any 2008 i s'ofereix al millor estudi, treball o document destinat a l'ensenyament del català a qualsevol nivell i a la difusió de qualsevol aspecte de la Catalunya del Nord. L'entrega del guardó fou el 22 d'abril de 2010 al treball *Les organitzacions de reivindicació catalana a Catalunya Nord*

(1960-1981), de Júlia Taurinyà.

— Conferència a Perpinyà: «Un nou marc sociolingüístic per a la llengua catalana», a càrrec de Francesc Vallverdú, escriptor, traductor, sociolingüista, membre de la Secció Filològica de l'IEC i delegat del president per a les societats filials de l'IEC. L'acte tingué lloc a la sala d'actes i conferències de la Universitat de Perpinyà el dia 20 de maig de 2010, i fou organitzat en col·laboració amb l'Institut Català de Recerca en Ciències Socials (ICRECS).

Delegació de Castelló

Delegat: Vicent Pitarch i Almela
Adreça: Centre Municipal de Cultura
Carrer d'Antoni Maura, 4
12001 Castelló de la Plana
A/e: *castello@iec.cat*

La Delegació de Castelló s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Conferència sobre toponímia i presentació del llibre *Els carrers i les partides rurals de Xàtiva*, d'Agustí Ventura. Llibreria Babel, 14 de gener de 2010.

— Inauguració de l'exposició «Mirades creuades», d'Antoni Miró, que es pogué visitar fins al 21 de febrer. Sala d'exposició de l'edifici Caixa Rural, 22 de gener.

— Conferència «El valencianisme a la Plana i el lideratge dels Gaetà Hu-

guet», a càrrec de Vicent Pitarch. Sala d'actes de la UNED Vila-real, 5 de febrer.

— Conferència «La fi del món (del llibre). De com els e-books ho canviaran tot (o no)», a càrrec de Joan Carles Girbés, editor de Bromera. Sala d'actes de la UNED Vila-real, 12 de febrer.

— Representació teatral *Bola de neu*, comèdia en tres actes de Carles Soldevila i Zubiburu, realitzada pel grup l'Enfilat. Teatre Principal de Castelló, 14 de febrer.

— Conferència «Cançoníssima, 50 anys de Cançó vistos des del País Valencià», a càrrec de Jesús Prats, crític musical i col·leccionista de discos. Sala d'actes de la UNED Vila-real, 19 de febrer.

— Representació teatral *Bola de neu*, comèdia en tres actes de Carles Soldevila i Zubiburu, realitzada pel grup l'Enfilat. Centre Cultural la Marina de Grau de Castelló, 9 de març.

— II Concurs Literari i Fotogràfic Carles Salvador. El termini de presentació de les obres fou el 30 d'abril, a la Fundació Carles Salvador (carrer de la Mola, 8, de Benassal).

— Conferència «Els Gaetà Huguet, dos líders del valencianisme». La Barona, Vall d'Alba (Plana Alta), 17 de març.

— Conferència «La codificació castellanenca, un suport bàsic de la catalanitat», dins el cicle Jornades contra la Hipocresia Política. Facultat de Ciències Jurídiques i Socials de la Universitat Jaume I, 23 de març.

— XXIII Festa per la Llengua. Plaça Major de Vila-real, 28 de març.

— Jornades d'homenatge a Vicent Andrés Estellés «Assumiràs la veu d'Estellés». IES Joan Coromines de Benicarló, del 15 al 30 d'abril.

— Reunió tinguda amb membres valencians de les societats filials. Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 23 d'abril.

— Conferència «Les habilitats comunicatives com a solució», a càrrec de Joaquim M. Puyal, dins l'acte de lliurament dels Premis de la Crítica, de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. Universitat Jaume I, 3 de maig.

— Conferència «Atapuerca, 30 anys», a càrrec d'Eudald Cabonell. Organitzada per l'IEC i per l'Associació Cultural Socarrats. IES Francesc Tàrraga (Vila-real), 4 de maig.

— Conferència «L'Associació Protectora i la Festa per la Llengua», a càrrec de Vicent Pitarch, dins les Trobades per la Llengua 2010. IES Carles Salvador (Benimaclet, València), 5 de maig.

— Conferència «Les Normes de Castelló de cara al segle XXI», a càrrec de Vicent Pitarch, dins la 1a Festa per la Llengua. Casa de Cultura d'Atzeneta del Maestrat, 6 de maig.

— Representació teatral *Bola de neu*, comèdia en tres actes de Carles Soldevila i Zubiburu, realitzada pel grup l'Enfilat. Plaça d'Armes del Castell de Peníscola, 26 de juny.

— Conferència «El misteri dels misteris... Darwin, Galápagos i la gènesi de la Humanitat», a càrrec de Jordi Serrallonga. Vinaròs (carrer del Socors, 64), 6 de juliol.

— Festival Feslloch, que tingué lloc a Benlloch (Plana Alta), els dies 8, 9 i 10 de juliol. La Delegació de Castelló de l'Institut d'Estudis Catalans col·laborà en la quarta edició del Feslloch, el festival de cloenda de la Gira d'Escola Valenciana, en què hi hagué tot tipus d'activitats: acampada, excursions, trobada d'entitats, tallers, fira alternativa, etcètera. El dia 8, a partir de les 22 h, hi hagué les actuacions dels grups Aluminosis, Benimaçlet Klub Ska, Atzembla i Skalingrad. El dia 9, a partir de les 22 h, actuaren els grups La Gossa Sorda, Tom Bombadil, Nit de Grills, Arròs Caldós, Agraviats, Odi, Saltamartí, Naia i Dj Pasku Selektor. I el dia 10, a partir de les 22 h, els grups Obrint Pas, Orxata Sound System, El Belda i el conjunt Babadoc, Mugroman, Bakanal, Nabil, In*digna i Dj Bianco.

Delegació de Lleida

Delegat: Ramon Sistac i Vicén
 Adreça: Edifici Polivalent
 Universitat de Lleida
 Avinguda de Jaume II, 71
 25001 Lleida
 A/e: lleida@iec.cat

La Delegació de Lleida s'ha encarregat d'organitzar o participar en les activitats següents:

— L'11 de setembre tingué lloc a Lleida el recital «Cançons del compositor català Manuel Garcia Morante sobre poemes de Rafael Caria i Antoni Canu: *Les veus de l'Alguer*», organitzat per la Delegació de Lleida de l'IEC i l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

— El nou cicle de «Sonets». Després de l'èxit de la primera edició del cicle «Sonets. Música i literatura. Arquitectura i territori», la Delegació de Lleida, en col·laboració amb altres institucions, n'ha organitzat una nova edició. El primer concert va ser a càrrec de Mirna, el dia 17 de març de 2010; els següents van ser amb Antoni Abad, el 14 d'abril, i amb Claudio Gabriel Sanna, el 19 de maig. Va cloure el cicle l'actuació de Miquel Gil el dia 16 de juny. L'activitat va acostar els artistes al públic per mitjà d'aquestes actuacions que tingueren lloc als indrets més emblemàtics de Lleida.

Delegació d'Alacant

Delegat: Brauli Montoya Abat
 Adreça: Seu Ciutat d'Alacant
 Universitat d'Alacant
 Avinguda de Ramón y Cajal, 4
 03001 Alacant
 A/e: alacant@iec.cat

La Delegació d'Alacant s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Els dies 16 i 17 d'octubre, a proposta de la Delegació de l'IEC a Alacant, la Secció Filològica visità aquesta delegació, la Torre del Rico (el Carxe, Jumella), Novelda i Guardamar, gràcies a la col·laboració dels ajuntaments corresponents. Ultra la reunió ordinària, celebrada a la Delegació de l'IEC, la Secció hi féu dues sessions acadèmiques obertes al públic. La primera tingué lloc al Centre Cultural Gómez-Tortosa de Novelda i hi intervingueren Ester Limorti i Artur Quintana («La literatura de tradició oral al Carxe»); a continuació, hi hagué l'actuació de l'Orfeó Solidaritat. La segona sessió es féu a la sala de plens de l'Ajuntament de Guardamar i comptà amb els parlaments de Vicent Beltran («Les parles dels extrems meridionals del català: el Carxe i Guardamar»); Joan Veny («Com vam fer l'enquesta a Guardamar per a l'Atlas Lingüístic del Domini Català en els anys seixanta»), i Antoni Mas («Transmissió i revernacularització del català a Guardamar»); clogué la sessió l'actuació de la Rondalla Ja Plora la Nyora.

— Exposició «Mirades creuades: Miquel Martí i Pol i Antoni Miró», sota la direcció d'Ignacio Jiménez Raneda, rector de la Universitat d'Alacant, i Brauli Montoya Abat, delegat del president de l'IEC a Alacant. S'inaugurà el dia 2 de desembre de 2009 i tingué lloc al Centre Cultu-

ral Gómez-Tortosa de Novelda fins al 12 de gener de 2012.

— II Setmana de l'Educació Plurilingüe: «Del bilingüisme al plurilingüisme escolar». Saló de graus de l'Escola d'Òptica, del 2 al 9 de febrer de 2010. Les jornades es van dur a terme sota la direcció de Vicent Brotons; un comitè organitzador format per Josep M. Baldaquí, Joan Borja, Jaume Fullana, Gràcia Jiménez, Sandra Montserrat, Vicent Romans, Tudi Torró i Salvador Valero, i amb la col·laboració del Vicerektorat d'Extensió Universitària, la Facultat d'Educació, l'Institut de Ciències de l'Educació, el Departament de Filologia Catalana i la Delegació de l'IEC a Alacant. Entre els actes del programa van presentar conferències Tudi Torró, inspector d'Educació; Josep Vallcorba, subdirector general de Llengües i Entorn de la Generalitat de Catalunya; Vicent Pascual, mestre i assessor especialista en plurilingüisme; Pilar Alonso, catedràtica de l'IES Joan Fuster de Barcelona; Felip Munar, cap del Servei d'Ensenyament del Català del Govern balear, i Ignasi Vila, catedràtic de la Universitat de Girona.

— XV Jornada de Sociolingüística d'Alcoi 2010. 15 anys: «El valencià en l'era digital». Tingué lloc a la Universitat Politècnica de València (UPV), el dia 27 de març de 2010. La inauguració de la jornada fou a càrrec de Juan Julià, rector de la UPV, i la presentació, a càrrec de Josep Cortés, també de la UPV. Es dugué

a terme una taula rodona titulada «Els usos lingüístics amb les noves tecnologies de la informació i comunicació (TIC)», amb les intervencions següents: «Perfils dels consumidors i usos lingüístics en les TIC a Catalunya», a càrrec de Joan Solé Camardons, de la Generalitat de Catalunya; «Les tecnologies de la llengua en la normalització lingüística del galleg», a càrrec de Xavier Gómez Guinovart, de la Universitat de Vigo; «Els usos de les TIC entre els estudiants», a càrrec d'Amparo Vañó, de la Universitat de València, i Joana Silvestre, de la Universitat Politècnica de València. El moderador de la taula rodona va ser Josep Miquel Molina, de la Universitat Politècnica de València.

— XIV Jornades de l'Associació per a l'Ensenyament de la Física i la Química - Curie, del 12 al 15 de maig de 2010. Organitzades en col·laboració amb la Universitat d'Alacant, tingueren lloc al Centre Cultural El Teular de Cocentaina.

— Conferència «Plurilingüisme educatiu i immigració», a càrrec d'Ignasi Vila, dins la XVIII Trobada d'Escoles Valencianes del Baix Vinalopó i Baix Segura. La Trobada fou organitzada per El Tempir, Associació Cívica per la Llengua; patrocinada per l'Ajuntament d'Elx, i duta a terme amb la col·laboració de l'IEC, la Universitat d'Alacant i la Universitat Miguel Hernández. Tingué lloc al Parc Municipal d'Elx, el dia 16 de maig de 2010.

— Cinema en valencià a Alacant, de l'11 de març al 27 de maig de 2010. El

cicle de cinema tingué lloc els dijous als cines ABC Gran Via d'Alacant i es projectaren les pel·lícules següents: *Millennium 1. Els homes que no estimaven les dones*, dirigida per Niels Arden Oplev (11 de març); *Up*, dirigida per Pete Docter i Bob Peterson (18 de març); *Tres dies amb la família*, dirigida per Mar Coll (25 de març); *Millennium 2. La noia que somiava un llumí i un bidó de gasolina*, dirigida per Daniel Alfredson (22 d'abril); *Ice Age 3. L'origen dels dinosaures*, dirigida per Carlos Saldanha i Mike Thurmeier (29 d'abril); *Mapa dels sons de Tòquio*, dirigida per Isabel Coixet (6 de maig); *Allà on viuen els monstres*, dirigida per Spike Jonze (13 de maig); *Harry Potter i el misteri del príncep*, dirigida per David Yates. L'organització del cicle fou a càrrec de la Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació d'Alacant de l'IEC, La Cívica - Escola Valenciana, la Universitat de València, la Universitat Politècnica de València, la Universitat Jaume I i la Universitat Miguel Hernández d'Elx.

— Inauguració de la Biblioteca Enric Valor de l'IEC a Alacant. Tingué lloc el dia 6 de juny de 2010 a la segona planta de la Seu Universitària Ciutat d'Alacant. Hi participaren Vicent Pitarch, delegat de l'IEC a Castelló; Salvador Alegret, membre de l'IEC; Brauli Montoya, delegat de la seu de l'IEC a Alacant; Joan Borja, director del Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant, i Catalina Illiescu, coordinadora de la Seu.

Delegació de València

Delegat: Juli Peretó i Magraner

Adreça: Octubre Centre de Cultura Contemporània

Carrer de Sant Ferran, 12

46001 València

valencia@iec.cat

La Delegació de València s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2009», gener i febrer de 2010. Es tracta d'un seguit de conferències divulgatives sobre els premis Nobel en les quals els ponents exposaren aspectes sobre els premis i els motius que els van fer guanyar aquest premi. El cicle va ser organitzat per Acció Cultural del País Valencià, la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València i l'IEC. Es van dur a terme les conferències següents: «La cursa cap a l'estructura atòmica del ribosoma», a càrrec d'Ignasi Fita, de l'Institut de Recerca Biomèdica, del Parc Científic de Barcelona (13 de gener); «Els telòmers: el(s) principi(s) del final», a càrrec de Laura Tussell, del Departament de Biologia Cel·lular, Fisiologia i Immunologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (20 de gener); «Transmissió de la llum en fibres per a les comunicacions òptiques»,

a càrrec de Santiago Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la Universitat de Barcelona (UB) (27 de gener); «Escriure amb els ulls: Herta Müller», a càrrec de Maria Lluïsa Siguan, del Departament de Filologia anglesa i Alemanya de la UB, i «Empreses, mercats i la gestió dels béns comuns», a càrrec de F. Xavier Mena, d'ESADE de la Universitat Ramon Llull. Totes les conferències van tenir lloc a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània, de València.

— Cicle de conferències «Biodiversitat. Què és i com l'afecta el canvi global». Emmarcat dins l'Any Internacional de la Biodiversitat (2010). Es van dur a terme les conferències següents: «Biodiversitat i canvi global», a càrrec de Xavier Bellés, professor d'investigació del CSIC i director de l'Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF) (10 de març); «Efecte del canvi global sobre la biodiversitat terrestre», a càrrec d'Anna Traveset, professora d'investigació del CSIC i de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (CSIC-UIB) (21 d'abril); «L'arquitectura de la biodiversitat», a càrrec de Jordi Bascompte, professor d'investigació del CSIC i de l'Integrative Ecology Group de l'Estación Biológica de Doñana (19 de maig), i «Per què tants insectes?», a càrrec de Joaquim Baixeras, professor de zoologia i investigador de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València (9 de juny).

VI. Activitat de recerca

Programes de recerca

Secció Històrico-Arqueològica

Catalunya Carolíngia

Directors: Josep M. Salrach i Marés
Gaspar Feliu i Montfort

Assessors: Josep M. Font i Rius
Anscari Manuel Mundó
i Marcet
Antoni Pladevall i Font
Manuel Riu i Riu

L'objectiu d'aquest programa de recerca és recollir i publicar tots els documents referents als comtats catalans fins a l'any 1000, incloent-hi els preceptes dels reis francs expedits a favor de Catalunya. Aquest corpus és de gran interès per a la història dels segles IX i X de Catalunya i de l'Europa occidental de l'època carolíngia.

Durant el curs 2009-2010, ha començat la recerca dels documents corresponents als comtats de Barcelona i Urgell, Cerdanya i Berga, tant en fonts arxivístiques com en còpies i altres localitzacions, i també la recerca de les edicions i els registres de cada document. El segon pas ha estat començar la transcripció paleogràfica i l'edició diplomàtica dels documents. Dins l'edició diplomàtica, s'ha iniciat la datació dels documents,

un aspecte important i sovint de gran complexitat.

Corpus de Trobadors

Directors: Vicenç Beltran i Pepió
Tomàs Martínez Romero

És un projecte de la Unió Acadèmica Internacional (UAI). El temps transcorregut i el nivell d'excel·lència que han assolit els treballs d'occitanística permeten ara afrontar el futur amb noves perspectives i, a més, amb noves eines. És per això que, durant aquest curs, s'ha treballat intensament en la creació del web *Corpus de Trobadors*, preparat per a reproduir, per als investigadors i els lectors interessats, totes aquelles edicions encara vigents o útils per al treball filològic de les quals es puguin obtenir els permisos corresponents. Amb aquest web es pretén contribuir al coneixement i la recerca, i també oferir als occitanistes i als lectors apassionats dels trobadors tots els recursos que la tecnologia, el treball i la passió han posat a les nostres mans.

Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó

Directora: Maria Teresa Ferrer i Mallol

Durant aquest curs 2009-2010, ha vist la llum l'edició del primer tom del primer volum de l'obra *Tractats i negociacions diplomàtiques de Catalunya i de la Corona catalanoaragonesa a l'edat mitjana*, en la qual es publicaran els resultats del projecte «Corpus documental de les relacions internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó». El primer volum publicat es titula *Tractats i negociacions diplomàtiques amb Occitània, França i els estats italians, 1067-1213* (Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2009, coll. «Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica», núm. 83). Ha sortit publicat a principi de 2010, tot i que amb data d'edició de l'any anterior. Simultàniament, se n'ha enllestit l'índex de noms de lloc i de persona, feina molt laboriosa per la ingent quantitat de noms de lloc i de persona occitans, italians i catalans, no sempre fàcils d'identificar i d'indexar. Els índexs, elaborats per Pilar Sendra, es publicaran dins el segon tom.

D'altra banda, s'han començat a preparar els estudis introductoris al segon tom del primer volum. Carles Vela s'ha encarregat de l'anàlisi de les relacions amb els països islàmics; Maria Teresa Ferrer, de les relacions amb els estats peninsulars (incloent-hi la unió amb Aragó), i Pere

Benito, de les relacions amb Anglaterra. Els mapes i arbres genealògics que acompanyaran aquests estudis s'han encarregat a Esther Redondo García, que ja va col·laborar en aquesta tasca per al primer tom.

Arran de les recerques dutes a terme, alguns membres de l'equip han exposat part dels resultats en ponències i articles. Carles Vela va presentar la ponència «Més enllà del comerç? Jaume I, la ciutat de Barcelona i el Magrib», en el marc de la jornada «Ciutat i comerç a la Barcelona baixmedieval: noves perspectives» (Barcelona, 30 de juny de 2010), i, sobre les relacions internacionals del rei Martí I, arran de la commemoració del sisè centenari de la seva mort, la ponència «La política internacional de Martí l'Humà», dins el congrés internacional «Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp» (Barcelona, 31 de maig - 4 de juny de 2010). D'altra banda, Maria Teresa Ferrer ha publicat, sobre les relacions de la Corona d'Aragó amb el Marroc, el capítol «Marruecos y la Corona catalano-aragonesa: mercenarios catalanes al servicio de Marruecos (1396-1410)», dins el volum 1 d'*Homenaje al profesor Eloy Benito Ruano* (Múrcia, 2010, p. 251-272), i, sobre les relacions amb Navarra, «El rapto de un embajador. Las embajadas a Navarra e Inglaterra de Ramon de Blanes en 1396 y la sucesión de Juan I de Aragón», dins *Cataluña y*

Navarra en la Baja Edad Media, d'Eloísa Ramírez Vaquero i Roser Salicrú i Lluch (coord.) (Pamplona, 2010, p. 111-137). Maria Teresa Ferrer ha presentat també la conferència «Les relacions internacionals de la Corona catalanoaragonesa a la segona meitat del segle XIV», dins el cicle de conferències «Francesc Eiximenis. El context i l'obra d'un gran pensador català medieval», celebrat a Barcelona els dies 16 i 17 de desembre de 2009.

Corpus textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'Impresos

Rossellonesos

Directora: Eulàlia Duran i Grau

Aquest programa de recerca té per objectiu elaborar un catàleg d'impressions fetes a Perpinyà i al territori del Rosselló entre 1500 (data de la primera impressió per Rosenbach) i 1840, alhora que s'ocupa de l'estudi dels impressors nord-catalans i els llibreters establerts en aquest territori, de llur activitat empresarial i de la història de la cultura catalana en aquestes terres.

Durant el curs 2009-2010, s'ha treballat en la catalogació i l'estudi d'impressos dels segles XV-XIX, l'actualització del corpus d'impressos a catalogar i l'estudi dels impressors i els llibreters, així com en els continguts d'aquests volums i llur contextualització històrica i cultural.

S'ha anat revistant i ampliant el catàleg d'impressos per catalogar, consis-

tent en una llista de totes les obres impreses a Perpinyà entre 1500 i 1840, amb les localitzacions dels exemplars i la bibliografia corresponents. A final de 2009, s'ha comptabilitzat un total de set-cents cinquanta impresos i més de mil tres-cents exemplars.

En la descripció tipobibliogràfica d'exemplars, s'hi ha prioritzat la cronologització, amb la voluntat de deixar tancat el primer període (fins al segle XVII). La feina feta ha consistit bàsicament en les comprovacions de segons i tercers exemplars dels segles XVI i XVII, i s'ha avançat de manera substancial en els segles XVIII i XIX. La dificultat amb què ha topat el procés de descripció és la dispersió dels impresos en fons bibliogràfics remots, en els quals sovint només es conserva un únic exemplar de l'imprès, o bé cal fer la consulta per comprovar que concordi amb el primer exemplar repertoriat.

Els resultats de la recerca s'han donat a conèixer en publicacions i en trobades d'especialistes. Els treballs de Mercè Comas i Òscar Jané giren al voltant de la producció impresa del segle XVII i els de Pep Vila i Eulàlia Miralles se centren en la impremta dels segles XVIII i XIX, especialment en les obres dramàtiques. Comas va presentar un pòster al congrés internacional «Observar les fronteres, veure el món», que es va celebrar a la Cerdanya el mes de març de 2010. La col·laboració amb la revista cultural nord-

catalana *Mirmanda*, organitzadora de la trobada, ha estat continuada des que Òscar Jané es va incorporar a l'equip del programa de recerca, el 2008, i s'hi han implicat especialment Miralles i Comas. Comas té molt avançada la seva tesi doctoral, dirigida per Duran, sobre la impremta nord-catalana en els primers anys del segle XVII.

El centre d'atenció dels estudis de Miralles i Vila ha estat la dramaturgia nord-catalana rossellonesa. Pep Vila ha editat (en col·laboració amb Enric Prat) l'obra de teatre *Jesús batejat per lo precursor sant Joan Baptista*, impresa a Tuïr per Guillem Agel (1796): l'estudi ha aparegut a *Miscel·lània en honor de Josep Maria Marquès* (Girona, Diputació de Girona; Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2010, p. 381-389). El mes de març de 2010, per la seva banda, Miralles va presentar, en les jornades «Vicenç Albertí i el teatre entre la Il·lustració i el Romanticisme», la ponència «Impremta i teatre rossellonesos a la fi del segle XVIII», en què centrava l'atenció en els quatre impresos dramàtics publicats a Perpinyà i a Tuïr en aquesta època; l'estudi de Miralles serà recollit en un volum dedicat al teatre de l'època.

Els resultats de la tasca de recerca es posen a l'abast de la comunitat científica per mitjà del web del Corpus Textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'Impresos Rossellonesos (CTCN: CIR). En aquesta pàgina, s'hi pot trobar una llista

dels estudis dels membres del grup sobre impremta rossellonesa i el text complet d'alguns d'aquests treballs, que han estat publicats fins ara en diverses revistes i obres col·lectives (els treballs s'hi incorporen, en el moment que reben l'autorització per a ser penjats, en documents PDF). Igualment, el lector hi pot consultar el catàleg d'impresos de 1500 a 1700 i una part de les descripcions tipobibliogràfiques.

Edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals

Director: Manuel Jorba i Jorba

Es tracta del recull (prèvia identificació i atribució, en algun cas, d'obres impreses o manuscrites); organització; establiment del text; transcripció en programa informàtic; redacció d'estudis específics i anotació de cadascuna de les parts, i edició en paper i, posteriorment, edició electrònica de l'obra completa de Manuel Milà i Fontanals (1818-1884).

D'una banda, aquesta obra respon a la desclosa del Romanticisme liberal i de l'historicista als Països Catalans, tant des de l'àmbit de la intervenció en la crítica i la teoria literàries, com del de les opcions doctrinals, incloses les polítiques, i de la creació literària. D'altra banda, i de manera coherent amb el Romanticisme i el positivisme documental, l'obra de Milà representa la incorporació dels moderns

mètodes d'investigació historicoliterària i filològica. L'índex esquemàtic del recull, que descartaria la publicació selectiva de l'obra, per la importància del conjunt, no conegut ni disponible en la seva integritat, seria el següent (segons un ordre que no ha d'ésser necessàriament el d'elaboració i publicació):

I. Articles i assaigs crítics, divulgatius i erudits

1. Literatura i cultura del vuit-cents
2. Literatura antiga, medieval, moderna i popular
3. Estudis lingüístics
4. Estudis històrics, artístics i arqueològics

II. Els manuals d'estètica i els de preceptiva i història literàries

1. Programes i manuals de declamació i de preceptiva literària
2. Les primeres aproximacions a l'estètica
3. Els manuals universitaris

III. *De los trovadores en España* (1861)

IV. Literatura popular

V. Literatura castellana i èpica medieval

VI. Epistolari

VII. Obra poètica i narrativa i traduccions literàries

Salvades les diferències, tenint en compte les particularitats dels temes, l'orientació professional i el mètode de treball dels autors respectius, la finalitat

del projecte seria comparable a la dels que han desembocat en la publicació de l'obra completa d'autors relacionables amb Milà com Friedrich von Schlegel (edició d'Ernst Behler, 1959-1963), Friedrich von Schiller (edició de la Bibliothek Deutscher Klassiker, 1988-2002), Jules Michelet (edició de Paul Viallaneix i Jacques Le Goff, 1971-) i Marcelino Menéndez Pelayo (edició nacional de Miguel Artigas i continuadors, 1940-?, i edició digital de Tachi Larramendi, 1999), entre altres.

Objectius

Marcelino Menéndez Pelayo va publicar, dins el títol general *Obras completas del doctor D. Manuel Milá y Fontanals*, les obres que havien consagrat Milà com a historiador, romanista, folklorista i preceptista, i en quatre dels volums, la major part dels articles i assaigs crítics dispersos i algun d'inèdit. Posteriorment, Josep Roig i Roqué publicà un volum d'*Obres catalanes* (1908), que n'inclou algunes de no editades per Menéndez Pelayo, i el *Projecte de ortografia catalana* (1915), i Lluís Nicolau d'Olwer recopilà, amb criteris d'anotació molt restrictius, dins la «Biblioteca Filològica» de l'IEC, dos volums d'epistolari de Milà (1922 i 1932), ara exhaurits, i deixà en compaginades el tercer (publicat en les «Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica» el 1995), que no recullen tot el que ara es coneix de l'epistolari rebut i enviat. Martí de Riquer dirigí la col·lecció en què aparegueren *De*

la poesía heroico-popular castellana. Estudio precedido de una Oración acerca de la literatura española (1959) i *De los trovadores en España* (1966), només localitzables en llibreries de vell. Més recentment, han estat publicats *Romancer català* (Barcelona, Edicions 62, 1980), elaborat a partir del *Romancerillo catalán* de 1882, que, al seu torn, ha estat editat en facsímil (Barcelona, Alta Fulla, 1999), i, amb un estudi introductor de Pedro Aullón de Haro i sota el títol *Estética y teoría literaria* (Madrid, Verbum, 2002), la primera part («Parte poética») del *Compendio del arte poética* i els *Principios de literatura general*, a partir del volum I de les *Obras completas* (amb la qual cosa deixa fora de l'edició els capítols d'història de la literatura espanyola que havien format part de les edicions de 1874 i 1877, amb el que hi incloua de literatura catalana). L'objectiu final del programa és l'edició crítica de l'obra de Manuel Milà i Fontanals i de l'epistolari emès i rebut, en tant que és un autor de referència de la filologia romànica i la història literària europea vuitcentista (especialment en l'àmbit de la poesia èpica i la popular) i partícip rellevant de la consolidació del Romanticisme a Catalunya i de la configuració de la Renaixença. L'objectiu més immediat del programa és la publicació de la part d'obra milanesa més inassequible i desconeguda (parts I, II.1, II.2 i VII).

Epigrafia del *conventus Tarraconensis* nord. La presència del poder imperial en el *conventus Tarraconensis* i en la zona sud de la província *Gallia Narbonensis*

Director: Marc Mayer i Olivé

En aquest curs s'ha assolit la finalització de l'actualització bibliogràfica i documental del corpus epigràfic del CIL II2 14/4, que ha estat redactat seguint les normes del *Corpus Inscriptionum Latinarum*. D'aquesta manera, s'ha posat al dia el fitxer amb la introducció d'inscripcions noves, aparegudes en els últims temps, i s'ha revisat i actualitzat tota la documentació gràfica (fotografies, dibuixos i calcs) de totes i cadascuna de les inscripcions informatitzades.

Una selecció de l'*instrumentum domesticum* ha estat objecte, tal com era previst, de catalogació com a element complementari indispensable de l'epigrafia sobre suport monumental. Aquestes fitxes, tot i que també contenen totes les dades tècniques i bibliogràfiques necessàries, han de ser, tanmateix, encara llatinitzades. Tal com estava programat, s'ha col·laborat també en la revisió del volum del CIL II2 corresponent a *Tarraco*, que és a càrrec de Géza Alföldy, la qual cosa ha implicat la relectura i comprovació de més de dues mil fitxes.

S'ha procedit a completar l'estudi sobre *Ruscino* i s'han preparat unes primeres fitxes sobre *instrumentum domesticum* per tal de completar l'estudi realit-

zat en la campanya anterior. S'ha preparat una nova lectura completa de les inscripcions de Cales Coves (Menorca). En aquest sentit, s'està treballant en la preparació d'un pròxim programa que vol establir un nou corpus de les inscripcions de les Illes Balears, també dins el marc del CIL II2: en aquest cas, però, pertanyent al *conventus Carthaginiensis*.

El culte imperial i els honors imperials a la nostra zona eren altres objectius del programa de recerca que han estat assolits, la qual cosa es reflecteix en les diverses publicacions. Així mateix, s'ha continuat la recerca en epigrafia paleohispànica dels Països Catalans i les qüestions que s'hi vinculen. També s'ha procedit a la redacció i publicació del número 8 de la revista científica especialitzada *Sylloge Epigraphica Barcinonensis*.

Marc Mayer, director del projecte, ha publicat els següents articles. Hi trobem, en primer lloc, alguns treballs de caràcter metodològic:

- «*Musaea epigraphica*: una breve consideración histórica». *Sylloge Epigraphica Barcinonensis*, VII (2009), p. 15-44.
- «El culto a *Liber pater*: ¿culto militar o culto popular?». A: WOLFF, C.; LE BOHEC, Y. *L'armée romaine et la religion sous le Haut-Empire romain: Actes du quatrième Congrès de Lyon (26-28 octobre 2006)*. París, 2009, p. 305-318.
- «Trea (Italy) y Traiano. Notas y reflexiones de lectura». *Picus*, 29 (2009), p. 53-64.

- «Dos propuestas de nueva lectura de inscripciones del Maceratese». *Picus*, 30 (2010), p. 55-66.

- «Algunas consideraciones sobre el papel social de los libertos en una ciudad de la costa adriática: *Seviri Augustales* y M. M. en Narona». *Epigraphica*, núm. 72 (2010), p. 247-271.

Com a escrits pròpiament vinculats a la temàtica del projecte, cal fer esment també dels articles següents:

- «Sobre las cifras aproximadas —quizás usuales— de los fideicomisos testamentarios de notables y senadores a las ciudades: comentario acerca de algunos casos, especialmente hispanos, a propósito de una nueva inscripción de *Nesactium* (AE 2005, 542)». *Historia Antiqua*, vol. 18, núm. 2 (2009), p. 57-68.

- «Algunas consideraciones sobre la epigrafía y los procedimientos epigráficos en la zona costera de la *Hispania citerior* a propósito de ciertos paralelos itálicos. Los casos de los honores imperiales en época tardía y de la administración de los espacios sacros dependientes de las ciudades». *Mare Internum*, vol. 2 (2010), p. 91-99.

- «La presència de la dinastia antonina a Tarraco». A: *Studia Celtica Classica et Romana Nicolae Szabó septuagesimo dedicata*. Budapest, 2010, p. 159-167.

- «El problema de las *Aquae calidae* del norte del *conventus Tarraconensis*». *Palaeohispánica*, núm. 10 (2010):

Serta Palaeohispanica in honorem Javier de Hoz, p. 303-317.

Finalment, s'ha continuat treballant en el camp de l'epigrafia ibèrica dels Països Catalans, un terreny estretament vinculat amb el de l'epigrafia pròpiament romana, de la qual la primera és, en molts casos, contemporània. Així, s'han efectuat diverses visites de treball a la seu d'Empúries del Museu d'Arqueologia de Catalunya per tal d'examinar totes les peces amb inscripció ibèrica que hi estan dipositades. De totes aquestes peces, de les quals s'ha fet una nova autòpsia i, en determinats casos, també una nova relectura, se n'ha extret també una nova documentació gràfica de gran qualitat. En l'àmbit de l'epigrafia preromana, els membres de l'equip han participat en diverses iniciatives innovadores, com ara la col·laboració amb la Script Encoding Initiative, dirigida pel Consorci Unicode de la Universitat de Califòrnia a Berkeley. La participació ha consistit en l'emissió de diversos informes tècnics, signats per Rosa Comes i Noemí Moncunill, amb l'objectiu que l'escriptura ibèrica passi a formar part de les escriptures adaptades al sistema Unicode. Aquesta iniciativa ja fou presentada durant el curs passat a la comunitat científica en el X Col·loqui Internacional sobre Língües e Culturas Paleo-hispàniques, celebrat a Lisboa del 26 al 28 de febrer de 2009. La proposta es troba en l'article de Rosa Comes i Noemí Moncunill «Propuesta de integración del signario ibérico en el Proyecto Uni-

code», publicat dins *Palaeohispanica* (núm. 9, 2009, p. 63-64). En la mateixa línia de divulgació i promoció de l'escriptura i la cultura ibèriques, s'ha participat, mitjançant l'assessorament tècnic i científic, en l'exposició «La mirada tàctil», del Museu i Poblat Ibèric de Ca n'Oliver de Cerdanyola del Vallès, pensada per apropar el nostre patrimoni arqueològic i epigràfic a les persones amb dificultat de visió.

Altres publicacions

- CAMAÑES, M. Pilar; MONCUNILL, Noemí; PADRÓS, Carles; PRINCIPAL, Jordi; VELAZA, Javier. «Un nuevo plomo ibérico escrito de Monteró 1». *Palaeohispanica*, núm. 10 (2010): *Serta Palaeohispanica in honorem Javier de Hoz*, p. 233-247.
- MAYER, Marc. «Algunas observaciones sobre la microtoponimia paleohispánica». *Palaeohispanica*, núm. 9 (2009), p. 175-188.
- MONCUNILL, Noemí. *Els noms personals ibèrics en l'epigrafia antiga de Catalunya*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2010.

Escassetats, caresties, fams i mortaldats a Catalunya a l'edat mitjana. Estudi i corpus documental

Director: Antoni Riera i Melis

Aquest programa constitueix la segona part de la recerca «*De re frumentaria*:

Corpus de documentació municipal relativa al mercat urbà de cereals als Països Catalans a la baixa edat mitjana», que es va desenvolupar entre els anys 2002 i 2006. Si l'anterior programa tenia per finalitat primordial crear un corpus de documentació inèdita sobre una temàtica tan important com desconeguda, l'actual pretén no solament complementar amb noves aportacions el conjunt dels 3.167 documents transcrits i anotats, sinó també explotar-los científicament.

Durant el curs 2009-2010, l'equip de recercadors ha treballat en diversos arxius i biblioteques de Barcelona.

Consulta de fonts documentals inèdites

Antoni Riera i Melis ha examinat els registres de cancelleria corresponents al regnat d'Alfons el Franc (1285-1291) i a la primera fase del llarg regnat de Jaume II (1291-1295), conservats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó (secció «Cancelleria Reial», registres 63-85 i 86-93).

Pol Serrahima Balius ha continuat el treball de recollida d'informació documental inèdita amb vista a la preparació de la seva tesi doctoral, sobre el proveïment de blat de la ciutat de Barcelona a la segona meitat del segle xv.

Montserrat Richou i Llimona, que té assignat com a tema de recerca la contribució de la iniciativa privada a l'abastament frumentari de la ciutat de Barcelona, ha prosseguit, a l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, la consulta dels

manuals notariais redactats pels notaris barcelonins especialitzats en l'escriptura-ció de contractes mercantils.

Josep Fernández Trabal, que s'ocupa del paper que va desenvolupar el control de les àrees cerealistes i dels molins fariners de la Catalunya Vella en la primera i segona guerra remença, ha treballat en diversos arxius, on ha consultat: cent trenta-vuit registres de la cancelleria de Joan II i quatre registres de la cúria del governador Galceran de Requesens, a l'Arxiu de la Corona d'Aragó; els set volums dels «Manuals d'Acords del Consell» corresponents al període 1471-1479, a l'Arxiu Municipal de Girona; els dos primers volums del «Llibre del Consell» (1451-1495) i el primer registre de la «Correspondència» (1461-1475), a l'Arxiu Municipal de Vic; els registres 4 i 5 de les «Actes del Capítol» (1456-1514), a l'Arxiu Capitular de Vic; els registres 162 i 163 de les «Lletres episcopals» (1461-1466), a l'Arxiu Diocesà de Girona; els registres de les «Actes del Capítol» corresponents als períodes 1402-1448 i 1462-1473, a l'Arxiu Capitular de Girona, i els registres de les «Actes del Capítol», a l'Arxiu Capitular de Barcelona.

Ramon Agustí Banegas López (que treballa en una línia de recerca paral·lela: l'abastament de carn de la ciutat de Barcelona a la baixa edat mitjana) ha aprofitat el seu darrer any de beca postdoctoral a la Universitat de Versalles / Saint-Quentin-en-Yvelines per consultar

les fonts relatives a aquesta temàtica conservades en els principals arxius de Normandia. Ha treballat als Arxius Departamentals del Sena Marítim, on ha consultat les sèries «Archive Municipal de Rouen» i «Archive de l'Abbaye de Saint-Ouen-de-Rouen Tabellionage de Rouen».

Consulta de fonts documentals publicades

Pere Benito i Monclús ha treballat en la transcripció dels pergamins comtals dels segles XI i XII de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Tota la documentació inèdita recollida per Antoni Riera i Melis i Pol Serrahima Balius ha estat transcrita, anotada i regestada. La documentació arreplegada per Montserrat Richou i Llimona i Josep Fernández Trabal ha estat regestada.

Publicacions

BAIGES, Ignasi J.; FELIU, Gaspar; SALRACH, Josep M. (dir.). *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona, de Ramon Berenguer II a Ramon Berenguer IV*. Barcelona: Fundació Noguera, 2010. 4 v.

BANEGAS LÓPEZ, Ramon Agustí. «Consumption of meat in western european cities during the late middle ages: a comparative study». *Food & History* [Turnhout], vol. 8, núm. 1 (2010), p. 63-86.

BENITO, Pere. «Retour au Toulousain. Famines graves, exode et persistance de la famine en Catalogne à l'époque du comte Raimond Borrell (1000-1018)». A: DENJEAN, Claude (ed.). *Sources sérielles et prix au moyen âge: Travaux offerts à Maurice Berthe*. Tolosa: CNRS Université de Toulouse - Le Mirail, 2009, p. 43-80.

— «Del castillo al mercado y al silo. La gestión de la renta cerealista de la Almoína de Barcelona en la castellanía de Sitges (1354-1366)». *Historia Agraria*, núm. 51 (2010), p. 13-44.

— «Bruit de sabres. Répercussions directes et indirectes de la croisade albigeoise dans la seigneurie catalane du XIII siècle». A: PAILHÈS, Claudine (ed.). *1209-1309, un siècle intense au pied des Pyrénées: Actes du colloque tenu à Foix les 23, 24 et 25 octobre 2009 dans le cadre du 800e anniversaire de la Croisade contre les Albigeois*. Foix, 2010.

FERNÁNDEZ TRABAL, Josep. «Les archives privées en Catalogne». *Cahier de l'AFPAP* [Paris: Association Française pour la Protection des Archives Privées], núm. 2 (2010), p. 115-126.

RICHOU I LLIMONA, Montserrat. «Els negocis de Ramon de Ganovardes, prevere beneficiat de la Seu de Barcelona (segle XIV)». *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols* [Barcelona], núm. 27 (2009), p. 33-51.

RICHOU I LLIMONA, Montserrat. «Família pagesa i estratègies patrimonials: el Baix Maresme als darrers segles medievals». A: BOLÒS, Jordi; JARNE, Antonieta; VICEDO, Enric (ed.). *Família pagesa i economia rural: VII Congrés sobre Sistemes Agraris, Organització Social i Poder Local*. Lleida: Diputació de Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 2010, p. 259-272.

RIERA I MELIS, Antoni. «“Lo pus greu càrrech e perill que jurats d'aquesta ciutat han és tenir aquella sens fretura de blats.” El aprovisionamiento urbano de cereales en las ciudades de la Corona de Aragón». A: SESMA MUÑOZ, J. A. (dir.). *La Corona de Aragón en el centro de su historia, 1208-1458: Aspectos económicos y sociales*. Saragossa: Gobierno de Aragón. Departamento de Educación, Cultura y Deportes, 2010, p. 233-278.

Difusió dels resultats

Els membres de l'equip de recerca han utilitzat la informació arxivística i bibliogràfica aportada per la recerca durant el curs 2009-2010 en les activitats següents.

Participació en cursos universitaris

Antoni Riera i Melis ha participat en els cursos universitaris següents:

— Fonts i metodologia de la història de l'alimentació. Curs de 6 crèdits ECTS, impartit a la Universitat de Bar-

celona els mesos de novembre i desembre de 2009 dins del màster europeu Història i cultura de l'alimentació.

— «Tingueu sempre ben abastada la ciutat...» L'aprovisionament cerealístic a les ciutats catalanes a la baixa edat mitjana. Curs impartit el 15 de gener de 2010 dins el VI Seminari d'Història Medieval, organitzat pel grup de recerca consolidat «Renda feudal i fiscalitat a la Catalunya baixmedieval» de la Institució Milà i Fontanals (CSIC) i pel Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona, de l'octubre de 2009 al maig de 2010.

Organització i coordinació científica de congressos i seminaris

Antoni Riera i Melis i Pere Benito i Monclús han dut a terme la coordinació científica del seminari «El blat i la carn a la Catalunya medieval: mercat, crisis alimentàries i polítiques públiques d'abastament», el primer seminari del cicle «Crisis i cicles en la història», dels projectes «Escassetats, caresties, fams i mortalitats a Catalunya a l'edat mitjana» i «Carestia, hambre y mortalidad en la Cataluña medieval», organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans, el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida i l'Observatori de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona, el 6 de juliol de 2010.

Pere Benito i Monclús va participar en l'organització del col·loqui interna-

cional «Crisis en la edad media: modelos, explicaciones y representaciones», organitzat pel Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida, l'11 i 12 de febrer de 2010.

Participació en congressos científics, seminaris i cicles de conferències

Antoni Riera i Melis ha participat en els congressos següents:

— «L'any de la fam» a Catalunya (1373-1375). Anàlisi de les seves causes». Ponència pronunciada en el col·loqui internacional «Crisis en la edad media: modelos, explicaciones y representaciones», organitzat pel Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida, el 12 de febrer de 2010.

— «Crisis agràries, caresties i fams a la Mediterrània occidental a l'època de Ramon Llull». Ponència pronunciada en les Jornades Lullianes en Homenatge a Jocelyn N. Hillgarth i Anthony Bonner, organitzades per la Càtedra Ramon Llull de la Universitat de les Illes Balears, el 26 de febrer de 2010.

— «El proveïment alimentari a les ciutats de la Corona catalanoaragonesa pels volts de 1400». Ponència pronunciada en el congrés internacional «Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp», organitzat per la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC i

la Institució Milà i Fontanals (CSIC), el 2 de juny de 2010.

— «Comer y beber en la edad media hispánica. Estructuras sociales y niveles de consumo en los siglos XIII-XV». Conferència convidada dins el seminari «Comer, beber, vivir: consumo y niveles de vida en la edad media hispánica», emmarcat en la XXI Semana de Estudios Medievales de Nájera, organitzada per Amigos de la Historia Najerillense, el 2 d'agost de 2010.

Pere Benito i Monclús ha participat en els col·loquis i seminaris següents:

— «La causalidad de las hambrunas en las fuentes narrativas occidentales de los siglos XI-XIII. Una reflexión crítica desde el análisis histórico». Ponència pronunciada en el col·loqui internacional «Crisis en la edad media: modelos, explicaciones y representaciones», organitzat pel Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida, l'11 de febrer de 2010.

— «Comptabilitat i gestió de la senyoria. Els llibres de comptes de l'Almoina de Barcelona a la castlania de Sitges (segona meitat del segle XIV)». Conferència convidada dins el seminari «Solidarités entre juifs et chrétiens au moyen âge. Des écritures ordinaires, témoins des solidarités aux XIIIe et XIVe siècles», organitzat per la Societat d'Estudis del Crèdit i dels Intercanvis Medievals (SECEM), a Perpinyà, el 9 i 10 de març de 2010.

— «Hambre, carestía y escasez en la edad media. Las crisis alimenticias». Conferència convidada dins el seminari «Comer, beber, vivir: consumo y niveles de vida en la edad media hispánica», emmarcat en la XXI Semana de Estudios Medievales de Nájera, organitzada per Amigos de la Historia Najerillense, el 3 d'agost de 2010.

Ramon Agustí Banegas López ha impartit la comunicació i la conferència següents:

— «Menjar i vendre carn a les ciutats durant la baixa edat mitjana». Comunicació presentada en el seminari «El blat i la carn a la Catalunya medieval: mercat, crisis alimentàries i polítiques públiques d'abastament», el primer seminari del cicle «Crisis i cicles en la història», organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans, el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida i l'Observatori de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona, el 6 de juliol de 2010.

— «La regulación de la carnicería en la península Ibérica durante la baja edad media, el ejemplo de una protoindustria alimentaria». Conferència convidada dins el cicle de conferències «La regulación industrial, contaminación y medio ambiente en España a lo largo de la historia», organitzat pel Col·legi d'Espanya de París, el 31 de març de 2010.

Montserrat Richou i Llimona, per la seva banda, va pronunciar la comuni-

cació «Una dècada d'abastament frumentari: Barcelona i la iniciativa privada als anys setanta del segle XIV», en el seminari «El blat i la carn a la Catalunya medieval: mercat, crisis alimentàries i polítiques públiques d'abastament», el primer seminari del cicle «Crisis i cicles en la història», organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans, el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida i l'Observatori de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona, el 6 de juliol de 2010.

Forma Orbis Romani - Forma Conventus Tarraconensis

Director: Josep Guitart i Duran

El programa Forma Orbis Romani (FOR), promogut per la Unió Acadèmica Internacional, és un programa de recerca de topografia arqueològica del món romà que es proposa la reconstrucció històrica dels territoris antics, portant la cartografia i l'anàlisi al marc regional mitjançant mapes de detall (generalment a l'escala 1:25.000 o 1:50.000) que permeten una localització precisa de les dades, mantenint a la vegada una visió general del territori corresponent.

El programa FOR a Catalunya i una part del País Valencià és concreta en la Forma Conventus Tarraconensis (FCT), que comporta la preparació de

diversos volums, cadascun dels quals ha de cobrir una àrea amb coherència històricotopogràfica. La primera etapa del programa comprèn els territoris immediats de les principals ciutats romanes de Catalunya.

Durant aquest curs 2009-2010, el programa ha estat dedicat fonamentalment als treballs necessaris per a concloure la publicació dels volums de la FORFCT corresponents al territori de l'*Ager Tarraconensis* (a la dreta del riu Francolí); a l'estudi, hi han estat aplicats els esforços de recerca del programa en els darrers anys, en col·laboració amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica. Sortiran dos volums d'aquest estudi, dins la col·lecció «Documenta»:

PREVOSTI, MARTA; GUITART, JOSEP (dir.). *Ager Tarraconensis*. Vol. 1: *Aspectes històrics i marc natural*. Tarragona: coedició amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2010.

GOROSTIDI, DIANA. *Ager Tarraconensis*. Vol. 3: *Les inscripcions romanes (IRAT)*. Amb la col·laboració de Piero Berni. Tarragona: coedició amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2010.

Per a l'edició d'aquests volums, s'ha comptat amb subvencions de la Diputació de Tarragona i de l'Ajuntament de Tarragona, respectivament.

El volum 2 de l'*Ager Tarraconensis*, *El poblament*, està enllestit i es preveu que surti publicat properament. El con-

tingut d'aquest volum és el següent: 1. Metodologia de l'estudi del poblament; 2. Les prospeccions extensives; 3. Les prospeccions intensives; 4. Els materials arqueològics de les col·leccions; 5. Estudi dels materials; 6. Treballs de camp centrats en jaciments; 7. El poblament, i 8. Els recursos econòmics.

El volum 4 de l'*Ager Tarraconensis*, *La villa romana dels Antigons*, està també pràcticament preparat per a entrar en premsa i esperem que ho pugui fer dins el primer semestre de 2011. El contingut d'aquest volum és el següent: 1. Anàlisi d'una antiga excavació de salvament; 2. El nimfeu dels Antigons en el panorama de les fonts decoratives de les vil·les de l'àrea catalana; 3. Els elements escultòrics; 4. Les ceràmiques; 5. Vida quotidiana a la vil·la: els grafitis sobre *instrumentum*; 6. Les troballes monetàries; 7. Altres materials, i 8. Conclusions.

Com a cloenda del treball i com a presentació dels resultats d'aquestes publicacions, s'ha considerat oportú convocar un simposi sobre l'*Ager Tarraconensis* que girarà al voltant de l'estudi de casos relacionables, amb la idea de generar una plataforma de trobada i de debat dels investigadors que treballen o senten interès entorn d'aquest tema.

**Llibres de matrícula de les
insaculacions (llibres de l'ànima) de
la ciutat de Barcelona (1498-1713)**

Directora: Eva Serra i Puig

Aquest projecte, encetat el 2008, vol posar a mans dels estudiosos els llibres de matrícula de la ciutat de Barcelona des de la introducció del sistema d'insaculació o de sac i sort, en el regnat de Ferran el Catòlic, fins a la seva fi, amb el Decret de Nova Planta. No sols és una aproximació als mecanismes de confecció de la matrícula per al sistema electoral català de l'època, sinó, sobretot, una panoràmica de les famílies i persones que durant més de dos segles van exercir un paper clau dins el poder municipal de Barcelona.

No s'ha pogut acabar el conjunt de la nòmina matriculada, que són milers de persones distribuïdes, sovint repetides, per les diverses bosses d'insaculació, segons els càrrecs, les funcions i els oficis: consellers (amb cinc bosses fins al 1640 i una sisena des de desembre de 1641), jurats del Consell de Cent, receptor de la batllia, clavari, tauler, advocat, escrivà major i arxiver, ajudant d'escrivà major, cònsols de llotja, obrer, mostassaf, administrador de places, credencer romaner, portaler i cauquillador, i receptor i palloler. Cal tenir present que també dins cada funció o càrrec hi ha diverses bosses representatives del paper i joc estamental. Es tracta de milers de noms que cal sovint contrastar per evitar els errors dels ma-

teixos coetanis o no caure en les males lectures actuals.

Ara no es farà l'inventari precís dels estaments i oficis que participaven en el poder municipal, però podríem recitar-ne els següents (dades de 1510): cavallers, ciutadans honrats, mercaders, artistes (notaris, adroguers, botiguers, cirurgians i cerers) i menestrals de trenta-un gremis. La individualització d'aquests càrrecs per un període molt superior al centenar d'anys multiplica les llistes. Només les cinc bosses de consellers fins al 1640 volen dir 247 persones que són gradualment substituïdes per unes altres, sobretot, i lògicament, per raons de mortalitat, si bé també poden existir substitucions per raons polítiques.

L'equip d'investigadors observà que, amb el temps disponible, acabaria la tasca de buidatge de les bosses dels consellers i dels diversos oficis de la ciutat, però que el Consell de Cent requeria més temps. L'equip continua format (sota la direcció d'Eva Serra i Puig) per Jordi Buyreu, doctor per la Universitat de Barcelona; Núria Florensa, doctora per la Universitat de Barcelona; Sílvia Jurado, llicenciada per la Universitat de Barcelona; Eduard Martí, doctor per la Universitat Pompeu Fabra i professor de la Universitat Internacional de Catalunya; Miquel Pérez Latre, doctor per la Universitat Pompeu Fabra i arxiver de l'Arxiu Nacional de Catalunya, i, en fase d'elaboració de la tesi doctoral, Eduard Puig,

llicenciat per la Universitat Pompeu Fabra. Fa uns quants anys, el mateix equip va elaborar la matrícula de la Generalitat entre final del segle xv i 1713-1714, la qual és actualment en fase de publicació per etapes.

Materials prehistòrics de Serinyà

Director: Narcís Soler i Masferrer

La finalitat d'aquest programa és preparar, estudiar i publicar els materials de les excavacions antigues i modernes de les coves prehistòriques de Serinyà i continuar les excavacions a la cova de l'Arbreda.

Al llarg d'aquest curs 2009-2010, s'ha dut a terme l'estudi de la indústria òssia magdaleniana de la bora gran d'en Carreres, de la indústria de Mollet III, de la fauna del Reclau Viver i de les restes humanes d'aquest mateix jaciment.

El jaciment que s'ha treballat més al llarg d'aquest curs és el del Reclau Viver, on pràcticament s'ha acabat l'estudi de l'estratigrafia i de la indústria lítica. Actualment es treballa en la determinació de la fauna. Aviat es podrà publicar una monografia sobre aquest jaciment, que conté la millor estratigrafia i els millors materials del Paleolític superior de Catalunya i que encara és pràcticament inèdit.

D'altra banda, s'ha construït a l'Arbreda una estructura metàl·lica per garantir la seguretat de la gran secció est i dels mateixos excavadors i facilitar l'accés

als diferents sectors del jaciment. El 2010, gràcies al Departament de Cultura, ha estat completada amb els accessos, i també ha estat renovada la tanca de tot el parc. S'ha continuat la digitalització de les seccions de l'Arbreda i de tots els objectes coordinats i l'estudi de les restes de fauna localitzades el 2008. S'ha treballat amb un equip d'una quinzena de persones, que han excavat el Paleolític mitjà del nivell J, on la indústria, força rica, es presenta barrejada amb moltes restes d'ós de les cavernes. També s'ha excavat als nivells inferiors, els més antics, que són molt rics, sobretot en indústria, i on el 2009 es van trobar dues dents que han de correspondre a *Homo neanderthalensis*. S'han obtingut també noves datacions de la cova de l'Arbreda, tant per ^{14}C com per urani-tori.

Finalment, s'han començat a estudiar també els materials del Paleolític superior de les antigues excavacions que Josep M. Corominas va efectuar des de 1972 i 1973 en el sector que actualment anomenem *sector alfa* de la cova de l'Arbreda. Manca encara revisar els del Paleolític mitjà. L'última tasca realitzada ha estat la digitalització de les seccions d'aquest sondeig, que es van dibuixar el 1975.

Publicacions

Sobre els jaciments de Serinyà, han aparegut les següents publicacions:

CAMPENY VALL-LLOSERÀ, Gerard. «Anàlisi morfològica de les atzagaies de la

- Bora Gran d'en Carreras (Serinyà, Pla de l'Estany)». *Quadern de Prehistòria Catalana* [Girona], núm. 17 (2009), p. 57-84.
- GARCIA PETIT, Lluís. *Els ocells del Paleolític superior de la cova de l'Arbreda (Serinyà, Pla de l'Estany)*. Treball de recerca del programa de doctorat de Cultura i societat a l'Europa mediterrània, del Departament de Geografia, Història i Història de l'Art. Girona: Universitat de Girona, 2009.
- LLOVERAS, L.; MORENO-GARCIA, M.; NADAL, J.; MAROTO, J.; SOLER, J.; SOLER, N. «The application of actualistic studies to assess the taphonomic origin of Musterian leporid accumulations from Arbreda cave (North-East Spain)». A: *Taphonomie des petits vertébrés: Référentiels et transferts aux fossiles: Actes de la Table Ronde du RTP Taphonomie, Talence 20-21 octobre 2009*. PACEA-UMR 5199 CNRS, 2010, p. 99-119.
- MANGADO, X. (ed.); TEJERO, J. M.; FULLOLA, J. M.; PETIT, M. A.; GARCÍA-ARGÜELLES, P.; GARCÍA, M.; SOLER, N.; VAQUERO, M. «Nuevos territorios, nuevos grafismos: una visión del Paleolítico superior en Catalunya a inicios del siglo XXI». A: *El Paleolítico superior peninsular: Novedades del siglo XXI: Homenaje al profesor Javier Fortea*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, 2010. (Monografies; 8), p. 63-83.
- ROMERO TORRES, Laura. «Els recursos faunístics dels grups gravetians de la cova del Reclau Viver (Serinyà, Pla de l'Estany)». *Lligams* [Girona: Universitat de Girona], núm. 7 (2n semestre 2009), p. 11-15.
- SOLER, Joaquim; SOLER, Narcís; MEDINA, Bàrbara; ROMERO, Laura; SOLÉS, Alba; NIELL, Xavier. «Les excavacions a la cova de l'Arbreda durant les campanyes de 2008 i 2009». A: *Desenes Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*. Girona, 2010, p. 17-25.
- SOLER, Narcís; MAROTO, Julià; RAMIÓ, Sònia. *The prehistoric caves of Serinyà: Archaeology Museum of Catalonia guidebooks*. Banyoles: Consell Comarcal del Pla de l'Estany: Museu d'Arqueologia de Catalunya, 2009.
- SOLER SUBILS, Joaquim; SOLER MASFERRER, Narcís; MAROTO, Julià. «The Arbreda's archaic Aurignacian dates clarified». *Eurasian Prehistory*, vol. 5, núm. 2 (2009), p. 45-55.
- TARRÉS I FARRÉS, Anna. *Estudi preliminar de la indústria mosteriana de la cova de Mollet (Serinyà). Excavacions de 1947/48 i 1972*. Màster d'Iniciació a la recerca en humanitats: història, art, filosofia, llengua i literatura. Girona: Universitat de Girona, 2009.

Recerca arqueològica de la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)

Director: Josep Guitart i Duran

La finalitat d'aquest programa de recerca arqueològica és l'estudi del jaciment arqueològic situat en el subsòl de l'actual vila de Guissona. Les restes conservades corresponen als vestigis de la població romana de *Iesso*, fundada a l'inici del segle I aC, en paral·lel amb *Aeso*, i possiblement també amb *Ilerda*, per tal d'estructurar les terres de ponent de l'actual Catalunya. En el desenvolupament d'aquest programa, l'IEC col·labora amb el Patronat d'Arqueologia de Guissona, consorci en el qual participen també l'Ajuntament de Guissona, el Consell Comarcal de la Segarra, l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Les activitats realitzades durant el curs 2009-2010 han estat fonamentalment orientades a completar l'excavació de les termes públiques de la ciutat romana i a dur a terme l'estudi de resultats. En compliment d'aquest objectiu, s'han realitzat diverses campanyes d'excavació: l'any 2009, dues campanyes, del 2 de juny al 18 de juliol i de l'1 de setembre al 30 d'octubre, i l'any 2010, del 10 de maig al 30 de juliol i la segona, que es durà a terme de l'1 de setembre al 29 d'octubre. Aquestes campanyes permeten completar l'excavació de la part essencial de les termes. Malgrat tot, queda el dubte de si

més al nord del límit marcat pel pati de les termes i la seva *natatio* i de les estances interpretades com a *apodyteria*, hi ha encara altres sales corresponents a equípaments secundaris i jardins o espais oberts que, com a zones d'oci, formarien part també del conjunt termal. En qualsevol cas, aquesta part del Parc Arqueològic excavada constitueix una unitat coherent i comprensible, llesta per a la seva museïtzació. D'altra banda, durant l'any 2010, les tasques de museïtzació integral del Parc Arqueològic de Guissona han fet necessària una actuació arqueològica potent en la zona de la muralla nord, ja que ha calgut excavar un sector de la muralla de quinze metres per tal de connectar els dos sectors oberts els anys anteriors i aconseguir, així, una adequada contemplació de la fortificació nord de la ciutat.

Paral·lelament, s'ha dut a terme l'estudi de resultats. El 2010 finalitza la memòria d'excavació de les campanyes desenvolupades a les termes entre els anys 2005 i 2008. Al mateix temps, s'ha procedit a la publicació d'un avançament dels resultats d'aquests treballs, amb una primera interpretació de les termes i de les seves tres fases evolutives constatades a l'excavació.

D'altra banda, la conveniència de dur a terme la museïtzació del Parc Arqueològic de Guissona i el trasllat i l'ampliació del museu i centre d'interpretació del jaciment, l'any 2007, en el moment

de planificar les tasques per fer durant el trienni, era una necessitat peremptòria. Durant el darrer trimestre de 2009, es van redactar els projectes executius, que es van licitar i s'han començat a realitzar durant el 2010. En el Parc Arqueològic, les intervencions han estat orientades a facilitar l'accés a les restes, tant físicament com pel que fa a la comprensió. D'aquesta manera, amb l'objectiu d'articular les visites, s'ha fet una sistematització global del parc. L'actuació comporta una millora en la mobilitat dins el recinte i, a la vegada, en facilita la interpretació per a qualsevol tipus de visitant, ja que es basa en la recuperació dels eixos viaris originals per ordenar els recorreguts. Així doncs, les antigues vies urbanes, convenientment protegides i marcades per unes graves específiques, esdevenen els eixos vertebradors de les visites. De manera paral·lela, s'ha ordenat el conjunt de l'espai a partir d'un sistema de talussos de terra que permetrà controlar la circulació de les aigües pluvials, que fins al moment havien comportat un problema per a la correcta conservació de les restes.

A part d'aquestes mesures, que responen a qüestions més aviat infraestructurals, s'han fet també altres intervencions més directament relacionades amb la percepció de les restes. Per exemple, a partir d'un sistema d'estaques, es fa més comprensible al visitant la presència de la muralla en els punts on encara no ha estat excavada o, per contra, no s'ha

conservat. En la mateixa línia, s'ha reproduït el volum original de la torre amb un sistema tubular en forma de prisma. Així s'obté, de manera gens agressiva, una idea de les dimensions que podien assolir tant la torre com l'estructura defensiva en general. Finalment, l'última intervenció a destacar és que el conjunt monumental de l'edifici dels banys i la piscina descoberta ha estat protegit per un sistema de coberta lleugera fonamentada amb un sistema de micropilotatge poc agressiu amb les restes arqueològiques. Aquesta actuació permet, d'una banda, assegurar la pervivència del conjunt arqueològic i, de l'altra, mantenir les estructures i pavimentacions descobertes durant tot l'any i l'interès pel parc, més enllà dels mesos càlids.

El conjunt de la intervenció, programada i realitzada mitjançant una col·laboració intensa dels arquitectes i els arqueòlegs implicats, ha donat un resultat que creiem modèlic pel que fa al tractament d'un parc arqueològic de les característiques del de Guissona.

Durant aquest curs, han culminat dues tesis doctorals que han tingut origen en la recerca de la ciutat romana de *Iesso* i que han estat realitzades per membres de l'equip de recerca del programa: la tesi doctoral d'Ada Cortés Vicente, *L'arquitectura domèstica de les ciutats romanes de Catalunya. Època tardorepublicana i altimperial*, llegida el 25 de juny de 2009 a la UAB, i la tesi doctoral de Pau de Soto

Cañamares, *Anàlisi de la xarxa de comunicacions i del transport a la Catalunya romana. Estudis de distribució i mobilitat*, llegida el 20 de juny de 2010 a la UAB.

Repertori de manuscrits catalans 1474-1714

Directora: Eulàlia Duran i Grau

Durant aquest curs, l'equip de treball ha estat format per Eulàlia Duran, com a directora; Maria Toldrà, com a coordinadora, i Laia de Ahumada, Mercè Gras, Teresa Huguet i Joan Mahiques, com a col·laboradors. També s'ha comptat amb la col·laboració puntual i desinteressada del doctor Gabriel Ensenyat (Universitat de les Illes Balears).

Durant aquest període, s'ha continuat treballant en la implementació de la base de dades *Manuscrits catalans de l'edat moderna* (MCEM).

L'MCEM és un recurs informàtic destinat als investigadors que permet consultar i recuperar, amb un format comú per camps, les descripcions dels manuscrits en qualsevol llengua produïts als països de llengua catalana durant l'edat moderna. Reuneix en una sèrie única les dues línies anteriors del programa, dedicades, respectivament, als períodes 1474-1620 i 1620-1714.

Actualment, la base de dades es troba en període de proves. Es tracta d'una versió encara semioculta a causa de

problemes tècnics amb el format d'alguns camps. Cadascun dels 1.405 manuscrits descrits hi té entrada pròpia i la informació s'estructura en els camps següents: [número ID de] manuscrit, ciutat, biblioteca o arxiu, signatura, signatures antigues, data, llengua, suport, mides, folis, copista, enquadernació, llom, procedència, estat de conservació, ornamentació, matèries, autor, títol, contingut, observacions, bibliografia, enllaços interns i enllaços externs.

Descripcions de nous manuscrits

S'han introduït a la base de dades MCEM descripcions de manuscrits dels fons següents:

— Manuscrits renaixentistes mallorquins (Biblioteca Pública de Palma, Arxiu Capitular de Mallorca, Biblioteca Balear del Monestir de La Real, Biblioteca Bartomeu March i Biblioteca Municipal de Palma).

— Manuscrits barrocs de Barcelona (Biblioteca Universitària i Arxiu Històric de la Ciutat).

— Manuscrits carmelites dels segles XVII-XIX (Arxiu dels Carmelites Descalços de Catalunya i Balears i Biblioteca Pública de Tarragona).

— Manuscrits del geògraf i historiador Josep Aparici conservats en una biblioteca privada.

— Manuscrits de Juliana Morell conservats a la Biblioteca Municipal d'Avinyó.

Paral·lelament, s'ha iniciat el buidatge de catàlegs i bibliografia sobre manuscrits catalans de l'edat moderna conservats a la Biblioteca Nacional de

Madrid i la Reial Acadèmia de la Història i s'ha començat a treballar en la descripció *in situ* dels manuscrits catalans de la Biblioteca Nacional de França.

Secció de Ciències Biològiques

Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans

Director: Xavier Llimona i Pagès

Els nuclis d'actuació d'aquest programa al llarg del curs han estat l'estudi de la biodiversitat fúngica i líquènica dels Països Catalans —amb algunes àrees més intensament treballades, com ara l'Alt Empordà (especialment el Parc Natural de Cap de Creus), el Baix Empordà, la Garrotxa, la Selva, les serres de Marina i de Collserola, la Segarra, etc.—, per a l'aportació d'un gran volum de dades noves de morfologia, iconografia, corologia i ecologia; l'estudi del component fúngic dels estepars (*Cistion*); la revisió taxonòmica, que sovint inclou la descripció de noves espècies, de diversos grups de fongs i líquens insuficientment estudiats o conflictius; l'estudi molecular de la història evolutiva d'alguns grups de fongs i líquens, ben representats als Països Catalans, i l'aplicació dels resultats a les revisions taxonòmiques anteriorment esmentades. Encara no s'ha pogut completar l'objectiu de resumir en un llibre monogràfic tot el que es coneix sobre el component fúngic dels estepars (*Cistion*), però treballs com ara el de Jordi Vila i Xavier Llimona («Noves dades sobre el component fúngic de les comunitats de *Cistus* de Catalunya. III. Addicions, correccions i claus d'identificació», *Revista*

Catalana de Micologia, vol. 31 (2009), p. 103-137), amb les seves claus d'identificació de totes les espècies trobades en aquestes comunitats arbustives afavorides pels incendis, fan possible recuperar i utilitzar, per bé que en un format més resumit i menys il·lustrat que el llibre, el nucli de la informació científica que hi haurà en el llibre, quan es publiqui.

L'any 2010, el programa ha dedicat més atenció al treball de camp en líquenologia que en micologia. Tot i això, les publicacions generades pels investigadors integrats en el programa han continuat fluint de manera regular en els dos camps de què consta el projecte. Hi destaquen algunes aportacions en revistes indexades, sobretot de líquenologia. Aquestes dades es van incorporant regularment al *Banc de dades de biodiversitat de Catalunya*, als mòduls «Fongs» i «Líquens».

Les prospeccions s'han centrat principalment a les comarques de Girona (fongs i líquens), Barcelona, Castelló (fongs) i, més localment, a les de la Segarra i el Solsonès (líquens i alguns fongs de primavera). Els mesos de gener i febrer de 2010 han estat propicis per a l'estudi dels fongs del *Cistion* d'una àrea poc coneguda entre Cadaqués i Roses i també de dues parcel·les (Ca l'Arana, Can Camins) del parc natural del delta del Llobregat. La prospecció també es va

aprofitar per a la recollecció de líquens, entre els quals destaca *Ingvariella bispora* (de Cadaqués), material que va servir per a acabar el treball presentat en el Congrés Micològic Internacional d'Edimburg (agost de 2010).

L'estudi de camp en llocs àrids continua a la plana de Sant Jordi (l'Ametlla de Mar), la marina de Lluçmajor (Mallorca) i altres localitats de l'illa de Mallorca, amb un primer contacte a les localitats d'estudi del Parc del Garraf. Dos viatges han permès la comparació de les observacions fetes amb les d'altres àrees mediterrànies (dues campanyes a Terol, a la serra d'Albarrasí), i s'ha fet una breu estada a Còrsega, on s'ha connectat amb els micòlegs i liquenòlegs locals.

L'estudi dels fongs liquenícoles ha conduït a diverses publicacions liderades per Pere Navarro-Rosinés, amb la descripció d'una espècie nova, *Lichenostigma rupicolae*, i la revisió mundial del gènere *Pyrenidium* (cinquanta espècies, trenta de les quals són noves per a la ciència). En el mateix camp dels fongs liquenícoles, s'ha avançat també en la monografia del gènere *Cercidospora*.

En el camp de l'aplicació dels líquens com a bioindicadors, s'ha elaborat un informe, que està pendent de publicació, sobre els líquens i altres criptògames com a indicadors del trepig, a les codines freqüentades (camins) i no freqüentades del Montcau (Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac).

Cal destacar, també, la contribució del grup al llibre *Els sistemes naturals de les planes de Son i la mata de València*, on s'ha tractat la biodiversitat dels líquens i fongs liquenícoles d'aquesta àrea protegida pirinenca. Les publicacions més importants en taxonomia liquènica són els fascicles *Rinodina I i Líquens calicioides*, que contenen totes les dades conegudes i revisades sobre els líquens d'aquests grups, amb claus d'identificació, descripcions completes i iconografia. Cal destacar les tesis doctorals en curs de Lluís Fiol, sobre els líquens calcícoles de Mallorca; Diana Muñiz, sobre líquens calicioides, i Gemma Figueras, sobre fisciàcies de taflus foliaci (*Physcia* i gèneres afins). L'estada d'aquesta darrera a Graz (Àustria), on ha estudiat els fotobionts de la fisciàcia *Anaptychia ciliaris*, ha aportat a l'equip les tècniques d'estudi dels fotobionts dels líquens, complement bàsic de l'estudi habitual dels micobionts. D'altra banda, s'han reprès dues línies d'investigació que havien quedat aturades per motius de salut: els estudis sobre *Rinodina*, *Buellia* i els gèneres afins i l'elaboració d'una monografia de *Buellia*, a càrrec de Mireia Giralt, i els estudis sobre fongs hipogeus, amb revisions de gèneres, algunes de les quals en el context mundial, a càrrec de Josep Maria Vidal.

Ester Gaya i Samantha Fernández Brime han treballat amb material català en els seus estudis filogenètics sobre els gèneres *Caloplaca* i *Diploschistes*. Amb-

dues línies d'estudi molecular de tàxons conflictius han conduït a la publicació de dos treballs en revistes internacionals de gran difusió. En la mateixa direcció giren els estudis moleculars de Jordi Vila, que ha obtingut un tesaurus d'unes cinc-centes seqüències noves de basidiomicets conflictius dels gèneres *Cortinarius*, *Hebeloma*, *Clitopilus* i d'altres.

Corpus ictionímic del català. 2a fase

Director: Jordi Lleonart i Aliberas

La ictionímia catalana és un terreny certament difícil i no sempre ben conreat; sovint ha estat poblat, transitat i fins i tot trepitjat per tota mena de visitants, des d'especialistes de fina sensibilitat fins a persones suposadament benintencionades però de formació dubtosa. Això ha fet que avui comptem amb una bibliografia força extensa però de qualitat molt desigual. Existeix un projecte força ambiciós i de llarg termini que per la seva volada no pot ser endegat tot d'una. Després de diverses converses amb el TERMCAT, hem arribat a la conclusió que aquest procés s'ha de fer per fases, les primeres de les quals consisteixen en un recull de l'àmbit del català. Fins i tot aquest procés inicial és complex i cal, al seu torn, dividir-lo en diverses fases, la primera de les quals consisteix en l'ordenació i informatització en una base de dades adequada del material prèviament

recollit i buidat. Les fases posteriors són les següents:

- Buidatge d'altres obres
- Incorporació d'animals marins

que no són peixos

Objectius

Creació d'una base de dades ictionímica del català a partir de la informatització del buidatge de diverses obres catalanes. Aquesta base de dades constituirà la llavor, per anar posteriorment alimentant-la i ampliant-la d'acord amb les possibilitats. La base serà posada en el domini públic.

Metodologia

Hi ha diversos tipus de material de font ictionímica: *a)* obres informatitzades i de buidatge immediat (DIEC2, GDLC); *b)* obres informatitzades però de buidatge no automàtic (DCVB); *c)* obres no informatitzades però ja buidades; *d)* obres no informatitzades i no buidades

El projecte crearà la base de dades a partir dels tres primers grups de material, deixant el darrer grup per a una fase posterior. Respecte al grup *c*, es disposa del material que el doctor Ribó ha buidat. Es disposa d'unes deu mil fitxes, que són les que seran informatitzades. Aquest fitxer ja ha estat revisat i ordenat i el seu contingut va servir per a un treball presentat l'any 1986.

La base de dades serà concebuda amb els següents camps (modificables i

ampliables en versions posteriors segons les necessitats):

- Ictiònim
- Nom científic donat per la font
- Nom científic actual
- Definició
- Font
- Comentaris

Darwin2009.cat

Director: Juli Peretó i Magraner

El programa Darwin2009.cat ha catalitzat les diverses accions que la Universitat de València i l'IEC han desplegat conjuntament durant la celebració de l'Any Darwin. Ha posat les bases de l'activitat interdisciplinària que fa possible la publicació de llibres, l'execució d'exposicions, la producció d'un documental científic i la celebració de simposis i conferències. El programa ha permès el treball en col·laboració d'historiadors de la ciència, biòlegs evolucionistes, experts en educació científica, divulgadors, periodistes, dissenyadors i artistes. Un lloc web (www.charlesdarwin.cat) ha estat la plataforma de difusió principal d'aquestes activitats.

Pel que fa al grau d'assoliment, aquest programa de recerca inicialment comprenia només un subconjunt de tots els objectius traçats per a la celebració de l'Any Darwin per la Universitat de València i l'IEC: en particular, el cofinançament

de l'exposició històrica i el seu catàleg i de l'edició il·lustrada de *L'origen de les espècies*. Tot i això, gràcies als patrocinis de la Secció de Ciències Biològiques, de la Universitat de València (per mitjà de la Càtedra de Divulgació de la Ciència) i d'altres organismes, s'han pogut desplegar amb satisfacció plena tots els objectius inicials.

Publicacions

CATALÀ, Jesús I.; NAVARRO, Víctor (dir.).

Darwin: El seu temps, la seua obra, la seua influència. Textos de José M. López Piñero, Víctor Navarro, Thomas F. Glick, Margarita Belinchón, Francisco Pelayo, Jesús I. Català, Miguel de Renzi, Andrés Moya, Juli Peretó i Tayra M. Carmen Lanuza. València: Universitat de València. Càtedra de Divulgació de la Ciència: Institut d'Estudis Catalans, 2010. [Catàleg de l'exposició del mateix nom. Publicació en català]

DARWIN, Charles. *L'origen de les espècies*.

Edició del text a cura d'Andrés Moya i Juli Peretó. Il·lustracions: Carles Puche. València: Universitat de València: Institut d'Estudis Catalans, 2009. [Publicació en tres idiomes: català, castellà i anglès]

Exposicions

— «Darwin: el seu temps, la seua obra, la seua influència». Direcció científica: Víctor Navarro i Jesús I. Català. Secretaria

tècnica: Tayra M. Carmen Lanuza. Disseny: L3C, Teresa Tomàs i Paco de la Torre. Execució: Fet d'Encàrrec. Exhibició a la Sala Lluís Alcanyís de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (UV-CSIC), de febrer a setembre de 2009, i a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC, de setembre a novembre de 2009. Una versió resumida s'exhibí a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerana de la Universitat Ramon Llull i al Museu Arqueològic de Gandia.

— «Senyor Darwin, quina gran idea!». Direcció científica: Joaquim Baixeras. Textos de Joaquim Baixeras, Xavier López Labrador, Ester Desfilis i Juli Peretó. Disseny: L3C, Teresa Tomàs i Paco de la Torre. Exposició escolar itinerant.

Documental

— *Rere la petjada de Darwin*. Documental, 52 min. Guió: Harmonia Carmona. Direcció: Harmonia Carmona i Maria Sales. Assessor científic: Juli Peretó. Producció executiva: Miquel Francés. Producció del Taller d'Audiovisuals de la Universitat de València amb la col·laboració de la Càtedra de Divulgació de la Ciència. Idiomes: castellà, català i anglès. Premi al millor guió i finalista a TeleNatura 2010 (Universitat de Navarra) i finalista al festival Scinema 2010 (Austràlia).

Flora i cartografia de briòfits

Directores: Montserrat Brugués
i Domènech
Rosa M. Cros i Matas

Durant el curs 2009-2010, cal destacar, en primer lloc, que s'ha dut a terme la preparació d'una cartografia digital interactiva consultable per Internet que combina un sistema d'informació geogràfica amb una base de dades dels briòfits de la península Ibèrica i les Illes Balears. La tasca ha comportat preparar una aplicació de consulta que permet a l'usuari cercar i visualitzar sobre el mapa la distribució dels diferents briòfits, referenciada en una quadrícula UTM 10 × 10, per mitjà d'Internet; dissenyar una fitxa per espècie, visible juntament amb el mapa, on consten diverses característiques de l'espècie i alguna il·lustració, i preparar una base de dades per a entrar-hi les citacions de cada espècie un cop revisades, en les quals consten la província, la UTM, la localitat, el recol·lector, l'any de recollecció, l'herbari i la bibliografia.

El treball durant el període de curs de 2010 ha consistit a dur a terme una sèrie de millores al lloc web dissenyat l'any 2009, *Cartografia de briòfits. Península Ibèrica i Illes Balears* (<http://briofits.iec.cat>), i en l'entrada de dades, per fer possible la visualització de cent vint-i-cinc espècies de briòfits. Les millores del web han estat les següents:

— Creació d'una pàgina titulada «Informació», amb la relació dels membres integrants i una breu introducció del projecte, en què se n'explica l'origen, el sistema de treball, la interpretació dels símbols i com s'ha de citar en cas que altres investigadors utilitzin la informació que oferim.

— Creació, en la pàgina d'inici, de dos nous desplegable, el primer per a seleccionar la classe i el segon per a seleccionar el gènere, que serveixen per a filtrar els continguts del tercer desplegable, tot i que també es podrà anar directament a aquest per seleccionar l'espècie. Com que cada cop hi ha més espècies introduïdes en l'aplicació, es considera necessària aquesta modificació per a facilitar-ne la usabilitat.

— Modificació dels símbols per millorar-ne la visualització.

— Visualització de la UTM dels punts que apareixen en el mapa.

— Creació de tres noves capes: països, províncies i illes.

— Optimització de la base de dades.

Pel que fa a l'entrada de dades, s'han preparat les dades corresponents a cent vint-i-cinc espècies de briòfits: algunes ja es van publicar en els fascicles de *Cartografia de briòfits* (1985-1996), però han estat posades al dia incloent-hi totes les citacions posteriors a la publicació, i d'altres són completament noves. Per a la preparació d'aquestes dades, ha calgut

recopilar i revisar tot el material d'herbari corresponent a citacions de la Península i de les Illes Balears. Quan no ha estat possible localitzar una mostra per a revisar-la, s'indica en el mapa amb el símbol corresponent. Per a cada espècie, s'ha preparat una fitxa on consten les sinonímies, l'ecologia, la distribució, el grau d'amenaça i, si escau, les observacions, així com unes il·lustracions significatives per al reconeixement de l'espècie i la data d'actualització del mapa. Actualment, de cada punt que apareix en el mapa, només se'n visualitza la UTM, encara que a la base de dades hi ha molta més informació (municipi, localitat, recol·lector, any de recollecció, herbari, citació bibliogràfica i observacions), que progressivament s'anirà incorporant. I per acabar, també s'ha fet una actualització del tesaurus d'espècies i del tesaurus bibliogràfic.

Flora i cartografia de les plantes i la vegetació

Directors: Josep Vigo i Bonada
Xavier Font i Castell

Aquest projecte és un dels tres en què ha quedat escindit el programa conjunt «Flora i cartografia de les plantes, els fongs i la vegetació». Continua operatiu de manera autònoma i els seus objectius són els mateixos. Comprèn els dos subprojectes següents: a) «Cartografia de la distribució de les plantes vasculares als

Països Catalans (ORCA)» i b) «Cartografia de la vegetació a Catalunya».

Tal com estava establert, dels dos subprojectes de recerca que comprèn aquest projecte, el curs 2009-2010 s'ha dedicat exclusivament a la continuació del banc de dades i de l'atles de distribució (primer subprojecte). Els mapes de vegetació que queden pendents de publicar (segon subprojecte) aniran sortint a mesura que se'n completin les maquetes i se n'elaborin les memòries.

El *Banc de dades de la flora vascular dels Països Catalans* (BDORCA) ha continuat aplegant informació, tant bibliogràfica com aportada pels nombrosos col·laboradors, i, més en particular, la relativa al volum 16 de l'«Atlas Corològic», que actualment conté prop d'1.300.000 entrades. S'han signat convenis específics entre l'IEC i la Universitat de Barcelona per a dotar beques de col·laboració dedicades a la incorporació de noves dades.

Pel que fa als «Catàlegs Florístics Locals», d'aparició irregular, supeditada a les propostes fetes per persones concretes, se n'ha publicat un. Actualment, es disposa d'un altre volum redactat que espera el moment de ser publicat.

Finalment, en relació amb els mapes de vegetació dels Pirineus catalans a escala 1:50.000 (que ocupen vint-i-sis fulls), l'any 2010 s'ha dreçat una pàgina web que permet descarregar els mapes ja publicats.

Impacte del grau de perturbació en la biodiversitat dels boscos de Catalunya

Director: Jaume Terradas i Serra

L'objectiu principal és analitzar de manera extensiva pels boscos de Catalunya la relació entre la biodiversitat de grups significatius d'organismes, com ara les plantes vasculares, i els indicadors obtinguts *in situ* en els inventaris forestals, particularment els que fan referència al seu grau de perturbació, causada principalment per explotacions forestals, pràctiques silvícoles o altres modificacions de l'estrat arbori. També es relacionarà el grau de perturbació amb els principals paràmetres estructurals i funcionals dels boscos.

Estat actual del programa i realitzacions

Durant el curs 2009-2010, s'ha fet un aprofundiment en l'anàlisi de les relacions entre la distribució de les espècies llenyoses dels boscos de Catalunya i la temperatura i la precipitació. Concretament, s'ha comparat per a diferents espècies forestals la relació entre els canvis esperats a causa del canvi climàtic en la distribució de la seva idoneïtat climàtica en el territori, amb variables poblacionals, com ara la taxa de creixement i la mortalitat, i trets funcionals rellevants, com ara l'alçada dels arbres, la densitat de la fusta i l'índex d'àrea foliar, entre d'altres. També s'ha

explorat l'efecte de l'estructura del bosc i la cobertura en la distribució i la riquesa de les espècies llenyoses en els tipus de boscos més representatius.

En primer lloc, s'ha dut a terme l'elaboració de la base de dades, en diversos formats (de consulta i d'anàlisi estadística), on es categoritzen les característiques de pertorbació dels boscos segons les dades de l'Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya (IEFC), realitzat pel CREAF. Aquesta informació actualment és en espera de ser publicada en línia mitjançant el programari Sistema d'Informació dels Boscos de Catalunya (SIBosC). La base de dades de pertorbació dels boscos de Catalunya consta actualment de 98.655 registres. Aquestes dades, juntament amb les ja existents de l'IEFC, han contribuït a l'elaboració de l'*Atlas de plantes llenyoses dels boscos de Catalunya*, tant en el format de llibre com en l'edició corregida posterior en format digital. Aquesta base de dades també ha permès l'elaboració de recerca en la qual la informació sobre la gestió dels boscos és un procés important.

D'altra banda, també s'han dut a terme les anàlisis de la relació entre el grau de pertorbació dels boscos de Catalunya i les variables estructurals i funcionals dels boscos, així com de l'efecte de l'estructura del bosc i la cobertura en la distribució i la riquesa de les espècies llenyoses en els tipus de boscos més representatius. Un dels resultats és que la riquesa d'espècies

disminueix de manera significativa en aquelles parcel·les amb evidències de treballs silvícoles, pastura i combinació d'ambdós tipus de pertorbació. A més, s'han organitzat activitats dirigides a un aprofundiment en l'anàlisi de les relacions entre la distribució de les espècies llenyoses dels boscos de Catalunya i els patrons climàtics relacionats amb la temperatura i la precipitació.

A partir de la informació treballada en aquest projecte, s'ha pogut elaborar una recerca relacionada amb l'anàlisi de patrons de diversitat: «Patterns of species impoverishment in managed forests of Catalonia (NE Spain)», publicada a *Journal of Vegetation Science*, vol. 20, núm. 4 (2009), p. 675-685.

Els instruments científics dels Països Catalans. Un catàleg col·lectiu del patrimoni científic català

Director: José Ramón Bertomeu
i Sánchez

Ponent: Mercè Durfort i Coll

La Comissió d'Instruments Científics (COMIC) fou creada dins de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica amb la pretensió de coordinar els treballs dedicats a la conservació i a l'estudi de l'extraordinari patrimoni científic. La COMIC ofereix eines de treball i recursos electrònics per tal d'ajudar en la tasca de preservació i estudi de la cultura ma-

terial de la ciència en la pàgina *www.instrumentscientifics.com*. El principal problema existent en aquest moment és el coneixement relatiu, dispers i desordenat de les col·leccions històriques d'instruments científics. L'absència de polítiques de conservació del patrimoni científic ha produït que moltes col·leccions d'instruments científics de gran valor (particulars o públiques, d'institucions universitàries o de centres d'ensenyament secundari) hagin desaparegut o que molts instruments estiguin emmagatzemats en soterranis, despaxos o armaris, amb un greu risc per a la seva futura conservació. Es treballa en el desenvolupament d'eines informàtiques per a la preparació d'un catàleg col·lectiu de la cultura material de la ciència, amb la intenció de coordinar els projectes en marxa, oferir assessorament i suport a nous projectes de catalogació i ajudar a la difusió de la informació recollida i de l'estat dels projectes, tot amb la intenció de garantir la conservació i l'ulterior aprofitament museològic i didàctic dels instruments científics.

En el curs 2009-2010, el projecte ha donat la possibilitat de crear una base de dades en línia col·lectiva i una xarxa de treball (*cic@uv.es*). També s'ha afavorit la creació de contactes amb altres projectes europeus i s'ha consolidat la base de dades conjunta (*www.instrumentscientifics.com*) per a reunir la informació recollida en els catàlegs existents, que és el principal objectiu del projecte de la

COMIC. S'han importat amb èxit tres bases de dades de col·leccions amb un inventari preliminar que inclou les col·leccions de la Universitat de València i els instituts històrics de València, Castelló i Alacant, i s'han implementat diversos aspectes de les fitxes, així com el sistema de recerca, amb la inclusió de noves possibilitats de recuperació. Tot i que encara en proves, ja es pot disposar del sistema de recerca booleana per a les diferents taules associades (bibliogràfiques i col·leccions). S'han ampliat les dades de les taules bibliogràfiques i de les col·leccions. La bibliografia d'estudis sobre la cultura material de la ciència ha estat completada, i també les notícies referents a llibres i congressos.

Poliamines: estudi de la seva ingesta a Catalunya

Directors: Abel Mariné i Font
Maria Izquierdo-Pulido

Cada dia s'ingereixen a través de la dieta desenes de micrograms de poliamines i d'altres amines. La ingestió de quantitats relativament elevades d'amines biògenes, com la histamina i la tiramina, pot representar un cert risc toxicològic, però, al contrari, segons estudis recents, les poliamines, l'espermina i l'espermidina, poden ser components semiessencials de la dieta. Les poliamines són compostos alifàtics de naturalesa policatiònica que en

condicions fisiològiques presenten dues, tres o quatre càrregues positives. Són presents en totes les cèl·lules vives i, malgrat que se'n desconeixen moltes de les funcions, se sap que són essencials per al creixement i la proliferació cel·lular, ja que intervenen en processos de traducció i en gairebé totes les etapes de síntesi de DNA, RNA i proteïnes. D'altra banda, i en relació amb altres possibles funcions de les poliamines en el metabolisme cel·lular, cal destacar-ne la marcada activitat antioxidant, protegint els àcids nucleics i els àcids grassos poliinsaturats de l'estrès oxidatiu. Aquesta activitat antioxidant no es troba confinada ni en un medi lipòfil (com la vitamina E) ni en un d'aquós (com la vitamina C), ja que són substàncies que es dissolen en ambdós medis. En aquest sentit, les poliamines serien úniques entre els antioxidants. En un principi, es va pensar que les poliamines es produïen exclusivament per biosíntesi endògena. No obstant això, actualment es considera que la major part de les poliamines que es requereixen per a un funcionament normal procedeixen de la dieta.

Tots els aliments, en principi, poden contenir poliamines de manera «natural», ja que són substàncies que es formen com a conseqüència dels processos metabòlics de pràcticament tots els éssers vius. A més, la putrescina, precursora de l'espermina i l'espermidina, pot tenir un doble origen: per una banda, pot ser sintetitzada com a part del metabolisme

cel·lular normal d'animals i plantes, però també es pot formar per una activitat bacteriana aminoàcid-descarboxilàsica.

El nostre grup de recerca té una gran experiència en l'estudi de les amines bioactives en aliments i té una àmplia base de dades de continguts d'aquestes amines en aliments de consum habitual al nostre país. En una primera aproximació, els continguts suggereixen que una dieta variada pot aportar quantitats relativament elevades de poliamines, especialment vehiculades per determinats aliments. Així, i amb càlculs provisionals, sembla que la nostra dieta aporta com a amina majoritària la putrescina, procedent sobretot d'aliments fermentats, patates, hortalisses i fruites. Serien també importants les quantitats d'aquesta amina que vindrien de les begudes alcohòliques fermentades (vi i cervesa). La principal font d'espermidina serien els aliments d'origen vegetal, com les patates, el pa, les hortalisses i les fruites, mentre que el peix i la carn aportarien principalment espermina. No obstant això, la ingesta de poliamines pot ser diferent en funció del tipus de dieta. Sabem que els països del nord d'Europa segueixen una dieta caracteritzada per un elevat consum de carn, productes lactis i patates i un baix consum de fruita i de certs cereals. Per contra, el sud d'Europa presenta un consum més elevat de fruites i verdures, pa i oli d'oliva. Aquestes característiques dietètiques han estat relacionades amb riscos

diferents per a la salut: així, la dieta del nord d'Europa s'associa a una incidència més gran de les malalties cardiovasculars, mentre que l'anomenada *dieta mediterrània* podria tenir un paper protector enfront d'aquestes malalties.

En un primer estudi de 1995, Bardocz va comprovar que efectivament les ingestes de poliamines són diferents entre els països del nord i del sud d'Europa, i que són gairebé del doble en els segons. Així, es postula que les poliamines, juntament amb altres microcomponents dels aliments amb activitat antioxidant, podrien participar en l'efecte protector de la dieta mediterrània. En la població catalana, no es tenen dades definitives sobre la ingesta de poliamines, per la qual cosa en aquest estudi plantejem com a objectiu principal l'estimació d'aquesta ingesta utilitzant dades de composició d'aquestes amines en aliments del nostre país. A més a més, es pretén construir una base de dades completa i actualitzada, fins ara inexistent al nostre país, de continguts de poliamines que pugui servir per establir, quan sigui necessari, recomanacions dietètiques. Aquest tipus de base de dades pot ser de molta utilitat en l'àmbit hospitalari. Així, en circumstàncies normals, les poliamines endògenes juntament amb les exògenes (dieta i flora intestinal) cobreixen els requeriments d'aquestes substàncies. No obstant això, en períodes de creixement intens, com la lactància, o en períodes de regeneració tissular, com

durant un postoperatori o un posttraumatisme, les necessitats poden ser-ne més elevades. Per contra, una reducció en la ingesta de poliamines en pacients cancerosos podria ser aconsellable per retardar la progressió dels teixits.

Objectius

— Elaborar una base de dades informatitzada de continguts de poliamines en aliments del nostre país.

— Estimar la ingesta dietètica de les poliamines per la població catalana.

— Detectar, per a cada poliamina, els aliments que tenen més significació en la dieta.

— Confrontar els resultats obtinguts amb els d'altres estudis semblants realitzats en altres països.

Un segle de biociències en català: els congressos de metges i biòlegs de llengua catalana (1913-2004).

Publicació digital i estudis històrics i temàtics

Director: Antoni Roca i Rosell

Amb l'objectiu d'altres projectes de recuperació de la memòria històrica que es duen a terme en diversos àmbits, s'ha realitzat la digitalització dels llibres de ponències i dels llibres d'actes de tots els congressos de metges i biòlegs de llengua catalana (CMBLC) i d'alguns altres llibres relacionats amb aquests congressos, per a

la seva publicació en línia en el web de l'Institut d'Estudis Catalans (més de setze mil pàgines).

El resultat del projecte és una pàgina web inclosa en el web de l'Institut que conté les més de setze mil pàgines digitalitzades dels llibres dels congressos, amb el valor afegit de la informació complementària, principalment la base de dades dels autors dels textos dels llibres digitalitzats i altres persones i institucions relacionades amb els congressos i que surten en els llibres. Aquesta informació, que conté prop de mil set-cents fitxes, es troba ordenada alfabèticament i també és accessible mitjançant un motor de cerca.

El treball realitzat durant el curs 2009-2010 ha consistit en: *a)* creació del lloc web *Els congressos de metges i biòlegs de llengua catalana*; *b)* càrrega en el web de tots els materials digitalitzats i implementació d'uns cercadors; *c)* creació d'una base de dades amb informació complementària dels congressos, i *d)* preparació

d'altres materials complementaris per a afegir-los al web.

S'ha introduït en el web una base de dades amb informació complementària dels congressos, amb resums biogràfics o informatius de persones o entitats que han participat o col·laborat en els congressos. Aquesta tasca ha estat duta a terme bàsicament per Òscar Montero Pich, que ha estat treballant per a aquesta fase del projecte amb l'assessorament de José Pardo i Mercè Piqueras. La redacció del contingut ha tingut en compte la informació biogràfica i la informació de les actes oficials dels congressos, on es registren els autors de les ponències i el títol del seu estudi o treball. S'hi ha introduït prop de mil set-cents noms de personalitats de tots els àmbits acadèmics. També s'ha dut a terme una tasca d'ordenació, catalogació i correcció dels materials digitalitzats per a preparar-los per a la publicació en el web.

Secció de Ciències i Tecnologia

Diccionari de ciència i tecnologia

Director: Salvador Alegret i Sanromà

En aquest curs 2009-2010, s'ha consolidat l'estructura de la base de dades i s'ha desenvolupat la Plataforma Terminològica de Ciència i Tecnologia (PCT).

S'ha dut a terme el buidatge i la posterior publicació de les edicions en línia de diverses obres, entre les quals destaquen el *Diccionari de geologia*, el *Diccionari de les ciències ambientals*, el *Diccionari de l'utilitatge químic*, l'obra *Novetat i llenguatge* i la primera edició del *Diccionari jurídic català*. Així mateix, es treballa en l'elaboració d'un gestor que permetrà l'edició dels diccionaris en línia.

Les publicacions disponibles al lloc web de la Secció de Ciències i Tecnologia són les següents:

- *Lèxic de la ciència del sòl*
- *Diccionari de les ciències ambientals*
- *Diccionari de geologia*
- *Magnituds, unitats i símbols en química física*
- *Vocabulari de luminotècnia*
- *Vocabulari forestal*
- *Diccionari jurídic català* (primera fase)
- *Diccionari de l'utilitatge químic*
- *Novetat i llenguatge*
- *Codi internacional de nomenclatura zoològica*

Buidatge d'obres terminològiques

Es continua amb el buidatge de les obres terminològiques següents: *Vocabulari multilingüe dels fongs*, *Vocabulari de la psicologia del condicionament i de l'aprenentatge*, *Lèxic de les plagues i malalties dels conreus de Catalunya*, *Vocabulari multilingüe de pedagogia* i *Diccionari jurídic català* (1a ed.).

Gestió d'altres projectes

Paral·lelament a aquestes tasques, el programa dona suport als projectes següents:

— *Vocabulari de mineralogia* (Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona).

— *Diccionari enciclopèdic de pedagogia* (DEP). És un diccionari de creació nova que va néixer a partir de la sol·licitud de Joan Mallart (director del projecte), de la Societat Catalana de Pedagogia.

— *Diccionari jurídic català*. Aquest projecte pertany a la Societat Catalana d'Estudis Jurídics.

Disseny d'una xeremia barítona (baríton) com a complement de la tenora i el tible

Director: Joaquim Agulló i Batlle

La principal activitat ha estat el desenvolupament d'un prototip de baríton que ha

tingut una rebuda molt favorable per part dels músics de l'àmbit de la cobla, que l'han acceptat com a tímbricament afí a la tenora i el tible. Aquest era el principal repte del programa de recerca. En el vessant experimental, ha calgut desenvolupar un programari propi per al banc de mesura de la impedància acústica que s'havia desenvolupat en el programa de millora de la tenora. Amb això, se n'ha millorat la precisió i resolució, que ara és de 0,1 Hz, i s'ha fet autònom. En el vessant del modelatge matemàtic, el programa ha portat a millorar el model temporal, que havia desenvolupat Joaquim Agulló, amb la introducció dels forats tapats. Aquest model va resultar particularment convenient en el desenvolupament del primer prototip de baríton, perquè es tractava d'un instrument sense precedents. El ressò d'aquest programa i de l'anterior per a millorar la tenora ha promogut diverses actuacions de difusió: una conferència a l'Institut Menorquí d'Estudis; una altra a l'IEC, organitzada per la Societat Catalana de Tecnologia (SCT), i un article d'opinió en *El Butlletí de l'IEC*. A més, ha donat lloc a l'establiment d'un conveni entre l'IEC i l'Associació Catalana d'Escoles de Música (ACEM), d'acord amb el qual l'IEC permet que l'ACEM pugui emprar la instrumentació i els programaris desenvolupats en els seus programes de recerca relatius al disseny d'instruments musicals, per al disseny d'instruments específics que faci-

litin l'accés de les criatures a l'aprenentatge d'instruments com ara la tenora i el tible.

Mesures d'impedància acústica de la columna d'aire del prototip 1 de baríton

Abans que el constructor Pau Orriols, membre de l'equip d'investigació, mecanitzés els forats laterals al cos del baríton, es va procedir a la mesura precisa de la impedància de la columna d'aire per tal d'ajustar paràmetres del seu model acústic. Això va permetre millorar la posició i mida dels forats previstos.

Una vegada fets els forats i obtingut el prototip 1 (sense sistema de claus per a l'execució de les notes), s'ha procedit a la mesura de la impedància acústica de la columna d'aire corresponent a les digitacions de les notes del primer i segon registre, fent especial atenció a les tres primeres ressonàncies, pel fet que la primera controla la nota del primer registre; la segona, la del segon, i la tercera és important perquè de la seva possible manca d'harmonicitat, se'n deriva que l'instrument ronqui. Aquestes mesures han fet palès un descens de les notes de la part baixa del primer registre, però han confirmat una harmonicitat adequada de les tres primeres ressonàncies, la qual cosa valida el disseny del perfil interior, fet per mitjà de corbes *spline* optimitzades per mitjà d'un algorisme genètic.

Disseny i construcció del prototip 2

Les discrepàncies mesurades en les freqüències de ressonància, juntament amb la valoració de l'afinació feta pels dos tenoristes de l'equip d'investigació, han conduït a unes correccions que s'han fet arribar al constructor per a la construcció, ara en curs, del prototip 2, que serà el definitiu del projecte i que disposarà d'un sistema de claus desenvolupat a semblança del de la tenora. Aquest prototip manté la forma rectilínia de l'instrument en tota la seva extensió. En el futur, és previsible que s'adopti una forma amb colzes semblant a la d'altres xeremies de tessitura similar.

Article sobre el programa de recerca

El mes de juny de 2010, Joaquim Agulló i Batlle va publicar en *El Butlletí de l'IEC* l'article d'opinió «Instruments musicals i ciència, una vella relació que està canviant en les últimes dècades», que explica com el coneixement científic pot ajudar a millorar els instruments tradicionals que, per la seva reduïda producció, no s'han pogut perfeccionar per «selecció natural» com els instruments clàssics. Aquest fet s'il·lustra per mitjà dels dos programes de recerca de l'IEC relatius a les xeremies de la cobla: el de millora de la tenora i el de creació del baríton.

Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya

Director: Manuel Castellet i Solanas

Amb l'edició d'aquest *Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya*, la Secció de Ciències i Tecnologia pretén oferir a la societat, en general, i als cercles més vinculats amb la recerca, el desenvolupament i la innovació, en particular, una visió objectiva i exhaustiva de l'estat actual de la recerca en matemàtiques a Catalunya, tant pel que fa als investigadors com als grups de recerca consolidats; els projectes de recerca finançats per la Generalitat, el Govern espanyol i la Comissió Europea; tesis doctorals; becaris postdoctorals; investigadors visitants; programes de recerca plurimensuals; activitats organitzades, etcètera.

Per raons essencialment conceptuals, però també per operativitat, dels camps fronterers amb les matemàtiques (estadística, investigació operativa, llenguatges i sistemes informàtics, aplicacions...) hem inclòs informació només dels grups i persones per als quals la matemàtica és l'objecte de llur recerca i no només una eina important.

En cap cas no s'ha tractat de fer un estudi comparatiu, ni una avaluació ni una recollida de dades bibliomètriques de la recerca matemàtica a Catalunya. Aquest llibre simplement vol reunir informació ja existent però dispersa i difícilment localitzable.

A diferència del que ha passat en altres disciplines científiques, no hi havia hagut mai a Catalunya tradició en recerca matemàtica. En el segon terç del segle passat, només dos noms tenien presència internacional per la recerca que feien: Lluís Antoni Santaló i Sors (1911-2001) i Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967), el primer emigrat a Amèrica i establert a Buenos Aires, i el segon a Barcelona, desenvolupant una activitat matemàtica molt remarcable tot i les limitacions degudes al seu fràgil estat de salut. En aquell període, el professorat de la Universitat de Barcelona, l'única existent a Catalunya, va fer un important esforç per a la renovació i l'actualització dels continguts docents. Però, sens dubte a causa, en part, de les circumstàncies especials que el país vivia, no pogué mantenir el contacte real amb els temes d'investigació que s'estaven estudiant en molts altres països.

Podem situar al voltant de l'any 1970 l'inici de la recuperació que ens ha permès arribar a la situació actual. D'una banda, van haver-hi canvis importants en l'estructura universitària, amb la creació de noves universitats i l'increment, encara que molt minso, dels recursos que el Govern espanyol dedicava a la recerca (les popularment anomenades «assessores»). De l'altra, un grup de llicenciats entre els anys 1964 i 1970 s'interessaren pels camps de recerca més innovadors i els estudiaren a fons, alguns en centres de

l'estranger, d'altres a Catalunya. Una dada prou significativa és que, durant la dècada dels setanta, vint-i-nou llicenciats obtingueren el títol de doctor en matemàtiques a Catalunya, mentre que en la dècada anterior només n'hi havia hagut nou.

Des d'aleshores, la capacitat investigadora en matemàtiques ha crescut sense interrupció al nostre país en quantitat i en qualitat, tant pel nombre d'investigadors com de treballs de recerca i activitats de tota mena. Les dades d'aquest estudi ho demostren a bastament i Catalunya, com a país, es troba en una franja còmoda entre els països del nostre entorn, tal com ho mostren els *Reports de la recerca a Catalunya* en matemàtiques elaborats per l'Institut d'Estudis Catalans per als períodes 1989-1995 i 1996-2002.

Hem fixat com a punt de partida l'any 2000, no només pel simbolisme del canvi de la xifra dels milers, sinó perquè la celebració a Barcelona del Tercer Congrés Europeu de Matemàtiques, organitzat per la Societat Catalana de Matemàtiques, pot entendre's com la majoria d'edat de la nostra comunitat i com el reconeixement de la comunitat matemàtica europea que la recerca matemàtica a Catalunya havia assolit els estàndards internacionals.

**LLISCAT. Base de dades
d'esllavissades de Catalunya
i Andorra**

Director: Jordi Corominas i Dulcet

LLISCAT va néixer com a projecte de l'IEC amb el nom Síntesi d'Esllavissades de Catalunya. L'objectiu principal del projecte era disposar d'un inventari d'esllavissades amb les finalitats següents:

a) Recollir i sintetitzar en un fons únic tota la informació sobre esllavissades que actualment es troba dispersa en diferents organismes.

b) Fer accessible tota la informació mitjançant Internet per a la seva consulta i anàlisi.

c) Proporcionar el coneixement adequat sobre l'extensió i l'impacte de les esllavissades. Sovint, la seva incidència passa desapercebuda i els danys que causen són atribuïts a altres fenòmens com ara els aiguats.

d) Disposar d'un inventari de moviments per a determinar-ne la freqüència, paràmetre imprescindible per a avaluar-ne la perillositat i el risc.

e) Proporcionar el coneixement sobre l'extensió geogràfica de les esllavissades com a ajut a la planificació territorial i la planificació de grans infraestructures i la protecció civil.

f) Establir relacions causals amb els factors desencadenants (pluges, terratrèmols, etc.) i entendre'n el mecanisme.

g) Proporcionar dades sobre l'im-

pacte socioeconòmic, imprescindible per a desenvolupar les polítiques de prevenció i protecció i per a l'avaluació del cost i el benefici.

La base de dades LLISCAT ha estat incorporada a l'inventari de bases de dades sobre esllavissades d'Europa que s'ha preparat dins el projecte SAFE-LAND, finançat per la Unió Europea, amb l'objectiu de buscar la interoperabilitat i l'harmonització, d'acord amb la directiva europea INSPIRE.

En primer lloc, s'ha completat la base de dades, afegint-hi nova informació i fotografies dels moviments. S'hi han introduït dades corresponents al nivell 3 d'informació de diferents esllavissades i desprendiments rocosos. S'han obtingut les coordenades de totes les esllavissades de la base de dades. I en segon lloc, s'ha creat una pàgina web de LLISCAT.

Matemàtiques a l'abast: de l'alemany al català (II)

Directora: Pilar Bayer i Isant

L'objectiu inicial d'aquest projecte era dur a terme la traducció al català d'una mostra d'articles matemàtics que, escrits en llengua alemanya amb anterioritat a la Segona Guerra Mundial, han esdevingut bàsics per al desenvolupament de temes actuals de la matemàtica.

Bona part de la producció de la recerca matemàtica desenvolupada per

l'escola alemanya abans de la Segona Guerra Mundial és difícilment abastable, atesa la seva manca de difusió i de traduccions a altres llengües. No obstant això, el seu contingut ha tingut un pes remarcable, no sempre reconegut manifestament, en el desenvolupament de la matemàtica del segle xx. En aquest projecte s'ha procedit a la selecció, l'estudi tècnic i la traducció de deu articles d'autors d'aquella escola.

En aquests moments, s'està enllestint la preparació d'un llibre titulat *Arrels germàniques de la matemàtica contemporània. Antologia de matemàtics alemanys, 1850-1950*, l'extensió aproximada del qual serà de set-centes pàgines. El volum comprèn els punts següents:

— Descripció de la gènesi i el desenvolupament de les escoles germàniques de matemàtiques des del seu inici fins a mitjan segle xx.

— Selecció de textos matemàtics alemanys que s'han traduït al català.

— Comentaris matemàtics dels textos anteriors i estudi de la seva repercussió en la matemàtica contemporània.

— Perfil biogràfic de les principals figures matemàtiques implicades, així com la seva relació amb altres investigadors de l'època.

— Cronologia.

— Recopilació de dades bibliogràfiques.

Durant el curs 2009-2010, també s'ha dut a terme un estudi dels articles següents, seguit de la redacció i revisió de comentaris de tipus històric sobre la seva contextualització i influència posterior:

DEDEKIND, R. «Escrit al Sr. Borchardt sobre la teoria de les funcions modulars el·líptiques». *J. reine u. angew. Math.*, 83 (1877), p. 265-292.

FROBENIUS, F. G. «Sobre els factors constants de les sèries theta». *J. reine u. angew. Math.*, 98 (1885), p. 244-263.

KRONECKER, L. «Sobre la resolució de l'equació de Pell mitjançant funcions el·líptiques». *Monatsberichte der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin* (1863), p. 44-50.

NOETHER, E. «Invarianten beliebiger Differentialausdrücke». *Nachr. v. d. Ges. d. Wiss. zu Göttingen* (1918), p. 37-44.

— «Invariante Variationsprobleme». *Nachr. v. d. Ges. d. Wiss. zu Göttingen* (1918), p. 235-257.

RICHERT, H. E. «Sobre descomposicions en nombres primers diferents». *Math. Z.*, 52 (1950), p. 342-343.

SPRAGUE, R. «Sobre descomposicions en nombres quadrats diferents». *Math. Z.*, 51 (1948), p. 289-290.

Observació i monitorització de paràmetres físics a escala regional amb nous sensors radar de banda ampla multiplataforma

Director: Lluís Jofre i Roca

L'objectiu del programa de recerca és l'estudi de les possibilitats que aquesta nova generació de sistemes actius (radars) i passius (radiòmetres) d'alta resolució, en termes de resolució angular (obertura real o sintètica) o banda freqüencial molt gran (*ultra-wide-band*, UWB, en anglès), podria representar per a obtenir informació amb una resolució geogràfica compatible amb el detall necessari per a observar fenòmens significatius a escala local, comarcal i regional de Catalunya. La idea és aconseguir aquesta resolució per mitjà de la combinació d'observacions provinents de diferents sistemes situats en diferents plataformes: terrestres, petits avions i satèl·lit.

Les activitats dutes a terme durant el curs 2009-2010 han estat el disseny d'una prova pilot d'aplicació de radar UWB-multiplataforma, en el cas de la mobilitat i el territori, i l'explotació de dades combinades del satèl·lit Terra-SAR (*synthetic aperture radar*), la plataforma avió-SAR i el sistema fix GB-SAR (*ground-based synthetic aperture radar*). Els resultats més rellevants han estat obtinguts en cadascuna de les tres plataformes previstes, cadascuna liderada per un investigador principal:

a) Albert Aguasca: sistemes actius (radars) situats en avions.

b) Ignasi Corbella: sistemes passius (radiòmetres) situats en satèl·lit.

c) Antoni Broquetas: sistemes actius (radars d'obertura sintètica) situats en satèl·lit.

Per a la realització d'aquests treballs, s'ha comptat també amb un conjunt ampli d'investigadors participants en els diferents projectes de recerca generals en les temàtiques de sistemes actius i passius d'observació de la Terra. La despesa ha estat orientada a aquests treballs específics d'aplicació a Catalunya de les tecnologies desenvolupades en el si del grup de recerca, tal com s'havia previst. El treball ha permès extreure unes conclusions significatives de l'aplicabilitat dels diferents sistemes actius (radars) i passius (radiòmetres) de microones a les característiques d'un territori (centenars de quilòmetres) i uns paràmetres físics (moviments, humitat, temperatura, relleu, etc.). S'han analitzat algunes combinacions de plataformes, com ara la de terra i de satèl·lit.

Protecció de sòls

Director: Jaume Porta i Casanellas

L'objectiu d'aquest projecte és la recerca i l'estudi de la informació cartogràfica de sòls dels territoris de parla catalana i la posterior creació d'un espai web per a donar-li difusió des de l'IEC.

Els resultats dels estudis permeten posar els següents continguts a l'abast del públic per mitjà del web:

— Informació general sobre protecció dels sòls: funcions dels sòls, criteris de sostenibilitat, processos de degradació i control, criteris de protecció de sòls, indicadors de qualitat.

— Mapes de sòls: informació de sòls, finalitat dels mapes de sòls, sèries de sòls, característiques d'un mapa de sòls, gestió i interpretació d'informació de sòls a l'espai digital.

— Mapes de sòls de zones cartografiades: accessibles per fulls del mapa 1:25.000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC).

— Mapes de sòls existents: escanejats dels mapes, fitxa tècnica, accés a cada mapa descarregable en PDF (amb accés per municipis i parròquies i per quadrícules del mapa 1:25.000 de l'ICC).

— Mapes a petita escala i d'interès històric: recull i elaboració de la fitxa tècnica de cada mapa.

— Enllaços d'interès: revistes, llibres electrònics, editorials, associacions de la ciència del sòl, societats de la ciència del sòl, instituts de recerca i àmbits temàtics de sòls (classificació, sòls per àrees geogràfiques, morfologia de sòls, mapes de sòls, etcètera).

La pàgina web proporciona informació sobre protecció de sòls, un catàleg de sèries de sòls, mapes de sòls existents a Catalunya i les Illes Balears i una base

de dades bibliogràfica. Un conjunt de cercadors permeten obtenir informació cartogràfica de sòls amb entrades per sèries de sòls i per termes municipals. El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP) i l'IEC signaren un conveni de col·laboració per a la difusió de la informació dels mapes de sòls de Catalunya promoguts pel DARP. L'equip, dirigit pel doctor i membre de l'IEC Jaume Porta i Casanellas, està constituït per un conjunt d'experts en el tema objecte del projecte: Miquel Aran (MSc), Jaume Boixadera (MSc), doctora Marta López-Acevedo, Núria Llusà, doctora Rosa M. Poch, doctora M. Rosa Teira i doctor Josep M. Villar.

Servei d'Arxius de Ciència: consolidació i expansió

Directors: David Jou i Mirabent
Xavier Roqué i Rodríguez

El Servei d'Arxius de Ciència (SAC) és una iniciativa única a Catalunya, vinculada a iniciatives similars en altres països, que promou de manera sistemàtica i coordinada la conservació, l'estudi i la difusió del patrimoni documental de la ciència, la tecnologia i la medicina en els territoris de llengua i cultura catalanes.

El SAC no és una institució dipositària de fons d'arxiu, sinó un node de recepció i difusió d'informació que col·labora estretament amb els arxius exis-

tents i amb la comunitat acadèmica. El Servei ofereix assessorament per al tractament, l'estudi i la difusió dels arxius de la ciència contemporània, i reuneix al seu web informació sobre els fons existents i les actuacions que s'hi han fet.

Els objectius del SAC tenen a veure amb els arxius de ciència, la cultura científica i la recerca històrica:

1. Com a servei d'arxius, el SAC contribueix a la localització, el tractament i la preservació del patrimoni documental de la ciència, la tecnologia i la medicina contemporànies.

2. Com a centre de difusió de la cultura científica, el SAC fomenta el coneixement de la ciència entre la ciutadania a partir dels documents originals que en

constitueixen el llegat, tot contribuint a la participació ciutadana en qüestions científiques d'interès general.

3. Com a servei de suport a la recerca, el SAC promou la recerca històrica d'excel·lència sobre la ciència, la tecnologia i la medicina, especialment a través del desenvolupament de línies de treball relacionades amb el tractament i estudi de fons d'arxiu.

El Servei d'Arxius de Ciència compta amb el suport estable de tres institucions cabdals en els àmbits de la recerca i el patrimoni científic a Catalunya: el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Secció Filològica

Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)

Directors: Joan Veny i Clar
Lídia Pons i Griera

Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)

Durant aquest curs 2009-2010, s'han dut a terme els treballs de preparació del volum v de l'ALDC, que comprèn els capítols 10, «Indústries relacionades amb l'agricultura», i 11, «Els vegetals». El volum constarà de tres-cents quinze mapes, trenta llistes de material no cartografiat, cent setanta-sis il·lustracions de cultura material, els índexs numèrics i alfabètics dels enunciats (en català, castellà, francès i italià) i els índexs de les il·lustracions.

Petit atles lingüístic del domini català (PALDC)

S'ha publicat el segon volum del PALDC (2009), que conté cent seixanta-dos mapes amb els comentaris lingüístics corresponents, a més d'una presentació, la bibliografia de referència, la terminologia lingüística i un índex alfabètic dels mots comentats. D'altra banda, s'han preparat noranta-set mapes, amb els seus comentaris, del tercer volum del PALDC; també, s'ha elaborat la cartografia dels norantatres enunciats que resten i que seran objecte dels respectius comentaris lingüís-

tics. El volum, com els anteriors, contindrà una presentació, la bibliografia de referència, la terminologia lingüística i un índex alfabètic dels mots comentats.

Etnotextos

S'ha preparat i validat la creació d'una base de dades que s'està aplicant als etnotextos del català nord-occidental. Aquesta base de dades consta de dues parts: a) els etnotextos en transcripció fonètica i en grafia convencional, i b) un glossari de termes, documentat amb cada una de les ocurrences del terme en els textos de les diferents localitats.

Posada en xarxa dels materials *del volum I de l'ALDC*

Durant l'any 2010, s'han iniciat els contactes entre la direcció del projecte, el Servei d'Informàtica de l'IEC i l'empresa Geodata per tal d'analitzar els processos per a la posada en xarxa dels materials del volum I de l'ALDC, que comprèn el capítol 1, «El cos humà. Malalties».

Publicacions (selecció)

VENY, Joan. «Gallicisme i aragonesisme en els significants catalans de *filaberquí*». A: MORET, Hèctor (ed.). *Llengües i fets, actituds i franges: Miscel·lània de treballs etnològics, filològics i lingüístics oferts a Artur Quintana i Font*. Calaceit: Associació Cultural del Ma-

tarranya: Institut d'Estudis del Baix Cinca, 2009a, p. 511-528.

VENY, Joan. «Sobre *ombria* i els altres noms catalans de l'*obaga*». A: VEYRAT, Montserrat; SERRA, Enrique (ed.). *La lingüística como reto epistemológico y como acción social: Estudios dedicados al profesor Ángel López García con ocasión de su sexagésimo aniversario*. Vol. I. Madrid: Arco, 2009b, p. 553-566.

— *Per una història diatòpica de la llengua catalana*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009c.

Presentacions

— Del primer i segon volum del PALDC a Expolangues («La langue de 10 millions d'europeens», París, 3 de febrer de 2010), acte organitzat per l'Institut Ramon Llull.

— De materials de l'ALDC dins la sessió de presentació del «Recull de noms catalans de plantes» (Barcelona, 17 de març de 2010), acte organitzat pel TERMCAT.

Cooperació en neologia catalana

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

L'Observatori de Neologia (OBNEO) neix com a grup de recerca l'any 1988 a la Universitat de Barcelona i el 1994 s'incorpora com a projecte a l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra. L'Observatori de Neologia analitza el fenomen de

l'aparició de paraules noves o neologismes en l'ús, tant pel que fa al català com al castellà. Des de 1996 ha estat reconegut com a grup de recerca amb nom específic de la Universitat Pompeu Fabra.

Objectius

— Disposar d'un corpus de neologia de gran difusió en català i en castellà, corresponent al buidatge de textos escrits i textos orals.

— Descriure i analitzar els recursos que fan servir el català i el castellà per actualitzar el seu lèxic, amb treballs que realitza el grup i que es donen a conèixer amb diverses *publicacions* i amb la participació en conferències, ponències i comunicacions.

— Difondre periòdicament les noves creacions lèxiques, d'una banda, en forma de *papers* amb els neologismes documentats cada any en català i en castellà i, d'altra banda, en forma de diccionaris de neologismes.

— Contribuir a l'actualització del lèxic contingut en els *diccionaris* de llengua general.

— Establir una base de treball que permeti l'intercanvi amb altres grups de neologia. L'Observatori de Neologia lidera un conjunt de *xarxes d'observatoris* de neologia.

— Promoure i organitzar *activitats*, reunions científiques i fòrums de reflexió a l'entorn de la neologia teòrica i descriptiva.

L'OBNEO treballa amb una metodologia de buidatge dissenyada per al treball neològic i amb una sèrie de recursos principalment en línia.

L'Observatori de Neologia és un programa amb col·laboració de la Universitat Pompeu Fabra, la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i el Centro Virtual Cervantes.

Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic (Gca)

Director: Josep Martines Peres

Aquest projecte té per objectius l'elaboració d'un corpus textual informatitzat del català antic, dissenyat per a facilitar la investigació gramatical, i la realització dels treballs necessaris que permetin la recuperació informàtica de la informació i que facilitin la recerca sintagmàtica. Per a la realització d'aquests objectius, comptem amb el suport del projecte de la Universitat d'Alacant Institut Virtual Internacional de Traducció (IVITRA). Aquest corpus és el fonament per a l'elaboració d'una gramàtica del català antic (Gca).

Equip de recerca

L'equip de recerca és constituït per les persones següents, adscrites a les universitats d'Alacant (UA) i de València (UV): Josep Martines (membre de la SF de l'IEC, UA, IVITRA, investigador principal), Manuel Pérez Saldanya (membre de la SF

de l'IEC, UV, IVITRA), Vicent Martines (UA, IVITRA), Sandra Montserrat i Buentia (UA, IVITRA), Vicent Beltran Calvo (UA), Antoni Mas i Miralles (UA), Carles Segura Llopes (UA), Maria Isabel Guardiola Savall (UA), Maria Àngels Fuster Ortuño (UA, IVITRA), Elena Sánchez López (UA, IVITRA), Ramon Ruiz Guardiola (UA, IVITRA) i Luis Navarro Aguado (UA, IVITRA). Les activitats s'han dut a terme amb la col·laboració de tot l'equip esmentat i amb la d'Andreu Sentí Pons (UA), el qual ha desplegat a plena satisfacció les tasques necessàries, segons els objectius previstos. La seva tasca ha consistit a escanejar tots els textos que no eren accessibles en format digital i a introduir-hi les marques requerides per a etiquetar-los.

Estat actual del programa i realitzacions

El corpus comprèn des dels primers textos catalans fins a final del segle XVI. D'acord amb aquest objectiu, durant el període 2009-2010, s'han continuat les activitats següents, ja començades en el pla de treball inicial: la digitalització de les obres triades i ja editades, amb l'autorització prèvia de l'editor i de l'autor de l'edició; l'edició digital de tots aquests textos, és a dir, la correcció i el marcatge dels textos a partir de l'aplicació dels criteris d'edició que permeten realitzar les concordances, i la incorporació de les obres ja lematitzades al Corpus Informatitzat del Català

Antic (CICA), a fi que puguin ser aprofitades pels investigadors.

S'ha aconseguit incloure al corpus la major part dels textos previstos en la definició inicial del projecte (des dels orígens de la llengua catalana fins a final del segle XVI) i posar-los a l'abast dels investigadors. S'ha advertit la necessitat d'eixamplar el corpus fins a l'edat moderna i contemporània (des del segle XVII fins a principi del segle XIX) en una futura continuació del projecte o en un projecte nou. S'ha comptat amb el suport del projecte institucional de la Universitat d'Alacant IVITRA, per mitjà del conveni signat entre aquest projecte i l'Institut d'Estudis Catalans. L'IVITRA ha facilitat les eines i les instal·lacions necessàries per a la digitalització dels textos.

Publicacions

- FUSTER ORTUÑO, Maria Àngels. «Bibliografia ausiasmarquiana selecta, des del 1997. Selecció d'estudis entre el V Centenari del naixement d'Ausiàs March (1997) i el 550 aniversari de la mort del poeta (2009)». A: MARTINES, Vicent (ed.). *Ausiàs March, poeta universal: 8 poemes d'Ausiàs March traduïts a 25 llengües = Ausiàs March, a universal poet: 8 poems by Ausiàs March translated into 25 languages*. València: Institució Alfons el Magnànim, 2009, p. 83-130.
- «La traducció de clàssics medievals: locucions verbals i col·locacions en el

Curial e Güelfa». A: FALUBA, Kálmán; SZIII, Ildikó (ed.). *Actes del Catorzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes: Universitat Eötvös Loránd de Budapest, 4-9 de setembre de 2006*. Vol. II. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009-2010, p. 167-176.

- MARTINES, Josep. «L'expressió de l'abstracció i estudi de les traduccions. Les *Poesies* d'Ausiàs Marc i la traducció espanyola de Baltasar de Romaní». *Estudis Romànics*, vol. 31 (2009a), p. 105-139.
- «El contacte del català amb la llengua dels aragonesos al segle XIII al País Valencià: influència sobre el lèxic». *Caplletra*, núm. 46 (2009b), p. 61-88.
- *L'anomenat 'lo neutre': L'expressió de l'abstracció en català: Una aproximació diacrònica*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana; Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat; Institut d'Estudis Catalans, 2010a.
- «La importància de la neologia per a les llengües romàniques: el cas del català». A: CABRÉ, M. Teresa; DOMÈNECH, Ona; ESTOPÀ, Rosa; FREIXA, Judit; LORENTE, Mercè (ed.). *Actes del I Congrés Internacional de Neologia de les Llengües Romàniques*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, 2010b, p. 157-174.
- MARTINES, Josep; MONTSERRAT I BUENDIA, Sandra. «La llengua de les *Poesies*

- d'Ausiàs Marc. Un tast de la sintaxi (I)». *Journal of Catalan Studies*, núm. 12 (2009), p. 1-32.
- MARTINES, Vicent (ed.). *Ausiàs March, poeta universal: 8 poemes d'Ausiàs March traduïts a 25 llengües = Ausiàs March, a universal poet: 8 poems by Ausiàs March translated into 25 languages*. València: Institució Alfons el Magnànim, 2009.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel. «Historia interna del catalán: morfosintaxis y sintaxis». A: ERNST, Gerhard; GLESSGEN, Martin-Dietrich; SCHMITT, Christian; SCHWEICKARD, Wolfgang (ed.). *Romanische Sprachgeschichte: Ein internationales Handbuch zur Geschichte der romanischen Sprachen = Histoire linguistique de la Romania: Manuel international d'histoire linguistique de la Romania*. Vol. 3. 2008, p. 3029-3045.
- «La flexió verbal: un *bestseller* valencià». A: CANTÓ DOMÉNECH, Verònica; BROTONS RICO, Vicent; PÉREZ SILVESTRE, Òscar (ed.). *Enric Valor: El valor de les paraules*. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2010, p. 128-140.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel; MARTINES, Josep. «Per a una *Gramàtica del català antic*: objectius, metodologia i un tast». A: PÉREZ SALDANYA, Manuel; MARTINES, Josep (ed.). *Per a una gramàtica del català antic*. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, 2009, p. 7-39.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel; RIGAU I OLIVER, Gemma. «Entre dues gramàtiques». A: NOGUÉ, Neus; BOIX, Emili; BONET, Sebastià; PAYRATÓ, Lluís (ed.). *Joan Solà: 10 textos d'homenatge*. Barcelona: Empúries, 2010, p. 219-238.
- PÉREZ SALDANYA, Manuel; RIGAU I OLIVER, Gemma; SOLÀ I CORTASSA, Joan. «La gramàtica de Pompeu Fabra de 1918/1933». A: MIR, Jordi; SOLÀ, Joan (ed.). *Pompeu Fabra. Obres completes*. Vol. 6: *Gramàtiques de 1918/1933, 1956, 1946, traduccions de teatre*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: Edicions 62; València: Edicions 3i4; Palma: Moll, 2009, p. 13-133.
- Creació i manteniment de l'«Espai general de recerca i estudi», en el si de l'IVITRA i per al desenvolupament de les tasques del projecte.
- Creació i manteniment dels portals en la secció «Autors clàssics» de l'IVITRA, que contribueixen a la difusió i transferència de resultats de R+D del projecte.

Diccionari del Català Contemporani (DCC): Diccionari descriptiu de la llengua catalana (DDL)

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Finalitat del programa

Elaborar un diccionari descriptiu del català sobre la base dels recursos constituïts en la primera fase del projecte (Cor-

pus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana, CTILC). El *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* (DDL) és l'obra lexicogràfica que té com a objectiu la descripció precisa de les unitats lèxiques de la llengua, des del punt de vista del contingut i de la utilització real, sense restriccions basades en criteris prescriptius.

Estat actual del programa i realitzacions dutes a terme durant el curs 2009-2010

Progressió en els treballs de redacció

Durant el curs 2009-2010 s'han redactat 9.864 articles del diccionari descriptiu, la qual cosa representa que, des de l'inici del projecte fins a finals d'agost de 2010, s'ha assolit la xifra acumulada de 66.922 articles redactats. Aquesta xifra suposa aproximadament el 63 % dels articles previstos per a la conclusió del diccionari.

Revisió i actualització dels criteris de redacció

A finals del curs anterior (2008-2009) fou presentat als redactors el nou *Manual de redacció*, que és el resultat d'una tasca, iniciada l'any 2007, de revisió i actualització sistemàtiques dels criteris de redacció del diccionari descriptiu. Aquesta tasca, que s'ha desenvolupat com una part dels treballs de l'àrea de validació estructural del projecte, consistí a recollir i exposar de manera organitzada les propietats dels elements estructurals del

diccionari, les relacions que contreen i tots els criteris que són d'aplicació en l'anàlisi de les dades del CTILC i en la transposició d'aquestes dades al DDL.

Partint de la versió prèvia, que data, essencialment, dels inicis del projecte, aquest nou document inclou una àmplia exemplificació de casos reals extreta de la part redactada del diccionari descriptiu.

La tipologia de canvis que el manual actualitzat conté en relació amb la versió prèvia és la següent:

a) Ajustament i definició precisa i explícita de tots els criteris que són d'aplicació, amb el tractament de tota la casuística apareguda en la part ja redactada del diccionari.

b) Revisió de les llistes tancades de valors corresponents a tal o tal element estructural del diccionari (com ara la llista de categories lèxiques, la llista de modificadors de patró, etc.) a fi de validar-ne l'adequació descriptiva i, també, de convergir amb els criteris definits per a la gramàtica i altres diccionaris de l'IEC en relació amb determinades qüestions de descripció lèxica.

c) Formulació precisa de les condicions d'aplicació de determinats criteris en casos de possible aplicació concurrent o de manca de correspondència amb el tractament aplicat en els diferents elements estructurals del diccionari, a fi de consolidar la coherència entre, d'una banda, les propietats i les relacions dels

elements i, de l'altra, els processos de decisió en els cicles d'aplicació de criteris.

La implantació del nou manual ha suposat, dins el curs 2009-2010, la implementació d'una nova versió de la interfície de redacció que incorpora canvis de diversa naturalesa respecte a les versions anteriors. Aquests canvis es poden agrupar tipològicament en:

a) Adequació de les propietats (l·listes de valors interns, etc.) dels diferents elements estructurals del diccionari.

b) Canvis en el tractament i la representació de les dades.

c) Implementació de noves verificacions i restriccions.

Adaptació de la part redactada i validació estructural del diccionari

Durant el curs 2009-2010 s'han executat una sèrie de línies d'actuació que han tingut com a objectiu l'adaptació dels articles redactats a dos canvis introduïts en el procés de redacció del diccionari: d'una banda, el canvi de font de referència normativa arran de la publicació del DIEC2 (que afecta el marcatge específic de certs elements del DDLC) i, d'una altra, els nous criteris de redacció establerts en el *Manual de redacció*. En paral·lel al desenvolupament d'aquestes tasques, a més, es porten a terme determinades operacions de validació estructural del diccionari; aquestes operacions suposen la revisió d'alguns aspectes que, malgrat que no han estat objecte de cap reformulació en el nou

manual, requereixen una certa supervisió que n'harmonitzi el tractament.

Diccionari temàtic dels italianismes en la llengua catalana

Director: Joan Martí i Castell

Investigador

principal: Yorick Gómez Gane

En aquest període, s'ha dut a terme la justificació del treball i els criteris per a la recollida dels materials, així com l'establiment dels camps semàntics i les seccions. S'ha començat bona part del buidatge de la bibliografia essencial, la planificació de l'índex lexical, la descripció del diccionari temàtic i l'establiment dels criteris editorials per a la publicació.

Epistolari de Josep Sebastià Pons

Directors: August Bover i Font

Josep Moran i Ocerinjauregui

Durant el curs 2009-2010, ha continuat el treball per a l'edició de les cartes trameses o rebudes per Josep Sebastià Pons que reflecteixen les seves relacions amb els escriptors i gent de cultura dels Països Catalans i d'Occitània.

L'espai segons el veien i el pensaven els grecs

Directora: Montserrat Jufresa i Muñoz

Ponent: Mariàngela Vilallonga Vives

Aquest curs 2009-2010 ha servit per a concretar la línia d'investigació en aspectes que semblaven tenir la capacitat d'englobar la visió de l'espai en la mentalitat grega: l'estudi del vocabulari grec que designa l'espai, que, sovint, ha rebut una reinterpretació, no sempre acurada des del punt de vista filològic, al llarg de la història de les diverses ciències de l'antiguitat, que pot haver estat motiu d'usos ambigus o equivocats.

Les realitzacions dutes a terme pel grup han propiciat l'intercanvi i la difusió en l'àmbit internacional de la recerca sobre l'espai a Grècia, a més de les publicacions, contribucions a col·loquis i conferències que se n'han derivat:

— Organització del III Col·loqui Internacional sobre la Concepció de l'Espai a Grècia, amb el títol «Cel i terra: anomenar l'espai a Grècia», per als dies 29 i 30 de novembre de 2010, el curs vinent. És previst que hi intervinguin ponents com ara D. Delattre (París); F. D. Corrales (Barcelona); I. Graekós (Tessalònica); V. Zachari (París); F. Mestre (Barcelona); J.-C. Decourt (Lió); M. Giangiulio (Trento); S. Vassallo (Palerm); P. Cabrera (Madrid); E. Barker (Oxford), com a representant del grup Herodotus Encoded Space-Text-Imaging Archive

(HESTIA); I. Fiz (Tarragona), com a representant del grup L'espai en l'Egipte hel·lenitzat, així com una representació del grup de recerca.

— Publicació de les actes del primer Col·loqui Internacional sobre la Concepció de l'Espai a Grècia, de l'any 2008: CARRUESCO, Jesús (ed.). *Topos-Chôra: L'espai a Grècia I: Perspectives interdisciplinàries: Homenatge a Jean-Pierre Vernant i Pierre Vidal-Naquet*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans; Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2010-2011; i preparació del segon volum amb les actes del col·loqui de 2009, que sortirà a mitjan 2011, editat per Montserrat Jufresa i Montserrat Reig.

— Creació de vincles estables amb el Centre Internacional d'Estudis de la Religió Grega Antiga (CIERGA, coordinat per Vinciane Pirenne-Delforge, de la Universitat de Lieja) i amb el grup CIRCE (creació d'una base de dades sobre el vocabulari de l'espai en les inscripcions, coordinat per François de Polignac, del Centre Louis Gernet, de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París), així com amb el grup HESTIA (coordinat per Christopher Pelling, de la Universitat d'Oxford, i Elton Barker, de la Universitat Oberta), concretats en la participació de diversos membres d'aquests grups juntament amb el nostre en el col·loqui «New worlds out of old texts: interrogating new techniques for the spatial analysis of ancient narratives», celebrat de l'1 al 3 de

juliol de 2010 a Oxford. Es preveu, amb vista a 2011, la participació en el XIII Colloque International du CIERGA, «MANTEIA», que tindrà lloc a París, del 6 al 8 d'octubre, així com la participació en una publicació conjunta en la revista *Kernos*.

— Organització del seminari internacional «*Gynaiques. Mulieres: la dona a l'antiguitat*», celebrat de l'1 al 3 de març de 2010, a la seu de l'ICAC, a Tarragona, coordinat per Esther Rodrigo i les membres del grup Isabel Rodà i Gemma Fortea. Aquest seminari ha servit per a explorar les diferents connexions entre la dona i l'espai en el món antic. Gemma Fortea, en col·laboració amb Esther Rodrigo, hi va dur a terme la sessió «El mobiliari domèstic femení a l'antiga Grècia: les evidències arqueològiques a les àrees allunyades dels grans centres de poder».

— Organització per part de Montserrat Jufresa de la conferència «*Moeurs et politique à Athènes au Vème siècle: l'exemple des hommes illustres d'après les Vies de Plutarque*», a càrrec de Pauline Schmitt-Pantel (París), que es farà el dia 5 d'octubre de 2010, i «*Femmes et héroïsme: autour des Vertus des femmes (Gynaikon aretai) de Plutarque*», que tindrà lloc, a la seu de l'IEC, el 6 d'octubre de 2010.

— Publicacions individuals de CARRUESCO, Jesús. «El motiu del jardí a la tragèdia i la novel·la com a element definidor de gènere». *Studia Philologica Va-*

lentina, núm. 12 (2010), p. 31-47; i MIRALLES, R. «L'espai i el temple. Entre els antics i nosaltres». A: CARRUESCO, Jesús (ed.). *Topos-Chôra: L'espai a Grècia I: Perspectives interdisciplinàries: Homenatge a Jean-Pierre Vernant i Pierre Vidal-Naquet*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans; Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2010, p. 111-124.

Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau d'Olwer

Director: Carles Miralles i Solà

L'objectiu d'aquesta activitat de recerca és dur a terme els treballs previs a l'edició de les obres de Nicolau d'Olwer: la localització, la preparació i la col·locació dels diversos volums (feina variable segons les obres). Es tracta d'un projecte de fons, que respon a la gratitud de l'Institut envers l'obra i la figura de Nicolau d'Olwer. Pel que fa a l'estat objectiu de la seva obra, hi ha la dificultat de crear llibres nous amb els articles inèdits —per exemple, els dedicats a temes clàssics a *La Publicitat*, que mai no han estat aplegats ni publicats en forma de llibre— i de mirar de separar aquells llibres que puguin ser integrats en col·leccions d'editorials que hi puguin estar interessades d'aquells altres que s'haurien de publicar com a obres només dirigides a especialistes —els treballs de bizantinística, per exemple. S'ha abandonat, doncs, la idea

d'unes *Obres completes*, que, d'una banda, aniria en contra de la difusió dels llibres de Nicolau d'Olwer, els quals podrien trobar un lloc en el mercat editorial (com ara *Caliu*, per exemple), i, de l'altra, s'ha constatat que respon a una política editorial cada volta més desueta.

Resum de les activitats realitzades

Tant l'estat objectiu de l'obra de Nicolau d'Olwer com la situació del treball editorial aconsellen la publicació, d'una en una, de les diverses obres. Per al curs 2009-2010 s'ha elaborat un catàleg, tan exhaustiu com ha estat possible, del total de la producció escrita de Nicolau d'Olwer (en l'àmbit erudit, assagístic, periodístic i polític) i s'ha investigat la localització d'alguns materials, amb diversos col·laboradors, i també s'han informatitzat els materials. Com que els drets de Nicolau d'Olwer tenen encara hereus, s'ha mantingut el contacte amb ells per a pactar sobre la col·locació editorial dels productes elaborats.

S'han elaborat tres llibres per a la publicació: *La lliçó de la dictadura*, *Caliu* i *Pere Abelard*. El llibre *La lliçó de la dictadura*, en edició de Sergi Grau i Joan Silva, supervisada per Carles Miralles i amb un pròleg seu, és previst que es publiqui en una col·lecció de clàssics polítics dirigida per Jordi Amat a La Magrana. *Caliu* ja disposa del contracte firmat amb els hereus i se n'ha lliurat el pròleg. Es publicarà a «La Butxaca» del Grup 62:

s'hi edita el text de 1958, amb un apèndix amb el pròleg de Rubió; el pròleg d'aquesta nova edició és de Carles Miralles, que supervisa el procés d'edició i de transcripció dels materials. El *Pere Abelard* ha estat transcrit i estan pendants d'assignació el pròleg i la casa editorial (s'han tingut diversos contactes però no hi ha encara res de definitiu). S'ha començat la classificació dels materials de Nicolau d'Olwer sobre literatura catalana, que són de natura miscel·lània i que comprenen des de llibres fins a treballs dispersos.

Estudis Romànics

Director: Antoni M. Badia i Margarit

Durant el curs 2009-2010, s'ha publicat el volum 32 (2010). I s'ha procedit als treballs preparatoris del volum 33. D'altra banda, s'han adequat les característiques de la revista a les normatives de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) i de l'*European Reference Index for the Humanities* (ERIH), per tal d'aconseguir la màxima qualificació que s'atorga a les revistes científiques; s'ha ampliat el cos de lletra dels articles i de la miscel·lània, i s'ha preparat el volum d'índexs dels vint primers volums d'*Estudis Romànics*. *Estudis Romànics* és inclosa a les bases de dades *Ciencias Sociales y Humanidades* (ISOC), *International Medieval Bibliography* (IMB) i *Regesta Imperii*. També s'ha dut a terme l'actualització

de la informació de la pàgina web i de les instruccions per als col·laboradors d'ER.

Glossarium Mediae Latinitatis

Cataloniae

Director: Pere Quetglas i Nicolau

És un diccionari que recull tots els mots llatins i romànics documentats en fonts arxivístiques i lletràries catalanes de l'any 800 al 1100.

Començat per un equip de filòlegs llatinistes sota la direcció de Marià Bassols de Climent, n'aparegué el primer fascicle el 1960. En fou el primer cap de redacció, des d'aquell any fins al 1985, i principal impulsor Joan Bastardas i Parera. Els articles del diccionari consten del mot base amb les formes en què apareix, el derivat català actual (si existeix), l'etimologia, el significat, els testimonis documentals per ordre cronològic, i, si cal, un comentari adient. La gran riquesa documental d'aquest recull el fa d'un gran interès no tan sols per a lingüistes, sinó també per a historiadors, juristes i estudiosos de la literatura. És elaborat conjuntament per l'Institut d'Estudis Catalans i la Institució Milà i Fontanals, adscrita al CSIC.

El *Glossarium* forma part del projecte d'un diccionari europeu de llatí medieval conegut amb el nom de *Nouveau Du Cange*.

L'Alguer com a enclavament

lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics

Director: Joan A. Argenter i Giralt

En aquest curs 2009-2010, els treballs del projecte han continuat el seu curs en les diverses línies de recerca. El setembre de 2009, Joan A. Argenter va dur a terme un treball de camp a l'Alguer, on realitzà deu entrevistes en profunditat amb protagonistes de la vida cultural i política de l'Alguer i, també, una altra a Barcelona. El seu estudi té per objectiu l'anàlisi de les ideologies lingüístiques locals. Paral·lelament, Joan Pujolar ha dut a terme entrevistes a persones implicades en la vida cultural, política i en el sector turístic i de serveis de l'Alguer, amb l'objectiu de contribuir a l'estudi del paper de la llengua i la identitat locals en el turisme cultural de la ciutat.

Dins les línies d'investigació específicament sociolingüístiques, s'hi han abordat les qüestions següents: la identitat cultural dels algueresos (Sophia Simon); els processos de regressió i progressió de la llengua a l'Alguer, tant des del punt de vista del manteniment i la pèrdua d'usos lingüístics i la ruptura de la transmissió de la llengua patrimonial (*language shift*), com del contínuum competencial dels parlants, l'erosió de la llengua patrimonial i l'eventual procés d'atròfia lingüística (*language death*, *language attrition*) (Argenter, Enrico Chessa), i el

rol de les ideologies lingüístiques en la vida local i la pugna per la definició del que compta com a llengua legítima en l'àmbit públic (Argenter).

En aquesta línia sociolingüística, Enrico Chessa ha fet un nou treball de camp a l'Alguer (juliol i agost de 2010), amb l'objectiu d'ampliar la mostra, especialment entre els joves, entre els quals es troba un grau més alt de variació i d'erosió lingüístiques i un menor nombre de parlants de l'alguerès.

En les línies de recerca etnopoètica i literària, August Bover ha continuat la seva recerca sobre el gènere dels goigs a l'Alguer. A més del seu treball d'història cultural i literària a l'Alguer i a Sardenya, difós en diverses publicacions, el doctor Joan Armangué ha iniciat l'edició sistemàtica de l'obra d'Eduard Toda, a partir dels materials existents a la Biblioteca Nacional de Madrid (fons Eduard Toda i Güell).

Tesis llegendes o en curs

CHESSA, Enrico. *Another case of language death? The intergenerational transmission of language in Alghero*. Universitat de Londres (15 d'abril de 2010).

SIMON, Sophia. *Identità linguistica e culturale degli algheresi: Biografie linguistiche*. Tesis doctoral en curs. Universitat de Zuric (lectura prevista per a 2011).

Tesis dirigides

MELIS, Francesca. *Matteo Luigi Simon: 'Souvenirs à mes enfants'*. Universitat de Càller (20 d'abril de 2010). Director: Joan Armangué.

MULAS, Valeria. *Matteo Luigi Simon e la poesia di doppia lettura: 'Algarois-François'*. Universitat de Càller (abril de 2010). Director: Joan Armangué.

Publicacions

ARGENTER, JOAN A. «Les dinàmiques de la llengua a l'Alguer». A: FALUBA, Kálmán; SZIJ, Ildikó (ed.). *Actes del Catorzè Colloqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes: Universitat Eötvös Loránd de Budapest, 4-9 de setembre de 2006*. Vol. III. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009-2010, p. 75-83.

ARMANGUÉ I HERRERO, JOAN. «I precedenti dei gosos sardi (metrica: secoli xv e xvi)». *Insula: Quaderno di Cultura Sarda*, núm. 8 (2010), p. 35-74.

BOVER I FONT, AUGUST. «I goccius nei Paesi Catalani e in Sardegna: un'evoluzione parallela». *Insula: Quaderno di Cultura Sarda*, núm. 8 (2010), p. 21-34.

CHESSA, ENRICO. «Contatto di lingue ad Alghero: Sostituzione, normalizzazione e sostenibilità linguistica». A: CORONGIU, Giuseppe; ROMAGNINO, Carla (ed.). *Sa diversidade de sas limbas in Europa, Itàlia e Sardigna*. Càller: Regione Autònoma de Sardigna, 2010, p. 51-66.

SIMON, Sophia. «Identità linguistica e culturale degli algheresi: biografie linguistiche». A: MORETTI, B.; PANDOLFI, E. M.; CASONI, M. (ed.). *Linguisti in contatto: Ricerche di linguistica italiana in Svizzera: Atti del Convegno, Bellinzona, 16-17 novembre 2007*. Bellinzona: Osservatorio Linguistico della Svizzera Italiana, 2009a, p. 151-166.

— «Identità e menzogna: biografie linguistiche di Alghero fra realtà e *political correctness*». A: SCALABRONI, Luisa (ed.). *Atti del convegno «Il falso e I falsi»*. Palermo: Università degli Studi, Palermo, 2009b.

Llengua i territori a Ponent i l'alt Pirineu (I i II). El patrimoni etnicolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja

Director: Ramon Sistac i Vicén

Durant el curs 2009-2010, s'han dut a terme les activitats següents: la gestió i el tractament dels materials (en format físic i digital, preparant-los per a l'estudi posterior); l'inventari lingüístic, que s'extrau de les dades obtingudes dels informants (identificació i classificació dels trets propis del parlar de les diverses àrees d'estudi, recollida de l'onomàstica, relació del lèxic propi i la paremiologia, etc.), i l'estudi de les dades obtingudes (etimològiques i contrastives amb els parlars veïns).

lògiques i contrastives amb els parlars veïns).

S'ha començat el procés de conversió de tota la documentació en base de dades per a facilitar-ne la consulta, no solament del corpus sinó també dels inventaris i els estudis. Cal recordar que el territori estudiat comprèn totes les poblacions que integren les zones de l'alta Llitera, l'alta Noguera, la vall de Boí, Ponent, l'alt Pirineu, la Franja septentrional i el sector ribagorçà del Pallars Jussà. La recollida, la gestió, el tractament i l'estudi dels materials s'està duent a terme al despatx de l'Oficina de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu, a l'edifici del Rectorat de la Universitat de Lleida.

Gràcies a aquest projecte, també s'ha encetat l'activitat d'assessorament lingüístic i dialectal en publicacions diverses. En els últims mesos també s'ha col·laborat amb el Teatre Nacional de Catalunya en l'assessorament de l'obra teatral *Pedra de tartera* (Maria Barbal i Marc Rosich, 2010), concretament pel que fa al tractament del parlar pallarès en els diàlegs.

NEOXOC: desenvolupament d'una xarxa d'observatoris de neologia de les varietats geolèctals del català

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

Durant aquest curs 2009-2010, s'han realitzat diverses reunions conjuntes a

Barcelona en què s'han acordat qüestions metodològiques per tal de poder fer una anàlisi contrastiva de les dades. S'ha impartit un seminari metodològic amb el node de la Universitat de Lleida (node que ha renovat completament la seva constitució), per tal d'assegurar el bon ús de les eines de treball (plataforma OBNEO i BUSCANEO) i l'homogeneïtat en l'ús de la metodologia. S'ha configurat el corpus de buidatge per al segon i tercer any de cada node. S'ha realitzat un buidatge sistemàtic, de manera que, a final de 2009, tots els nodes disposaven d'entre vuit-centes i mil unitats neològiques validades.

S'ha dissenyat un treball conjunt d'anàlisi i contrast de les dades, de manera que cada node ha estudiat de manera transversal un tipus de formació de neologismes. La distribució de la feina ha estat la següent: la Universitat de les Illes Balears s'ha centrat en els manlleus de l'anglès; la Universitat de Perpinyà, en els manlleus del francès; la Universitat d'Andorra, en la resta de manlleus; la Universitat de Girona, en els neologismes formats per un procés d'abreujament; la Universitat Rovira i Virgili, en els neologismes formats per composició culta i prefixació; la Universitat d'Alacant, en els neologismes formats per composició patrimonial; la Universitat Pompeu Fabra (node coordinador), en els neologismes formats per sufixació, i, finalment, la Universitat de Lleida, en els neologismes semàntics.

Es preveu, amb vista al curs 2010-2011, la presentació del projecte en dos fòrums internacionals: el XXVI Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques (Universitat de València, setembre de 2010) i el col·loqui internacional «Llengua i lingüística catalanes» (Universitat de París-Nanterre, novembre de 2010).

Publicacions

- GINEBRA, Jordi; LLACOSTERA, Roser. «Tendències en el règim sintàctic dels neologismes verbals: anàlisi contrastiva català-castellà». A: CREUS, Imma; PUIG, Maite; VENY, Joan R. (ed.). *Actes del Quinzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes: Universitat de Lleida, 7-11 de setembre de 2009*. Vol. I. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2010, p. 461-474.
- GINEBRA, Jordi; RULL, Xavier. «Tendències en el règim sintàctic dels neologismes verbals: una aproximació». A: CABRÉ, M. Teresa; DOMÈNECH, Ona; ESTOPÀ, Rosa; FREIXA, Judit; LORENTE, Mercè (ed.). *Actes del I Congrés Internacional de Neologia de les Llengües Romàniques*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, 2010, p. 377-390.
- MARTINES, Josep. «La importància de la neologia per a les llengües romàniques: el cas del català». A: CABRÉ, M. Teresa; DOMÈNECH, Ona; ESTOPÀ, Rosa; FREIXA,

Judit; LORENTE, Mercè (ed.). *Actes del I Congrés Internacional de Neologia de les Llengües Romàniques*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, 2010, p. 157-174.

Obra completa de Santiago Rusiñol.

Recopilació, edició, estudi

i publicació

Directora: Vinyet Panyella i Balcells

Ponent: Jaume Cabré i Fabré

L'objectiu del projecte és la recuperació íntegra de l'obra literària de Santiago Rusiñol (1861-1931) per fer-la accessible i publicar-la en edició digital i sobre paper normalitzada, acompanyada dels corresponents estudis introductoris i sistema de referències. Es tracta de més d'un centenar d'obres publicades entre 1894 i 1936 en primera edició, uns dos mil articles des de 1882 fins a final dels anys vint i cinc-centes cartes trameses i rebudes que configuren el seu epistolari. Una bona part de les obres no ha estat reeditada de fa anys malgrat la seva importància, com ara *Anant pel món* (1895), *Fulls de la vida* (1898), *Impresiones de arte* (1897) o *Oracions* (1897).

L'equip de treball, dirigit per Vinyet Panyella (de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'IEC, i coordinadora de la Societat Rusiñol), és integrat per persones expertes en l'obra de l'artista: Margarida Casacuberta (Universitat de Girona), Damià Pons (membre correspo-

nent de l'IEC, Universitat de les Illes Balears), Lourdes Sánchez Rodrigo (Universitat de Granada), Anna Sawicka (Universitat de Cracòvia, a Polònia), Susanna Rafart (edició filològica dels textos), Guio Coll i Coll (transcripció i correcció ortotipogràfica) i Cleo Hernández (bibliografia), a més d'altres col·laboradors ocasionals.

S'utilitzen preferentment els fons bibliogràfics i documentals de la Biblioteca Popular Santiago Rusiñol de Sitges, dipositària del Llegat Rusiñol, i els de la Biblioteca de Catalunya. Els treballs de digitalització s'han dut a terme principalment des del Departament d'Inclusió Laboral de la Fundació Ave Maria, amb la col·laboració de Ticalia, i també des de la Biblioteca de Catalunya.

El pla de publicació de l'OCSR s'estableix en sis volums, que comprenen el centenar de llibres i els dos mil articles publicats per l'escriptor: I. Proses (proses i viatges, conferències, discursos, pròlegs); II. Novel·les i traduccions (obres traduïdes per Santiago Rusiñol); III. Articles; IV. Teatre; V. Epistolari i entrevistes, i VI. Cronologia, bibliografia i índexs (onomàstic, geogràfic i de títols d'obres).

Com a criteri d'edició, es parteix de la primera edició publicada de cada obra, atès que les successives edicions que se n'han fet no mostren criteris d'edició filològica homogenis. No es prenen en consideració les obres manuscrites originals, perquè se n'han conservat molt

poques i no totes són completes; no obstant això, sí que es reproduïxen en el web.

Per a l'edició filològica digital dels textos, subsegüent a l'edició digital de les primeres edicions, s'han establert els *Criteris filològics d'edició* per a la llengua catalana, d'acord amb la Secció Filològica de l'IEC, visibles també en la pàgina web del projecte.

Es preveu obrir la pàgina web de l'OCSR el 25 de febrer de 2011, data del cent cinquantè aniversari del naixement de Santiago Rusiñol.

Josep Baijet (Ticalia) supervisa els treballs de digitalització que duu a terme la Fundació Ave Maria (Departament d'Inclusió Laboral) i els dóna suport. D'altra banda, la Biblioteca de Catalunya digitalitza alguns dels documents de Rusiñol que formen part dels seus fons i esdevé entitat col·laboradora.

Publicacions

Fins ara, s'ha procedit a l'edició de disset de les obres de Santiago Rusiñol, distribuïdes d'acord amb la sistematització del pla editorial i accessibles des del web del projecte.

— Volum I. Proses. S'han digitalitzat els dotze llibres i se n'ha fet la transcripció. S'han digitalitzat i transcrit sis discursos de catorze. S'ha completat la digitalització i la transcripció de sis pròlegs.

— Volum II. Novelles i traduccions. Completada la digitalització i la transcripció dels vuit títols que l'integren.

— Volum III. Articles. Iniciada la digitalització dels textos. Completats els de l'*Almanac de L'Esquella de la Torratxa* i *La Vanguardia*.

— Volum IV. Teatre. S'han digitalitzat trenta-una obres (d'un total de setanta-una).

— Volum V. Epistolari i entrevistes. En elaboració.

— Volum VI. Cronologia, bibliografia i índexs. En elaboració.

Articles

CASACUBERTA, Margarida. «Santiago Rusiñol, narrador». Estudi introductor al volum 1 de l'*Obra completa de Santiago Rusiñol* [en línia]. <<http://www.taller.iec.cat/OCSR/documents/Casacuberta.pdf>>.

Obres completes de Pompeu Fabra

Directors: Joan Solà i Cortassa
Jordi Mir i Parache

Des de l'any 2005, l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) ha impulsat la publicació de les *Obres completes* de Pompeu Fabra, sota la direcció de Jordi Mir i Joan Solà. L'objectiu d'aquestes obres és posar a l'abast del públic, convenientment editada i ordenada, l'obra de Pompeu Fabra, fins ara dispersa i en bona part intrombable. La categoria científica i la significació social de l'obra de Pompeu Fabra mereixen aquest tractament editorial.

La revernacularització del català a la ciutat de València

Director: Brauli Montoya Abat

El treball de camp d'aquest projecte parteix de dos tipus d'enquestes realitzades a parets d'alumnes de centres educatius de línia en català de la ciutat de València. La distribució de la mostra (al voltant d'un 10% de l'univers), classificada per districtes de la ciutat, s'indica en la taula de sota.

En el període corresponent al curs 2009-2010, es va enllestir la part de qüestionaris que faltava passar (415). La primera enquesta, que consistia en un

qüestionari tancat, ja es va fer, doncs, als 987 subjectes de la mostra i va ser analitzada amb el programa estadístic SPSS.

La segona enquesta es va fer a partir d'una selecció entre els 987 de la primera mostra, que va donar com a resultat una submostra de 100 subjectes (un 1% de l'univers i un 10% de la primera mostra), per a sotmetre'ls a entrevistes orals consistents en una conversa semidirigida sobre els usos lingüístics a la llar familiar, a l'escola, al carrer, amb el veïnat, amb els amics, etc. El plantejament era de preguntes obertes, per tal de poder copsar tota la riquesa de matisos que el tema ofereix.

<i>Districtes</i>	<i>Qüestionaris</i>	<i>Total d'alumnes de línies en català</i>
1. Ciutat Vella	18	167
2. L'Eixample	23	204
3. Extramurs	55	510
4. Campanar	32	295
5. La Saïdia	46	433
6. Pla del Real	23	212
7. L'Olivereta	44	413
8. Patraix	71	660
9. Jesús	92	857
10. Quatre Carreres	89	830
11. Poblat Marítims	73	679
12. Camins al Grau	114	1.063
13. Algirós	58	545
14. Benimaclet	68	636
15. Rascanya	37	350
16. Benicalap	40	373
17. Poblat del Nord	19	179
18. Poblat de l'Oest	19	173
19. Poblat del Sud	66	611
Total ciutat	987 subjectes	9.290 alumnes

Un cop transcorregut el període de tres anys, han quedat les següents tasques per a l'acabament del treball:

— Enllestir la part final del treball de camp, que consistirà en la realització d'una sèrie d'entrevistes obertes a una selecció dels 987 pares que van respondre al qüestionari inicial (la mostra seria de 300 pares, a repartir entre els diferents districtes de la ciutat). Aquestes entrevistes, que seran dutes a terme exclusivament per Eugeni Alberola, consistiran en converses semidirigides (en profunditat) sobre els usos lingüístics a la llar familiar.

— Elaborar l'informe corresponent i les publicacions que se'n puguin derivar en revistes de sociolingüística.

Bibliografia

La recerca bibliogràfica s'ha basat en els treballs següents sobre el marc teòric i metodològic del projecte:

- COOPER, Robert L.; SPOLSKY, Bernard (ed.). *The influence of language on culture and thought: Essays in honor of Joshua A. Fishman's sixty-fifth birthday*. Berlín: Mouton de Gruyter, 1991.
- CRYSTAL, David. *La muerte de las lenguas*. Madrid: Cambridge University Press, 2001.
- *La revolución del lenguaje*. Madrid: Alianza Editorial, 2005.
- DORIAN, Nancy C. (ed.). *Investigating obsolescence. Studies in language contraction and death*. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.

- FISHMAN, Joshua A. *Reversing language shift*. Clevedon: Multilingual Matters, 1991.
- FISHMAN, Joshua A. (ed.). *Can threatened languages be saved? Reversing language shift, revisited: A 21st century perspective*. Clevedon: Multilingual Matters, 2001.
- FISHMAN, Joshua A.; RUBAL-LOPEZ, Alma; CONRAD, Andrew W. (ed.). *Post-imperial English*. Berlín: Mouton de Gruyter, 1996.
- GÓMEZ MOLINA, José R. *Actitudes lingüísticas en una comunidad bilingüe y multilectal: Área metropolitana de Valencia*. València: Universitat de València, 1998.
- GRENOBLE, Lenore A.; WHALEY, Lindsay J. (ed.). *Endangered languages: Current issues and future prospects*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.
- *Saving languages: An introduction to language revitalization*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
- HAGÈGE, Claude. *No a la muerte de las lenguas*. Barcelona: Paidós, 2002.
- HALBWACHS, Maurice. *La memoria colectiva*. Saragossa: Prensas Universitarias de Zaragoza, 2004.
- HARDING, Edith; RILEY, Philip. *The bilingual family: A handbook for parents*. Cambridge: Cambridge University Press, 1986.
- HARRIS, John [et al.]. *Irish in primary schools: Long-term national trends in*

- achievement*. Dublín: Stationery Office, 2006.
- HELLER, MONICA. *Éléments d'une sociolinguistique critique*. París: Didier, 2003.
- HERNÁNDEZ CAMPOY, Juan Manuel. *Metodología de la investigación sociolingüística*. Granada: Comares, 2005.
- HINTON, Leanne; HALE, Ken (ed.). *The green book of language revitalization in practice*. Academic Press, 2001.
- HORNBERGER, Nancy H.; PÜTZ, Martin (ed.). *Language loyalty; language planning, and language revitalization: Recent writings and reflections from Joshua A. Fishman*. Clevedon: Multilingual Matters, 2006.
- HROCH, Miroslav. *Social preconditions of national revival in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 1985.
- JOHNSON, Robert Keith; SWAIN, Merrill (ed.). *Immersion education: International perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- MAGUIRE, Gabrielle. *Our own language: An Irish initiative*. Clevedon: Multilingual Matters, 1991.
- MIGUEL, Jesús M. de. *Autobiografías*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1996.
- MORRIS, Delyth. «Young people's social networks and language use: The case of Wales». *Sociolinguistic Studies*, vol. 1, núm. 3 (2007), p. 435-460.
- MOSCOVICI, Serge. *Psicología social*. Barcelona: Paidós, 1984-1985. 2 v.
- Ó RIAGÁIN, Pádraig; Ó GLIASÁIN, Mícheál. *All-Irish primary schools in the Dublin Area: Report of a sociological and spatial study of all-irish-medium schools in the Greater Dublin Area, with special reference to their impact on home and social network use of Irish*. Dublín: Institiúid Teangeolaíochta Éireann, 1979.
- PUJADAS, Juan José. *El método biográfico: El uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1992.
- SPOLSKY, Bernard; SHOHAMY, Elana. *The languages of Israel: Policy, ideology and practice*. Clevedon: Multilingual Matters, 1999.
- WRIGHT, Sue (ed.). *Language and the state: Revitalization and revival in Israel and Eire*. Clevedon: Multilingual Matters, 1996.
- Publicacions dels membres de l'equip relacionades amb la recerca**
- MONTOYA, Brauli. «L'ús interpersonal del català al País Valencià». A: VALVERDÚ, Francesc (ed.). *Simposi Internacional sobre el Català al Segle XX: Balanç de la situació i perspectives de futur*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2009, p. 327-338.
- «La legitimació possible al País Valencià». *Treballs de Sociolingüística Catalana*, núm. 20 (2010): *Llengua i ensenyament*, p. 211-227.

**Vocabulari de la llengua catalana
medieval de Lluís Faraudo
de Saint-Germain**

Director: Germà Colón Domènech

En el curs 2009-2010, en primer lloc, s'ha revisat una part de les cèdules del calaix que comprèn les fitxes de la lletra V i s'han fet les esmenes pertinents en la base de dades: creació i supressió d'entrades, comprovació de la remissió entre mots, correcció i adequació de les definicions, etc. A més a més, s'han revisat i corregit, aleatòriament, les entrades a partir de la informació introduïda a la base de dades. També s'han comparat les edicions dels textos i, en els casos que ha estat possible, a partir de la informació dels textos i de

la consulta d'altres obres lexicogràfiques, s'han creat definicions per als mots que no en tenien.

En segon lloc, s'han repassat les definicions fetes per Faraudo i se n'han fet les correccions pertinents. El setembre de 2009, el director del projecte va presentar l'estat d'aquest glossari al VIII Congrés Internacional d'Història de la Llengua Espanyola.

Finalment, s'han recopilat tots els textos de l'Arxiu de la Corona d'Aragó que apareixen en les pestanyes «Obra» i «Localització» (més d'un centenar de fulls) i s'han preparat les graelles corresponents amb la finalitat de completar la informació que falta en les fitxes de Faraudo.

Cartografia catalana de l'edat

moderna: evolució, cartometria, art

Director: Vicenç M. Rosselló i Verger

Ramon J. Pujades i Bataller continua la recopilació de les cartes portolanes i els atles del segle XVI (en versió digital) a fi de completar el catàleg dels documents realment procedents dels obradors mallorquins. Ha viatjat a París i a Florència per consultar-hi directament exemplars fonamentals. A més, prepara una recopilació de la cartografia medieval no estrictament nàutica.

Josep Lluís Cebrian i Molina continua el treball sobre el vessant artístic de les cartes portolanes de luxe, específicament en la representació de monarques i personatges religiosos i simbòlics.

Werner-F. Bär continua amb la cartometria i anàlisi tipològica dels mapes de Mallorca en forma de llenços a l'oli dels segles XVI i XVII. La paternitat de Joan Baptista Binimelis sembla aclarir-se, cada cop més. El doctor Bär ha despullat els nou-cents topònims i escaig dels quatre documents (Bestard, Ajuntament de Palma, Museu de Mallorca, Palau Episcopal), i els ha tabulat i encreuat. Ha digitalitzat i georeferenciat els continguts, com ara els litorals i la posició de les viles i dels pobles, a fi de trobar-hi afinitats i diferències.

Ghaleb Fansa, geògraf siriana, ha realitzat la transcripció i traducció de la

part corresponent als Països Catalans del llibre d'al-Idrîsî, *Nuġat al-mushtâq*, o *Llibre de Roger*, una de les fonts de la cartografia portolana dels segles XIV i XV.

Vicenç M. Rosselló i Verger també s'ha ocupat dels mapes pictòrics de les Illes dels segles XVI i XVII, atribuïts a Joan Baptista Binimelis o a Vicenç Mut. Altrament, acaba d'enllestir (amb la col·laboració de Francesc Torres Faus, director de l'Arxiu del Regne de València) un extens treball sobre uns mapes manuscrits inèdits de Jeroni Munyós (1865) sobre la frontera dels regnes de València i Castella. En un altre vessant, s'ha acabat la redacció del llibre *Agrimensors i plànols parcel·laris a les Illes Balears (1857-1862)*.

Publicacions

FANSA, Ghaleb; PIQUERAS, Juan. «Geografia dels Països Catalans segons el *Llibre de Roger* d'al-Idrîsî». *Cuadernos de Geografía*, núm. 87 (2010), p. 65-88.

KRETSCHMER, Konrad. *Els portolans de l'edat mitjana: Una contribució a la història de la cartografia i la nàutica*. Introducció i edició de Vicenç M. Rosselló. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya: Generalitat de Catalunya, 2009. 283 p. + 33 làm. ft.

ROSSELLÓ, Vicenç M. «Marees i *Atles català* [1375]». *Cuadernos de Geografía*, núm. 86 (2009), p. 165-181.

— «Cartes de navegar medievals. Puntu-

litzacions i aportacions noves». A: MAYOL, Joan; MUNTANER, Leonard; RULLAN, Onofre (ed.). *Homenatge a Bartomeu Barceló i Pons, geògraf*. Palma: Leonard Muntaner, 2010a, p. 295-309.

ROSSELLÓ, Vicenç M. «Toponímia, geografia y cartografía». A: SOUSA, Xulio (ed.). *Toponímia e cartografía*. Santiago de Compostel·la: Consello da Cultura Galega: Instituto da Lingua Galega, 2010b, p. 22-37.

Catàleg històric general de la premsa en català (I). L'eclosió de les publicacions (1810-1898)

Director: Jaume Guillamet i Lloveras
Ponent: Josep M. Casasús i Guri

El programa de recerca consisteix en la revisió i l'actualització de l'obra en tres volums de Joan Givanel i Mas *Bibliografia catalana. Premsa (1931-1937)* i altres treballs fonamentals de l'especialitat, així com en la consulta de més de vint arxius, hemeroteques i fons documentals, amb el resultat de l'inventari i la descripció de més de 476 periòdics, dels quals 341 corresponen a Catalunya, 96 a València, 28 a les Illes Balears i 11 a fora del domini lingüístic.

De cada periòdic, se n'ha elaborat una fitxa històrica i hemerogràfica i un article descriptiu. Amb aquests elements, s'ha fet el catàleg general de periòdics per territoris i poblacions, aquestes ordenades

per ordre alfabètic, i les publicacions, per ordre cronològic. S'han elaborat també llistes analítiques de l'evolució temporal segons el nombre de periòdics publicats cada any, la durada dels periòdics i la seva temàtica. L'obra es completa amb un article de balanç general i articles sobre el procés històric a cada territori i sobre els continguts temàtics.

Evolució dels paisatges mediterranis de ribera

Director: Josep M. Panareda Clopés

L'objectiu general del projecte de recerca és estudiar l'evolució del paisatge de ribera dels rius mediterranis al llarg dels darrers segles des d'una perspectiva global, per tal de facilitar la interpretació del paisatge actual i poder establir pautes i criteris de cara al planejament, l'ordenació i la gestió d'aquest àmbit territorial dependent de l'aigua. S'ha partit de la hipòtesi que no és possible entendre adequadament la dinàmica, l'evolució, l'estructura i el funcionament dels paisatges de ribera si no es té en compte de manera prioritària que l'activitat secular de les societats humanes que han ocupat i explotat aquest territori constitueix un factor de primer ordre.

A partir d'aquesta idea principal, s'han establert objectius més concrets: estudiar i establir els factors que han condicionat l'evolució i dinàmica dels rius

mediterranis dels Països Catalans des d'una perspectiva global i dur a terme estudis concrets en diversos rius mostra, en concret, el Foix, el Llobregat, la Tordera, el Congost-Besòs i el Llastres, el Daró i les rieres de Ribes i d'Argentona. També s'han iniciat estudis sobre el paisatge de ribera de l'estany de Banyoles. Finalment, sempre s'ha tingut present l'elaboració de criteris d'actuació de cara al planejament i la gestió territorial, per tal que es tingui present la realitat d'aquests paisatges que són potencialment molt rics i molt dinàmics.

La metodologia es pot resumir en set tasques: la cerca i valoració de treballs previs sobre la temàtica general i local dels rius mediterranis dels Països Catalans; el treball de camp, amb un primer recorregut inicial al llarg del curs dels rius amb recollida de dades diverses; la consulta en arxius locals, comarcals, nacionals i estatals; l'entrada de les dades obtingudes en diverses bases de dades; l'anàlisi, el tractament i la interpretació de les dades; l'elaboració i l'obtenció de mapes, diagrames i taules, i la redacció dels textos amb els resultats i les conclusions. Finalment, cal considerar les tasques de divulgació dels resultats en nombrosos congressos, articles i conferències.

En la recerca, hi han intervingut de manera especial cinc persones (Maravillas Boccio, Joaquim Farguell, Josep M. Panareda, Jaume Sans i Xavier Úbeda), però en intensitats variables hi han treba-

llat vint-i-una persones més. L'equip de recerca ha avançat força en la línia proposada: en el coneixement i la interpretació de l'evolució del paisatge mediterrani de ribera, que s'ha concretat en uns rius prou significatius dels Països Catalans. Els articles i les comunicacions presentades en col·loquis i congressos mostren prou bé el nivell de la informació obtinguda i elaborada.

Aportacions en congressos

— XXII Jornades Internacionals de Fitosociologia (Alacant, 23-25 de setembre de 2009). Pòster: PANAREDA, J. M.; FARGUPELL, J.; ÚBEDA, X.; OUTEIRO, L.; BOCCIO, M. «Transectos de la vegetación en la ribera del río Llobregat en el tramo de Abrera (Barcelona)».

— Comissió Internacional sobre l'Erosió Continental (ICCE) (Varsòvia [Polònia], juny de 2010). Pòster: FARGUPELL, J. «Ephemrality of high suspended sediment concentrations in suspended load production. Anoia River basin, NE Iberian Peninsula».

Publicacions

COHEN, M.; ASPERÓ, F.; FOURAULT, V.; GANA, A.; MERING, C.; OUTEIRO, L.; PALIBRK, M.; RAYMOND, R.; REY, F.; ÚBEDA, X. «Érosion hydrique et paysages dans les montagnes méditerranéennes. Quelques enseignements d'une comparaison spatiale et bibliographique entre la France du Sud et la Cata-

- logne espagnole». *Ingénieries-EAT* [París] (2009).
- FARGUELL, J.; ÚBEDA, X.; OUTEIRO, L.; TORT, J.; MIGUEL, A.; PANAREDA, J. M. «La estimación de la producción de sedimento en suspensión mediante el uso de estaciones automáticas. El ejemplo del río Foix». A: ÚBEDA, X.; VERICAT, D.; BATALLA, R. J. *Avances de la geomorfología en España, 2008-2010*. Barcelona: CABI, 2010, p. 231-234.
- MIGUEL, A.; OUTEIRO, L.; FARGUELL, J.; ÚBEDA, X. «Escorrentía y producción de sedimento en una pequeña cuenca mediterránea». A: ÚBEDA, X.; VERICAT, D.; BATALLA, R. J. *Avances de la geomorfología en España, 2008-2010*. Barcelona: CABI, 2010, p. 255-239.
- OUTEIRO, L.; ÚBEDA, X.; FARGUELL, J. «The impact of agriculture on solute and suspended sediment load on a Mediterranean watershed after intense rainstorms». *Earth Surface Processes and Landforms*, vol. 35, núm. 5 (2010), p. 549-560.
- PACHECO, E.; OUTEIRO, L.; FARGUELL, J.; ÚBEDA, X. «La respuesta hidrológica de una cuenca torrencial: la cuenca del río Daró». A: ÚBEDA, X.; VERICAT, D.; BATALLA, R. J. *Avances de la geomorfología en España, 2008-2010*. Barcelona: CABI, 2010, p. 263-267.
- PANAREDA, J. M. «Evolución en la percepción del paisaje de ribera». *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, núm. 51 (2009), p. 305-324.
- «La percepción y representación del paisaje de ribera por parte de los geógrafos catalanes. Una aproximación histórica». A: ORTEGA, N.; GARCÍA, J.; MOLLÁ, M. *Lenguajes y visiones del paisaje y del territorio*. Madrid: Universidad Autónoma de Madrid: Universidad Carlos III: Asociación de Geógrafos Españoles, 2010, p. 379-386.
- PANAREDA, J. M.; BOCCIO, M. «Biogeografía de los espacios periurbanos. El caso del valle de Reixac (Barcelona)». A: REAL, R.; MÁRQUEZ, A. L. *Biogeografía scientia biodiversitatis*. Málaga: Universidad de Málaga, 2009a, p. 45-51.
- «El paisatge vegetal de la Tordera entre les rieres de Vallgorguina i del Pertegàs». A: *I Trobada d'Estudiosos dels Parcs de la Serralada Litoral Central. V Trobada d'Estudiosos del Montnegre i el Corredor*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2009b. (Documents de Treball. Territori; 12), p. 201-207.
- «Regeneración de los espacios fluviales a consecuencia de su marginación. El caso del curso medio del río Tordera (Barcelona)». A: REAL, R.; MÁRQUEZ, A. L. *Biogeografía scientia biodiversitatis*. Málaga: Universidad de Málaga, 2009c, p. 275-283.
- «Visió geobotànica de la vall de Reixac (Serralada Litoral Catalana)». A: *I Trobada d'Estudiosos dels Parcs de la Serralada Litoral Central. V Trobada*

d'Estudiosos del Montnegre i el Corredor. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2009d. (Documents de Treball. Territori; 12), p. 193-200.

SANS, J. «Aproximació a l'impacte ambiental del Pla Delta vers el delta del Llobregat». *Materials del Baix Llobregat* [Sant Feliu de Llobregat: Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat], núm. 15 (2009): *Els moviments ecologistes del Baix Llobregat i altres escrits*, p. 31-37.

L'exili del magisteri de Catalunya a causa de la Guerra Civil

Director: Salomó Marquès i Sureda
Ponent: Josep González-Agàpito i Granell

Durant el curs 2009-2010, s'han continuat les tasques següents:

— Recollida de documentació i publicacions. La feina més important ha estat la confecció d'una base de dades (amb el programa SPSS) i l'entrada de tota la informació obtinguda sobre els 564 mestres exiliats per a poder-la posar a l'abast del públic interessat. La recollida de tota aquesta informació ha comportat la confecció de carpetes personalitzades de cada un dels mestres: carpetes que formen el fons documental que s'incorpora als fons històrics de la Universitat de Girona.

— Feina de divulgació i sensibilització.

— Tasca de formació de formadors i assessorament.

La recollida de dades ha tingut dos aspectes complementaris. D'una banda, la incorporació de nous noms de mestres exiliats: molt pocs, ja que, amb la recerca feta anteriorment, no quedaven gaires possibilitats per a noves incorporacions. De l'altra, l'ampliació de les biografies ja recollides. Aquest és un aspecte important, ja que d'una bona part dels mestres exiliats, se'n tenia poca informació. En aquest sentit, el fet més destacat ha estat l'encàrrec rebut de la Fundació Josep Irla per a l'estudi dels mestres gironins d'ERC que van anar a l'exili. Aquest encàrrec ha permès d'aprofundir en la biografia d'alguns mestres que se sabia que havien marxat a França i a Mèxic, però dels quals no es coneixien gaires dades.

La recerca ha comportat una doble activitat complementària, profitosa per la dimensió social que té. Es tracta de l'assessorament a joves investigadors i de la divulgació dels resultats de la feina feta.

Pel que fa a la tasca d'assessorament, s'ha centrat en diferents àmbits, com ara el dels investigadors locals que estan fent treballs sobre les escoles i els mestres de la seva població durant l'època republicana i el primer franquisme. S'ha mantingut contacte amb alguns d'aquests investigadors per correu electrònic i amb d'altres, mitjançant entrevistes personals. També s'ha assessorat els estudiants de batxillerat que, en el marc

de la proposta dels treballs de recerca que es fan als instituts, han decidit fer recerca sobre l'etapa republicana o la franquista i s'han centrat en l'educació, les escoles, els mestres, etc. D'altra banda, hi ha hagut alguns alumnes de batxillerat que han fet la biografia d'un mestre concret, per exemple. En aquest sentit, l'assessorament no s'ha cenyit estrictament al tema de l'exili, sinó que, sovint, s'ha ampliat amb el de la depuració del magisteri i la vida escolar del primer franquisme. En tots dos casos, ha estat un assessorament sobre fonts documentals, bibliografia, mètodes de recerca, etcètera.

La tasca de divulgació s'ha concretat en conferències a diverses escoles del país amb motiu de l'aniversari de la seva creació, fet que ha comportat parlar de l'obra educativa i escolar de la república i del franquisme i, per tant, parlar de l'exili i de la depuració del magisteri.

En el camp universitari, la divulgació del tema de l'exili dels mestres s'ha concretat, una vegada més, en la jornada «La ruta de l'exili», en què durant tot un dia es trepitja territori fronterer, des de la Jonquera fins a la platja d'Argelers, passant per la mina de la Vajol i el coll de Lli (per on va sortir el president Companys). L'activitat s'ha fet llegint textos originals de mestres exiliats. Aquesta ruta ha rebut la participació d'estudiants de pedagogia, de magisteri i d'història de la Universitat de Girona, durant els mesos de gener, febrer i març de 2010.

També s'ha fet divulgació amb motiu de la presentació dels llibres publicats sobre la història del mestre Fàbregas i la revista *Inquietud* de l'escola de Menàrguens, i també s'ha participat en cicles de conferències i seminaris.

Publicacions

MARQUÈS, Salomó. *Ensenyar-los a pensar: El mestre Salvador Fàbregas Sau*. Girona: CCG, 2010a.

— *Un poble, una escola, una revista: La revista 'Inquietud' de l'escola de Menàrguens, 1935-1936*. Menàrguens: Ajuntament de Menàrguens; Lleida: Pagès, 2010b.

— «El manteniment d'un somni: el magisteri i la universitat a l'exili». A: FONT AGULLÓ, Jordi (dir.). *Reflexionant l'exili: Aproximació a l'exili republicà: entre la història, l'art i el testimoniatge*. Catarroja; Barcelona: Afers, 2010c, p. 123-141.

— «Los maestros del exilio republicano». A: FIGUERES, Josep Maria; MURIÀ, José María (ed.). *Catalunya en México*. Mèxic: Instituto Nacional de Antropología e Historia, 2010d, p. 133-147.

— *Antonio Vigatà Simó y el Colegio Cervantes, de Torreón*. Mèxic: Instituto Nacional de Antropología e Historia (en premsa).

Seminaris

— Cicle de sis conferències a l'Arxiu Municipal de Girona: «Ensenyar i aprendre.

Mestres i estudiants a la Girona del segle xx» (abril i maig de 2010).

— «La escuela de los años cuarenta»: dins del seminari «Educación y franquismo. La educación española en la posguerra», organitzat pel Departament d'Història i Filosofia de la Ciència, l'Educació i el Llenguatge de la Universitat de La Laguna (abril de 2010).

Conferències

— Presentació del llibre *Ensenyar-los a pensar: El mestre Salvador Fàbregas Sau a Santa Maria de Palautordera, Maçanet de la Selva, Maçanet de Cabrenys i l'Hospitalet de Llobregat*.

— Conferència «L'escola franquista. *Maestros más santos que sabios*. Depuració i exili», pronunciada a l'Arxiu Municipal de Girona (13 de maig de 2010).

— «La vida quotidiana. Repressió, escola i moralitat», pronunciada a Olot dins el cicle «Recuperar la memòria per reconciliar-nos amb la història», organitzat per la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot i el Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca (4 de juny de 2010).

Mobilitat laboral i trajectòries socials de les dones immigrants llatinoamericanes a Catalunya

Directora: Sònia Parella Rubio

Ponent: Carlota Solé i Puig

Aquest projecte de recerca pretén aproximar-se a la mobilitat social de les dones immigrades llatinoamericanes que resideixen a Catalunya mitjançant l'ocupació: és a dir, s'analitzen les trajectòries de mobilitat laboral intrageneracional que segueixen aquestes treballadores en la societat receptora i els seus principals determinants des d'una perspectiva de gènere. Aquest estudi es proposa abordar les trajectòries socials de les treballadores estrangeres des d'un disseny metodològic de caràcter mixt, que combina l'aproximació quantitativa amb l'aproximació qualitativa.

Es pretén estudiar les trajectòries de les dones immigrants com un trajecte, una successió de posicions socials que impliquen la reconversió i reproducció del seu capital (acumulat en el país d'origen), sota les constriccions dels determinants estructurals que structuren el seu context d'oportunitat en la societat receptora i que actuen sobre elles en la seva triple condició de dones, immigrants i treballadores.

L'objectiu d'aquest projecte ha estat identificar les trajectòries laborals seguides per les treballadores estrangeres assentades a Catalunya, a manera de tipologia. Sobre la base de les investigacions ja realitzades sobre la inserció laboral de la dona immigrant en els contextos urbans, les dades empíriques generades han confirmat els següents itineraris o trajectòries: absència de mobilitat dins d'acti-

vitats precàries, desregulades i socialment estigmatitzades, considerades «pròpies de dones» (servei domèstic intern, etcètera); mobilitat laboral vertical dins dels serveis vinculats a la reproducció social; mobilitat laboral vertical cap a ocupacions no manuals de rutina, tradicionalment feminitzades; mobilitat laboral vertical cap a l'autoocupació, sense requeriment de qualificació, i mobilitat laboral vertical cap a ocupacions d'elevada qualificació tècnica.

Un altre dels objectius d'aquest projecte és el coneixement de les estratègies desplegades per les dones immigrants a l'hora de definir les seves trajectòries estructuralment determinades. Es tracta d'analitzar la capacitat d'agència de les treballadores immigrades en l'espai social a l'hora de dissenyar estratègies que reactivin el seu capital, en confrontació amb un mercat de treball segmentat que les relega, per la seva triple condició de dones, immigrants i treballadores, a uns espais laborals determinats.

Les trajectòries laborals seguides per les treballadores estrangeres a Catalunya i les seves estratègies depenen, a més de les característiques del mercat de treball (situació econòmica del país, *care crisis*, segmentació laboral, etc.), d'un gran nombre de factors que tenen a veure amb les característiques de la demanda, el projecte migratori, l'estructura familiar i el capital econòmic, cultural i social amb què compten les treballadores estrangeres.

Es tracta d'un capital que, si bé permet diferenciar poc les pautes d'incorporació laboral de les treballadores nouvingudes, així com durant les primeres etapes del procés migratori (el servei domèstic com a «porta d'entrada», amb independència del nivell educatiu i de la posició social en el país d'origen), sí que exerceix un paper determinant en les trajectòries laborals a mitjà i a llarg termini.

Cerca bibliogràfica

Durant aquesta etapa, s'ha procedit a l'elaboració d'un marc conceptual per a la recerca, a partir de la revisió bibliogràfica de referències teòriques, recerques empíriques i fonts estadístiques sobre la temàtica, amb caràcter internacional. S'ha concretat el disseny mixt de la recerca i s'han establert tant les variables que havien de formar part de l'anàlisi quantitativa (etapa 2) com els perfils per entrevistar i els guions d'entrevista de la part qualitativa de l'estudi (etapa 3). Els investigadors encarregats d'aquesta etapa han estat Sònia Parella, Leonardo Cavalcanti, Enriquer Ortega i Alisa Petroff, sota la supervisió de Carlota Solé.

Explotació estadística de fonts secundàries

Durant aquesta etapa, s'ha procedit a analitzar quins són els principals predictors que determinen les trajectòries laborals de les dones migrades, a partir de l'explotació estadística de les microdades

de l'*Encuesta Nacional de Inmigrantes* (ENI, 2007), facilitades per l'INE (*www.ine.es*). Aquestes dades, generades entre novembre de 2006 i febrer de 2007, han ofert la possibilitat d'estudiar la trajectòria laboral seguida per la dona migrada a Espanya a partir de dos indicadors clau: «primera ocupació a Espanya» i «ocupació actual a Espanya». A partir de l'explotació de les dades de l'ENI de 2007, no solament s'ha mostrat la marcada concentració de les dones migrades en les ocupacions no qualificades (gairebé el 40%), sinó que s'ha dut a terme una anàlisi de regressió logística binomial, a partir d'una submostra de 1.230 casos de dones migrades que han iniciat la trajectòria laboral a Espanya a partir d'una ocupació considerada no qualificada. D'acord amb aquesta submostra, s'ha elaborat la variable dependent de caràcter dicotòmic «haver experimentat mobilitat laboral ascendent al llarg de la trajectòria migratòria».

Els resultats han permès identificar els principals predictors de la mobilitat laboral de les treballadores migrades: edat, nivell educatiu, convalidar els estudis a Espanya, tenir fills, incorporar-se al mercat de treball des del servei domèstic o l'agricultura (primera ocupació), tenir l'habitatge en propietat i l'origen nacional. Els resultats d'aquest model apareixen detallats en una ponència que es va presentar en el XVII Congrés Mundial de Sociologia de l'Associació Internacional

de Sociologia (ISA), a Göteborg (Suècia), entre els dies 11 i 17 de juliol de 2010, amb el títol «The occupational mobility of immigrant women from latin american countries in Spain». Aquesta ponència es troba en fase de revisió per a ser publicada com a article al *Journal of Ethnic and Migration Studies*. Les investigadores encarregades d'aquesta etapa han estat Sònia Parella i Alisa Petroff, sota la supervisió de Carlota Solé. Així mateix, s'ha procedit a analitzar la mostra de 2.609 dones en edat laboral, provinents majoritàriament de la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana, que es van adreçar a la Fundació SURT per tal de dur a terme un procés d'inserció laboral. La mostra s'ha extret de la base de dades d'usuàries de l'entitat, formada per les dones que acudeixen a la Fundació SURT amb l'interès d'iniciar un procés d'inserció laboral durant els anys 2008 i 2009.

La base de dades ha permès un tractament estadístic per tal de determinar les dades sociodemogràfiques i laborals bàsiques de les usuàries que permeten identificar les principals trajectòries laborals. Les investigadores encarregades d'aquesta etapa han estat Sònia Parella i la tècnica de la Fundació SURT, Mar Camarasa, sota la supervisió de Carlota Solé. En aquests moments, s'està procedint a l'anàlisi de les dades de 2010, que s'espera que puguin generar resultats per a ser divulgats a final de 2011.

*Realització i anàlisi de les
entrevistes informals a experts
i de les entrevistes biogràfiques
a dones migrades*

Aquesta part del disseny de la recerca ha utilitzat un enfocament que incorpora la dimensió longitudinal i biogràfica, amb la finalitat d'observar, comprendre i explicar el desenvolupament del procés pel qual les dones immigrants llatinoamericanes ocupen successivament una sèrie de posicions socials i explicar el curs de la seva trajectòria laboral i social. En tant que és entrevista en profunditat, l'entrevista sociobiogràfica es basa en dos supòsits: *a)* qualsevol subjecte és portador d'un conjunt de cultures i subcultures que són resultat de les seves condicions objectives d'existència i la seva trajectòria sociobiogràfica, i *b)* els universos simbòlics i esquemes de percepció del món poden ser inferits per mitjà del relat dels actors socials.

Les entrevistes sociobiogràfiques seran analitzades sobre la base de tres nivells, adaptant la proposta de Chevalier (1979): la lectura diacrònica dels esdeveniments narrats (identificació de les trajectòries laborals); la lectura temàtica dels temes relatius a les característiques individuals i al cicle de vida de les treballadores immigrants, i la lectura que pren en compte la incidència de les estructures (socials, econòmiques, polítiques, institucionals) sobre el desenvolupament de la vida de l'individu, com ara la influència del «context de recepció» sobre les espec-

tatives i estratègies desplegades per les treballadores llatinoamericanes en les seves trajectòries.

El disseny del caseller tipològic ha inclòs la realització de trenta entrevistes sociobiogràfiques a treballadores immigrants llatinoamericanes, de diferents nacionalitats i orígens socials (àmbit educatiu). Per a l'anàlisi de les trajectòries laborals, és indispensable estudiar dones immigrants que comptin amb un temps suficient de permanència en la societat receptora, de manera que hagin pogut desplegar una successió de posicions al llarg del temps que permetin definir el curs d'una trajectòria, així com desplegar estratègies de reproducció o de mobilitat en els seus espais laborals. Per tant, s'han seleccionat treballadores immigrants de diferents nacionalitats i que hagin arribat a Catalunya amb anterioritat a l'any 2005. La informació generada per les entrevistes ha estat tractada mitjançant l'anàlisi de contingut categorial temàtic. L'anàlisi de dades qualitatives pel qual s'ha optat consisteix en l'organització conceptual de la informació produïda en el decurs del treball de camp sobre la base de categories significatives, prioritzant el contingut d'aquestes categories i la seva interpretació, en detriment de les freqüències dels codis. El procediment per a obtenir una anàlisi integrada a partir de les entrevistes serà per mitjà del programa per a l'anàlisi qualitativa de text ATLAS.ti, versió 5.0. Els investigadors encarrec-

gats d'aquesta etapa han estat Sònia Parella i l'equip de sociòlegs que ha dut a terme les entrevistes: Paula Jerez (coordinadora del treball de camp), Rosa Lázaro, Marc Sabadí, Alisa Petroff, Leonardo Cavalcanti i Víctor Peris. Part dels resultats d'aquesta anàlisi es recullen en aquest treball:

— Una ponència que es va presentar en el XVII Congrés Mundial de Sociologia de l'Associació Internacional de Sociologia (ISA), a Göteborg (Suècia), entre els dies 11 i 17 de juliol de 2010, amb el títol «The occupational mobility of immigrant women from latin american countries in Spain».

Presència, producció científica i estatus de les dones a l'acadèmia: la geografia a les universitats públiques dels Països Catalans

Directora: Maria Dolors Garcia Ramon

El projecte d'investigació que està duent a terme l'equip de recerca té quatre eixos de treball:

— Revisió de l'estat de la qüestió del marc teòric i empíric, en particular pel que fa a la geografia acadèmica en l'àmbit internacional.

— Revisió i quantificació de quina és la situació en les universitats públiques dels Països Catalans, tant pel que fa a la presència com a la promoció d'homes i dones en els departaments de geografia

d'aquestes universitats, amb un breu apunt sobre la situació, també en el marc de la professió en general, tot quantificant els efectius i el perfil dels membres de les associacions professionals a les quals pertanyen.

— Treball bibliomètric, basat en les publicacions periòdiques especialitzades d'aquestes mateixes universitats, com a font per a realitzar una aproximació a la quantificació de la producció del professorat i veure'n les diferències per sexe.

— Treball d'anàlisi de les històries acadèmiques i personals d'una mostra representativa de professores, i d'algun professor, de les universitats objecte d'estudi, amb la finalitat de trobar factors explicatius de la situació que puguin derivar en recomanacions de millora destinades a l'elaboració de polítiques públiques afavoridores de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i de la conciliació familiar i laboral en l'àmbit universitari.

Durant el curs 2009-2010, s'ha completat la revisió bibliogràfica per a establir un estat de la qüestió del tema d'estudi. Han estat revisades totes les referències indicades en la nostra proposta inicial, que s'ha completat amb altres articles apareguts amb posterioritat a la nostra proposta, així com amb articles que fan referència a les relacions entre vida familiar i professional en l'entorn acadèmic, una perspectiva que s'integra en el treball qualitatiu d'aquest projecte.

Fruit d'aquest treball, ha estat presentada la comunicació de Maria Dolors Garcia Ramon, Anna Ortiz i Hermínia Pujol «Gendered academic careers in Spanish geography departments», en la Conferència Regional de la Unió Geogràfica Internacional (IGU), «Bridging diversity in a globalizing world», celebrada a Tel-Aviv (Israel), del 12 al 16 de juliol de 2010.

Publicacions

GARCIA RAMON, Maria Dolors; ORTIZ GUITART, Anna; PUJOL ESTRAGUÉS, Hermínia. «Negotiating personal and pro-

fessional lives: women and men faculty in Spanish geography». *Annals of West University of Timisoara: Series of Geography*, vol. XIX (2009), p. 67-80.

PUJOL ESTRAGUÉS, Hermínia; ORTIZ GUITART, Anna. «Acadèmia i igualtat de gènere: només un miratge?». *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, núm. 55 (2009), p. 129-145.

— «Disuguaglianza di genere nell'università. L'esperienza della Spagna». A: *Dove finisce il mare*. Càller: Sandhi, 2010, p. 69-84.

Altres programes de recerca

La Secció també ha treballat en els programes següents:

Diccionari enciclopèdic de pedagogia

Director: Joan Mallart i Navarra
Ponent: Josep González-Agàpito i Granell

L'educació durant el franquisme (1936-1956). La dictadura totalitària i l'autarquia

Director: Josep González-Agàpito i Granell

L'evolució de la circulació d'homes i productes en quatre comarques de l'àrea metropolitana

Director: Joan Vilà-Valentí

Pedagogia, política i transformació social. L'educació en el context de la fundació de l'IEC

Director: Jordi Monés i Pujol-Busquets
Ponent: Antoni Joan Colom Cañellas

La periodística d'autor comparada entre Catalunya i països americans

(és continuació del programa

La periodística científica als Països Catalans)

Director: Josep M. Casasús i Guri

La recerca en dret a Catalunya 1990-2005. Avaluació i propostes de futur

Directora: Encarna Roca i Trias

Representació de l'espai a les cartes portolanes itàliques i catalanes

Director: Vicenç M. Rosselló i Verger

Centres de recerca

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF)

Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)

Càtedra UNESCO de Llengües i Educació

Laboratori de Fonètica

Centres vinculats

Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)

Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC)

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics

Eduard Fontserè (LEGEF)

Directora: Emma Suriñach i Cornet

El Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF) va ésser constituït l'any 1982 i està format per investigadors de diferents institucions amb la finalitat comuna de treballar i divulgar estudis en el camp de les ciències de la Terra. Aquest laboratori centra la seva activitat en l'estudi de la sismicitat i l'estructura interna (litosfera) de Catalunya a partir de les dades de les estacions que gestiona o bé fent servir la informació proporcionada per altres institucions que treballen en el mateix camp.

L'estructura del LEGEF consta d'un director, un col·laborador científic

(que forma part del personal de l'IEC i realitza funcions de secretari i coordinador) i diversos col·laboradors de diferents institucions dins la mateixa àrea de treball. Segons un conveni establert amb la Universitat de Barcelona (UB) el novembre de 1994, els professors, investigadors i becaris de la mateixa Universitat adscrits al LEGEF desenvolupen les activitats de recerca al LEGEF i a la UB. Com a laboratori de l'Institut d'Estudis Catalans, el LEGEF té assignat un membre de l'IEC com a ponent.

El LEGEF disposa d'estacions pròpies que tenen la funció de laboratori, instal·lades al túnel del Cadí (CADI) i al monestir de Poblet (POBL), a més de gestionar, per mitjà d'un conveni, l'estació de la CN Vandellòs II (VAN2). D'altra

banda, i gràcies a un conveni marc de cooperació amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), gestiona també de manera conjunta amb aquesta institució les estacions digitals que envien senyal a l'Observatori Fabra (FBR i FONT).

Activitats

— Encontres amb el Tercer Cicle: «Física, una aventura de cinema». Mar Tapia Jiménez, coordinadora del Laboratori

d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF) de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), hi va presentar la conferència «Geofísica: viatge al centre de la Terra», el dia 20 de maig de 2010.

— ORFEUS 2010 Dublin Workshop: Observatories and Research Facilities for European Seismology (Orfeus). Seismological Observatory Coordination Meeting. Del 24 al 27 de maig de 2010, al Trinity College de Dublín (Irlanda).

Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)

Director: Jordi Salas-Salvadó

L'objectiu fonamental del Centre Català de la Nutrició (CCNIEC) és contribuir a l'avenç de la recerca bàsica i aplicada en nutrició i millorar la qualitat de la informació i de la formació nutricional de la societat.

Funcions

— Coordinar els esforços individuals i col·lectius dels grups d'investigació per poder resoldre els problemes nutricionals dels ciutadans.

— Fomentar i difondre missatges d'educació nutricional correcta a la població.

— Assessorar les administracions públiques, els mitjans de comunicació, la indústria alimentària i la població en general en temes relacionats amb la nutrició.

— Contribuir a la lluita en contra dels trastorns alimentaris i en contra de l'obesitat.

— Actuar com a element dinamitzador i coordinador de projectes d'investigació bàsica, clínica i epidemiològica relacionats amb la nutrició.

— Desenvolupar iniciatives en el camp de la docència en aspectes relacionats amb la nutrició, en col·laboració amb les universitats.

— Assessorar a les administracions públiques en diferents problemes relatius a la competència i l'exercici professional en l'àmbit de la nutrició clínica.

Organització

Els grups que formen el CCNIEC són els següents:

— Grup de Nutrició i Bromatologia del Departament de Nutrició i Broma-

tologia de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

— Grup de la Unitat de Trastorns de l’Alimentació de l’Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona.

— Grup Nitrogen-Obesitat del Departament de Nutrició i Bromatologia de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

— Grup de Recerca en Nutrició de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de Reus de la Universitat Rovira i Virgili.

— Grup de Recerca en Nutrició Comunitària de la Universitat de Barcelona.

— Grup de Bioquímica i Biotecnologia Enològica del Departament de Bioquímica i Biotecnologia de la Universitat Rovira i Virgili.

— Grup de Nutrició i Envelliment del Centre d’Investigacions en Bioquímica i Biologia Molecular (hospitals de la Vall d’Hebron) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— Grup de Recerca en Nutrició i Aparell Digestiu de l’Hospital Universitari Germans Trias i Pujol de Badalona.

— Grup de Nutrició Molecular de la Universitat de les Illes Balears.

— Grup d’Estudi de l’Estat Nutricional - Biodisponibilitat d’Elements Minerals de la Unitat de Nutrició i Bromatologia de la Universitat de València (Grup BIONUTEST).

— Grup de Fisiologia i Nutrició Experimental del Departament de Fisiologia - Divisió IV de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

— Observatori de l’Alimentació de la Universitat de Barcelona.

— Grup de Nutrició, Medi Ambient i Càncer de l’Institut Català d’Oncologia.

— Grup de Trastorns Alimentaris de l’Hospital Clínic de la Universitat de Barcelona.

Sessions EPINUT

— IEC, 21 de gener de 2010. Avaluació de l’adequació de la ingesta de micronutrients: aspectes metodològics, a càrrec del professor Lluís Serra Majem, responsable de la RA1.1 Intake methods de la NoE Eurreca. FIN-PCB.

Càtedra UNESCO de Llengües i Educació

Director: Joan A. Argenter i Giralt

Creació de la Càtedra

El 25 de febrer de 2002 la UNESCO i l’IEC signaren el conveni de creació de la

Càtedra UNESCO de Llengües i Educació. El 4 de març de 2010 s’acordà la ratificació per un quart període, vigent fins al 22 de febrer de 2012.

Els dos objectius de la Càtedra són l’estudi i la promoció de la diversitat lingüística i la promoció i difusió dels

valors de la diversitat lingüística i l'educació plurilingüe.

La Càtedra ha comptat amb setanta-un col·laboradors externs —professors, conferenciants, investigadors, autors— en activitats concretes: quaranta-cinc d'institucions nacionals i vint-i-sis d'institucions estrangeres.

La Càtedra ha comptat amb recursos dels organismes següents:

— Institut d'Estudis Catalans

— Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, Generalitat de Catalunya

— Secretaria de Política Lingüística, Departament de la Vicepresidència, Generalitat de Catalunya

— Historia Gruppo Studi Storici e Sociali Pordenone.

Durant el curs 2009-2010, les entitats que han col·laborat amb la Càtedra o amb les quals ha col·laborat la Càtedra són les següents: Acadèmia de Llengües Canaques (Nouméa, Nova Caledònia); Associació d'Escriptors en Llengua Catalana; Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN); Consell Insular de Mallorca, Departament de Cultura i Patrimoni; Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació de la Universitat de Barcelona; Ertz Arte Gunea (Bera, Nafarroa); Escoles Linguapax / Xarxa d'escoles associades a la UNESCO; Fryske Academie (Leeuwarden); Fundació Balears Exterior (Fundació Càtedra

Iberoamericana - UIB); Fundación Et-nollano (Bogotà, Colòmbia); Garabide (Eskoriatza); Historia Gruppo Studi Storici e Sociali Pordenone; Institut d'Estudis Baleàrics; Província d'Udine; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; Regió Autònoma del Friül Venècia Júlia; Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans; Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya; Televisió de Catalunya (TVC); Únicamente Severo & Films 59; Universitat de Còrdova; Universitat Mondragón; Universitat d'Udine; Universitat Autònoma de Barcelona; Universitat de les Illes Balears; Universitat de Lleida, i Universitat Politècnica de Catalunya.

Activitats realitzades

Durant aquest curs s'ha col·laborat amb la xarxa Escoles Linguapax: seminaris pedagògics per a mestres i trobades d'alumnat.

Activitats de recerca

— Projecte «L'Alguer com a enclavament lingüístic: codis, ideologies de la llengua, processos sociolingüístics» (2008-2010), dirigit pel doctor Joan A. Argenter. L'objectiu d'aquest projecte és la recerca etnogràfica sobre la dinàmica lingüística i sociolingüística a l'Alguer. Durant aquest curs s'han dut a terme entrevistes narratives semiguaiades a una cinquantena de persones, individualment o en grups. També s'han realitzat dotze entrevistes

en profunditat amb protagonistes de la vida cultural i política de l'Alguer. S'ha avançat en la transcripció de les gravacions.

Participació en projectes de cooperació

— Projecte «Lia midiki. Investigació sobre la tradició oral i aural de Timor Leste» (2009-2010), dirigit per Xabier Erkizia. L'objectiu d'aquest projecte és identificar i documentar diverses manifestacions orals de la llengua mediki (Timor oriental); donar suport al manteniment i la revitalització de la llengua i el patrimoni immaterial d'un grup ètnic de demografia reduïda mitjançant l'inventari, la documentació i l'estudi de les seves tradicions orals en contextos naturals i d'acord amb les funcions que tenen avui i que han tingut en el passat, i la producció d'una publicació en suport escrit i fonogràfic que aplegui les tradicions orals de la comunitat mediki i les veus de llurs protagonistes.

Al llarg d'aquest curs s'han dut a terme enregistraments fonogràfics i audiovisuals digitals. S'han transcrit part de les dades aplegades i s'ha preparat una publicació en format paper, que conté transcripcions de cultura verbal i un vocabulari, amb la participació de persones i d'institucions locals.

Organització de congressos, seminaris i col·loquis

— Taula rodona «Identitat, Europa, Mediterrània (Dinàmiques identitàries a la

Mediterrània)». Coorganitzada amb el CIEMEN, Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions, i Historia Gruppo Studi Storici e Sociali Pordenone, amb el suport de la Universitat d'Udine i la Província d'Udine. Amb la contribució de la Regió Autònoma del Friül Venècia Júlia. Es dugué a terme els dies 29 i 30 d'octubre de 2009, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

— Jornades «Llengua i Acollida. Responsabilitat social a tres bandes: administració, empresa i agents socials». Tingueren lloc a Barcelona, els dies 20 i 27 de novembre i 18 de desembre de 2009. S'estructuraren en tres sessions i tres debats, centrats en el tractament dels aspectes econòmics de la diversitat i en la seva comunicació i gestió. I tres actors implicats en el desenvolupament de la cultura catalana com a element de cohesió social i d'entesa entre les persones immigrants: l'administració, l'empresa i els agents socials. La primera sessió es titulà «Aspectes econòmics de la diversitat: El poliglòtisme, la riquesa dels pobres?»; la segona, «Comunicació i gestió de la diversitat», i la tercera, «Glocalització i noves tecnologies»

— Cicle *La gestió interestatal de les llengües transfrontereres* (2006-2010). Les conferències d'aquest cicle es van dur a terme en sessions ordinàries de la Secció Filològica. Els conferencians també van dissertar en universitats catalanes sobre altres temes. Durant el curs 2009-2010

va participar en el cicle el professor Nils Øivind Helander, del Sámi University College, de Guovdageaidnu (Noruega), amb les dissertacions següents: «The Sámi languages - areal distribution, main structure and the struggle for survival» (Barcelona, 11 de febrer de 2010) i «The Sámi languages - safeguarding and promoting languages divided by state borders» (Barcelona, 12 de febrer de 2010).

— Cicle de conferències *Camaleons o la màgia de l'ofici de traduir*. En col·laboració amb l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Barcelona, 11 i 18 de març, 8 i 15 d'abril de 2010. Es dugueren a terme les conferències següents: Joan Sellent, *El rei Lear*, de W. Shakespeare; Alfred Sargatal, les traduccions que ha fet d'E. E. Cummings; Albert Nolla, *Tòquio blues*, d'Haruki Murakami, i Ramon Monton, *Emili i els detectius*, d'Eric Kästner.

— Seminari de Tipologia de Llengües Africanes. Barcelona, 19, 20 i 21 d'abril de 2010. Girona, 22 d'abril de 2010.

— Presentació del llibre *Entre cantos y llantos: Tradición oral sikuani / Wajaliwaisianü: Sikuani Piatiriwi Pexi Tsipaeba*. Bogotá, 26 d'abril de 2010 / Barcelona, 8 de juny de 2010.

— Presentació del llibre *Torcebraç entre dues cultures. De l'ecosistema de les llengües: de discursos i de percepcions*, de Rosa Calafat. Palma, 16 de juliol de 2010.

Participació en congressos, seminaris i col·loquis

— Garabideren hizkuntza eta herrien arteko iii truke programa, a la Universitat Mondragón - Garabide. Eskoriatza, Mondragó, els mesos d'octubre i novembre del 2009. Sessió invitada: Joan A. Argenter, «Kataluniako eredua. Estandarizazioa. Hizkuntza politika», 2 de novembre de 2009.

— Encuentro de Cátedras UNESCO de España, a la Universitat de Còrdova, del 6 al 9 d'octubre de 2009.

— 2a Trobada de Càtedres UNESCO de Catalunya, a la Universitat Politècnica de Catalunya, a Castelldefels, el 21 de juny de 2010.

Assessorament i consultories

— International Advisory Board, Center for Multiple Languages and Literacies, Universitat de Colúmbia, Nova York: Joan A. Argenter.

— Acadèmia de Llengües Canaques, Nouméa

— Instituto de la Lengua y Cultura Aimara (ILCA). Bolívia.

Informes i documentació

Informe resposta al *Questionnaire concerning lexicography of European lesser used languages*, promogut per la Fryske Academie, Leeuwarden, Holanda (2009).

Publicacions

- ARGENTER, Joan A. «Per una norma en la diversitat o per una diversitat de normes?». A: KABATEK, Johannes; PUSH, Claus (ed.). *Variació, poliglòssia i estàndard = Variation, Polyglossie und Standardisierung*. Aquisgrà: Shaker, 2009, p. 33-41. (Biblioteca Catalànica Germànica = Beihefte zur Zeitschrift für Katalanistik; 7)
- «Recherches linguistiques de l'Institut d'Études Catalanes: passées et présentes». A: IHAGE, Weniko (dir.) *Le rôle, la place et la fonction des académies en contexte plurilingue - Actes du premier colloque de l'Espace Oralité*. Nouméa: Académie des Langues Kanak (ALK), 2009, p. 41-51.
- GÓMEZ RENDÓN, Jorge (ed.). *Net'aa chona-ara-weda nepiripata p'edaa. Tradición oral del pueblo épera*, amb la col·laboració de Wilson Poirama, Lina Quiroz, Belarminos Chiripua, Yolanda Capena. Quito: Càtedra UNESCO de Llengües i Educació, 2009.
- QUEIXALÓS, Francesc; JIMÉNEZ, Rosaura (cur.). *Entre cantos y llantos: Tradición oral sikuani*. Bogotá: Fundación Etnollano, 2009.
- MIRALLES, Joan; JAUME I FONT, Honorat (cur.). *El diari "La Vida" (La Habana 1900-19013)*. Barcelona: Càtedra UNESCO de Llengües i Educació

(IEC); Fundació Balears Exterior (Fundació Càtedra Iberoamericana-UIB); Consell Insular de Mallorca; Departament de Cultura i Patrimoni; Institut d'Estudis Baleàrics; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009.

Audiovisual

Basat en l'obra *El sistema mèdic d'una societat africana. Els evuzok del Camerun*, de Lluís Mallart, publicada per la Càtedra, s'ha realitzat el film etnogràfic *Dansa als esperits*, dirigit per Ricardo Íscar, coproduït per Únicamente Severo & Films 59 i Televisió de Catalunya (TVC), sota la direcció executiva de Daria Esteva. El film ha estat presentat als festivals de Rotterdam i Navarra. Se'n va fer una sessió inaugural al cinema Verdi Park de Barcelona el dia 17 de juny de 2010. Se'n farà una versió reduïda, que serà difosa per TV3.

Àudio

CD *Rona Maubere. Músicas y otros sonidos de Timor Oriental, Musika ho lianlian sira hosi Timor Lorosae, Music and other sounds from East Timor* (2010). Realitzat per Xabier Erkizia (textos, sons), Iñigo Telletxea (sons), Asier Gogortza (fotografies), Xavier Balderas (disseny). AUDIOLAB.

Laboratori de Fonètica

Director: Daniel Recasens i Vives

El Laboratori de Fonètica de l'Institut d'Estudis Catalans ha desenvolupat projectes de recerca de fonètica experimental des de l'any 1990 ençà sota la direcció del lingüista Daniel Recasens, i la participació de personal contractat i becaris procedents dels camps de l'estadística (Aina Espinosa), la psicologia (Maria Dolors Pallarès), la biologia (Jordi Fontdevila) i la física (Macarena Cagigal).

La recerca del laboratori s'ocupa de tres temes fonamentals: les característiques fonètiques dels dialectes catalans; els mecanismes de producció de sons lingüístics; els factors articuladoris i acústics, i les estratègies perceptuals, que propicien els canvis fonètics. Aquesta recerca ens informa amb objectivitat sobre diferències de producció fonètica entre dialectes del català, contribueix a una millor caracterització de la tipologia universal dels sons, i permet de formular hipòtesis sobre l'evolució fonètica de les llengües i, en particular, del català i de les altres llengües romàniques.

La utilitat de la fonètica experimental per formular hipòtesis sobre el canvi fonètic també és aplicable a les vocals. Així, per exemple, la constatació mitjançant l'anàlisi espectral que les vocals dels mots catalans *set* i *bo* són més obertes en mallorquí i valencià que en barceloní podria indicar que les *e* i *o*

obertes (/ɛ/ i /ɔ/) eren especialment obertes en el català del Principat abans de la conquesta de les Illes Balears i del País Valencià a l'edat mitjana.

Projectes de recerca

El Laboratori ha participat com a *partner* espanyol en projectes d'àmbit europeu (1989-1991 ESPRIT-ACCOR Basic Research Action 3279 «Articulatory-acoustic correlations in coarticulatory processes: A cross-language investigation»; 1992-1995 ESPRIT-SPEECH MAPS Basic Research Action 6975 «Mapping of Action and Perception of Speech»), espanyol (projectes dels ministeris d'Educació i Ciència i de Ciència i Innovació, des del 1990 fins al moment actual) i català (grup de recerca consolidat SGR Grup de Fonètica Experimental, des del 1995 fins al moment actual).

Producció científica

Els resultats de la recerca portada a terme al Laboratori han estat publicats en llibres i en revistes de prestigi en el camp de la fonètica experimental, de la lingüística i de la filologia (*Diachronica*, *Estudis Romànics*, *Journal of the Acoustical Society of America*, *Journal of Phonetics*, *Journal of Speech and Hearing Research*, *Language and Speech*, *Phonetica*, *Speech Communication*). Una relació de les publicacions més rellevants i el text complet d'una bona part de les quals es troba al web.

Equipament i programari

El Laboratori disposa d'un equipament per a l'enregistrament i l'anàlisi articulatòria i acústica de sons de parla (magnetòmetre, electropalatògraf, electroglotògraf, equip Kay Elemetrics). Aquestes eines permeten d'estudiar el contacte linguopalatal, el moviment de la llengua, dels llavis i de la mandíbula, i la vibració de les cordes vocals, així com la freqüència, la intensitat i la durada dels segments fonètics a partir del senyal acústic. El laboratori també està equipat per preparar tests de percepció i de temps de reacció per a l'avaluació de l'efectivitat de paràmetres acústics en la identificació de fonemes i sons (programa ASL de Kay Elemetrics, SuperLab). Han estat escrits al laboratori programes en MatLab per a l'anàlisi simultània de dades glotogràfiques i acústiques (vegeu el programa Peakdet2 a l'enllaç <http://voiceresearch.free.fr/egg>) i per a l'aplicació del mètode d'índex de contacte linguopalatal (vegeu el programa Articulate Assistant mitjançant l'enllaç <http://www.articulateinstruments.com/DownloadAI.htm>).

Col·laboració amb altres grups de recerca

Part de la recerca portada a terme al laboratori es fa en col·laboració amb al-

tres grups d'investigació. S'insereix sobretot en el marc del grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya Grup de Fonètica Experimental, gestionat per l'Institut d'Estudis Catalans, que compta amb la participació d'investigadors de les universitats Autònoma de Barcelona, Rovira i Virgili, de les Illes Balears i de Salamanca, i el Zentrum für Allgemeine Sprachwissenschaft de Berlín. Fruit d'aquesta col·laboració s'han organitzat els actes següents: el 15è Congrés Internacional de Ciències Fonètiques al Palau de Congressos de Montjuïc amb assistència de prop de mil congressistes d'arreu del món (M. J. SOLÉ, D. RECASENS i J. ROMERO, *Proceedings of the 15th International Congress of Phonetic Sciences*, Causal Productions, 2003, 3 v.); el simposi «Experimental Phonetics and Sound Change», celebrat a la Universitat de Salamanca l'any 2008 (en premsa: D. RECASENS, F. SÁNCHEZ MIRET i J. WIREBACK, *Experimental Phonetics and Sound Change*, Munic, Lincom Europa), i amb vista al curs 2010-2011, el Workshop on Sound Change, que tindrà lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el mes d'octubre del 2010.

Centres vinculats

Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)

Directora: Rosa Colomer i Artigas

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) amb la presència al Consell de Direcció i al Consell Supervisor.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocal: Isidor Marí i Mayans

Consell Supervisor

President: Joan Veny i Clar

Vocals: Carolina Santamaria i

Jordà

Pere Lluís i Font

Creat el 1985 per l'Institut d'Estudis Catalans i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) és actualment un consorci entre aquestes dues entitats i el Consorci per a la Normalització Lingüística, que es regeix pel Decret 217/1997, del 30 de juliol.

El TERMCAT té per finalitat l'elaboració, la promoció i la difusió de recursos terminològics, la normalització dels neologismes catalans i la prestació de serveis d'assessorament per a facilitar l'ús de la llengua en els àmbits científics, tècnics i socioeconòmics.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del TERMCAT, consulteu l'adreça <http://www.termcat.cat>.

Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

Director: Joaquim Bruna i Floris

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb la presència al Consell de Direcció.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocals: Joandomènec Ros i

Aragonès

Joan Girbau i Badó

Ricard Guerrero i Moreno

L'Institut d'Estudis Catalans creà l'any 1984 el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb l'objectiu principal de posar a la disposició dels matemàtics catalans un centre d'investigació que estimulés la millora de la recerca matemàtica a Catalunya, tant en l'aspecte qualitatiu com en el quantitatiu. El 2002 el CRM va esdevenir un consorci amb personalitat jurídica pròpia, integrat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Generalitat de Catalunya, la qual hi participa per mitjà del Departament d'Economia i Coneixement.

Per assolir aquest objectiu, el CRM convida destacats científics d'arreu a fer estades de recerca, facilita el contacte amb aquests i amb institucions científiques als nostres joves investigadors, duu a terme programes de recerca, organitza congres-

sos, seminaris i altres reunions científiques i difon els resultats de la recerca.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del CRM, consulteu l'adreça <http://www.crm.cat>.

Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC)

Director: Joaquim Casal i Fàbrega

El Centre d'Estudis del Risc Tecnològic (CERTEC) és una organització que té per objectius la recerca i la formació en els diversos camps del risc tecnològic. Va ser creat l'any 1992 per la Universitat Politècnica de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans.

El CERTEC està format per una vintena de persones entre professors, investigadors i estudiants de postgrau. Es duen a terme programes de recerca relatius als diferents aspectes del risc tecnològic i de l'impacte ambiental: modelització matemàtica d'accidents greus, incendis, ex-

plosions, núvols tòxics, transport de materials perillosos, impacte ambiental accidental, estudis d'accidentalitat a la indústria, etc. Alguns d'aquests programes es desenvolupen en el marc de la col·laboració internacional, altres per a l'Administració i altres per a empreses. El CERTEC investiga també accidents per a companyies d'assegurances, empreses o jutjats. El Centre d'Estudis del Risc Tecnològic duu a terme també una important tasca de formació, participant en l'organització de cursos, seminaris i jornades. Té també intenses relacions internacionals, materialitzades en projectes de recerca conjunts i programes de bescanvi d'investigadors i d'estudiants.

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) amb la presència al Consell de Direcció i al Patronat.

Consell de Direcció

Director: Javier Retana
Vocal: Xavier Bellés i Ros

Patronat

President de l'IEC
Joandomènec Ros i Aragonès

El Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) és un centre de recerca bàsica i aplicada en ecologia terrestre, especialment forestal.

La figura institucional del CREAF és la de consorci, creat pel Decret 300/1987, del 4 d'agost, i és constituït per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans.

Els seus objectius són:

— realitzar recerca bàsica i aplicada sobre els sistemes ecològics terrestres,

— desenvolupar eines conceptuals i metodològiques per millorar la gestió del medi,

— difondre aquests coneixements mitjançant activitats de formació, assessorament i difusió.

El Patronat és el màxim òrgan de govern del CREAF. Un Consell de Direcció, nomenat pel Patronat, el regeix. El CREAF és un institut universitari adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona i un centre associat a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA).

Òrgans de govern:

— Patronat: format pel president (conseller de Medi Ambient) i els vocals (rector de la Universitat Autònoma de Barcelona; president de l'Institut d'Estudis Catalans; representants d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans); els membres honoraris Jaume Terradas i Ferran Rodà, i el secretari (director del CREAF).

— Consell de Direcció: format pel president (director del CREAF) i els vocals (Departament de Medi Ambient; Departament d'Innovació, Universitats i Empresa; Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries; Universitat Autònoma de Barcelona; Universitat de Barcelona, i Institut d'Estudis Catalans).

Per obtenir-ne informació detallada, consulteu l'adreça www.creaf.uab.es.

Oficines

Oficina d'Assessorament Lingüístic (OAL)

Oficina de Gramàtica (OG)

Oficina d'Onomàstica (OdO)

Oficines Lexicogràfiques (OL)

Oficina d'Assessorament Lingüístic (OAL)

Director: Isidor Marí Mayans

L'Oficina d'Assessorament Lingüístic (OAL) s'ocupa d'atendre les consultes lingüístiques que s'adrecen a l'IEC, tenint en compte la normativa fixada per a la llengua catalana, i també s'ocupa d'estudiar les consultes no fixades des del punt de vista normatiu amb les altres oficines de la Secció Filològica.

D'altra banda, l'OAL també duu a terme estudis de qüestions lingüístiques per elaborar criteris, així com analitza dades lingüístiques per tal d'extreure'n resultats i possibles actuacions.

Projectes

Durant aquest curs l'Oficina ha prosseguit, juntament amb la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i el Centre de Terminologia TERMCAT, les tasques relatives al funcionament i a la millora del servei unificat de consultes Optimot. Aquestes tasques es concreten en els aspectes següents:

1. Entorn informàtic

a) Plataforma informàtica

L'OAL ha participat en l'actualització i la millora de les diverses versions de la plataforma informàtica per mitjà de la qual s'estructura el servei unificat de consultes Optimot.

b) Cercador públic

Pel que fa a les obres relacionades amb l'IEC, s'ha treballat sobretot en una nova opció de cerca, els verbs conjugats, que aplega un conjunt de fitxes elaborades a partir de la morfologia verbal de la versió provisional de la gramàtica normativa.

2. Servei d'atenció personalitzada

a) Nivell 1

Periòdicament s'estableixen contactes amb els tècnics de nivell 1 per a informar-los de les novetats lingüístiques provinents de l'IEC i per a millorar el coneixement de les obres normatives. També se'ls proporciona constantment el suport necessari per a resoldre qualsevol qüestió lingüística.

b) Selecció de les obres de consulta

S'han estudiat noves obres de consulta que es consideren necessàries per a l'atenció personalitzada de l'Optimot (en paper i en línia).

3. Seguiment del projecte

a) Reunions del Comitè de Direcció de l'Optimot

Han prosseguit les reunions del Comitè de Direcció de l'Optimot —del qual forma part el director de l'Oficina, Isidor Mari— en què es duu a terme el seguiment de l'evolució del servei.

b) Reunions de seguiment en el terreny tècnic

Periòdicament es duen a terme reunions entre els tècnics dels tres organismes que conformen el servei (DGPL, TERMCAT i IEC) per a avaluar el funcionament del servei de consultes unificat i per a plantejar noves millores i necessitats del servei.

c) Reunions entre la DGPL i l'IEC

S'han dut a terme reunions per a estudiar la prestació del servei de nivell 2, el manteniment i l'actualització de fonts, i la incorporació de noves fonts.

d) Reunions entre el nivell 1 de l'Optimot i l'IEC

S'han dut a terme reunions per a avaluar les tasques de creació de noves fitxes Optimot i de revisió de fitxes existents, i per a unificar criteris a l'hora de respondre a les consultes rebudes a l'atenció personalitzada.

Tasques lingüístiques

L'activitat principal de l'OAL és l'atenció i la resposta a les consultes lingüístiques rebudes, especialment les que fan referència a la normativa de la llengua catalana.

a) Consultes lingüístiques

L'OAL rep consultes directament de centres públics (departaments de la Generalitat de Catalunya, Serveis de Català dels ajuntaments i universitats), de diverses entitats públiques i privades (com associacions, editorials i també mitjans de comunicació) i de particulars. Les consultes provinents de l'atenció personalitzada de l'Optimot ocupen bona part dels recursos de l'Oficina, atès que són qüestions especialment complexes que el grup de lingüistes del nivell 1 de l'Optimot no ha pogut resoldre. Finalment, l'OAL també ha donat resposta a diverses consultes procedents d'altres serveis de l'IEC.

b) Altres tasques lingüístiques

L'OAL també atén preguntes dels lingüistes del nivell 1 de l'Optimot sobre qüestions no pròpiament derivades de les consultes rebudes, sinó dels processos de recerca i estudi.

D'altra banda, l'OAL també s'ocupa de validar les fitxes Optimot que elabora el nivell 1 de l'Optimot. Gran part d'aquestes fitxes estan relacionades internament (constel·lacions de fitxes), per la qual cosa la tasca de revisió esdevé més complexa.

Oficina de Gramàtica (OG)

Director: Manuel Pérez Saldanya

Organització

En aquest curs l'Oficina de Gramàtica (OG) ha treballat en els aspectes de caràcter organitzatiu següents:

— S'ha continuat alimentant el fons documental digital que integra el Corpus Informatitzat d'Obres Gramaticals (CIOG), que el dia 31 d'agost disposa de 4.845 documents.

— S'ha incrementat el fons de la biblioteca de l'Oficina de Gramàtica amb l'adquisició de cinquanta obres.

— S'ha reforçat l'equip tècnic de l'OG mitjançant la convocatòria d'una plaça de tècnic lingüístic per a l'Oficina de Gramàtica (3 de desembre), resolta a favor de Jaume Salvanyà (8 de febrer), que s'ha incorporat a l'OG el 22 de febrer.

Projectes

Al llarg d'aquest període, l'OG ha prosseguit, juntament amb la Comissió de Gramàtica, les tasques relatives a l'elaboració de la *Gramàtica de la llengua catalana*. Aquestes tasques es concreten en els aspectes següents:

1. L'elaboració de la part de sintaxi. L'OG ha assistit els redactors, Manuel Pérez Saldanya i Gemma Rigau, preparant material per a l'elaboració de diversos capítols de sintaxi. La comesa de l'oficina ha consistit bàsicament en les tasques següents:

a) La gestió de la documentació que han generat la discussió d'esmenes presentades per la Comissió de Gramàtica i la Secció Filològica als diversos esborranys de la part de sintaxi de la Gramàtica que s'hi han sotmès (1. L'oració: conceptes generals, 6. Els pronoms: pronoms personals i altres clítics pronominals, 9. La predicació verbal, 12. Les conjuncions i altres connectors. Les construccions coordinades, 13. Les oracions subordinades substantives), així com a la redacció de parts concretes de diversos capítols (complement directe preposicional amb relatius, els termes de color, interrogatives indirectes dependents de preposició, el pronom demostratiu seguit d'adjectiu o participi, la posició dels pronoms complements d'un infinitiu dependent d'un verb de percepció o d'un verb causatiu).

b) L'elaboració de recerques i estudis sobre els aspectes següents: I) els verbs *tallar(-se)*, *triar(-se)* i *negar(-se)* (10 de setembre de 2009); II) la construcció “*allò + adjectiu*” (1 d'octubre de 2009); III) categoria, flexió i combinació dels termes de color (21 d'octubre de 2009); IV) la construcció “*per + adjectiu*” amb valor causal (30 de novembre de 2009); V) la persona 2 de l'imperatiu de *dar* (30 de novembre de 2009), la flexió del verb *dar* (2 de març de 2010); VI) l'imperatiu del verb *heure* o *haure* o *haver* (2 de desembre de 2009), les formes d'imperatiu del verb *haver* o *heure* (15 de desembre de 2009), l'ordre de presentació dels verbs *heure*,

haure i *haver* (26 de gener de 2010); VII) les locucions *per si sol*, *(tot) sol*, *per si mateix* i *(per) ell mateix* (5 d'octubre de 2009); VIII) excepcions a l'ús de la dièresi en derivats i compostos (4 de març de 2010); IX) qüestions suscitàdes en els models de conjugació de la Gramàtica (7 d'abril de 2010), proposta de resolució de les qüestions suscitàdes en els models de conjugació de la Gramàtica (30 de juny de 2010); X) els predicats de *esdevenir* i la seva pronominalització (25 de març de 2010).

c) La gestió i l'arxiu dels esborranys elaborats pel ponent i els redactors juntament amb les observacions dels membres de la Comissió de Gramàtica i de la Secció Filològica a aquests esborranys, corresponents als temes de sintaxi suara esmentats (veg. § 1a).

2. La revisió de l'expressió de les orientacions normatives i la variació en la Gramàtica.

3. L'establiment d'una guia d'usos tipogràfics per a la redacció de la Gramàtica.

4. El manteniment del sistema de consulta per als membres de la Secció Filològica per mitjà de l'extranet de l'Institut (<http://extranet.iec.cat>) dels esborranys de la part de sintaxi ja esmenats per la Secció.

5. El seguiment de les parts de la *Gramàtica* que són de consulta general al web de l'Institut. S'ha dut a terme una revisió específica dels models de conjugació verbal per tal que se'n pugui fer difu-

sió mitjançant el servei de consultes lingüístiques Optimot de la Generalitat de Catalunya. D'altra banda, aquestes parts han estat objecte d'observacions adreçades a l'Oficina de Gramàtica per particulars, concretament per Daniel Vivern i Lladó, de Girona (16 d'octubre de 2009), i Josep Peres Monter («Crítica del text provisional de la Gramàtica de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans», 18 d'octubre de 2009). L'Oficina de Gramàtica ha analitzat i sistematitzat aquestes observacions perquè puguin ser preses en consideració quan es faci la revisió final de la Gramàtica.

Addicionalment, l'Oficina de Gramàtica també s'ha ocupat puntualment d'atendre consultes gramaticals procedents de l'Oficina d'Assessorament Lingüístic i d'altres entitats i particulars.

Activitats

— Manuel Pérez Saldanya, Gemma Rigau, Xavier Rofes, «Gramàtica de la llengua catalana: organització, descripció de tasques i estat actual», presentació davant el secretari general i la subdirectora de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 24 de març de 2010.

— Manuel Pérez Saldanya, Gemma Rigau, Xavier Rofes, «Gramàtica de la llengua catalana», presentació davant del Ple de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 7 de juny de 2010.

Oficina d'Onomàstica (OdO)

Director: Josep Moran i Ocerinjauregui

Atenció de consultes

L'activitat principal de l'Oficina d'Onomàstica (OdO) des del moment de la seva creació ha estat l'atenció i la resposta a les consultes onomàstiques, tant de toponímia com d'antroponímia, adreçades a l'Institut d'Estudis Catalans. Durant aquest curs, s'han rebut al voltant de dues-centes noranta consultes (que van des d'un nom propi concret a llistes de desenes de noms propis), que provenen dels Centres de Normalització Lingüística del Consorci per a la Normalització Lingüística, de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya (Territori i Sostenibilitat, Justícia, Medi Ambient, Cultura, Governació, etc.), dels serveis de llengua catalana dels ajuntaments i universitats (com la de les Illes Balears i la de València), de diverses entitats públiques i privades (com associacions, editorials, i també molt sovint dels mitjans de comunicació —premsa i ràdio—) i de particulars.

Normalització de l'antroponímia catalana

L'expedició de certificats —i, en uns casos específics, de notes informatives— per a la normalització de la forma escrita dels noms i, sobretot, dels cognoms catalans, que es va incrementar a partir de la promulgació de la Llei 1/1998, del 7 de gener,

de política lingüística —concretament de l'article 19 «L'antroponímia», del capítol II «L'onomàstica»— i del Decret 208/1998, del 30 de juliol —en el qual es regula el procés de correcció lingüística dels noms i cognoms—, ha esdevingut una tasca central de l'OdO a partir de la promulgació del Decret 138/2007, del 26 de juny, de modificació del Decret 208/1998, ja que a partir del dia 27 de juny de 2007 tots els certificats han de ser expedits per l'Institut d'Estudis Catalans, mentre que fins aquell moment era una feina compartida amb la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Aquest decret ha comportat que durant aquest curs s'hagi continuat realitzant un nombre molt important de certificats (715) i notes informatives (69). Tota la informació sobre certificats i notes informatives es troba sistematitzada i actualitzada en la base de dades de l'OdO sobre regularització de noms i cognoms.

Comissió de Toponímia de Catalunya. Segona edició del Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya

Durant el mes de setembre del 2009 va aparèixer la segona edició del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*, un projecte que es va iniciar l'any 2005 i que comporta una ampliació de 15.000 topònims respecte de la primera edició, de manera que aquesta obra inclou pràcticament la totalitat de la toponímia

del Principat en l'escala 1:50.000, que abraça uns 54.000 topònims.

La segona edició del *Nomenclàtor oficial*, que es va presentar públicament el dia 23 de febrer de 2010 a la seu de l'Institut, s'ha realitzat des de la Comissió de Toponímia de Catalunya amb la participació de diversos departaments de la Generalitat, de l'Institut d'Estudis Catalans (per mitjà de l'Oficina d'Onomàstica de la Secció Filològica), del Consorci per a la Normalització Lingüística, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, del Conselh Generau d'Aran i de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i de la Federació de Municipis de Catalunya. A més d'un nou format —en què guanya protagonisme la toponímia i la cartografia—, incorpora la transcripció fonètica i l'enregistrament sonor (en la versió a Internet) dels noms dels nuclis de població —al voltant de 4.400 topònims—, que s'ha realitzat comarcalment. Així, la versió informatitzada del *Nomenclàtor oficial* complementa la transcripció fonètica que conté l'edició en paper i permet disposar d'una eina molt completa d'acord amb les directrius de les Nacions Unides sobre toponímia.

Posteriorment des de l'Oficina d'Onomàstica s'han realitzat diverses presentacions de la segona edició del *Nomenclàtor oficial*: el 27 de març de 2010 a Porreres, a Mallorca, en la XXIII Jornada d'Antroponímia i Toponímia organitzada pel Gabinet d'Onomàstica de

la Universitat de les Illes Balears; el 15 d'abril a Tremp, i el 16 d'abril, davant del Ple de la Secció Filològica.

***Organització del XXIV Congrés
Internacional d'ICOS sobre Ciències
Onomàstiques a Barcelona l'any 2011
(5-9 de setembre)***

Amb la finalitat de donar a conèixer internacionalment l'onomàstica catalana i les tasques de la Comissió de Toponímia de Catalunya, des de la Comissió, conjuntament amb la Universitat de Barcelona, es va endegar la candidatura de Barcelona com a seu del XXIV Congrés Internacional de Ciències Onomàstiques, en el marc dels congressos de The International Council of Onomastic Sciences (ICOS), que es realitzen cada tres anys.

Durant l'estiu del 2008 es va planificar la candidatura de Barcelona, que es va presentar al congrés d'ICOS realitzat a Toronto del 17 al 22 d'agost de 2008, i en què s'havia d'elegir la seu del col·loqui següent, i on finalment la candidatura de Barcelona va guanyar la votació per ser la seu de l'any 2011. A partir d'aquell moment es van iniciar les tasques d'organització del congrés, que es realitzarà entre el 5 i el 9 de setembre de 2011. Durant el darrer curs, l'organització del congrés ha estat la tasca principal de la Comissió de Toponímia de Catalunya i, en bona mesura, també de l'Oficina d'Onomàstica.

Les preinscripcions per participar en el congrés indiquen que comptarà amb

una participació molt nombrosa, amb més de cinc-centes comunicacions. El congrés inclourà, a més, dues conferències plenàries, dues taules rodones, quinze tallers, dos actes d'homenatge (a Antoni M. Badia i Margarit i a Ramon Amigó, ambdós membres de l'IEC). La realització d'aquestes activitats concentrades en cinc dies ha obligat a programar-les en setze sessions paral·leles.

L'organització del Congrés, doncs, ha estat llarga, ja que es va iniciar el 9 de maig de 2008, en què es va constituir el grup de treball per preparar la candidatura de Barcelona per organitzar el congrés. Posteriorment, una vegada concedida l'organització des d'ICOS, es va constituir el Comitè Organitzador i el Comitè Científic del congrés. Solament durant aquest darrer any, s'han realitzat una vintena de reunions de treball del Comitè Organitzador i dels grups de treball de les diferents àrees (exposició bibliogràfica, tallers, homenatges, etcètera).

La participació de l'OdO en l'organització ha estat fonamental, com també ho serà en la realització del congrés. El director de l'OdO és el president executiu del congrés i també hi tindrà una intervenció directa, tant en l'acte d'homenatge al doctor A. M. Badia i Margarit (en què també participarà el president de la SF), amb la conferència plenària, com en les sessions acadèmiques, en què participarà amb la comunicació «Nom comú i nom propi segons Thomas Hobbes».

L'OdO ha estat l'encarregada d'organitzar l'acte d'homenatge al doctor Badia, l'exposició bibliogràfica, diversos tallers (com el dedicat a les acadèmies de la llengua i les televisions públiques o el de l'Academia de la Llingua Asturiana) i la trobada d'autoritats, que era un dels punts centrals del congrés i que s'ha pogut organitzar gràcies a la coordinació de Mar Batlle.

La participació des de l'Oficina en el desenvolupament de les sessions del congrés també es preveu rellevant: Joan Anton Rabella és el president científic de la secció 11, dedicada als processos d'estandardització onomàstica, i també és el responsable de l'exposició bibliogràfica, a més d'organitzar i haver de participar com a ponent en el taller dedicat a la relació entre les acadèmies de la llengua i les televisions públiques en l'ús de la toponímia i en el taller dedicat a presentar el funcionament i les tasques de la Comissió de Toponímia de Catalunya; i Mar Batlle, a més de la coordinació de la trobada d'autoritats, hi participarà amb la comunicació titulada «The activities of the Institut d'Estudis Catalans (Institute of Catalan Studies) for the standardization of the Catalan geographical names».

Assessorament i publicació de reculls d'onomàstica i ajuts a la recerca

Des de l'OdO s'ha continuat portant a terme la tasca de promoció i d'assessorament per a la realització de reculls d'ono-

màstica, a més de continuar la publicació de monografies onomàstiques.

Durant el mes de maig ha aparegut la monografia onomàstica de Fèlix Bruguera titulada *Recull de noms d'Osor*. I s'ha treballat en la publicació de dos reculls més, el de Moisès Selfa, *Onomàstica de la Bisbal d'Empordà*, i el de Josep M. Coll i Ramon Amigó, *Onomàstica del terme municipal de Pratsdip*.

La voluntat de facilitar la publicació d'aquest tipus de reculls es concreta principalment en les obres que van apareixent a la col·lecció «Treballs de l'Oficina d'Onomàstica», encara que des de l'OdO s'assessora igualment els treballs que es publiquen fora de l'Institut, com el recull d'Antònia Serres: *Els noms de lloc i de persona del Pinell de Brai*, publicat a Calaceit l'estiu del 2010.

Col·loquis, cursos i conferències

— El 27 de març de 2010, Mar Batlle va participar en la XXIII Jornada d'Antroponímia i Toponímia, realitzada a Porreres i organitzada pel Gabinet d'Onomàstica de la Universitat de les Illes Balears, amb la conferència «El Grup d'Experts en Noms Geogràfics de les Nacions Unides, la Comisión Especializada en Nombres Geográficos i el futur Nomenclàtor Geográfico Nacional».

— El 22 d'abril, Joan Anton Rabella va participar en el I curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics, organitzada pel Servei de

Correcció de l'IEC, en la sessió dedicada a l'onomàstica.

— El 16 de juny, Joan Anton Rabella va impartir el curs L'assessorament sobre toponímia als ajuntaments per als tècnics del CPNL.

Relacions institucionals i projectes *Institut d'Estadística de Catalunya* *(Idescat)*

L'Institut d'Estudis Catalans va signar, el 9 de juliol de 2010, un conveni de col·laboració amb l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) que establia el marc de relació amb aquesta institució de la Generalitat de Catalunya i que tenia com a objectiu principal la revisió per part de l'OdO de la toponímia que emprava l'Idescat en el *Nomenclàtor d'entitats de població de Catalunya* (NOMENCAT 2008) i els *Codis territorials i administratius a Catalunya* (GEOCAT 2009).

La tasca fonamental d'aquest conveni se centra en la revisió i l'assessorament sobre l'exonímia, ja que la toponímia catalana s'ajusta a la segona edició del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* (2009).

Parlament de Catalunya

Durant aquest curs s'ha iniciat la revisió d'un ampli document sobre els gentilicis (endògens i exògens) realitzat pel Servei d'Assessorament Lingüístic del Parlament de Catalunya.

Universitat de les Illes Balears

Des de l'OdO s'està treballant en l'assessorament a la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic de la Universitat de les Illes Balears sobre el document *L'ús de l'article en la toponímia urbana de les Illes Balears*.

Comisión Especializada de Nombres Geográficos (Ministeri de Foment)

A més de la continuació de la participació de Joan Anton Rabella en la Comisión Especializada de Nombres Geográficos (CENG) del Ministeri de Foment (que és l'organisme que està treballant en les tasques de realització dels diferents nomenclàtors de l'Estat espanyol i que coordina l'ús de la toponímia en l'àmbit

estatal), durant el mes de maig va participar, juntament amb Mar Batlle, en la Jornada de la CENG que es va realitzar els dies 26 i 27 a València.

Grup d'Experts en Noms Geogràfics de les Nacions Unides

Mar Batlle ha participat amb dues conferències (*Exonym usage in Catalonia i Use of exonyms and endonyms in the road signs of Spain*) en el 10è Congrés del Grup de Treball sobre Exonímia del Grup d'Experts en Noms Geogràfics de les Nacions Unides (GENUNG) que s'ha realitzat a Tainach (Àustria) del 28 al 30 d'abril, i que ha estat dedicat a l'estudi i la discussió de les principals directrius internacionals en l'ús dels exònims.

Oficines Lexicogràfiques (OL)

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Les tasques que duen a terme les Oficines Lexicogràfiques (OL) tenen per objectiu principal el desenvolupament dels projectes lexicogràfics aprovats per la Secció Filològica (SF). Per això, l'activitat de les OL s'estructura a l'entorn de tres eixos:

— L'actualització de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2).

— La redacció de la segona edició del *Diccionari manual* de l'Institut d'Estudis Catalans (DM2).

— L'elaboració d'un nou diccionari normatiu.

Les OL també s'ocupen d'atendre consultes sobre normativa lèxica del català i de fornir de materials lexicogràfics les institucions que en sol·liciten.

La segona edició del DIEC2

a) Recollida, classificació i anàlisi de propostes tocant al lèxic del diccionari.

Al llarg d'aquest curs les OL han continuat la tasca de recollida, d'anàlisi i de classificació de propostes relacionades amb el lèxic (addicions, modificacions i supressions) amb vista a l'actualització del DIEC2. Quan ha calgut (per la difi-

cultat o la transcendència d'alguns casos), les OL han preparat els informes corresponents. Durant el curs 2009-2010 s'han elaborat exactament quaranta-dos d'aquests informes. A partir d'aquests documents, la Comissió de Lexicografia (CL), a les reunions de la qual assisteix un membre de les OL, i la SF prenen acords sobre el lèxic que posteriorment s'apliquen en el diccionari normatiu.

D'entre les qüestions resoltes per aquest procediment n'hi ha dues que cal destacar:

— La sol·licitud del Consell de Col·legis de Mediadors d'Assegurances de Catalunya que la Secció Filològica introduís en el DIEC2 les modificacions i adicions que els professionals de les assegurances consideren necessàries per tal que el diccionari normatiu reflecteixi fidelment l'activitat d'aquest col·lectiu.

— La sol·licitud del Consell Supervisor del TERMCAT que la Secció Filològica introduís en el DIEC2 el mot *amazic -iga*, atesa la seva consolidació en català.

Quan les propostes estaven relacionades amb el lèxic d'especialitat, sempre que s'ha considerat necessari, s'han tramès consultes als especialistes corresponents.

b) *El DIEC2 a Internet*

Un cop enllestida l'actualització del DIEC2 en línia, que tingué lloc el març de 2009, les OL han iniciat les tasques de

recollida, classificació i preparació de modificacions amb vista a una altra actualització.

Entre el setembre de 2009 i l'agost de 2010, el DIEC2 en línia ha rebut 17.845.968 consultes. En set dels onze mesos que comprèn el curs s'ha superat el milió i mig. Concretament, el mes amb un nombre més elevat de consultes fou el març de 2010, amb un total d'1.924.528.

c) *La base de dades lexicogràfiques*

El manteniment, l'actualització i la millora de la base de dades de les Oficines Lexicogràfiques (BDOL) és una de les tasques que es duu a terme regularment a les OL en col·laboració amb el Servei d'Informàtica de l'Institut. Atès que la BDOL és una eina fonamental per als treballs lexicogràfics que es desenvolupen a les Oficines, el manteniment de la base és una tasca prioritària.

El nou diccionari normatiu

L'objectiu que la Secció Filològica s'havia fixat per a aquest curs, tocant al nou diccionari normatiu, era l'assoliment d'un acord sobre el model de llengua que havien de reflectir les obres normatives de l'Institut.

Amb vista a aquest objectiu i per tal d'obtenir opinions de fora de la institució, la Secció organitzà per al 13 de novembre de 2009 una sessió extraordinària en què cinc professionals de la llengua procedents de diferents àmbits

van exposar la seva visió sobre el model de llengua. Aquests professionals van ser Josep M. Baldaquí i Joan Melià, de l'àmbit de l'ensenyament (Universitat d'Alacant i Universitat de les Illes, respectivament); Oriol Camps i Neus Picó, de l'àmbit dels mitjans de comunicació, i Francesc Parcerisas, poeta, traductor i crític literari.

A partir d'aquestes intervencions, la CL i la SF han treballat la resta del curs en la redacció de diversos esborranys de l'acord fins que, finalment, en la reunió del Ple del 2 de juliol de 2010, la Secció en va aprovar el text definitiu.

La segona edició del Diccionari manual de l'IEC (DM2)

Durant el curs 2009-2010 s'ha conclòs la part informàtica del projecte del DM2:

— S'ha dissenyat i implementat el programa de consultes a la base de dades del DM2, que permet definir i llançar consultes sobre qualsevol camp de la base de dades d'aquest diccionari, eina bàsica en la fase de redacció, tant per a controlar l'aplicació dels criteris lexicogràfics com per a afavorir un tractament homogeni.

— S'ha dissenyat i implementat la funció de generació de llistats en forma de diccionari que permet la visualització dels articles redactats.

— S'ha dissenyat i implementat el programa de coherència del DM2, que permet controlar que el vocabulari utilitzat en la descripció i la il·lustració de les

entrades del DM2 formi part al seu torn de la nomenclatura del DM2.

Durant aquest període també s'ha procedit a l'anàlisi de la llista d'articles nous del DIEC2 per a determinar quins d'aquests articles s'han d'afegir a la nomenclatura del DM2.

Un equip de tres tècnics lingüístics adscrits a aquest projecte ha iniciat durant aquest curs el tractament de les entrades de la base de dades del DM2, consistent a decidir en cada cas si l'entrada en qüestió ha de formar part de la nomenclatura del DM2 o no i, en cas afirmatiu, a redactar l'article lexicogràfic corresponent segons els criteris preestablerts. En finalitzar el curs, l'agost del 2010, la base de dades del DM2 conté una nomenclatura formada per 44.907 entrades (la majoria procedents de la nomenclatura del DM1). El 14 % d'aquestes entrades ja han estat tractades: el 12,5 % ha donat lloc a un article lexicogràfic, mentre que l'1,5 % restant correspon a entrades que han estat desestimades perquè es consideren prescindibles des del punt de vista d'un diccionari manual i que, per tant, no formaran part de la segona edició del DM2.

Finalment, l'abril de 2010 la Comissió de Lexicografia va iniciar l'estudi de qüestions problemàtiques detectades en la redacció dels articles del DM2. La dita Comissió vetlla en tots els casos per tal que no hi hagi contradiccions entre aquest diccionari i el DIEC2, que representa la normativa lèxica vigent.

Altres activitats

a) Consultes lèxiques o lexicogràfiques

Les OL col·laboren habitualment en la resolució de problemes relacionats amb el lèxic i la lexicografia plantejats tant pels diversos serveis, oficines i projectes del propi Institut com per institucions foranes i per particulars.

Durant el curs 2009-2010 les OL han donat resposta a trenta-vuit consultes, procedents de l'Oficina d'Assessorament Lingüístic de la Secció Filològica, de l'Oficina d'Onomàstica i de l'Oficina de Gramàtica de la Secció Filològica, del Servei de Correcció Lingüística i del Servei Editorial de l'Institut, dels projectes de l'Atlas Lingüístic i del *Diccionari descriptiu de la llengua catalana*, del TERMCAT, d'Enciclopèdia Catalana, del Servei de Llengua de la Universitat de Barcelona i del Centre d'Estudis Dalinians.

També s'ha donat resposta a les cent cinquanta-cinc consultes rebudes a la bústia de correu electrònic de les Oficines Lexicogràfiques.

Així mateix, el 10 de març de 2010, i a petició del president de la Secció Filològica, s'ha fet una explicació del DIEC2 i de les tasques que desenvolupen les Oficines Lexicogràfiques amb motiu de la visita de Joaquim M. Puyal a les oficines de la Secció.

b) Sol·licitud de materials

Arran de les sol·licituds fetes per part d'alguns membres o de les altres oficines

de la Secció Filològica, les OL han elaborat diversos documents sobre determinats aspectes del DIEC2 i de la normativa lèxica vigent:

— Informe sobre el mot *rodalia* per al president de la Secció.

— Informe sobre el sexisme en el DIEC2 per al president de la Secció.

— Llista de tots els mots del DIEC2 que duen la indicació de plural «[inv.]».

— Informe sobre els dialectalismes en el DGLC de P. Fabra.

— Llista dels articles del DIEC2 que tenen alguna accepció referida a gentilicis, ètnies o llengües, per a l'Oficina d'Onomàstica.

També hi ha hagut sol·licituds de materials de fora de la Secció Filològica:

— L'octubre de 2009 es va lliurar a Josep M. Pujol, reconegut especialista en escriptura tipogràfica, la llista de tots els mots del DIEC2 que presenten el·lipsis geminada.

— El gener de 2010 es van lliurar a E. Parés els arxius en Excel que contenen el nom científic de tots els animals, les plantes i els fongs recollits en el DIEC2 i els sinònims corresponents.

— El gener de 2010 es van lliurar a la Societat Catalana d'Estudis Jurídics dos arxius de Microsoft Word que contenen totes les accepcions i les subentrades del DIEC2 que tenen les àrees temàtiques de dret o de llenguatge administratiu.

— El juny de 2010 es va elaborar un informe per a J. Mascaró sobre l'ober-

tura de les vocals *e* i *o* en els manlleus esdrúixols que presenten una *i* o una *u* en posició posttònica.

c) Consell Supervisor del TERMCAT

Un membre de les OL ha assistit amb una periodicitat quinzenal a totes les reunions que el Consell Supervisor del TERMCAT ha fet al llarg d'aquest curs amb l'objectiu de normalitzar neologismes tècnics i científics.

d) Formació

Els dies 6 i 13 d'octubre de 2009 les OL van assistir al curs Introducció a l'hebreu, impartit per Joan Ferrer Costa, reconegut semitista i professor de la Universitat de Girona, i organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans.

e) Assistència i participació en jornades i conferències

El 23 d'octubre de 2009 les OL van assistir a la IV Jornada Filològica organit-

zada per l'Associació d'Amics del Doctor Antoni M. Badia i Margarit.

El 12 de novembre de 2009 les OL van participar en la jornada dels III Espais Terminològics: Terminologia i variació lingüística, organitzada pel TERMCAT i que va tenir lloc a la Universitat de Barcelona, amb la ponència *Els dialectalismes en el diccionari normatiu (DGLC, DIEC1 i DIEC2)*.

El 13 de maig de 2010 les OL van assistir a l'homenatge a Josep Moran, organitzat per la Universitat de Barcelona.

Publicacions

SANTAMARIA, Carolina. «Els dialectalismes en el diccionari normatiu (DGLC, DIEC1 i DIEC2)». A: *Espais Terminològics 2009: Terminologia i variació geolingüística: Actes de la jornada del 12 de novembre de 2009*. Vic: Eumo, 2010.

Secretaria Científica

Secretari científic: Ricard Guerrero
i Moreno

Són funcions genèriques de la Secretaria Científica l'assistència en tot el que fa referència a la gestió de les activitats de recerca de l'Institut, organitzades pel Consell Permanent i per l'Equip de Govern, i el suport continuat a la realització i la difusió de les activitats de recerca de les seccions, de les delegacions i de les societats filials. També són funcions de la Secretaria Científica potenciar, fomentar i coordinar les activitats de recerca i desenvolupament en tot l'àmbit de les terres de llengua i cultura catalanes. L'any 2003 la Secretaria Científica va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'IEC (OR-IEC), una estructura informàtica i de documentació de referència per a l'anàlisi, la planificació, la coordinació i la difusió de les activitats de recerca i desenvolupament en l'àmbit català. Durant el curs 2009-2010, la Secretaria científica ha intervingut en la preparació, realització i difusió de les activitats següents:

Activitats de suport i difusió de la recerca

Comissió d'Investigació (ajuts de l'IEC per a programes de recerca)

La Secretaria de la Comissió d'Investigació de l'IEC (creada el 30 de juny de

1994) recau en el secretari científic. Durant aquest període, la Comissió es va reunir quatre vegades: el 10 de novembre de 2009, el 26 de gener de 2010, el 3 de març de 2010 i el 14 d'abril de 2010. En aquestes reunions s'ha fet el seguiment del desenvolupament dels programes de recerca del segon Pla Triennal de Recerca 2PTR (2008-2010); s'ha iniciat la tercera edició dels *Reports de la recerca a Catalunya (2003-2008)*; s'ha fet una anàlisi i prospectiva de la recerca a l'Institut d'Estudis Catalans i s'ha preparat i elaborat la proposta de la convocatòria anual d'ajuts a activitats de les societats filials per a l'any 2010.

Comissió de les Societats Filials (ajuts de l'IEC per a activitats i publicacions de les societats filials)

També recau en el secretari científic la Secretaria de la Comissió de Societats Filials de l'IEC. Al llarg del curs 2009-2010 han tingut lloc tres reunions d'aquesta Comissió: el 18 de novembre de 2009, el 17 de febrer de 2010 i el 21 de juny de 2010.

En la primera d'aquestes reunions, el secretari científic informà de l'obertura d'una convocatòria d'ajuts per a activitats i publicacions extraordinàries de les societats filials que es realitzarien durant l'any 2010; anuncià la creació d'un espai a Maria Aurèlia Capmany per als presidents

i membres de les diferents juntes de les societats filials perquè puguin treballar-hi amb més comoditat, i informà de l'elaboració d'un carnet identificatiu per als socis de les societats filials que ho vulguin. En la segona reunió, comunicà la resolució de la convocatòria d'ajuts a activitats i a publicacions de les societats filials, i es va informar de les accions de suport a les societats filials durant el 2010. Finalment, en la tercera reunió s'informà de les accions de suport a les societats filials i de les actuacions per a la millora de la qualitat editorial i de difusió de les revistes de les societats filials.

Projectes editorials i publicacions

Cicle de conferències sobre els premis Nobel

Des de la Secretaria Científica s'ha avançat en el procés d'edició dels volums corresponents a les edicions dels cicles de conferències sobre els premis Nobel (Fisiologia o Medicina, Física, Química, Economia i Literatura) concedits els anys 2006, 2007 i 2008. Les conferències sobre els premis Nobel del 2009 i els anys següents seran publicades en anglès en la revista de l'IEC *Contributions to Science*.

Projecte Scriptorium

El projecte *Scriptorium*, coordinat per l'Institut d'Estudis Catalans, i amb el suport de les Fundacions Alsina i Bofill, Torrens-Ibern i Congrés de Cultura Catalana, té per objectiu principal publicar en

català llibres de text universitaris de diferents carreres, especialment els dels primers cursos.

Durant aquest període s'ha publicat el llibre en dos volums *Física per a la ciència i la tecnologia*, de Paul A. Tipler i Gene Mosca. L'edició ha estat a cura de David Jou i Josep Enric Llebot. Aquest llibre de text és un dels més utilitzats en tot el món en les carreres científicotècniques. El 1994, el projecte *Scriptorium* ja havia publicat una edició anterior de l'obra.

Jornades

Sota el terme de jornades s'inclouen activitats de característiques diverses, però que tenen en comú el fet de tractar temes amb una àmplia repercussió social o bé fer més propera la ciència a la ciutadania, sempre amb un elevat nivell científic. Durant el curs 2009-2010 han tingut lloc les jornades següents:

Terceres Jornades Catalanes de Revistes Científiques (3JCRC)

Aquestes jornades, celebrades els dies 4 i 5 de març de 2010 a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), es van dur a terme amb la voluntat de donar suport als editors de revistes científiques en la millora de les publicacions. Així mateix, es mantingué l'esperit de satisfer les inquietuds principals entorn del món editorial, plantejades també en la primera i segona edicions de les Jornades. D'altra banda, les 3JCRC

volen ser un espai de trobada perquè diverses revistes comparteixin experiències, n'analitzin l'evolució i comentin els seus punts forts i febles.

Durant les 3JCRC, experts en l'avaluació científica i en els indicadors en ciència i tecnologia van parlar sobre la difusió internacional de les revistes científiques i el paper de les biblioteques en el nou entorn de la publicació digital. En aquest context, es van posar de manifest les dificultats que es generen pel fet de considerar únicament com a revistes de qualitat aquelles publicacions incloses en índexs internacionals.

Atesa la importància que té assegurar la inclusió dels articles a les bases de dades de més prestigi, es va arribar a la conclusió que és molt important el grau de compliment de les normes ISO (Organització Internacional de Normalització) de presentació de revistes científiques. A banda de facilitar-ne la difusió internacional, el compliment de les normes afavoreix una comunicació més eficient entre les revistes i els usuaris.

En les edicions anteriors, diversos editors i directors de revistes científiques van posar de manifest la manca d'eines de gestió editorial professional i la dificultat per a adquirir-les. Davant d'aquesta realitat, l'IEC va desenvolupar un sistema d'edició de revistes científiques o d'alta divulgació científica —l'Hemeroteca Científica Catalana (HCC)— basat en l'aplicació *Open Journal System*. Aquesta

eina, de codi obert i ús gratuït, permet preparar revistes en línia i complir els requisits i les normatives internacionals.

És evident que el fenomen de digitalització de les revistes científiques i el moviment d'accés obert han repercutit sobre les vies de comunicació i l'accés a la producció científica. Aquest fet està causant una revolució en l'accés general del coneixement científic.

Enguany, les 3JCRC es van centrar en l'edició electrònica de les revistes científiques i en els projectes i les iniciatives d'accés obert. És per això que es va dissenyar un programa organitzat en tres sessions: Univers digital, Experiència de revistes i Gestió dels continguts. El primer dia es va comptar amb la presència de Luis Collado, responsable de Google Books España, que va parlar sobre la visibilitat de la producció editorial espanyola a Internet. En aquesta primera sessió (4 de març de 2010, al matí), també es va valorar el funcionament de l'Hemeroteca Científica Catalana i s'analitzà la presència de les revistes científiques catalanes en el context internacional. La segona sessió (4 de març de 2010, a la tarda) es dedicà a examinar les experiències de revistes com *Educació Química - EduQ*, *Enseñanza de las Ciencias*, *Geologica Acta* i *Scientia Marina*, en què es va explicar com han aconseguit l'èxit que tenen.

La tercera sessió (5 de març de 2010, al matí) es dedicà a discutir les diverses parts del procés editorial, com

ara les relacions entres els editors i els autors, l'avaluació feta per experts i la presa de decisions en l'acceptació d'articles. La conferència final es dedicà a la revista *Mètode*, de la Universitat de València. Finalment, l'acte es va cloure amb una discussió general en què es van recollir les conclusions principals i les perspectives de futur.

2es Jornades sobre Sostenibilitat i Canvi Climàtic (2JSCC) en commemoració del Dia de la Terra i de l'Any Internacional de la Biodiversitat.

Des del 1970, el Dia de la Terra se celebra arreu del món el 22 d'abril. L'objectiu és conscienciar la ciutadania de l'existència de problemes com ara la contaminació, la conservació de la biodiversitat, el canvi climàtic i altres preocupacions mediamambientals, que estan provocats per la societat moderna.

Les jornades tingueren lloc a l'IEC els dies 28 i 29 d'abril i es van dur a terme les conferències següents: «El futur immediat: reptes i escales», a càrrec de Ramon Folch, director general d'ERF, Gestió i Comunicació Ambiental SL, i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, i «Mitos, leyendas, modas de la gestión de la biodiversidad», a càrrec de Carlos Montes, de la Universitat Autònoma de Madrid (28 d'abril); «Energia de l'hidrogen: perspectives a curt, mig i llarg termini», a càrrec de Jordi Llorca, de la Universitat Politècnica de Catalunya, i

«Where do we stand on Global Warming», a càrrec de Raymond S. Bradley, de la Universitat de Massachusetts a Amherst (29 d'abril). Al final de les Jornades es van extreure les conclusions i es van tractar les perspectives per mitjà d'una discussió final.

Les jornades van ser organitzades per l'IEC, amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Història Natural (filial de l'IEC), la Societat Catalana de Biologia (filial de l'IEC) i l'Associació Catalana de Comunicació Científica.

Conferències

Una altra via de divulgar els coneixements científics i promoure l'activitat de les seccions i les societats filials de l'Institut són els cicles de conferències. Durant el curs 2009-2010 han tingut lloc els cicles següents:

Cicle de conferències magistrals

«Ciència per a la ciutadania»

La comunicació científica té per objectiu posar a l'abast de la societat els coneixements aconseguits en qualsevol branca de la ciència. Per assolir-ho, hi ha uns elements imprescindibles i comuns a tots els àmbits del saber: el llenguatge clar i la utilització de termes i expressions que puguin ser entesos per un públic no especialitzat. Hom pot pensar que això és molt difícil d'aconseguir en determinades matèries. Però això no és així, com ho demostra el fet que científics molt presti-

giosos s'hagin convertit en grans divulgadors, amb llibres, articles de premsa i programes de ràdio o televisió que han arribat a milions de persones. L'Institut d'Estudis Catalans, com a acadèmia de les ciències i les humanitats dels territoris de parla catalana, té el dret i el deure de difondre i estendre els coneixements actuals als ciutadans.

Durant aquest curs, el cicle de conferències magistrals s'ha organitzat amb la col·laboració de la Secció de Ciència i Tecnologia i les societats filials Societat Catalana de Física i Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, i s'ha dedicat a l'Any Internacional de l'Astronomia. Un esforç global iniciat per la Unió Astronòmica Internacional (IAU) i la UNESCO per a ajudar els ciutadans del món a redescobrir el seu lloc a l'Univers i potenciar així els sentiments de meravella i descobriment.

L'Institut difon aquesta activitat a sectors diversos de la societat i promou la participació d'estudiants de les universitats, de professors d'ensenyament secundari i universitari i del públic en general. Ho fa amb un nivell adequat a persones amb cultura i sempre manté un esperit de transversalitat en les seves actuacions de comunicació. Per això, tracta d'establir relacions amb centres d'ensenyament, de formació de professors i diversos departaments i organismes de la Generalitat de Catalunya i amb diferents estaments de la societat civil dels països de llengua

catalana. L'Institut vol, i hi posa tots els mitjans necessaris, ser una part integral de l'imaginari intel·lectual dels Països Catalans.

El cicle del curs 2009-2010 l'han integrat les conferències següents:

— Conferència inaugural a càrrec de Mònica Rius, presidenta de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica: «La ciència a l'islam occidental: la circulació de coneixement a la Mediterrània». 18 de novembre de 2009.

— Conferència de Jordi Serrallonga, director d'HOMINID Grup d'Orígens Humans (Parc Científic de Barcelona, UB): «Darwin i els orígens dels humans». Aquesta conferència es va impartir com a acte de cloenda de la Setmana de la Ciència de 2009. 24 de novembre de 2009.

— Conferència en commemoració del Dia Internacional de les Dones, a càrrec de Carme Jordi, professora del Departament d'Astronomia i Meteorologia de la Universitat de Barcelona: «La missió Gaia de l'Agència Espacial Europea». 3 de març de 2010.

— Conferència de Jorge Mira, professor del Departament de Física Aplicada de la Universitat de Santiago de Compostella: «Llengua i ciència a Galícia: 1. Poden dues llengües coexistir en una mateixa comunitat de parlants? 2. Programa ConCiencia: l'aposta del Consorci de Santiago i la Universitat de Santiago per a la divulgació científica». 8 d'abril de 2010.

— Conferència de Capi Corrales, professora del Departament d'Àlgebra de la Facultat de Matemàtiques de la Universitat Complutense de Madrid: «El uso de las matemáticas para leer el libro de la naturaleza. Sobre Kepler y los copos de nieve». 27 de maig de 2010.

— Conferència de Miquel Serra-Ricart, president de Shelios, administrador de l'Observatori del Teide i investigador de l'Institut d'Astrofísica de les Canàries: «Grans espectacles celestes: eclipsis, aurores i pluges d'estels». 29 de juny de 2010.

Cicle de conferències sobre els premis

Nobel

L'Institut d'Estudis Catalans organitza cada any un cicle de conferències per explicar i debatre els treballs guardonats amb els premis Nobel que concedeix l'Acadèmia Sueca. Diversos experts en els camps de la recerca dels guardonats tractaren els premis de l'any 2009. L'onzè d'aquests cicles ha tingut lloc del 10 de desembre al 18 de desembre de 2009 a Barcelona, i del 13 de gener al 3 de febrer de 2010 a València. S'han dut a terme les conferències següents.

— Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia, concedit a Elinor Ostrom i Oliver E. Williamson, a càrrec de F. Xavier Mena, professor d'ESADE de la Universitat Ramon Llull: «Empreses, mercats i la gestió dels béns comuns». Coordinada per la Societat Catalana d'Economia. 10 de desembre de 2009.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina, concedit a Elizabeth H. Blackburn, Carol W. Greider i Jack W. Szostak, a càrrec de Laura Tusell, de la Unitat de Biologia Cel·lular de la Facultat de Biociències: «Els telòmers: el(s) principi(s) del final». Coordinada per la Societat Catalana de Biologia. 14 de desembre de 2009.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Física, concedit a Charles K. Kao, Willard S. Boyle i George E. Smith. Part I, a càrrec de Santiago Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la Universitat de Barcelona: «Transmissió de la llum en fibres per a les comunicacions òptiques». Part II, a càrrec d'Atilà Herms, del Departament d'Electrònica de la Universitat de Barcelona: «Invenció d'un circuit semiconductor per a la captació d'imatges: el sensor CCD». Coordinada per la Societat Catalana de Física. 15 de desembre de 2009.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Química, concedit a Venkatesh Ramakrishnan, Thomas A. Steitz i Ada E. Yonath, a càrrec d'Ignasi Fita, de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona (IBMB) - CSIC. Institut de Recerca Biomèdica (IRB) - Barcelona: «La carrera cap a l'estructura atòmica del ribosoma». Coordinada per la Societat Catalana de Química. 16 de desembre de 2009.

— Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura, concedit a Herta Müller, a càrrec de Maria Lluïsa Siguan,

del Departament de Filologia Anglesa i Alemanya de la Universitat de Barcelona: «Escriure amb els ulls: Herta Müller». Coordinada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura. 18 de desembre de 2009.

Cicle de conferències sobre els premis Nobel a València

Com cada curs el cicle de conferències també s'ha celebrat a València, a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC), del 13 de gener al 3 de febrer de 2010, amb la col·laboració d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV) i de la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València.

Setmana de la Ciència

La Setmana de la Ciència a Catalunya té per objectiu apropar la ciència a la societat d'una manera atractiva i comprensible per mitjà de diverses activitats.

En l'edició del 2009, que s'ha celebrat del 12 al 22 de novembre, l'IEC i les seves societats filials, com en edicions anteriors, han acollit diversos actes i reunions científiques i han participat en d'altres que han tingut lloc fora de les seves seus: l'exposició de cartells de la Setmana de la Ciència i la cloenda dels actes a la seu de l'Institut amb una conferència de Jordi Serrallonga.

VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

L'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC) es creà l'any 2003 com una estructura de suport a l'elaboració de la segona edició dels *Reports de la recerca a Catalunya*, una sèrie d'informes periòdics elaborats per un equip de reconeguts investigadors de cada una de les àrees científiques.

A més de la recopilació, el registre i l'agrupació de gran nombre de dades referents a tot el procés d'R + D + I, procedents de molts diverses fonts, nacionals, estatals i internacionals, l'OR-IEC desenvolupa diferents activitats de difusió de la informació sobre la recerca. Una de les més destacades és el portal Meridià.

Meridià (acrònim de Mesurament de la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació) és el portal web de l'OR-IEC. Es tracta d'un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, planificació, coordinació i difusió de les activitats d'R + D + I dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i independent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laborativa, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents del sistema,

facilitant-los un coneixement detallat sobre el seu entorn científic i sobre l'evolució dels diversos camps de la ciència i la tecnologia.

L'abast cronològic de Meridià comença l'any 2000 (en determinats informes, arriba al 1996). Respecte a l'abast geogràfic, recull actuacions d'R + D + I desenvolupades a Catalunya, al País Valencià, a les Illes Balears i a Andorra, i s'estableixen comparacions en l'àmbit estatal i internacional. A més, es treballa a partir d'una classificació de les àrees dels *Reports*, que presenta equivalències amb la resta de taxonomies científiques i tecnològiques impulsades pel Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, Ministeri de Ciència i Innovació, Consell Superior d'Investigacions Científiques, Institut Nacional d'Estadística, Thomson Reuters, World Intellectual Property Organization, etcètera.

El coneixement recopilat a Meridià (taula 1) engloba el cicle complet de la investigació científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis). Cal destacar que moltes de les anàlisis sobre recerca identifiquen solament un dels

TAULA 1. *Informació de la base de dades Meridià*

<i>Categories</i>	<i>Ítems</i>
Classificacions	26
Entitats	14.155
Recursos econòmics (expedients)	75.400
Recursos humans	41.345
Resultats (revistes)	1.130
Resultats (tesis doctorals)	16.621
Resultats (patents)	8.795

factors, el dels articles publicats en revistes indexades en la base de dades *Journal Citation Reports* (JCR), aspecte que, tot i ser de cabdal importància, no és l'únic que s'ha de tenir en compte.

Per accedir a la informació detallada de Meridià cal estar registrat. Actualment hi poden accedir més de 300 organitzacions, unitats i grups especialitzats en informació d'R + D + I dels territoris de llengua i cultura catalanes. Els continguts s'organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.) i cerca textual. Cada modalitat de consulta i informe presenta una detallada explicació metodològica, amb contingut, abast, fonts d'informació, data d'actualització, etc. S'ofereixen serveis d'enllaços web seleccionats i de notícies d'actualitat. La plataforma es pot consultar en català, castellà i anglès.

Les dades són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a

la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats, altres organismes de recerca, etc.) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius, memòries, etcètera.

El dia 10 de novembre de 2009 entrà en funcionament la segona fase de Meridià, que permet un accés àgil, directe i més fàcilment comprensible de les dades essencials que poden interessar al nombre més gran possible d'usuaris no especialitzats.

Per altra banda, el sistema és prou flexible per respondre a qualsevol sol·licitud d'informació a mida. En el curs 2009-2010, l'OR-IEC ha elaborat informes, estudis específics i respostes a consultes per part de diverses entitats. Tots s'han fet a partir de convenis específics, i en alguns casos, els treballs esmentats han suposat un ingrés econòmic addicional per a desenvolupar les tasques de l'OR-IEC. També s'han celebrat diferents sessions de treball sobre Meridià

A més, l'OR-IEC ha donat suport documental i assessorament tècnic a diversos programes de recerca finançats per l'IEC i ha col·laborat activament en la difusió de les activitats científiques organitzades per l'Institut.

A partir del segon trimestre de l'any 2010, l'OR-IEC col·labora amb el Grup de Treball de la Recerca Alimentària (coordinat per la doctora Montserrat Rivero) de l'Associació Catalana de Ciències de l'Ali-

mentació (ACCA), filial de l'IEC. L'objectiu és revisar amb profunditat les dades sobre R + D + I alimentària a Catalunya, incloent informació sobre entitats, recursos humans i econòmics, publicacions, patents i altres indicadors que permeten veure l'evolució des del 2000 i analitzar l'estat actual d'aquest àmbit.

L'OR-IEC ha participat en les publicacions i comunicacions científiques següents:

- ARGUIMBAU, Llorenç. «Gestió de la informació especialitzada en R + D + I». A: COBARSÍ-MORALES, Josep; LÓPEZ-BORRULL, Alexandre (coord.). *Introducció a la informació i la documentació*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2009, p. 18-25.
- «L'Institut d'Estudis Catalans com a acadèmia de les ciències i les humanitats dels Països Catalans. Les revistes científiques a Catalunya». A: PIQUERAS, M.; RIBAS, C. (coord.). *Pensament i ciència als Països Catalans*. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2010, p. 143-155.
- «La producció i avaluació científica en Biblioteconomia i Documentació a Catalunya». *Taller AQU 2010: L'avaluació de la recerca en Humanitats i Ciències Socials*. Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, Barcelona, 28 de gener de 2010.
- «Presència internacional de les revistes científiques catalanes». *Terceres Jor-*

nades Catalanes de Revistes Científiques. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 4 de març de 2010.

- ARGUIMBAU, Llorenç [et al.]. «Meridià: un portal para la difusión de la ciencia desde una perspectiva integral y cooperativa». *El Profesional de la Información*, vol. 18, núm. 5 (2009), p. 540-544.
- «The Meridià web portal: How to study and disseminate Catalan science». *Contributions to Science*, vol. 6, núm. 1 (2010), p. 75-79.
- «El portal Meridià del Observatori de la Recerca (OR-IEC): anàlisi, promoció y difusión del conocimiento científico». *VI Foro sobre Evaluación de la Calidad de la Educación Superior y de la Investigación*. Vigo, 11 de setembre de 2009.
- ARGUIMBAU, Llorenç; ALEGRET, Salvador. «Chemical research in the Catalan Countries: A brief quantitative assessment of the agents, resources, and results». *Contributions to Science* (2010), vol. 6, núm. 2, p. 215-232.
- FUENTES, Eulàlia; ARGUIMBAU, Llorenç. «Las tesis doctorales en España (1997-2008): anàlisi, estadísticas y repositorios cooperativos». *Revista Española de Documentación Científica* (2010), vol. 33, núm. 1, p. 63-89.

En relació amb la formació i activitats acadèmiques del personal de l'OR-

IEC, Llorenç Arguimbau és professor associat de l'Àrea de Documentació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). A més, ha llegit la seva tesi doctoral «La informació científica i tecnolò-

gica: una perspectiva documental per observar, descriure, analitzar i difondre l'R + D + I», dirigida per la doctora Eulàlia Fuentes i Pujol.

Xarxa CRUSCAT (Coneixements, Representacions i Usos del Català) de l'IEC

Director: F. Xavier Vila i Moreno
(fins al desembre de 2009)
Miquel Àngel Pradilla i Cardona (des del desembre de 2009)

La Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica creada l'any 2003, dependent de l'Institut d'Estudis Catalans, que aplega diversos investigadors que treballen sobre la situació i l'evolució del català. Durant el curs 2009-2010, la Xarxa CRUSCAT ha continuat treballant per tal d'estendre's i afermar les seves activitats.

En primer lloc, pel que fa a la seva estructura, la Xarxa s'ha reorganitzat sobre la base de diferents eixos bàsics de treball en equip: demografia de la llengua, dret lingüístic, llengua i educació, revernacularització de la llengua i llengua i immigració, als quals s'han d'afegir la psicologia social de la llengua i el GRESIB, grup de recerca de la Universitat de les Illes Balears.

En segon lloc, pel que fa a les publicacions periòdiques, s'ha prioritzat la

comunicació externa de l'activitat pròpia i sobre els diferents camps de la sociolingüística mitjançant el Bloc de la Xarxa CRUSCAT-IEC: <http://blocs.iec.cat/cruscat>, amb la intenció de consolidar-lo com a canal d'actualitat sociolingüística. També s'ha integrat aquesta informació en les principals xarxes socials en línia. Pel que fa a les publicacions no periòdiques, ha vist la llum *La revernacularització del valencià a la ciutat d'Alacant: Actes de la jornada d'estudi i debat «Llengua, educació i revernacularització: el valencià a la ciutat d'Alacant»*, Alacant, 9 i 10 de març de 2007, com a número 4 de la col·lecció «Xarxa CRUSCAT», i s'ha elaborat per a l'Observatori de la Llengua Catalana l'*Informe sobre la situació de la llengua catalana (2008-2009)*. D'altra banda, es troben en procés d'edició dues noves publicacions, *L'avaluació de les habilitats d'expressió oral en català: tendències i evolució*, amb el número 7 de la col·lecció «Xarxa CRUSCAT», i *Posar-hi la base. Usos i aprenentatges lingüístics en el domini català*. Institut d'Estudis Catalans, amb el número 8 de la mateixa col·lecció.

En tercer lloc, quant als projectes de recerca de la Xarxa, s'elabora una apli-

cació per al projecte *Mapes, xifres i fets* que automatitza el procés d'actualització de les mapificacions de les dades sociolingüístiques de la llengua catalana, i que millora el detall territorial fins al nivell comarcal. D'altra banda, el mes de gener de 2011 es presentarà l'aplicació que conclou el projecte «Iusling», base de dades en línia de les sentències sobre llengua dels alts tribunals espanyols. També s'ha integrat l'accés en línia a les mapificacions de les dades sociolingüístiques sobre les llengües de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània, elaborades en el marc del projecte «Pirmed».

En referència a les Jornades de difusió, la Xarxa CRUSCAT ha participat en l'organització de «El català mola? Jornades sobre competències, representa-

cions i usos de la llengua en l'àmbit juvenil» celebrades a Tarragona l'11 i el 12 de novembre, juntament amb l'Ajuntament de Tarragona i la Universitat Rovira i Virgili. I els dies 27 i 28 de gener de 2011 se celebrarà a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans les Primeres Jornades «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana» organitzades per la Xarxa CRUSCAT, que aplegaran fins a trenta-sis línies de recerca sociolingüística per a millorar la vertebració d'aquest camp del coneixement.

Finalment, pel que fa a la formació, s'ha continuat promovent la realització de cursets d'estadística per a sociolingüistes.

Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades	<i>Consell Assessor de Protecció de Dades de Catalunya</i> Josep Amat i Girbau
Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> Josep Moran i Ocerinjauregui <i>Vocal</i> Joan Anton Rabella i Ribas
Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra	Ramon Sistac i Vicén
Comissió mixta de seguiment del conveni marc entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)	Joan Martí i Castell
Consell Assessor de l'Àrea Protegida de les Illes Medes del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	Miquel Zabala i Limousin
Consell de Caça de Catalunya del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	Joan Real i Ori
Consell de Pesca Continental del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	Adolf de Sostoa Fernando
Consell de Protecció de la Natura del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	Jordi Camprodon Josep Germain i Otzet Lluís Paluzié i Mir Josep Vigo i Bonada

Consell Escolar de Catalunya del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya	Ricard Torrents i Bertrana (fins al maig de 2011) Mariàngela Vilallonga i Vives (des del maig de 2011)
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Carles Miralles i Solà
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Junta de Residus del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Parc Natural de la Serra de Montsant	<i>Consell de Cooperació</i> Jacint Corbella i Corbella
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir
Parc Natural del Cadí-Moixeró del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta Rectora</i> Joaquim Gosálbez i Noguera
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Directiu i Junta de Protecció</i> Jordi Sargatal i Vicens Antoni Palau Xavier Llimona i Pagès Josep Gesti Perich

Promoció

Premis Sant Jordi

Premi Prat de la Riba

Ponència: Salvador Giner (president de l'IEC), Romà Escalas (secretari general de l'IEC), Joaquim Agulló, Josep Amat i Pere F. Santanach (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia).

Atorgat a Joan Carles Alayo i Manubens per l'obra *L'electricitat a Catalunya. De 1875 a 1935*.

Premi de Medi Ambient

Ponència: Salvador Giner (president de l'IEC), Romà Escalas (secretari general de l'IEC), Salvador Soley (president de la Fundació Caixa Sabadell), Jordi Lleonart i Jaume Terradas (membres de la Secció de Ciències Biològiques)

Atorgat a Josep-Maria Gili Sardà

Premi Jaume Camp de Sociolingüística

Ponència: Yvonne Griley (Òmnium Vallès Oriental), Joan A. Agenter i Miquel Àngel Pradilla (membres de la Secció Filològica)

Atorgat a Makiko Fukuda pel treball *Els japonesos a Catalunya i la llengua catalana. Comunitat, llengües i ideologies*.

Premis de la Secció Històrico-Arqueològica

Premi Jaume Vicens i Vives d'Història Contemporània

Ponència: Albert Balcells, Santiago Riera i Manuel Ardit (membres de la Secció Històrico-Arqueològica)

Atorgat a Jordi Roca Vernet pel treball *Política, liberalisme i revolució. Barcelona, 1820-1823*

Premi Josep Pijoan d'Història de les Arts

Ponència: Joaquim Garriga, Núria de Dalmasas i Francesc Fontbona (membres de la Secció Històrico-Arqueològica)

Atorgat a Marc Sureda i Jubany pel treball *Els precedents de la catedral de Santa*

Maria de Girona. De la plaça religiosa del fòrum romà al conjunt arquitectònic de la seu romànica (segles I aC - XIV dC)

Premis de Ciències Biològiques

Premi August Pi i Sunyer de Bioquímica o Ciències Fisiològiques

Ponència: Màrius Foz, Josep Carreras i Joan Jofre (membres de la Secció de Ciències Biològiques)

Atorgat a David Llobet Navàs pel treball *Estudi dels mecanismes moleculars implicats en la sensibilització a l'apoptosi en cèl·lules de carcinoma d'endometri*

Premis de la Secció de Ciències i Tecnologia

Premi Josep R. Bataller de Geologia

Ponència: David Serrat, Salvador Reguant i Jordi Corominas (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia)

Atorgat a Núria Carrera Garcia de Cortazar pel treball *Inversió tectònica i evolució estructural de la Cordillera Oriental meridional (Valls Calchaquís, NW de l'Argentina)*

Premi Josep Teixidor de Matemàtiques

Ponència: Manuel Castellet, Joan Girbau i Pilar Bayer (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia)

Atorgat a Elisenda Feliu i Trijueque pel treball *Sobre la teoria d'intersecció aritmètica superior*

Premis de la Secció Filològica

Premi Lluís Nicolau d'Oliver de Filologia

Ponència: Germà Colón, Josep M. Nadal i M. Josep Cuenca (membres de la Secció Filològica)

Atorgat a Teresa Iribarren i Donadeu pel treball *La revolució silenciosa: prosa i narrativa cinematogràfiques dels silent days*

*Premis de la Secció de Filosofia i Ciències Socials****Premi Joaquim Carreras i Artau de Filosofia***

Ponència: Antoni Bosch-Veciana (vicepresident de la Societat Catalana de Filosofia), Pere Lluís Font i Jaume de Puig (membres la Secció de Filosofia i Ciències Socials)

Atorgat a Joan Roselló Moya pel treball *Els teoremes de Gödel i la incompletabilitat de les matemàtiques*

Premis no adjudicats

Premi Josep Carner de Teoria Literària

Ponència: Joaquim Mallafrè, Carles Miralles i Mariàngela Vilallonga (membres de la Secció Filològica)

Premis que han quedat deserts

Premi Leandre Cervera d'Endocrinologia Experimental***Premi Duran i Bas de Dret***

Premis de fundacions

Premi Ferran Sunyer i Balaguer de Matemàtiques

Ponència: Alejandro Adem, Hyman Bass, Núria Fagella, Joseph Oesterlé, Joan Verdera

Atorgat a Carlo Mantegazza pel treball *Lecture notes on mean curvature flow*

Premi Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Mallafrè, Joaquim Molas i Carles Miralles (membres de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda)

Atorgat a Carme Arnau i Faidella pel treball *Mercè Rodoreda, l'obra de postguerra: exili i escriptura*

Premi Matemàtiques i Societat

Ponència: Salvador Giner (president de l'IEC), David Serrat (president de la Secció de Ciències i Tecnologia), Romà Escalas (secretari general de l'IEC), Carles Perelló (president de la Societat Catalana de Matemàtiques), Joaquim Bruna (director del Centre de Recerca Matemàtica), Jaume Agudé (UAB), Josep Amat (UPC, IEC), Manuel Castellet (UAB, IEC), Joan Girbau (UAB, IEC), Pere Pascual (UPC) i Núria Vila (UB)

Atorgat a «Un lenguaje llamado matemáticas», article de la secció «Opinió. Temas de debate», dirigit per Pau Baquero i publicat a *La Vanguardia* el 17 de maig de 2009.

Premis que han quedat deserts

Premi Fundació Torrens-Ibern

Premis de societats filials i delegacions

Premi Catalunya d'Economia

Ponència: Pere Puig, Joan Maria Esteban, Guillem López, Narcís Serra, Francesc Granell, Maria Antònia Tarrazón, Joan Elias, Vicente Salas

Atorgat a Ramon Caminal pel treball *Markets and linguistic diversity*

Premi Josep M. Sala-Trepal

Ponència: Pere Puigdomènech, Luciano Di Groce, Giovanni Bernardini, Geoffrey Hammond i Jaume Reventós

Atorgat a Tomàs Marquès Bonet

Premi Catalunya del Nord

Ponència: Manuel Jorba (membre de la Secció Històrico-Arqueològica), Joan Martí (president de la Secció Filològica), Josep González-Agàpito (president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials), Joan Peytaví (membre de la Secció Filològica), Martina Camiade (professora de l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà)

Atorgat a Alà Baylac-Ferrer pel treball *Llengua i ensenyament del català a la Catalunya del Nord al segle XVI*

Premis per a estudiants

Concurs de Joves Sociòlegs

Ponència: Cristina Sánchez, Joan Jiménez i Fidel Molina

Atorgat a Jordi Collet i Sabé pel treball *La civilització de la socialització: els nous processos de socialització familiar a Catalunya*

Accèssit atorgat a Alisa Petroff pel treball *Els immigrants qualificats romanesos a Barcelona: la configuració del projecte migratori i les trajectòries laborals*

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Ponència: Josep Obiols, Josep M. Monfort i Laura Arranz

Atorgat a Eduard Hernández Yáñez pel treball *Crioconcentració de fluids alimentaris en un refredador de pel·lícula descendent*

Accèssit atorgat a Xavier Bulbena Ortiz pel treball *Espectura de les magnituds i de les seves unitats*

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris

Ponència: Josep M. Espelta, Josep M. Alcañiz, Josep M. Puiggròs, Joan Saus, Ester Torres, Josep M. Vives i Santiago Pocino

Atorgat a Josep Papió Toda pel treball *Influència de diferents alternatives de tractaments amb productes fitoregulators i bioestimulants en el procés de quallat i producció final en perera (Pyrus communis L.) cv. Alexandrina*

Accèssit atorgat a M. José Pons i Veiga pel treball *Depredació de l'àcar Blattisocius tarsalis (Berlese) sobre els lepidòpters Ephestia kuehniella Zeller i Plodia interpunctella (Hübner) i avaluació dels danys produïts per aquests lepidòpters en farina de blat*

Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics

Ponència: Mercè Morales, Montserrat Sanmartí i Jaume Sobrequés

Atorgat a Laura Casal i Valls pel treball *La figura de la modista i els inicis de l'alta costura a Catalunya. Proposta metodològica per a l'estudi d'una peça d'indumentària*

Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Ponència: Moisès Jordi Pinatella, Néstor Cabañas i Jordi Oliver

Atorgat a M. Àngels Seuba Donaire pel treball *Oportunitats d'integració territorial de la connexió ferroviària d'Andorra a la línia internacional Barcelona-Puigcerdà-Toulouse*

Premi de la Societat Catalana de Biologia

Ponència: Ricard Guerrero, Jordi Barquinero i Àurea Navarro

Atorgat a Mónica Patricia Cubillos Rojas pel treball *Caracterització de la interacció entre la ubiquitina lligasa HERC2 i la proteïna p53*

Accèssit atorgat a Patricia Alvarez Barrales pel treball *Diversitat bacteriana en el gel marí*

Premi de la Societat Catalana de Química

Ponència: Àngel Messeguer, M. Teresa Galceran i Josep Bonjoch

Atorgat a Lúdia Garcia López pel treball *Síntesi de productes amb interès biològic mitjançant reaccions de cicloaddició [2 + 2 + 2] catalitzades per Rh(I)*

Accèssit atorgat a Judith Guash Camell pel treball *Materials moleculars multifuncionals basats en sistemes donador-pont-acceptor*

Accèssit atorgat a Andrea-Nekane Roig Alba pel treball *Antrones: llurs aplicacions i com l'organocatàlisi ens permet modificar-les*

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Ponència: Núria Salán, Jordi Ojeda i Marc Barracó

Atorgat a Miquel Cubells i Gonzalvo pel treball *Desenvolupament d'una metodologia basada en termografia infraroja per a l'anàlisi de l'eficàcia de l'extinció aèria d'incendis forestals*

Accèssit atorgat a Alba Córdoba Insensé pel treball *Disseny d'una planta DELOS per a l'obtenció de materials moleculars microparticulats d'interès farmacèutic*

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

Ponència: Vicenç Navarro, Xavier Cabré i Agustí Reventós

Atorgat a Joan Bosa Puigredon pel treball *Complecions de semigrups. Aplicacions al semigrup de Cuntz*

Accèssit atorgat a David Arazo Marin pel treball *No anul·lació de funcions L en valors crítics i resultats d'equidistribució en aritmètica*

Accèssit atorgat a Víctor González Alonso pel treball *Gèrmens polars i invariants de singularitats*

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física

Ponència: Albert Bramon, Núria Ferrer i Maria Àngels Garcia

Atorgat a Alba Peinado Capdevila pel treball *Estudi d'un polarímetre de Stokes amb làmines de cristall líquid*

Accèssit atorgat a Eric Marcos Pitarch pel treball *Llenguatges de programació quàntica*

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia

Ponència: José Ignacio Muro, Antonio Luna i Anna Ribas

Atorgat a Laia Mojica Gasol pel treball *Aportació metodològica a la delimitació d'aglomeracions urbanes. Aplicació a la Gran Bretanya*

Premis no adjudicats

Premi de la Institució Catalana d'Història Natural

Ponència: Òscar Alomar, Roser Campeny i Pere Luque

Premis que han quedat deserts

Premi de la Societat Catalana de Terminologia

Premi Joan Palau Vera de Geografia

Ajuts i borses

Ajuts Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Mallafre, Joaquim Molas i Carles Miralles (membres de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda)

Atorgat a Antoni Mestre Brotons pel projecte *L'obra de Quim Monzó en els setanta*

Atorgat a Jordi Julià Garriga pel projecte *La poesia d'exili de Mercè Rodoreda*

Borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner

Ponència: Rosa Maria Franquet (presidenta de la Societat Catalana de Comunicació), Àngels Pascual i Salvador Cardús (membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials)

Atorgada a David Fernández Quijada pel projecte *Vint anys de recerca en comunicació a Catalunya. Anàlisi temàtica de les revistes de la Societat Catalana de Comunicació (1989-2009)*

Borsa d'estudi Eusko-Ikaskuntza - Institut d'Estudis Catalans

Ponència: Jaume Sobrequés (president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics), Joaquim Garrigosa (president de la Societat Catalana de Musicologia) i Josep Moran (membre de la Secció Filològica)

Atorgada a Antonio Ruiz Caballero pel projecte '*Els segadors*', '*Eusko Gudariak*' y '*Cara al sol: música, identitat nacional y violencia simbólica en Cataluña y el País Vasco a través de tres himnos*

Borses d'estudi Generalitat de Catalunya

Ponència: Josep Massot (en representació de la Secció Històrico-Arqueològica), Josep Moran (en representació de la Secció Filològica), Ramon Alberch (en representació del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació Generalitat de Catalunya), Lídia Pons (en representació de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes) i Marc Taxonera (en representació de la Fundació Congrés de Cultura Catalana)

Atorgada a Salvatore Marino (Itàlia) pel projecte *L'edició crítica dels llibres d'ex-pòsits de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona (1401-1498)*

Atorgada a Antonio Di Paolo (Itàlia) pel projecte *Llengua catalana i ingressos a Catalunya*

Atorgada a Maria Tramunto (Itàlia) pel projecte *Liguri e Spani: nuove prospettive di ricerca*

Atorgada a Michela Letizia (Itàlia) pel projecte *Noms propis a la poesia catalana medieval*

Borses d'estudi Països Catalans

Ponència: Ricard Guerrero (secretari científic de l'IEC), Salvador Alegret (membre de la Secció de Ciències i Tecnologia), Francesc Asensi (membre de la Secció de Ciències Biològiques), Xavier Llimona (membre de la Secció de Ciències Biològiques) i Salomó Marquès (president de la Societat d'Història de l'educació dels Països de Llengua Catalana)

1) En relació amb l'àmbit del País Valencià

Atorgada a Vanessa Martínez Francés pel projecte *Caracterització de la composició d'olis essencials de les principals sàlvies emprades en la medicina tradicional del País Valencià*

2) En relació amb l'àmbit de la Franja de Ponent, Andorra i l'Alguer

Atorgada a Irene Coghene pel projecte *L'ensenyament del català a l'Alguer: el sistema català del Principat, punt de referència?*

Borses Ferran Sunyer i Balaguer

Ponència: Joaquim Bruna, Joan Girbau, Núria Vila i Manuel Castellet

Atorgada a Oriol Farràs Ventura

Atorgada a Ismael González Yero

Atorgada a Santiago Molina Blanco

Atorgada a Set Pérez González

Borses que han quedat desertes

Borses d'estudi Abelard Fàbrega

Borses d'estudi Països Catalans

3) En relació amb l'àmbit de les Illes Balears

4) En relació amb l'àmbit de la Catalunya del Nord

Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC

Durant el curs 2009-2010, l'Institut d'Estudis Catalans ha organitzat, promogut o acollit 408 activitats científiques, com ara sessions acadèmiques (plens i sessions inaugurals), debats, taules rodones, jornades, trobades, seminaris, col·loquis, cursos, conferències, presentacions, sortides de treball, etc., la relació de les quals es detalla a continuació.

<i>Activitats</i>	<i>2009-2010</i>
Seminaris	22
Conferències	166
Presentacions	46
Col·loquis	3
Jornades	44
Sessions inaugurals	11
Reunions	3
Taules rodones	3
Debats	7
Simposis	3
Fires	3
Lliurament de premis	8
Congressos	3
Exposicions	7
Cursos	29
Altres	50
Total	408

Seminaris

— IEC, 28 de gener de 2010. Seminaris i Col·loquis d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010, amb la conferèn-

cia: «Las mujeres como agentes y objetos de (des)medicalización», a càrrec d'Isabel Jiménez, de la Universitat de Màlaga.

— IEC, 2 de febrer. Seminaris i Col·loquis d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010, amb la conferència: «La introducció de l'electricitat per a usos domèstics a Catalunya a l'inici de la dècada dels 30 del segle xx», a càrrec de Jordi Ferran de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

— IEC, 24 de febrer. Seminari dedicat a l'*Assaig sobre l'enteniment humà*, de John Locke. A càrrec d'Ignacio Vicario, professor del Departament de Lingüística, Llengües Modernes, Lògica i Filosofia de la Ciència de la Universitat Autònoma de Madrid. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre Identitat», que organitza el Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC, i que se celebra fins al mes de maig.

— IEC, 24 i 25 de febrer. Seminari: «Seminar on Quantum Processing». L'objectiu del Seminari és presentar idees bàsiques sobre les matemàtiques, la física i la tecnologia en relació amb el processament de la informació quàntica i l'impacte que, probablement, tindrà en els pròxims anys.

— IEC, 25 de febrer. Seminaris i Col·loquis d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010, amb la conferència: «La herencia del exilio español en Lati-

noamèrica», a càrrec de Carlos Acosta, del Centre d'Història de la Ciència de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

— IEC, 10 de març. Seminari sobre l'obra *Ocasions filosòfiques: Notes sobre dades dels sentits i experiència privada*, de Ludwig Wittgenstein, a càrrec de Manuel García-Carpintero, de la Universitat de Barcelona. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre Identitat», que organitza el Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC, i que se celebra fins al mes de maig.

— IEC, 18 de març. Seminari: «El paisaje como realidad vivida: claves para una aproximación interdisciplinaria», a càrrec de Juan Francisco Ojeda Rivera, catedràtic de geografia humana de la Universitat Pablo de Olavide de Sevilla.

— IEC, 22 de març. Seminari sobre el llibre *Teoría de la acción comunicativa*, vol. II, *Crítica de la razón funcionalista*, de Jürgen Habermas (1987). L'acte forma part del Seminari de Teoria Sociològica Crítica Raimon Bonal, organitzat per l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'IEC.

— IEC, 24 de març. Seminari sobre el *Diàleg sobre la identitat personal i la immortalitat*, de John Perry, a càrrec de Sergi Oms, de la Universitat de Barcelona. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics

i contemporanis sobre Identitat», que organitza el Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC, i que se celebra fins al mes de maig.

— IEC, 14 d'abril. Seminari sobre el *Manifest nacionalista (o fins i tot separatista, si volen)*, de Carlos Ulises Moulines, a càrrec de David Pineda, de la Universitat de Girona. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre Identitat», organitzat pel Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC.

— Universitat de Barcelona, 19 d'abril. Seminari de tipologia de llengües africanes. Coordinadora: Christa König, professora de la Universitat de Frankfurt i experta en la documentació de llengües amenaçades.

— IEC, 28 d'abril. Seminari sobre *Three stories of liberalism for three theories of federalism. A Hegelian turn*, a càrrec de l'autor del llibre, Ferran Requejo, de la Universitat Pompeu Fabra. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre Identitat».

— Cosmocaixa, 4 de maig. I Seminari sobre Ètica i Periodisme: «Impacte de les noves tecnologies», amb la classe magistral «Rigor periodístic, fonts i la incidència de la xarxa», a càrrec d'Elissa Papirno, professora de dret i ètica periodística a les universitats de

Boston i de Hartford. Hi col·labora en l'organització la Societat Catalana de la Comunicació (IEC).

— IEC, 7 de maig. Seminari: «La identitat nacional i la llengua escolar», amb tres ponències: «Una tasca gens utòpica, educar un país», a càrrec de Joaquim Arenas i Sampera, pedagog, escriptor i membre de la Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'IEC; «L'escola a Catalunya Nord: de la repressió lingüística de Jules Ferry a la recuperació identitària de les classes bilingües d'ara», a càrrec d'Alà Baylac-Ferrer, professor de català a la Universitat de Perpinyà i vicepresident de l'Associació per a l'Ensenyament del Català (APLEC), i «Evolució de la llengua en els sistemes educatius a Andorra i consciència nacional», a càrrec de Myriam Almarcha, professora de la Universitat de Perpinyà.

— Seu de l'Agrupació Astronòmica d'Osona, 11 de maig. Col·loquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010. Conferència: «La divulgació mèdica davant una crisi epidèmica a la darrereria de l'edat mitjana: El *Regiment de la pestilència* (València, c. 1490), de Lluís Alcanyís», a càrrec de Jon Arrizabalaga, de la Institució Milà i Fontanals - CSIC. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 19 de maig. Seminari sobre *Nations, Identity and Conflict*, de Jonathan Glover, a càrrec de Sergi Rosell,

professor de la Universitat de València. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre Identitat», que organitza el Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC.

— IEC, 20 i 21 de maig. III Primavera Pedagògica. L'objectiu del seminari és apropar a la comunitat pedagògica les últimes aportacions dels joves investigadors catalans.

— Institut de Bioenginyeria d'Elx, 21 de maig. Seminari de recerca: «Caracterització histopatològica i molecular del glioblastoma multiforme». A càrrec de Rafael Benito Alcázar, del Departament de Patologia de la Facultat de Medicina de la Universitat de València. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 26 de maig. Seminari sobre *National Self-Determination*, d'Avishai Margalit i Joseph Raz, a càrrec de Joan Pagès, de la Universitat de Girona. La sessió forma part del seminari de formació de professorat «10 textos clàssics i contemporanis sobre Identitat», que organitza el Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC.

— Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, 6 de juliol. Primer seminari *Crisis i cicles en la Història. El blat i la carn a la Catalunya medieval: mercat, crisis alimentàries i polítiques públiques d'abastament*. El

seminari és coordinat per Pere Benito, de la Universitat de Lleida, i per Antoni Riera, de la Universitat de Barcelona i membre de l'IEC.

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB), 6 de juliol. Seminari de mecànica aplicada: *Analytical formulations in Lagrangian dynamics: theoretical aspects and applications to interactions with virtual and physical environments*. A càrrec de József Kövecses, del Departament d'Enginyeria Mecànica i del Centre for Intelligent Machines de la Universitat McGill, de Mont-real (Quebec). Organització: Centre for Intelligent Machines de la Universitat McGill, Departament d'Enginyeria Mecànica de la Universitat Politècnica de Catalunya i Societat Catalana de Tecnologia (filial de l'IEC).

— Institut de Bioenginyeria d'Elx, 9 de juliol. Seminari de recerca a Elx: «Classificació de la població neuronal de la capa molecular del *gyrus* dentat en hipocamp del conill». A càrrec de Francisco Sancho-Bielsa, del Centre d'Investigació Biomèdica en Xarxa en Bioenginyeria, Biomaterials i Nanomedicina (CiberBBN) i del Departament de Química i Física de la Facultat de Química de la Universitat de València. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

Conferències

— Ajuntament de Terrassa, 10 de setembre de 2009. «Catalunya: la tradició de la

modernitat», a càrrec del president de l'IEC, Salvador Giner, en commemoració de la Diada Nacional de Catalunya.

— Ateneu Barcelonès, 22 de setembre. Conferència del president de l'IEC, Salvador Giner. Organització: Ateneu Barcelonès, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 22 de setembre. Conferència: «Energia i medi ambient: una mirada perplexa des de la tecnologia», a càrrec de Joan Pallisé. Conferència organitzada per la Societat Catalana de Tecnologia i que forma part del cicle de conferències «Tecnologia i societat».

— IEC, 6 d'octubre. «Les regions fronteres a l'època de la globalització», a càrrec de Josiah Heyman, director del Departament de Sociologia i Antropologia de la Universitat de Texas a El Paso. Hi col·laboren Amado Alarcón, de la Universitat Rovira i Virgili, i Xavier Ferrer, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Modera l'acte Natàlia Ribas, de la Universitat de la Corunya. Organització: Grup de Recerca Anàlisi Social i Organitzativa de la Universitat Rovira i Virgili, Equipo de Sociología de las Migraciones Internacionales de la Universitat de la Corunya, Editorial Bellaterra i l'Associació Catalana de Sociologia (IEC).

— Aula Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, 6 d'octubre. «Fets i teories en els estudis evolutius», a càrrec de Lluís Serra del Departament de Genètica de la Universitat de Barcelona. Aquesta

conferència inaugura el cicle «Res en biologia té sentit si no és sota la llum de l'evolució», que commemora el dos-centè aniversari del naixement de Charles Darwin i el cent cinquanta de la publicació de *L'origen de les espècies*. Organització: Fundació Pública de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, amb la col·laboració de la Universitat de Lleida, la Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Institut d'Estudis Ilerdencs, 13 d'octubre. «Selecció natural i evolució», a càrrec d'Adrià Casinos, del Departament de Biologia Animal de la Universitat de Barcelona. La conferència forma part del cicle «Res en biologia té sentit si no és sota la llum de l'evolució».

— IEC, 13 d'octubre. «Vigència de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el crític i l'intel·lectual», a càrrec de Pere Gimferrer i Carles Camps. L'acte, organitzat per Jordi Cornudella, és el primer d'un cicle de quatre sessions: «Vigència de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el crític i l'intel·lectual».

— Seu del Círculo Ecuéstre, 15 d'octubre. «La violència urbana», a càrrec del president de l'IEC, Salvador Giner. Amb aquesta conferència s'inicia el cicle «Violència i agressivitat en la societat actual», una reflexió sobre el problema de la violència. Organització: Grup Català del Capítol Espanyol del Club de Roma.

— Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada de Barcelona, 16 d'octubre. Conferència de Salvador Giner, president de l'IEC, sobre el paper de l'IEC en el procés de normalització lingüística des de la II República fins avui. La intervenció del president de l'Institut s'emmarca en la sisena jornada de l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia «L'ús de les llengües cooficials de l'Estat en l'Administració de justícia».

— Universitat de les Illes Balears, 16 d'octubre. «JSpecies - biologist centric tool to analyse innerspecies boundaries between genomes, draft genomes or partial random genome sequences», a càrrec de Michael Richter, de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 19 d'octubre. «La nova genòmica i el coneixement de l'evolució», a càrrec de Lluís Serra, catedràtic de genètica de la Universitat de Barcelona.

— IEC, 20 d'octubre. «Vigència de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el crític i l'intel·lectual». Segona sessió dels diàlegs al voltant de la figura de Carles Riba amb motiu del cinquantè aniversari de la seva mort. En aquesta ocasió, Jaume Pòrtulas i Raül Garrigassait analitzen la faceta humanística de Riba i l'actriu Sílvia Bel en llegeix algunes traduccions del grec. L'acte, organitzat per Jordi Cornudella, és el segon d'un cicle de quatre sessions: «Vigència

de Carles Riba. Diàlegs sobre el poeta, l'humanista, el crític i l'intel·lectual.

— Institut d'Estudis Ilerdencs, 20 d'octubre. «Evolució humana: allò que Darwin no sabia. Gens i evolució humana», a càrrec del doctor Jaume Bertranpetit, de l'Institut de Biologia Evolutiva (UPF-CSIC) de la Universitat Pompeu Fabra i membre de l'IEC. La conferència forma part del cicle «Res en biologia té sentit si no és sota la llum de l'evolució». Organització: Fundació Pública de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, amb la col·laboració de la Universitat de Lleida, la Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 20 d'octubre. «Arquitectura multiescalar», a càrrec de Vicente Guallart, arquitecte i director de l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (IAAC).

— IEC, 21 d'octubre. «Mirar, veure i interpretar», a càrrec de Mercè Durfort, catedràtica de biologia cel·lular de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona i membre de l'IEC.

— Institut d'Estudis Ilerdencs, 22 d'octubre. «Complexitat, estructura del genoma i evolució», a càrrec del doctor Roderic Guigó, bioinformàtic del Grup de Recerca en Informàtica Biomèdica, investigador de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM) i del Centre de Regulació Genòmica (CRG) i professor de la Universitat Pompeu Fabra (UPF). La

conferència forma part del cicle «Res en biologia té sentit si no és sota la llum de l'evolució».

— Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 22 d'octubre. Quart cicle de conferències del Tercer Congrés Català-nista. El president de l'IEC, Salvador Giner, intervindrà en aquest cicle de conferències en el qual participen representants de diverses entitats de Catalunya.

— IEC, 22 d'octubre. «Sartre, lector de Husserl», a càrrec del professor Roland Breuur, de la Universitat de Lovaina.

— IEC, 22 d'octubre. «El estudio del desierto: la cartografía del Sáhara Occidental», a càrrec de José Antonio Rodríguez Esteban, professor de geografia de la Universitat Autònoma de Madrid.

— Sala d'actes de l'Institut de Ciències del Mar, 23 d'octubre. «Avaluació de propostes de recerca des de la comissió de Ciències de la Terra de l'ANEP», a càrrec de Josep Lluís Pelegrí, del Departament de Geografia Física de l'Institut de Ciències del Mar. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 16 de novembre. «La identitat immunitària», a càrrec de Jordi Vives i Puiggròs, en la seva sessió de recepció com a membre numerari de l'IEC.

— IEC, 18 de novembre. «La ciència a l'islam occidental: circulació de coneixement a la Mediterrània», a càrrec de Mònica Rius, presidenta de la Societat

Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, filial de l'IEC. La conferència s'emmarca dins del cicle «Conferències magistrals del curs acadèmic 2009-2010», que enguany commemora l'Any Internacional de l'Astronomia.

— IEC, del 18 al 20 de novembre. ESCMID Conference on Enterococci: from Animals to Man. Al llarg de tres dies, els participants en aquestes conferències ha tractat sobre la virulència, la resistència microbiana i les infeccions causades per enterococs, però també sobre les teràpies antibiòtiques que s'apliquen actualment.

— IEC, 19 de novembre. «The cost of globalization: producing new forms of risk to health and well-being», a càrrec de Roy Hudson, professor de geografia de la Universitat de Durham (Regne Unit).

— IEC, 23 de novembre. Dues conferències sobre la grip i les pandèmies obren el curs 2009-2010 de la Societat Catalana de Biologia. La primera conferència: «Els virus de la grip. Patògens en constant evolució», a càrrec de Tomàs Pumarola, cap de la Secció de Virologia del Servei de Microbiologia del Centre de Diagnòstic Biomèdic de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i catedràtic de la Universitat de Barcelona (UB). La segona conferència: «Epidèmies i pandèmies grupals: realitats o especulacions?», a càrrec d'Antoni Trilla, cap de Medicina Preventiva i Epidemiologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, i professor de salut pública de la UB.

— Universitat de Barcelona, 26 de novembre. «Els evangelis en hebreu traduïts del català», a càrrec de Harvey Hames, professor de la Universitat Ben Gurion del Nègueb (Beer Sheva). Organització: Associació Bíblica de Catalunya, Institut d'Estudis Món Juïc i Societat Catalana d'Estudis Hebraics (IEC), amb el suport de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona.

— IEC, 1 de desembre. «La vaca de l'Albera: una raça en perill d'extinció?», a càrrec del doctor Jesús Piedrafita Arilla, catedràtic de millora genètica animal del Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

— IEC, 4 de desembre. «Els reptes de les comunitats lingüístiques mitjanes en el segle XXI». En aquesta última sessió del cicle de conferències, hi intervindran Maja Bitenc, de la Universitat de Ljubljana, que parlarà de l'eslovè; Jiri Nekvapil, de la Universitat Charles de Praga, que se centrarà en el cas txec, i Anat Stavans, de la Universitat Hebrea de Jerusalem, que analitzarà el cas de l'hebreu. Presentarà l'acte Emili Boix, del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona i director de la revista *Treballs de Sociolingüística Catalana*.

— IEC, 10 de desembre. «Empreses, mercats i la gestió dels béns comuns». Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia, concedit a Elionor Ostrom i

Oliver E. Williamson. Aquesta conferència, a càrrec de F. Xavier Mena, professor d'ESADE i la Universitat Ramon Llull, obre el cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2009», organitzat per l'IEC. La presentació de la conferència és a càrrec de Pere Puig, president de la Societat Catalana d'Economia.

— IEC, 14 de desembre. «Els telòmers: el(s) principi(s) del final». Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina, concedit a E. Blackburn, C. Greider i J. Szostak, a càrrec de Laura Tusell, de la Unitat de Biologia Cel·lular de la Facultat de Biociències, de la Universitat Autònoma de Barcelona. La presentació serà a càrrec de Lluís Tort, president de la Societat Catalana de Biologia. La conferència forma part del cicle «Els premis Nobel de l'any 2009».

— IEC, 14 de desembre. «Passat, present i futur del banc dels aliments, un banc honrat», a càrrec de Jordi Peix, vicepresident primer del Banc dels Aliments de Barcelona.

— IEC, 15 de desembre. Conferències sobre el Premi Nobel de Física, concedit a C. Kao, W. Boyle i G. Smith, dins el cicle «Els premis Nobel de l'any 2009». Santiago Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la Universitat de Barcelona, presenta la conferència «Transmissió de la llum en fibres per a les comunicacions òptiques». La segona conferència és a càrrec d'Atilà Herms, del Departament d'Electrònica de

la Universitat de Barcelona. L'encarregat de presentar-los és Josep Enric Llebot, president de la Societat Catalana de Física.

— IEC, 16 de desembre. «La carrera cap a l'estructura atòmica del ribosoma», a càrrec d'Ignasi Fita, de l'Institut de Recerca Biomèdica - CSIC. La conferència, sobre el Premi Nobel de Química, concedit a V. Ramakrishnan, T. Steitz i A. Yonath, s'emmarca dins el cicle «Els premis Nobel de l'any 2009».

— IEC, 16 i 17 de desembre. Cicle de conferències: «Francesc Eiximenis, el context i l'obra d'un gran pensador català medieval».

— IEC, 17 de desembre. «El nacionalisme artístic de Joan Alcover», a càrrec de Joan Mas i Vives en la seva recepció com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

— IEC, 17 de desembre. «La Sociedad de Geografía Comercial de Barcelona», a càrrec de José Luís Villanova, professor de geografia de la Universitat de Girona.

— IEC, 18 de desembre. «Escriure amb els ulls: Herta Müller», a càrrec de M. Lluïsa Siguan, del Departament de Filologia Anglesa i Alemanya de la Universitat de Barcelona. Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura, concedit a Herta Müller. La conferència s'emmarca dins el cicle «Els premis Nobel de l'any 2009».

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 13 de gener. «La carrera

cap a l'estructura atòmica del ribosoma», conferència sobre el Premi Nobel de Química, concedit a V. Ramakrishnan, T. Steitz i A. Yonath. Aquesta conferència, a càrrec d'Ignasi Fita, de l'Institut de Recerca Biomèdica - CSIC, obre el cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2009» a València. Organització: IEC

— IEC, 14 de gener de 2010. «Minories francòfones del Canadà fora del Quebec», a càrrec de Claus Pusch, professor de lingüística romànica a Alemanya.

— IEC, 18 de gener. «Las reformas en la economía española: un enfoque macroeconómico», a càrrec d'Antonio Argandoña, professor d'economia, Càtedra La Caixa de Responsabilitat Social de l'Empresa i Govern corporatiu, IESE Business School.

— Porta del Delta, Oficina d'Informació i Promoció del Llobregat, 20 de gener. «Règim hidrològic i coexistència d'espècies de plantes a les maresmes del delta del Llobregat», a càrrec d'Efrem Batriu, del Departament de Biologia Vegetal de la Universitat de Barcelona. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 20 de gener. «Els telòmers: el(s) principi(s) del final», conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina, concedit a E. Blackburn, C. W. Greider i J. W. Szostak. Conferència a càrrec de Laura Tusell, de la Unitat de Biologia Cel·lular de la Facultat de Bioci-

ències, de la Universitat Autònoma de Barcelona. La conferència forma part del cicle «Els premis Nobel de l'any 2009». Organització: IEC.

— IEC, 20 de gener. «Orígens dels cançoners Colomina, Palacio i Segovia en el context del segle xv», a càrrec del professor Emili Ros.

— IEC, 21 de gener. «Com canviar quan els canvis són difícils? Avantatges i desavantatges de la Barcelona competitiva des de l'economia simbòlica», a càrrec de Montserrat Pallarès, professora de geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— IEC, 25 de gener. Carlos Ulises Moulines pronuncia el discurs de recepció com a membre corresponent de l'IEC: «És la filosofia una ciència?».

— IEC, 25 de gener. «Els palaus reials», a càrrec de la doctora Anna Maria Adroer i Tassis, obre el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 27 de gener. «Transmissió de la llum en fibres per a les comunicacions òptiques», conferència sobre el Premi Nobel de Física, concedit a C. Kao, W. Boyle i G. Smith, a càrrec de Santiago Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la Universitat de Barcelona. La conferència forma part del cicle «Els premis Nobel de l'any 2009». Organització: IEC.

— Institut de Ciències del Mar de Barcelona, 29 de gener. «Bacteris marins:

interaccions amb un ventall de recursos a la superfície de l'oceà», a càrrec de Laura Gómez-Consarnau, de la Universitat de Kalmar (Suècia). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 29 de gener. «Ladakh: viatge salvatge al Transhimàlaia», conferència i projecció de fotografies d'Òscar Domínguez. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 1 de febrer. «Escriure amb els ulls: Herta Müller», conferència sobre el Premi Nobel de Literatura. La conferència, a càrrec de Maria Lluïsa Siguan, del Departament de Filologia Anglesa i Alemanya de la Universitat de Barcelona, s'inclou dins el cicle «Els premis Nobel de l'any 2009» de València. Organització: IEC.

— IEC, 1 de febrer. «La recepció del gòtic internacional a la Corona d'Aragó», a càrrec del doctor Joan Valero, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 3 de febrer. «Empreses, mercats i la gestió dels béns comunals», conferència sobre el Premi Nobel d'Economia, concedit a Elinor Ostrom i Oliver E. Williamson, a càrrec de F. Xavier Mena, d'ESADE. La conferència forma part del cicle «Els premis Nobel de l'any 2009» de València. Organització: IEC.

— IEC, 4 de febrer. «La dificultat de la Generalitat republicana per a aconseguir una administració de justícia pròpia», a càrrec de Federico Vázquez Osuna, investigador de la Universitat de Barcelona.

— Institut de Ciències del Mar, 5 de febrer. «Un modelo bioeconómico con optimización endógena para el uso regulado de recursos en acceso abierto», a càrrec de José María da Rocha, de la Universitat de Vigo. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Sala d'actes de la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED) de Vila-real, 5 de febrer. «El valencianisme a la Plana i el lideratge dels Gaetà Huguet», a càrrec del membre de la Secció Filològica de l'IEC i delegat de la seu de Castelló, Vicent Pitarch. Organització: Associació Cultural Socarrats de Vila-real i IEC.

— IEC, 8 de febrer. «Competitivitat a Catalunya», a càrrec de Xavier Vives, professor d'economia i finances i director del Centre d'Investigació Sector Públic - Sector Privat de l'IESE Business School.

— IEC, 8 de febrer. «El rei Martí i els banys», a càrrec del secretari d'Amics de l'Art Romànic, filial de l'IEC, Joaquim Graupera, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, 11 de febrer. «The Sámi languages - areal distribution,

main structure and the struggle for survival», a càrrec de Nils Øivind Helander, professor del Sámi University College de Noruega. La conferència forma part del cicle «La gestió interestatal de llengües transfrontereres», que organitza la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC.

— Institut de Ciències del Mar, 12 de febrer. «Impressions de la cimera del clima de Copenhaguen», a càrrec de Salvador Pueyo, de l'Institut Català de Ciències del Clima. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Universitat de les Illes Balears, 12 de febrer. «Dissection of the molecular factors involved in the interplay between nontypable haemophilus influenzae and the human respiratory epithelium», a càrrec de Pau Morey, del Centre Internacional de Medicina Respiratòria Avançada (CIMERA), de Mallorca. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 18 de febrer. «Vine a fer un tast de l'actualitat alimentària». Els responsables de les comissions de treball de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA), filial de l'IEC, van exposar i analitzar, en quatre ponències, alguns dels temes treballats al llarg del 2009: «Fregits pels fregits: els fregits a la cuina catalana», per Pere Castells; «Legislació per a no lletrats: conceptes bàsics», per Sílvia Bañares; «Els greixos a la dieta avui dia: aspectes de nutrició i salut», per Ramon Segura, i «La recerca

alimentària a Catalunya: sabem tot el que s'està fent?», a càrrec de Montserrat Rivero.

— Institut de Ciències del Mar, 19 de febrer. «Biorritmos en márgenes continentales profundos: implicaciones cronobiológicas y potenciales escenarios tecnológicos», a càrrec de Jacopo Aguzzi, del Departament de Recursos Marins Renovables de l'Institut de Ciències del Mar. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Universitat de les Illes Balears, 19 de febrer. «Utilización de *phytochips* para la detección de acidobacteria en sedimentos marinos», a càrrec d'Arantxa López López, de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, IMEDEA (CSIC-UIB), de Mallorca. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 22 de febrer. «La capella àulica», a càrrec de Francesca Español, presidenta d'Amics de l'Art Romànic, filial de l'IEC, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— IEC, 24 de febrer. «El proceso de la codificación civil en Espanya», a càrrec de Juan Baró Pazos, catedràtic d'història del dret i de les institucions de la Universitat de Cantàbria. Aquesta conferència obre el cicle de conferències en commemoració del cinquantè aniversari de la Compilació del dret civil català (1960-2010), que coordina Josep Serrano, secretari de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, filial de l'IEC.

— Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, 24 de febrer. Cicle de conferències: «L'oxidació i la seva repercussió en la gènesi de malalties degeneratives de l'organisme». Conferències: «Introducció a l'interès de l'oxidació», a càrrec de M. del Carmen de la Torre Boronat, catedràtica de nutrició i bromatologia de la Universitat de Barcelona; «Bases fisicoquímiques de l'oxidació», a càrrec de Santiago Nonell Marrugat, catedràtic de l'Institut Químic de Sarrià (IQS), i «Estrès oxidatiu, beneficis o perjudicial?», a càrrec de Maria Teresa Mitjavila, catedràtica de fisiologia de la Universitat de Barcelona. Organització: Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya i Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— IEC, 25 de febrer. «El paisatge de Joan Maragall», a càrrec de Joan Tort i Donada, professor de geografia de la Universitat de Barcelona.

— Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, 26 de febrer. «Problemática, investigación y gestión de las poblaciones ibéricas de lobos», a càrrec d'Alberto Fernández Gil, de l'Institut Cantàbric de Biodiversitat. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— UIB, 26 de febrer. «Variació temporal de la diversitat del grup Roseobacter en aigües de ports esportius», a càrrec de Joana M. Piña Villalonga, de la Universitat de les Illes Balears (UIB).

Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 1 de març. «L'Hospital de la Santa Creu i el rei Martí», a càrrec de M. Teresa Huguet-Termes, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— Universitat Autònoma de Barcelona, 3 de març. «Diversitat d'arqueobacteris lacustres i contribució en els cicles biogeoquímics», a càrrec de Marc Llorís, de la Universitat de Girona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 3 de març. «La missió *Gaia* de l'Agència Espacial Europea», a càrrec de Carme Jordi, doctora en física i professora titular al Departament d'Astronomia i Meteorologia de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut de Ciències del Cosmos i de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya. L'acte forma part del cicle «Conferències magistrals del curs 2009-2010», que enguany commemora l'Any Internacional de l'Astronomia.

— Centre Internacional de Premsa (Barcelona), 3 de març. «Conflicte entre el dret a la privacitat i el dret a la informació», a càrrec de Robert Pinker, de la Press Complaints Commission. Organització: Fundació Consell de la Informació de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— Facultat de Biociències de la Universitat Autònoma de Barcelona, 4 de març. «Microbiologia de l'abastament

d'aigües», a càrrec de Ferran Ribas, de la Societat General d'Aigües de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 4 de març. «Els determinants del coneixement lingüístic de la població immigrada: una aproximació econòmica aplicada al cas del català», a càrrec d'Antonio di Paolo, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona (EUETIB), 4 de març. «Generació distribuïda d'energia: cap a una xarxa elèctrica més intel·ligent», a càrrec de Josep M. Guerrero, professor agregat del Departament d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i responsable del Laboratori d'Energies Renovables de l'Escola Industrial de Barcelona. Organització: Departament d'Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial de la UPC i Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

— IEC, 8 de març. «La banda brodada del Museu Capitular de Barcelona», de Rosa M. Martín i Ros, vicepresidenta d'Amics de l'Art Romànic, filial de l'IEC, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— IEC, 11 de març. «Passat, present i futur del Delta de l'Ebre: cap a una nova gestió de l'aigua i dels sediments», a càrrec d'Albert Rovira, de l'Institut de Recerca i Tecnologia Alimen-

tàries de Sant Carles de la Ràpita.

— IEC, 11 de març. Cicle de conferències: «Camaleons o la màgia de l'ofici de traduir». Sessió a càrrec de Joan Sellent sobre l'experiència com a traductor d'*El rei Lear*, de William Shakespeare.

— Institut de Ciències del Mar, 12 de març. «Microbial diversity and carbon fluxes in coastal oceans: from the Delaware bay to the Arctic ocean», a càrrec de David Kirchman, de la Universitat de Delaware (Estats Units). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 15 de març. «La banda brodada del Museu Capitular de Barcelona», de Rosa M. Martín i Ros, vicepresidenta d'Amics de l'Art Romànic, filial de l'IEC, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— IEC, 17 de març. «Paper de les molècules d'histocompatibilitat en la presentació, especificitat, trasplantament i malalties», a càrrec de Manel Juan, cap de la Secció d'Immunopatologia del Servei d'Immunologia de l'Hospital Clínic. La sessió és la tercera i l'última del Curs d'actualització en coneixements de biologia, que organitza la Societat Catalana de Biologia, filial de l'IEC.

— IEC, 18 de març. Cicle de conferències: «Camaleons o la màgia de l'ofici de traduir». Sessió a càrrec d'Alfred Sargatal sobre l'experiència com a traductor de diverses obres d'E. E. Cummings.

— Universitat de Vic, 18 de març. «Avaluació i gestió del paisatge: eines

vigents», a càrrec d'Albert Albertí, geògraf. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 18 de març. «Metabolisme del ferro: malalties i futures línies de recerca», a càrrec de Mayka Sánchez, de l'Institut de Medicina Predictiva i Personalitzada del Càncer.

— Institut de Ciències del Mar, 19 de març. «Isolation and characterization of *Parmales* from the Oyashio region, western North Pacific, an insight into diatom ancestry», a càrrec d'Akira Kuwata, del Tohoku National Fisheries Research Institute (Japó). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Seminari Conciliar de Barcelona, 20 de març. «El desencís ideològic en la societat actual», a càrrec d'Antoni Comín, professor d'ESADE i diputat al Parlament de Catalunya, s'emmarca en la Segona Jornada de Filosofia Personalista. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 22 de març. «Los libros del rey», a càrrec de Joaquín Yarza Luaces, historiador de l'art i catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona, dins el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques».

— IEC, 23 de març. «Cooperació institucional entre comunitats autònomes en matèria de desenvolupament rural: Catalunya i Aragó», a càrrec de Jordi Bertran, director general de Desenvolupament Rural, del Departament d'Agri-

cultura, Alimentació i Acció Rural (DAR), i Miquel Gracia, vicepresident de la Diputació d'Osca. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 23 de març. «Els reptes de l'economia espanyola», a càrrec de Rafael Doménech, economista en cap per a Espanya i Europa del Servei d'Estudis Econòmics del BBVA.

— IEC, 23 de març. «Metastabilitat i allaus en transicions de fase», a càrrec del professor Antoni Planes Vila, del Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona. La conferència forma part del cicle «Física oiberta».

— IEC, 24 de març. «Diagnóstico de la resistencia al tratamiento antipalúdico», a càrrec de Pedro Berzosa, cap de laboratori de recerca del Centre Nacional de Medicina Tropical de l'Institut de Salut Carlos III, de Madrid.

— IEC, 24 de març. «The Economic Benefits of Investing in Education», a càrrec de Russell Rumberger, professor de la Universitat de Califòrnia a Santa Barbara (Estats Units).

— IEC, 25 de març. Cicle de conferències: «L'oxidació i la seva repercussió en la gènesi de malalties degeneratives de l'organisme». Conferències: «Oxidació dels lípids i altres principis immediats», a càrrec de Ramon Segura, catedràtic de fisiologia de la Universitat de Barcelona, i «Estrés oxidativo y envejecimiento», a

càrrec de Mónica de la Fuente, catedràtica de la Facultat de Biologia de la Universitat Complutense de Madrid.

— IEC, 25 de març. «Shuffled gene networks and liar paradoxes», a càrrec de Mark Isalan, del Centre de Regulació Genòmica.

— Institut de Ciències del Mar, 26 de març. «Pesquerías de arrecife coralinos en el pacífico sur: integración de nuestras ciencias con los conocimientos ecológicos tradicionales y la gestión comunitaria», a càrrec de Nicolas Pascal, de l'École Pratique des Hautes Études (EPHE) i del Centre Nacional de Recerca Científica (CNRS), a França i a la Polinèsia francesa. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 26 de març. «Staging the senses: Victorial Technologies of Display and the Philosophy of Demonstration», a càrrec d'Iwan Rhys Morus, de la Universitat d'Aberystwyth (Galles). L'acte forma part del cicle «Col·loquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010».

— Institut de la Poble de Segur, 26 de març. «2010: Any Internacional de la Biodiversitat», a càrrec de Xavier Oriol Solé Senan, enginyer de forests de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de Lleida. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Universitat de les Illes Balears, 26 de març. «Identification of host factors affecting immune activation by *Klebsiella*

pneumoniae», a càrrec de Christian Frank, del Centre Internacional de Medicina Respiratòria Avançada (CIMERA), de Palma. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, 5 d'abril. «A la recerca de principis universals del llenguatge: l'evolució de la gramàtica generativa», a càrrec de Teresa Espinal. La conferència forma part del cicle «Història de les teories lingüístiques». Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC), Societat Catalana de Filosofia (IEC), Universitat Autònoma de Barcelona i Universitat de Barcelona.

— IEC, 7 d'abril. «El català i els joves: les propostes de política lingüística del Consell Social de la Llengua Catalana», a càrrec d'Albert Bastardas, de la Universitat de Barcelona.

— Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 8 d'abril. «Llengua i ciència a Galícia», a càrrec de Jorge Mira, del Departament de Física Aplicada de la Universitat de Santiago de Compostel·la. La conferència s'emmarca en el cicle «Conferències magistrals del curs 2009-2010». Organització: IEC.

— IEC, 8 d'abril. Cicle de conferències: «Camaleons o la màgia de l'ofici de traduir». Sessió a càrrec d'Albert Nolla sobre l'experiència com a traductor de *Tòquio Blues*, d'Haruki Murakami.

— IEC, 12 d'abril. «L'oil crash: la crisi energètica i les seves conseqüències».

es a Catalunya». Hi intervindran Jordi Solé, doctor en física aplicada, investigador de l'Institut de Ciències del Mar i professor associat a la Universitat Autònoma de Barcelona, i Antonio Turiel, doctor en física teòrica i científic titular del Departament d'Oceanografia Física de l'Institut de Ciències del Mar.

— IEC, 12 d'abril. «L'Hospital de la Santa Creu i el rei Martí», a càrrec de Teresa Huguet-Termes, clourà el cicle «Martí l'Humà i les formes artístiques», en què s'ha analitzat la figura del rei Martí l'Humà i les formes artístiques del temps en què va regnar i que ha servit per a commemorar el sis-centè aniversari de la mort d'aquest monarca.

— Reial Acadèmia de Medicina, 13 d'abril. Cicle de conferències: «L'oxidació i la seva repercussió en la gènesi de malalties generatives de l'organisme». Conferències: «Implicació de l'oxidació en l'etiologia de les malalties cardiovasculars», a càrrec de Maribel Covas Planells, de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM); «Oxidació i malalties neurològiques», a càrrec de Joan Albert Vericat, director de desenvolupament preclínic de Noscira, i «Funcionalitat i farmacologia dels antioxidants», de Rafael de la Torre, coordinador del Departament de Farmacologia Humana de l'IMIM.

— Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina, 14 d'abril. «La necessària reforma del sistema espanyol de

pensions», a càrrec de César Molinas, soci fundador de Multa Paucis. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 14 d'abril. «Les dessins de terrain dans la géographie de l'École française (Paul Vidal de la Blanche et Pierre Deffontaines)», a càrrec de Roland Courtot, professor de geografia de la Universitat de Provença.

— Centre Mediterrani d'Investigacions Marines Ambientals (CMIMA), 16 d'abril. «Identificació d'àrees importants per als ocells (IBA) al medi marí: el cas d'Espanya com a model», a càrrec de José Manuel Arcos, responsable del programa marí de SEO/Birdlife de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 21 d'abril. «Efecte del canvi global sobre la biodiversitat terrestre», a càrrec d'Anna Traveset, professora d'investigació de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA) i membre del Laboratori Internacional de Canvi Global (CSIC - Universitat Catòlica de Xile). La conferència s'emmarca en el cicle «Biodiversitat: què és i com l'afecta el canvi global». Organització: Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Acció Cultural pel País Valencià, CSIC, Octubre Centre de Cultura Contemporània i Delegació de l'IEC a València.

— IEC, 21 d'abril. «La Compilació de 1960: un procés prelegislatiu llarg

i complex», a càrrec d'Antoni Mirambell Abanco, catedràtic de dret civil de la Universitat de Barcelona.

— CMIMA, 23 d'abril. «The effects of salinity shifts in microbial evolution», a càrrec de Ramiro Logares, del Departament de Biologia Marina i Oceanografia de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Universitat de les Illes Balears, 23 d'abril. «Culturable PAHs-oxidizing microorganisms in permanent anoxic calcareous sediments», a càrrec d'Ana Belén Suárez, de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA) de Palma. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 26 d'abril. «L'espai de cultura i comunicació de la llengua catalana», a càrrec de Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat. La intervenció obre el cicle «L'acció institucional actual a favor del català», organitzat per la Societat Catalana de Sociolingüística (SOCS).

— IEC, 27 d'abril. «El uso de los sincrotrones en ciencia y tecnología», a càrrec de Celerino Abad-Zapatero, professor de la Universitat d'Illinois (Chicago). La conferència s'emmarca dins el cicle «Física oberta».

— IEC, 28 d'abril. «La televisión digital terrestre: un color millor... i alguns grisos», a càrrec de Jordi Berenguer i Sau,

doctor enginyer de telecomunicació per la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i catedràtic de l'Escola Universitària del Departament de Teoria del Sinyal i Comunicacions de la mateixa Universitat.

— IEC, 29 d'abril. «Tradicció clàssica i poesia anglesa dels segles XIX i XX», a càrrec de Richard Jenkins, Universitat d'Oxford (Regne Unit). La conferència forma part del curs Grans temes de la tradició clàssica.

— CMIMA, 30 d'abril. «Noves aproximacions d'observació per a la caracterització de processos multiescala», a càrrec de Jaume Piera, de la Unitat de Tecnologia Marina de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Institut Joan Brudieu (Seu d'Urgell), 30 d'abril. «La biotecnologia: una carrera amb futur?», a càrrec de Pere Puigdomènech, de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona - CSIC i membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 12 de maig. «De la Compilació al Codi civil de Catalunya», a càrrec de Ferran Badosa Coll, catedràtic de dret civil de la Universitat de Barcelona. És la tercera conferència del cicle que commemora el cinquantè aniversari de la Compilació del dret civil català (1960-2010).

— IEC, 12 de maig. «El sector de la construcció dins les perspectives de la

sortida de la crisi», a càrrec de José García-Montalvo, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra.

— La Porta del Delta, Servei d'Informació turística i de Promoció del Delta del Llobregat, 15 d'abril. «Les invasions biològiques al delta del Llobregat: diagnosi i propostes de gestió», a càrrec de Jara Andreu, del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals de la Universitat Autònoma de Barcelona. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida, 13 de maig. «Programes de conservació i gestió d'ètnies i biodiversitat», a càrrec d'Héctor Cardozo, vicepresident de la Fundació La Salle de Ciències Naturals de Veneçuela. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Sala d'actes de l'edifici de Zoologia, 13 de maig. «El valor dels projectes de voluntariat en el coneixement i la gestió de la biodiversitat». Ponents: Josep Maria Gili, recentment guardonat amb el Premi de Medi Ambient de l'IEC, i Xavier Oliver, de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), filial de l'IEC. Organització: Museu de Ciències Naturals de Barcelona i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— CMIMA-CSIC, 14 de maig. «Efectos de la salinidad en la diversificación evolutiva de microbios acuáticos», a càrrec de Ramiro Logares, del Departament de Biologia Marina i Oceanografia

de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 19 de maig. «El català i l'ensenyament», a càrrec de Pere Mayans, cap del Servei d'Immersió i Ús de la Llengua del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. L'acte forma part del cicle «L'acció institucional actual a favor del català».

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 19 de maig. «L'arquitectura de la biodiversitat», a càrrec de Jordi Bascompte, professor d'investigació del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i director d'un grup internacional de recerca en xarxes ecològiques. La conferència s'emmarca en el cicle «Biodiversitat: què és i com l'afecta el canvi global», que se celebra en el marc de l'Any Internacional de la Biodiversitat. Organització: Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Acció Cultural del País Valencià, CSIC, Octubre Centre de Cultura Contemporània i Delegació de l'IEC a València.

— Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya, 19 de maig. Cicle de conferències: «L'oxidació i la seva repercussió en la gènesi de malalties degeneratives de l'organisme». Conferències: «Importància biològica dels additius antioxidants en nutrició animal», a càrrec de Sílvia Peris, directora tècnica del Departament de Recerca i Desenvolupament d'Industrial Tècnica Pecuària SA, i «Mi-

llora nutricional (antioxidants i àcids grassos) dels ous i la carn de pollastre mitjançant l'alimentació animal», a càrrec d'Ana C. Barroeta, catedràtica de nutrició animal del Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la Universitat Autònoma de Barcelona. Organització: Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— Facultat de Biologia de la UB, 20 de maig. «L'habitació de les mosques. Cent anys del descobriment del mutant *white*», a càrrec de Lluís Serra Camó, de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona (UB). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Universitat de Perpinyà, 20 de maig. «Un nou marc sociolingüístic per a la llengua catalana», a càrrec de Francesc Vallverdú, escriptor, traductor, sociolingüista, membre de la Secció Filològica de l'IEC i delegat del president per a les societats filials de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Perpinyà i Institut Català de Recerca en Ciències Socials (ICRECS).

— CMIMA-CSIC, 21 de maig. «Coupled ocean-atmosphere interaction at oceanic mesoscales», a càrrec de Dudley Chelton, de la Universitat Estatal d'Oregon (Estats Units). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Col·legi d'Advocats de Barcelona, 25 de maig. «La mundialització i la cultura catalana», a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC. Organització:

Fundació Congrés de Cultura Catalana.

— IEC, 26 de maig. «La situació lingüística al comerç de Catalunya», a càrrec d'Enric Aloy, secretari general del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya. La conferència forma part del cicle «L'acció institucional actual a favor del català».

— IEC, 26 de maig. «Julián Fontana y Nicolás Ruiz Espadero. La introducción de Chopin a Cuba», a càrrec de Cecilio Tiele Ferrer, reconegut pianista cubà i doctor en ciències de l'art per la Universitat de Cuba, que actualment presideix l'Associació Cultural Catalana-Iberoamericana i l'Associació Catalana d'Intèrprets de Música Clàssica.

— UIB, 26 de maig. «Paper de LamB i KdgM en la resistència als antibiòtics», a càrrec de Laura Garcia Sureda, de la Universitat de les Illes Balears (UIB). Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 27 de maig. Conferència de premsa per a presentar el projecte *Registre i inventari dels vitralls de Catalunya*. El projecte és la continuació d'un altre projecte de recerca de l'IEC, el Corpus Vitrearum Medii Aevi, que estudia els vitralls gòtics i renaixentistes catalans. Conferencians: Romà Escalas, secretari general de l'IEC; Jordi Roca, director general de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya; Xavier Barral, director del projecte i membre de l'IEC, i Antoni Vila, director executiu del projecte.

— Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, 27 de maig. «El uso de las matemáticas para leer el libro de la naturaleza. Sobre Kepler y los copos de nieve», a càrrec de Capi Corrales, professora titular del Departament d'Àlgebra de la Facultat de Matemàtiques de la Universitat Complutense de Madrid. La conferència forma part del cicle «Conferències magistrals del curs 2009-2010», que enguany commemora l'Any Internacional de l'Astronomia. Organització: IEC.

— IEC, 27 de maig. «Collecting as Knowledge-Making vs. Collecting for Knowledge-Making: Revisiting European Botanisng in South Asia, 16th-18th Centuries», a càrrec de Kapil Raj, de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París. L'acte forma part del cicle «CoHloquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010».

— Seu de l'Agrupació Astronòmica d'Osona, 1 de juny. CoHloquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010. Conferència: «L'esperit revolucionari i la capacitat inventiva de Narcís Monturiol», a càrrec de Carles Puig, de la Universitat Politècnica de Catalunya. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 1 de juny. «El Codi civil de Catalunya i la modernització del dret civil català», a càrrec d'Esther Arroyo Amayuelas, professora titular de dret civil

de la Universitat de Barcelona. Amb aquesta conferència es clou el cicle que commemora el cinquantè aniversari de la Compilació del dret civil català (1960-2010).

— IEC, 2 de juny. «Entre dos porvenires», a càrrec d'Alain Touraine, sociòleg, catedràtic de l'Escola d'Estudis Superiors en Ciències Socials i fundador del Centre d'Anàlisi i d'Intervenció Sociològiques (CADIS), de París.

— IEC, 3 de juny. «El català i la Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya», a càrrec d'Oriol Amorós, secretari per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya. L'acte forma part del cicle «L'acció institucional actual a favor del català».

— CMIMA-CSIC, 4 de juny. «Per què sobrepesquem?», a càrrec de Jordi Leonart, del Departament de Recursos Marins Renovables de l'Institut de Ciències del Mar i membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Universitat de les Illes Balears, 4 de juny. «Molecular characterization of a new enzyme remodelling bacterial surface», a càrrec de Maria del Mar Reinés, del Centre Internacional de Medicina Respiratòria Avançada (CIMERA), de Mallorca. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 8 de juny. «Perspectives de la política educativa i de la formació del capital humà a Catalunya», a càrrec

d'Ernest Maragall, conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Amb aquesta conferència es clou el cicle de conferències «Crisi i recuperació: reformes pendents», que organitza la Societat Catalana d'Economia, filial de l'IEC.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 9 de juny. «Per què tants insectes?», a càrrec de Joaquim Baixeras, professor del Departament de Zoologia de la Universitat de València i investigador de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva. La conferència s'emmarca en el cicle «Biodiversitat: què és i com l'afecta el canvi global». Organització: Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Acció Cultural pel País Valencià, CSIC, Octubre Centre de Cultura Contemporània i Delegació de l'IEC a València.

— Fundació Caixa Manresa, 10 de juny. «Ecologia i ecologisme: El conflicte entre ciència i ideologia», a càrrec de Lluís Cardona Pascual, professor del Departament de Biologia Animal de la Universitat de Barcelona. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Institut d'Estudis Gironins, 11 de juny. XX Conferència Anual de la Societat Catalana de Comunicació a Girona: «Les transformacions de les indústries culturals». Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— Universitat de les Illes Balears, 11 de juny. «Estudios de diversidad bac-

teriana mediante genómica y metagenómica», a càrrec d'Alejandro Mira, del Centre Superior d'Investigació en Salut Pública (CSISP), de València. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— CMIMA, 11 de juny. «That fish smells: Quimiotaxi i nutrició en el plàncton microbià», a càrrec de Rafael Simó, del Departament de Biologia Marina i Oceanografia de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 15 de juny. «De quan mestre Vila conegué el patró Blanchard i de les coses que succeïren», a càrrec de Josep Oliveras, professor de geografia de la Universitat Rovira i Virgili.

— IEC, 15 de juny. «Una història del formigó», a càrrec de Carles Romea, enginyer industrial.

— IEC, 16 de juny. «Algunes conclusions sobre Moixé Natan, jueu de Tàrrega (segle XIV), a partir de la seva obra *Qüestions de vida*», a càrrec de Josep-Xavier Muntané, doctor en filologia per la Universitat de Barcelona.

— IEC, 16 de juny. «De la conservació a la gestió del paisatge», a càrrec d'Oriol Nel·lo, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, amb motiu de la sessió de recepció com a membre numerari. Li respongué Joan Vilà-Valentí, membre de l'IEC, i l'acte va ser presidit per Josep González-Agàpito, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

— CMIMA, 18 de juny. «Mecanismes reguladors del CO₂ atmosfèric a escala glacial/interglacial: circulació oceànica *vs.* bomba biològica», a càrrec d'Eva Calvo, del Departament de Biologia Marina i Oceanografia de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— UIB, 18 de juny. «Polyhydroxyalkanoates: an overview from an intracellular inclusion to a biomaterial», a càrrec de Mònica Bassas, del Helmholtz-Zentrum für Infektionsforschung (Centre Helmholtz per a la Investigació d'Infeccions) d'Alemanya. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— UIB, 25 de juny. «Going deeper into genetic and phenotypic diversity of *Pseudomonas stutzeri*», a càrrec de Claudia Scotta, de la Universitat de les Illes Balears. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 29 de juny. «Grans espectacles celestes: eclipsis, aurores i pluges d'estels», a càrrec de Miquel Serra-Ricart, administrador de l'Observatori del Teide, investigador de l'Institut d'Astrofísica de Canàries i president de Shelios.

— Museu Comarcal del Montsià, 2 de juliol. «Molluscs invasors i canvis radicals als ecosistemes aquàtics», a càrrec de Cristian Ruiz Altaba, biòleg i professor associat de la Universitat de les Illes Balears. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Fundació Caixa Vinaròs, 6 de juliol. «El misteri dels misteris... Darwin, Galàpagos i la gènesi de la humanitat», a càrrec de Jordi Serrallonga, arqueòleg i naturalista. Organització: Fundació Caixa Vinaròs, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Castelló.

— CMIMA, 9 de juliol. «La missió SMOS: per fi podem ja mesurar la salinitat amb un satèl·lit?», a càrrec de Jordi Font, del Departament d'Oceanografia Física de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 15 de juliol. «Pols, gasos, vent i cendres: radars làser per al sondeig de l'atmosfera», a càrrec d'Adolf Comerón, doctor enginyer de telecomunicacions i catedràtic del Departament de Teoria del Senyal i Comunicacions de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). La conferència s'emmarca en el cinquantè aniversari de la invenció del làser.

— CMIMA, 16 de juliol. «Per què sobrepequem?», a càrrec de Jordi Lleonart, del Departament de Recursos Marins Renovables de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona i membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 19 de juliol. Conferència «Relacions entre l'Alguer i els Països Catalans» i inauguració de l'exposició fotogràfica «La vida a debaix: llocs i personatges de l'Alguer Vella». Ponents: Joandomènec Ros, vicepresident de l'IEC;

Josep Tilloca, president de l'Obra Cultural de l'Alguer; Enrico Loffredo, exparlamentari sard i exsíndic de l'Alguer, i Carlo Sechi, parlamentari sard i exsíndic de l'Alguer.

— IEC, 20 de juliol. «Cooperatives: a niche within capitalism or a pathway beyond», a càrrec d'Erik Olin Wright, professor de sociologia de la Universitat de Wisconsin a Madison (Estats Units).

Presentacions

— Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, 8 de setembre. Presentació del llibre *Barcino I: marques i terrisseries d'àmfores al Pla de Barcelona*, a càrrec de Joan Roca, director del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona; Isabel Rodà, directora de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC); Josep Guitart, curador de l'obra i membre de l'IEC, i Salvador Giner, president de l'IEC. El llibre és editat per l'IEC conjuntament amb l'ICAC.

— Biblioteca de Catalunya, 15 d'octubre. Presentació de l'edició facsímil i l'estudi *La carta de Gabriel de Vallseca de 1439*, de Ramon J. Pujades, a càrrec de Dolors Lamarca, directora de la Biblioteca de Catalunya; Gabriel Vicens Mir, conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern Balear; Francesc Fontbona, director de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya i membre de l'IEC; Joan de Moya, editor de Lumenartis, i Salvador Giner, president de l'IEC.

— Fàbrica Anís del Mono, 23 d'octubre. Presentació de *L'origen de les espècies* a Badalona, a càrrec de Juli Perretó, professor de la Universitat de València, membre de l'IEC i director del projecte Darwin2009.cat.

— Universitat de Barcelona, 30 de novembre. Presentació del *Diccionari de textos catalans antics* (DTCA). En l'acte de presentació del diccionari hi han intervingut, a més de Joaquim Rafel, la vicerectora de Política Científica de la Universitat de Barcelona, M. Teresa Anguera, i el president de l'IEC, Salvador Giner.

— IEC, 9 de desembre. Presentació de l'anuari *Societat catalana 2009*, coordinat per Marina Subirats i publicat per l'Associació Catalana de Sociologia (ACS), filial de l'IEC. L'acte de presentació ha estat presidit pel president de l'IEC, Salvador Giner, i el president de l'ACS, Josep M. Rotger.

— Petit Palau del Palau de la Música Catalana, 14 de desembre. Presentació del llibre *Perspectiva musical de Catalunya des de la Revista Musical Catalana (1904-2008)*, editat per l'IEC. La presentació de llibre fou a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC.

— IEC, 15 de desembre. Presentació de *Catalunya i les Ciències*, grup escultòric de Josep Llimona per a l'Institut d'Estudis Catalans. L'acte fou presidit per Salvador Giner, president de l'IEC; Francesc Fontbona, membre de la Secció

Històrico-Arqueològica de l'IEC, va oferir la conferència «*Catalunya i les Ciències*, grup escultòric de Josep Llimona per a l'Institut d'Estudis Catalans».

— IEC, 15 de desembre. Presentació del *Catàleg general de la moneda catalana*, de Miquel Crusafont, a càrrec de Joan Vilaret, president de la Secció Numismàtica del Cercle Filatèlic i Numismàtic de Barcelona.

— IEC, 17 de desembre. Presentació de l'*Anuari Territorial de Catalunya 2008 i 2009* i del portal web Territori, una iniciativa de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT), filial de l'IEC. La presentació de l'*Anuari* va ser a càrrec de Margarita Castañer, presidenta de la SCOT, i el nou projecte Territori fou presentat per Néstor Cabañas, coordinador de la plataforma digital. En l'acte Oriol Nel·lo va oferir també la conferència «Les polítiques territorials a Catalunya: els reptes de futur».

— IEC, 22 de desembre. Presentació de la Fundació Privada Observatori Català de la Sostenibilitat i de l'*Informe de Sostenibilitat de Catalunya 2006*. La presentació de la *Fundació Privada Observatori Català de Sostenibilitat* va ser a càrrec d'Enric Carrera, president de la Fundació, i l'*Informe de Sostenibilitat a Catalunya 2006* fou presentat per J. J. de Felipe, que n'és coredactor.

— IEC, 13 de gener. Presentació del llibre *Cultures en interacció: la vida quotidiana*, de Dolors Mayoral i publicat

per Edicions 62, a càrrec del president de l'IEC, Salvador Giner.

— Universitat Pompeu Fabra, 20 de gener. Salvador Giner intervingué en l'acte de presentació del llibre *The Architect of Modern Catalan: Pompeu Fabra (1868-1948)*. Presentació a càrrec de Núria Basi, presidenta del Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra (UPF); Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans; Josep Bargalló, director de l'Institut Ramon Llull; Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, i Josep Joan Moreso, rector de la UPF.

— IEC, 21 de gener. Presentació del programa de la participació catalana a Expolangues París 2010 (del 3 al 6 de febrer), amb la presència del president de l'IEC, Salvador Giner.

— IEC, 21 de gener. Presentació del llibre *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1683-2003)*, a càrrec de Josep González-Agàpito i Granell, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

— Residència de Estudiantes de Madrid, 27 de gener. Salvador Giner participa en l'acte de presentació de l'informe «El futuro del Sistema Nacional de Salud: la visión de los profesionales de la salud». Organització: Fundación Salud Innovación y Sociedad i Institut d'Estudis de la Salut de la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 28 de gener. Presentació del llibre *Temps sense treva (Obra poèti-*

ca completa). A més de l'autor, Francesc Vallverdú, que també és membre de la Secció Filològica de l'IEC, hi van intervenir J. M. Castellet, escriptor i crític literari; Àlex Broch, crític literari i autor del pròleg, i Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans.

— IEC, 4 de febrer. Presentació de dos llibres sobre els efectes dels incendis en els sòls forestals: *Fire effects on soils and restoration strategies*, editat per Artemi Cerdà i Peter R. Robichaud, i *Efectos de los incendios forestales sobre los suelos en España. El estado de la cuestión visto por los científicos españoles*, editat per Jorge Mataix-Solera i Artemi Cerdà.

— IEC, 5 de febrer. Roda de premsa de presentació del primer volum de l'obra completa de Valentí Almirall. L'edició és a cura de Josep M. Figueres, historiador i professor d'història del periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona, i la direcció del projecte és a càrrec d'Albert Balcells, membre de l'IEC. En la presentació als mitjans de comunicació van intervenir, a part de Figueres, el catedràtic d'història del periodisme de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), Jaume Guillamet, i la presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, Maria Teresa Ferrer i Mallol.

— Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina, 8 de febrer. Presentació del llibre *Idea de l'home, idea de Déu: Filosofia i religió en el pensament de*

Gerhard Krüger. A més de l'autor, hi van intervenir Carles Llinàs, que pronuncià la conferència «La figura de Krüger i la seva lectura de Kant», i Jordi Sales, amb la intervenció titulada «La lectura de Plató, font constant del filosofar». Organització: Fundació Joan Maragall, Editorial Cruïlla i Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 16 de febrer. Presentació del llibre *El euskera en la Comunidad Autónoma Vasca (2009): Una aproximación a la diversidad lingüística*.

— IEC, 17 de febrer. Presentació del manual *Fonaments de sociologia: Les relacions entre la naturalesa i la cultura*, a càrrec del professor Jordi Guiu i de Josep M. Rotger, president de l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'IEC.

— IEC, 18 de febrer. Presentació del lloc web dedicat al professor Juan José García Domínguez.

— Biblioteca de Catalunya, 18 de febrer. Presentació d'*Enciclopèdia de Menorca*, amb motiu del trentè aniversari de la publicació, a càrrec de Pasqual Maragall, expresident de la Generalitat de Catalunya; Marc Pons, president del Consell Insular de Menorca; Joan Lluís Torres Faner, conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca; Jordi Carbonell, membre de la Secció Filològica de l'IEC, i Joan Miquel Vidal Hernández, director de l'obra. Organització: Consell Insular de Menorca, Obra Cultural de Menorca i IEC, amb la col·laboració de la Biblioteca de Catalunya.

— IEC, 23 de febrer. Presentació del darrer número de la revista *Études Roussillonaises, Revue d'Histoire et d'Archéologie Méditerranéennes*, que porta per títol «El concili de Perpinyà (15 novembre 1408 - 26 març 1409)» i és dirigit per Hélène Millet. A més de Millet, en l'acte van intervenir Joan Peytaví, membre de l'IEC; Prim Bertran, de la Universitat de Barcelona; Isabel Grifoll, de la Universitat de Lleida, i Claire Ponsich, de la Universitat de París.

— IEC, 23 de febrer. Presentació del nou *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*, elaborat per l'IEC i la Generalitat de Catalunya. L'acte de presentació fou presidit per Josep-Lluís Carod Rovira, vicepresident de la Generalitat de Catalunya, i Salvador Giner, president de l'IEC.

— IEC, 24 de febrer. Presentació del número zero de la revista *Terminàlia*. L'acte fou presidit per Salvador Giner, president de l'IEC, i Isidor Marí, vicepresident de la Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, 16 de març. Presentació de la col·lecció «Memòries de la Societat Catalana de Terminologia», de la Societat Catalana de Terminologia (SCATERM), filial de l'IEC. Durant l'acte, també es va presentar el primer número de la col·lecció: *La terminologia i la documentació: relacions i sinèrgies*. L'acte fou presidit pel president de la Secció Filològica de l'IEC, Joan Martí i Castell.

— IEC, 25 de març. Presentació del llibre *Geografia literària: Comarques barcelonines*, de Llorenç Soldevila i Balart, i del web *Geografia literària dels Països Catalans. Geografia literària: Comarques barcelonines*. En l'acte de presentació del projecte van intervenir Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya; Jordi Pujol, expresident de la Generalitat de Catalunya; Joan Triadú, escriptor i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, i Lluís Soler, actor. Van presidir l'acte la rectora de la Universitat de Vic, Assumpta Fargas, i el president de l'IEC, Salvador Giner.

— IEC, 7 d'abril. Presentació del llibre *Margalida Comas Camps (1892-1972), científica i pedagoga*. L'acte fou presidit pel conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras; la consellera d'Innovació, Interior i Justícia del Govern de les Illes Balears, Pilar Costa, i el president de l'IEC, Salvador Giner.

— IEC, 13 d'abril. Presentació de l'*Atlas del turisme a Catalunya* i del visor web de cartografia. En l'acte de presentació, a part de López Palomeque, van intervenir Josep Huguet, conseller del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, i Josep Oliveras, professor de la Universitat Rovira i Virgili.

— IEC, 20 d'abril. Presentació del llibre *Au nom du roi. Pratique diplomatique et pouvoir durant le règne de*

Jacques II d'Aragon (1291-1327). Presidiren l'acte Jean-Pierre Étievre; Maria Teresa Ferrer i Mallol, presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, i Salvador Giner, president de l'IEC.

— IEC, 29 d'abril. Presentació de la revista *Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica*. En el marc de l'acte de presentació del nou número d'aquesta revista, se celebrà un col·loqui al voltant de les publicacions científiques amb Jon Arrizabalaga, director de la revista *Dinamís*; Horacio Capel, director de la revista *Geocrítica*, i Tiago Saravia, redactor en cap de la revista *Host*. L'acte forma part del cicle «Col·loquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010».

— IEC, 3 de maig. Roda de premsa: presentació de la segona edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Ciències de la Natura a l'Alguer. La roda de premsa fou a càrrec de Guillem Chacon, director de la UCEcn; Joandomènec Ros, vicepresident de l'IEC; Antoni Torre, coordinador de la UCEcn a l'Alguer, i Vittorio Gazale, director del parc natural de Port del Comte, a Sardenya.

— IEC, 5 de maig. Presentació del llibre *El pensament econòmic a Catalunya (1760-1840)*, d'Ernest Lluç, a càrrec de Josep Fontana, historiador i catedràtic emèrit de la Universitat Pompeu Fabra. Hi van intervenir Salvador Giner, president de l'IEC; Josep Maria Castellet, president de Grup 62, i Joan Fuster Sobrepere,

director acadèmic del Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona (CUIMPB) - Centre Ernest Lluç.

— Mirador Maria Aurèlia Capmany, edifici Novíssim, 6 de maig. Presentació del *Diccionari nomenclàtor de les vies públiques de Barcelona*, a càrrec de Josep Moran, director de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC i membre de l'Institut.

— Palau del Parlament de Catalunya, 17 de maig. Presentació del llibre *El projecte d'autonomia de la Mancomunitat de Catalunya del 1919 i el seu context històric*, d'Albert Balcells. Presidí l'acte Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya.

— Residència d'Investigadors del CSIC, 27 de maig. Presentació dels llibres *Plantes del Port i Vocabulari de cruïlla: Els mots de les Terres de l'Ebre i del Maestrat en el context del català formal*. Hi van participar els autors de les dues obres, Álvaro Arasa i altres autors. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 8 de juny. Presentació del llibre *Entre cantos y llantos: Tradición oral sikuani*, de Francesc Queixalós i Rosalba Jiménez. La presentació fou precedida per la conferència «L'amour des langues et leur diversité / Amor a la diversitat de llengües / Amor a la diversidad de idiomas», a càrrec del professor Claude Hagège, del Collège de France. Hi van intervenir els compiladors de l'obra, Francesc Queixalós i Rosalba Jiménez, i

van presidir l'acte Joan A. Argenter, membre de l'IEC i director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC, i Antonio Lobo-Guerrero, director executiu de la Fundación Etnollano.

— IEC, 10 de juny. Presentació del *Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya*, elaborat per Manuel Castellet, Joan del Castillo, Xavier Jarque i Margarida Mitjana. Hi van intervenir Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, i van presidir l'acte Salvador Giner, president de l'IEC, i David Serrat, president de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, 14 de juny. Presentació a València de *La ciència en la història dels Països Catalans*. Hi van intervenir Ramon Parés, codirector de l'obra; Víctor Navarro, membre del Consell Editor; Thomas Glick, autor i doctor *honoris causa* per la Universitat de València; Joandomènec Ros, vicepresident de l'IEC, i Josep Lluís Sirera Turó, vicerector d'Arts, Cultura i Patrimoni de la Universitat de València. Va presentar l'acte Juli Peretó, delegat del president de l'IEC a València i coordinador de l'Espai Ciència de l'Octubre Centre de Cultura Contemporània. Organització: IEC i Universitat de València, amb la col·laboració d'Acció Cultural del País Valencià, la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, la Caja Mediterráneo (CAM) i l'Octubre Centre de Cultura Contemporània.

— IEC, 16 de juny. Presentació del llibre *Torcebraç entre dues cultures*, de Rosa Calafat. A més de l'autora i del director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC, Joan A. Argenter, hi van intervenir Salvador Cardús, sociòleg, doctor en ciències econòmiques i membre de l'IEC, i Joel Joan, guionista, actor i director de cinema.

— IEC, 17 de juny. Presentació del tercer i últim volum de *La ciència en la història dels Països Catalans*. L'acte fou presidit per Joandomènec Ros, vicepresident de l'IEC.

— Auditori CosmoCaixa de l'Obra Social Fundació La Caixa, 28 de juny. Presentació del *Segon informe sobre el canvi climàtic a Catalunya*, a càrrec de Francesc Baltasar, conseller de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya; David Serrat, president de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC, i Gabriel Ferraté, president del CADS i membre de l'IEC. Josep Enric Llebot, coordinador del *Segon informe* i del GECCC i membre de l'IEC, fou l'encarregat de presentar-ne els primers resultats. Presentà l'acte Elisa Durán, directora general adjunta de la Fundació La Caixa, entitat que ha publicat el *Segon informe*, i el va cloure el vicepresident del Govern de la Generalitat de Catalunya, Josep-Lluís Carod-Rovira.

— IEC, 1 de juliol. Presentació del volum *Reunió de la Secció Filològica a Menorca, en ocasió del vintè aniversari de*

l'Institut Menorquí d'Estudis i del centenari de l'IEC. En l'acte de presentació del llibre hi van participar Joan Martí i Castell, president en funcions de la Secció Filològica; Josefina Salord, presidenta del Consell Científic de l'Institut Menorquí d'Estudis; Joan Francesc López Casanovas, membre corresponent de la Secció Filològica de l'IEC, vocal de la Secció de Llengua i Literatura de l'Institut Menorquí d'Estudis i curador de l'obra, i Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'Institut Menorquí d'Estudis.

— IEC, 22 de juliol. Presentació del manifest «L'A-7 o la colonització de Catalunya». La presentació als mitjans de comunicació del manifest és una continuació de la jornada «Sostenibilitat i planificació ambiental i infraestructural», que van organitzar l'Associació per a la Defensa i l'Estudi de la Natura (ADENC) i la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), filial de l'IEC, el 19 de juny.

— IEC, 27 de juliol. Presentació del web *Arrels. Conreu de sabers*.

Col·loquis

— Auditori Jaime Torres Bodet, del Museu Nacional d'Antropologia de Mèxic, 19 de setembre. Col·loqui «Catalunya a Mèxic», a la Feria del Libro de Antropología e Historia de Mèxic. Hi va participar el vicepresident de l'IEC, Joan Solà, amb la conferència «La influencia de México en la obra de los escritores del exilio catalán de 1939».

— IEC, 3 de desembre, i seu de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), 4 de desembre. II Col·loqui Internacional sobre la Concepció de l'Espai a Grècia: «Els animals i l'espai a l'antiga Grècia».

— IEC, 19 i 20 d'abril. Col·loqui internacional: «Les transformacions territorials a banda i banda dels Pirineus: Formes, lògiques i reptes». Van obrir la sessió Salvador Giner, president de l'IEC; Jean-Pierre Étienne, director de la Casa de Velázquez; Francesc Nadal, president de la Societat Catalana de Geografia, i Daniel Serra de la Figuera, director de l'Institut d'Estudis Territorials. La conferència inaugural fou a càrrec d'Oriol Nel·lo, membre de l'IEC i secretari per a la Planificació Territorial del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

Jornades

— IEC, 16 de setembre. III Jornada de Biofísica. Hi va intervenir el doctor Joan Roca i Acín, director general de Recerca del Comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 17 i 18 de setembre. «Workshop on Prosody and Meaning». La inauguració va ser a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC.

— Perpinyà, Illa, Serrabona, Elna, Sant Martí del Canigó i Sant Miquel

de Cuixà, del 10 al 12 d'octubre. V Jornades d'Intercanvi Cultural. Hi van intervenir Miquela Valls, membre corresponent de l'IEC, i Joan Peytaví, membre de l'IEC, amb la conferència «El rossellonès avui: fidelitat i interferències». Organització: Societat Verdaguer, Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic i Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC), amb el suport de la Institució de les Lletres Catalanes de la Generalitat de Catalunya.

— Alacant, el Carxe, Novelda i Guardamar, 16 i 17 d'octubre. Jornada de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a la Delegació d'Alacant, el Carxe, Novelda i Guardamar. Es van celebrar diversos actes de caràcter acadèmic i cultural, oberts al públic. Organització: Secció Filològica de l'IEC.

— Temple Romà de Vic, 17 d'octubre. III Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), Patronat d'Estudis Osonencs (PEO) i Agrupació Astronòmica d'Osona (AAO), amb la col·laboració de l'Agrupació Astronòmica de Sabadell (AAS), l'Associació Catalana de Meteorologia (ACAM), l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics (ACOM) i la Societat Catalana de Física (IEC).

— IEC, 22 d'octubre. I Jornada de Biologia de Sistemes.

— IEC, 23 d'octubre. IV Jornada Filològica: «La lingüística romànica al

segle XXI». Durant aquesta jornada es van oferir diverses conferències sobre la lingüística romànica al segle XXI, entre les quals destaca la d'Antoni M. Badia i Margarit, professor emèrit de la Universitat de Barcelona i membre de l'IEC, que porta per títol: «La llengua catalana, ja madura, dins la romanística».

— IEC, 23 d'octubre. Jornada anual conjunta de les seccions de Senyalització Cel·lular i Metabolisme i de Biologia Molecular del Càncer de la Societat Catalana de Biologia: «Hipòxia i angiogènesi».

— IEC, 14 de novembre. Jornades «Llengua i acollida. Responsabilitat social a tres bandes». Emissió del programa *Solidaris*, de Catalunya Ràdio, en directe des de l'IEC. Hi van intervenir Rafael Jorba, periodista i membre del Consell de l'Audiovisual de Catalunya; Mohamed Hilal Bent Ali, membre de la junta directiva de Som.cat; Artemi Nolla, d'AN Grup Restaurants; Montse Solé, adjunta al secretari per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya; Rosa M. Calafat, de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC, i Joan A. Argenter, director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC.

— IEC, 17 de novembre. Jornada: «Passat, present i futur de l'assessorament agrari a Catalunya». La jornada va consistir en les conferències de Ramon Badosa, agent comarcal del Servei d'Extensió Agrària (SEA) a Catalunya entre els anys 1969 i 1978; Jordi Peix, director general

de Producció i Indústries Agroalimentàries de la Generalitat de Catalunya entre els anys 1978 i 1991, i Jaume Sió, subdirector general d'Innovació Rural del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural de la Generalitat de Catalunya. També es va celebrar una taula rodona sota el lema «El futur de l'assessorament agrari».

— Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, 17 de novembre. Jornada «Més enllà de Darwin: competència, selecció i evolució fora de la biologia». Organització: Universitat de Barcelona, amb la col·laboració de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació i la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Residència d'Investigadors del CSIC i l'IEC, 17 de novembre. Jornada: «Darwin en el 150è aniversari de la publicació de *L'origen de les espècies*». Es van dur a terme dos actes per cloure l'any dedicat a Charles Darwin. El primer consisteix en dues conferències: «El origen del origen del *Origen*», a càrrec de Carlos Castrodeza, professor de la Universitat Complutense de Madrid, i «Darwin y The Descent of Man: la antigüedad y los orígenes de la humanidad en el siglo XIX», que oferirà Francisco Pelayo, investigador del CSIC. El segon acte, que va tenir lloc a l'IEC, consistí en quatre intervencions sobre la rebuda de les teories de Darwin a Catalunya. La jornada va cloure amb un col·loqui en què es va fer balanç de l'Any Darwin.

— IEC, 20 de novembre. Jornades «Llengua i acollida. Responsabilitat social a tres bandes», que van consistir en tres sessions i tres debats centrats en el tractament dels aspectes econòmics de la diversitat, i en la comunicació i la gestió de la diversitat. Primera sessió de les jornades, amb la conferència: «Aspectes econòmics de la diversitat: el poliglòtisme, la riquesa dels pobres?». En la inauguració van participar Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya; Joan A. Argenter, director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC, i Salvador Giner, president de l'IEC.

— IEC, 20 i 21 de novembre. VI Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament. Durant la jornada, es va presentar el Curs telemàtic d'història de la ciència i de la tècnica, que ha dissenyat la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT), filial de l'IEC. També es van fer comunicacions i es va lliurar el VIII Premi Antoni Quintana Marí per a treballs de recerca de batxillerat.

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 26 de novembre. VII Jornada Memorial Democràtic a la UPC: «La tecnologia a les històries de la postguerra». La benvinguda fou a càrrec de Francesc Roure, director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona; Josep M. Fuertes,

president de la Societat Catalana de Tecnologia, filial de l'IEC, i Mònica Rius, presidenta de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, filial de l'IEC. Organització: Memorial Democràtic, Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC, Societat Catalana de Tecnologia (IEC) i Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), amb la col·laboració de Glénat i Norma Editorial.

— IEC, 27 de novembre. Jornades «Llengua i acollida. Responsabilitat social a tres bandes». Segona sessió de les jornades que porta per títol: «Comunicació i gestió de la diversitat». Hi van intervenir Bernat Joan, secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya; Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'IEC, i Joan A. Argenter, director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC.

— IEC, 3 de desembre. VI Jornada CREAM - SCB - ICHN: «Aturem la pèrdua de biodiversitat». Els parlaments inaugurals van ser a càrrec de Javier Retana, director del CREAM; Lluís Tort, president de la SCB, i Josep M. Ninot, president de la ICHN.

— IEC, 10 de desembre. I Jornada científica de la investigació en comunicació a Catalunya.

— IEC, 17 de desembre. Jornada de Santa Llúcia 2009: «Gaps en la comu-

nicació científica: quan es creen conxorxes».

— IEC, 18 de desembre. Jornades «Llengua i acollida. Responsabilitat social a tres bandes». Darrera ponència de les jornades titulada «Globalització i noves tecnologies». Hi van intervenir Albert Sáez, president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals; Pere Puig, president de la Societat Catalana d'Economia, filial de l'IEC, i Joan A. Argenter, director de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació de l'IEC.

— IEC, 5 de febrer. I Jornada de Cromatina i Epigenètica.

— IEC, 18 de febrer. Jornada «Vicens Vives, més enllà de l'historiador». La presentació de la Jornada va ser a càrrec d'Albert Balcells, membre de l'IEC i director de l'Arxiu de l'IEC. Enric Pujol, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), va pronunciar la conferència «L'acadèmic i la seva evolució ideològica»; Jaume Sobrequès, president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'IEC, va presentar la conferència «L'editor i les diverses connexions polítiques», i Antoni Simon, membre de l'IEC i catedràtic de la UAB, va pronunciar la conferència «L'historiador i la seva escola en el context hispànic». La jornada va ser presidida per Salvador Giner, president de l'Institut. Aquesta activitat s'emmarca en els actes de commemoració de l'Any Jaume Vicens Vives.

— IEC, 19 de febrer. IX Jornada

de Protecció Vegetal. La conferència inaugural va ser a càrrec de Roderic Guigó, del centre de Regulació Genòmica de Barcelona, que parlà del genoma i de la importància de la bioinformàtica en aquest àmbit d'investigació. Pere Puigdomènech, membre de l'IEC, va parlar de la recerca en els genomes de les plantes i les aplicacions que se'n deriven, incloent-hi la modificació genètica de les plantes. A més, es van presentar diverses comunicacions i, finalment, es va lliurar el III Premi Claudi Barberà a la millor comunicació oral presentada per un/a estudiant sobre la protecció vegetal.

— Facultat de Ciències de la Salut de la Universitat Internacional de Catalunya, 20 de febrer. VII Matinal Pràctica de Biologia Molecular, a càrrec de Nàtalia Ricco, llicenciada en biologia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Cambra de Comerç de Sabadell, 4 de març. Segona jornada econòmica «Futur obert». El sociòleg Salvador Giner, president de l'IEC, i l'economista i advocat Joaquim Muns, membre de l'IEC, van participar en «La crisi actual, visió d'un economista i d'un sociòleg».

— IEC, 4 de març. Terceres Jornades Catalanes de Revistes Científiques (3JCRC). El programa es va organitzar en tres sessions: «Univers digital», «Experiència de revistes» i «Gestió dels continguts».

— Unitat de Genòmica dels Serveis Científicotècnics de la Universitat de Barcelona, 6 de març. I Matinal de Sequenciació de DNA. Jornada a càrrec de les doctores Berta Fusté i Carmen López i el professor Agustí Arasanz. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Convent dels Mínims (Perpinyà), 9 i 10 de març. Jornades: «Solidarités entre juifs et chrétiens au Moyen Âge. Des écritures ordinaires, témoins des solidarités aux XIII^e et XIV^e siècles». Organització: Société d'Études du Crédit et des Échanges Médiévaux (SECEM) i Direction de la Culture de la Mairie de Perpignan i la col·laboració de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC), entre altres institucions.

— Universitat d'Andorra, 25 de març. Jornada: «Present i futur del dret alimentari a Europa». En aquesta Jornada es van pronunciar diverses conferències: «El dret alimentari», a càrrec de Lluís González Vaqué, exfuncionari de la Comissió Europea; «La legislació alimentària», a càrrec de Sílvia Bañares, professora de dret mercantil de la Universitat Abat Oliba CEU, i «Què s'està fent a Andorra?», a càrrec de Jesús Galindo, de l'Àrea de Seguretat Alimentària i Entorn del Ministeri de Salut d'Andorra. Organització: Universitat d'Andorra i l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— Universitat Politècnica de València, 27 de març. XV Jornada de Socio-

lingüística d'Alcoi: «El valencià en l'era digital». Brauli Montoya, membre de l'IEC i delegat de l'IEC a Alacant, va participar en la Jornada com a moderador de la taula rodona «La llengua en els mitjans de comunicació digitals». Organització: Universitat Politècnica de València, Delegació d'Alacant de l'IEC, Acadèmia Valenciana de la Llengua, Ajuntament d'Alcoi, Centre Ovidi Montllor i Coordinadora de l'Alcoià i el Comtat pel Valencià.

— IEC, 17 d'abril. III Jornada de Bioquímica del Benestar (segona part). Sessió a càrrec de Josep Clotet, doctor en biologia i professor de l'Àrea de Biologia Molecular i Cel·lular de la Universitat Internacional de Catalunya.

— IEC, 28 i 29 d'abril. Segones Jornades de Sostenibilitat i Canvi Climàtic (2JSCC). Es van celebrar quatre conferències sobre canvi climàtic i energia.

— IEC, 29 d'abril. Jornada: «Immunòlegs i societat: la relació entre ciència i salut». La Jornada s'obrí amb la conferència «Reprogramming of immune cells», a càrrec de Thomas Graf, del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona. Tot seguit, es va celebrar la taula rodona «Com podem promoure l'interès per la immunologia entre els científics del futur?», en què van intervenir Olaya Fernández, estudiant de pregrau de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); Laura Martínez, resident de la Unitat d'Immunologia de l'Hospital de Sant Pau, i Dàlia Raich, estudiant predoctoral del

Laboratori d'Immunobiologia per a la Recerca i les Aplicacions Diagnòstiques (LIRAD). La Jornada es va cloure amb la ponència «Neonatal Immunity», de Stuart Marshall-Clarke, de la Facultat de Ciències Biomèdiques de la Universitat de Liverpool (Regne Unit).

— IEC, 29 d'abril. Segones Jornades de Sostenibilitat i Canvi Climàtic (2JSCC). La segona sessió de les 2JSCC s'obrí amb la intervenció «Energia de l'hidrogen: perspectives a curt, mig i llarg termini», per part de Jordi Llorca, de la Universitat Politècnica de Catalunya. Les Jornades es van cloure amb la conferència «Where do we stand on Global Warming?», a càrrec de Raymond S. Bradley, de la Universitat de Massachusetts a Amherst.

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 4 de maig. Jornada: «Medi ambient i societat: pautes per a la gestió ambiental». La benvinguda fou a càrrec de Rosa Bruguera, presidenta de Dones d'Avui—l'entitat organitzadora—, i de Romà Tauler, president de la Societat Catalana de Química, filial de l'IEC. Organització: Departament de Química Ambiental de l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), amb la col·laboració de Dones d'Avui; l'Institut Català de les Dones; el Ministeri d'Educació, Ciència i Innovació, i la Societat Catalana de Química (IEC).

— Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, 7 i 8 de maig.

Segones Jornades sobre Innovació a l'Ensenyament de la Tecnologia: «Els reptes dels nous recursos». Organització: Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC), Associació del Professorat de Tecnologia de Catalunya (APTC), Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona (CETIB) i Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

— Universitat de Vic, 13 de maig. VIII Jornada de la SCATERM: «Terminologia, neologia i traducció». La inauguració de la Jornada va ser a càrrec de Jaume Martí, president de la Societat Catalana de Terminologia, filial de l'IEC; M. Carme Sanmartí, degana de la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació de la Universitat de Vic; Francesc Vallverdú, membre de l'IEC i delegat del president de l'IEC per a les societats filials, i Assumpta Fargas, rectora de la Universitat de Vic. Organització: Societat Catalana de Terminologia (IEC) i Universitat de Vic.

— Sitges, 14 i 15 de maig. Jornades de la Secció Filològica de l'IEC a Sitges. Homenatge a Josep Roca-Pons. Organització: Secció Filològica de l'IEC, amb la col·laboració del Centre d'Estudis Sitgetans i l'Ajuntament de Sitges.

— Parc Natural del Montseny, 15 de maig. Jornada al Parc Natural del Montseny, amb motiu de la concessió del I Premi Territori de Catalunya al Pla

especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural del Montseny. La Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT), filial de l'IEC, i l'Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya (AAUC) van organitzar aquesta jornada d'estudi sobre el terreny.

— IEC, 18 de juny. Jornada anual: «Senyals implicats en mort cel·lular». Al llarg del dia, experts de Catalunya, València, Bèlgica i Irlanda van estudiar diversos aspectes relacionats amb la necrosi cel·lular.

— IEC, 19 de juny. Jornada: «Sostenibilitat i planificació territorial i infraestructural».

— IEC, 29 de juny. XVIII Jornades de Biologia Molecular. En el marc de les Jornades es va lliurar el Premi Lluís Cornudella a la millor presentació oral d'un treball predoctoral.

— IEC, 5 de juliol. X Jornada de Biologia Evolutiva. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 8 de juliol. V Jornada de Recerca i Immigració. La Jornada es va dividir en tres blocs per àmbit de recerca: àmbit d'accés al treball i anàlisi socialdemogràfica; àmbit residencial i pràctiques esportives, i, finalment, àmbit formatiu i educatiu. La benvinguda fou a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC; Oriol Amorós, secretari per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya, i Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.

Sessions inaugurals

— IEC, 5 d'octubre. Inauguració del curs 2009-2010 de l'Institut d'Estudis Catalans. Joan Mas i Vives, membre de l'IEC, va oferir la lliçó inaugural del curs de l'IEC, que porta per títol «Evocació de Josep Lluís Pons i Gallarza i Joan Alcover». Joan Majó, comissionat per a Universitats i Recerca del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, fou l'encarregat de cloure l'acte, presidit per Salvador Giner, president de l'IEC.

— IEC, 6 d'octubre. Lliçó inaugural del curs 2009-2010 de la Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'IEC. Ramon M. Nogués i Carulla, catedràtic emèrit d'antropologia biològica de la Universitat Autònoma de Barcelona, va donar el tret de sortida al nou curs de la Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'IEC, amb la conferència «La neurociència i educació. Darreres aportacions de la investigació d'interès per a la pedagogia».

— Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, 8 d'octubre. Lliçó inaugural del curs 2009-2010 de la Institució Catalana d'Història Natural, filial de l'IEC. Jacob Weiner, del Grup Botànic, Departament d'Agricultura i Ecologia, Universitat de Copenhagen, va oferir la conferència «Applying Evolutionary Theory to Agriculture to Increase Sustainability».

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 8 d'octubre. Lliçó inaugu-

ral del curs 2009-2010 de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'IEC. Albert Balcells, catedràtic d'història contemporània de la Universitat Autònoma Barcelona i membre de l'IEC, va dictar la conferència «L'Institut d'Educació General de Prat de la Riba. Higiene i civisme (1914 -1923)».

— IEC, 21 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2009-2010 de la Societat Catalana de Física, filial de l'IEC. Enric Verdaguer Oms, del Departament de Física Fonamental de la Universitat de Barcelona (UB), va pronunciar la conferència «La teoria de la relativitat general d'Einstein avui».

— IEC, 16 de novembre. Lliçó inaugural del curs 2009-2010 dels Amics de l'Art Romànic. Teresa Viñolas i Vidal, professora titular del Departament de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, va pronunciar la conferència «Presència activa de les dones als castells».

— IEC, 25 de novembre. Lliçó inaugural de la Societat Catalana de Filosofia del curs 2009-2010. Antoni Bosch-Veciana, vicepresident de la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC, va pronunciar la conferència «Pierre Hadot, lector de l'antiguitat clàssica: la contemporaneïtat de la vida filosòfica».

— Saló Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, 10 de febrer. Salvador Giner assisteix a la inauguració de l'Any Vicens Vives. L'acte va ser presidit pel president de la Generalitat de Catalunya,

José Montilla, i hi van participar personalitats del món acadèmic i cultural, a més de la ministra de Cultura, Ángeles González-Sinde; els dos expresidents de la Generalitat, Jordi Pujol i Pasqual Maragall, i els consellers Joan Manuel Tresserras, Antoni Castells, Ernest Maragall i Joaquim Nadal. L'hispanista i historiador britànic Sir John Elliott va pronunciar la conferència inaugural: «Jaume Vicens, ahir i avui».

— IEC, 11 de febrer. Acte inaugural del FLReNet Forum 2010. El president de l'IEC va presidir la inauguració de FLReNet (Fostering Language Resources Network).

— Parc Natural de Port del Comte (Alguer), 7 de maig. Inauguració de la segona edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Ciències Naturals (UCEcn) a l'Alguer. Organització: Institut d'Estudis Catalans, Fundació Alsina Bofill, Institució Catalana d'Història Natural, Universitat Catalana d'Estiu, Institut de Biodiversitat Tropical, Universitat de Sàsser i l'ONG Naturalistes Sense Fronteres, amb la col·laboració de l'Obra Cultural de l'Alguer.

— Seu Universitària Ciutat d'Alacant, 8 de juny. Inauguració de la Biblioteca Enric Valor a Alacant. Hi van intervenir Joan Borja, director del Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant, amb la conferència «La contribució d'Enric Valor a la literatura popular catalana», i Vicent Pitarch, delegat

de l'IEC a Castelló de la Plana, amb la conferència «L'Enric Valor gramàtic i l'Institut d'Estudis Catalans».

Reunions

— IEC, del 10 al 12 de setembre. Reunió de la Federació Europea de Societats de Microbiologia (FEMS).

— París, 14 de setembre. Reunió del Consell del Centre d'Estudis Catalans de la Universitat Sorbona de París. El president de l'IEC, Salvador Giner, va assistir a la reunió. Organització: Centre d'Estudis Catalans de la Universitat Sorbona de París.

— IEC, del 19 al 21 de novembre. Reunió Científica Anual de Microbiologia - RECAM 2009.

Taules rodones i debats

— IEC, 21 de desembre. Taula rodona: «Les despulles de Pere el Gran i d'Arnau Mir de Tost, desvetllades». Hi van intervenir Francesc Fité, professor de la Universitat de Lleida; Marina Miquel, cap de l'Àrea de Gestió de Monuments de la Generalitat de Catalunya, i Rosa M. Martín, conservadora del DHUB-Museu Tèxtil i d'Indumentària. Va moderar la taula rodona Francesca Español, presidenta dels Amics de l'Art Romànic.

— IEC (seu del carrer de M. Aurièlia Capmany), 22 de febrer. Debat sobre l'obra *Israel o Atenas: Ensayos sobre religión, teología y racionalidad*, de Jürgen Habermas (2001). És la setzena sessió del

Seminari de Teoria Sociològica Crítica Raimon Bonal, que organitza l'Associació Catalana de Sociologia, filial de l'IEC.

— Espai Betúlia de Badalona, 3 de març. Salvador Giner participa en la taula rodona «Ruedo ibérico i la resistència cultural a Catalunya». L'acte s'emmarca en l'exposició sobre l'editorial Ruedo Ibérico, que acull fins al 25 de març l'Espai Betúlia. En la taula rodona van intervenir, a més del president de l'IEC, Josep Maria Castellet i Jordi Porta. Va moderar l'acte Joan Villarroya. Organització: Residencia de Estudiantes de Madrid i Espai Betúlia.

— Ateneu Barcelonès, 11 de març. Salvador Giner va participar en la taula rodona «El projecte del Museu de Ciències Socials de Catalunya». A més del president de l'IEC, hi van intervenir Xavier Hernández, catedràtic de didàctica de les ciències socials a la Universitat Autònoma de Barcelona, i Joan Sanmartí, catedràtic d'aqueologia a la Universitat de Barcelona. Va moderar l'acte Pere Izquierdo, exdirector del Museu d'Arqueologia de Catalunya.

— IEC, 8 d'abril. Debat: «Bases per un urbanisme més sostenible». Primera sessió de les jornades d'anàlisi i de debat sobre les ciències ambientals «Diàlegs ambientals 2010». Hi van intervenir Xavier Gabarrell, professor del Departament d'Enginyeria Química de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i coordinador del grup de recerca Sosteni-

bilitat i Prevenció Ambiental (SosteniPrA) de la UAB, i Manuel Gausa, arquitecte, vicepresident del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) de la Generalitat de Catalunya i director de l'estudi *Cap a un habitat(ge) sostenible*.

— IEC, 15 d'abril. Debat: «Catalunya des d'una perspectiva energètica», a càrrec de Mariano Marzo, catedràtic d'estratigrafia i professor de recursos energètics i geologia del petroli de la Universitat de Barcelona, i Josep Puig, professor de recursos energètics i energia i societat de la Universitat Autònoma de Barcelona i president d'Eurosolar a Catalunya i a Espanya. La sessió forma part de les jornades «Diàlegs ambientals 2010».

— IEC, 21 d'abril. XXII Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans: «L'ensenyament de la química en context». Es van presentar dos projectes: Ciència per al segle XXI, destinat als estudiants d'entre catorze i setze anys, amb l'objectiu de promoure l'alfabetització científica, i Salters Advanced Chemistry, un programa de química per a estudiants de setze a divuit anys. En el decurs de l'acte es van lliurar també els premis corresponents a la quarta edició dels premis als treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química i els alumnes guardonats van exposar els seus treballs de recerca.

— Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina, 29 d'abril. Debat: «Polítiques internacionals i moviments

civils del canvi climàtic». Hi van intervenir Esteve Corbera, investigador del Tyndall Centre for Climate Change Research del Regne Unit, on desenvolupa estudis relacionats amb el Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic i el Protocol de Kyoto, i Aida Vila, responsable de la campanya «Canvi climàtic i energia» de Greenpeace a Espanya. La sessió forma part de les jornades «Diàlegs ambientals 2010».

— IEC, 6 de maig. Debat: «Crisi dels models productius i decreixement». Hi van intervenir Jeroen Van Den Bergh, investigador de l'Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), professor associat al Departament d'Economia i Història Econòmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i professor d'economia ambiental i dels recursos de la Universitat Lliure d'Amsterdam, i Giorgos Kallis, investigador d'ICREA i professor associat al Departament de Geografia de la UAB. Aquesta és l'última sessió de les segones jornades d'anàlisi i de debat sobre les ciències ambientals del cicle «Diàlegs ambientals 2010».

— IEC, 22 de juny. Debat: «Després de l'aprovació del PTMB: balanç del Pla, i de la planificació territorial a Catalunya 2004-2010 en el seu conjunt, i orientacions pel futur de la política territorial a Catalunya». Amb motiu de l'aprovació del Pla Territorial Metropolità de Barcelona, es va celebrar una taula rodo-

na en què es va fer balanç dels criteris i orientacions que marcaran el futur de l'àrea metropolitana. Hi van intervenir Juli Esteban, director del Programa de Planejament Territorial del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP) de la Generalitat de Catalunya; Ricard Pié, arquitecte; Josep Maria Carreras, economista, i Francesc Magrinyà, enginyer de camins. Va presentar l'acte Margarita Castañer, presidenta de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT), filial de l'IEC, mentre que Andreu Ulied, enginyer i membre de la junta de la SCOT, va moderar la taula rodona. La cloenda fou a càrrec d'Oriol Nello, secretari per a la Planificació Territorial del DPTOP i membre de l'IEC.

Simposis

— Museu de Menorca, 14 de setembre. Simposi Internacional sobre Illes i Evolució. Organització: Obra Social de Sa Nostra - Caixa de Balears, Institut Menorquí d'Estudis, 2009: Any Darwin de les Illes Balears, amb la col·laboració de la Fundació Destí Menorca, Consell Insular de Menorca, Museu de Menorca, Universitat de les Illes Balears, Ajuntament de Maó, Govern de les Illes Balears i IEC.

— IEC, 14 d'octubre. I Simposi sobre l'Ensenyament de la Llengua i la Literatura Catalanes a la Secundària i a la Universitat: «Com i què hem d'ensenyar a les aules del segle XXI?». La conferència inaugural, a càrrec de l'escriptor Ramon

Solsona, es va titular «Elogi de la gramàtica amb 24.000 apatxes». Hi van participar, entre d'altres, el president de la Secció Filològica, Joan Martí i Castell, i Teresa Cabré, del Deganat de la Facultat de Lletres de la UAB i membre de l'IEC.

— IEC i Universitat de Barcelona, del 30 de novembre al 2 de desembre. III Simposi Carles Riba. La inauguració del Simposi fou a càrrec de Carles Miralles, membre de la Secció Filològica de l'IEC i president de l'Aula Carles Riba i del Simposi; Montserrat Jufresa i Rosa Cabré, codirectores de l'Aula Carles Riba; Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'IEC, i Salvador Giner, president de l'IEC. En la cloenda van intervenir, a més de Miralles, el rector de la UB, Dídac Ramírez, i el degà de la Facultat de Filologia de la mateixa universitat, Adolfo Sotelo.

Fires

— Museu Nacional d'Antropologia de Mèxic, 17 de setembre. XXI Feria del Libro de Antropología e Historia de Mèxic. L'IEC hi va participar amb l'exposició «El Institut d'Estudis Catalans a través de sus publicaciones». L'IEC hi fou present també en diversos actes. Per una banda, en el «Coloquio Catalunya a México», que es va celebrar el 19 de setembre i en el qual van intervenir Mercè Morales, de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'IEC, amb la conferència «El exilio catalán y la Generalitat de Catalunya en

México», i Joan Solà, vicepresident, amb la conferència «La influencia de México en la obra de los escritores del exilio catalán de 1939»; Josep Maria Terricabras, membre de l'IEC, va moderar l'acte. Per una altra banda, en el «XIV Simposio Román Piña Chán», que va tenir lloc del 21 al 23 de setembre, el dia 23 es va comptar amb la participació del doctor Joan Sanmartí i Grego, membre de l'IEC, amb la conferència «La protección y difusión del patrimonio. La musealización del yacimiento ibérico de Calafell». Organització: Vivir Mejor - Estrategia de Política Social del Gobierno Federal de Mèxic, Instituto Nacional de Antropología e Historia de Mèxic, Universitat Autònoma de Barcelona i Institut Ramon Llull.

— Feria de Madrid, del 7 al 9 d'octubre. Fira Internacional del Llibre de Madrid, LIBER 2009. L'IEC va participar-hi amb més d'un centenar de publicacions de l'Institut i va compartir estand amb l'Euskaltzaindia (Reial Acadèmia de la Llengua Basca), el Consello da Cultura Galega i la plataforma Textos Medievals Catalans.

— París, 3 i 4 de febrer. Fira Expolangues. Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica, i Joan Veny, membre de l'IEC, hi van presentar el *Petit atlas lingüístic del domini català* en una conferència en què també es va parlar sobre els projectes de recerca, normalització i normalització de la llengua que du a terme l'IEC. El 4 de febrer, el presi-

dent de l'Institut, Salvador Giner, participà a la taula rodona «Quelles solidarités entre langues romanes?». Organització: Ministeri de Cultura i Comunicació de la República Francesa i Institut Ramon Llull.

Lliurament de premis

— Auditori Enric Granados de Lleida, 3 d'octubre. Lliurament dels Premis Nacionals de Cultura 2009. El vicepresident de l'IEC, Joan Solà, hi assistí en representació de l'Institut d'Estudis Catalans. El Premi Nacional de Literatura de l'edició d'enguany ha estat atorgat a Jaume Pòrtulas, antic president de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, filial de l'IEC. Organització: Generalitat de Catalunya.

— IEC, 25 de novembre. Lliurament del Premi Catalunya d'Economia 2009. «Markets and linguistic diversity», de Ramon Caminal, és el treball guardonat amb el Premi Catalunya d'Economia, de caràcter biennal i que atorga la Societat Catalana d'Economia (SCE), filial de l'IEC, amb el patrocini de Caixa Catalunya. L'acte fou presidit per Narcís Serra, president de Caixa Catalunya; Pere Puig, president de la Societat Catalana d'Economia, filial de l'IEC, i Salvador Giner, president de l'IEC.

— Consell Comarcal de la Noguera, 27 de novembre. Lliurament del XX Premi Comte Jaume d'Urgell, concedit enguany a l'IEC. El guardó reconeix la tasca científica, acadèmica i cultural de

l'Institut. L'encarregat de recollir el premi va ser el vicepresident de l'Institut, Joan Solà.

— IEC, 10 de març. Lliurament de premis als treballs de recerca de batxillerat sobre física i als classificats per a la fase espanyola de l'Olimpíada Internacional de Física 2010.

— IEC, 22 d'abril. Premis Sant Jordi 2010: LXXIX Cartell de premis i borses d'estudi.

— Universitat Ramon Llull, 18 de maig. Lliurament dels premis de les XV Proves Cangur de Matemàtiques. Hi van intervenir Carles Perelló, president de la Societat Catalana de Matemàtiques, filial de l'IEC; el conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya, Ernest Maragall; el president de l'IEC, Salvador Giner, i el director general del Campus La Salle - URL, el germà Miquel Àngel Barabeig. Presidí l'acte la rectora de la Universitat Ramon Llull, Esther Giménez-Salinas.

— Palau de la Generalitat, 2 de juliol. Lliurament del Premi Maria Lluïsa Serra 2010, Taula d'Or a Jordi Carbonell. El Consell Insular de Menorca va concedir el Premi al filòleg i membre de l'IEC Jordi Carbonell. Hi va participar Joan Martí i Castell, que ha estat president de la Secció Filològica de l'IEC en els darrers vuit anys. Organització: Generalitat de Catalunya i Consell Insular de Menorca.

Congressos

— Sant Carles de la Ràpita, 15 i 16 d'octubre. II Congrés d'Aqüicultura Mediterrània i II Simposi d'Aqüicultura de Catalunya. Organització: Ajuntament de Sant Carles de la Ràpita, Exporàpita, Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, Xarxa de Referència de Recerca i Desenvolupament en Aqüicultura i Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Museu Cerdà de Puigcerdà, Centre Cívic Escoles Velles de Bellver de la Cerdanya i Farmàcia Museu de Llivia, del 19 al 21 de març. Congrés Internacional: «Observar les fronteres, veure el món». Organització: Delegació de l'IEC a Lleida, entre altres entitats organitzadores.

— IEC, del 31 de maig al 4 de juny. Congrés Internacional: «Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp». Va obrir el Congrés Salvador Giner, president de l'IEC, i la presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, Maria Teresa Ferrer i Mallol, va pronunciar la conferència inaugural: «Martí I, el darrer rei de la dinastia de Barcelona».

Exposicions

— Facultats de Física i Química de la Universitat de Barcelona, 15 d'octubre. Exposició: «1609-2009: una nova manera de mirar el cel». El doctor Manuel

Sanromà, director de la Càtedra Ciència i Humanisme de la Universitat Rovira i Virgili, va oferir la conferència «La Revolució Galileana: Telescopis i Llibres». Tot seguit, s'inaugurà la mostra, que recull una selecció de llibres d'astronomia dels segles XIX i XX que pertanyen al fons de la Biblioteca de Física de la Universitat de Barcelona. Organització: Universitat de Barcelona, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Física (IEC) i la Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 16 de novembre. Exposició dels cartells participants en el Concurs de Cartells Setmana de la Ciència 2009. El pati de la Casa de Convalescència, seu de l'IEC, va acollir fins al 24 de novembre, una exposició amb els seixanta-tres cartells que van participar en el Concurs de Cartells Setmana de la Ciència 2009. L'exposició s'emmarcà dins les activitats de la Setmana de la Ciència.

— Madrid, Centro Cultural Santa Petronila, del 15 al 26 de febrer. Exposició: «La cultura a l'Espanya del segle XX: l'origen del CSIC». Organització: ANEI SIGLO XXI i la Secció d'Alacant de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Espai Betúlia de Badalona, del 10 d'abril al 29 de maig. Exposició: «Maria Àngels Anglada (1930-1999): Vida i obra». Organització: Càtedra M. Àngels Anglada, Universitat de Girona, Diputació de Girona i IEC.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània, del 15 d'abril al 30 de

maig. Exposició «Mirades creuades». Organització: Institut d'Estudis Catalans amb la col·laboració d'Octubre Centre de Cultura Contemporània.

— Universitat Miguel Hernández d'Elx, del 18 al 23 d'abril. Exposició: «Darwin: el viatge del Beagle». Organització: ANEI SIGLO XXI i Secció d'Alacant de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, del 21 de juny al 12 de juliol. Inauguració de l'exposició «La Setmana Tràgica als barris de Barcelona: motius i fets». En la inauguració de l'exposició van intervenir Josep Santesmases, president de la Coordinadora de Centres d'Estudi de Parla Catalana i vicepresident de l'Institut Ramon Muntaner; Ignasi Cardelús, delegat de la Presidència de l'Ajuntament de Barcelona; Joan Àngel Frigola, president del Taller d'Història de Gràcia en representació dels Grups de Recerca Local de Barcelona; Antoni Riera, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, i Teresa Abelló, comissària de l'exposició. Salvador Giner, president de l'IEC, va presidir l'acte. Durant la inauguració, Teresa Abelló va oferir una visita guiada per l'exposició. Organització: IEC, Grups de Recerca Local de Barcelona i Institut Ramon Muntaner.

Cursos

— IEC, 22 de febrer. Present i futur dels tractaments fitosanitaris a les àrees verdes. El biòleg Josep M. Riba va parlar de les tècniques de control de les plagues per

endoteràpia i l'enginyer tècnic agrícola Jesús Altabella va analitzar l'estat actual de les tècniques de lluita contra el morrut de les palmeres. El curs s'emmarca dins la vint-i-sisena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria.

— IEC, 24 de febrer. Estalvi d'aigua en jardineria. Sessió a càrrec de Francesc Balanzó, enginyer tècnic forestal, que es va centrar en les tècniques d'estalvi d'aigua en jardineria. El curs s'emmarca dins la vint-i-sisena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria.

— Reial Acadèmia de Medicina, 25 de febrer. Introducció al projecte paisatgístic a través de sis figures contemporànies. El curs s'emmarca dins la vint-i-sisena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria.

— IEC, 1 de març. Microorganismes, bacteris, fongs i virus: el present i el futur de l'ús en àrees verdes, a càrrec de Carolina Fernández, biòloga i enginyera tècnica agrícola. El curs s'emmarca en la vint-i-sisena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 1 de març. L'evolució del poblament de la protohistòria a la tardoantiguitat, a càrrec de Marta Prevosti, de l'Institut Català d'Arqueologia. És la primera conferència del curs Poblaments i des poblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle xx, que se celebrà

durant tot el mes de març. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC) i Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya.

— IEC, 2 de març. La configuración del ciclo de Troya en el medievo peninsular a la luz de un testimonio trecentista olvidado (BMP, ms. 558). Apuntes histórico-filológicos, a càrrec de Ricardo Pichel, de la Universitat de Santiago de Compostella. La sessió forma part del curs Grans temes de la tradició clàssica, que organitza la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, filial de l'IEC.

— IEC, 3 de març. Estalvi d'aigua en instal·lacions de reg: disseny i manteniment, a càrrec de Joaquim Llorente, enginyer tècnic agrícola. La sessió forma part del curs monogràfic Estalvi d'aigua en jardineria, de la vint-i-sisena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria.

— IEC, 4 de març. Jacques Simon: intervencions paisatgístiques d'inspiració agrària. La sessió forma part del monogràfic «Introducció al projecte paisatgístic a través de sis figures contemporànies», dins la vint-i-sisena edició de les Monografies de Paisatgisme i Jardineria.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 4 de març. Gent nova: la conquesta de la Catalunya Nova (segle XII). Alta edat mitjana, a càrrec

d'Antoni Virgili Colet, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Forma part del curs Poblaments i despoblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle XX. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC) i Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 11 de març. Anàlisi de les estructures i la dinàmica del poblament als Països Catalans durant la baixa edat mitjana, a càrrec de Mercè Aventín Puig, de la Universitat de Barcelona, que forma part del curs Poblaments i despoblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle XX.

— IEC, 16 de març. Hipòcrates i la tradició hipocràtica, a càrrec de Daniela Fausti, de la Universitat de Siena. La sessió forma part del curs Grans temes de la tradició clàssica, que organitza la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, filial de l'IEC.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 18 de març. Clarobscur del poblament i despoblament a Catalunya (segle XVIII), a càrrec de Llorenç Ferrer, de la Universitat de Barcelona. La sessió forma part del curs Poblaments i despoblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle XX.

— IEC, 19 de març. Plutarchiana, a càrrec de José María Candau, de la Uni-

versitat de Sevilla. La sessió forma part del curs Grans temes de la tradició clàssica, que organitza la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, filial de l'IEC.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 25 de març. Les conseqüències en el poblament de la fil·loxera en el segle XIX, a càrrec de Francesc Valls i Josep Colomer, de la Universitat de Barcelona. La sessió forma part del curs Poblaments i despoblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle XX.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, 31 de març. Les grans transformacions del poblament al segle XX: de la urbanització i metropolització a la periurbanització del territori, a càrrec d'Isabel Pujadas, de la Universitat de Barcelona. Forma part del curs Poblaments i despoblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle XX.

— IEC, del 6 d'abril al mes de juny. I Curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics. Sessió inaugural a càrrec de Jaume Martí, president de la Societat Catalana de Terminologia (SCATERM), i Josep M. Mestres, director del curs.

— IEC, 22 d'abril. *L'Arcàdia* de Tom Stoppard, a càrrec de Ramon Simó, director de teatre. La sessió forma part del curs Grans temes de la tradició clàssica, que organitza la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, filial de l'IEC.

— IEC, 6 de maig. El mite d'Orfeu en la poesia catalana contemporània, a càrrec de Jaume Pòrtulas, de la Universitat de Barcelona. La sessió forma part del curs Grans temes de la tradició clàssica, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 6 i 13 de maig. Sequeres i inundacions, organitzat per la Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Can Coll (Collserola), 5 de juny. Curs naturalista: Bernats, polls de moro i altres xinxes. Coneixement dels heteròpters del Parc de Collserola, a càrrec de Marta Goula i Lluís Mata, del Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Centre de Natura i Desenvolupament Sostenible dels Pirineus (les Planes de Son), 19 de juny. Curs naturalista a les Planes de Son: Geomorfologia de l'alta muntanya: modelats heretats i dinàmica actual als Pirineus, a càrrec de Josep Ventura, geògraf. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 5 de juliol. Curs d'actualització: La música en el món antic i el món antic en la música, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 6 de juliol. Segona sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Mau-

ricio Molino, amb la ponència «Panderos, cribas y tumbas: los tambores de marco y su conexión con el grano y los ritos de la fertilidad del antiguo Mediterráneo», i d'Ernest Marcos, amb la ponència «*L'Alceste*, de Ch. W. Gluck: Eurípides i l'òpera de la reforma». Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 7 de juliol. Tercera sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Felipe Martínez Marzoa, amb la ponència «La música grega en perspectiva hermenèutica», i de Francesc Cortès, amb la ponència «*Torniamo all'antico: sarà un progresso: el món clàssic en la renovació de l'òpera a finals del segle XIX*».

— IEC, 8 de juliol. Quarta sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Montserrat Jufresa, amb la ponència «*Sobre la música*, de Filodem: un tractat de música epicuri», i d'Enrique Gavilán, amb la ponència «Richard Wagner y el modelo griego».

— IEC, 12 de juliol. Cinquena sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Javier Velaza, amb la ponència «L'incoronazione di Poppea: història, ideologia i filologia», i de Joan Carles Blanco, amb la ponència «*Oedipus rex*, d'Igor Stravinski».

— IEC, 13 de juliol. Sisena sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Jaume Almirall, amb la ponència «Músics i mú-

sica en el mite grec», i de Montserrat Reig, amb la ponència «El dionisisme i la concepció de l'òpera a *El rei Roger* de Szymanowski».

— IEC, 14 de juliol. Setena sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Jesús Carruesco, amb la ponència «El mite en la música contemporània: de Britten a Birtwistle», i de Joan Silva, amb la ponència «La paraula de les muses: poesia i música a la Grècia antiga».

— IEC, 15 de juliol. Vuitena i última sessió del curs La música en el món antic i el món antic en la música, a càrrec de Celeste Araújo, amb la ponència «Los nombres de Prometeo. Mito y tragedia en la ópera de Luigi Nono *Prometeo, tragedia dell'ascolto*». El grup Vox Feminae, format per Olga Miracle (soprano), Pepe Luna (llaüts), Mauricio Molina (percussions), van oferir el concert comentat *Aplacaren el déu amb el cant al llarg del dia*.

Altres activitats

— Barcelona, 11 de setembre. Ofrena floral de l'Equip de Govern de l'IEC, juntament amb representants, membres i treballadors, al monument de Rafael Casanova en commemoració de la Diada Nacional de Catalunya.

— Parc de la Ciutadella, 11 de setembre. Celebració de la Diada al parc de la Ciutadella. El president de l'IEC, Salvador Giner, va assistir a l'acte insti-

tucional que organitzen conjuntament el Govern i el Parlament de Catalunya a la plaça de la cascada del parc de la Ciutadella de Barcelona, en què es va retre homenatge a Francesc Macià amb motiu del cent cinquanta aniversari del seu naixement.

— Institut d'Estudis Ilerdencs, 11 de setembre. «Les veus de l'Alguer». Fèlix Pons, rapsode; Eulàlia Ara, soprano, i Tània Parra, pianista, interpreten les cançons del compositor català Manuel Garcia Morante sobre poemes dels alguerencs Rafael Caria i Antoni Canu. El concert clou el cicle «Sonets. Música i literatura. Arquitectura i Territori», que es va iniciar el 29 d'abril de 2009. Organització: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, Òmnium Cultural, Universitat de Lleida i IEC.

— Facultats de Física i Química de la Universitat de Barcelona, 19 d'octubre. Lectura dramatitzada de l'obra *Copenhagen*, de Michael Frayn. Els actors Lluís Soler, Mercè Pons i Àlex Casanovas van oferir una lectura dramatitzada de l'obra de Frayn. La traducció de l'obra i la direcció són a càrrec de Llorenç Rafe-cas. D'altra banda, Antoni Roca, professor titular d'història de la ciència de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), va fer una introducció històrica a l'obra. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Residència d'Investigadors del CSIC, 16 de novembre. Celebració del centenari de l'Escola Espanyola d'Història i Arqueologia a Roma. Organització: Residència d'Investigadors, Institut Italià de Cultura de Barcelona, Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i l'IEC.

— IEC, 24 de novembre. Acte de cloenda de la Setmana de la Ciència 2009. La benvinguda va ser a càrrec del vicepresident de l'IEC, Joandomènec Ros. Tot seguit, Joaquim Bosch, director executiu de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), presentà Jordi Serrallonga, director d'HOMINID Grup d'Orígens Humans, que oferí la conferència «Darwin i els orígens dels humans». La cloenda fou a càrrec d'Albert Castellanos, director de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI).

— IEC, 27 de novembre. «CRM Open Day. Closing celebration of the 25th Anniversary of the CRM», cloenda dels actes de celebració del vint-i-cinquè aniversari del Centre de Recerca Matemàtica (CRM). El president de l'IEC, Salvador Giner, participà en l'acte institucional.

— Institut Químic de Sarrià, 1 de desembre. IX Memorial Enric Casassas, organitzat per la Societat Catalana de Química i la Societat Catalana de Tecnologia, filials de l'IEC.

— Diversos llocs de Catalunya, 11 i 12 de desembre. Fase catalana de la XLVI Olimpíada Matemàtica. A Barcelo-

na, va tenir lloc a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya; a Girona, a l'IES Jaume Vicens Vives; a Lleida, a l'IES Màrius Torres, i a Tarragona, a l'IES Pons d'Icart. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— IEC, 14 de desembre. «Els trobadors i la música», recital d'Antoni Rossell i Mayo, director de l'Arxiu Occità de l'Institut d'Estudis Medievals de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— Biblioteca Nacional de Madrid, 15 de desembre. «Tristes banderas del crepúsculo», homenatge a Carles Riba a la Biblioteca Nacional d'Espanya. Hi van participar el membre de l'IEC Carles Miralles, Carles Torner, Luis Alberto de Cuenca i José Antonio Pascual. L'acte fou presidit per Milagros del Corral, directora de la Biblioteca Nacional d'Espanya, i Josep Bargalló, director de l'Institut Ramon Llull.

— Universitat de València, 1 i 2 de febrer. Sisena trobada de joves investigadors dels Països Catalans. Organització: Societat Catalana de Química (IEC).

— Escola d'Òptica de la Universitat d'Alacant, del 2 al 9 de febrer. II Setmana de l'Educació Plurilingüe: «Del bilingüisme al plurilingüisme escolar». Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, Escola Tècnica

Superior del campus de Montilivi de la Universitat de Girona; edifici polivalent del campus de Cappellet de la Universitat de Lleida i Facultat de Química del campus Sescelades de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, 5 de febrer. Fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Biblioteca Carlos Monge Alfaro de la Universitat de Costa Rica, 18 de febrer. L'IEC va donar a la Biblioteca Carlos Monge Alfaro de la Universitat de Costa Rica un centenar d'exemplars sobre ciències socials de l'Institut en el marc del VI Encuentro de Historiadores de la Prensa y el Periodismo en Iberoamérica, que va tenir lloc a la Universitat de Costa Rica del 17 al 19 de febrer. Hi van participar María Eugenia Briceño, directora del Sistema Nacional de Bibliotecas de Costa Rica, i Mario Zaragoza, representant del Casal Català de Costa Rica, que va llegir un missatge del president de l'IEC, Salvador Giner. Josep M. Figueres, historiadore del periodisme i soci de la Societat Catalana de la Comunicació, filial de l'IEC, va pronunciar la conferència «Edición y cultura catalana en el siglo xx». Organització: Casal Català de Costa Rica i IEC.

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 18 de febrer. Lectura del còmic *Ramon Llull: la controvèrsia jueva*, d'Eduard Torrents, amb la intervenció de l'autor, que és en-

ginyer industrial, i Àlex Martínez Giralt, prologuista de l'obra i investigador d'història medieval. Organització: Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC i Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

— Paraninf de la Universitat Rovira i Virgili, 2 de març. Acte acadèmic d'investidura de Joaquim Maria Puyal, membre de l'IEC, com a doctor *honoris causa* de la Universitat Rovira i Virgili. Hi van assistir Salvador Giner, president de l'IEC; Joan Solà, vicepresident de l'IEC, i Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'IEC i primer rector de la Universitat Rovira i Virgili.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 11 de març. Projectió de cinema en català a Alacant de la pel·lícula *Millenium 1. Els homes que no estimaven les dones*, de Niels Arden Oplev. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 11 de març. Lectura del còmic: «11-M, la novel·la gràfica», d'Antoni Guiral, Pepe Gálvez i Joan Mundet, dins el cicle «Còmic, ciència i tecnologia». Hi van participar Joan Mundet, dibuixant de l'obra; Antoni Guiral i Pepe Gálvez, guionistes de l'obra, i Josep M. Fuertes, doctor enginyer industrial i president de la Societat Catalana de Tecnologia, filial de l'IEC. Jordi Ojeda, professor de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i coordinador del cicle de lectures, va moderar l'acte. Organitza-

ció: Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC i Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

— IEC, 12 de març. Projectió de fotografies i conferència: «La nova entomologia: la fotografia», a càrrec de José Manuel Sesma.

— Madrid, del 15 al 17 de març. Classes magistrals «El futuro de la sociedad capitalista», a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC, dins el cicle de classes magistrals que organitza la Càtedra La Caixa Economia i Societat a Madrid.

— IEC, 18 de març. Proves Cangur 2010 de matemàtiques.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 18 de març. Projectió de cinema en català a Alacant: pel·lícula *Up*, de Pete Docter i Bob Peterson. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— Edificio Humanidades de la UNED (Madrid), 23 de març. Investidura del doctor Antoni M. Badia i Margarit com a doctor *honoris causa* per la UNED.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 25 de març. Projectió de cinema en català a Alacant: pel·lícula *Tres dies amb la família*, de Mar Coll. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— Plaça Major de Vila-real, 28 de març. XXIII Festa per la Llengua. Organització: Col·lectiu per la Llengua i la Cultura de Castelló i Ajuntament de Vila-

real, amb la col·laboració de la Coordinadora de la Plana Baixa per l'Ensenyament en Valencià, Universitat Jaume I, Diputació de Castelló, Bancaja i Delegació de l'IEC a Castelló.

— Universitat de Perpinyà, 9 d'abril. Ple de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC a Perpinyà: «Catalunya Nord. Societat, llengua, economia i política». Es van celebrar dues conferències: «Aspectes socioeconòmics de Catalunya Nord», a càrrec d'Enric Vilanova i Alà Baylac, i «Llengua i ensenyament», a càrrec de Rita Peix, i un debat a partir d'aquestes dues conferències. Organització: Secció de Ciències Socials i Filosofia de l'IEC.

— Institut d'Estudis Ilerdencs, 14 d'abril. Concert: *Llesques*, per Antoni Abad, emmarcat dins la programació de «Sonets», un cicle que té per objectiu apropar l'obra de diversos intèrprets de tota l'àrea lingüística catalana al públic de Lleida. Organització: Generalitat de Catalunya, Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, Òmnium Cultural i Delegació de l'IEC a Lleida.

— IEC, 16 d'abril. Projectió de fotografies de natura: «Taswira ya mfalme Simba na Kibwana Sokne», a càrrec de Ferran Lloret.

— Monestir de Santes Creus, 18 d'abril. Trobada d'associacions d'amics de l'art romànic de Catalunya. En la trobada es van reunir les associacions del Bages, el Berguedà, Sabadell i el Penedès;

van visitar el monestir de Santes Creus i van compartir les experiències relacionades amb l'activitat de les diverses associacions. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Ateneu Barcelonès, 20 d'abril. Dinar col·loqui: «Té sentit l'alta cultura?», a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC. Margarita Rivière, periodista i escriptora, presentà l'acte.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 22 d'abril. Projectió de cinema en català a Alacant: *Millennium 2. La noia que somiava un llumí i un bidó de gasolina*, de Daniel Alfredson. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— IEC, 23 d'abril. Celebració de la Diada de Sant Jordi a l'IEC. L'IEC tingué una parada de llibres a la Rambla, davant del Mercat de la Boqueria, i el claustre de la Casa de Convalescència, seu de l'IEC, es va obrir als visitants des de les nou del matí fins a les sis de la tarda, i també disposà d'una parada de llibres.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 29 d'abril. Projectió de cinema en català a Alacant: *Ice Age 3. L'origen dels dinosaures*, de Carlos Saldanha i Mike Thurmeier. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— Campus Nord de la UPC, 5 de maig. Lectura: «Tecnologia futurista en els videojocs». Activitat emmarcada dins

el cicle «Còmic, ciència i tecnologia», coordinat per Jordi Ojeda, de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Organització: Societat Catalana de Tecnologia (IEC) i Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 6 de maig. Projectió de cinema en català a Alacant: *Mapa dels sons de Tòquio*, d'Isabel Coixet. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— Pati de les Escoles Velles d'Atzeneta del Maestrat, 8 de maig. Primera Festa per la Llengua a Castelló. Al llarg de tota la tarda de dissabte, es van celebrar tallers, actuacions, un berenar per als més petits a base d'orxata i fartons, i un sopar de germanor. Organització: Col·lectius per la Llengua i la Cultura de Castelló, Escola Valenciana - Federació d'Associacions per la Llengua, el grup AMBJIAM (Amb el Jovent Independentista d'Atzeneta del Maestrat), Comissió Cultural i CEIP El Castell d'Atzeneta, amb la col·laboració de l'IEC, entre altres institucions.

— Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, 13 de maig. Homenatge de la Universitat de Barcelona a Josep Moran, membre de l'IEC. Hi van intervenir Xavier Ravier, professor emèrit de la Universitat de Tolosa II, amb la conferència «Au coeur de l'onomastique: entre lexique et discours», en representació del president de la Societat

Francesca d'Onomàstica, i el president de la Secció Filològica de l'Institut, Joan Martí i Castell, amb la conferència «Aportacions de Josep Moran als estudis de lingüística històrica i d'onomàstica catalanes». Organització: Facultat de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 13 de maig. Projectió de cinema en català a Alacant: *Allà on viuen els monstres*, de Spike Jonze. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— IEC, 15 de maig. Poesia i jazz al pati de l'IEC. Els poetes Joan Margarit i David Castillo van actuar amb el David Mengual Maitia Trio en el marc del festival Barcelona Poesia 2010. Organització: Ajuntament de Barcelona, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 17 de maig. Sessió en memòria de Joan Bastardas i Parera (1919-2009). Hi van intervenir Antoni M. Badia i Margarit, Joan A. Argenter i Mariàngela Vilallonga, membres de la Secció Filològica de l'IEC, i Josep Lluís Vidal, catedràtic de filologia llatina de la Universitat de Barcelona. L'acte va ser presidit per Salvador Giner, president de l'IEC, i Joan Martí i Castell, president de la Secció Filològica de l'IEC.

— Biblioteca Pública de Lleida, 19 de maig. Concert a Lleida: *Terrer Meu*, a càrrec del cantautor algerès Claudio Gabriel Sanna, dins el cicle «Sonets», que té per objectius apropar l'obra de diversos

intèrprets de tota l'àrea lingüística catalana al públic de Lleida. Organització: Generalitat de Catalunya, Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, Òmnium Cultural i Delegació de l'IEC a Lleida.

— Cines ABC, Gran Via d'Alacant, 20 de maig. Projectió de cinema en català a Alacant: *Harry Potter i el misteri del príncep*, de David Yates. Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— El Pallars Jussà, 29 i 30 de maig. Excursió d'Amics de l'Art Romànic: visita als monuments romànics de la Noguera i del Pallars Jussà. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 4 de juny. Projectió de fotografies: «Sud-amèrica: a la recerca de l'aventura», a càrrec de Jordi Busqué.

— IEC, 9 de juny. Homenatge a Jordi Mir i Parache, organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— IEC, 11 de juny. Tretzena Trobada Matemàtica: «Joves matemàtics catalans al món», organitzada per la Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— Institut d'Estudis Ilerdencs, 16 de juny. Concert a Lleida: *Conreant som-*

riures, per Miquel Gil, dins el cicle «Sonets», que té per objectiu apropar l'obra de diversos intèrprets de tota l'àrea lingüística del català al públic de Lleida. Organització: Generalitat de Catalunya, Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, Òmnium Cultural i Delegació a Lleida de l'IEC.

— IEC, 20 de juliol. XVII Mostra de la Cançó Algueresa, dins els actes commemoratius dels vint-i-cinc anys de l'Obra Cultural de l'Alguer. El Trio l'Alguer, format per Marta Soggiu i Agustí Salis, acompanyats al piano per Ramon Dore, van interpretar cançons populars alguereses. Organització: Obra Cultural de l'Alguer, amb la col·laboració de l'IEC, l'associació Amics de l'Alguer de Barcelona i el Consell Regional de Sardenya.

— Prada de Conflent, 16 d'agost. 42a edició de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) a Prada de Conflent. La Institució Catalana d'Estudis Agraris hi va celebrar la XXV Jornada d'Agricultura a Prada, titulada «On som després de vint -i-cinc anys de jornades d'agricultura a Prada?». El 22 d'agost es va celebrar la VII Jornada de l'Institut d'Estudis Catalans que versà sobre actituds i perspectives en l'ensenyament de la llengua.

Difusió

Servei de Documentació i Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans

Organització i gestió

El fons documental i arxivístic de l'Institut d'Estudis Catalans està gestionat des del Servei de Documentació i Arxiu. D'una banda, la biblioteca està formada per les publicacions pròpies de l'IEC, que es cataloguen i es buiden bibliogràficament, i també per diversos fons especialitzats bàsicament en llengua i literatura.

D'altra banda, l'Arxiu està format per dos conjunts documentals clarament diferenciats: la documentació històrica i administrativa que ha generat la mateixa institució des dels seus inicis, l'any 1907, fins ara, i nombrosos fons que corresponen a arxius d'entitats i arxius personals de membres de l'Institut i de personalitats destacades de la cultura catalana.

Amb l'objectiu de disposar d'un catàleg informatitzat que faciliti la conservació i la preservació, l'accés, la consulta i la difusió de la totalitat de la documentació que conté l'Arxiu de l'IEC, cada curs s'actualitza una base de dades documental que vol ser una eina potent de recerca, tant per a l'activitat interna de l'Institut com per als investigadors externs. L'augment de consultes que es constata any rere any així ho confirma.

Llegats de l'Arxiu

MEMBRES

Fons Ramon d'Abadal i de Vinyals

Fons Lluís Faraudo i de Saint-Germain

Fons Francesc Martorell i Trabal

Fons Lluís Nicolau d'Olwer

Fons Josep Roca-Pons [pendent d'inventari]

Fons Jaume Serra i Hünter

Fons Josep de C. Serra i Ràfols

Fons Ferran Soldevila

Fons Miquel Tarradell

Fons Esteve Terradas

Fons Josep Vallverdú i Aixalà - Jordi Rubió i Balaguer [correspondència]

ALTRES

Fons Amics de l'Art Vell

Fons Josep M. Batista i Roca [pendent d'inventari complet]
Fons del Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica (XIV: 1993: Tarragona)
Fons Editorial Pedagògica / APEC
Fons de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer
Fons Joan Prat (Armand Obiols)
Fons Mercè Rodoreda
Fons Subias i Galter

Llegats rebuts durant el curs 2009-2010

Fons Masriera
Fons Salvador Giner de Sociologia

Consultes rebudes

Durant l'any 2009 es van dur a terme 417 consultes al Servei de Documentació i Arxiu i, durant el 2010, 435.

Material digitalitzat per a la preservació i difusió

L'any 2009 s'han digitalitzat 6.900 imatges del Fons Fotogràfic de l'IEC i 38.000 imatges de la Sèrie «Treballs».

L'any 2010 s'han digitalitzat 45.000 imatges del Fons Lluís Nicolau d'Olwer i 35.000 imatges del Fons Josep de C. Serra i Ràfols.

Materials publicats a l'Arxiu Digital de l'IEC (<http://arxiudigital.iec.cat/adiec>)

Les sèries de l'Arxiu de l'IEC consten d'actes generals del Ple, actes de la Secció Històrico-Arqueològica, actes de la Secció de Ciències, actes de la Secció Filològica, actes de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, anuaris inèdits, memòries inèdites i fotografies de membres.

Altres fons

— Fons Esteve Terradas (inventari)
— Fons Mercè Rodoreda (mostra).

VIII. Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes, i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assisteixen a les reunions de la secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any per tal de tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades aquestes segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació: 1899*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 17 de març de 2010

President: JOSEP MARIA NINOT I SUGRAÑES
Vicepresident: XAVIER ESCUTÉ I GASULLA
Secretari: MOISÈS GUARDIOLA I BUFÍ
Tresorer: MARC MARTÍN I PÉREZ
Vocals: ÒSCAR ALOMAR I KURZ
ROSER CAMPENY I VALLS
PERE LUQUE I PINO
NÚRIA MORRAL NADAL
ORIOI OMS I LLOBET
JOAN PINO I VILALTA
FLORENCI VALLÈS I SALA

A partir del 17 de març de 2010

President: JOSEP MARIA NINOT I SUGRAÑES
Vicepresident: XAVIER ESCUTÉ I GASULLA
Secretari: MOISÈS GUARDIOLA I BUFÍ
Tresorer: JOAN PINO I VILALTA
Vocals: ÒSCAR ALOMAR I KURZ
ROSER CAMPENY I VALLS
EULÀLIA COMAS I LAMARCA
PERE LUQUE I PINO
MARC MARTÍN I PÉREZ
NÚRIA MORRAL NADAL
ORIOI OMS I LLOBET
DELFI SANUY I CASTELLS
FLORENCI VALLÈS I SALA

Delegat de l'IEC: JOAQUIM GOSÁLBES I NOGUERA

Representants

Delegació del Bages:	FLORENCI VALLÈS I SALA
Delegació del País Valencià:	MÀRIUS MARTÍNEZ I MARTÍ
Delegació d'Osona:	GREGORI CONILL I MARTÍNEZ
Delegació de la Franja de Ponent:	GUILLEM CHACÓN I CABAS
Delegació de la Garrotxa:	XAVIER OLIVER I MARTÍNEZ-FORNÉS

Grups de treball: Oxygastra, grup d'estudi dels odonats de Catalunya
Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura

Societats adherides: Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord
Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
Grup Mineralògic Català
Societat Catalana de Lepidopterologia
Societat Catalana de Micologia
Estació Biològica de l'Aiguabarreig
Associació Ibèrica de Mirmecologia
Associació Catalana de Malacologia
Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya
Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Nombre de socis: 1.044

* Aquesta Institució és filial de l'IEC des de 1915.

Activitats

Sessions científiques

— 8 d'octubre de 2009. «Applying Evolutionary Theory to Agriculture to Increase Sustainability», a càrrec de Jacob Weiner, del Grup de Botànica del Departament d'Agricultura i Ecologia de la Universitat de Copenhagen.

— 20 de gener de 2010. «Règim hidrològic i coexistència d'espècies de plantes a les maresmes del delta del Llobregat», a càrrec d'Efrem Batriu, del Departament de Biologia Vegetal de la Universitat de Barcelona. Tingué lloc a La Porta del Delta, Servei d'Informació Turística i de Promoció del Delta del Llobregat (Prat de Llobregat).

— 23 de febrer de 2010. «Problemática, investigación y gestión de las poblaciones ibéricas de lobos», a càrrec d'Alberto Fernández Gil, de l'Institut Cantàbric de Biodiversitat del Principat d'Astúries (CSIC - Universitat d'Oviedo). Tingué lloc a la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

— 4 de març de 2010. «Amfibis: biologia i conservació», a càrrec d'Ulrich Sinsch, de la Universitat de Koblenz (Alemanya). Tingué lloc a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida.

— 18 de març de 2010. «Avaluació i gestió del paisatge: eines vigents», a càrrec d'Albert Albertí, geògraf. Tingué lloc al Campus de la Universitat de Vic.

— 15 d'abril de 2010. «Les invasions biològiques al delta del Llobregat: diagnosi i propostes de gestió», a càrrec de Jara Andreu (CREAF-UAB). Tingué lloc a La Porta del Delta (Prat de Llobregat).

— 13 de maig de 2010. «Programes de conservació i gestió d'ètnies i biodiversitat», a càrrec d'Héctor Cardozo, vicepresident de la Fundació La Salle de Ciències Naturals de Veneçuela. Tingué lloc al Campus de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida.

— 10 de juny de 2010. «Ecologia i ecologisme. El conflicte entre ciència i ideologia», a càrrec de Lluís Cardona Pascual, professor del Departament de

Biologia Animal de la Universitat de Barcelona. Tingué lloc a Manresa.

— 2 de juliol de 2010. «Mol·luscs invasors i canvis radicals als ecosistemes aquàtics», a càrrec de Cristian Ruiz Alta-ba, biòleg, professor associat de la Universitat de les Illes Balears. Tingué lloc al Museu Comarcal del Montsià (Amposta).

Cursos naturalistes

— Biologia i hàbitats dels líquens, a càrrec del biòleg Antoni Gómez. Tingué lloc a Sant Llorenç del Munt el 24 d'octubre de 2009.

— El món dels cristalls. Iniciació a la morfologia cristal·lina, a càrrec de Carles Curto, conservador de Mineralogia del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Tingué lloc a Barcelona els dies 16, 19, 23 i 26 de novembre de 2009.

— Eines pel seguiment i avaluació dels acords de custòdia del territori, a càrrec de l'Equip Tècnic de la Xarxa de Custòdia del Territori. Tingué lloc a Vic els dies 17 i 18 d'abril de 2010.

— Metodologies de prospecció d'invertebrats terrestres i dulciaquícules, a càrrec d'Eduardo Mateos, del Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona. Tingué lloc a la Garrotxa els dies 15 i 16 de maig de 2010.

— Bernats, polls de moro i altres xinxes. Coneixement dels heteròpters del Parc de Collserola, a càrrec dels biòlegs Marta Goula i Luis Mata, de la Facultat

de Biologia de la Universitat de Barcelona. Tingué lloc a Collserola el 5 de juny de 2010.

— Geomorfologia de l'alta muntanya: modelats heretats i dinàmica actual als Pirineus, a càrrec de Josep Ventura. Tingué lloc a Esterrí d'Àneu els dies 19 i 20 de juny de 2010.

— Pautes i eines per comprendre i interpretar el paisatge actual pirinenc, (re)modelat durant els darrers mil·lennis, a càrrec de Joan Manuel Soriano, coordinador del Grup de Recerca en Àrees de Muntanya i Paisatge (GRAMP), i membres del grup. Tingué lloc al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici els dies 3 i 4 de juliol de 2010.

Seminaris i jornades

— Sessió conjunta CREA-SCB-ICHN (2009): «Aturem la pèrdua de la biodiversitat». Hi intervingueren John Celecia, assessor de la Unió Europea (EU); Sergi Herrando, de l'Institut Català d'Ornitologia (ICO); Constantí Stefanescu, del Museu de Ciències Naturals de Granollers; Llorenç Sáez, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); Xavier Sans, de la Universitat de Barcelona (UB); Sergi Tudela, del programa mediterrani de pesqueria de WWF; Jordi Camprodon, del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC); Gisela Loran, del Taller d'Enginyeria Ambiental SL; Bernat Claramunt, del CREA i la UAB; Ferran Rodà, del CREA i la UAB, i Josep Maria Mallarach,

consultor ambiental. Tingué lloc a l'IEC el 3 de desembre de 2009.

— Participació en les jornades ecologistes de la fira de la Candelera: «La biodiversitat està en perill a Catalunya», que tingueren lloc a Molins de Rei els dies 6 i 7 de febrer de 2010.

— Participació en la taula rodona «La biodiversitat dels Països Catalans. La natura també és cultura. Com podem protegir-la els catalans?». Tingué lloc a la seu d'Omnium Cultural el 4 de març de 2010.

— Participació en les Jornades sobre Biodiversitat, amb la ponència «Ciència i gestió de la conservació del capital natural». Les entitats participants, entre les quals, la Institució, van elaborar un manifest en el qual no solament es feia referència a la continuada pèrdua de biodiversitat, sinó que també es lamentava que el Govern de Catalunya no hagués estat capaç de donar una resposta política adequada i conseqüent amb els compromisos internacionals vigents. Tingué lloc a Santa Susanna els dies 5 i 6 de maig de 2010.

— «El valor dels projectes de voluntariat en el coneixement i la gestió de la biodiversitat». Aquesta activitat es desenvolupà en el marc de l'exposició «Exploradors: aventura i biodiversitat», centrada en l'exploració i l'estudi científic de la natura. Tingué lloc a la sala d'actes de l'edifici de zoologia del Museu de Ciències Naturals de Barcelona el 13 de maig de 2010.

— Dissetena edició del Curs de tècniques de treball de camp: «Iniciació a l'estudi del medi natural als Pirineus i plana de Lleida». Se celebrà els dies 14, 15 i 16 de maig de 2010.

— Presentació de les obres *Plantes del Port* i *Vocabulari de cruïlla. Els mots de les Terres de l'Ebre i del Maestrat en el context del català formal*. Tingué lloc a la sala d'actes de la Residència d'Investigadors del CSIC (carrer de l'Hospital, 64, de Barcelona) el dia 27 de maig de 2010.

— Col·laboració amb el Museu Comarcal del Montsià i la Universitat de Barcelona en l'organització de les V Jornades d'Etnobotànica en Llengua Catalana, celebrades els dies 18, 19 i 20 de juny de 2010.

— IX Col·loqui Internacional de Botànica Pirenaico-cantàbrica, celebrat a Ordino (Andorra) els dies 7, 8 i 9 de juliol de 2010.

Cicle de conferències

El cicle és la commemoració del dos-centè aniversari de Darwin i dels cent cinquanta anys de la teoria de l'evolució. «Res en biologia té sentit si no és sota la llum de l'evolució, T. Dobzhansky (1900-1975)». El cicle tingué lloc a Lleida i fou organitzat per l'Institut d'Estudis Ilerdencs, amb la col·laboració de la ICHN i la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

— 6 d'octubre de 2009. «Fets i teories en els estudis evolutius», a càrrec

de Lluís Serra, del Departament de Genètica de la UB.

— 13 d'octubre de 2009. «Selecció natural i evolució», a càrrec d'Adrià Casinos, del Departament de Biologia Animal de la UB.

— 20 d'octubre de 2009. «Evolució humana: allò que Darwin no sabia», a càrrec de Jaume Bertranpetit, de l'Institut de Biologia Evolutiva de la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

— 22 d'octubre de 2009. «Complexitat, estructura del genoma i evolució», a càrrec de Roderic Guigó, del Grup de Recerca en Informàtica Biomèdica de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (UPF, Centre de Regulació Genòmica).

— 27 d'octubre de 2009. «Evolució dels virus: del laboratori a la pràctica forense», a càrrec d'Andrés Moya, de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València.

— 29 d'octubre de 2009. «Evolució, genètica i desenvolupament: com amb gens molt semblants es fan morfologies molt diverses», a càrrec de Jaume Bagnà, del Departament de Genètica de la UB.

Projectes

— «Els sistemes naturals de les Planes de Son i la mata de València». Estudi pluridisciplinari sobre els sistemes naturals d'aquest sector pirinenc, en el qual participen vint-i-un equips diferents de recerca.

— «Estat del medi natural de Catalunya». Projecte d'elaboració d'un

sistema d'indicadors per a avaluar l'estat del medi natural de Catalunya pel que fa a la biodiversitat.

— «Recull de noms catalans de plantes». Projecte engegat pel TERMCAT amb l'objectiu de donar a conèixer els noms de les plantes.

— «Llibre vermell de la flora vascular de Catalunya». En aquest llibre es recolliran les dades sobre l'estat de conservació de les espècies rares, endèmiques i amenaçades de Catalunya.

— «Invertebrats amenaçats de Catalunya». Seguiment de les espècies del catàleg d'invertebrats amenaçats classificades com «en perill».

— Fundació de l'Observatori per a la Sostenibilitat de Catalunya. La ICHN participa en la creació d'aquest observatori.

Web de les sortides naturalistes

Lloc web que ofereix diversos itineraris naturalistes pels espais d'interès natural dels Països Catalans. Durant l'any 2009 s'hi van incorporar els itineraris següents: Delta del Llobregat (Baix Llobregat), serra de Vilobí (Garrigues), Montsant (Priorat) i el Montgrí (Baix Empordà).

Publicacions

Notícies de la Institució, números 85, 86, 87, 88, 89 i 90.

Els sistemes naturals de les Planes de Son i la mata de València.

Llibre vermell de les plantes vasculares

endèmiques i amenaçades de Catalunya.

Col·laboracions i participació

Es van impartir conferències en el marc d'activitats organitzades per altres entitats a l'Institut d'Estudis Catalans, a la Universitat de Girona, a la Universitat de Lleida, a la Universitat de Vic, etcètera. Es va participar en la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori i es va formar part de la Xarxa Temàtica d'Estudi de la Biodiversitat i de la Xarxa Temàtica per a la Divulgació de la Biodiversitat.

La ICHN és membre del Comitè Tècnic de la Fundació Fòrum Ambiental; membre del Consell Consultiu del Consorci per a la Protecció i la Gestió de l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa; membre del Consell Consultiu del Parc de Collserola, i membre del Consell Consultiu de l'Espai Rural de Gallecs. Manté un conveni de col·laboració amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC). És una organització signant del Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat - Agenda 21 de Barcelona.

La Institució va ser convidada a participar al Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya. És membre de la Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, en la qual participa com a representant del sector científicotècnic.

Es va fer un conveni amb el Prat i es va col·laborar amb el programa *El*

medi ambient de TV3 per enregistrar reportatges sobre Collserola i la serra de Milany.

Per encàrrec de la Presidència de l'IEC, coordina els representants en els diferents organismes relacionats amb la conservació de la natura a Catalunya. D'altra banda, també va col·laborar en la realització de l'exposició «Exploradors; aventura i biodiversitat» del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

Delegació del Bages

Cicle de sortides naturalistes de llevant a ponent de Catalunya

Les sortides són de temàtica tant biològica com geològica i són orientades a donar a conèixer més indrets que tenen una natura interessant, de llevant i cap a ponent de Manresa. Les sessions van ser a càrrec de Florenci Vallès i Jordi Badia, biòlegs, amb la col·laboració puntual d'altres naturalistes experts en temes concrets. Van tenir lloc els dies: 17 d'octubre de 2009, a la serra de Busa (Solsonès); 7 de novembre de 2009, a la serra de la Mussara, l'encinglerat límit meridional de les muntanyes de Prades (Baix Camp); 12 de desembre de 2009, de l'Ametlla de Mar a l'Ampolla per la punta de l'Àliga (Baix Ebre); 16 de gener de 2010, a les mines de variscita de Gavà i el delta del Llobregat; 20 de febrer de 2010, a l'estany d'Ivars i la conca de Tremp; 20 de març de 2010, a la serra de Collserola; 15 de maig de 2010, del

Caro al pantà d'Uldecona (Baix Ebre, Montsià i Ports); 19 de juny de 2010, a la vall del riu Madriu (Andorra), i 3 de juliol de 2010, a la vall d'Incles i els estanys de Juclar (Andorra).

Recorreguts geològics

— 30 de gener de 2010. Museu de Geologia Valentí Masachs, patrimoni geològic de Manresa i coves del Toll de Moià (Bages).

— 13 de febrer de 2010. Recorreguts geològics del Segrià i del Baix Cinca (conca carbonífera de Mequinensa).

— 27 de febrer de 2010. Museu de les mines de plom de Bellmunt del Priorat.

— 13 de març de 2010. Salines de Cambrils (Solsonès).

— 27 de març de 2010. Museu de les mines de carbó de Cercs (Berguedà) i observació de petjades de dinosaure fossilitzades.

Sessions teòriques

— 9 d'octubre de 2009. «Els ocells de Catalunya», a càrrec d'Oriol Oms, naturalista autor de la majoria de les fitxes d'ocells del web «El medi natural del Bages». Tingué lloc al Centre Cívic Selves i Carner de Manresa.

— 15 i 16 d'octubre de 2009. «Introducció a la fotografia naturalista», a càrrec de Francesc Muntada, fotògraf de la natura professional. Tingué lloc al Centre Cívic Selves i Carner de Manresa.

Sortides guiades per l'Anella Verda de Manresa

— Sessions teòriques: els dies 1 i 2 d'octubre de 2009. «Els parcs naturals periurbans», a càrrec del biòleg Ignasi Cebrian, i «El medi natural del terme de Manresa», a càrrec del biòleg Florenci Vallès. Tingueren lloc a la sala de reunions del Casino.

— Primeres sortides: el 4 d'octubre de 2009, «La ruta dels pous de glaç», amb la col·laboració de Toni Fernández, monitor de cursos de pedra seca, i el 25 d'octubre de 2009, «El regadiu de Viladordis i les Marcetes», organitzada conjuntament amb el Parc de la Sèquia.

— Altres sortides: el 7 de març de 2010, la ruta dels fòssils del Llobregat al Cardener; el 25 d'abril de 2010, la pujada a Collbaix i la visita i tast de vi al Cellar del Molí, i el 23 de maig de 2010, la visita a les cingleres del Llobregat i la riera de Sant Esteve.

Projectes

— Web del medi natural del Bages. Manteniment i actualització de continguts.

— Estudi interdisciplinari del torrent Salat d'Horta d'Avinyó (Bages). Estudi dels sistemes naturals d'aquest torrent en el qual participen diversos grups de recerca.

— Projecte de reintroducció de la cigonya al Bages. Amb el suport de la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya.

— Revisió i senyalització dels itineraris de natura de Manresa.

Delegació d'Osona (GNO)

Activitats

— Cicle de sortides naturalistes, guiades per especialistes, membres del Grup de Naturalistes d'Osona (GNO): 14 de novembre de 2009, Sortida de bolets.

Projectes

— Projecte Mussol. Instal·lació i control de caixes niu; realització de censos i alliberament de polls.

— Projecte Basses. Elaboració i manteniment del catàleg; actuacions de restauració i conservació; divulgació, informació i col·laboració amb altres institucions científiques.

— «Custòdia del Territori». Elaboració del Pla Estratègic del GNO i altres actuacions de custòdia.

— Projecte Gralla. Recollida d'informació i bibliografia.

— Realització de la Marató Ornitològica Hivernant d'Osona (MOHO).

— Participació en el cens d'ocells aquàtics hivernants de Catalunya.

— Pla de gestió de la finca dels cingles de l'Avenc.

— Instal·lació de cartells informatius a l'EIN de Collsacabra.

Divulgació

El 18 d'abril de 2010 es dugué a terme la xerrada «Els amfibis d'Osona», al Centre

Cívic de Centelles, organitzada per la plataforma No a l'Autovia, amb l'assistència de vuitanta persones. Al vespre es va fer una sortida als pantans de Valloseira (Hostalets de Balenyà).

Sortides

— 27 de març de 2010. Jornada d'ane llament d'ocells i descoberta del riu Mèder, a Vic, organitzada per l'Ajuntament de Vic i l'Associació Ampas de Vic, a càrrec de Carles Martorell.

— 18 d'abril de 2010. «Els amfibis», a la bassa de Masferrer (Malla), a càrrec de Josep Roca.

— 15 de maig de 2010. Sortida d'orquídies, a la carena de Sant Julià de Vilatorrada, a càrrec de Ramon Pou.

— 18 de juliol de 2010. «Els odonats», al riu Ges (Sant Pere de Torelló), a càrrec de Josep Garcia-Moreno.

Altres activitats

— 16 de gener de 2010. Cens d'ocells aquàtics hivernants, coordinat pel CERM i el DMAH.

— Es va començar a organitzar, juntament amb col·legues del País Basc i dels Països Baixos, el V Congrés Mundial de Mussol Comú, amb vista al mes de febrer de 2011, a Vic.

— 9 d'abril de 2010. Presentació del llibre *Rapinyaires nocturns de Catalunya*. I conferència «Pasado, presente y futuro de las rapaces nocturnas», a càrrec d'Iñigo Zuberogoitia.

Delegació de la Garrotxa

Activitats

— Campanya «Cabrerès 2009». Conjuntament amb el Museu de Ciències Naturals (Zoologia) de Barcelona, el 2009 es va recordar l'expedició entomològica que vuitanta-sis anys abans van realitzar Longí Navàs i Ascensi Codina al massís del Cabrerès.

— V Seminari sobre Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa, que tingué lloc a Olot, el 27 de febrer de 2010.

Sortides

— 18 de març de 2010. Sessió de treball per definir com serà *Flora vascular de la Garrotxa* (Monografies de Patrimoni Natural, 3), i, per tant, totes les tasques que s'hauran de desenvolupar i com s'hi podrà participar.

— 20 de març de 2010. Curs de fotografia de plantes, a càrrec de David Vilasís.

— 11 d'abril de 2010. Sortida als altiplans de la Barroca (Sant Aniol de Finestres).

— 24 d'abril de 2010. Sortida a l'illa del Fluvià (Maià de Montcal).

— 23 de maig de 2010. Sortida a l'Alta Garrotxa.

Projectes

— «Catàleg de flora vascular de la Garrotxa».

— «Grup *Orchis* d'estudi de les orquídies de la Garrotxa».

— «Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada».

— «Seguiment i assessorament en actuacions sobre cinc espècies vegetals de l'Alta Garrotxa».

— Col·laboració en el projecte «Protocol de germinació de l'endemisme *Allium pyrenaicum*».

— Col·laboració en el projecte «Estudi i optimització de protocols de germinació per quatre endemismes vegetals de la comarca de la Garrotxa».

— «Cartografia digital i eradicació de flora invasora de la Garrotxa».

— «Mapa de flora invasora de la Garrotxa».

— «Cartografia i tipificació de les rouredes de roure pènel de la Garrotxa».

— «Catàleg de flora vascular, comunitat ornítica i coleòpters saproxílics dels boscos madurs de la Garrotxa».

— «Líquens dels boscos madurs de la Garrotxa».

— «Producció de glans i virosta en diferents boscos del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa».

— «Seguiment de la conservació del teix a l'Alta Garrotxa».

— «Seguiment de papallones diürnes (BMS) de la Garrotxa».

— «Tipificació de comunitats d'odonats per hàbitats a la Garrotxa».

— «Participació en l'atles d'odonats de Catalunya».

— «Tipificació de comunitats d'ortòpters per hàbitats a la Garrotxa».

— «Seguiment dels atropellaments d'amfibis i rèptils en carreteres de la Vall d'en Bas».

— «Atles d'amfibis i rèptils de la Vall d'en Bas».

— «Seguiment d'ocells d'interès de l'Alta Garrotxa».

Projecte «Papallones diürnes de la Garrotxa»

Les sessions es van dur a terme els dies següents: 16 d'abril de 2010 (sessió teòrica), 17 d'abril de 2010 (sortida de camp), 7 de maig de 2010 (sessió teòrica), 8 de maig de 2010 (sortida de camp), 4 de juny de 2010 (sessió teòrica) i 5 de juny de 2010 (sortida de camp).

Els objectius d'aquest projecte van ser millorar els coneixements que es tenien sobre les papallones diürnes de la comarca de la Garrotxa amb l'objectiu de formar totes les persones interessades en les papallones i fer que participessin en el projecte (aprendre a identificar les papallones i conèixer aspectes de la seva biologia i ecologia). El projecte també va pretendre realitzar activitats de divulgació, com ara les sortides de camp a diversos llocs de la Garrotxa i la publicació d'una monografia sobre papallones dins de la col·lecció «Monografies de Patrimoni Natural de la Delegació de la Garrotxa de la ICHN».

Publicacions

Les libèl·lules de la Garrotxa. Monografies de Patrimoni Natural, 1.

Quera. Novetats Geològiques de la Garrotxa, 2009.

Plantes de la Garrotxa, primer llibre del projecte «Conexim el que trepitgem?»

Delegació de la Franja de Ponent

— Del 4 al 14 de setembre de 2009. Onzè i dotzè cursos de biodiversitat tropical.

— Del 6 a l'11 de maig de 2010, l'illa de Sardenya va acollir una nova edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Ciències de la Natura.

— Del 5 al 9 de juliol de 2010, la vila de Seròs (Segrià), a l'aiguabarreig, va acollir la setena edició del Campus de Ciències de la Natura.

Grup de treball Oxygastra*Reunions de treball*

Es van dur a terme diverses reunions de seguiment per a la revisió, seguiment i confecció de la base de dades de l'atles d'odonats de Catalunya.

Col·laboració amb grups i associacions naturalistes

— 13 de juliol de 2010. Forat Micó i riu Ges.

— 3 de juliol de 2010. Sortida divulgativa de camp a la riera de Nespres (Mura).

— 24 de juliol de 2010. Sortida divulgativa de camp a la riera de Nespres (Mura).

— Del 2 al 5 de juliol de 2010, a Vairão - Vila do Conde, Portugal. Congrés Europeu d'Odonatologia.

El projecte «Odonats bioindicadors (Ob)»

Projecte «Odonats bioindicadors a Catalunya», coordinat per Ricard Martín. Es col·laborà amb el projecte ArtroCat aportant les referències bibliogràfiques de la base de dades d'Oxygastra.

Seguiments

— L'estany de Banyoles (Pla de l'Estany), a càrrec de Mike Lockwood.

— Delta de l'Ebre i Ports de Beseit (Montsià), a càrrec de Pere Luque.

— Menorca, a càrrec d'Esther Soler i Monzó, sobre la composició de la comunitat d'odonats i les variables ambientals de dotze basses temporals en una col·laboració amb un projecte LIFE Basses.

— Parc Natural de la Serra de Montsant, a càrrec de Josep Palet, que va mostrejar diversos punts dels cursos fluvials dins el marc d'un projecte finançat pel PN de Montsant.

— La Garrotxa, a càrrec de Xavier Oliver, que fa el seguiment de la moixina des de fa cinc anys.

Treball de camp per a l'atles d'odonats de Catalunya

La conca de Tremp, Isona i Conca Dellà; Vallès Occidental i Oriental: la Tordera, riera de Gualba, el Congost, molí de l'Antic, riu Tort, Gallecs, etc.; basses de la Selva i el baix Tordera, basses de la plana de Lleida prop de Seròs i Alfés; serra de Montsant; riu Segre a la Noguera; aiguabarreig del Segre i del Cinca, Alcoletge, Granja d'Escarp; Vall d'Aran i punts adjacents del Pallars Sobirà; Montseny; Vidreres; Berguedà; Solsonès; Alt Urgell.

Revisió de col·leccions

Revisió de la col·lecció d'odonats al Museu de Zoologia de Barcelona.

Conservació dels invertebrats del Montseny

Participació en els treballs del projecte de protecció i conservació d'invertebrats al Parc Natural del Montseny.

La base de dades

Es va continuar el procés de confirmar totes les citacions antigues de la base de dades per a la seva incorporació definitiva a la base de dades. Amb data 23 gener de 2010, la base de dades comptava amb un total de 29.428 registres, dels quals en van quedar per confirmar 4 i per revisar 497.

Campanya «Viu el parc en família», al Parc Natural de la Serra de Montsant

El 21 d'agost, Oxygastra participà en la campanya «Viu el parc en família». Una fira d'activitats per part dels diferents ens que actuen dins de l'àmbit del PN Serra de Montsant. Oxygastra muntà una parada on xiquets i pares podien veure una presentació sobre odonats, consultar llibres i guies de referència, observar multitud d'exúvies i participar en l'elaboració d'una maqueta de diversos tipus de libèl·lules tot pintant i retallant, segons les seves habilitats.

Publicacions

En aquest apartat esmentem els articles i notes produïts a partir del treball de camp i publicats/enviats el 2010, a més de projectes personals dels membres d'Oxygastra.

ESCOLÀ, J.; MÜLLER, P.; BATLLE, R. M. (en premsa). «Odonatofauna del nuevo Estany d'Ivars i Vilasana. Comarca del Pla d'Urgell. Lleida». Enviat al *Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa*.

LOCKWOOD, M. «Nuevas citas de *Cordulegaster bidentata* Sélys, 1842 (Odonata: Cordulegasteridae) de los Pirineos catalanes». *Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa*, núm. 46, p. 506-508.

MARTÍN, R. *Butlletí d'Oxygastra*, núm. 8 (març 2010).

MARTÍN, R. (en premsa). «*Coenagrion pulchellum* a Catalunya». Enviat al *Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa*.

- Capítol al llibre sobre els odonats de l'aiguabarreig del Segre-Cinca.
- «El projecte "Odonats bioindicadors"». Enviat a la Comissió de Publicacions de la ICHN el 4 d'octubre de 2010.

MAYNOU, X. «La odonatofauna (Insecta: Odonata) de la conca del riu Flamisell (Pirineus centrals)». Enviat a la Comissió de Publicacions de la ICHN.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura

Cicle de projeccions de natura

— 2 d'octubre de 2009. «Socotra, l'illa del Fènix», a càrrec d'Oriol Alamany. Tingué lloc a l'IEC.

— 6 de novembre de 2009. «Les llums de la nit. De la metamorfosi de la libèl·lula Emperador a la Via Làctia sobre l'illa de Pasqua», a càrrec de Manel Soria. Tingué lloc a l'IEC.

— 29 de gener de 2010. «Ladakh, vida salvatge al transhimàlaia», a càrrec d'Òscar Domínguez. Tingué lloc a l'IEC.

— 12 de març de 2010. «La nova entomologia: la fotografia», a càrrec de José Manuel Sesma.

— 4 de juny de 2010. «Sud-amèrica: a la recerca de l'aventura», a càrrec de Jordi Busqué.

Publicacions

Quadern de precaucions i bona pràctica fotogràfica a la natura.

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació: 1912

JUNTA DIRECTIVA

President:	JAUME REVENTÓS I PUIGJANER
Vicepresident primer:	FERRAN AZORÍN I MARÍN
Vicepresident segon:	LLUÍS TORT I BARDOLET
Secretari general:	JOSEP CLOTET I ERRA
Vicesecretari:	ARCADI NAVARRO I CUARTIELLAS
Tresorera:	CARME SEGARRA I ROBERT
Vocal d'Acció Territorial:	JORDI BERMÚDEZ I MAR
Vocal de Comunicació:	HÉCTOR RUÍZ MARTÍN
Vocal d'Ensenyament:	ROSA PÉREZ I ROURA
Vocal de Lexicografia:	RICARD ROCA I PASCUAL
Vocal de Seccions:	ÀUREA NAVARRO I SABATÉ
Vocal de Publicacions:	FRANCESC PIFERRER I CIRCUNS
Vocal d'Estudiants:	JOAN DURAN I FERRER

Coordinadors de les seccions especialitzades

Aqüicultura	Josep Planas (UB)
Biofísica	Pere Garriga (UPC)
Biologia del Desenvolupament	Jordi Garcia-Fernández (UB)
Biologia Evolutiva	Montserrat Papaceit (UB)
Biologia i Indústria	Ramon Roca (Almirall Prodesfarma)
Biologia Molecular	Albert Jordan (CSIC)
Biologia Molecular del Càncer	Gabriel Capellà (Institut Català d'Oncologia, ICO)
Biologia de la Reproducció	Enric Ribes (UB)
Biologia de Sistemes	Albert Sorribas (UdL)
Biologia i Societat	Cristina Junyent (Fundació Ciència en Societat)
Ecologia Marina	Ramon Masana (Institut de Ciències del Mar, ICM)
Ecologia Terrestre	Josep Maria Espelta (Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals, CREAF)
Ensenyament	Rosa Pérez (Escoles Betlem de Premià de Dalt)
Genòmica i Proteòmica	Francesc Xavier Avilés (UAB)

Senyalització Cel·lular i Metabolisme	Francesc Viñals (UB)
Fisiologia Vegetal	Vacant
Microbiologia	Mercè Berlanga (UB)
Neurobiologia Experimental	Josep Saura (UB)
Virologia	Miguel À. Martínez (Fundació IrsiCaixa) i Ana Angulo (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, IDIBAPS)
Estudiants	Marta Llauredó (Hospital Universitari Vall d'Hebron, HUVH)
SCB a Alacant	Sergi Soriano (Universitat Miguel Hernández d'Elx, UMH)
SCB a Balears	Balbina Nogales (UIB)
SCB a Lleida	M. Ángeles de la Torre (UdL)
SCB al Pallars	Xavier Castells (Associació Lo Pi Negre)
SCB a València	Helena Mira (UV)
SCB a Vic	Jordi Planas (UVic)
Nombre de socis:	1.422

Activitats

Sessió inaugural del curs

— IEC, 23 de novembre de 2009. Sessió inaugural del curs amb les conferències: «Els virus de la grip. Patògens en constant evolució», a càrrec de Tomàs Pumarola, cap de la Secció de Virologia del Servei de Microbiologia (Centre de Diagnòstic Biomèdic) de l'Hospital Clínic de Barcelona, i catedràtic de la Universitat de Barcelona; «Epidèmies i pandèmies gripals: realitats o especulacions?», a càrrec d'Antoni Trilla, cap de Medicina Preventiva i Epidemiologia de l'Hospital Clínic de Barcelona i professor de salut pública de la Universitat de Barcelona.

Congressos i simposis

— Sant Carles de la Ràpita, 19 d'octubre de 2009. II Congrés d'Aqüicultura Mediterrània, organitzat per la Secció d'Aqüicultura.

— IEC, 19 i 20 de novembre de 2009. Reunió Científica Anual de Microbiologia 2009 (RECAM 2009), organitzada per la Secció de Microbiologia.

Cursos i seminaris

— Facultat de Ciències de la UAB, 30 de novembre de 2009. Seminari: «Genetic consequences of seed dispersal for tree populations», organitzat per la Secció d'Ecologia Terrestre.

— IEC, del 30 de novembre al 2 de desembre de 2009. «Introducció a les *good laboratory practices*: sistema de qualitat en desenvolupament no clínic», organitzat per la Secció de Biologia i Indústria.

— Hospital General Vall d'Hebron, 11 de desembre de 2009. 6TH Workshop on Medical Genomics and Proteomics, organitzat per la Secció de Genòmica i Proteòmica.

— ICM-CMIMA, 8 de gener de 2010. «Nous avenços en ecologia microbiana», organitzat per la Secció de Microbiologia.

— IEC, de l'octubre de 2009 al març de 2010. Curs d'actualització en coneixements de biologia, organitzat per la Secció d'Ensenyament.

— Institut de Bioenginyeria d'Elx, 21 de maig de 2010. Seminari de recerca: «Caracterització histopatològica i molecular del glioblastoma multiforme», organitzat per la Secció d'Alacant.

— IEC, 2 i 3 de juliol de 2010. Taller: «Fitfish: workshop on the swimming physiology of fish».

Jornades

— IEC, 16 de setembre de 2009. III Jornada de Biofísica, organitzada per la Secció de Biofísica.

— IEC, 22 de setembre de 2009. I Jornada de Biologia de Sistemes, organitzada per la Secció de Biologia de Sistemes.

— Centre d'Estudis Avançats de Blanes, 2 d'octubre de 2009. VI Jornada d'Avenços en Ecologia, organitzada per la Secció d'Ecologia Aquàtica.

— IEC, 23 d'octubre de 2009. Jornada anual: «Hipòxia i angiogènesi», organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular.

— IEC, 6 de novembre de 2009. VII Jornada de Fisiologia Vegetal, organitzada per la Secció de Fisiologia Vegetal.

— IEC, 10 de novembre de 2009. IX Jornada de Virologia, organitzada per la Secció de Virologia.

— IEC, del 8 al 20 de novembre. ESCMID Conference on enterococci: from animals to man, organitzada per la Secció de Microbiologia.

— IEC, 3 de desembre de 2009. VI Jornada CREA-SCB-ICHN: «Aturem la pèrdua de biodiversitat».

— Universitat Miguel Hernández d'Elx, 11 de desembre de 2009. Jornada sobre Diabetis i Obesitat, organitzada per la Secció d'Alacant.

— IEC, 17 de desembre de 2009. Jornada de Santa Llúcia 2009: «Gaps en la comunicació científica: quan es creen conxorxes», organitzada per la Secció de Ciència en Societat.

— IEC, 5 de març de 2010. I Jornada de Cromatina i Epigenètica, organitzada per la Secció de Biologia Molecular.

— IEC, 2 d'abril de 2010. VII Jornades de Biologia Cel·lular i Molecular

UIC, PCB i IEC, organitzades per la Secció d'Ensenyament.

— IEC, 29 d'abril de 2010. Jornada: «Immunità i societat: la relació entre ciència i salut», organitzada per la Societat Catalana de Biologia i la Societat Catalana d'Immunologia.

— IEC, 18 de juny de 2010. Jornada anual: «Senyals implicats en mort cel·lular», organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular.

— IEC, 29 i 30 de juny de 2010. XVIII Jornades de Biologia Molecular, organitzades per la Secció de Biologia Molecular.

— IEC, 5 de juliol de 2010. X Jornada de Biologia Evolutiva, organitzada per la Secció de Biologia Evolutiva.

Altres activitats i sessions extraordinàries

— Lleida, octubre del 2009. Cicle de conferències en commemoració del dos-centè aniversari de Darwin i els cent cinquanta anys de la teoria de l'evolució, organitzat per la Secció de la SCB a Lleida.

— Palau de la Virreina, 10 de novembre de 2009. Tertúlies a la Virreina: «Mitosis», organitzades per Joan Duran, del Consell Directiu de la SCB.

— Aula Magna de la Facultat de Biologia de la UB, 17 de novembre de 2009. «Més enllà de Darwin», organitzat per la Secció de Biologia del Desenvolupament.

— Alacant, del 9 al 20 de novembre de 2009. «La cultura a l'Espanya

del segle xx: Junta per a l'Ampliació d'Estudis i l'origen del CSIC», activitat inclosa dins els actes de la Setmana de la Ciència, organitzada per la Secció d'Alacant.

— Lleida, del 26 d'octubre al 27 de novembre. Visites guiades als laboratoris de la ciutat de Lleida i pels voltants.

— Alacant, del 15 al 26 de febrer de 2010. Exposició: «La cultura a l'Espanya del segle xx: l'origen del CSIC», organització conjunta de la Secció d'Alacant amb ANEI Siglo XXI.

— Escola Oficial d'Idiomes d'Elx, del 22 al 25 de febrer de 2010. Exposició: «La cultura a l'Espanya del segle xx: l'origen del CSIC», organització conjunta de la Secció d'Alacant amb ANEI Siglo XXI.

— Institut de Bioenginyeria de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, del 18 al 23 d'abril de 2010. Exposició itinerant: «Darwin: El viatge del beagle», organitzada conjuntament entre la Secció d'Alacant i ANEI Siglo XXI.

— Centre d'Investigacions Biològiques (CIB-CSIC), Universitat Complutense de Madrid, del 10 al 31 de maig de 2010. Exposició itinerant: «La cultura a l'Espanya del segle xx: l'origen del CSIC», organització conjunta de la Secció d'Alacant amb ANEI Siglo XXI.

— Institut de Bioenginyeria de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, 13 de maig de 2010. Conta contes, organitzat per la Secció d'Alacant.

— Jardí Botànic de la Universitat de València, 15 de maig de 2010. VII Matinal d'Evolució, organitzada per la Secció de València.

— Concurs de fotografia científica (fins al 31 de juliol de 2010), organitzat per la Secció d'Alacant.

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació: 1923

JUNTA DIRECTIVA

President:	IGNASI ROVIRÓ I ALEMANY
Vicepresident i responsable de Publicacions:	JOSEP MONSERRAT MOLAS
Secretari:	XAVIER GARCIA-DURAN BAYONA
Tresorer:	ALBERT MOYA RUIZ
Vocals:	RAMON ALCOBERRO
	ÀNGELS BALDÓ
	POMPEU CASANOVAS
	JOAN GONZÀLEZ
	VÍCTOR GÓMEZ
	ANDREU GRAU I ARAU
	CARMEN MERCHÁN CANTOS
	JOSEP M. PORTA
	MIQUEL SEGURÓ
	JORDI SALES
	XAVIER SERRA
	CONRAD VILANOU

Nombre de socis: 267

Activitats de les seccions i grups

Aquest curs, la Secció de Filosofia Pràctica va organitzar un seminari en el qual es va llegir l'obra *La violència y lo sagrado*, de René Girard. Aquesta lectura es va realitzar al llarg de dotze sessions i hi van participar dotze persones.

L'activitat principal del Grup de Filosofia Analítica durant el curs 2009-2010 va ser l'organització per vuitè any

consecutiu d'un curs de formació —deu sessions de tres hores— obert als membres de la Societat i als professors d'ensenyament secundari, fossin membres o no. La inscripció efectiva de professors que no eren membres del nostre grup va ser de quaranta-una persones. El títol genèric d'aquesta edició del curs fou «Anàlisi de deu textos clàssics i contemporanis sobre identitat (I)». El curs va tenir tres ponents

de la Universitat de Girona, dos ponents de la Universitat de Barcelona, dos ponents de la Universitat de València, un ponent de la Universitat Pompeu Fabra, un ponent de la Universitat de Stirling i un ponent de la Universitat Autònoma de Madrid. El curs gaudeix del reconeixement com a curs de formació permanent del professorat per la Generalitat de Catalunya. El contingut de les sessions va ser el següent:

Identitat numèrica i identitat personal

— 13 de gener de 2010. Aristòtil. *Física II*, 2 i *Metafísica VIII*, 6. Ponent: Julián Marrades, de la Universitat de València.

— 27 de gener de 2010. Thomson, Judith. *L'estàtua i l'argila*. Ponent: Sònia Roca, de la Universitat de Stirling.

— 17 de febrer de 2010. Hume, David. *Tractat de la naturalesa humana*, llibre I, part IV, secció VI, «De la identitat personal». Ponent: Josep Lluís Prades, de la Universitat de Girona.

— 24 de febrer de 2010. Locke, John. *Assaig sobre l'enteniment humà*, llibre II, capítol XXVII: «De la identitat i la diversitat». Ponent: Ignacio Vicario, de la Universitat Autònoma de Madrid.

— 24 de març de 2010. Perry, John. *Diàleg sobre la identitat personal i la immortalitat*. Ponent: Sergi Oms, de la Universitat de Barcelona.

— 2 de juny de 2010. Wittgenstein, Ludwig. *Ocasions filosòfiques: Notes sobre dades dels sentits i experiència*

privada. Ponent: Manuel García-Carpintero, de la Universitat de Barcelona.

Identitat cultural i identitat nacional

— 14 d'abril de 2010. Moulines, Ulises. *Manifest nacionalista (o fins i tot separatista, si volen)*. Ponent: David Pineda, de la Universitat de Girona.

— 28 d'abril de 2010. Requejo, Ferran. *Política i filosofia: pluralisme i justícia en les democràcies liberals*. Ponent: Ferran Requejo, de la Universitat Pompeu Fabra.

— 19 de maig de 2010. Glover, Jonathan. *Nations, Identity and Conflict*. Ponent: Sergi Rosell, de la Universitat de València.

— 26 de maig de 2010. Margalit, Avishei i Raz, Joseph. *National Self-Determination*. Ponent: Joan Pagès, de la Universitat de Girona.

El Grup d'Estudis Fenomenològics va continuar durant aquest curs, en les sessions ordinàries, l'elaboració del projecte d'un vocabulari fenomenològic fonamental. Enguany, Marta Jorba va exposar el concepte de *consciència*. Bona part de les sessions ordinàries es van invertir també en la preparació de les comunicacions de diversos membres del Grup en el IX Congrés Internacional de la Societat Espanyola de Fenomenologia, a Segòvia, en el qual el Grup va participar amb set comunicacions: Pau Pedragosa, Marta Jorba, Xavier Escribano, Carles Serra, Ferran Garcia i Joan González van

veure les seves comunicacions acceptades. D'altra banda, durant el curs, el Grup va rebre la visita de dos professors conferencians: Luisa Paz, de la Universitat de Saragossa, que va fer una conferència sobre Merleau-Ponty, i el professor Dan Zahavi, de la Universitat de Copenhagen i director del Centre d'Estudis sobre la Subjectivitat, que va fer una conferència sobre les novetats que ofereix la darrera fenomenologia generativa de Husserl a l'hora de corregir malentesos sobre la interpretació de la seva fenomenologia. Un altre dels objectius del Grup —consistent que fruit de la tasca del Grup surtin tesis doctorals— es va veure complert durant aquest curs amb l'acabament i la defensa de Pau Pedragosa de la seva tesi sobre les relacions entre fenomenologia i arquitectura. Cal assenyalar que Pau Pedragosa, Joan González i Xavier Escribano van ser escollits com a membres del Comitè Organitzador del IV Congrés Internacional de la OPO (Organization of Phenomenological Organizations), i també que Marta Jorba va ser escollida com a col·laboradora de la Junta Directiva de la Societat Espanyola de Fenomenologia.

El Grup d'Estudis Sartreans va dur a terme la lectura i el comentari del pròleg de *L'Être et le néant*. Les sessions van comptar amb les intervencions dels membres del Grup al voltant de la temàtica «Sartre, filosofia i teatre».

El Grup de Filosofia Personalista va treballar el text *Feu la chrétienté*. També va organitzar les Segones Jornades de Filosofia Personalista, que van comptar amb la presència d'Antoni Comín, amb el tema «El personalisme avui, davant del desencís ideològic i/o filosòfic del món actual».

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 20 (2009).

BADIA I GABARRÓ, Alfred (2009). *La certesa i l'ideal*. Coedició amb Barcelonasa d'Edicions.

CASANOVAS, Pompeu (coord.) (2009). *Miquel Carreras i Costajussà i la filosofia catalana d'entreguerres (1918-1939)*. Coedició amb la Fundació Bosch i Cardellach.

Col·loquis de Vic. XIII: *La modernitat* (2009). Coedició amb l'Ajuntament de Vic.

Societat Catalana de Física

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP ENRIC LLEBOT RABAGLIATI

Vicepresidenta: NÚRIA FERRER I ANGLADA

Secretari: AGUSTÍ POCH I PARÉS

Tresorer: XAVIER BATLLE GELABERT

Vocals: ALBERT BRAMON I PLANAS

CARLOS CASTEL SUBIAS

JOAN CUXART RODAMILANS

SALVADOR ESTRADÉ SOBREPÈRE

M. ÀNGELS GARCIA BACH

XAVIER GRANADOS GARCIA

ALBERT GRAS MARTÍ

ORIOI GUASCH FORTUNY

XAVIER JAEN HERBERA

IGNASI JUVELLS I PRADES

IGNASI LABASTIDA I JUAN

JOSEP LLOSA I CARRASCO

XAVIER MAGRANS I FONTRDONA

JORDI MIRALDA ESCUDÉ

JORDI MUR PETIT

JOAN ÀNGEL PADRÓ I CÀRDENAS

JOSEP MARIA PONS I RÀFOLS

LLORENÇ PORQUER SEGUÍ

ANTONI ROCA I ROSELL

RAMON SALA GASSET

ANNA SANAHUJA MOTA

SANTIAGO VALLMITIANA RICO

Delegat de l'IEC: DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis: 452

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Assemblea General de Socis

La Junta de Govern de la Societat, en la reunió ordinària del dia 6 de juliol de 2010 va acordar convocar una reunió de l'Assemblea General de Socis el 13 d'octubre de 2010, a la Sala Nicolau d'Olwer de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Carme, 47).

En l'ordre del dia es tractà el punt referent a la renovació dels càrrecs directius de la Societat; una vegada finalitzat el termini de presentació de candidatures per a cobrir els càrrecs directius que s'havien de renovar, es va estructurar una única candidatura formada per: Núria Ferrer Anglada (Departament de Física Aplicada, UPC), com a vicepresidenta; Joan Garin Casanovas (catedràtic de física i química d'ensenyament secundari), com a tresorer, i Emili Elizalde Rius (Institut d'Estudis Espacials de Catalunya), Salvador Estradé Sobreperere (IES Montserrat, Barcelona), M. Àngels Garcia Bach (Departament de Física Fonamental, UB), Xavier Granados Garcia (Institut de Ciència de Materials de Barcelona), Oriol Guasch Fortuny (Departament de Tecnologies Media, La Salle URL), Xavier Jaén Herbera (Departament de Física i Enginyeria Nuclear, UPC), Ignasi Juvells Prades (Departament de Física Aplicada i Òptica, UB), Xavier Magrans Fontrodona (Enginyeria per al Control del Soroll, ICR) i Santiago Vallmitjana Rico (Departament de Física Aplicada i Òptica, UB), com a vocals.

Activitats

XXV Trobades Científiques de la Mediterrània: «Gaia: la galàxia en un petabyte».

Les Trobades Científiques de la Mediterrània, que organitzen cada any la Societat Catalana de Física i la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis amb el suport de diverses institucions acadèmiques del seu àmbit lingüístic, tenen per objectiu principal proveir un marc adequat a l'intercanvi d'experiències i de coneixements sobre un tema actual de recerca. L'edició del 2009, que fou la número xxv, es va dedicar a l'astronomia i es va celebrar a Maó (Menorca) entre els dies 30 de setembre i 3 d'octubre de 2009. En l'organització també van participar l'Institut de Ciències del Cosmos de la Universitat de Barcelona (ICC-UB) i l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC).

Els objectius concrets de la trobada foren: transmetre a la comunitat astronòmica espanyola l'experiència dels grups involucrats en la preparació de la missió Gaia; identificar interessos comuns en les línies d'investigació presents i futures; crear grups de treball i xarxes per a preparar la immensa tasca de l'explotació científica de Gaia, i analitzar les sinergies amb els *surveys* presents i futurs des de terra i l'espai. Hi va haver un total de cinquanta-vuit participants, es van fer divuit presentacions i es van exposar divuit pòsters.

Universitat Catalana d'Estiu: «El làser, cinquanta anys»

Prada de Conflent, del 21 al 24 d'agost de 2010. Els cursos d'enguany van pretendre explicar les bases físiques del funcionament del làser, així com els detalls d'una sèrie d'aplicacions fonamentals de gran rellevància en la societat actual.

— Cinquanta anys del làser, aplicacions quotidianes i científiques, a càrrec de Ramon Vilaseca, del Departament de Física i Energia Nuclear de la UPC.

— Computació quàntica, a càrrec de Jordi Mompert, del Departament de Física de la UAB.

— El làser, una eina per a la vida, a càrrec de David Artigas (ICFO, UPC).

— El làser: què és?, com es va descobrir?, a càrrec de Santi Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la UB.

— El làser: aplicacions en el nostre dia a dia, a càrrec de Santi Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la UB.

— Criptografia quàntica, a càrrec de Jordi Mompert, del Departament de Física de la UAB.

Olimpíada de Física

Des de l'any 1997, la Societat Catalana de Física organitza la fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física. L'objectiu és realitzar un procés de selecció entre els estudiants d'ensenyament secundari (segon de batxillerat) amb bones

aptituds per a la comprensió de la física per tal de determinar un grup màxim de vint-i-un estudiants que representin el conjunt de districtes universitaris catalans en la fase estatal de l'Olimpíada Internacional de Física.

Aquest any es van inscriure en la fase catalana 108 estudiants, un 15 % més que el curs anterior, pràcticament tots de segon de batxillerat i procedents de 44 centres d'ensenyament secundari de tot Catalunya. Les proves de selecció de la fase catalana es van celebrar el dia 5 de febrer de 2010, simultàniament a la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Lleida, a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Girona i, enguany, també a la Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili, ja que hi va haver alumnes inscrits d'aquest districte universitari. S'hi van presentar 103 estudiants: 56 de Barcelona, 26 de Girona, 11 de Lleida i 10 de Tarragona.

El lliurament de premis es va celebrar el dia 10 de març de 2010 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en un acte públic amb nombrosa assistència de familiars i professors tutors dels estudiants. Com és tradicional, l'acte va coincidir amb el lliurament dels premis als millors treballs de recerca que s'elaboraren en l'ensenyament secundari al llarg del curs 2008-2009.

Com a preparació addicional per a la fase final espanyola, els vint-i-un

alumnes seleccionats van realitzar el 19 de març una sessió preparatòria de caràcter experimental al Laboratori de Física Moderna de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona.

Les proves de la fase estatal de l'Olimpíada de Física es van fer a la Universitat d'Alacant del 8 a l'11 d'abril. L'actuació dels estudiants catalans va ser força bona: dels 21 presentats, 18 van aconseguir algun tipus de premi, una proporció clarament per sobre de la mitjana. Els premis van ser cinc medalles de plata, vuit de bronze i cinc mencions d'honor. L'estudiant Adrià González només va quedar a dos punts de les medalles d'or, que són les que permeten la participació en les fases internacionals.

La Fase Internacional de l'Olimpíada de Física d'enguany es va celebrar a Zagreb (Croàcia) entre els dies 17 i 25 de juliol de 2010 i l'Olimpíada Iberoamericana a Panamá es va celebrar entre els dies 26 de setembre i 2 d'octubre del curs següent.

VI Jornada de Física i Química a l'IEC

La Societat Catalana de Física, conjuntament amb la Societat Catalana de Química i l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya, ja fa sis anys que organitza una jornada temàtica adreçada als professors de física i química de secundària. Aquesta jornada se celebra a la tardor a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

El tema de la VI Jornada, que es va celebrar el 4 de novembre de 2009 a la Sala Prat de la Riba de la seu de l'IEC, fou: *L'astronomia, ciència fronterera, 2009 AIA*. Es van presentar les ponències següents:

— «El sistema solar i el procés del descobriment científic», a càrrec de Jordi Miralda Escudé, de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA) i l'Institut de Ciències del Cosmos (Universitat de Barcelona).

— «De *Hem caminat damunt la Lluna* (Tintín) a *Star Wars*: la ficció (cinema, literatura i còmic) com a eina docent», a càrrec de Manuel Moreno Lupiáñez, del Departament de Física i Enginyeria Nuclear (Universitat Politècnica de Catalunya).

— «L'origen de la vida: el que a Darwin li hauria agradat saber», a càrrec de Juli Peretó Magraner, de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (Universitat de València).

— «L'astronomia i el currículum actual de secundària», a càrrec de Josep Masalles Román, de l'Institut de Ciències de l'Educació (Universitat Autònoma de Barcelona).

— «Descobriments de l'asteroide de tipus Apollo 2009 ST19», a càrrec de Josep M. Bosch Ignés, del Camp d'Aprenentatge del Montsec del Centre d'Observació de l'Univers d'Àger.

— «Explosions estel·lars: fars a l'oceà còsmic», a càrrec de Jordi Jose Pont,

del Departament de Física i Enginyeria Nuclear (Universitat Politècnica de Catalunya, Institut d'Estudis Espacials de Catalunya).

— «Treballs pràctics sobre astronomia en un centre de secundària», a càrrec d'Emilio Llorente Pérez, de l'IES Baldiri Guilera (el Prat de Llobregat).

— «Satèl·lits artificials de telecomunicacions. Radiodetecció», a càrrec de Joan de Dalmau Mommertz, del Centre de Tecnologia Aeroespacial.

La Jornada va finalitzar amb el debat: «Com acostar l'astronomia als alumnes de secundària? Quines poden ser les contribucions dels “anys internacionals” en aquest sentit?».

Premi Jordi Porta i Jué per a estudiants

El Premi Jordi Porta i Jué, instituit l'any 1962, s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre física fet per estudiants. Enguany s'hi van presentar cinc treballs. El Jurat, constituït pels membres de la Junta de la SCF Albert Bramon Planas (UAB), Núria Ferrer Anglada (UPC) i Maria Àngels Garcia Bach (UB), va acordar concedir el premi al treball *Estudi d'un polarímetre de Stokes amb làmines de cristall líquid*, presentat per Alba Peinado Capdevila, i atorgar un accèssit al treball *Llenguatges de programació quàntica*, presentat per Eric Marcos Pitarch. Els premis es van lliurar a la Sala Prat de la Riba de l'IEC el dia 22 d'abril de 2010.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

La Societat Catalana de Física va convocar per vuitena vegada aquests premis amb l'objectiu d'estimular la redacció de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. Aquests premis són adreçats als estudiants de batxillerat. Enguany s'hi van presentar seixanta-tres treballs molt ben elaborats.

El veredict de jurat de la vuitena edició fou atorgar els dos premis als treballs següents: *L'accelerador de Gauss*, fet per l'estudiant Oriol Jiménez Pavia, de l'Escola Joan Pelegrí de Barcelona, sota la direcció del professor tutor Jordi Solsona Celma, i *Modelització de cràters d'impacte*, fet pels estudiants Jesús Ordoño Fernández i Carlos Tadeo Gávez, de l'IES Frederic Mompou de Sant Vicenç dels Horts, sota la direcció del professor tutor Joan Alberich Carramiñana. D'altra banda, es van lliurar dos accèssits als treballs següents: *La levitació diamagnètica*, fet per l'estudiant Ferran Bertomeu Castells, de l'IES Jaume Salvador i Pedrol de Sant Joan Despí, sota la direcció de la professora Marta Madrueño Sicart, i *El desig de volar*, fet per l'estudiant David Roca Cazorla, del Col·legi Escorial de Vic, sota la direcció de la professora Victòria Pujol Planas.

XVII Cicle de conferències

«Física oberta»

El dia 21 d'octubre de 2009, a la Sala Nicolau d'Olwer de la seu de l'IEC, es va

fer la conferència inaugural del curs 2009-2010 amb el títol: «La teoria de la relativitat general d'Einstein avui», a càrrec d'Enric Verdaguer Oms, del Departament de Física Fonamental (UB). La resta de conferències del cicle foren les següents:

— 23 de març de 2010, Sala Nicolau d'Olwer (IEC). «Metastabilitat i allaus en transicions de fase», a càrrec d'Antoni Planes Vila, del Departament Estructura i Constituents de Matèria (UB).

— 27 d'abril de 2010, Sala Nicolau d'Olwer (IEC). «El uso de los sincrotrones en ciencia y tecnología», a càrrec de Celerino Abad-Zapatero, de la Universitat d'Illinois (Chicago).

Participació en el cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2009»

El Premi Nobel de Física de l'any 2009 fou concedit a Charles K. Kao, per les investigacions sobre la transmissió de llum en fibres per a la comunicació òptica, i a Willard S. Boyle i George E. Smith, per la invenció d'un circuit de semiconductor —el detector CCD.

Amb motiu d'aquest premi, el 15 de desembre de 2009, a la Sala Nicolau d'Olwer de la seu de l'IEC, es van celebrar les conferències següents: «Transmissió de la llum en fibres per a les comunicacions òptiques», a càrrec de Santiago Vallmitjana, del Departament de Física Aplicada i Òptica (UB), i «Invenció d'un circuit semiconductor per a la captació d'imatges: el

sensor CCD», a càrrec d'Atilà Herms, del Departament d'Electrònica de la UB.

Lectura dramatitzada

El 19 d'octubre de 2009, a l'Aula Magna Enric Casassas de les Facultats de Física i Química (UB), la SCF, en col·laboració amb la Facultat de Física (UB) i el Grup de Teatre del Centre de Llorenç del Penedès, va organitzar una lectura dramatitzada de l'obra *Copenhagen*, de Michael Frayn, traduïda al català per Llorenç Rafecas. Els actors que la van interpretar foren Lluís Soler (Niels Bohr), Mercè Pons (Margrethe Bohr) i Àlex Casanovas (Werner Heisenberg). Abans de començar la lectura, Antoni Roca, membre de la Junta de la SCF, va fer una introducció històrica al tema de l'obra.

Col·laboracions

Durant aquest curs la SCF va col·laborar amb les activitats següents:

— Exposició «1609-2009: una nova manera de mirar el cel», organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la Universitat de Barcelona.

— «Encontres amb el tercer cicle», activitats organitzades per un col·lectiu d'estudiants de tercer cicle de la Facultat de Física (UB).

Revista digital: Recursos de Física

Aquesta revista és una publicació digital periòdica que la Societat Catalana de Física, en col·laboració amb la Xarxa

Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC), posa a l'abast dels professors de física de secundària i primers cursos universitaris perquè puguin compartir els seus recursos. Durant el curs 2009-2010 es va publicar: *Recursos de Física*, número 4 (tardor 2009) i *Recursos de Física*, número 5 (primavera 2010).

Publicacions

La Societat Catalana de Física publica dos números cada any de la *Revista de Física*. Aquesta revista d'alta divulgació en física, que fa catorze anys que s'edita, té un alt

grau d'acceptació entre tots els físics de llengua catalana i ha permès una connexió més gran entre la comunitat científica, així com un coneixement acurat del que fan altres companys escampats arreu. Un altre aspecte que cal assenyalar és que la continuïtat i la seriositat de la publicació han servit per a donar a conèixer la Societat Catalana de Física a persones i llocs als quals no hauria estat fàcil arribar per uns altres camins. Se'n van publicar el volum 4, núm. 7 (2n semestre 2009), i el volum 4, núm. 8 (1r semestre 2010).

Societat Catalana de Química

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: ROMÀ TAULER I FERRÉ
Secretari: ERIC JOVER I COMAS
Tresorera: CRISTINA PALET I BALLÚS
Vocals: PERE ALEMANY I CAHNER
CARLES BO I JANÉ
JOSEP BONJOCH SESÉ
JOAN CABRÉ CASTELLVÍ
AURELI CAAMAÑO ROS
JOSEFINA GUITART I MAS
MANUELA HIDALGO MUÑOZ
JORDI LLORCA PIQUÉ
JAUME PUY LLORENS
CONCEPCIÓ ROVIRA I ANGULO
PILAR SALAGRE CAMERO
PAU SERRA PRAT
XAVIER TOMÀS MORER

Delegada de l'IEC: PILAR GONZÁLEZ DUARTE

Nombre de socis: 701

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Assemblea General

El 21 de desembre de 2009, la Societat Catalana de Química celebrà la seva Assemblea General de socis.

European Association for Chemical and Molecular Sciences (EuCheMS)

La Societat Catalana de Química és societat membre de l'EuCheMS des del gener de 2008.

El president de la SCQ, Romà Tauler, va assistir a l'Assemblea General

de l'EuCheMS, celebrada a Interlaken, Suïssa, del 14 al 16 d'octubre de 2009.

En representació del president de la Societat, Eric Jover, secretari de la Junta, va assistir al Tercer Congrés EuCheMS de Química, que tingué lloc a Nuremberg del 29 d'agost al 2 de setembre de 2010. El doctor Jover, especialista en química ambiental, va assistir també com a delegat a la reunió dels membres de la Divisió de Química Ambiental, celebrada en el marc del Congrés.

El setembre de 2009 la Societat Catalana de Química designà el doctor Aureli Caamaño i la doctora Josefina Guitart com a delegats de la Societat a la Divisió d'Educació Química.

Any Internacional de la Química, AIQ 2011

Comissió Catalana de Coordinació de l'Any Internacional de la Química

El 30 de desembre de 2008, l'Assemblea de les Nacions Unides proclamà oficialment l'any 2011 Any Internacional de la Química.

El novembre de 2009, des de la Societat Catalana de Química es va proposar la creació de la Comissió Catalana de Coordinació de l'Any Internacional de la Química per a coordinar la multitud d'actes que s'organitzarien a Catalunya amb motiu d'aquesta celebració.

Concurs Calendari «Quins elements!»

Durant el curs 2009-2010, la Societat Catalana de Química, amb el suport de la

Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans, va elaborar un calendari de l'Any Internacional de la Química 2011 (AIQ 2011) amb l'objectiu de transmetre, d'una manera atractiva i entenedora, la idea que l'Univers, el nostre planeta i nosaltres mateixos estem formats per elements químics.

Les dotze pàgines del calendari, dedicades cadascuna a un element químic diferent, es van dissenyar a partir de les propostes guanyadores del concurs «Quins elements!», en el qual van participar estudiants de química de qualsevol àmbit (batxillerat, cicles formatius, de llicenciatura o de tercer cicle).

Els premis als guanyadors es lliuraren en el marc de la cerimònia dels Premis Sant Jordi de l'IEC, celebrada el dia 22 d'abril de 2010. Per a l'edició del calendari es va comptar amb la col·laboració del diari *Ara*, responsable de produir, encartar i distribuir el calendari a final del 2010 i amb el finançament d'AFAQUIM.

Vint-i-dosè Debat de Química

El 21 d'abril de 2010 tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans el debat «L'ensenyament de la química en context». El programa constà de la presentació de dos projectes curriculars adreçats a diferents nivells educatius i d'un debat final:

— «The Salters Advanced Chemistry project: the main features of the project and some results of its implemen-

tation» (el projecte «Química Salters: les característiques principals del projecte i alguns resultats després d'haver-lo aplicat»), a càrrec de Chris Otter, directora del projecte «Salters Advanced Chemistry», del Departament d'Estudis de l'Educació de la Universitat de York (Regne Unit).

— «XXI Century Science: a brief introduction to the main ideas of the project» (el projecte «Ciència per al segle XXI: una introducció breu a les principals idees del projecte»), a càrrec de Chris Otter, directora del projecte «Salters Advanced Chemistry», del Departament d'Estudis de l'Educació de la Universitat de York (Regne Unit).

— Debat: «En quina mesura els projectes de química en context poden contribuir a millorar l'aprenentatge de la química i a formar futurs científics i ciutadans?», moderat per Aureli Caamaño i Fina Guitart (SCQ).

En la segona part de l'acte es lliuraren els premis i les mencions de la quarta edició dels Premis als Treballs de Recerca de Batxillerat dins l'Àmbit de la Química, i al final de l'acte, el president de la SCQ donà una sèrie d'informacions relatives a la celebració de l'Any Internacional de la Química 2011.

Jornades científiques

En aquest tipus de jornades, diversos ponents exposen el seu punt de vista respecte a un tema ampli i, sovint, polèmic. Durant el curs 2009-2010, es van organitzar les jornades següents:

VI Jornada de Física i Química:

«L'astronomia, ciència fronterera.

2009 AIA»

La jornada tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans el 4 de novembre de 2009. Fou organitzada conjuntament amb la Societat Catalana de Física i l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya. El programa va incloure les conferències i el debat següents:

— «El sistema solar i el procés del descobriment científic», a càrrec de Jordi Miralda Escudé, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA) i Institut de Ciències del Cosmos (Universitat de Barcelona).

— «De *Hem caminat damunt la Lluna* (Tintín) a *Star Wars*: la ficció (cinema, literatura i còmic) com a eina docent», a càrrec de Manuel Moreno Lupiáñez, del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

— «L'origen de la vida: el que a Darwin li hauria agradat saber», a càrrec de Juli Peretó Magraner, de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València.

— «L'astronomia i el currículum actual de secundària», a càrrec de Josep Masalles Román, de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

— «Descobriments de l'asteroide de tipus Apollo 2009 ST19», a càrrec de Josep M. Bosch Ignés, del Camp d'Apren-

mentatge del Montsec del Centre d'Observació de l'Univers d'Àger.

— «Explosions estel·lars: fars a l'oceà còsmic», a càrrec de Jordi Jose Pont, del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la UPC i l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya.

— «Treballs pràctics sobre astronomia en un centre de secundària», a càrrec d'Emilio Llorente Pérez, de l'IES Baldiri Guilera (Prat de Llobregat).

— «Els satèl·lits artificials i l'espai com a temes inspiradors en l'ensenyament de les matemàtiques i les ciències», a càrrec de Joan de Dalmau Mommertz, director del Centre de Tecnologia Aeroespacial.

— Debat: «Com acostar l'astronomia als alumnes de secundària? Quines poden ser les contribucions dels "anys internacionals" en aquest sentit?».

15a Conferència Fèlix Serratosa

La jornada tingué lloc a la sala d'actes de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona, el 18 de gener de 2010, i a l'Institut de Química Avançada de Catalunya del CSIC, el 19 de gener de 2010. Fou organitzada amb la col·laboració de la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona, el Consell Superior d'Investigacions Científiques, els Laboratoris del Dr. Esteve, SA, i la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans. Durant els dos dies que durà la jornada es pronunciarren les conferències següents:

— «Nanopartículas de metales de transición en síntesis orgánica», a càrrec de Miguel Yus, catedràtic de química orgànica de la Universitat d'Alacant.

— «Chiral carbenoids for asymmetric synthesis», a càrrec de Varinder K. Aggarwal, professor de química sintètica de la Universitat de Bristol (Regne Unit).

— «Sulfur ylide epoxidations and applications in synthesis», a càrrec de Varinder K. Aggarwal, professor de química sintètica de la Universitat de Bristol (Regne Unit).

IX Memorial Enric Casassas

La Societat Catalana de Química va participar en la celebració del IX Memorial Enric Casassas, sota el lema «La quimiometria: perspectives de futur», que tingué lloc a la sala multimèdia de l'Institut Químic de Sarrià el 2 de desembre de 2009. El programa constà de les conferències següents:

— «Non specific physical information: the best seller of chemometrics», a càrrec de Michele Forina, del Departament de Química i Tecnologia Farmacèutica i Alimentària de la Universitat de Gènova.

— «Estrategias de análisis de datos en quimiometría: selección vs. comprensión», a càrrec d'Alberto Ferrer, del Departament d'Estadística i Investigació Operativa Aplicades i Qualitat de la Universitat Politècnica de València.

— «La resolució multivariant en química: a la cerca de la bella simplici-

tat de la mesura», a càrrec d'Anna de Juan, del Departament de Química Analítica de la Universitat de Barcelona.

— Taula rodona: «La quimiometria: perspectives de futur», a càrrec de M. Forina, A. Ferrer, A. de Juan, X. Tomàs, R. Tauler i els membres presents de la xarxa de quimiometria.

Jornada Curs en Química Verda

La Jornada tingué lloc a la Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili (URV), a Tarragona, del 28 al 30 d'abril de 2010, i fou organitzada per la Facultat de Química de la URV, amb la col·laboració, entre d'altres, de la Societat Catalana de Química. Durant la jornada es van dur a terme els actes següents:

— 28 d'abril. Visita a les empreses Dow i Repsol; conferència: «Aspectes decisius de la prevenció en la generació de residus», a càrrec de Ferran Rufí, responsable de Seguretat, Medi Ambient i Qualitat de Grecat, i gran torneig de Trivial de la Química Verda.

— 29 d'abril. Projectió de la pel·lícula *Wall-e*, amb la presentació a càrrec de Francesc Castells, professor d'Enginyeria Química de la URV.

— 30 d'abril. Taula rodona: «Evitem la generació de residus», amb la participació d'Isaac Andrade, cap de la Secció de Medi Ambient, Salut i Consum de l'Ajuntament de Tarragona; Antoni de la Torre, responsable de la Unitat de Gestió Ambiental i Radioisotops de la URV;

Miquel A. Borrajo, gerent de l'empresa Ecoparc de Residus Industrials SA, i Òscar Saladié, professor del Departament de Geografia de la URV.

Jornada sobre Medi Ambient i Societat: «Pautes per a la gestió ambiental»

La Jornada tingué lloc a la Sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans el 4 de maig de 2010, i fou organitzada conjuntament amb Dones d'Avui.Cat, l'Institut Català de la Dona, el Ministeri d'Educació, Ciència i Innovació i l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua. Es tractà de la primera edició de la Jornada i s'estructurà en tres sessions sobre temes relacionats amb la contaminació de les aigües, les implicacions que té en l'àmbit social i la gestió dels recursos hídrics.

En la primera sessió de la Jornada es tractà la contaminació de les aigües per mitjà de les ponències següents:

— «Cocaïna i altres drogues d'abús en aigües superficials», a càrrec de M. Teresa Galcerán, del Departament de Química Analítica de la UB.

— «Presència de fàrmacs en les aigües», a càrrec de Rosa M. Marcé, del Departament de Química Analítica i Química Orgànica de la URV.

— «La importància de les aigües subterrànies en els recursos hídrics», a càrrec de Lucila Candela, del Departament d'Enginyeria del Terreny, Cartogràfica i Geofísica de la UPC.

— «Qualitat de les fonts naturals d'aigua. Contaminants orgànics en ecosistemes d'alta muntanya», a càrrec de M. Pilar Fernández, del Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC.

— «L'Àrtic, embornal de contaminants orgànics», a càrrec de Silvia Lacorte, del Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC.

En la segona sessió es tractaren les implicacions i els efectes de la contaminació de les aigües en l'àmbit social per mitjà de les ponències següents:

— «Recull d'episodis de contaminació en aigües. Anàlisi de compostos orgànics que poden donar gust i olor», a càrrec de M. Rosa Boleda, Àrea de Química Orgànica de l'empresa Aigües de Barcelona.

— «Fàrmacs i fragàncies en el medi aquàtic: eines per a avaluar-ne el potencial tòxic», a càrrec de Sabine Schnell, del Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC.

— «El fenomen de disrupció endocrina en el medi aquàtic», a càrrec de Denise Fernandes, del Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC.

— «Proliferació de cianobacteris productors de microcistines en aigües superficials», a càrrec de Cintia Flores, del Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC.

— «El risc microbiològic en l'aigua del nostre entorn», a càrrec de Miriam Monedero, del Laboratori Dr. Oliver Rodés.

En la tercera sessió es tractaren la gestió i el control de la qualitat de les aigües i polítiques socioambientals per mitjà de les ponències següents:

— «Dessalinitzadores: de pilot a planta», a càrrec d'Andrea Guastalli, de Degremont Iberia, Barcelona.

— «Control de la qualitat de l'aigua de consum: del monitoratge sistemàtic a la gestió del risc sanitari», a càrrec de M. José Domínez i Marta Ganzer, de l'Àrea de Plans de Control de l'empresa Aigües de Barcelona.

— «Sistemes de control de les aigües ambientals», a càrrec de Lourdes Olivella, de la Unitat de Química Orgànica de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— «Gestió operativa de les incidències a l'Agència Catalana de l'Aigua», a càrrec de Rosa M. Satorra, de la Unitat de Guàrdies i Emergències de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— «L'Estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya: una aposta per a fer front als principals reptes socioambientals», a càrrec d'Ingrid Vives, del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Sisena Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans

La Sisena Trobada tingué lloc a la Universitat de València, els dies 1 i 2 de febrer de 2010. El programa de la Trobada s'estructurà en dues jornades i inclogué

tres conferències plenàries i prop de setanta comunicacions orals distribuïdes en vuit simposis, que es distribuïren en dues o tres sessions paral·leles.

Les conferències plenàries van ser a càrrec dels professors Paolo Samori, de la Universitat d'Estrasburg; Miguel Ángel Miranda, de la Universitat Politècnica de València, i Joan Miquel Feliu, de la Universitat d'Alacant.

Els vuit simposis foren els següents: «Teoria i modelatge», «Metodologia sintètica de compostos orgànics i inorgànics», «Materials i química en estat sòlid», «Biomolècules, metal·lobiomolècules i biometisme», «Catàlisi», «Metodologia analítica», «Enginyeria i control de processos» i «Medi ambient i qualitat de vida».

Finalment es dugué a terme una taula rodona titulada «Investigació sector públic vs. sector privat», en què participaren representants de les administracions públiques, de les universitats i de la indústria.

Conferències

— «La Revolució Galileana: telescopis i llibres», a càrrec de Manuel Sanromà, de la Universitat Rovira i Virgili i director de la Càtedra Ciència i Humanisme. Es tractà de la conferència inaugural de l'exposició «1609-2009: una nova manera de mirar el cel», organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la Universitat de Barcelona, amb la col·laboració, entre d'altres, de la Societat Catalana de

Química. Tingué lloc a l'Aula Magna Enric Casassas de les Facultats de Física i Química de la Universitat de Barcelona el 15 d'octubre de 2009.

— «La carrera cap a l'estructura atòmica del ribosoma», conferència sobre el Premi Nobel de Química, concedit a V. Ramakrishnan, T. Steitz i A. Yonath, a càrrec d'Ignasi Fita, de l'Institut de Recerca Biomèdica - CSIC. Tingué lloc a l'IEC, el 16 de desembre de 2009, i a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (edifici Octubre, carrer de Sant Ferran, 12, València), el 13 de gener de 2010.

Homenatges

El dia 18 de febrer de 2010 es dugué a terme l'acte de presentació del lloc web dedicat al professor Juan José García Domínguez. L'homenatge fou coorganitzat per l'Institut de Química Avançada de Catalunya amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química i tingué lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant l'acte es féu una visita guiada al web www.juanjosegarcia Dominguez.com i Claudi Mans, de la Universitat de Barcelona, pronuncià la conferència «Gastronomia interfacial i col·loïdal».

Premis

Premi per a estudiants

El premi per a estudiants de la Societat Catalana de Química fou instituït l'any 1962 i és ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre química.

Aquest curs es convocà per quaranta-setena vegada.

La ponència encarregada de la concessió del premi —formada per Àngel Messeguer Peypoch, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya - CSIC; M. Teresa Galcerán Huguet, del Departament de Química Analítica de la Universitat de Barcelona, i Josep Bonjoch Sesé, del Departament de Farmacologia i Química Terapèutica de la Universitat de Barcelona— decidí atorgar el premi 2010 a Lúdia García López, pel treball *Síntesi de productes amb interès biològic mitjançant reaccions de cicloaddició [2+2+2] catalitzades per Rh(I)*, realitzat al Departament de Química de la Universitat de Girona.

Així mateix, es concediren dos accèssits a Judith Guasch Camell, de la Universitat Autònoma de Barcelona - CSIC, pel seu treball *Materials moleculars multifuncionals basats en sistemes Donador-pont-Acceptor*, i a Andrea-Nekane Roig Alba, pel seu treball *Antrones: llurs aplicacions i com l'organocatàlisi ens permet modificar-les*.

Premis als treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química

Premi ofert als alumnes de batxillerat per treballs de recerca lliurats i qualificats al llarg del curs acadèmic 2009-2010. En la seva quarta edició, fou atorgat als estudiants Àlex Alarcón Campos, Adriana Aranda Segura i Carla Brull Agustí, de

l'Institut El Cairat, d'Esparreguera, pel seu treball *Estudi de la història i determinació per GC-MS dels compostos terpenics de les Aromes de Montserrat*.

Així mateix s'acordà concedir un accèssit al treball *Recerca, desenvolupament, promoció i comercialització d'un joc d'experiments*, realitzat per l'alumne Javier Lidoy Logroño, del Col·legi Maristes de Girona, i una menció honorífica als tres treballs finalistes: *Depuració d'aigües residuals per electrocoagulació/electroflotació. Disseny d'un reactor per depurar purins*, realitzat pels alumnes Laia Pasquina Lemonche, Elena Rodríguez Franch i Àngel Vilalta Lladós, de l'INS Castellar, de Castellar de Vallès; *Un googolfutur per a les nanopartícules*, realitzat pels alumnes Laura Camañes, Carlota Gómez, Marc Roca i Anna Sòria, de l'INS Leonardo da Vinci, de Sant Cugat del Vallès, i *Substàncies fotosensibles*, realitzat per l'alumne Pol Capella Roca, de l'INS Pau Vila, de Sabadell.

Presentació de la revista Educació Química: EduQ

— Presentació a València en el marc de les III Jornadas Nacionales sobre la Enseñanza de la Química, celebrades de l'1 al 4 d'octubre de 2009.

— Presentació a Barcelona en el marc d'unes jornades organitzades per la Facultat de Química de la Universitat de Barcelona, el 17 de novembre de 2009.

— Presentació a Madrid en el marc d'unes jornades d'ensenyament celebrades a CosmoCaixa Madrid, els dies 27 i 28 de novembre de 2009.

— Presentació a Polònia, Cracòvia, en el marc del desè European Conference on Research in Chemical Education (ECRICE), del 4 al 9 de juliol de 2010.

— Presentació al Brasil, en el XV Encontro Nacional de Ensino de Química - XV ENEQ, del 21 al 24 de juliol de 2010.

Consolidació del web de la SCQ

Durant aquest curs es va consolidar el web de la Societat i es va treballar per a actualitzar-ne els continguts.

Ajuts a la celebració de congressos

IX Girona Seminar on Electron Density, Density Matrices and Density Functional Theory, celebrat a l'Institut de Química Computacional de la Universitat de Girona del 5 al 8 de juliol de 2010.

Projectes de futur

Es va treballar per a la consolidació de la presència de la Societat a l'EuCheMS i de les seves divisions. També es va treballar en l'organització de les Trobades de Joves Investigadors dels Països Catalans a fora

del Principat a començament del 2012. Tot i que estava pendent decidir-ne la seu, Perpinyà es veia com una possibilitat. Es preveia una futura participació en l'organització del Congrés d'Ensenyament de la Química, amb vista al 2011. Es va treballar per a la consolidació de la revista *EduQ* i per a donar continuïtat a la *Revista de la SCQ* i a la col·lecció «Clàssics de la Química». Es va donar suport a l'organització de les pròximes conferències Enric Casassas i Fèlix Serratosa i es va dur a terme la planificació i l'organització per a la celebració de l'Any Internacional de la Química 2011 (AIQ 2011).

Publicacions

Educació Química: EduQ, núm. 4 (octubre 2009)

Educació Química: EduQ, núm. 5 (febrer 2010)

Educació Química: EduQ, núm. 6 (juny 2010)

Revista de la Societat Catalana de Química. En curs la preparació del núm. 10.

Col·lecció «Clàssics de la Química». Nou volum, núm. 5: *Sobre una nova sèrie de compostos orgànics que contenen metalls* (2010).

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: CARLES PERELLÓ I VALLS
Vicepresident: JOSEP LLUÍS SOLÉ I CLIVILLÉS
Secretària: MARIANNA BOSCH I CASABÒ
Tresorera: MARIA-TÈRESA MARTÍNEZ-SEARA I ALONSO
Vocals: RAMON EIXARCH I FERRER
ANTONI GOMÀ I NASARRE
JOSEP GRANÉ I MANLLEU
JOSEP M. MONDELO I GONZÀLEZ
IGNASI MUNDET I RIERA
CARLES ROMERO I CHESA
ORIOI SERRA I ALBÓ
ENRIC VENTURA I CAPELL
MANEL UDINA I ABELLÓ

Delegat de l'IEC: JOAN GIRBAU I BADÓ

Nombre de socis: 887

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Comitès

Comitè Científic

Lluís Alsedà i Soler, Joaquim Bruna i Floris, Àngel Calsina i Ballesta, Carles Casacuberta i Vergés, Carles Currás i Bosch, Rosa Maria Miró i Roig, Jordi Quer i Bosor, Marta Sanz i Solé, Oriol Serra i Albó, i Carles Simó i Torres.

Comitè d'Ensenyament

Claudi Alsina i Català, Lluís Bibiloni i Matos, Martí Casadevall i Pou, Jordi Deulofeu i Piquet, Pilar Figueras i Mesures, Antoni Gomà i Nasarre, Joan Gómez Urgellés, Sílvia Margelí i Voelp, Carles Romero i Chesa, Josep Sales i Rufí, i Manuel Udina i Abelló.

Comitè de Publicacions

Jaume Amorós i Torrent, Josep M. Font i Llovet, Ramon Nolla i Sans, Josep Pla i Carrera, Oriol Serra i Albó, Enric Ventura i Capell, i Pelegrí Viader i Canals.

*Trobades**Tretzena Trobada de la SCM*

La Tretzena Trobada Matemàtica va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans l'11 de juny de 2010, i va constar de les quatre conferències següents: «Les galàxies espirals. Tècniques teòriques i observacionals per a modelitzar-les», a càrrec de Mercè Romero; «L'aplicabilitat de la fórmula d'integració per parts en un espai gaussià», a càrrec d'Eulàlia Nualart; «Digitalització del senyal i punts ben distribuïts», a càrrec de Jordi Marzo, i «Teories de primer ordre i geometria algebraica sobre grups», a càrrec de Montse Casals.

Sisena Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques

La Sisena Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans el 19 de setembre de 2009. Va constar d'una taula rodona i dues sessions paral·leles, centrades en el tema «Les revistes de matemàtiques, un espai de comunicació per al professorat des d'infantil a la universitat». L'acte va ser organitzat conjuntament per la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (FEEMCAT), la Societat Balear de Matemàtiques (Xeix) i la SCM. El

Comitè Organitzador fou format per Carme Aymerich, Marianna Bosch, Iolanda Guevara, Josep Pla i Josep Lluís Pol. La taula rodona, titulada «Quines característiques hauria de reunir una revista adreçada al professorat de matemàtiques des d'infantil a la universitat», fou a càrrec de Josep Pla, Mequè Edo, Onofre Monzó, Enric Ventura, Núria Planas i Daniel Ruiz. Les sessions paral·leles van ser a càrrec d'Antoni Obis, amb «L'autonomia en l'aprenentatge de les matemàtiques al cicle inicial»; Ramon Nolla, amb «Sangakus. Contemplació i raó»; Lluís Sabater, amb «L'àrea que es pot veure des d'un cim d'altura L és gairebé $40000L$ », i Josep Lluís Solé, amb «Un passeig per algunes paradoxes i problemes de la Teoria de la Probabilitat».

Conferències

— La conferència inaugural de la SCM va tenir lloc a la Reial Acadèmia de Medicina l'11 de novembre de 2009. La profesora Marta Sanz Solé va pronunciar la conferència «Les possibilitats de fer diana amb trajectòries a l'atzar».

— 13 de novembre de 2009, Reial Acadèmia de Medicina. El professor Jesús Hernández Alonso va pronunciar la conferència «Anastasio de Cunha: matemàtico, poeta, hereje, portuguès».

*Concursos**XLVI Olimpíada Matemàtica*

La fase catalana de l'Olimpíada Matemàtica, que va tenir lloc els dies 12 i 13 de

desembre de 2009, va arribar a la seva quaranta-sisena edició i, des de fa trenta-cinc anys, la SCM n'organitza la fase catalana. Per segona vegada es va convocar una fase prèvia per via telemàtica, en la qual van participar més de cent alumnes. Els classificats de la fase catalana de l'Olimpíada Matemàtica van ser: Xavier Fernández-Real, Gerard Neras Lozano, Marc Ballbé Ferrero, Guillem Alsina Oriol, Ferran Alet Puig, Darío Nieuwenhuis Nivelá, Bru Martinell Chicano, Júlia Alsina Oriol i Pere Planell Morell. Com cada any, es van oferir sessions periòdiques de formació al Departament de Matemàtiques de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i a la Universitat de Girona (UdG), i altres activitats a les poblacions de Girona, la Garriga, Lleida, Manresa, Tarragona i Vilanova i la Geltrú.

XV Prova Cangur

En la Prova Cangur 2010, corresponent a centres de Catalunya i Andorra, van participar 16.940 alumnes de 490 centres escolars. El dia 18 de març de 2010 es va celebrar la Prova Cangur i el 18 de maig de 2010 va tenir lloc el lliurament de premis a la Universitat Ramon Llull. Els guanyadors absoluts dels diferents nivells van ser: Aina Fitó, Marc Felipe Alsina, Júlia Alsina Oriol, Lluís Solsona Sabanés i Xavier Fernández-Real Girona. Com cada

any, es van oferir sessions d'aprofundiment en matemàtiques per a alumnes del segon cicle d'ESO al Departament de Matemàtiques de la UAB i a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC.

Problemes a l'Esprint

La SCM, juntament amb la FEEMCAT i el CREAMAT, va convocar una altra activitat de resolució de problemes: els Problemes a l'Esprint, activitat adreçada a equips de centre que es desenvolupa per via telemàtica.

VI Concurs de Relats Matemàtics

Concurs de relats de contingut relacionat amb el món de les matemàtiques. El jurat va acordar atorgar un primer premi i tres accèssits.

El premi va ser per al relat «El poder de la raó», presentat per Jaume Castells Ascaso.

Programa d'Estímul del Talent Matemàtic

El 3 d'octubre de 2009 va tenir lloc l'acte oficial d'inauguració del curs 2009-2010 a l'Auditori de la Pedrera, Obra Social de Caixa Catalunya. El professor Josep Rey va pronunciar la conferència «Una visita al món dels políedres». El 5 de juny de 2010 va tenir lloc el test d'aptitud per a la promoció 2010-2012 simultàniament a les poblacions de Barcelona (Facultat de Matemàtiques i Estadística), Lleida (IES Màrius Torres), Girona (ICE UdG) i Reus (IES Gabriel Ferrater).

Exposicions**Museu de Matemàtiques de Catalunya**

El Museu rebé el suport de la Societat en una exposició a la Universitat de Barcelona del 18 d'octubre al 9 de novembre de 2009.

Congressos internacionals

— Col·laboració de la SCM amb les societats matemàtiques d'Àustria, Eslovènia, Eslovàquia i República Txeca en la Joint Mathematical Conference CSASC 2010, que es va celebrar a Praga el gener de 2010.

— Col·laboració de la SCM amb la Societat per a les Matemàtiques Industrials i Aplicades (SIAM), la Reial Societat Matemàtica Espanyola (RSME) i la Societat Espanyola de Matemàtica Aplicada (SEMA) en el congrés «Emerging topics in Dynamical Systems and Partial Differential Equations», que es va celebrar a Barcelona del 31 de maig al 4 de juny de 2010.

— Organització per part de la SCM de la Primera Trobada Matemàtica Catalanosueca al voltant de sis grups temàtics: geometria, didàctica, equacions, anàlisi, sistemes dinàmics i matemàtica discreta. La Trobada tingué lloc a l'IEC del 16 al 18 de setembre de 2010.

Publicacions

Durant aquest curs han aparegut els números 27 i 28 de la revista *SCM/Notícies*. També s'ha publicat el volum 24 (números 1 i 2) del *Butlletí de la Societat Ca-*

talana de Matemàtiques. Els articles del *Butlletí* són accessibles electrònicament per mitjà del web de la Societat i el Portal de Publicacions de l'IEC.

Premis**Premi Évariste Galois**

El Premi es va atorgar a Joan Bosa Puigredon pel treball *Completacions de semi-grups* i es van concedir dos accessits a David Arazo i Víctor González. El jurat, nomenat per la Junta Directiva de la SCM, fou format per Xavier Cabré, Vicenç Navarro i Agustí Reventós. L'acte de lliurament de premis es va celebrar el 22 d'abril de 2010.

Relacions institucionals

El president continuà presentant les activitats i trobades amb altres societats i associacions de matemàtiques, com ara l'estand conjunt amb els altres socis del CEMat en el Congrés Internacional de Matemàtiques de Hyderabad i l'ingrés de la SCM al Centre Internacional per a les Matemàtiques Pures i Aplicades (CIMPA), dedicat a promoure la cooperació internacional en educació superior i investigació en matemàtiques per als països en desenvolupament, des del juny de 2010.

Marta Sanz es presentà com a nova presidenta de la Societat Europea de Matemàtiques (EMS).

Durant aquest curs es van mantenir els convenis de reciprocitat existents amb altres societats matemàtiques: Ame-

rican Mathematical Society, Société
Mathématique de France, Real Sociedad
Matemática Española, Sociedad Españo-
la de Matemática Aplicada, Federació
d'Entitats per a l'Ensenyament de les

Matemàtiques a Catalunya, Sociedad
Española de Estadística e Investigación
Operativa, Unió de Físics i Matemàtics de
Txèquia, Australian Mathematical Society
i Sociedad Matemática Mexicana.

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació: 1935

JUNTA DIRECTIVA

President:	FRANCESC NADAL I PIQUÉ
Vicepresident:	ENRIC MENDIZÀBAL I RIERA
Tresorera:	MONTSERRAT CUXART I TREMP
Secretari:	ENRIC BERTRAN I GONZÀLEZ
Vocal primer:	ANTONI LUNA I GARCÍA
Vocal segona:	MIREIA BAYLINA I FERRÉ
Vocal tercer:	JESÚS BURGUEÑO I RIVERO
Vocal quart:	VICENÇ BIETE I FARRÉ
Vocal cinquè:	XAVIER ÚBEDA I CARTAÑA
Vocal sisena:	CARME MONTANER I GARCIA

Delegat IEC: JOAN VILÀ-VALENTÍ

Nombre de socis: 416

Activitats científiques

Conferències

El 29 de setembre de 2009, se celebrà la sessió inaugural del curs 2009-2010 amb una conferència a càrrec de Ramon Grau, historiador de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, titulada «Contra l'esperit utòpic: Cerdà i el cas de Barcelona».

El 22 d'octubre de 2009, José Antonio Rodríguez Esteban, professor titular de geografia humana de la Universitat Autònoma de Madrid, va pronunciar la conferència «El estudio del desierto: la cartografía del Sáhara Occidental».

El 19 de novembre de 2009, Ray Hudson, professor de la Universitat de Durham, va pronunciar la ponència «The cost of globalization: producing new forms of risk to health and well-being».

El 17 de desembre de 2009, José Luis Villanova Valero, professor agregat de la Universitat de Girona, pronuncià «La Sociedad de Geografía Comercial de Barcelona (1909-1927)».

El 21 de gener de 2010, Montserrat Pallarès Barberà, professora titular de geografia humana de la Universitat Autònoma de Barcelona, pronuncià «Com canviar quan els canvis són difícils? Avan-

tatges i desavantatges de la Barcelona competitiva des de l'economia simbòlica».

El 25 de febrer de 2010, Joan Tort i Donada, professor titular d'anàlisi geogràfica regional de la Universitat de Barcelona, pronuncià «El paisatge en Joan Maragall».

L'11 de març de 2010, Albert Rovira i Garcia, investigador de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària (IRTA) a Sant Carles de la Ràpita, dictà una conferència titulada «Passat, present i futur del Delta de l'Ebre. Cap a una nova gestió de l'aigua i dels sediments».

El 14 d'abril de 2010, Roland Courtot, professor emèrit de la Universitat d'Ais de Provença, pronuncià una conferència titulada «Les dessins de terrain dans la géographie de l'École française (Paul Vidal de La Blache et Pierre Deffontaines)».

El 15 de juny de 2010, se celebrà la sessió de cloenda del curs 2009-2010, en la qual Josep Oliveras i Samitier, catedràtic d'anàlisi geogràfica regional de la Universitat Rovira i Virgili, pronuncià la conferència «De quan mestre Vila conegué el patró Blanchard i de les coses que succeïren» (aquesta conferència, prevista inicialment per al mes de maig, es traslladà al juny en substitució de la conferència programada a càrrec de Manuel de Solà-Morales, de baixa per malaltia).

Colloquis

El 19 i 20 d'abril de 2010, se celebrà el col·loqui internacional «Les transforma-

cions territorials a banda i banda dels Pirineus», organitzat per la SCG, l'Institut d'Estudis Territorials (IET) i la Casa de Velázquez, amb la col·laboració de l'IEC, la Universitat de Lió, l'École Normale Supérieure de Lió i la Société Environnement Territoire (CNRS - Universitat de Pau i de l'Ador). El col·loqui fou coordinat per Rafael Giménez-Capdevila (IET), Claire Guiu (Universitat de Nantes), Jean-Baptiste Maudet (Universitat de Pau i de l'Ador), Francesc Nadal (SCG - Universitat de Barcelona) i Guillaume Vergnaud (Casa de Velázquez).

El 19 d'abril, se celebrà la inauguració, amb la presència de Salvador Giner de San Julián, president de l'IEC; Stéphane Michonneau, en representació de Jean-Pierre Étienne, director de la Casa de Velázquez; Francesc Nadal i Piqué, president de la SCG, i Rafael Giménez-Capdevila, en representació de Daniel Serra de la Figuera, director de l'IET. El col·loqui fou presentat pels coordinadors citats. La conferència inaugural fou pronunciada per Oriol NeHo i Colom, secretari per a la Planificació Territorial del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

El primer taller del col·loqui, titulat «Organització territorial: divisions i recomposicions», fou moderat per Jesús Burgueño i Rivero, de la Universitat de Lleida, i s'hi presentaren les comunicacions següents: «Les recomposicions terri-

toriales de part et d'autre des Pyrénées: comarcas et intercommunalité», de Sylvie Clarmont, de la Universitat de Pau i de l'Ador; «En quête de territoires locaux intermédiaires: l'expérience des Pays en Rhône-Alpes et des comarques en Catalogne», de Guillaume Vergnaud, de la Casa de Velázquez; «Interessos locals i territori en la creació de les noves vegueries a Catalunya», de Josep Oliveras i Samitier, de la Universitat Rovira i Virgili.

El segon taller del col·loqui, titulat «Governança: canvis i resistències», fou moderat per Stéphane Michonneau, de la Casa de Velázquez, i s'hi presentaren les comunicacions següents: «La formació de la xarxa ferroviària a l'espai França - península Ibèrica (1850-2010) i la seva implicació en l'accessibilitat de les àrees urbanes», de Laia Mojica i Gasol i Jordi Martí-Henneberg, de la Universitat de Lleida; «Territoire contre réseau dans le rapport spatial de l'acteur politique», de Frédéric Tesson, de la Universitat de Pau i de l'Ador; «Territoires et réseaux: la région métropolitaine de Barcelone», de Mariona Tomàs, de la Universitat de Barcelona; «Les territoires de la pauvreté en France: délimiter, mesurer, agir», d'Emmanuelle Bonerandi, de l'École Normale Supérieure de Lió, i «Entre el pla i el programa. Acció de govern i reconfiguració territorial», de Josep Antoni Bágüena Latorre, de la Secretaria per a la Planificació Territorial del Departament

de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

El tercer taller del col·loqui, titulat «Dinàmiques i construccions transfronteres», fou moderat per Claire Guiu, de la Universitat de Nantes, i s'hi presentaren les comunicacions següents: «Arc Mediterrani i Cooperació Territorial, conceptes inseparables», d'Antoni Durà i Guimerà, de la Universitat Autònoma de Barcelona; «Les dinàmiques actuals a les regions mediterrànies frontereres», de Gemma Molleví i Bortoló, de la Universitat de Borgonya; «LEurodistricte català transfronterer: creació del projecte i reestructuració territorial», de Mita Castañer i Vivas, de la Universitat de Girona; «Estratègies nacionals en les comunicacions transpirinenques actuals», de Rafael Giménez-Capdevila, de l'Institut d'Estudis Territorials; «Ribagorça, la frontera inexistent?», d'Alexis Sancho Reinoso i Joan Tort i Donada, de la Universitat de Barcelona, i «Tauromachies et dynamiques transfrontalières», de Jean-Baptiste Maudet, de la Universitat de Pau i de l'Ador.

El quart i darrer taller del col·loqui, titulat «Cultures i temporalitats de la construcció territorial», fou moderat per Francesc Nadal i Piqué, de la Societat Catalana de Geografia i la Universitat de Barcelona, i s'hi presentaren les comunicacions següents: «Le regard français sur les Pyrénées aragonaises: l'influence de Franz Schrader à l'origine d'un processus

de patrimonialisation (fin XIXe début XXe siècle)», d'Isabelle Degremont i Juan Sevilla, de la Universitat de Pau i de l'Ador; «Les Terres de l'Ebre: quelles temporalités de la construction régionale?», de Claire Guiu, de la Universitat de Nantes, i «Dels conflictes entre col·lectius d'usuaris al conflicte entre territoris. Manifestacions a propòsit de la darrera crisi de la sequera a Barcelona i els transvasaments», d'Ignasi Aldomà i Buixadé, de la Universitat de Lleida.

La suspensió de comunicacions aèries a causa de l'erupció del volcà Eyjafjallajökull impedí la presentació de les sis comunicacions següents, ja que els corresponents autors no pogueren assistir al col·loqui: «Reformar la administració territorial, ¿qué barreras? Una visión desde Galicia», de Román Rodríguez González, de la Universitat de Santiago de Compostella; «L'acte III de la décentralisation en France: beaucoup de bruit pour rien?», de Martin Vanier, de la Universitat de Grenoble I; «Desenvolupament territorial i governança dels espais oberts a Catalunya», de Valerià Paül i Carril, de la Universitat de Santiago de Compostella; «Faire du nouveau avec de l'ancien: les dénominations des territoires de la localité en France (1995-2010)», de Marie-Vic Ozouf-Marignier, de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales, de París; «L'histoire au service du projet de territoire: l'exemple du Pays Cathare», de François Aussaguel, de la Universitat

Montpeller III, i «La dynamique des jeux temporels dans les projets de territoires: les exemples du Libournais et du Périgord Noir», de Christophe Quéva, de la Universitat d'Artois. Pel mateix motiu, no se celebrà la conferència de cloenda, a càrrec de Lydia Coudroy de Lille, professora de la Universitat de Lió II. La comunicació «Geopolítica y gobierno del territorio en España», de Juan Romero González, de la Universitat de València, no es presentà a causa de circumstàncies personals del ponent.

Cursos i seminaris

El 17 i 18 de març de 2010, el professor Juan F. Ojeda Rivera, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat Pablo de Olavide (Sevilla), impartí el seminari «El paisaje como realidad vivida: claves para una aproximación interdisciplinaria». La sessió del dia 17 es titulà «De país a paisaje. Percepciones, representaciones, identificaciones y simbolizaciones» i la del dia 18, «Ambientes y paisajes paralelos en Andalucía y Marruecos».

El mes de maig de 2010 es realitzà el seminari titulat «Sequeres i inundacions». El dia 6 de maig hi intervingueren Anna Ribas, professora del Departament de Geografia de la Universitat de Girona, que pronuncià la conferència «Les inundacions a Catalunya. Problemes i gestió», i Carles Balasch, professor del Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl de la Universitat de Lleida, que pronuncià

«La reconstrucció de les riuades històriques. Millores en l'estimació de risc d'inundacions». El dia 13, Mariano Barrientos, professor del Departament d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona, pronuncià «La sequera. Aspectes metodològics i resultats de l'estudi plurisecular».

Presentacions de llibres

El 27 d'octubre de 2009, tingué lloc la presentació a l'IEC del llibre *Cartografia històrica dels Països Catalans*, de Vicenç M. Rosselló i Verger, catedràtic emèrit de geografia de la Universitat de València i membre de l'IEC. Hi intervingueren Carme Montaner, cap de la Cartoteca de Catalunya de l'Institut Cartogràfic de Catalunya; Francesc Nadal, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona; Antoni Furió, director de les Publicacions de la Universitat de València i catedràtic d'història medieval, i l'autor del llibre.

El 4 de febrer de 2010, es presentaren a l'IEC dos llibres: *Fire Effects on Soils and Restoration Strategies*, editat per Artemi Cerdà i Peter Robichaud, i *Efectos de los incendios forestales sobre los suelos en España*, editat per Jorge Mataix-Solera i Artemi Cerdà. L'acte fou introduït per Xavier Úbeda, professor del Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona, i comptà amb les intervencions dels editors: Artemi Cerdà i Jorge Mataix-Solera.

El 13 d'abril de 2010, es presentà a l'IEC l'obra *Atles del turisme a Catalunya i del Visor Cartogràfic*, dirigida per Francesc López Palomeque, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona. En la presentació intervingueren Francesc Nadal, president de la SCG; Josep Huguet, conseller del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya; Josep Oliveras, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat Rovira i Virgili, i el director de l'obra.

Sortides d'estudi i visites a exposicions

El 24 d'octubre de 2009, es realitzà una sortida d'estudi al Baix Montseny, dins el cicle *Les altres comarques*, dirigida per Jesús Burgueño, professor de la Universitat de Lleida. El matí s'esmerçà en una caminada fins al castell de Montsoriu, on Gemma Font, de l'Associació d'Amics del Castell de Montsoriu, explicà les característiques arquitectòniques de la fortificació i la seva restauració, i Josep M. Panareda complementà la visita amb una acurada explicació de la geografia de la comarca. En acabat de dinar, es visità Sant Pere de Vilamajor, amb la companyia de l'alcalde, Josep M. Llesuy, i el centre de la vila de Sant Celoni, amb el guiatge de Josep M. Abril, historiador i tècnic de l'Ajuntament. Com a cloenda, se celebrà un acte acadèmic en aquesta darrera població, amb la intervenció de Josep M. Llesuy; Francesc Deulofeu, alcalde de

Sant Celoni, i Jordi Mas, regidor de mobilitat de Vallgorguina, que tractaren aspectes relacionats amb la col·laboració intermunicipal al Baix Montseny.

El 16 de gener de 2010, es va fer una visita a l'exposició «L'Eixample Cerdà. 150 anys de modernitat», muntada per la Fundació Privada Urbs i Territori Ildefons Cerdà a les Reials Drassanes de Barcelona. La visita fou guiada per l'enginyer de camins Francesc Magrinyà, comissari d'aquesta mostra.

El 17 de març de 2010, tingué lloc la sortida d'estudi titulada «El parc fluvial del Llobregat (Berguedà)», dirigida per Jesús Burgueño, professor de la Universitat de Lleida. Al matí, després de passar per la colònia industrial de l'Ametlla de Merola, es va fer una visita a la Colònia Vidal. Abans de dinar, es va fer una caminada pel marge esquerre del Llobregat, a l'alçada de la colònia de Viladomiu Vell. A la tarda, els assistents visitaren la Torre de l'Amo de Viladomiu Nou.

Els dies 12 i 13 de juny de 2010, s'efectuà una sortida d'estudi a la Cerdanya i el Conflent amb el Petit Tren Groc, dirigida pel professor Jesús Burgueño i coorganitzada amb Valerià Pauil. La primera part de la sortida consistí en dues visites, al vilatge de Rià i al Fort Libèria, a Vilafranca de Conflent. La segona, a la tarda, consistí en una visita a les coves càrstiques de les Canaletes i un itinerari amb tren, entre aquesta darrera vila i

Sallagosa, a través de les gorges de la Tet i el coll de la Perxa.

Inauguració de la plaça Lluís Casassas

El 5 de juny de 2010, al migdia, se celebrà un acte d'inauguració de la plaça de Lluís Casassas, situada a Nou Barris, al capdamunt del parc de la Guineueta, amb la presència de la vídua, fills i altres familiars de l'enyorat president de la SCG. L'acte, coordinat i presentat per Montserrat Cuxart, inclogué breus parlaments sobre la personalitat de Lluís Casassas i lectures de textos seus i d'altres autors, a càrrec de diversos col·legues, deixebles i amistats: Francesc Nadal, Joaquim Clusa, Vicenç Biete, Maria Dolors Garcia Ramon, Jesús Burgueño, Enric Mendizàbal i Enric Bertran. Aquestes intervencions s'acompanyaren d'una introducció, un interludi i una cloenda musicals, seguides d'una copa de xampany.

Altres actuacions

Francesc Nadal, com a president de la SCG, participà regularment en les reunions de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i en el plenari de l'IEC. També representà l'àrea d'humanitats en la Comissió de Publicacions de l'IEC.

Antoni Luna fou el representant institucional de la SCG en el Comitè Espanyol de la Unió Geogràfica Internacional i en les Terceres Jornades de Revistes Científiques, celebrades a l'IEC.

Mireia Baylina representà la SCG

en la reunió de Londres de l'EUGEO, l'associació de societats de geografia, associacions de geògrafs i altres organitzacions representatives dels geògrafs i de la ciència geogràfica als països de la Unió Europea.

Pau Alegre dissenyà el logotip del setanta-cinquè aniversari de la SCG, que va figurar en totes les convocatòries del curs 2009-2010 i que es mantingué el curs següent per a commemorar la fundació de la SCG el 1935.

La SCG es va sumar a la campanya «Televisió sense Fronteres: l'espai de comunicació de les llengües catalana, euskera i gallega», per donar suport a una proposició de llei presentada com a iniciativa legislativa popular davant les Corts per a aconseguir l'aprovació legal i definitiva de la recepció dels programes autonòmics de ràdio i televisió realitzats en alguna d'aquestes llengües en el conjunt dels territoris que configuren llurs respectives comunitats autònomes.

La SCG col·laborà en la presentació de la *Guia per a l'elaboració d'una memòria social*, organitzada pel Col·legi de Geògrafs i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya. L'acte, celebrat a la seu de l'IEC el dia 3 de novembre de 2010, comptà amb la intervenció de Francesc Nadal, com a president de la SCG.

Jesús Burgueño signà l'article d'opinió «Divisions territorials en un món sense límits» a *El Butlletí de l'IEC*, núm. 139, del mes de febrer.

Per Setmana Santa, es féu un viatge a Jordània i Jerusalem, organitzat per ARAC (A la Recerca d'Altres Cultures), Cultural Travel Association, sota els auspicis de la SCG, guiat pel consoci Pere Andreu.

La SCG donà suport a l'organització de la Segona Conferència Econòmica de la Mediterrània Nord-occidental, que tingué lloc a Barcelona el 2011.

Publicacions

Aquest curs 2009-2010 es va editar el volum 66 de *Treballs de la SCG*, corresponent a l'any 2008, i el llibre *El mapa com a llenguatge geogràfic: textos de suport*, que aplega una col·lecció de textos de temàtica cartogràfica, de reconeguts autors d'arreu del món, seleccionats, traduïts al català i prologats per Pau Alegre, amb motiu del Segon Congrés Català de Geografia. Aquestes publicacions han tingut el suport econòmic de l'IEC i de la Diputació de Barcelona, i el segon d'aquests volums és fruit d'un conveni de col·laboració entre la SCG, mitjançant l'IEC, i el Centro Nacional de Informació Geogràfica.

Els seixanta-cinc números de la revista *Treballs de la SCG* en versió digital estan disponibles a l'*Obrador obert*, al web de l'IEC, que s'ha encarregat de l'edició de totes les pàgines en format PDF, i al portal Hemeroteca Científica Catalana.

Els consocis Maria Dolors Garcia Ramon i Joan Tort s'han integrat al Consell Assessor de *Treballs de la SCG*.

Premis de la Societat

El VI Premi Joan Palau Vera per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat fou declarat desert ja que no s'hi va presentar cap treball dins el termini establert.

El 22 d'abril de 2010, fou lliurat el XV Premi Lluís Casassas i Simó a Laia Mojica Gasol pel treball *Aportació metodològica a la delimitació d'aglomeracions urbanes. Aplicació a Gran Bretanya*. El jurat era format per Antoni Luna, José Ignacio Muro i Anna Ribas.

El web de la Societat: l'«Obrador obert» (seg.iec.cat)

L'*Obrador obert*, editat per Pau Alegre, va continuar informant per mitjà d'anuncis, convocatòries, notícies, cròniques i ressenyes de tots els actes celebrats a la SCG, així com d'activitats d'altres institucions d'interès geogràfic, com ara conferències, congressos, col·loquis, premis, llibres i revistes. Hi havia un centenar llarg de semblances biogràfiques dels membres de la SCG ja traspasats, entre les quals totes les dels vint-i-set socis fundadors i gairebé tots els seus contemporanis. Amb tot plegat, l'*Obrador obert* va continuar ampliant les seves pàgines, va continuar diversificant l'autoria dels seus textos i va arribar a les tres-centes

cinquanta ressenyes de llibres escrits per membres de la SCG. Des del curs 2009-2010, el web ofereix tots els fons de la revista *Treballs de la SCG* en format PDF.

Obituari

L'octubre del 2009 traspasà Yvette Barbaza, membre d'honor de la SCG. La relació de la professora Barbaza amb la Societat datava de molts anys, de quan començà a preparar la seva tesi doctoral: *Le paysage humain de la Costa Brava* (1966).

El maig del 2010 morí José Manuel Casas Torres, antic catedràtic de les universitats de Saragossa i Complutense de Madrid, diverses vegades col·laborador de la SCG.

Notes diverses

El consoci Javier Martín Vide, catedràtic de geografia física de la Universitat de Barcelona, fou escollit president de l'Associació de Geógrafos Españoles (AGE).

La consòcia Anna Cabré, catedràtica de geografia humana a la Universitat Autònoma de Barcelona i fundadora del Centre d'Estudis Demogràfics, s'incorporà com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació: 1946

JUNTA DIRECTIVA

President: JAUME SOBREQÜÉS I CALLICÓ
 Vicepresident: vacant
 Secretari: ALFRED PÉREZ BASTARDAS
 Tresorer: PERE FÀBREGAS I VIDAL
 Vicetresorer: SEBASTIÀ RIERA I VIADER
 Vocal de publicacions: MARTA PREVOSTI I MONCLÚS
 Vocals: MERCÈ MORALES I MONTOYA
 ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA

COMISSIÓ D'ACTIVITATS

Coordinador: JOSEP MARIA FIGUERES I ARTIGUES
 Vocals: RICARD SOTO I COMPANYY
 ROSA LLUCH I BRAMON
 M. MONTSERRAT SANMARTÍ I ROSET
 SEBASTIÀ RIERA I VIADER

Delegat de l'IEC: ALBERT BALCELLS I GONZÁLEZ

Nombre de socis: 211

Activitats

— Sessió inaugural del curs 2009-2010, a càrrec del doctor Albert Balcells, amb la conferència «L'Institut d'Educació General de Prat de la Riba. Higiene i civisme (1914-1923)». Sala Turró de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya (carrer del Carme, 47, de Barcelona), 8 d'octubre de 2009.

— Curs Poblements i despoblaments a Catalunya: de l'antiguitat al segle xx. Les sessions es realitzaren de l'1 al 31 de març de 2010 a la Sala Ramon Fuster del Col·legi

Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya (Rambla de Catalunya, 8, pral., de Barcelona).

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, volum 19 (2010).

IZQUIERDO BALLESTER, Santiago. *El republicanisme nacional a Catalunya: La gestació de la Unió Federal Nacionalista Republicana*. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Històrics, 2010.

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació: 1995*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP CRUANYES I TOR
Vicepresident primer: XAVIER GENOVER I HUGUET
Vicepresident segon: JORDI FIGA LÓPEZ-PALOP
Tresorer: ORIOL SAGARRA I TRIAS
Secretari: JOSEP SERRANO I DAURA
Vocals: JORDI PUJOL I MOIX
MARC VALLÈS I FONTANALS

Delegat de l'IEC: Jordi Cots i Moner

Nombre de socis: 79

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

— Sala de vistes del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, 28 de setembre de 2009. Acte institucional i acadèmic commemoratiu. La doctrina del Tribunal de Cassació i el dret català avui: «Fa setanta anys que eren il·legalment derogats». El discurs acadèmic fou a càrrec d'Encarna Roca Trias, catedràtica de dret civil de la Universitat de Barcelona i magistrada del Tribunal Suprem.

— XII Jornada d'Estudis Local: «Un nou model de finançament per a Catalunya». Bot (Terra Alta), 7 de novembre de 2009. El programa constà de la

inauguració de la Jornada, a càrrec de l'alcalde de Bot, el rector de la Universitat Internacional de Catalunya i el president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, i de les ponències següents: «El model de finançament autonòmic: un canvi necessari?», a càrrec de Fernando Álvarez Gómez, professor de la Universitat Obrera de Catalunya; «El finançament de la Generalitat de Catalunya: abans i després de l'Estatut d'autonomia del 2006», a càrrec de Núria Bosch Roca, directora del Departament d'Economia Política i Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona; «Nou Estatut i nou finançament: un

miratge?», a càrrec de Joan Lluís Pérez Francesch, professor titular de dret constitucional de la Universitat Autònoma de Barcelona, i «El nou model de finançament», a càrrec d'Elisenda Paluzie Hernández, degana de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona. A continuació es dugué a terme la presentació del llibre *Actes de la X Jornada d'Estudis Local*, a càrrec de Ramon Miravall Dolz, una taula rodona i la cloenda de la Jornada. L'acte fou coordinat per Josep Serrano Daura, de la Universitat Internacional de Catalunya, i organitzat per l'Ajuntament de Bot, la Universitat Internacional de Catalunya, la SCEJ (IEC), amb la col·laboració del Consell Comarcal de la Terra Alta i la Fundació Privada Duran Martí, el Centre d'Estudis de la Terra Alta i el Club Esportiu Bot.

— Commemoració del cinquantè aniversari de la Compilació del dret civil català (1960-2010). Aquest cicle de conferències fou coordinat per Josep Serrano, secretari de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics. Les sessions tingueren lloc a la seu de l'IEC els dies 24 de febrer, 21 d'abril, 12 de maig i 1 de juny de 2010. Fou organitzat amb la col·laboració del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Es dugueren a terme les conferències següents: «El proceso de la

codificación civil en España», a càrrec de Juan Baró Pazos, catedràtic d'història del dret i de les institucions de la Universitat de Cantàbria (24 de febrer de 2010); «La Compilació de 1960: un procés prelegislatiu llarg i complex», a càrrec d'Antoni Mirambell Abanco, catedràtic de dret civil de la Universitat de Barcelona (21 d'abril de 2010); «De la Compilació al Codi civil de Catalunya», a càrrec de Ferran Badosa Coll, catedràtic de dret civil de la Universitat de Barcelona (12 de maig de 2010); «El Codi civil de Catalunya i la modernització del dret civil català», a càrrec d'Esther Arroyo Amayuelas, professora titular de dret civil de la Universitat de Barcelona (1 de juny de 2010).

— «Solidarités entre juifs et chrétiens au Moyen Âge». Perpinyà, 9 i 10 de març de 2010. Couvent des Minimes, Archives Départementales des Pyrénées-Orientales.

Publicacions

Revista de Dret Històric Català, núm. 8 (2009).

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 10 (2009).

Altres

Creació de la base de dades amb les Sentències del Tribunal de Cassació de Catalunya de l'any 1934 al 1937.

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació:	1977*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	PERE PUIG I BASTARD
Vicepresident:	JOAN ELIAS I BOADA
Tresorer:	EDUARD ARRUGA I VALERI
Secretari:	JOSEP M. SURÍS I JORDÀ
Vocals:	JOSEP M. CARRAU I RAMON ÀNGELS ROQUETA I RODRÍGUEZ HUMBERT SANZ I GARCÍA ERNEST SENA I CALABUIG M. ANTÒNIA TARRAZÓN I RODON (fins al desembre del 2009)
Delegat a Brussel·les:	VÍCTOR POU I SERRADELL
Delegat a Madrid:	JOSEP M. NUS I BADIA
Delegat de l'IEC:	JOAQUIM MUNS I ALBUIXECH
Nombre de socis:	247

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Conferències

— Conferència inaugural del curs acadèmic 2009-2010: «Autogovern i ambició de país», a càrrec d'Antoni Castells, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya. 3 de novembre de 2009.

— Acte de lliurament del XII Premi Catalunya d'Economia 2009: «Markets and linguistic diversity», de Ramon Caminal. 25 de novembre de 2009.

— Cicle Premis Nobel 2009: «Empreses, mercats i la gestió dels béns comuns», a càrrec de Francesc Xavier Mena. Premi Nobel d'Economia 2009 concedit a Elinor Ostrom i Oliver E. Williamson. 10 de desembre de 2009.

— Cicle de conferències: *Crisi i recuperació: reformes pendents*. Es van pronunciar sis conferències entre els mesos de gener i juny del 2010: «Les reformes de l'economia: una perspectiva macroeco-

nòmica», a càrrec d'Antoni Argandoña, professor de l'IESE Business School (18 de gener de 2010); «Competitivitat a Catalunya», a càrrec de Xavier Vives, professor de l'IESE Business School (8 de febrer de 2010); «Els reptes de l'economia espanyola», a càrrec de Rafael Domènech, economista, en cap per a Espanya i Europa del Servei d'Estudis del BBVA (23 de març de 2010); «La necessària reforma del sistema espanyol de pensions», a càrrec de Cèsar Molinas, soci fundador de la consultora Mútua Paucis (14 d'abril de 2010); «El sector de la construcció dins de les perspectives de la sortida de la crisi», a càrrec de José García-Montalvo, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra (12 de maig de 2010), i «Perspectives de

la política educativa i de la formació del capital humà a Catalunya», conferència de clausura a càrrec d'Ernest Maragall, conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya (8 de juny de 2010).

Publicacions

Es va publicar el llibre d'homenatge a Artur Saurí, titulat *Record d'Artur Saurí del Ríu*, 2010.

Premis

Es va dur a terme el lliurament del XII Premi Catalunya d'Economia 2009 al treball de Ramon Caminal *Markets and linguistic diversity*, i es va obrir la convocatòria del VIII Premi Societat Catalana d'Economia 2010.

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació: 1979*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP M. ROTGER I CERDÀ
Vicepresident: MÀRIUS DOMÍNGUEZ I AMORÓS
Secretària: TERESA SORDÉ I MARTÍ
Tresorer: ORIOL HOMS I FERRET
Vocals: JORDI BUSQUETS I DURAN
ENCARNA HERRERA I MARTÍNEZ
CRISTINA LÓPEZ I VILLANUEVA
ENRIC RENAU I PERMANYER
EULÀLIA SOLÉ I ROMERO
MARTA SOLER I GALLART
DOLORS MAYORAL I ARQUÉ
JOAN JIMÉNEZ I GÓMEZ
VANESSA MAXÉ I NAVARRO
SÒNIA PARELLA I RUBIO

Delegada de l'IEC: CARLOTA SOLÉ I PUIG

Nombre de socis: 280

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Conferències

— «Les regions frontereres a l'època de la globalització», a càrrec del professor Josiah Heyman, director del Departament de Sociologia i Antropologia de la Universitat de Texas a El Paso. Hi van col·laborar Amado Alarcón, de la Universitat Rovira i Virgili, i Xavier Ferrer, de la Universitat

Autònoma de Barcelona. La moderadora fou Natàlia Ribas, de la Universitat de la Corunya. Institut d'Estudis Catalans (c. del Carme, 47, de Barcelona), 6 d'octubre de 2009. L'acte fou organitzat per l'Associació Catalana de Sociologia (Institut d'Estudis Catalans), el grup de recerca ASO (Anàlisi Social i Organitzativa,

de la Universitat Rovira i Virgili), l'Equipo de Sociología de las Migraciones Internacionales (ESOMI, Universitat de la Corunya) i l'Editorial Bellaterra.

— «Cities and Social Cohesion. Does research matter?», a càrrec del professor Frank Moulaert, director de Planificació Territorial Europea. Institut d'Estudis Catalans, 25 de novembre de 2009.

— «Educación bilingüe y multicultural en Nuevo México y su impacto político», a càrrec de Chizuru Ushida. 27 de maig de 2010.

— «Entre dos porvenires», a càrrec del professor Alain Touraine, catedràtic (Directeur d'Études) de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales i fundador del Centre d'Analyse et d'Intervention Sociologiques (CADIS). 2 de juny de 2010.

— «Cooperatives: a niche within capitalism or pathway beyond», a càrrec d'Erik Olin Wright, professor de sociologia de la Universitat de Wisconsin i escollit cent tresè president de l'American Sociological Association. 20 de juliol de 2010.

Seminaris

El Seminari de Teoria Sociològica Raimon Bonal se celebrà el quart dilluns de cada mes durant tot el curs. El Seminari de Teoria Sociològica Raimon Bonal és clarament un seminari d'èxit i convé mantenir-lo. És l'únic seminari de la sociologia catalana que fa disset anys que funciona, s'hi llegeixen i s'hi debaten les obres clau de la teoria sociològica.

Publicacions

— Anuaris *Societat Catalana 2009* i *Societat Catalana 2010*.

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació: 1970

JUNTA DIRECTIVA

President d'honor: ALEXANDRE OLIVAR I DAYDÍ

President i responsable

de publicacions: MIQUEL DELS SANTS GROS I PUJOL

Secretària: ISABEL JUNCOSA I GINESTÀ

Vocal: SEBASTIÀ JANERAS I VILARÓ

Delegat de l'IEC: MARC MAYER I OLIVÉ

Nombre de socis: 28

La primera reunió del curs 2009-2010 tingué lloc el dia 4 de novembre de 2009 i fou la sessió número 80 de la Societat. S'inicià amb la lectura «*In memoriam* del doctor Josep M. Marquès i Planagumà», membre fundador de la Societat, a càrrec de Marc Sureda i Juvany. A continuació es va llegir «*In memoriam* del doctor Joseph Lemarié», canonge de Chartres, també membre fundador de la Societat, a càrrec del president, Mn. Miquel S. Gros i Pujol. Finalment es llegí «*In memoriam* de Rafel Bofill», que durant molts anys va ser el secretari de la Societat, a la qual va prestar inestimables serveis. La lectura fou a càrrec de la seva vídua, la senyora Waltraud.

A continuació es dugué a terme l'elecció del president i dels vocals de la Junta de Govern de la Societat. En la

votació foren reelegits els membres que ja tenien aquests càrrecs. La conferència tradicional en aquestes reunions fou a càrrec d'Anna Gudayol i Torelló, responsable de la Secció de Manuscrits de la Biblioteca de Catalunya. El títol era «Manuscrits litúrgics anteriors a Trento a la Biblioteca de Catalunya». En aquesta conferència es presentà amb molt detall la gran col·lecció que la Biblioteca conserva d'aquesta mena de manuscrits, molts encara per estudiar amb profunditat.

El president parlà de la propera edició facsimilar del «*Troparium Prosarium Vicense*», ms. 106 (CXI) de la Biblioteca Episcopal de Vic, que posa a l'abast dels liturgistes i dels musicòlegs les melodies inèdites d'aquest interessantíssim manuscrit litúrgic i que és el volum 6è de la «Biblioteca Litúrgica Catalana». En

acabar, es parlà de l'última reunió de tots els representats de les societats filials de l'IEC i dels problemes econòmics del moment en què som per a fer altres edicions d'aquesta mena.

La segona reunió plenària de la Societat, que fou la número 81, tingué lloc a la Sala Puig i Cadafalch de l'IEC, el dia 17 de juny de 2010. En iniciar-la, el president digué als presents que P. Alexandre Olivar, monjo de Montserrat i fundador de la Societat, el dia 7 d'agost celebraria el setanta-cinquè aniversari de la seva professió monàstica, a la qual eren invitats tots els membres de la Societat. Alhora, de comú acord, es decidí dedicar-li el proper volum de la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, que seria el dinovè volum de la col·lecció.

Marc Sureda i Juvany presentà la candidatura de Gerard Boto i Varela, professor de la Universitat de Girona, com a membre de la Societat. Tot seguit, el president donà la paraula a Gabriel Seguí i Trobat, que va fer una extensa exposició

titulada «Les fonts de la litúrgia medieval a Mallorca», tema que forma part d'una de les seves àrees de recerca. L'exposició fou exhaustiva i, al final, se li demanà que preparés l'inventari de tots aquests testimonis litúrgics per a publicar-lo en la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*.

La sessió continuà i es parlà de la propera edició facsimilar del Troper Proser de Vic, Bib. Episc., ms. 106 (CXI), perquè semblà que el Comitè Científic de l'Institut en sufragaria les despeses. Es presentà el volum divuitè de l'esmentada *Miscel·lània* i, al final, Marc Sureda i Juvany parlà de la col·laboració en el Grup d'Estudi de les Consuetes de l'Antiga Corona d'Aragó, i Sebastià Janeras i Vilaró notificà que acabava d'aparèixer una nova traducció catalana del cèlebre *Itinerari d'Egèria*, del final del segle iv, en el qual s'havien inserit els fragments inèdits recentment identificats per Jesús Alturo, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació: 1973

JUNTA DIRECTIVA

President: JOAQUIM GARRIGOSA I MASSANA
Vicepresident: XOSÉ AVIÑO A PÉREZ
Secretari: JORDI RIFÉ I SANTALÓ
Tresorer: JORDI BALLESTER I GIBERT
Vocals: JOSEP MARIA ALMACELLAS I DÍEZ
XAVIER DAUFÍ I RODER GAS
JOSEP DOLCET I RODRÍGUEZ
EMILI ROS-FÀBREGAS

Delegat de l'IEC: ROMÀ ESCALAS I LLIMONA

Nombre de socis: 76

Activitats

— Preparació de la darrera fase de la publicació del *Llibre de faristol*, de Pau Villalonga, que es va dur a terme a la seu de l'IEC a Barcelona durant el mes d'octubre, i a Palma de Mallorca durant el mes de novembre de 2009.

— Reunions amb el secretari científic de l'IEC per a preparar el Congrés Internacional d'Iconografia Musical per al 2010.

— Previsions inicials de cara al Congrés Internacional de Música Medieval i del Renaixement per al 2011.

— Conferència «Orígens dels "cançoners" Colombina, Palacio i Segovia en el context del segle xv», a càrrec d'Emi-

li Ros-Fàbregas, celebrada el 20 de gener de 2010 a l'IEC.

— Congrés «La iconografia musical a la Mediterrània i el seu impacte sobre la cultura europea al llarg de la història», que tingué lloc a l'IEC del 4 al 6 d'octubre de 2010. Fou coordinat per Jordi Ballester i organitzat per la Societat Catalana de Musicologia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans), el Departament d'Art i de Musicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Museu de la Música, en col·laboració amb l'Study Group on Musical Iconography de la Societat Internacional de Musicologia (IMS), institució que durant el seu congrés quinquennal celebrat a Zuric el 2007 va proposar

Barcelona com a ciutat amfitriona per a la trobada del 2010. El Congrés va tenir cent vuit inscrits procedents de nou països (Àustria, Colòmbia, Espanya, Estats Units, França, Grècia, Itàlia, Malta i Portugal). La sessió d'obertura va ser presidida per Romà Escalas, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans; Bonaventura Bassegoda, vicerector de Transferència Social i Cultural de la Universitat Autònoma de Barcelona; Tilman Seebass, president de la Societat Internacional de Musicologia; Nicoletta Guidobaldi, presidenta de l'Study Group on Musical Iconography; Joaquim Garrigosa, president de la Societat Catalana de Musicologia, i Jordi Ballester, director del Departament

d'Art i de Musicologia de la UAB i coordinador del Congrés. El Congrés es va dividir en cinc sessions, amb un total de vint-i-un oradors, que van abordar diversos aspectes relacionats amb el tema principal.

Les sessions científiques es van complementar amb visites guiades al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i al Museu de la Música de Barcelona. A més de les ponències, l'Study Group on Musical Iconography va celebrar la seva assemblea anual, en la qual es van exposar les activitats realitzades durant l'any 2010 i es van fixar les pròximes trobades del grup d'estudi.

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació: 1977

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
Vicepresidenta: ROSA M. MARTÍN I ROS
Secretari: JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
Tresorer: JOAN VALERO MOLINA
Vocals: MARIA LLUÏSA CASTELLANOS ROYO
TURA CLARÀ VALLÈS
FRANCESC FITÉ LLEVOT
NÚRIA FORTUNY SOLÍS
GUADALUPE MIRAS BERNAL

Delegat de l'IEC: ANTONI PLADEVALL I FONT

Nombre de socis: 220

Activitats

— Lliçó inaugural del curs 2009-2010: «Presència activa de les dones als castells», a càrrec de Teresa Vinyoles i Vidal, professora titular d'història medieval de la Universitat de Barcelona. IEC, 16 de novembre de 2009.

— Conferència recital «Els trobadors i la música», a càrrec d'Antoni Rossell i Mayo, director de l'Arxiu Occità de l'Institut d'Estudis Medievals de la Universitat Autònoma de Barcelona. IEC, 14 de desembre de 2009.

— Taula rodona «Les despulles de Pere el Gran i d'Arnau Mir de Tost, desvetllades». Hi intervingueren Francesc

Fité, de la Universitat de Lleida; Rosa M. Martín, conservadora DHUB - Museu Tèxtil i d'Indumentària de Barcelona, i Marina Miquel, cap d'àrea de Gestió de Monuments de la Generalitat de Catalunya; amb la moderació de Francesca Español, presidenta d'AAR. IEC, 21 de desembre de 2009.

— Visita de les exposicions «Convidats d'honor», commemorativa del setanta-cinquè aniversari del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), i «La princesa sàvia. Les pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell», que tingué lloc al MNAC el 16 de gener de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «Els palaus reials», a càrrec d'Anna M. Adroer i Tasis. IEC, 25 de gener de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «La recepció del gòtic internacional a la Corona d'Aragó», a càrrec de Joan Valero Molina. IEC, 1 de febrer de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «La banda brodada del Museu Capitular de Barcelona», a càrrec de Rosa M. Martín i Ros. IEC, 8 de febrer de 2010.

— Visita guiada «La Barcelona del rei Martí», recorregut pels monuments que va habitar i promoure el rei Martí l'Humà a la ciutat de Barcelona. Sortida des de la plaça del Rei el 13 de febrer de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «La capella àulica», a càrrec de Francesca Español. IEC, 22 de febrer de 2010.

— Visita guiada «La Barcelona del rei Martí». 27 de febrer de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «L'Hospital de la Santa Creu i el rei Martí», a càrrec de

Teresa Huguet-Termes. IEC, 1 de març de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «El rei Martí i els banys», a càrrec de Joaquim Graupera i Graupera. IEC, 8 de març de 2010.

— Cicle de conferències sobre el rei Martí l'Humà amb motiu del sisè centenari de la seva mort: «Los libros del rey», a càrrec de Joaquín Yarza Luaces. IEC, 15 de març de 2010.

— Visita guiada «Les esglésies de Terrassa», a càrrec de Domènec Ferran, director del Museu de Terrassa. Trobada a l'església de Sant Pere el 20 de març de 2010.

— Excursió a Tournus, Lo Puèi, Conques: «Monuments romànics d'Occitània i de la Borgonya». Del 29 de març a l'1 d'abril de 2010.

— Sortida conjunta: «Monestir cistercenc de Santes Creus», amb els membres del Centre d'Estudis Penedensencs, els Amics de l'Art Romànic del Berguedà i els Amics de l'Art Romànic del Bages. Es visitaren el monestir i les tombes reials. 18 d'abril de 2010.

— Excursió de cloenda del curs 2009-2010: «Monuments romànics de la Noguera i del Pallars Jussà». 29 i 30 de maig de 2010.

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

President: MARTÍ TEIXIDÓ I PLANAS
Vicepresident: JOAN MALLART I NAVARRA
Tresorera: M. DOLORS MAURA I PASCUET
Secretari: JOSEP PALAU I ORTA
Vocals: IMMACULADA BORDAS I ALSINA
SOFIA ISÚS I BARADO
JOSEP LLUÍS RODRÍGUEZ I BOSCH

Responsable de Publicacions: CONRAD VILANOU I TORRANO

Delegat de l'IEC: RICARD TORRENTS I BERTRANA

Nombre de socis: 138

Activitats

En aquest curs 2009-2010 es va intentar donar continuïtat a les línies d'actuació establertes al llarg dels anys anteriors, tot i l'aparició de problemes administratius i burocràtics que van dificultar la regularitat i realització d'algunes de les activitats establertes.

L'organització de conferències i seminaris va ser, de nou, un dels eixos fonamentals d'aquest curs, tot i que el tradicional Seminari de Tardor que havia de celebrar-se entre els mesos de novembre i desembre de 2009 va haver de ser anul·lat. La tradicional lliçó inaugural fou a càrrec del professor Ramon M. Nogués

i Carulla, que impartí a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC el dia 6 d'octubre de 2009 la conferència «La neurociència i educació. Darreres aportacions de la investigació d'interès per a la pedagogia». La conferència fou d'enorme interès i permeté mostrar les enormes relacions existents entre camps i àmbits de coneixement que normalment van allunyats entre si com són la biologia humana (neurologia) i la pedagogia.

Així mateix, el dia 10 de desembre de 2009 tingué lloc a Lleida la Primera Jornada Socioprofessional, organitzada des de la Universitat de Lleida i en la qual la Societat Catalana de Pedagogia s'im-

plicà de forma directa. En l'organització destacà la presència de Sofia Isús, membre de la junta de la SCP, i hi participaren com a conferenciants membres de la SCP.

El mes de maig de 2010 també tingué de nou lloc la Primavera Pedagògica, amb l'objectiu de promoure el debat pedagògic i acollir les més noves experiències educatives que brollen al nostre país. La tercera edició d'aquest seminari se celebrà els dies 21 i 22 de maig de 2010 a la Sala Puig i Cadafalch de l'IEC. L'objectiu d'acollir i fer conèixer les experiències de les noves fornades de pedagogs i pedagogues del nostre país s'assolí significativament. Al llarg de les dues sessions comptàrem amb els ponents següents: Xavier Laudo (UB), amb qui intercanviàrem un ferm debat sobre la seva tesi doctoral al voltant de la pedagogia líquida; Ruth Vilà (UB), amb qui aprofundírem sobre les últimes perspectives en in-

terculturalitat; Guillem Turró (ICCIC), que presentà la seva tesi doctoral al voltant de la filosofia de l'esport; Olga Ródenas (Escola dels Mossos d'Esquadra), que exposà la implementació d'activitats educatives en el marc de l'Escola dels Mossos d'Esquadra; María Luján, que ens presentà la seva experiència en activitats de lleure als casals d'estiu, i Inma Benedito (UB), que parlà sobre creativitat, identitat i corporeïtat.

En relació amb la producció científica emparada per la SCP, és necessari assenyalar la continuïtat de la *Revista Catalana de Pedagogia* i del *Diccionari Enciclopèdic de Pedagogia*. Finalment, institucionalment, la SCP ha continuat mantenint aquelles relacions institucionals que afavoreixen el desenvolupament científic de la pedagogia al nostre país i el reconeixement de la SCP com una entitat de referència.

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: MONTSERRAT JUFRESA I MUÑOZ
Vicepresident: JAUME ALMIRALL I SARDÀ
Tresorer: CARLES GARRIGA I SANS
Secretari: JOSEP MARIA ESCOLÀ TÚSET
Vocals: JOSEP LLUÍS VIDAL I PÉREZ
MARIÀNGELA VILALLONGA I VIVES

Delegat de l'IEC: CARLES MIRALLES I SOLÀ

Nombre de socis: 226

Activitats

— II Col·loqui internacional sobre la concepció de l'espai a Grècia: «Els animals i l'espai a l'antiga Grècia». Tingué lloc els dies 3 i 4 de desembre de 2009, a la seu de l'IEC i a la seu de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Com a cloenda es va fer l'acte de presentació del llibre de Maribel Panosa *Grècia i Egipte en l'origen del drama: El context sagrat*, a càrrec de Josep Antoni Clua, professor agregat de filologia grega de la Universitat de Lleida.

— Curs d'actualització: Grans temes de la tradició clàssica. El curs tingué una durada de setze hores i fou reconegut com a activitat de formació pel Departament d'Educació. En finalitzar les sessions, es lliurà als assistents el certificat

corresponent. S'impartí del 16 de febrer al 13 de maig de 2010 amb el programa següent: «El *Roman d'Énéas* i l'*Eneida*», a càrrec de Josep Lluís Vidal, de la Universitat de Barcelona (16 de febrer); «La configuració del ciclo de Troya en el medioevo peninsular a la luz de un testimonio trecentista olvidado (BMP, ms. 558). Apuntes histórico-filológicos», a càrrec de Ricardo Pichel, de la Universitat de Santiago de Compostel·la (2 de març); «Hipòcrates i la tradició hipocràtica» (conferència en italià), a càrrec de Daniela Fausti, de la Universitat de Siena (16 de març); «Plutarchiana», a càrrec de José María Candau, de la Universitat de Sevilla (25 de març); «L'*Arcàdia* de Tom Stoppard», a càrrec de Ramon Simó (director de teatre) (22 d'abril); «Tradició

clàssica i poesia anglesa dels segles XIX i XX» (conferència en anglès), a càrrec de Richard Jenkins, de la Universitat d'Oxford (29 d'abril); «El mite d'Orfeu en la poesia catalana contemporània», a càrrec de Jaume Pòrtulas, de la Universitat de Barcelona (6 de maig); «Emperadors, deesses, mites: Robert Graves i els clàssics», a càrrec de Rosa Maria Llabrés, catedrànica de grec de batxillerat (13 de maig).

— Curs d'actualització: ΜΟΥΣΙΚΗ / MUSICA. La música en el món antic i el món antic en la música. El curs tingué una durada de trenta-dues hores i fou reconegut com a activitat de formació pel Departament d'Educació. En finalitzar les sessions, es lliurà als assistents el certificat corresponent. Tingué lloc dels dies 5 al 8 i del 12 al 15 de juliol de 2010.

El programa versà tant sobre aspectes de la música en l'antiguitat clàssica, com sobre la presència d'elements i temes del món antic en la música occidental, moderna i contemporània: «La tradició de la teoria musical a la Grècia antiga», a càrrec de Cristian Tolsa; «*Orpheus in musica*. Un mite per a l'òpera», a càrrec de Josep Lluís Vidal; «Panderos, cribas y tumbas: los tambores de marco y su conexión con el grano y los ritos de la fertilidad del antiguo Mediterráneo», a càrrec de Mauricio Molina; «*L'Alceste* de

Ch. W. Gluck: Eurípides i l'òpera de la reforma», a càrrec d'Ernest Marcos; «La música grega en perspectiva hermenèutica», a càrrec de Felipe Martínez Marzoa; «“Torniamo all'antico: sarà un progresso”: el món clàssic en la renovació de l'òpera a finals del segle XIX», a càrrec de Francesc Cortès; «*Sobre la música*, de Filodem: un tractat de música epicuri», a càrrec de Montserrat Jufresa; «Richard Wagner y el modelo griego», a càrrec d'Enrique Gavilán; «*L'incoronazione di Poppea*: història, ideologia i filologia», a càrrec de Javier Velaza; «*Oedipus Rex*, d'Ígor Stravinski», a càrrec de Joan Carles Blanco; «Músics i música en el mite grec», a càrrec de Jaume Almirall; «El dionisisme i la concepció de l'òpera a *El rei Roger* de Szymanowski», a càrrec de Montserrat Reig; «El mite en la música contemporània: de Britten a Birtwistle», a càrrec de Jesús Carruesco; «La paraula de les Muses: poesia i música a la Grècia antiga», a càrrec de Joan Silva; «Los nombres de Prometeo. Mito y tragedia en la ópera de Luigi Nono *Prometeo, tragedia dell'ascolto*», a càrrec de Celeste Araújo; «*Aplacaren el déu amb el cant al llarg del dia...*», concert a càrrec del grup Vox Feminae, format per Olga Miracle (soprano), Pepe Luna (llaüts) i Mauricio Molina (percussions).

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

President: MIQUEL CRUSAFONT I SABATER
Vicepresident: LEANDRE VILLARONGA I GARRIGA
Secretari: XAVIER SANAHUJA I ANGUERA
Tresorer: RAFAEL COMAS I EZEQUIEL
Vocals: ANNA M. BALAGUER I PRUNÉS
JAUME BENAGES I OLIVÉ
JAUME BOADA SALOM
XAVIER JORBA I SERRA
JOAN ANTONI SENDRA IBAÑEZ

Delegat de l'IEC: GASPAR FELIU I MONTFORT

Nombre de socis: 180

Socis i Govern

L'Assemblea General Ordinària anual fou convocada el dia 8 d'abril de 2010 a la sala Pere i Joan Coromines de l'IEC. La SCEN va tancar l'any amb 180 membres inscrits, entre socis numeraris, col·laboradors i d'honor.

Pel que fa a les actuacions en favor de la conservació de l'antic edifici de la Seca de Barcelona, Jordi Portabella ens va anunciar que l'Ajuntament de Barcelona havia iniciat tràmits per a l'adquisició d'un altre sector d'aquest emblemàtic equipament. D'altra banda, l'informe presentat per Miquel Crusafont i Maria Eugènia Ripoll sobre la Seca, a petició de

l'Institut Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, ha estat útil per a la preservació d'elements importants de l'antic edifici i per a reduir l'impacte produït per la instal·lació de l'Espai Brosa. Així, per exemple, s'han respectat les finestres enreixades i s'ha renunciat a eixamplar l'accés a l'escala que afectava l'espai murallat interior de la probable Cambra del Tresor de la Seca.

Tot i haver deixat de ser Programa de Recerca, l'Institut d'Estudis Catalans va decidir donar un ajut per a la continuació del Banc de Dades de Monedes Catalanes, atès el seu elevat interès. Aquest ajut servirà per a incorporar noves fites a aquest fons.

Publicacions i presentacions

El dia 8 d'abril de 2010 fou presentat el número 39 de l'anuari *Acta Numismàtica*, corresponent a l'any 2009. En aquesta ocasió contenia col·laboracions de quinze autors diferents repartides en 255 pàgines.

Conjuntament, fou presentat el llibre *Les monedes de Vespasià de la Província Tarraconensis (69-70 dC)*, d'Ian Carradice, Xavier Sanahuja i Jaume Benages. Es tracta del número 10 de la col·lecció «Complements d'Acta Numismàtica». La presentació, que tingué lloc a la Universitat de València, fou a càrrec del doctor Pere Pau Ripollès (Universitat de València). Ian Carradice, de la Universitat de Saint Andrews (Escòcia), hi va poder assistir convidat per la Societat.

Projectes

Al llarg de l'any 2010 s'ha continuat preparant l'edició del nou catàleg de la moneda ibèrica de Leandre Villaronga, complementat en la part de l'època imperial per Jaume Benages, amb la previsió de poder-lo tenir enllestit l'any 2011. S'ha acordat amb Jaume Boada la realització de la versió anglesa de l'obra.

S'ha reprès, finalment, l'edició del volum sis de la sèrie *Medieval European Coinage*, corresponent a la península Ibèrica i del qual són autors Miquel Crusafont, Anna M. Balaguer i Philip Grierson, i l'editor, Cambridge University Press, espera que surti a mitjan 2012.

Conferències

— Entre el 3 i el 6 de maig de 2010 tingueren lloc a Santiago de Compostella les Primeres Xornadas Internacionais de Historia Monetaria de Galicia, organitzades a la Universitat de Santiago de Compostella. Dels membres de la SCEN, hi participaren, a més del mateix organitzador Francisco Cebreiro («A moeda sueva: estado da cuestión, futura investigación»), Miquel Crusafont («Significación i valor del *Solido Gallecano* (s. X-XI)») i Xavier Sanahuja («Emisiones monetarias en Galicia durante la Baja Edad Media. Siglos XIII-XV»).

Difusió

El diari *El País* va fer el llançament d'una sèrie de reproduccions monetàries en l'àmbit català, acompanyades d'un text en català repartit en dos opuscles i titulat *La moneda a Catalunya*, redactat per Miquel Crusafont i amb una introducció del president de l'Institut d'Estudis Catalans, Salvador Giner. La SCEN va rebre un ajut del promotor de la iniciativa, Servicios Documentales Filatélicos y Numismáticos de Madrid, per l'aval científic a la iniciativa i amb la finalitat d'ajudar-la en el seu programa de publicacions.

En la revista *Presència*, que actualment es distribueix també com a suplement dominical del diari *Avui* i en el seu número 1937 (26 de març - 1 d'abril), hi va aparèixer una llarga entrevista feta per Xavier Cortadellas a Miquel Crusafont

sobre temes relacionats amb la història de la moneda.

En el llibre *El full de ruta cap a la independència*, de Manel Pagès (Pagès, 2010), hi fou publicat, en les pàgines 100-102, la notícia sobre les monedes del centenari de la Unió Catalanista, que es titulà «La primera moneda dels Països Catalans».

Consultes

Jonathan Jarrett (Universitat Queen Mary de Londres) s'interessà per la moneda de Barcelona del segle x i, més concretament, per algunes qüestions publicades en diversos articles d'*Acta Numismàtica*.

La Biblioteca del Centre d'Estudis Catalans de París va sol·licitar un exemplar del III Simposi Numismàtic de Barcelona, que fou tramès pel Servei de Publicacions de l'IEC.

Danielle Donaldson, estudiant de doctorat a la Universitat de Cambridge sobre la influència bizantina sobre la moneda visigoda, va demanar a Miquel

Crusafont dades sobre l'estat de la qüestió en relació amb els coures visigots.

Francesc Fontbona, membre de l'Institut, consultà a la Societat sobre uns clixés de vidre de tema monetari que havia rebut la Biblioteca de Catalunya d'un donant. Se li va poder aclarir que procedien dels treballs preparatoris del llibre de la col·lecció Carles Toirà.

Jean-Claude Richard va demanar la tramesa d'una còpia d'un article de *Gaceta Numismática*.

David Trepàt, estudiós dels sistemes financers durant la Guerra Civil espanyola i la postguerra, demanà informació sobre les publicacions sobre el paper-moneda republicà i local.

Ramon Pasqual, interessat en el tema de la *peçeta*, demanà informació i se li trameté l'article de Miquel Crusafont i Anna M. Balaguer sobre l'origen del nom d'aquesta moneda.

Antoni Plaça envià una pregunta a la SCEN a propòsit de la data exacta o aproximada del batiment dels primers rals coronats provençals.

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: MARGARITA CASTAÑER I VIVAS
Vicepresident: JOSEP M. LLOP I TORNÉ
Secretari: JORDI OLIVER I SOLÀ
Tresorer: XAVIER MAYOR I FARGUELL
Vocal: ALEXANDRE TARROJA I COSCUELA
Vocal: ANDREU ULIED I SEGUÍ
Vocal: PILAR CARBASSA I TORRES

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASCUAL

Nombre de socis: 246

Activitats

Jornada al Parc del Montseny

Amb motiu de la concessió del 1r Premi Territori de Catalunya al Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc del Montseny, el dia 15 de maig de 2010 tingué lloc la jornada al Parc del Montseny amb el programa següent:

— Benvinguda per part de Francesc Deulofeu Fontanillas, alcalde de Sant Celoni.

— Presentació de la jornada per part de Mita Castañer i de Josep M. Vilanova.

— «El paper del planejament especial en l'ordenació del sòl no urbanitzable», a càrrec de Martí Domènech i Montagut.

— «Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc del Montseny», a càrrec d'Albert Beltran Masdéu.

Premis

VI Premi de la Societat Catalana

d'Ordenació del Territori per a Estudiants

El dia 4 de febrer de 2010 es va reunir el jurat format per Moisès Jordi Pinatella, Néstor Cabañas López i Jordi Oliver i Solà, el qual, després d'analitzar i discutir els documents presentats, va acordar atorgar el premi al treball *Oportunitats d'integració territorial de la connexió ferroviària d'Andorra a la línia internacional Barcelona-Puigcerdà-Toulouse*, de M. Àngels Seuba Donaire.

Publicacions

Presentació de l'Anuari territorial de Catalunya 2008 i 2009

El 17 de desembre de 2009 va tenir lloc a l'IEC la presentació de *l'Anuari territorial de Catalunya 2008 i 2009* i del portal web *Territori*, una iniciativa de la SCOT amb el suport de la Diputació de Barcelona i dels departaments de Política Territorial i Obres Públiques; de Medi Ambient i Habitatge; d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, i de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya. La presentació de *l'Anuari* va ser a càrrec de Margarita

Castañer, presidenta de la SCOT. El doctor Oriol Nello va pronunciar la conferència «Les polítiques territorials a Catalunya: els reptes de futur». D'altra banda, Néstor Cabañas, coordinador de documentació i de la plataforma digital, va presentar el nou projecte *Territori*.

*Elaboració de l'Anuari territorial de Catalunya 2010**

Per a l'exercici 2010, es va començar a elaborar l'anuari continu digital corresponent a l'any 2010, i el manteniment i millora del lloc web que acull *l'Anuari territorial*.

Societat Catalana de Sociolingüística

Any de fundació: 1981

JUNTA DIRECTIVA

President: JOAQUIM TORRES I PLA
Secretaris: ANNA TORRIJOS LÓPEZ
JORDI BALLART MACABICH
Tresorer: JOAN HUGUÉ I ROVIROSA
Vocals: ALBERT FABÀ PRATS
BRAULI MONTOYA ABAT

Delegat de l'IEC: JOAN A. ARGENTER I GIRALT

Nombre de socis: 97

Activitats

— Conferència d'Antoni Milian «El català a la Unió Europea», coorganitzada amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura. IEC, 28 de setembre de 2009.

— Conferència «Minories francòfones del Canadà fora del Quebec», a càrrec de Claus Pusch, professor de lingüística romànica a Alemanya. IEC, 14 de gener de 2010.

— Presentació del llibre *El eusquera en la comunidad autónoma vasca (2009): Una apuesta por la diversidad lingüística*, a càrrec de Miquel Gros, advocat i sociolingüista. IEC, 16 de febrer de 2010.

— Presentació: «Els determinants del coneixement lingüístic de la població immigrada: una aplicació econòmica

aplicada al cas del català», a càrrec d'Antonio di Paolo, doctorand en economia. IEC, 4 de març de 2010.

— Conferència: «El català i els joves: les propostes de política lingüística del Consell Social de la Llengua Catalana», a càrrec d'Albert Bastardas. IEC, 7 d'abril de 2010.

— Cicle «L'acció institucional actual a favor del català a Catalunya». Es tracta d'un cicle de conferències amb la participació de responsables dels diversos organismes públics que s'ocupen dels eixos estratègics de la política lingüística a Catalunya. Les ponències foren les següents: «L'espai de cultura i comunicació de la llengua catalana», a càrrec de Joan Manel Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació; «El català a

l'ensenyament», a càrrec de Pere Mayans, cap del Servei d'Immersió i Ús de la Llengua del Departament d'Educació; «La situació sociolingüística al comerç de Catalunya», a càrrec d'Enric Aloy, secretari general del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, i «El català i la llei d'acollida», a càrrec d'Oriol Amorós, secretari per a la immigració. IEC, del 26 d'abril al 3 de juny de 2010.

Relacions institucionals

— Xarxa CRUSCAT. S'hi han mantingut relacions per a organitzar actes conjuntament. S'ha aplicat una reserva de crèdit efectuada el 2008 per dur a terme, amb la col·laboració de CRUSCAT, la coedició d'un llibre sobre la revernacularització.

— Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Membres de la Junta de la SOCS s'han entrevistat diverses vegades amb els dirigents de la Secretaria per tal de mantenir la bona sintonia i col·laboració.

Xarxa d'entitats sociolingüístiques

S'han continuat les actuacions per a conèixer les associacions de sociolingüística del mateix tipus que la SOCS existents arreu. Hem aconseguit, així, una relació de les associacions de sociolingüística no governamentals existents al món, amb les adreces dels responsables, que ens pot ser útil de cara a la difusió internacional de la sociolingüística catalana.

Obtenció de dades sociolingüístiques del Baròmetre per la Comunicació i la Cultura

La Junta de la SOCS, juntament amb CRUSCAT i amb l'acord de la Secció Filològica, ha continuat les gestions per mirar d'aconseguir un conveni entre l'IEC i la FUNDACC, l'entitat que gestiona el Baròmetre, que permeti fer accessibles les dades esmentades als investigadors de l'Institut.

Difusió

A final d'any es va realitzar una reunió amb els responsables de comunicació de l'IEC. En aquesta reunió es va acordar un criteri de col·laboració per a optimitzar la difusió dels actes. D'altra banda, també es va acordar que es durà a terme la difusió de l'agenda setmanal dels actes de l'IEC i del butlletí de l'Institut entre els socis i simpatitzants de la SOCS.

Carnet de soci

La Junta de la SOCS i la Secretaria Científica de l'IEC han estat treballant perquè els socis i sòcies de la SOCS puguin disposar d'un carnet. Aquest carnet permetrà, entre altres avantatges, l'accés a la Biblioteca de Catalunya i a la xarxa de biblioteques del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya.

Tríptic

S'ha presentat un esborrany de tríptic de la SOCS a l'empresa Artyplan, que n'ha

fet un pressupost i enviarà un disseny de tríptic. Se'n volen fer aproximadament dues-centes còpies per a fer difusió de la SOCS.

Publicacions

— *Treballs de Sociolingüística Catalana*, revista de la Societat Catalana de Sociolingüística. El 2010 se n'ha publicat el volum 20, sobre llengua i ensenyament. Pel que fa al volum 21, el Consell Editorial va decidir que es dedicarà a presentar una àmplia panoràmica del que ha estat la sociolingüística catalana durant els seus primers trenta-cinc anys d'existència. El volum apareixerà el 2011. D'altra banda, es va cancel·lar el conveni de col·laboració signat el juliol del 2006 entre l'actual

SOCS (aleshores Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana) i el portal Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO). Segons aquest conveni, l'ASOLC es comprometia a introduir manualment el contingut de TSC a RACO. Actualment, l'actualització de la revista TSC a RACO es fa de manera automàtica. TSC també és consultable i disponible en accés obert al Portal de Publicacions i a l'Hemeroteca Científica Catalana, ambdues de l'IEC.

— Publicació en línia del cicle «25 anys de la Llei de normalització lingüística». L'IEC ha creat un nou portal en línia on s'han publicat en vídeo els actes del cicle i també s'ha inclòs la publicació en línia del contingut de les conferències.

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació: 1982*

JUNTA DIRECTIVA

President: SALOMÓ MARQUÈS SUREDA
President d'honor: JORDI MONÉS I PUJOL-BUSQUETS
Vicepresidentes: M. CARMÉ AGULLÓ DÍAZ
FRANCESCA COMAS I RUBÍ
Tresorer: RAMON TARRÒS I ESPLUGAS
Secretari: JULIÀ VILAR I HERMS
Vocals: JORDI FEU I GELIS
ALEJANDRO MAYORDOMO PÉREZ
M. ISABEL MIRÓ MONTOLIU
ÀNGEL MOREU CALVO
XAVIER MOTILLA I SALAS
M. PILAR NAVARRO RODRÍGUEZ
ANTONI TORT I BARDOLET

Delegat de l'IEC: JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL

Nombre de socis: 85

* Aquesta societat és filial de l'IEC des del 2001.

Activitats

— Presentació del llibre *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1683-2003): Una escola popular*, de Joan Florensa. 21 de gener de 2010.

— Celebració del seminari «La identitat nacional i la llengua escolar», amb el suport del Grup de Recerca en Història de la Llengua ODELLEUM de la Universitat de Girona. 7 de maig de 2010.

S'hi van presentar les ponències següents: «Una tasca utòpica, educar un país», a càrrec de Joaquim Arenas i Sampera, pedagog, escriptor i membre de la Societat Catalana de Pedagogia; «L'escola a Catalunya del Nord: de la repressió lingüística de Jules Ferry a la recuperació de la identificació de les classes bilingües d'ara», a càrrec d'Alà Baylac Ferrer, professor de català a la Universitat de Perpi-

nyà, vicepresident de l'APLEC, i «Evolució de la llengua en els sistemes educatius a Andorra i consciència nacional», a càrrec de Myriam Almarcha, autora de la tesi *Migracions, llengua i ensenyament a Andorra* i professora de la Universitat de Perpinyà.

Publicacions

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 15 (juny 2010): *Monogràfic sobre Ferrer i Guàrdia*. Coordinat per Pere Solà Gussinyer (UAB).
FLORENSA, JOAN (2010). *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1683-2003): Una escola popular*.

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació: 1984

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP MARIA VIVES DE QUADRAS
Vicepresident: FRANCESC REGUANT I FOSAS
Secretària: ESTER JOVER I ALSINA
Tresorer: SANTIAGO POCINO I PEÑALBA
Vocals: JOAQUIM CAMPS MASICH
JOSEP M. ALCAÑIZ I BALDELLOU
JOSEP M. ESPELTA I GUARDIA
IÑIGO REBOLLO SAN MIGUEL
GEMMA FRANCÈS TUDEL
JOSEFINA PLAIXATS BOIXADERA
JOSEP M. PUIGGRÓS I JOVÉ
ASSUMPTA SERRA I CLOTA
DANIEL SOLER GONZÁLEZ
JOAN SAUS I ARÚS
ESTER TORRES GÜELL
M. JOSÉ CHESA MARRO
ANNA JACAS BENAGES
VICENÇ LLOVET I ROQUÉ
SANTIAGO PLANAS I DE MARTÍ
MARIA FRANCESCA FORT I MARSAL

Delegada de l'IEC: MERCÈ DURFORT I COLL

Nombre de socis: 379

Activitats

— Tertúlia «El sector porcí i la gestió ambiental», a càrrec de Victòria Soldevilla, de la Universitat Rovira i Virgili. Organitzada per la Secció d'Estudis Rurals.

Tingué lloc al Restaurant l'Antic Forn (Barcelona), el 29 de setembre de 2009.

— Jornada «Quallat en perera. Possibilitats d'intervenció», 55 Fira Agrària de Sant Miquel i 5a Jornada AGRO-

PRÉS-ICEA-ETSEA-UdL. Saló Segrià de Fira de Lleida, 29 de setembre de 2009.

— Visita als Jardins de Marimurtra i Santa Clotilde, el 6 d'octubre de 2009. A part de l'interès botànic, paisatgístic i històric d'aquests jardins, s'expliquen diversos aspectes tècnics del manteniment, com són els estalvis de recursos hídrics, els sistemes de reg, els aspectes nutricionals, l'adobat, els mètodes de control fitosanitari i la lluita alternativa. Activitat organitzada per la Secció de Jardineria i Paisatgisme.

— Taula rodona «Les pinedes urbanes», organitzada per la Secció de Forestal. 7 d'octubre de 2009.

— Tertúlia «Agricultura ecològica i desenvolupament local», a càrrec de Dionís Guiteras, organitzada per la Secció d'Estudis Rurals. Restaurant l'Antic Forn (Barcelona), 20 d'octubre de 2009.

— Jornada «Sòls de la Garrotxa» - Transcatalonia 2009. 24 d'octubre de 2009.

— Conferència «Desarrollo rural y política agrícola en Centroamérica», a càrrec de Luis Fernando Fernández Alvarado i Rafael Evelio Granados Carvajal, professors del Programa Regional de Maestría en Desarrollo Rural de la Universidad Nacional de Costa Rica. Organitzada per la Secció d'Estudis Rurals. IEC, 29 d'octubre de 2009.

— Curs Introducció als boscos de la Mediterrània. Situació actual i perspec-

tives, organitzat per la Secció de Forestal. IEC, 5 i 6 de novembre de 2009.

— Conferència «Efectes de canvis climàtics i de canvis en el maneig del sòl sobre la producció de la vinya a Catalunya», a càrrec del professor Idefons Pla Sentís, president de la Secció de Conservació de Sòls i Aigües de la SECS, vicepresident de l'Associació Mundial de Conservació de Sòls i Aigua, membre del Comitè Executiu de la Societat Europea de Conservació de Sòls i professor de la Universitat de Lleida. Conferència organitzada per la Secció de Sòls i la Secció de Viticultura i Enologia. IEC, 10 de novembre de 2009.

— Tertúlia «El canal Segarra-Garrigues, un problema d'alta volada», a càrrec de Jordi Sargatal i organitzada per la Secció d'Estudis Rurals. Restaurant l'Antic Forn (Barcelona), 10 de novembre de 2009.

— Jornada «Passat, present i futur de l'assessorament agrari a Catalunya», organitzada per la Secció d'Agricultura. IEC, 17 de novembre de 2009.

— Conferència «Els sistemes d'informació geogràfica aplicats a la història rural (El Bages, s. x-xiii)», a càrrec d'Eduard Cuscó i Puigdellívol i Meritxell Gisbert i Traveria, llicenciats en geografia (UB). IEC, 26 de novembre de 2009.

— Conferència «La vaca de l'Albera: una raça en perill d'extinció?», a càrrec del doctor Jesús Piedrafita Arilla, catedràtic de millora genètica animal del

Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la UAB. IEC, 2 de desembre de 2009.

— Conferència «Passat, present i futur del Banc dels Aliments, un banc honrat», a càrrec de Jordi Peix, vicepresident primer de la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona. Acte organitzat per la Secció d'Estudis Rurals. IEC, 14 de desembre de 2009.

— Presentació del llibre *Introducció a l'edafologia: Ús i protecció de sòls*, de Jaume Porta, membre de la Secció de Ciència i Tecnologia de l'IEC, juntament amb les professores Marta López-Acevedo i Rosa M. Poch, de la Universitat de Lleida. L'Institut d'Estudis Catalans publicà aquest llibre juntament amb l'editorial Mundi-Prensa i l'ajut de l'AGAUR. L'edició constitueix un fet històric per a la ciència a Catalunya, atès que aquest manual universitari és el segon d'aquesta especialitat que es publica a Catalunya, des que el 1938 la Generalitat republicana publicà el llibre *Què és la ciència del sòl?*. El llibre presenta un enfocament que té en compte els plantejaments docents derivats de la Declaració de Bolonya i va adreçat als estudiants de territoris de llengua catalana dels àmbits de ciències ambientals, agrònòmiques, geologia i biologia, entre d'altres. El llibre, en haver estat supervisat pel servei de correcció lingüística de l'IEC, contribueix, a més, a la normalització lingüística de la ciència del sòl en català. UAB, 14 de desembre de 2009.

— Conferència «Estudiar el paisatge històric per conèixer el passat i per gestionar el futur: estat de la qüestió», a càrrec de Jordi Bolòs, catedràtic d'història medieval de la Universitat de Lleida, i organitzada per la Secció d'Història Rural. IEC, 16 de desembre de 2009.

— Tertúlia «Atlas del món rural català: diagnosi i perspectives», a càrrec d'Ignasi Aldomà, del Departament de Geografia i Sociologia de la UdL, i organitzada per la Secció d'Estudis Rurals. Restaurant l'Antic Forn (Barcelona), 26 de gener de 2010.

— Curs: Vint-i-sisena edició Monografies de paisatgisme i jardineria, organitzada per la Secció de Jardineria i Paisatgisme. Es dugué a terme en les dates següents: «Monografia I», els dilluns del 8 de febrer al 15 de març de 2010; «Monografia II», els dimecres del 10 de febrer al 17 de març de 2010; «Monografia III», els dimarts del 18 de febrer al 27 de març de 2010, i «Monografia IV», els dimecres del 7 d'abril al 19 de maig de 2010. Totes les sessions van tenir lloc a l'IEC.

— Seminari «Digital soil mapping», a càrrec de Philippe Lagacherie (INRA), del Laboratoire d'Étude des Interactions-Sol-Agrosystème-Hydrosystème (LISAH). ETSEA, Lleida, 11 de febrer de 2010.

— Tertúlia «Relacions de les indústries agroalimentàries espanyoles amb la Comissió Europea», a càrrec d'Eduard

Arruga i organitzada per la Secció d'Estudis Rurals. Restaurant l'Antic Forn (Barcelona), 16 de febrer de 2010.

— IX Jornada de Protecció Vegetal. Continuant la trajectòria de les passades edicions, en aquesta IX Jornada participaren investigadors i tècnics que aportaren novetats útils i aplicables al sector. IEC, 19 de febrer de 2010.

— Conferència «Cooperació institucional entre comunitats autònomes en matèria de desenvolupament rural: Catalunya i Aragó», a càrrec de Jordi Bertran, director general de Desenvolupament Rural del DAR, i Miquel Gracia, vicepresident de la Diputació d'Osca. Organitzada per la Secció d'Estudis Rurals. IEC, 23 de març de 2010.

— Tertúlia: «El debat de la PAC post 2013», a càrrec de Jordi Rosell i Lourdes Viladomiu de la UAB, i organit-

zada per la Secció d'Estudis Rurals. Restaurant l'Antic Forn (Barcelona), 27 d'abril de 2010.

— Primeres Jornades d'Agricultura Ecològica i Agroecologia. Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (Castelldefels), 13 i 14 de maig de 2010.

— Jornada sobre Territori i Patrimoni Rural. Punt de trobada per a la reflexió sobre territori i patrimoni rural, titulada «Estratègies i coordinació». Vilafranca del Penedès, 3 de juny de 2010.

— Jornada «Sòls de les Terres de l'Ebre» - Transcatalonia 2010, organitzada per la Secció de Sòls. 12 de juny de 2010.

— XXV Jornada d'Agricultura a Prada: «On som després de 25 anys d'Agricultura a Prada». Liceu Renouvier de Prada de Conflent, 21 d'agost de 2010.

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació: 1985

JUNTA DE GOVERN

Presidenta: ROSA M. FRANQUET I CALVET
Vicepresident: ENRIC MARÍN I OTTO
Secretari: SERGI DORIA ALBURQUERQUE
Tresorer: SERGI CORTIÑAS I ROVIRA
Vocal primer: CARLES PONT I SORRIBES
Vocal segona: LLÚCIA OLIVA DE LA ESPERANZA
Vocal tercera: MAGDA SELLÉS QUINTANA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL

Nombre de socis: 120

Activitats

— Sessió inaugural del curs 2009-2010. Rosa M. Calaf, corresponsal de televisió, impartí la lliçó «Les corresponsalies en un món globalitzat». Prèviament, Llúcia Oliva glossà la personalitat i l'obra de Rosa M. Calaf. IEC, 26 d'octubre de 2009.

— I Jornada Científica de la Investigació en Comunicació a Catalunya. IEC, 10 de desembre de 2009.

— Conferència: «Conflicte entre el dret a la privacitat i el dret a la informació», a càrrec de Robert Pinker, de Press Complaint Commission. Organitzada pel Consell de la Informació de Catalunya i amb la col·laboració de la Societat Catalana de Comunicació. Centre Internaci-

onal de Premsa de Barcelona (Rambla de Catalunya, 10, 1r), 3 de març de 2010.

— Sessió científica: «Ciudad Juárez, en la sombra del narcotráfico». La periodista navarresa Judith Torrea, guanyadora de l'Ortega i Gasset de Periodisme pel seu bloc sobre Ciudad Juárez, exposà la seva experiència. L'acte fou organitzat per la Societat Catalana de Comunicació, el Centre Internacional de Premsa, el Consell de la Informació i el Col·legi de Periodistes de Catalunya. Centre Internacional de Premsa de Barcelona (Rambla de Catalunya, 10, 1r), 19 de maig de 2010.

— Conferència anual a Girona (2010): «Les transformacions de les indústries culturals». Institut d'Estudis

Gironins. Masia La Torre, 11 de juny de 2010. En l'acte central intervingueren: Esteve Rimbau, director de la Filmoteca de Catalunya i professor de la UAB; Josep Rom, vicedegà de tecnologia de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la URL; Jaume Roures, productor de cinema i televisió, fundador i director general de Mediapro, i Albert Sáez, director adjunt

d'*El Periódico* i professor de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la URL. La moderadora fou Llúcia Oliva, presidenta del Consell de la Informació de Catalunya i vocal de la Societat. L'informe sobre l'estat de la comunicació fou a càrrec de Maria Corominas i Piulats. El dinar l'oferí l'Ajuntament de Girona.

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

President: AUGUST BOVER I FONT
Vicepresidenta: M. ROSA LLORET I ROMAÑACH
Tresorer: ESTEVE CLUA I JUIVE
Secretari: JOAN ANTON RABELLA I RIBAS
Vocals: MILA SECARRA I NEIRA
CATERINA VALRIU I LLINÀS

Delegat de l'IEC: JOSEP MORAN I OCERINJAUREGUI

Nombre de socis: 366

Activitats

— Conferència «El català a la Unió Europea», a càrrec d'Antoni Milian. IEC, 28 de setembre de 2009.

— V Jornades d'Intercanvi Cultural. Perpinyà, del 10 al 12 d'octubre de 2009.

— V Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics: «Etnopoètica: incidència, difusió i comunicació en el món contemporani». Els eixos de la jornada van ser unificar criteris de recerca i de sistemes informàtics per a treballar els materials etnopoètics; reflexionar sobre la manera de gestionar i sistematitzar el cabal d'informació recollit, i donar notícia d'iniciatives sobre divulgació i difusió del patri-

moni etnopoètic (bases de dades, pàgines web, publicacions periòdiques, llibres, trobades o jornades, etc.). Montserrat, 6 i 7 de novembre de 2009.

— Jornades internacionals: «150 anys de Jocs Florals de Barcelona». IEC, 12 i 13 de novembre de 2009.

— Presentació del llibre de Francesc Vallverdú *Temps sense treva: Obra poètica completa*, a càrrec de Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans; J. M. Castellet, escriptor i crític literari, i Àlex Broch, crític literari i prologuista del llibre. IEC, 28 de gener de 2010.

— Acte d'homenatge a Jordi Mir i Parache. IEC, 9 de juny de 2010.

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

President:	JOSEP M. FUERTES I ARMENGOL
Vicepresident:	RAMON IZQUIERDO CLEMENTE
Secretari:	MARC BARRACÓ I SERRA
Tresorera:	AINA BARCELÓ CUERDA
Vocals:	ESTANISLAU TÒMÀS I MORERA DAVID ATZET ROVIRA JORDI BERENQUER SAU ALEXANDRE BLASI I DARNER RICARD BOSCH I TÒUS JOSEP M. FONT LLAGUNES VÍCTOR FUSES NAVARRA FRÉDERIC LUQUE CARRILLO JORDI OJEDA RODRÍGUEZ MANEL PAGÈS I PANADÈS NÚRIA SALÁN BALLESTEROS MONTSERRAT SEBASTIÀ I SALAT VÍCTOR SERRA I RAVENTÓS VICENÇ TORRA REVENTÓS
Delegada de l'IEC:	ALÍCIA CASALS I GELPÍ
Nombre de socis:	122

Activitats

— Conferència «Energia i medi ambient: una mirada perplexa des de la tecnologia», a càrrec de Joan Pallisé. IEC, 22 de setembre de 2009.

— Conferència «Arquitectura multiescalar», a càrrec de Vicente Gua-

llart, arquitecte i director de l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (IAAC). IEC, 20 d'octubre de 2009.

— Conferència «Mesura de cabal de líquids, gasos i vapor en la indústria», a càrrec de Mari Paz Montes, directora de Producte de Cabal a Endress + Hauser.

Facultat de Matemàtiques i Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya, 13 de novembre de 2009.

— VII Jornada Memorial Democràtic a la UPC «La tecnologia a les històries de postguerra». ETSEIB, 26 de novembre de 2009. La beninguda fou a càrrec de Francesc Roure, director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona; Josep M. Fuertes, president de la Societat Catalana de Tecnologia, i Mònica Rius, presidenta de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. Es presentaren les conferències «La indústria de la història a la Guerra Civil i la postguerra», a càrrec d'Antonio Martín, historiador i editor de còmics, i «La tecnologia a la ciència ficció dels cinquanta», a càrrec de Francesc Solé, catedràtic de la UPC, i Jordi Ojeda, professor de la UPC. També es va celebrar la taula rodona: «Quaranta anys entretenint: la visió dels autors», moderada per Jordi Ojeda, codirector del projecte «Còmic, ciència i tecnologia», i amb la presència de Josep M. Blanco, autor; Luis García, autor i editor; Jordi Macabitch, autor, editor i agent, i M. Carme Vila, autora. L'acte de cloenda fou a càrrec d'Antoni Roca, coordinador de la Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura, de la Universitat Politècnica de Catalunya.

— Seminaris de Biomecànica: «Aplicació de la dinàmica de sistemes multisòlid en l'estudi biomecànic del moviment del cos humà», a càrrec de

Javier Cuadrado, del Laboratori d'Enginyeria Mecànica de la Universitat de la Corunya, i «Tractament de senyals cinemàtics i de masses de teixit tou en l'anàlisi dinàmica inversa de models biomecànics», a càrrec de Javier Alonso, del Departament d'Enginyeria Mecànica, Energètica i dels Materials de la Universitat d'Extremadura. Seminaris coorganitzats per la Societat Catalana de Tecnologia i el Grup de Biomecànica del Departament d'Enginyeria Mecànica de la UPC. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya, 27 de novembre de 2009.

— Conferència «Generació distribuïda d'energia: cap a una xarxa elèctrica més intel·ligent», a càrrec del doctor Josep M. Guerrero. Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona, 4 de març de 2010.

— Participació i col·laboració en l'organització i les activitats de la fira d'ensenyament Mercatec (març de 2010) i de la mostra Tramuntec (maig de 2010).

— Conferència «La televisió digital terrestre: un color millor... i alguns grisos», a càrrec de Jordi Berenguer i Sau, doctor enginyer de telecomunicació i director de l'Escola Politècnica Superior de Castellet de la UPC. IEC, 28 d'abril de 2010.

— II Jornades sobre Innovació a l'Ensenyament de la Tecnologia: «Els reptes dels nous recursos». Museu de la

Ciència i la Tècnica de Catalunya (mN-ACTEC), 7 i 8 de maig de 2010.

— Conferència «Una història del formigó», a càrrec de Carles Romea, enginyer industrial. IEC, 15 de juny de 2010.

— Conferència «Solucions a la problemàtica actual dels horaris laborals», a càrrec de Jordi Ojeda Rodríguez, doctor enginyer industrial, professor del Departament d'Organització d'Empreses de la Universitat Politècnica de Catalunya i director de Rational Time SL. Andorra la Vella, 15 de juny de 2010.

— Seminari de Mecànica Aplicada «Analytical Formulations in Lagrangian Dynamics: Theoretical Aspects and Applications to Interactions with Virtual and Physical Environments», a càrrec de József Kövecses, del Departament d'Enginyeria Mecànica i del Centre for Intelligent Machines de la Universitat McGill, Mont-real, Quebec (Canadà). Organitzat per la Societat Catalana de Tecnologia i Departament d'Enginyeria Mecànica de la Universitat Politècnica de Catalunya. Aula Capella de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 6 de juliol de 2010.

— Conferència «Pols, gasos, vent i cendres: radars làser per al sondeig de l'atmosfera», a càrrec de Adolf Comerón. IEC, 15 de juliol de 2010.

Cicle de lectures «Còmic, ciència i tecnologia»

Coorganitzat per la Societat Catalana de Tecnologia i la Càtedra UNESCO de Tèc-

nica i Cultura de la UPC, amb la col·laboració de la Biblioteca Gabriel Ferrater de la Universitat Politècnica de Catalunya, l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, Glénat Editions, l'Editorial Panini-Còmics i l'Editorial Planeta DeAgostini Còmics. Es van dur a terme les lectures següents:

— Lectura núm. 1: *Ramon Llull: La controvèrsia jueva*, d'Eduard Torrents, i editada per Glénat. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya, 18 de febrer de 2010. Es tracta d'una sessió entorn a la temàtica «Ramon Llull: un precursor de la tecnologia». Ponents: Eduard Torrents, enginyer industrial, guionista i dibuixant de l'obra; Àlex Martínez Giralt, prologuista de l'obra i investigador d'història medieval. Moderador: Jordi Ojeda, professor de la UPC i coordinador del cicle.

— Lectura núm. 2: *11-M, la novel·la gràfica*, d'Antoni Guiral, Pepe Gálvez i Joan Mundet, editada per Panini Còmics. Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya, 11 de març de 2010. Sessió entorn a la temàtica «Tecnologia i terrorisme». Ponents: Joan Mundet, dibuixant de l'obra; Antoni Guiral i Pepe Gálvez, guionistes de l'obra; Josep M. Fuertes, doctor enginyer industrial i president de la Societat Catalana de Tecnologia. Moderador: Jordi Ojeda, professor de la UPC i coordinador del cicle.

— Lectura núm. 3: *Spectrum*, d'Alfonso Azpiri, editada per Planeta DeAgostini. Edifici A3 del Campus Nord de la Universitat Politècnica de Catalunya, 5 de maig de 2010. Sessió entorn a la temàtica «Tecnologia futurista en els videojocs». Ponent: Alfonso Azpiri, autor de l'obra. Moderador: Jordi Ojeda, professor de la UPC i coordinador del cicle.

— Lectura núm. 4: *Profanando el sueño de los muertos*, d'Ángel Sala, advocat i divulgador de cinema fantàstic i autor del llibre. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 23 de novembre de 2010. Sessió entorn a la temàtica «Enginy i tècnica en el cinema fantàstic». Ponent: Ángel Sala, advocat, divulgador de cinema fantàstic i autor del llibre. Moderador: Jordi Ojeda, professor de la UPC i coordinador del cicle.

Hi participaren com a entitats col·laboradores: Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Sitges 2010, *Sci-fiworld* i la Biblioteca Rector Gabriel Ferrater (BRGF).

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Premi instituït l'any 1969 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia, amb una dotació de mil euros. Aquest curs es convocà per quarantena vegada.

La ponència, formada per Núria Salán, Jordi Ojeda i Marc Barraó, acordà atorgar el premi al treball *Desenvolupament d'una metodologia basada en termografia infraroja per a l'anàlisi de l'eficàcia de l'extinció aèria d'incendis forestals*, presentat per Miquel Cubells i Gonzalvo. Així mateix, el jurat atorgà un accèssit al treball *Disseny d'una planta DELOS per a l'obtenció de materials moleculars microparticulats d'interès farmacèutic*, presentat per Alba Córdoba Insensé.

Publicacions

— *Butlletí*, núm. 1 (tardor 2009); *Butlletí*, núm. 2 (hivern 2010); *Butlletí*, núm. 3 (primavera 2010).

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació: 1991

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: MÒNICA RIUS PINIÉS
Vicepresidenta: MERCÈ PIQUERAS I CARRASCO
Secretària: EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Tresorer: JORDI FERRAN BOLEDA
Vocals: FRANCESC X. BARCA SALOM
PASQUAL BERNAT I LÓPEZ
ÀNGEL CALVO I CALVO
JOSEP M. CAMARASA I CASTILLO
RICARD DURAN I PINEDA
PERE DE LA FUENTE CULLELL
LLUÍS GARRIGÓS OLTRA
PERE GRAPÍ VILUMARA
NÉSTOR HERRÁN CORBACHO
ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
JOSÉ PARDO TOMÁS
JOSEP MANEL PARRA SERRA
ROSER PUIG I AGUILAR
CARLES PUIG PLA
ANTONI ROCA I ROSELL
XAVIER ROQUÉ RODRÍGUEZ
MIQUEL TERREU I GASCÓN
JOSEP MIQUEL VIDAL HERNÁNDEZ
ALFONS ZARZOSO ORELLANA

Delegat de l'IEC: DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis: 279

Activitats

— Seminaris d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010, celebrats entre el 27 d'octubre de 2009 i l'1 de juny de 2010. Es van dur a terme les conferències següents: «Charles Darwin i el problema de l'expressió de les emocions», a càrrec de Xavier Bellés, de l'Institut de Biologia Evolutiva CSIC-UPF (27 d'octubre); «Correos, esclavos y palomas. La génesis de la teoría de la evolución de Charles Darwin», a càrrec d'Oliver Hochadel (CEHIC-UAB) (24 de novembre); «La introducció de l'electricitat per a usos domèstics a Catalunya a l'inici de la dècada dels 30 del segle xx», a càrrec de Jordi Ferran, de la Universitat Oberta de Catalunya (2 de febrer); «La divulgació mèdica davant una crisi epidèmica a la darrereria de l'edat mitjana: el *Regiment de la pestilència* (València, c. 1490) de Lluís Alcanyís», a càrrec de Jon Arrizabalaga, de la Institució Milà i Fontanals - CSIC (11 de maig), i «L'esperit revolucionari i la capacitat inventiva de Narcís Monturiol», a càrrec de Carles Puig, de la UPC (1 de juny).

— Col·loquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica 2009-2010, celebrats entre el 17 de

novembre de 2009 i el 27 de maig de 2010. Els actes principals que hi tingueren lloc van ser: «Darwin en el 150è aniversari de la publicació de *L'origen de les espècies*» (17 de novembre), la VI Jornada sobre Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana i Marí (20 i 21 de novembre), Workshop: «Iberian-Netherlands Knowledge Exchanges» (27 i 28 de novembre), «Mar abierto: el viaje i los libros del pensamiento moderno» (14 de desembre), «Las mujeres como agentes y objetos de (des)medicalización» (28 de gener), «La herencia del exilio espanyol en Latinoamérica: el caso de José Royo Gómez» (25 de febrer), «Staging the senses: Victorian technologies of display and the Philosophy of demonstration» (26 de març), presentació de la revista *Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica* (29 d'abril), «Thinking globally about the history of science: cartography in the British imperial context» (27 de maig).

— VII Jornada Memorial Democràtic a la UPC: «La tecnologia a les historietes de la postguerra». Aula Capella. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 26 de novembre de 2009.

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació: 1993

JUNTA DIRECTIVA

President:	JOSEP OBIOLS I SALVAT
Vicepresident:	JOSEP M. MONFORT BOLÍVAR
Tresorer:	JOSEP MESTRES LAGARRICA
Secretària:	LAURA ISABEL ARRANZ IGLESIAS
Vocals:	ALFRED BENAVENT VALLÈS SÍLVIA BAÑARES VILELLA PERE CASTELLS I ESQUÉ FRANCESC MALGOSA GRANIA MERCÈ RAVENTÓS SANTAMARIA M. ASSUMPCIÓ ROSET I ELIAS MONTSERRAT RIVERO URCELL M. JOSEP ROSSELLÓ BORREDÀ RAMON SEGURA CARDONA
Delegat de l'IEC:	DAMIÀ BARCELÓ I CULLERÉS
Nombre de socis:	289

Activitats

— Celebració del cicle de conferències «L'oxidació i la seva repercussió en la gènesi de malalties degeneratives de l'organisme», que tingué lloc a Barcelona amb el programa següent:

El 24 de febrer, a la Reial Acadèmia de Farmàcia, es tractà sobre principis d'oxidació a l'organisme, amb la intervenció de M. del Carmen de la Torre, Santiago Nonell i M. Teresa Mitjavila.

El 25 de març, a l'Institut d'Estu-

dis Catalans, es tractà sobre l'oxidació dels principis immediats, amb el doctor Ramon Segura i la doctora Mònica de la Fuente.

El 13 d'abril, a la Reial Acadèmia de Medicina, es tractà sobre les repercussions fisiopatològiques de l'oxidació, amb les intervencions de Maribel Covas, Joan Albert Vericat i Rafel de la Torre.

El 19 de maig, a l'Acadèmia de Ciències Veterinàries, es tractà sobre els antioxidants i la seva valoració biològi-

ca, amb les ponents Sílvia Peris i Ana Barroeta.

Tant les ponències com els comentaris dels assistents van posar en evidència la relació de l'envelliment de les persones i dels aliments amb els processos d'oxidació, és a dir, que l'oxigen és necessari però pot desencadenar reaccions degeneratives, raó per la qual cal valorar els coneixements sobre la protecció antioxidant amb alguns aliments i principis actius d'interès actual.

— El dia 25 de març de 2010, tingué lloc una jornada a Andorra titulada «Present i futur del dret alimentari a Europa», i que fou organitzada per M. Josep Rosselló, membre de l'Associació,

amb la col·laboració de la Universitat d'Andorra. Intervingueren com a ponents Lluís González Vaqué, que parlà sobre el dret alimentari; Sílvia Bañares, sobre legislació alimentària, i Jesús Galindo, sobre el que s'està fent a Andorra.

— Establiment d'un acord de col·laboració entre l'Observatori de la Recerca i l'IEC, per a desenvolupar tasques de recerca bibliogràfica sobre les activitats (patents, tesis, publicacions) relacionades amb els aliments a Catalunya, tant per estudiar-ne la quantitat i localització, com per establir la qualitat, cercant indicadors que permetin avaluar i comparar les dades recollides.

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació: 1995

JUNTA DIRECTIVA

President: PERE CASANELLAS I BASSOLS
(president en funcions des del 15.07.2009;
anteriorment, secretari)

Secretària: EULÀLIA SARIOLA I MAYOL
(secretària en funcions des del 15.07.2009)

Tresorera: IRENE LLOP I JORDANA

Vocals: PRIM BERTRAN I ROIGÉ
JOAN FERRER I COSTA
MARIA-ANTÒNIA NOGUERAS I HERNÀNDEZ

Delegada de l'IEC: MARIA TERESA FERRER I MALLOL

Nombre de socis: 68

Activitats i publicacions

Es va celebrar una assemblea extraordinària el dia 26 de novembre de 2009, en què es va aprovar la modificació dels articles 16, 17 i 22 dels Estatuts, i el mateix dia també es va celebrar l'Assemblea Anual Ordinària. La modificació dels Estatuts va ser assumida i proposada al Ple de l'IEC per la Secció Històrico-Arqueològica (el 18 de març de 2010), però encara no ha estat aprovada pel Ple.

S'han fet diverses modificacions en les pàgines web de la Societat, inclouent-hi l'obertura d'una pàgina de bibliografia i l'ampliació de la secció de publi-

cacions, que inclou també un enllaç a la «Proposta de transcripció de l'hebreu» de la Secció Filològica.

S'ha continuat la tasca de revisió del *Diccionari Girona hebreu modern - català*. En aquest moment s'està revisant la lletra zain i es preveu que pugui ser publicat durant l'any 2011.

S'ha preparat per a la impremta la publicació de la tesi d'Eulàlia Vernet, sòcia de la SCEHB: *Origen etimològic dels verbs làmed-he de l'hebreu masorètic: Un estudi sobre la formació de les arrels verbals en semític*.

Ha sortit de la impremta i s'ha distribuït el volum 6 (2006-2007) de la

revista *Tamid*. El contingut d'aquest volum és el següent:

— «Eduard Feliu i Mabres (1938-2009)»

— Philip S. ALEXANDER: «L'aprenentatge de l'hebreu vers la fi del segle II dC»

— Jordi CASANOVAS I MIRÓ: «Un nou element epigràfic hebraic descobert a Castelló d'Empúries»

— Josep M. LLOBET I PORTELLA: «Una elecció de secretaris de l'aljama de jueus de Cervera en 1485»

— Eduard FELIU: «Les traduccions hebrees del *Regiment de sanitat* d'Arnau de Vilanova»

— Joaquim SALLERAS CLARIÓ: «L'aljama de jueus de Fraga»

— Eduard FELIU: «Bialik o el clam profètic»

— *English abstracts*

S'ha preparat una renovació a fons de la revista *Tamid*: s'hi ha afegit el subtítol *Revista Catalana d'Estudis Hebraics / Catalan Journal of Jewish Studies*, se

n'ha dissenyat una portada reformada, s'ha nomenat un consell assessor, tots els articles tindran resums i mots clau en català i anglès, s'hi admetran treballs no sols en català sinó també en castellà, anglès, francès, italià i occità, i s'hi han introduït altres petits canvis per a adequar-la als criteris que actualment s'exigeixen a les revistes científiques.

D'altra banda, s'han organitzat dues conferències, prèvies a les celebracions de les assemblees:

— 26 de novembre de 2009: «Els evangelis en hebreu traduïts del català», a càrrec del doctor Harvey Hames, de la Universitat Ben Gurion del Nègueb. En col·laboració amb l'Associació Bíblica de Catalunya (Corpus Biblicum Catalanicum) i l'Institut d'Estudis Mòn Juïc.

— 16 de juny de 2010: «Algunes conclusions sobre Moixé Natan, jueu de Tàrrega (segle XIV), a partir de la seva obra *Qüestions de vida*», a càrrec del doctor Josep Xavier Muntané, membre de la Societat.

Societat Catalana de Terminologia

Any de fundació:	2008*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	JAUME MARTÍ I LLOBET
Vicepresidenta:	LOURDES PASCUAL I GARGALLO
Secretari:	JOSEP M. JOVELLS I SALVA
Tresorer:	JOSEP M. MESTRES I SERRA
Vocal d'Activitats:	LLUC POTRONY I JULÀ
Vocal de Comunicació:	AGUSTÍ ESPALLARGAS I MAJÓ
Vocal de Publicacions:	MARC BARRACÓ I SERRA
Vocal del Butlletí:	ÀNGELS EGEA I PUIGVENTÓS
Vocal del Web:	SÍLVIA LLOVERA I DURAN
Vocal sense adscripció:	FRANCESC GALERA I PORTA
Secretària administrativa:	MARIA TORRAS I BOZZO
Delegada de l'IEC:	M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ
Nombre de socis:	77

* Anteriorment, Associació Catalana de Terminologia, fundada el 2002.

Activitats

— I Curs de correcció avançada per a l'edició de textos científics i tècnics. Dirigit per Josep M. Mestres (IEC), és un curs autofinançat al qual assisteixen vint-i-vuit persones. IEC, del 6 d'abril al 10 de juny de 2009.

— IV Seminari de Terminologia: «Ortotipografia del llenguatge científic i tècnic», a càrrec de Josep M. Mestres (IEC) i Marc Barracó (UPC). IEC, 11 de novembre de 2009.

— VIII Jornada de la SCATERM: «Terminologia, neologia i traducció», organitzada conjuntament amb la Universitat de Vic. Vic, 13 de maig de 2010.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana de Terminologia. Butlletí bimestral en línia, del qual s'han publicat els números 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 i 21.

COROMINA, Eusebi; MESTRES, Josep M.
(cur.). *Aspectes de terminologia, neologia i traducció.*

MARTÍ, Jaume; SALSE, Marina (coord.). *La terminologia i la documentació: Relacions i sinergies.*

Terminàlia. Revista de la SCATERM, de periodicitat semestral, se n'han publicat els números 0 (desembre 2009) i 1 (juliol 2010).

IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

Fundacions

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

La Fundació, constituïda inicialment per les cosines del matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer, Maria Assumpció Carbona i Balaguer i Maria dels Àngels Carbona i Balaguer, està integrada actualment pel Patronat següent:

President:	president de l'IEC	SALVADOR GINER DE SAN JULIÁN
Vicepresident:	president de la Secció de Ciències i Tecnologia	DAVID SERRAT I CONGOST
Secretari:	secretari general de l'IEC	ROMÀ ESCALAS I LLLIMONA
Vocals:	president de la Societat Catalana de Matemàtiques director del Centre de Recerca Matemàtica	JOAN DE SOLÀ-MORALES JOAQUIM BRUNA JAUME AGUADÉ I BOVER (UAB) JOSEP AMAT I GIRBAU (UPC, IEC) JOAN GIRBAU I BADÓ (UAB, IEC) PERE PASCUAL GAINZA (UPC) NÚRIA VILA (UB)
Director:		MANUEL CASTELLET I SOLANAS

La principal activitat de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer és donar els premis i les borses anualment: el Premi Ferran Sunyer i Balaguer de Matemàtiques, que té una dotació de 15.000 euros; les borses, que tenen una dotació de 1.320 euros per mes, i el Premi Matemàtiques i Societat, que té una dotació de 3.000 euros. Aquest darrer premi es va convocar l'any passat per primera vegada i es va concedir a un programa divulgatiu de TV3 que es diu *Què, qui, com*, que tractava concretament de la història del metre. Del Premi Ferran Sunyer i Balaguer, se n'ha fet difusió a través del Cartell de Premis de l'IEC, dels anuncis en revistes especialitzades i de l'enviament de pòsters i tríptics a congressos

i trobades internacionals de matemàtics i matemàtiques. Del Premi Matemàtiques i Societat, se n'ha fet difusió a través de l'Associació Catalana de Comunicació Científica.

En aquest curs han optat al Premi Ferran Sunyer i Balaguer de Matemàtiques vuit treballs. La majoria de les persones que s'hi han presentat són matemàtics i matemàtiques de molt prestigi que pertanyen a universitats importants de tot el món. L'obra guanyadora ha estat *Lectures notes on mean curvature flow*, de Carlo Mantegazza, de l'Università Normale Superiore di Pisa (Basel, Birkhäuser, «Progress in Mathematics», núm. 290).

El Premi Matemàtiques i Societat del 2010 va ser concedit a *La Vanguardia* per un article de la secció «Opinió» dedicat a les matemàtiques. Aquest diari va manifestar que declinava cobrar l'import del premi i que preferia destinar-lo a col·laborar en una borsa d'estudis de la Fundació. S'ha enviat una carta a *La Vanguardia* per donar-los les gràcies i comunicar-los que aquests diners s'han utilitzat per a cobrir una part de les despeses de la borsa d'estudi d'Ismael González, que ha fet una estada de tres mesos a la Universitat Politècnica de Gdansk (Polònia). En la darrera reunió de la Fundació es va acordar que aquest premi, a partir del curs vinent, no tindrà dotació econòmica, i es va designar una comissió —integrada per David Serrat, Josep Amat i Manuel Castellet— per triar, entre les obres del fons d'art de l'IEC, l'escultura que es podria reproduir com a regal per al premi. Es van mirar les diferents escultures i es va optar per l'obra *Éssers dependents* de John Robinson. Es va demanar l'autorització per carta a la vídua de l'escultor per reproduir-la, i la família ho va autoritzar sense cap problema. La reproducció de l'escultura ha estat feta per l'empresa Art Carré. Al peu de l'escultura, s'hi ha posat una placa que servirà per a indicar l'any en què s'ha atorgat el premi.

Les Borses Ferran Sunyer i Balaguer s'ofereixen anualment a estudiants de doctorat avançats de les universitats dels Països Catalans per a fer estades d'un a tres mesos en un centre de recerca. En aquesta convocatòria els guanyadors han estat els següents: Oriol Farràs (Institute of Information Theory and Automation, Praga), Ismael González (Politechnika Gdanska), Santiago Molina (Universitat de Bielefeld) i Set Pérez (Universitat de Hasselt, Diepenbeek).

La proposta d'activitats per al 2011 consisteix en la convocatòria del premi per a investigadors, la convocatòria de les borses per a doctorands i la convocatòria del Premi Matemàtiques i Societat. També estan previstes les activitats relacionades amb el centenari del naixement de Ferran Sunyer i Balaguer amb vista al 2012.

Fundació Mercè Rodoreda

La Fundació, constituïda per l'Institut d'Estudis Catalans, està integrada per un Patronat format per:

President:	president de l'IEC	SALVADOR GINER DE SAN JULIÁN
Vicepresident:	vicepresident de l'IEC	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
	vicepresident de l'IEC	JOAN SOLÀ I CORTASSA
Secretari:	secretari general de l'IEC	ROMÀ ESCALAS I LLIMONA
Patrons nats:	presidents de les seccions de l'IEC	JOAN MARTÍ I CASTELL (fins al 15.6.2010) ISIDOR MARÍ I MAYANS (des del 16.6.2010) MARIA TERESA FERRER I MALLOL JOSEP VICO I BONADA (fins al 16.11.2009) FRANCESC GONZÀLEZ I SASTRE (des del 17.11.2009) DAVID SERRAT I CONGOST JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL
Patrons electius:		M. MERCÈ BORONAT I BLANCH JOAQUIM MOLAS I BATLLORI JOAQUIM MALLAFRÈ I CAVALDÀ Carles Miralles i Solà
Patró honorari:		JOAN TRIADÚ I FONT

Les finalitats de la Fundació són les següents:

a) Concedir premis a treballs d'investigació sobre la narrativa catalana del segle xx, titulats Premis Mercè Rodoreda.

b) Concedir ajuts de tot tipus per a estudis i treballs relacionats amb la narrativa catalana del segle xx i principalment amb l'estudi i la divulgació de l'obra de Mercè Rodoreda.

c) La constitució d'una biblioteca que contingui tota l'obra de Mercè Rodoreda i també les seves traduccions, i l'adquisició de tot tipus de material relatiu a l'autora per a la constitució de l'arxiu i biblioteca Mercè Rodoreda.

d) La custòdia dels documents de Mercè Rodoreda que siguin de la titularitat de la Fundació i dels altres que li siguin confiats.

La Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda, en la reunió tinguda el dia 9 de març de 2010, va dictaminar sobre les obres que optaven al premi i als ajuts de la Fundació Mercè Rodoreda per a l'any 2010:

Premi Fundació Mercè Rodoreda

Es van prendre en consideració els treballs següents: «Feminisme i literatura: *L'hora violeta*, de Montserrat Roig», de M. Àngels Francés Díez, i «Mercè Rodoreda, l'obra de postguerra: Exili i escriptura», de Carme Arnau i Faidella. La Comissió Tècnica de la Fundació acordà concedir el Premi Fundació Mercè Rodoreda 2010 al treball «Mercè Rodoreda, l'obra de postguerra: Exili i escriptura» de Carme Arnau per l'interès del tema.

Ajuts Fundació Mercè Rodoreda

Es van prendre en consideració els treballs següents: «L'obra de Quim Monzó en els setanta», d'Antoni Maestre Brotons, i «La poesia d'exili de Mercè Rodoreda», de Jordi Julià Garriga.

La Comissió Tècnica acorda concedir els ajuts de la Fundació a Antoni Maestre Brotons, sota la tutoria de Joaquim Mallafrè, i a Jordi Julià Garriga, sota la tutoria de Carles Miralles.

Pel que fa als ajuts concedits l'any 2009, han presentat els resultats dels seus treballs les persones següents: Araceli Bruch i Víctor Sancho, Maria Lacueva i Nicola MacGregor.

Any Rodoreda

S'han editat les publicacions que tanquen l'Any Rodoreda. Aquestes publicacions han rebut la col·laboració de la Institució de les Lletres Catalanes, l'Institut Ramon Llull, la Societat Estatal de Commemoracions Culturals i l'Obra Social de Catalunya Caixa:

- *Memòria d'activitats Any Rodoreda 1908-2008*
- *Congrés Internacional Mercè Rodoreda: Actes*
- *Quadern del Centenari*
- *Una novel·la són paraules* (cicle de conferències de l'Any Rodoreda)

Publicacions

La Fundació també té en marxa les publicacions següents:

— *Mercè Rodoreda: Entrevistes*

— *Mercè Rodoreda, l'obra de postguerra: exili i escriptura* (Premi FMR 2010)

— *Espai i memòria: Barcelona en la novel·la catalana contemporània* (Premi FMR 2011)

— *Actes de les Jornades de Mercè Rodoreda a la Toscana* (en col·laboració amb la Universitat Roma III)

— *Mercè Rodoreda: Una bibliografia comentada (2002-2011)*

— Algun altre títol per concretar

D'altra banda, s'han formalitzat dos encàrrecs de feina per a preparar les edicions de l'edició crítica de la poesia i la cerca de l'epistolari de Mercè Rodoreda.

Arxiu i biblioteca

L'arxiu de la Fundació conté 11.867 unitats documentals (pàgines, diapositives, fotografies, etc.); la biblioteca de la Fundació conté 4.005 registres, que inclouen l'obra pròpia de Mercè Rodoreda, amb 574 registres, i l'obra sobre Mercè Rodoreda i relacionada amb l'escriptora, amb 3.431 registres. L'inventari d'aquests registres es pot consultar des del lloc web de la Fundació.

Les consultes a l'arxiu continuen sent destacables: l'any 2009 se'n van rebre 109 i el 2010 se'n van rebre 84. En aquestes xifres no es comptabilitzen els investigadors que habitualment consulten l'arxiu. A més, durant el curs 2010-2011 la professora Kathleen McNerney, de la Universitat de Virgínia de l'Oest, ha fet una estada sabàtica a la Fundació, i la professora Kathleen Everly, de la Universitat de Siracusa, també hi ha fet una estada d'una setmana.

Altres activitats

S'està treballant en l'actualització del web de la Fundació amb els continguts de l'Any Rodoreda, es mantenen els continguts existents i s'amplia la informació amb continguts nous.

S'està col·laborant amb l'Associació Espais Escrits en l'elaboració del Mapa Literari Català.

L'Institut Cervantes ha organitzat una exposició titulada «20 trajes para Rusia»; el dissenyador Custo Dalmau ha triat Mercè Rodoreda i un text de *La plaça del Diamant*. L'espai Roca Barcelona Gallery farà la mateixa exposició amb el títol «20 trajes. Diálogos entre moda y literatura» (del 16 de juny al 30 de setembre de 2010).

La Fundació també col·labora en la campanya «Libros a la calle», que organitza l'Associació d'Editors de Madrid, juntament amb la dels transports públics de Madrid. Han seleccionat un fragment de *La plaza del Diamant* en castellà.

Entitat vinculada

Biblioteca de Catalunya

Consell Rector (membres de l'IEC)

Vicepresident segon:

Salvador Giner de San Julián

La Biblioteca de Catalunya (BC) fou fundada el 1907 per l'Institut d'Estudis Catalans, que la posà a la disposició dels investigadors amb el nom de Biblioteca de Catalunya l'any 1914.

Actualment és la biblioteca nacional de Catalunya i constitueix una peça fonamental del mapa cultural del país en la mesura que és una institució nacional al servei del patrimoni, la recerca i la cooperació. La seva missió s'articula en tres eixos bàsics, regulats per la Llei del sistema bibliotecari de Catalunya (4/1993):

- recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica catalana i la relacionada amb l'àmbit lingüístic català,
- vetllar per la conservació i la difusió del patrimoni bibliogràfic,
- mantenir la condició de centre de consulta i recerca científica de caràcter universal.

La Biblioteca de Catalunya és regida per un Consell Rector format pels representants següents: conseller de Cultura, president; director general del Patrimoni Cultural, vicepresident primer; president de l'IEC, vicepresident segon; directora de la BC, vicepresidenta tercera; diversos vocals, d'entre els quals, dos són a proposta de l'IEC, i la directora de la BC, Maria Dolors Lamarca i Morell.

Directora: Maria Dolors Lamarca i Morell

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel.: 932 702 300

Fax: 932 702 304

www.bnc.cat

Entitats adherides

Institut Menorquí d'Estudis

L'Institut Menorquí d'Estudis (IME) és un organisme autònom del Consell Insular de Menorca (CIM) de caràcter administratiu, amb personalitat jurídica pròpia, creat pel CIM i destinat a la recerca, promoció, recuperació i difusió de la cultura de l'illa de Menorca, amb la voluntat d'esdevenir centre de recepció i intercanvi de pensament i ciència.

L'Institut Menorquí d'Estudis és una entitat adscrita a l'IEC des del 19 de juny de 2000.

Presidenta: Maria Nieves Baílo Vadell

Camí des Castell, 28

07702 Maó (Menorca)

Tel.: 971 35 15 00

Fax: 971 35 16 42

www.ime.cat

Institut d'Estudis Eivissencs

L'Institut d'Estudis Eivissencs fou fundat l'any 1949, amb el suport de l'Ajuntament d'Eivissa, com un institut d'estudis locals, integrat dins del Consell Superior d'Investigacions Científiques. L'Institut nasqué amb la finalitat de protegir el patrimoni natural i cultural de les illes Pitiüses. Aquesta protecció no es podia fer més que vindicant en primer lloc la llengua pròpia, el català.

L'Institut d'Estudis Eivissencs és una entitat adscrita a l'IEC des del 19 de juny de 2000.

President: Marià Serra Planells

Carrer de Pere Francès, 12, 1r 2a

Apartat 578

07800 Eivissa

Tel. i fax: 971 312 775

www.estudiseivissencs.cat

Altres vinculacions

Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes

L'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC) fou fundada l'any 1973 en una assemblea celebrada a Cambridge. Com que les circumstàncies polítiques d'aquell moment impediren la legalització de l'AILLC a l'Estat espanyol, es domicilià a Amsterdam, acollida per la legislació holandesa.

Quan la situació política ho permeté, l'AILLC fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat; en aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment l'AILLC a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els Estatuts. L'any 1993 l'AILLC signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a l'AILLC un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Kálmán Faluba

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 933 248 580

Fax: 932 701 180

www.iecat.net/aillc

North American Catalan Society

La North American Catalan Society (NACS) fou fundada l'any 1978 a la Universitat d'Illinois, Urbana (EUA).

La NACS fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat; en aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment la NACS a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els Estatuts.

L'any 1996 signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a la NACS un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la difusió i l'estudi de la llengua, literatura i cultura catalanes a l'Amèrica del Nord (els Estats Units i el Canadà).

President: Enric Bou

www.nacs-catalanstudies.org

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

La Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana es fundà el 1992 a Vic, amb l'adhesió d'una vintena de centres d'estudis locals i comarcals d'arreu del territori del domini lingüístic de la llengua catalana.

L'any 2000, la Coordinadora signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest acollia aquesta entitat a la seva seu perquè hi desenvolupés l'activitat pròpia, que és la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Josep Santesmases i Ollé

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 933 248 585 (extensió 131 i 132)

Fax: 932 701 180

www.ccepc.org

X. Publicacions

Portal de revistes científiques

El portal de revistes científiques en línia de l'Institut d'Estudis Catalans ofereix un entorn comú d'accés a les revistes científiques publicades per l'IEC.

Les societats filials de l'IEC són les principals generadores de les revistes científiques, les quals s'han classificat temàticament d'acord amb la secció a què està adscrita cada societat.

El fons de revistes està format per 46 publicacions periòdiques, de les quals s'han publicat 1.085 números. Es poden consultar tots els sumaris dels números publicats fins al moment actual i els continguts de 8.231 articles en format PDF.

Monografies

- ABADAL I DE VINYALS, RAIMON d'. *Catalunya carolíngia*. Vol. I: *El domini carolíngi a Catalunya*. Facsímil de: 1a reimpr. Ed. a cura de Jaume Sobrequés i Callicó. Barcelona, 2009. 309 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 35)
- *Catalunya carolíngia*. Vol. II: *Els diplomes carolíngis a Catalunya*. Facsímil de: 1a reimpr. Barcelona, 2009. 2 v. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 75/1-2)
- *Catalunya carolíngia*. Vol. III: *Els comtats de Pallars i Ribagorça*. Facsímil de: 1a reimpr. Barcelona, 2009. 2 v. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 76/1-2)
- *Catalunya carolíngia*. Vol. V: *Els comtats de Girona, Besalú, Empúries i Peralada*. Facsímil de: 1a reimpr. Barcelona, 2009. 696 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 35)
- ALBERCH, Pere. *The creative trajectory of an evo-devo biologist*. Ed. a cura de Diego Rasskin-Gutman i Miquel de Renzi. València: coedició amb la Universitat de València, 2009. 442 p.
- ARRUGA I VALERI, Eduard; MARTÍN I SÁNCHEZ, Víctor (coord.). *Record d'Artur Saurí del Rió*. Barcelona: Societat Catalana d'Economia, 2010. 60 p. (Quaderns de Recerca; 6)
- BADIA GABARRÓ, Alfred. *La certesa i l'ideal: Una filosofia personal i transferible*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia en coedició amb Barcelonesa d'Edicions, 2009. 103 p.
- BALCELLS, Albert (coord.). *Els Països Catalans i Europa durant els darrers cent anys*. Barcelona, 2009. 387 p. (Publicacions del Centenari)
- BALCELLS, Albert (ed.). *Discursos de les festes anuals i de les inauguracions de curs (1914-2006)*. Barcelona, 2009. 909 p. (Publicacions del Centenari)
- BOSCH-VECIANA, Antoni; MONSERRAT-MOLAS, Josep (ed.). *Philosophy and dialogue: Studies*

- on Plato's dialogues*. Vol. 2. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia en coedició amb Barcelonesa d'Edicions, 2010. 1.842 p. (Akademia; 3)
- BRUGUERA LIGERO, Fèlix. *Recull de noms d'Osor*. Barcelona, 2010. 1.116 p. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 17)
- BUCHACA ESTANY, TERESA. *Pigments indicadors: Estudi del senyal en estanyes dels Pirineus i de la seva aplicació en paleolimnologia*. Barcelona, 2009. 232 p. (Arxius de les Seccions de Ciències; 142)
- CALAFAT VILA, ROSA. *Torcebraç entre dues cultures: De l'ecosistema de les llengües: de discursos i de percepcions*. Barcelona: Càtedra UNESCO de Llengües i Educació, 2010. 209 p. (Biblioteca Càtedra UNESCO; 2)
- CARDÚS I ROS, SALVADOR. *Tres metàfores per pensar un país amb futur*. Barcelona, 2009. 27 p. [Discurs de recepció de Salvador Cardús i Ros com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 12 de novembre de 2009. Resposta de Joan Estruch i Gibert, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- CARPIO ROVIRA, ALFONS. *Ciència i política exterior francesa a l'Espanya de Franco: El cas dels físics catalans*. Barcelona, 2010. 124 p. (Arxius de les Seccions de Ciències; 143)
- CARRADICE, IAN; SANAHUJA, XAVIER; BENAGES, JAUME. *Les monedes de Vespasià de la Província Tarraconensis (69-70 dC)*. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, 2010. 269 p. (Complements d'Acta Numismàtica; 10)
- CASANOVAS, POMPEU (coord.). *Miquel Carreras i Costajussà i la filosofia catalana d'entreguerres (1918-1939)*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia en coedició amb la Fundació Bosch i Cardellach, 2009. 334 p.
- Catàleg de flora vascular de la Garrotxa*. Barcelona: Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural, 2009. 163 p.
- CORBELLA I CORBELLA, JACINT. *L'Institut de Fisiologia de Barcelona (1920-1939)*. Barcelona, 2009. 242 p. (Arxius de les Seccions de Ciències; 140)
- CORTIÑAS ROVIRA, SERGI. *Història de la divulgació científica*. Barcelona, 2009. 198 p.
- CRUSAFONT I SABATER, MIQUEL. *Catàleg general de la moneda catalana: Països Catalans i Corona Catalano-Aragonesa (s. v aC - s. xx dC)*. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, 2009. 863 p.
- DARWIN, CHARLES. *L'origen de les espècies*. València: coedició amb la Universitat de València, 2009. 182 p. [Text a cura de Juli Peretó i Andrés Moya; il·lustracions de Carles Puche]
- ESCALAS, ROMÀ (ed.). *Perspectiva musical de Catalunya des de la 'Revista Musical Catalana' (1904-2008)*. Barcelona, 2009. 275 p. (Miscel·lània; 13)
- FABRA I POCH, POMPEU. *Gramàtica catalana*. 5a reimpr. Barcelona, 2009. 135 p. (Biblioteca Filològica; 12)

- FERRER I MALLOL, M. Teresa; RIU I RIU, Manuel (dir.). *Tractats i negociacions diplomàtiques de Catalunya i de la Corona catalanoaragonesa a l'edat mitjana*. Vol. I.1: *Tractats i negociacions diplomàtiques amb Occitània, França i els estats italians 1067-1213*. Barcelona, 2009. 503 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 83)
- FIGUERES, Josep M. *Valentí Almirall: Obra completa 1867-1879*. Vol. 1. Barcelona, 2009. 1.063 p. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica; 11/1)
- FLORENSA, Joan. *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1683-2003): Una escola popular*. Barcelona: Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana en coedició amb l'Escola Pia de Catalunya, 2010. 632 p.
- FONTBONA, Francesc. 'Catalunya i les Ciències', *grup escultòric de Josep Llimona per a l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona, 2009. 16 p.
- GÓMEZ I INGLADA, Pere. *Quinze anys de periodisme: Les col·laboracions de J. V. Foix a 'La Publicitat' (1922-1936)*. Barcelona, 2010. 498 p. (Biblioteca Filològica; 65)
- GONZÁLEZ-ACÁPITO, Josep (ed.). *Escoltisme, autoformació i ciutadania activa: Un balanç de cara al futur*. Barcelona: coedició amb Pagès, 2009. 213 p.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Directori de les societats filials (1907-2007)*. Barcelona, 2009. 601 p. (Publicacions del Centenari)
- *Premis Sant Jordi 2010: Corresponents al LXXIX Cartell de premis i de borses d'estudi*. Barcelona, 2010. 44 p.
- *Premis Sant Jordi 2011: LXXX Cartell de premis i de borses d'estudi*. Barcelona, 2010. 31 p.
- *Síntesi memòria 2008-2009*. Barcelona, 2009. 51 p.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA. *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Eivissa i Formentera (16 i 17 de maig de 2008)*. Barcelona: coedició amb l'Institut d'Estudis Eivissencs, el Consell Insular d'Eivissa, el Consell Insular de Formentera i l'Ajuntament d'Eivissa, 2010. 96 p.
- *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a les Illes Balears. Any Francesc de B. Moll (4 i 5 d'octubre de 2002)*. 1a reimpr. Barcelona; Palma: coedició amb el Govern de les Illes Balears, 2010. 123 p. [L'edició d'aquesta obra ha estat a cura de Joan Miralles i Monserrat, membre de l'Institut d'Estudis Catalans]
- *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Menorca (8 i 9 d'octubre de 1993)*. 2a reimpr. Barcelona; Menorca: coedició amb l'Institut Menorquí d'Estudis, 2010. 80 p.
- *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Morella (16 i 17 de desembre de 2005)*. 1a reimpr. Barcelona; Morella: coedició amb l'Ajuntament de

- Morella, 2010. 134 p. [L'edició d'aquesta obra ha estat a cura de Miquel Àngel Pradilla Cardona, membre de l'Institut d'Estudis Catalans]
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA. *Reunió ordinària de la Secció Filològica a Menorca, en ocasió del vintè aniversari de l'Institut Menorquí d'Estudis i del centenari de l'Institut d'Estudis Catalans (11 i 12 de maig de 2007)*. Barcelona; Menorca: coedició amb l'Institut Menorquí d'Estudis, 2010. 117 p. [L'edició d'aquesta obra ha estat a cura de Joan F. López Casanovas, membre de l'Institut d'Estudis Catalans]
- IZQUIERDO BALLESTER, SANTIAGO. *El republicanisme nacional a Catalunya: La gestació de la Unió Federal Nacionalista Republicana*. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Històrics, 2010. 294 p. (D'Ahir per Avui; 5)
- Jordi Sarsanedas: *Sessió en memòria*. Barcelona, 2010. 43 p. (Semblances Biogràfiques; 52) [Sala Prat de la Riba, 29 de març de 2007]
- LLEBOT, Josep Enric [et al.] (ed.). *Les ciències experimentals i la tecnologia a les terres de parla catalana al segle XX*. Vol. 1. Barcelona, 2009. 147 p. (Publicacions del Centenari)
- *Les ciències experimentals i la tecnologia a les terres de parla catalana al segle XX*. Vol. 2. Barcelona, 2009. 205 p. (Publicacions del Centenari)
- Llibre blanc de la recerca matemàtica a Catalunya (2000-2009)* [en línia]. Barcelona, 2010. <http://taller.iec.cat/llibreblanc_mat/> [Equip de redacció: Manuel Castellet, Joan del Castillo, Xavier Jarque, Margarida Mitjana]
- El mapa com a llenguatge geogràfic: Recull de reflexions contemporànies (segle XX)*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia en coedició amb l'Instituto Geográfico Nacional i el Centro Nacional de Información Geográfica, 2010. 389 p.
- MARTÍ, Jaume; SALSE, Marina (coord.). *La terminologia i la documentació: Relacions i sinèrgies*. Barcelona: Societat Catalana de Terminologia, 2010. 141 p. (Memòries de la Societat Catalana de Terminologia; 1)
- MAS I VIVES, Joan. *El nacionalisme artístic de Joan Alcover*. Barcelona, 2009. 64 p. [Discurs de recepció de Joan Mas i Vives com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica, llegit el dia 17 de desembre de 2009]
- *Evocació de Josep Lluís Pons i Gallarza i Joan Alcover*. Barcelona, 2009. 32 p. [Discurs llegit en la sessió inaugural del curs 2009-2010]
- MONCUNILL MARTÍ, NOEMÍ. *Els noms personals ibèrics en l'epigrafia antiga de Catalunya*. Ed. a cura de Marc Mayer i Olivé. Barcelona, 2010. 164 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 85)
- MOULINES, C. Ulisses. *És la filosofia una ciència?* Barcelona, 2010. 22 p. [Discurs de recepció de C. Ulisses Moulines com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i

- Ciències Socials, llegit el dia 25 de gener de 2010. Resposta de Pere Lluís Font, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- NELLO I COLOM, Oriol. *De la conservació a la gestió del paisatge*. Barcelona, 2010. 24 p. [Discurs de recepció d'Oriol Nello i Colom com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 16 de juny de 2010. Resposta de Joan Vilà-Valentí, membre emèrit de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- OLIVER, X.; FONT, J. *Diatomees d'ambients hipersalins costaners*. Barcelona, 2009, 432 p. (Arxius de les Seccions de Ciències; 141)
- PARÉS I ESPAÑOL, Eduard. *Vocabulari forestal* [en línia]. Barcelona: coedició amb la Fundació puntCAT, 2010. (Monografies de les Seccions de Ciències; 5) <<http://cit.iec.cat/VOCFOR/default.asp?opcio=0>>.
- PERARNAU I ESPELT, Josep. *Begüins de Vilafranca del Penedès davant el Tribunal d'Inquisició (1345-1346): De captaires a banquers?* Barcelona; Roma: coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya, l'Istituto Storico per il Medio Evo i l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, 2010. 208 p. (Quadern Corpus Scriptorum Cataloniae. Series B: Scripta; 2)
- PORTA CASANELLAS, Jaume; LÓPEZ-ACEVEDO REGUERÍN, Marta; POCH CLARET, Rosa M. *Introducció a l'edafologia*. Barcelona: coedició amb Ediciones Mundi-Prensa, 2009. 507 p.
- Rafael Caria: *Sessió en memòria*. Barcelona, 2010. 31 p. (Semblances Biogràfiques; 53) [Sala Prat de la Riba, 11 de novembre de 2008]
- REVENTÓS I TARRIDA, Agustí. *Geometria axiomàtica*. Barcelona: Societat Catalana de Matemàtiques, 2010. 77 p. (Publicacions de la SCM; 5)
- RIBA I ARDERIU, Oriol; COLOMBO I PIÑOL, Ferran. *Barcelona: la Ciutat Vella i el Poblenou: Assaig de geologia urbana*. 2a ed. Barcelona: coedició amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, 2010. 278 p.
- SUBIRATS, Marina (coord.). *Societat catalana 2009*. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia, 2009. 196 p.
- TORNÉ I CUBELLS, Josep. *Catàleg dels pergamins de l'actual arxiu del monestir de Poblet*. Barcelona: coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya i el Monestir de Santa Maria de Poblet, 2010. 325 p. (Corpus Scriptorum Cataloniae. Series D: Subsidia; 1)
- TORRENTS, Ricard (ed.). *Deu testimonis del segle XX, deu lliçons per al segle XXI*. Barcelona, 2009. 307 p. (Publicacions del Centenari)
- VALLVERDÚ, Francesc (cur.). *Commemoració del centenari del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1906)*. Barcelona, 2009. 169 p. (Publicacions del Centenari)
- *Simposi internacional sobre el català al segle XX*. Barcelona, 2009. 347 p. (Publicacions del Centenari)

- VENY, JOAN; MASSIP, Àngels. *Scripta eivissenca*. Barcelona, 2009. 361 p. (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística; 14)
- VERNET, JOAN; PARÉS, Ramon (dir.). *La ciència en la història dels Països Catalans*. Vol. 3: *De l'inici de la industrialització a l'època actual*. Barcelona: coedició amb la Universitat de València, 2009. 926 p.
- VILLARONGA, Leandre. *Obra numismàtica esparsa*. Vol. 2: *Grec i ibèric d'àmbit català*. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, 2010. 577 p. (Col·lecció Tria de Reedicions; 3)
- VINYOLES I VIDAL, Teresa. *Presència activa de les dones als castells*. Barcelona: Amics de l'Art Romànic, 2009. 20 p. [Lliçió inaugural del curs 2009-2010, pronunciada el dia 16 de novembre de 2009]
- VIVES I PUIGGRÒS, Jordi. *La identitat immunitària*. Barcelona, 2009. 23 p. [Discurs de recepció de Jordi Vives i Puiggròs com a membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques, llegit el dia 16 de novembre de 2009]

Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans

- ALEGRET I SANROMÀ, Salvador (text); BAYÉS, Pilarín (il·l.). *Petita història de l'Institut d'Estudis Catalans*. 3a ed. Barcelona: Mediterrània, 2009. 24 p. (Petites Històries; 224)
- Any Rodoreda 1908-2008. Memòria*. Barcelona: Fundació Mercè Rodoreda, 2010. 322 p. (Biblioteca Mercè Rodoreda; 5)
- BARCA-SALOM, FRANCESC X.; BERNAT, Pasqual; PONT I ESTRADERA, Maria; PUIG-PLA, Carles (coord.). *Fàbrica, taller i laboratori: La Junta de Comerç de Barcelona: ciència i tècnica per a la indústria i el comerç (1769-1851)*. Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya, 2009. 372 p.
- FABRA, Pompeu. *Obres completes de Pompeu Fabra*. Vol. 5: *Diccionari general de la llengua catalana*. Barcelona: Proa: Edicions 62; València: Edicions 3i4; Palma: Moll, 2007. 2.007 p. [Directors de l'obra: Jordi Mir i Joan Solà] [Introduccions: Germà Colón i Joan Veny]
- *Obres completes de Pompeu Fabra*. Vol. 6: *Gramàtiques de 1918/1933, 1956, 1966. Traduccions de teatre*. Ed. a cura de Manuel Pérez Saldanya, Gemma Rigau, Joan Solà, Enric Gallén i Mila Segarra. Barcelona: Proa: Edicions 62; València: Edicions 3i4; Palma: Moll, 2009. 1.247 p. [Directors de l'obra: Jordi Mir i Joan Solà]
- MOLAS, Joaquim (cur.). *Congrés Internacional Mercè Rodoreda. Actes (Barcelona, 1-5 d'octubre de 2008)*. Barcelona: Fundació Mercè Rodoreda en coedició amb la Sociedad

- Estatat de Conmemoraciones Culturales, 2010. 204 p. (Biblioteca Mercè Rodoreda; 4)
- MONSERRAT MOLAS, Josep; ROVIRÓ ALEMANY, Ignasi (cur.). *La modernitat*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2009. 257 p. (CoHoquis de Vic; 13) [Edició promoguda gràcies a l'Ajuntament de Vic]
- QUEIXALÓS, Francesc; JIMÉNEZ, Rosalba (comp.). *Entre cantos y llantos: tradición oral sikuaní = Wajalúvaisianü: Sikuaní Piatirivi Pexi Tsipaeba*. 2a ed. Bogotá: Fundación Etnollano: Unión Europea: Càtedra UNESCO de Llengües i Educació: Ministerio de Cultura de la República de Colombia: COAMA, 2010. 185 p.
- SOLDEVILA, Ferran. *Entre la dictadura i la revolució: Cròniques polítiques per a Ginebra i Liverpool: 1925-1947*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009. 296 p. [Selecció i introducció d'Albert Balcells i Enric Pujol]

Publicacions periòdiques

- ACS / Associació Catalana de Sociologia*, núm. 100 (setembre 2009).
- ACS / Associació Catalana de Sociologia*, núm. 101 (novembre 2009).
- ACS / Associació Catalana de Sociologia*, núm. 102 (gener 2010).
- ACS / Associació Catalana de Sociologia*, núm. 103 (març 2010).
- ACS / Associació Catalana de Sociologia*, núm. 104 (maig 2010).
- Acta Numismàtica*, núm. 39 (2009).
- Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica*, vol. 2, núm. 1 (2009).
- Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica*, vol. 2, núm. 2 (2009).
- Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*, núm. 20 (2009).
- Arxiu de Textos Catalans Antics*, núm. 28 (2009).
- Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, vol. 75 (2007-2009).
- Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, vol. 19 (2008).
- Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, vol. 24, núm. 1 (2009).
- Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, vol. 24, núm. 2 (2009).
- Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, vol. 25, núm. 1 (2010).
- Catalan Historical Review*, vol. 2 (2009).
- Contributions to Science*, vol. 4, núm. 2 (2008).
- Contributions to Science*, vol. 5, núm. 1 (2009).
- Contributions to Science*, vol. 5, núm. 2 (2009).
- Dossiers Agraris*, núm. 11 (2009).
- Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, núm. 14 (juliol-desembre 2009).
- Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, núm. 15 (gener-juny 2010).
- Educació Química*, núm. 4 (2009).

- Educació Química*, núm. 5 (2010).
- Educació Química*, núm. 6 (2010).
- Estudis Romànics*, núm. 32 (2010).
- Ictineu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica*, núm. 29 (primavera 2009).
- Ictineu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica*, núm. 30 (tardor 2009).
- Llengua & Literatura*, núm. 21 (2010).
- Miscel·lània Litúrgica Catalana*, núm. 18 (2010).
- Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 85 (setembre-octubre 2009).
- Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 86 (novembre-desembre 2009).
- Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 87 (gener-febrer 2010).
- Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 88 (març-abril 2010).
- Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 89 (maig-juny 2010).
- Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 90 (juliol-agost 2010).
- Omnis Cellula*, núm. 22 (octubre 2009).
- Omnis Cellula*, núm. 23 (desembre 2009).
- Omnis Cellula*, núm. 24 (juliol 2010).
- Periodística*, núm. 12 (2010).
- Recursos de Física* [en línia], núm. 4. (tardor 2009) <<http://www.rrfisica.cat>>.
- Recursos de Física* [en línia], núm. 5. (primavera 2010) <<http://www.rrfisica.cat>>.
- Revista Catalana de Dret Privat*, núm. 10 (2009).
- Revista Catalana de Sociologia* [en línia], núm. 24 (desembre 2009) <<http://www.raco.cat/index.php/RevistaSociologia>>.
- Revista de Dret Històric Català*, núm. 8 (2008).
- Revista de Física*, vol. 4, núm. 6 (1r semestre 2009).
- SCM/Notícies*, núm. 27 (juliol 2009).
- SCM/Notícies*, núm. 28 (desembre 2009).
- Tamid*, núm. 6 (2006-2007).
- TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments*, núm. 11/2 (desembre 2009).

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 12/1 (maig 2010).

Terminàlia, núm. 0 (desembre 2009).

Terminàlia, núm. 1 (juliol 2010).

Treballs de Comunicació, núm. 25 (desembre 2008).

Treballs de Comunicació, núm. 26 (desembre 2009).

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 66 (2008).

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 67-68 (2009).

Treballs de Sociolingüística Catalana, vol. 20 (2010).

Resum de títols editats (2005-2009)

<i>Tipologia de les publicacions</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
Revistes	32	30	45	28	33
Opuscles	31	36	16	18	17
Monografies	41	45	48	50	56
Coedicions	14	12	21	19	19
Altres formats	2	2	3	7	2
Total de títols publicats	120	125	133	122	127

Donacions de publicacions

S'enumeren a continuació totes les institucions i les universitats que han rebut el fons editorial disponible de l'IEC i la seva actualització anual:

Abadia de Montserrat: Biblioteca

Ajuntament d'Alcoi: Gabinet Municipal de Normalització Lingüística

Ajuntament d'Almassora: Biblioteca

Ajuntament d'Oliva: Biblioteca

Ajuntament de Gandia: Regidoria de Cultura

Ajuntament de Petrer: Regidoria de Normalització Lingüística

Ajuntament de Sant Joan les Fonts: Regidoria de Promoció Municipal

Ajuntament de Vila-real: Servei de Normalització Lingüística

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg: Romanisches Seminar

Arxiu de la Corona d'Aragó: Biblioteca Auxiliar, Barcelona

Arxiu del Regne de Mallorca, Palma

Arxiu Diocesà de Girona

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: Biblioteca

Arxiu Històric Comarcal de Solsona: Direcció
Arxiu Històric de la Ciutat: Biblioteca, Barcelona
Arxiu Històric de la Ciutat: Hemeroteca, Barcelona
Arxiu Municipal de Gandia: Biblioteca
Arxiu Municipal de Girona: Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions
Arxiu Nacional de Catalunya: Biblioteca Auxiliar, Barcelona
Associació Catalana d'Hondures: Biblioteca
Associació Cultural Alambor: Biblioteca, Benicarló
Associació Cultural Centelles i Riu Sec d'Oliva: Biblioteca
Ateneu Barcelonès: Biblioteca
Biblioteca Can Sumarro de l'Hospitalet de Llobregat
Biblioteca de Catalunya: Hemeroteca
Biblioteca de Catalunya: Servei d'Adquisicions
Biblioteca di Monserrato, Roma (Itàlia)
Biblioteca Diocesana de Mallorca
Biblioteca Municipal Central, València
Biblioteca Popular Caixa Laietana
Biblioteca Popular de Tortosa
Biblioteca Pública de Girona
Biblioteca Pública de Lleida
Biblioteca Pública de Tarragona
Biblioteca Pública de València
Capítol de Girona: Arxiu Biblioteca
Casa Balear
Casal Jaume I d'Alacant: Biblioteca
Casal Jaume I d'Ontinyent
Casal Jaume I de la Ribera Baixa: Biblioteca
Centre Cultural de Gandia: Institució Alfons el Vell
Centre d'Història Contemporània de Catalunya: Palau de Mar, Barcelona
Centre de Documentació i d'Animació de la Cultura Catalana, Perpinyà
Centre de Lectura de Reus: Biblioteca
Centre de Recerca i Documentació Eduard Toda, l'Alguer (Itàlia)
Centre Excursionista de Catalunya: Biblioteca, Barcelona
El Colegio de Jalisco: Biblioteca, Jalisco (Mèxic)
Collegi Oficial de Metges de Barcelona: Biblioteca, Barcelona
Consell Superior d'Investigacions Científiques: Biblioteca, Barcelona

Conselleria de Cultura i Educació: Direcció General de Centres Docents, Barcelona
Embajada de España: Biblioteca de Zagreb
Escuela Española de Historia: Biblioteca, Roma (Itàlia)
Euskaltzaindia
Eusko Ikaskuntza: Sociedad de Estudios Vascos
Facultat de Teologia de Catalunya: Secretariat de Publicacions
Filozofska Fakulteta: Romanki Jeziki, Ljubljana (Eslovènia)
Freie Universität Berlin: Romanische Philologie (Alemanya)
Fundació Caixa Laietana: Biblioteca, Mataró
Fundació Carles Salvador, Benassal
Generalitat de Catalunya: Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya: Direcció General de Patrimoni Cultural
Generalitat de Catalunya: Direcció General de Política Lingüística
Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura i Educació
Govern d'Andorra: Ministeri d'Afers Socials i Cultura
Indiana University Library: Fundació Roca-Pons
Institució Milà i Fontanals: Consell Superior d'Investigacions Científiques, Barcelona
Institut Botànic: Ajuntament de Barcelona
Institut d'Estudis Eivissencs: Biblioteca, Eivissa
Institut d'Estudis Penedesencs: Biblioteca, Vilanova i la Geltrú
Institut Menorquí d'Estudis: Biblioteca
Instituto de La Habana: Instituto de Literatura y Lingüística
Monestir de Poblet: Biblioteca/Intercanvi
Museu Comarcal del Montsià
Museu d'Arqueologia de Catalunya: Direcció Territorial, Girona
Museu d'Història de Catalunya: Palau de Mar
Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella, Barcelona
Museu de Vilafranca: Servei de Documentació
Museu Nacional d'Art de Catalunya: Biblioteca General d'Història de l'Art
Obra Cultural de l'Alguer
Òmnium Cultural: Biblioteca, Barcelona
Parlament de Catalunya: Biblioteca
Protectora Menorquina: Biblioteca
Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi: Biblioteca, Barcelona
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona: Biblioteca
Rheinland Pfalz: Pflaelzische Landesbibliothek, Speyer (Alemanya)

Societat Andorrana de Ciències. Centre Cultural La Llacuna
TERMCAT: Centre de Documentació, Barcelona
The Hispanic Society of America: Library, Nova York (Estats Units)
Universidad de Zaragoza
Università di Venezia, Ca Foscari (Itàlia)
Università degli studi di Cagliari: Facoltà di Lettere e Magistero, Càller, l'Alguer (Itàlia)
Universitat Autònoma de Barcelona: Facultat d'Humanitats, Biblioteca
Universitat Autònoma de Barcelona: Facultat de Ciències, Biblioteca
Universitat d'Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Universitat d'Alacant: Servei d'Informació Bibliogràfica i Documental
Universitat de Barcelona: Biblioteca
Universitat de Girona: Biblioteca, Servei d'Adquisicions
Universitat de les Illes Balears: Departament de Filologia Catalana i Lingüística General
Universitat de les Illes Balears: Servei de Biblioteca i Documentació
Universitat de Lleida: Biblioteca
Universitat de Lleida: Servei de Biblioteca i Documentació, Biblioteca de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrícola
Universitat de Lleida: Servei de Biblioteca i Documentació (UTC)
Universitat de Perpinyà: Centre de Recerques i d'Estudis Catalans
Universitat de València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Universitat de València: Vicerektorat de Política Científica
Universitat de Vic: Biblioteca
Universität Frankfurt am Main: Institut für romanische Sprachen und Literaturen
Universität Heidelberg: Romanisches Seminar
Universitat Jaume I: Biblioteca
Universitat Jaume I: Centre de Documentació
Universität Jena-Friedrich-Schiller: Institut für Romanistik
Universitat Oberta de Catalunya: Biblioteca
Universitat Politècnica de Catalunya: Biblioteca
Universitat Politècnica de Catalunya: Escola Tècnica Superior d'Estudis Agrícoles
Universitat Pompeu Fabra: Biblioteca-Adquisicions
Universitat Pompeu Fabra: Institut Universitari de Lingüística Aplicada
Universitat Rovira i Virgili: Biblioteca
Université de Liège: Centre d'Information et de Conservation des Bibliothèques
Université de Paris IV (Paris-Sorbonne): Centre d'Études Catalanes
Université de Paris VIII - Vincennes à Saint-Denis: UFRS Langues Sociétés Cultures Etrangères

Intercanvi de publicacions

L'Institut d'Estudis Catalans manté intercanvis amb unes cent setanta institucions científiques i acadèmies nacionals i internacionals; a banda d'aquestes institucions, també es gestionen els intercanvis de les societats filials.

A continuació detallem la relació de les revistes i col·leccions que són objecte d'intercanvi i el nombre d'institucions receptores (entre parèntesis).

Acta Numismàtica (38)*

Actes de les Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica (2)*

Anuari de la Societat Catalana d'Economia (6)*

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia (45)*

Arxiu de Textos Catalans Antics (41)

«Arxius de les Seccions de Ciències» (39)

«Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística» (23)

«Biblioteca Filològica» (52)

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural (246)**

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (2)*

Butlletí de la Societat Catalana de Filosofia (1)

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques (3)*

Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia (31)*

Cartografia de briòfits (9)

Cinematògraf (10)*

«Corpus Vitrearum Medii Aevi» (7)

Estudis Romànics (63)

Gazeta (8)*

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica (32)*

Lambard: Estudis d'Art Medieval (10)*

Llengua & Literatura (22)*

«Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica» (55)

«Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica» (41)

«Monografies de les Seccions de Ciències» (19)

«Organització per a la Cartografia de les Plantes Vasculares als Països Catalans» (158)***

Periodística (15)*

Quaderns Agraris (5)*

«Repertoris de la Secció Filològica» (10)

Revista Catalana de Musicologia (34)*

Revista Catalana de Sociologia (16)*

Revista de Física (10)*

Tamid (5)*

Treballs de Comunicació (17)*

Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural (246)**

«Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials» (26)

Treballs de la Societat Catalana de Geografia (253)*

* Publicacions periòdiques de societats filials. Aquests intercanvis estan gestionats pel Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans i són lliurats a les societats filials.

** Intercanvis gestionats per la Universitat de Girona (segons conveni).

*** Intercanvis gestionats pel Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans i lliurats al Programa de Recerca.

Relació d'institucions científiques i acadèmies a les quals l'IEC

lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi

Àmbit català

— Andorra: Societat Andorrana de Ciències

— Catalunya

Barcelona:

— Arxiu Històric de la Ciutat

— Col·legi de Periodistes de Catalunya

— Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic

— Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Artístic

— Fundació Privada Hospital de la Santa Creu

— Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge

— Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia

— Institut Amatller d'Art Hispànic

— Institut Químic de Sarrià

— Museu de Ciències Naturals

— Museu de Geologia

— Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi

— Reial Acadèmia de les Bones Lletres

- Reial Societat Arqueològica Tarraconense
- Universitat de Barcelona. Associació Hispànica de Literatura Medieval (AHLM)
 - Universitat Ramon Llull. *Comprendre: Revista Catalana de Filosofia*
- Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Secció d'Intercanvi
- Castelló d'Empúries: Centre d'Estudis Trobadorescos
- Cerdanyola: Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola
- Empúries: Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Girona: Diputació de Girona. Unitat de Publicacions
 - Universitat de Girona. Adquisicions/Intercanvis
- Martorell: Museu Municipal Vicenç Ros
- Montblanc: Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
- Poblet: Monestir de Poblet
- Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach
- Sitges: Grup d'Estudis Sitgetans
- Tarragona: Museu Nacional Arqueològic
- Valls: Institut d'Estudis Vallencs
- Viladecans: Ajuntament de Viladecans
 - Illes Balears
- Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs
- Palma: Institut d'Estudis Baleàrics
 - País Valencià
- Alacant: Universitat d'Alacant. *Sharq Al-Andalus. Estudios Árabes*
 - Universitat d'Alacant. Secretariat de Normalització Lingüística
- Alzira: Ajuntament. Arxiu Municipal
- Cocentaina: Centre d'Estudis Contestans. *Alberri*
- Ontinyent: Ajuntament. Servei de Publicacions
- Torrent: Facultat de Teologia de Sant Vicent Ferrer
- València: Arquebisbat. Arxiu de Religiositat Popular de València
 - Generalitat Valenciana. Conselleria de Medi Ambient
 - Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles
 - Revista *Mètode*

Àmbit espanyol

- Aragó
 - Osca: Fundación Joaquín Costa
 - Saragossa: Universidad de Zaragoza. Revista *Geographicalia*

- Universidad de Zaragoza. Revista *Tropelías*
 - Andalusia
 - Sevilla: Junta de Andalucía. Consejería de Cultura
 - Castilla i Lleó
 - Segòvia: Fundación Centro Nacional del Vidrio
 - Valladolid: Universidad de Valladolid. Facultad de Filosofía y Letras
 - Galícia
 - La Corunya: Real Academia Galega
 - Ourense: Associação Galega da Língua (AGAL)
 - Santiago de Compostella: Instituto da Língua Galega
 - Universidade de Santiago de Compostela
 - Xunta de Galícia. Consellería de Cultura
 - La Rioja
 - Logronyo: Universidad de La Rioja. Hemeroteca
 - Madrid: *Analecta Calasanciana*
 - CSIC. Biblioteca de Historia. Centro de Humanidades
 - CSIC. Centro Nacional de la Información
 - CSIC. Instituto de Filología. Intercambio de Publicaciones
 - CSIC. Real Jardín Botánico
 - CSIC-ISOC. Instituto de Información y Documentación en CS Humanidades
 - Casa de Velázquez. Biblioteca
 - Misioneros de los SS. Corazones
 - Museo Nacional de Antropología
 - Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)
 - Universidad Complutense. Servicio de Intercambio
 - Universidad de Alcalá de Henares. Servicio de Intercambio
 - País Basc
 - Bilbao: Euskalzaindia. Azcue Biblioteka
 - Universidad del País Vasco. Facultad de Ciencias
- Resta del món*
- Argentina
 - Buenos Aires: Museo Argentino de Ciencias Naturales Bernardino Rivadavia
 - La Plata: Universidad Nacional de La Plata
 - Mendoza: Universidad Nacional de Cuyo. Facultad de Filosofía y Letras

- Àustria
 - Salzburg: Universität
 - Viena: ZoologischBotanische Gesellschaft in Österreich
- Bèlgica
 - Bruselles: Académie Royale de Belgique
 - Lieja: Université
 - Lovaina: *Recherches de Théologie Ancienne et Médiévale*
 - Lovaina: Université
 - Lovaina: Université. Collège Erasme
- Brasil
 - São Paulo: Escola de Comunicações e Artes. Biblioteca Maria Luisa Monteiro da Cunha
 - São Paulo: Universidade de São Paulo. Museo Zoológico
- Canadà
 - Toronto: Casal dels Països Catalans
- Colòmbia
 - Bogotà: Universidad Nacional de Colombia
- Dinamarca
 - Copenhaguen: Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
- Estats Units d'Amèrica
 - Ames (Iowa): Iowa State University
 - Ann Arbor (Michigan): University of Michigan Library
 - Berkeley (Califòrnia): University of California
 - Boston (Massachusetts): Museum of Fine Arts. Library Exchanges
 - Chicago (Illinois): University of Chicago Press
 - Lawrence (Kansas): University of Kansas. Libraries
 - Madison (Wisconsin): Wisconsin Academy of Sciences, Arts and Letters
 - New Haven (Connecticut): Yale University Library
 - Nova York: American Academy and Institute of Arts and Letters
 - The Hispanic Society of America
 - Richmond (Virgínia): American Mathematical Society
 - Tallahassee (Florida): Florida State University
 - Urbana (Illinois): University of Illinois. Library
 - Washington: Smithsonian Institution Libraries. National Museum
 - The Library of Congress. Hispanic Acquisition Program

- Estònia
Tallinn: Academy of Sciences
- Finlàndia
Hèlsinki: Societas Scientarum Fennica
— Société Néophilologique. Modern Language Society
- França
Ais de Provença: Académie d'Aix. Musée Arbaud
Besançon: Université
París: Bibliothèque Nationale. Service des Échanges Internationaux
— École Normale Supérieure. Service des Échanges
— Institut de France. Académie des Inscriptions et Belles-Lettres
— Musées Nationaux au Louvre. Bibliothèque et Archives
Tolosa de Llenguadoc: revista *Nouvelle Revue d'Onomastique*
— Bibliothèque d'Études Méridionales
— Bibliothèque Universitaire Centrale
- Geòrgia
Tbilisi: University, I. Vekua
- Gran Bretanya
Liverpool: University. *Bulletin of Hispanic Studies*
Londres: British Museum (Natural History)
— Joint Library of the Hellenic and Roman Societies
- Grècia
Atenes: Académie d'Athènes
— American School of Classical Studies. Blegen Library
- Índia
Bengaluru: Indian Academy of Sciences
Calcuta: The Asiatic Society
- Itàlia
Catània: Società di Storia Patria per la Sicilia Orientale
Ciutat del Vaticà: Biblioteca Apostolica Vaticana
Ferrara: Università degli Studi di Ferrara
Florència: Accademia della Crusca
— Accademia Toscana di Scienze e Lettere La Colombaria
Gènova: Museo Civico di Storia Naturale Giacomo Doria
Màntua: Accademia Nazionale Virgiliana
Milà: Università degli Studi-Ufficio Scambi

- Nàpols: Centre Jean Bérard. École Française de Rome
- Istituto Universitario Orientale
 - Università degli Studi di Napoli Federico II
 - Università degli Studi. Facoltà di Scienze Agrarie
- Pàdua: Università degli Studi
- Roma: *Cultura Neolatina*
- Accademia Nazionale dei Lincei
 - Accademia Nazionale delle Scienze detta dei XL
 - The British School at Rome Library
- Torí: Università degli Studi
- Trieste: Università degli Studi
- Japó
- Chiyoda-Kutokio: Société Franco-Japonaise des Sciences Pures et Appliquées
- Gofuku Toyama: University. Faculty of Sciences
- Tòquio: Terra Scientific Publishing Company
- Jordània
- Amman: Islamic Academy of Sciences
- Letònia
- Riga: Latvian Academica Library
- Marroc
- Agadir: Universidad Ibnou Zohrn. Facultad de Letras y Ciencias Humanas
- Mèxic:
- Mèxic: El Colegio Nacional
- Instituto de Investigaciones Estéticas, UNAM. Biblioteca Justino Fernández
- Països Baixos
- Amsterdam: Library KNAW. Exchange Department
- Leiden: National Natuurhistorisch Museum
- Perú
- Lima: Sociedad Química del Perú
- Portugal
- Barcarena: Câmara Municipal de Oeiras. Centro de Estudos Arqueológicos
- Coimbra: Universidade de Coimbra. Instituto de Arqueologia
- Lisboa: Academia Portuguesa da História
- Instituto Português de Arqueologia
- Oeiras: Câmara Municipal de Oeiras
- Porto: Universidade Portugalense. Departamento de Publicações

- República Federal d'Alemanya
 - Frankfurt: Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
 - Universität Frankfurt am Main. Biblioteca Catalana
 - Göttingen: Akademie der Wissenschaften zu Göttingen
 - Magúncia: Akademie der Wissenschaften und der Literatur zu Mainz
 - Munic: Bayerische Akademie der Wissenschaften
 - Fachinformationaszentrum Karlsruhe. Berlin. Zentralblatt für Mathematik
 - Saarbrücken: Universität des Saarlandes. Zeitschrift für Romanische Philologie
- Romania
 - Bucarest: Academia Romana
- Rússia
 - Moscou: Academy of Sciences
 - Sant Petersburg: Russian Academy of Sciences Library
- Sèrbia
 - Belgrad: Académie Serbe des Sciences et des Arts
- Suècia
 - Göteborg: Göteborgs Universitet. Iberoamerikanska Institutet
- Suïssa
 - Basilea: Universität Basel. Romanisches Seminar
 - Neuchâtel: *Glossaire des Patois de la Suisse Romande*
 - Université de Neuchâtel. Bibliothèque Centrale
 - Zuric: Zentralbibliothek Zürich. Tausch- und Geschenkstelle
- Turquia
 - Ankara: Kültür Bakanligi. Anitlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü
- Veneçuela
 - Maracaibo: Universidad Nacional de Zulia. Facultad de Ingeniería

(Nota: aquesta relació només inclou les institucions que pertanyen a l'intercanvi establert amb les col·leccions i publicacions periòdiques de les seccions de l'Institut, exceptuant les de les societats filials i les del programa de recerca ORCA.)

